

LİSANS TÜRKÇE ÇÖZÜMLER

SÖZCÜKTE ANLAM – TEST 1

- Bir kimseyi değişik yollarla konuşturup ondan gizli şeyleri öğrenmek anlamında kullanılan deyim **"ağzını aramak"**tır. **"ağızyla kuş tumak"** ise kimsenin yapamadığı işleri başarsa da güven ve takdir kazanamaktır. Diğer deyimlerin açıklaması doğrudur.
Cevap: D
- Bir şeyi üfleye üfleye yemek ya da içmek, yanmamak için tedbir almak anlamında kullanılır. Bu paçada da sözcükleri üfleyerek kullanmak sözcük seçiminde **"tedbirli olmak"** anlamında kullanılmıştır.
Cevap: C
- Bir şeyi **"kabaca söylemek"** üç aşağı beş yukarı, yaklaşık olarak, çok detaya girmeden anlamlarında kullanılabilir. Bunlardan birini veren anlam D seçeneğindeki **"ana hatlarıyla"** ifadesinde vardır.
Cevap: D
- Temel anlamıyla **"kırmızı ışıkta geçmek"** kural ihlali yapmak, karşısındakinin haklarına girmek anlamında kullanılır. Her iki durum da yapılması uygun olmayan davranışları içerir.
Cevap: E
- Bir kıyafetin bir kişiye bol gelmesi, kıyafeti giyen kişiye uygun olmayan bir seçim yapıldığı anlamına gelir. **"Roman elbisenin bol gelmesi"**nde de benzer bir anlam vardır. Söz konusu kişinin roman yazma işini hakıyla yapamadığı anlamı çıkmaktadır.
Cevap: B
- Verilen parçada geçen **"tüm aşamaları göstermek"** sözü **"gelişim evreleri"** anlamını; **"tarihe açılan kapı"** sözü de **"tarihin başlangıcı"** anlamını vermektedir.
Cevap: B
- Sözü edilen kişi anlattığı şeylerde gerçeklik duygusu vermektedir. Olay sizi içinde okuyucu yaşatmaktadır.
Cevap: C
- A, B, C ve D seçeneklerindeki ikilemeler cümleye az ile yetinme anlamı katmıştır. Ancak E seçeneğindeki **"doğru dürüst"** ikilemesi cümlede diğerlerinden farklı bir anlam katar.
Cevap: E
- IV. söz, Karadeniz Bölgesi'ni kastedecek şekilde kullanılmıştır. Deniz anlamı vermemektedir. Diğer seçeneklerde verilenler parça ile uyumludur.
Cevap: D
- D seçeneğindeki **"gölge"** sözcüğü herhangi bir şeyin güneşin etkisiyle oluşan karartısı anlamındadır. Ancak C seçeneğinde anlamını genişleterek **"dedesinin gölgesi"** sözüyle mecaz anlam kazanmıştır.
Cevap: C
- "Dil duygusu" sözü bu parçada dil hassasiyeti, sahip olunan ana dili bilinci anlamında kullanılmıştır.
Cevap: C
- Bir sözü benzetme amacı gütmeksizin başka bir söz yerine kullanmaya **mecazımürsel** denir. E seçeneğinde **"kalem"** sözü deyim içinde kullanılmamıştır. Mecazımürsel vardır. Diğer seçeneklerde **"kalem"** sözü deyim içinde kullanılmıştır.
Cevap: E
- A, B, C ve E seçeneklerinde **"gerçekten"** sözcüğü **"sahiden"** anlamında kullanılırken D seçeneğinde **"doğruluk"** anlamında kullanılmıştır.
Cevap: D

- Devede kulak (kulak gibi) kalmak deyiminin anlamı "çok az önemi olmak, söz etmeye değer bulmamak" tır. B seçeneğinde deyim anlamına uygun kullanılmamıştır.
Cevap: B
- Cümlelerde yer alan altı çizili ikilemeler, anlamsal kuruluşları bakımından ikiyeşerli gruplandırıldığında zıt anlamlı sözcüklerin tekrarı ile yapılan "aşağı yukarı" sözcük grubu dışarda kalır.
Cevap: B
- TDK, nicelik terimini "bir şeyin sayılabilen, ölçülebilen veya azalıp çoğalabilen durumu, kemiyet, miktar, kantite" olarak tanımlamaktadır. Yani nicel anlam, "kavramların sayılabilen, ölçülebilen, azalıp çoğalabilen özelliklerini gösteren sözcükler" olarak açıklanabilir. Düşünce sayılabilen, ölçülebilir bir kavram değildir.
Cevap: D
- Öncül olarak verilen cümledeki ileri sözcüğünün karşıtı "Arka, bir şeyin sonra gelen bölümü, art, alt taraf" tır.
Cevap: E
- Bu cümlede geçen "çim oyuk" sözü hem gerçek hem de mecaz anlamda gelecek şekilde kullanılmıştır. Tamburanın içi oyuk olduğu için gerçek anlamda; "dertli ve acılı olmak" anlamına geldiği için de mecaz anlamda kullanılmıştır.
Cevap: C
- Nicelik, bir ismin nesnel olarak ölçülebilen özelliklerle sıfatlanmasıdır. A şıkkındaki altı çizili sözcük bir ismin ölçülebilen özelliği hakkında bilgi verdiği için niceliksel olarak değerlendirilir. Ancak diğer şıklardaki altı çizili ifadeler niteliksel boyuttadır.
Cevap: A
- Verilen örnekte bir işin kötü ya da negatif bir duruma geldiğinde ondan vazgeçme vurgulanıyor. Ancak B şıkkındaki cümlede yazmaya başlanılan şey kötü de olsa onun bitirilmesini vurguluyor. Dolayısıyla soru kökündeki örnek B şıkkındaki duruma karşılık olarak verilmiştir, diyebiliriz.
Cevap: B

SÖZCÜKTE ANLAM – TEST 2

- A seçeneğinde dokunma – görme, B seçeneğinde dokunma – duyma, C seçeneğinde tatma – duyma, D seçeneğinde dokunma – koklama duyuları arası aktarma olmuştur. E seçeneği görme duygusuyla ilgilidir.
Cevap: E
- III. cümledeki öyle ya da böyle ve IV. cümledeki eninde sonunda "mutlaka, nihayetinde, en sonunda" anlamında kullanılmıştır.
Cevap: E
- Gönlünü etmek, gönlü akmak, gönlü varmamak, gönlü razı olmamak deyimdir. C seçeneğinde gönlü sözcüğü deyim içerisinde kullanılmamıştır.
Cevap: C
- Yan anlam, "kelimenin uzun yıllar içerisinde, gerçek anlamından tam olarak uzaklaşmadan yüklenmiş oldukları başka anlamlara verilen isimdir" diyebiliriz. Tanımdan anlaşıldığı üzere, kelimenin gerçek anlamından uzaklaşmaması gerekir. Buna göre dal, sırt, masa, göz sözcükleri yan anlamda kullanılmıştır. E seçeneğinde düğme sözcüğü gerçek anlamıyla kullanılmıştır.
Cevap: E

5. "Yolun ortası" ve "tarlanın ortası" mekan ifade eder.
Cevap: A
6. C seçeneğinde yer alan "gözlerinin içi gülmek" deyiminin anlamı "çok sevindiği yüzünden, gözlerinden belli olmak"tır. Karşısında verilen açıklama gülmekten kırılmak deyimine uygundur.
Cevap: C
7. A seçeneğinde "Üzülmenin yararı olmaz." C seçeneğinde "Meseleyi büyütüp sıkıntıya girmek gereksiz." D seçeneğinde "Belirtileri meydana da olan yaşlılık ve izleri ortada duran üzüntü ne yapılsa gizlenemez." E seçeneğinde "bir işe gereken özen gösterildiğinde olumlu sonuçlar alınır." anlamı vardır.
Cevap: B
8. 1. cümlede "sürükleyip götürmek", 2. cümlede "bürümek, sarmak, kaplamak", 3. cümlede "yol gitmek, mesafe katetmek", 4. cümlede "çalmak", 5. cümlede "içine sığmak" anlamı vardır. "Almak" sözcüğü 5 farklı anlamda kullanılmıştır.
Cevap: E
9. A ve D seçeneklerinde iç – dış, C ve E seçeneklerinde yer – insan ilişkisiyle B seçeneğinde parça – bütün ilişkisiyle ad aktarması yapılmıştır.
Cevap: B
10. Aslında soyut olan bir anlamı somutlaştırarak anlatmaktır. Ya da o kelimeyi somut bir şeyi ifade etmek için kullanmaktır. Soyut olan bazı durumların kolay kavranabilmesi için somutlamalardan yararlanır. Somutlamalara özellikle deyimlerde sık rastlanır. Somutlamalar, genellikle kişileştirmelerle ve benzetmelerle yapılır. Somutlama eğretilmelerde de görülebilir. Somutlamanın olabilmesi için bir soyutun olması şarttır. Aksi halde sadece kişileştirme veya benzetmeler söz konusu olur. D seçeneğinde benzeyen öge olan "ben" somuttur, kendisine benzetilen öge olan "ceviz ağacı" da somuttur. O halde burada somutlamadan söz edilemez. Burada sadece benzetme vardır.
Cevap: D
11. Soyutlama somut anlamı bir sözcüğün, soyut anlam kazanmasıdır. A seçeneğinde somut yürek sözcüğü cesaretli olmak anlamında kullanılarak soyutlaştırılmıştır.
Cevap: A
12. Yazılışı ve okunuşu aynı olduğu hâlde anlamları farklı olan kelimelerdir. Bunlar yalın hâlde olabildikleri gibi ek almış hâlde de olabilirler. Bir sözcüğün mecaz ya da yan anlamıyla sesteş anlamlılık karıştırılmamalıdır. Bu sözler bazılarında çok dokunacak. (mecaz anlam) Ozmuma bir el dokundu. (gerçek anlam)
Cevap: B
13. Varsaymak, bir olgunun sonuçlarından yararlanabilmek, bu sonuçlar üzerine düşünce üretebilmek için onu olmuş veya olacak saymak demektir. I. ve II. cümlelerde bu anlam bulunmaktadır.
Cevap: A
14. Parçada eserin dil ve üslup özellikleriyle ilgili bir değerlendirme yapılmamıştır. Okuyucunun duygu dünyası ya da beklentileri de konu edilmemiştir. Mevcut tarih yazımına farklı bir bakış açısı getirdiğinden bahsedilmektedir
Cevap: C
15. Geçmişte kalmış, bir kuyuda gibi derinde, üzeri örtülü ve ulaşılamayan; bilinmeyen bilgi ve belgeleri ortaya çıkarmış anlamı katmıştır.
Cevap: E

16. "Çağı olmayan yazar" sadece kendi çağında değil her çağda etkili olacak eyler yazabilmiş, söyleyebilmiş çağıyla sınırlı kalmamış yazar demektir.
Cevap: B
17. "El elin nesine, gülerək gider yaşına" öncülde verilen atasözleriyle çelişir niteliktedir.
Cevap: C
18. A'da "Bir kimseden bir istekte bulunacaksa, bunu doğrudan doğruya kendimiz söylemeliyiz. Böylesi daha etkili olur. Birini aracı koyarsak bu denli etkili olmaz." C'de "Emanet olarak bize verilen güç ve imkanlara hiçbir zaman güvenmemeliyiz.." D'de "Bu dünya düzeninde iyilerde vardır, kötülerde. Zararlı nesnelere vardır, zararsızlarında. Fakat ilginçtir, Allah abes (boş, gereksiz) birşey yaratmamıştır. İnsan bundan ibret almalı, hem gereksiz, hemde gerçekleştirilmesi hayale bile sığmayan şeylerle uğraşmamalıdır." E'de "İnsanın gönlü çabuk kırılır. Bundan dolayı bir kimsenin, hele dostlarımızın gönlünü kırmamaya dikkat etmeliyiz. Kırılan gönül kolay kolay onarılmaz. Bu yüzden, eski dostluk bir daha, o içtenlikle yenilenemez." anlamı vardır. Parçada verilen açıklama "Kazan kazana kara demiş" atasözünün açıklamasıdır.
Cevap: B
19. Tat alma duygumuzla ilgili olan "tatlı" koklama ile, dokunma duygumuzla ilgili "sıcak" sözcüğünün iştirme duygusu ile birlikte kullanıldığı I. ve III. cümlelerde duyular arası aktarma yapılmıştır.
Cevap: B
20. Ölçülebilen, sayılabilen, miktarı tespit edilebilen, azlığı ya da çokluğu belirlenebilen sözcüklere nicel anlamı sözcükler denir. Örnek: İri taş, büyük halı, küçük bardak...
Cevap: E
21. "taklitçilik" özgün, farklı, sıra dışı olamama durumudur.
Cevap: B
22. Saman alevi gibi parlamak; birden, aniden sinirlenmektir.
Cevap: D

SÖZCÜKTE ANLAM – TEST 3

1. **Canı minnet saymak (bilmek)** bir lütf olarak kabul etmek
Canı burnuna (burnundan) gelmek bir şey yaparken çok zorluk çekmek
(Birin) Can damarına basmak bir işin en önemli yönü üzerinde durmak
Canına okumak berbat ve perişan etmek
Canına tak demek (etmek) dayanamaz duruma gelmek, çok bunalmak anlamı taşır.
Cevap: D
2. İleri geri, şırıl şırıl, dolu dolu, ıvır zıvır ikilemedir. "Kaşla göz arasında" deyimdir.
Cevap: A
3. "Baktılar, ettiler, ilaç, tedavi faydası olmadı" cümlesi ilgilenmek anlamındaki "bakmak" sözcüğünün kullanım biçimidir.
Cevap: E

4. I. cümlede parça – bütün
II. cümlede iç – dış
III. cümlede yazar – eser
IV. cümlede yer – insan
V. cümlede iç – dış
ilişkisiyle ad aktarması yapılmıştır. II. ve V. cümlelerde ad aktarması aynı şekilde yapılmıştır.

Cevap: D

5. Derya kuzuları (balık), meşin yuvarlak (top), ormanlar kralı (aslan) , kara elmas (kömür) dolaylamadır. C seçeneğindeki “beyaz altın “ sözü kolyenin hammaddesi olarak altın anlamında temel anlamıyla kullanılmıştır. Dolaylama yoktur.

Cevap: C

6. Değer sözcüğünün anlamı “Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet” tir. Yaşamının değeri sözcük grubunun anlamı mecazlı söyleyiş içermez.

Cevap: C

7. Öncüdeki cümlenin anlamı “sanmak, varsaymak, farz etmek” tir. E seçeneğinde de “sanmak, varsaymak, farz etmek” anlamı vardır.

Cevap: E

8. Paragrafta ne pahasına “her türlü sıkıntı ve tehlikeyi göze alarak, ne kadar büyük fedakârlık isterse istesin.” anlamında kullanılmıştır.

Cevap: B

9. A seçeneğinde “miktarı az, sindirimi kolay (yiyecek)” B seçeneğinde “kalınlığı veya yoğunluğu az olan” C seçeneğinde “çok dik olmayan (sirt, yokuş)” E seçeneğinde “sıkıntısız, ferah, rahat olarak” anlamı vardır. D seçeneğindeki cümle tartıda hafif çeken, ağır karşıtı olarak kullanılmıştır.

Cevap: D

10. Altı çizili sözler A seçeneğindeki “İşe yaramayan, gereksiz veya istenmeyenleri ayırmak – Düşüneni yalın bir biçimde vermek – gereksiz sözlerden kaçınmak” anlamlarında kullanılmıştır. Burada özellikle “gereksiz sözcük kullanmamak” anlamını bulduğumuzda sonuca daha kolay ulaşabiliriz.

Cevap: A

11. “Bütün çağlarda yaşayabilecek şiir” sözüyle dün, bugün ya da gelecekte varlığını sürdürebilir denmekte şiirin “kalıcılığı” vurgulanmaktadır.

Cevap: D

12. I, II ve IV. cümlelerde “sayılan ihtimallerin dışında bir ihtimali bildirmek için” ve “aksi takdirde” anlamı vermek için kullanılmıştır. III ve V. cümlelerde ise “endişe, merak, kaygı ve kararsızlık” ifade etmektedir.

Cevap: C

13. Tutmak sözcüğünün gerçek anlamı “Elde bulundurmak, ele almak” tir. E seçeneğinde sözcük gerçek anlamında kullanılmıştır.

Cevap: E

14. Verilen dizelerde insan dışındaki varlıklara insana ait özellikler verilerek kişileştirme yapılmıştır. B seçeneğinde benzetme, C seçeneğinde ad aktarması, D seçeneğinde abartma, E seçeneğinde kinaye bulunmaktadır. A seçeneğinde kişileştirme yapılmıştır.

Cevap: A

15. Şairden söz edildiğine göre şairle ilgili olarak “şairden söz edilirken ya da şiir üzerine yazı yazarken” ifadesini kullanmak doğru olur. Ayrıca “sıklıkla” ifadesi de adının geçmesiyle birlikte kullanılmak için uygundur.

Cevap: C

16. “Sağlam gövdeli ve gür yapraklı” sözünden seçeneklere baktığımızda “ağaçlara” ve “çınarlara” sözcüklerinden biri olabilir diye düşünebiliriz. İkinci boşluğa pekiştirme içeren “özellikle” anlamında bir bağlaç getirilmelidir. Yani “çınarlara” ve “hele” sözcüklerinin getirilmesi uygundur.

Cevap: C

17. Paragrafa baktığımızda verilen boşluklara olumsuz sözcükler koymalıyız. Düş gücünü geliştirmeye dönük olmadığı anlamı taşımalıdır. “Kapalı” ve “düş güçlerini” sözcüklerini getirebiliriz.

Cevap: A

18. “Problem” ve “çıkarmalar” sözcüklerinden hareketle doğru beslenmeyle matematik arasında ilişki kurulduğunu söyleyebiliriz. Bu durumda boşluklara “matematik” ve “toplamalar” sözcüklerinin getirilmesi uygundur.

Cevap: B

19. Açıklamada “dolaylama” anlatılmıştır ve “Ulu Önder” Atatürk’ün dolaylamasıdır. Bu kullanımın benzeri B şıkkındaki beyaz altın ifadesinde de vardır ki beyaz altın, pamuk için kullanılan bir dolaylamadır. A şıkkındaki “yaşamını yitirmek” ve D şıkkındaki “görme engelli” ifadeleri dolaylama değil güzel adlandırmadır.

Cevap: B

20. “Yazın” sözcüğü “edebiyat” sözcüğünün Türkçe karşılığıdır. “Yazınsal” da “edebî, edebiyatla ilgili” demektir.

Cevap: C

21. “memleket” sözcüğü benzetme amacı güdümeden “memleketteki insanlar” anlamında kullanılmıştır. Yani ad aktarması (mecaz-ı mürsel ya da düz değişmece) yapılmıştır.

Cevap: B

CÜMLEDE ANLAM – TEST 1

1. I. cümlede “ağız ve diş sağlığı konusunda ortaya çıkan” sözü “sorunlar” adını niteler. II. cümlede “bir nevi” sözü benzerlik ilgisi kurmuştur. III. cümlede “diş taşı” sözü terim anlamlıdır. I. ve II cümlelerde mecaz anlamı sözcük yoktur. Ancak III. cümlede karşıt sözcük kullanılmamıştır.

Cevap: E

2. III. cümlede bebeklerin ilk iletişime ne zaman geçtiğine değinilmemiştir. Sadece iletişimin dili anlamasından önce olduğu söylenmiştir. Diğer seçeneklerde verilenler paça ile uyumludur.

Cevap: C

3. Bir sözün kişi, zaman, anlatıcı değişiklikleriyle aktarılan biçimine dolaylı anlatım denir. B, C, D ve E seçeneklerinde Melih Cevdet Anday’ın sözü, biçimsel özelliğini yitirmiş, yalnızca anlamsal olarak aktarılmıştır. Böylelikle şairin sözü dolaylı olarak aktarılmıştır. “Melih Cevdet Anday ‘Şiir, dile bağlı bütün öteki sanatlar yanında en çok ana dil tadı taşıyan sanattır.’ diyor” cümlesinde Melih Cevdet Anday’a ait söz hiçbir yorum katılmadan ve değişikliğe uğratılmadan aktarıldığı için doğrudan aktarım bulunmaktadır.

Cevap: A

4. “Ne anlatıyor? Neyi anlatıyor?” sorularıyla bir eserin konusunu bulabiliriz. Köy hayatı, yazarın köyde yaşadıkları kitabın konusudur. “Konusu neydi?” sorusunu sorarak bu cevabı alabiliriz.

Cevap: E

5. A seçeneğinde "sitem", B seçeneğinde "zannetme", C seçeneğinde "olasılık", E seçeneğinde "pişmanlık" anlamı taşıyan cümleler bulunmaktadır. Hayıflanma cümleleri ile pişmanlık cümleleri arasındaki fark şudur: Hayıflanma cümlelerinde yapılmayan bir işten dolayı duyulan üzüntü anlatılır, pişmanlık cümlelerinde ise yapılan bir işten dolayı duyulan üzüntü söz konusudur. "İnsan ömrü sevgiyi öğrenmeye yetmiyor, yazık!" yapamadığından duyduğu üzüntüyü dile getirdiği için "hayıflanma" cümlesidir.

Cevap: D

6. Bir iş, oluş ve hareketin hangi gerekçeyle veya hangi nedenden dolayı yapıldığını anlatan cümlelerdir. Neden – sonuç cümlelerinde önce olay meydana gelir ve meydana gelen bu olay birçok başka olayın sebebidir. Yani bir olay olmadan başka olaylar meydana gelmez. Bu tür cümlelerde yüklem "niçin, neden, hangi sebeple, hangi nedenle" soruları sorulur. Cevap alabiliyorsak bu cümleler neden sonuç cümleleridir. Amaç – sonuç cümlelerinde ise sonuç gerçekleşmiş fakat amaç henüz gerçekleşmemiştir. Bu nedenle V. cümle amaç – sonuç cümlesidir. "Oyunları o dönemin düşünüş biçimini, törelerini karikatürize ettiğinden değerlidir." ve "Güldürme ögesine bağlı kalarak bilgisiiz, erdemli erdemsiz kişiler arasındaki çelişkileri yansıttığı için toplumun her kesiminden insanın dikkatini çeker" cümleleri neden – sonuç cümlesidir.

Cevap: A

7. Amaç – sonuç cümleleri bir eylemin hangi duygu, düşünce veya dileği gerçekleştirmek amacıyla yapıldığını belirten cümlelerdir. Bu tür cümleler genellikle amaç bölümü ve sonuç bölümü olmak üzere iki bölümden oluşur. Sonuç bölümü hedeflenen amacı gerçekleştirmek için yapılanlardan oluşur. Amaç bölümü ile sonuç bölümü arasındaki ilişki "–mak için, –mek üzere, –meye, –im diye, –me amacıyla, –me isteğiyle" ekleriyle sağlanır. Amaç – sonuç cümlelerinde sonuç gerçekleşmiş ama amaç henüz gerçekleşmemiştir. "A, B, C, D" seçeneğindeki ifadelerle cümle tamamlanınca ortaya bir amaç – sonuç cümlesi çıkarken "E" seçeneğindeki ifadeyle tamamlandığında bir amaç – sonuç cümlesinden ziyade koşul(şart) cümlesi ortaya çıkmaktadır.

Cevap: E

8. **Öznel Yargılı Cümleler:** Öznede, yani söz söyleyen kişide oluşan; nesnelere göre değil, kişilerin duygu ve düşüncelerine bağlı olan, bu nedenle de kişiden kişiye değişebilen yargılardır. Öznel anlatımda kişi, cümleyle kendi duygularını katar, bir yorum yapar. Bu tür yargılar, "bence, bana göre" anlamı taşır.

Nesnel Yargılı Cümleler: Öznenin, yani söz söyleyen kişinin düşünce ve duygularına değil, nesnenin, varlığın kendi gerçeğine dayanan, dolayısıyla kişilere göre değişmeyen yargılardır. Bu tür yargıların, yorum ve değerlendirme içermeme, kanıtlanabilir özellikte olma, herkes için aynı anlamı taşıma, akla ve mantığa dayalı olma gibi özellikleri vardır. **Tanımlama;** bir kavramı, bir durumu nitelik ve özellikleriyle belirleme, işlevini gösterme ya da onu benzerlerinden ayıran ayırıcı yönlerini göstermeye denir. Bu amaçla kurulan cümlelere de tanım cümlesi denir. Bir kavramın, bir varlığın anlatıldığı cümlede «Bu nedir?», «Bu şey nedir?» sorusunu yönelttiğimizde yanıt alabiliyorsak bu cümle bir tanım cümlesidir. Aldığımız cevap doğruluğu ya da yanlışlığı herkesçe kabul edilebilir, ispat edilebilir bir tanımsa nesnel tanım cümlesi kişiye göre değişebilir özellik taşıyorsa öznel tanım cümlesidir. "Hayat silgi kullanmadan yazı yazma sanatıdır." Kişisel gözlem ve yargılardan yola çıkarak yapılan başına "bence, bana göre" ekleyebileceğimiz bir öznel tanım cümlesidir.

Cevap: E

9. İki kavram, nesne, eser, kişi arasında yapılan kıyaslamaya karşılaştırma denir. Karşılaştırmada benzerlik, farklılık, üstünlük, en üstünlük gibi değişik durumlar ifade edilir. Yani karşılaştırmanın hangi yönden yapıldığı ortaya konur. Bu durumda benzetme, karşılaştırma edatları ve derecelendirme zarfları kullanılır. I' de Leyla'nın saçlarıyla bahtının siyahlığını, II'de tüm denizlerle gidilmemiş olan, tüm çocuklarla henüz büyümemiş olanın güzelliğini, III'te tüm denizlerle seyrettiği kişide gördüğü denizin maviliğini, V'te herkesle dizelerde geçenin güzelliğini karşılaştırıyor. IV'te "keşke yalnız bunun için sevseydim seni" dizesi pişmanlık ifade eder.

Cevap: D

10. Verilen cümleden çıkarılabilecek olan yargı öykünün şiirin içine girmesi durumunda şiiri öyküye dönüştüreceği, türünü değiştireceğidir. A, B, D, E seçeneklerinde öykünün şiir içinde yer aldığına şiiri öyküye dönüştürebilecek baskınlıkta bir tür olduğu ifade edilirken C seçeneğinde tam tersi ifade edilmiş olduğu için verilen cümleyle aynı doğrultuda bir anlam çıkaramayız.

Cevap: C

11. Yüklem bildirdiği işin, oluşun, durumun gerçekleşmediğini anlatan cümleler olumsuzdur. Toplumca benimsenmeyen, olumsuz karşılanan nitelik ve tavırları, burada sözü edilen olumsuzluk veya olumsuzlukla karıştırmamak gerekir. Sadece belirtilen işin, oluşun, durumun gerçekleşip gerçekleşmediğine, olup olmadığına bakmalıyız.

Bu konuda ona hak veriyor değilim/ hak veriyorum. Değil sözcüğüyle olumsuz yapıldığı için biçimce olumsuzdur ama anlam olarak "hak veriyorum" anlamı taşıdığı için anlamca olumlu bir cümledir.

B seçeneğinde "hasta ve mezar beklemez"

C seçeneğinde "yerinde saymaz"

D seçeneğinde "vefasız"

ve E seçeneğinde "mordan güzel renk olmaz" anlamı vardır. Dolayısıyla olumsuz yargı bildiren cümlelerdir.

Cevap: A

12. Verilen cümleden şiirin içinde kullanılan sözcüklerin uyandırdığı fikirden ayrı birtakım öğeleri de taşıdığı; fikirden başka, çeviriyle dile getirilemeyen özellikte duygusal bir anlam içerdiği sonucu çıkarılabilir.

A, C, D, E seçeneklerinde çıkardığımız anlama uygun cümleler yer almaktadır. B seçeneğinde ise düzyazı ile ilgili bir yargı bildirilmektedir. Verilen cümlede düzyazı ile ilgili herhangi bir yorum yapılmamıştır. Şiir ile ilgili söylenenlerden düzyazı ile ilgili sonucu ulaşmamız söyleyenlere kendi yorumumuzu katmak olur ki anlam bilgisi sorularında yapılan yanlışların çoğu bundan kaynaklanmaktadır.

Cevap: B

13. "Şartların olgunlaşmasını beklemek" ve "en uygun an" ifadelerinden zamanlamanın başarı için çok önemli olduğu sonucunu çıkarabiliriz.

Cevap: C

14. Varsayım cümleleri gerçekte olmayıp geçici bir süre için var kabul edilen, gerçekteymiş gibi düşünülen, düşünülmesi istenen durumları anlatır. "Diyelim ki, tut ki, düşünelim, varsayalım, farz et ki, kabul edelim" gibi sözcükler cümlelere bu anlamı kazandırmakta kullanılır.

IV. cümlede "Bir an.....düşünelim" ifadesi ile varsayım söz konusu edilmiştir.

Cevap: D

15. IV. cümlede her durumda itaat ettiği belirtilmiş ancak bunun nedeni söylenmemiştir. Diğer cümleler seçenekler ile uyumludur.

Cevap: D

16. I. cümlede insan yaşamı için gerekli "50'ye yakın besin"den bahsedilmiş ancak bunların neler olduğu söylenmemiştir. Diğer cümleler seçenekler ile uyumludur.

Cevap: A

17. Yan cümlecik veya yan cümle, bileşik cümlelerde ana cümlelerin anlamını tamamlayan yardımcı cümledir ve fiilimsi, şart kipi ya da alıntı cümlelerle kurulur. Soru kökünün bizden istenen yan cümlecikğin şart kipi olması ve cümlelerin şart anlamı taşımasıdır. E şıkında "başarılı olma" "bu donelerle yanımıza gelmeye" bağlanmıştır. Yani şart cümlesidir. Yan cümlesi ise "Bu donelerle yanımıza gelse" ifadesidir ve "gel-se" sözcüğü "-sa,-se" şart kipini almıştır.

Cevap: E

18. C şıkındaki cümlede "çoşup köpüren" ifadesi ile "miskinleşiyor" ifadesi karşıt çağrışım oluşturmuştur. Yani bu cümlede karşıtlardan faydalanılmıştır.

Cevap: C

19. II. cümlede çikolatanın ham maddesinin kakao çekirdeği olduğu söylenmiş ancak çikolata yapımında kullanılan malzemeler sıralanmamıştır. Diğer seçeneklerde verilenler söz konusu cümleler ile uyumludur.

Cevap: B

CÜMLEDE ANLAM – TEST 2

1. V. cümlede kahverengi gözlü insanların hislerini belli etmekten çekindikleri söylenmiş ancak bunun nedeni söylenmemiştir. Diğer seçeneklerde verilenler söz konusu cümleler ile uyumludur.

Cevap: E

2. Üslup (biçim); bir sanatçının görüş, duyuş, anlayış ve özellikle anlatışta tutturduğu kendine özgü yoldur. Kısaca «anlatım biçimi», «anlatım tarzı»dır. Konuyu ele alış biçimi; sözcük seçimi, cümle kuruluşu, dilin yalın (sade) ya da sanatlı oluşu, akıcılık gibi özellikler üslubu meydana getirir. IV. ve V. cümlelerde yer alan dilin akıcı olması, anlatımın biçimi, şiirselliği ile ilgili ifadeler yazarın üslubuyla ilgilidir.

Cevap: E

3. II. cümlede Ahmet Haşim'e ait bir görüş başka biri tarafından kendi sözüne destek olarak kullanılmaktadır.

Cevap: B

4. Cümledeki neden sonuç ilişkisi şöyle kurulabilir: İnsanoğlunun şirazesiz kalması nedeniyle hayat bir yığın ölü tarafından idare ediliyor. Yani IV. cümle V. cümlelerin nedeni durumundadır.

Cevap: D

5. Ön yargı herhangi bir durum hakkında kişisel izlenimlere dayanılarak olayların gelişimi gözlenmeden, koşullar iyice değerlendirilmeden verilen peşin hükümlerdir. IV. cümlede "Filmin fazla izlenmeyeceğinden eminim." diyerek bir ön yargı belirtmiş.

Cevap: D

6. Betimleme bir insanı, nesneyi, yeri ya da herhangi bir varlığı belirgin özellikleriyle sözle ya da yazıyla tanıtmaktır. Betimlemede duyu organlarıyla özellikle gözle algılanan ayrıntılar önemli yer tutar. Niteleme sıfatlarına, nitelik zarflarına, benzetmelere, benzetmeli mecazlara (eğretilemelere) yer verilir. Betimleme cümleleri "nasıl" sorusuna cevap verir. C seçeneğindeki cümlede betimleme yoktur. Betimleme olması için sözü edilen kişilerin ya da köyün niteliklerinin sıralanması gerekirdi.

Cevap: C

7. IV. cümlede birçok mağaranın değil sadece bir mağaranın adına yer verilmiştir. Diğer cümlelerde verilenler seçeneklerle örtüşmektedir.

Cevap: D

8. **Eleştir** (tenkit): Bir insanı, bir eseri, bir konuyu doğru ve yanlış (iyi ve kötü) yanlarını bulup göstermek amacıyla inceleme ve bu konuda belirtilen görüş demektir. Eleştir olumlu da olumsuz da olabilir. Ancak gündelik dilde de edebiyat ve sanat alanında da daha çok, olumsuz anlamını çağrıştıracak biçimde kullanılmakta, yani "olumsuz görüş bildirme" anlamı ön plana çıkmaktadır.

V. cümlede romanın sonunun "sıradan" bittiği ve "bu sıradanlık olmasaydı esere başarılı denebileceği" olumsuz bir eleştiridir.

Cevap: E

9. Biçim yönünden soru özellikli olduğu hâlde soru sormak, cevap istemek amacıyla kullanılan cümledir. Bu cümleler çoklukla bir duyguyu vermek amacıyla kurulur.

"Ben bu yalanlara nasıl inandım?" soru sormak, cevap istemek amacıyla kullanılmamıştır. Kanmamalıydım anlamında duygu belirtir.

Cevap: E

10. Verilen dizelerde A'da dilek – istek anlamı, B'de geniş zaman anlamı, C'de ve D'de emir anlamı bulunmaktadır.

"demişim" ve "volkanmış" sözcükleri dizelere geçmiş zaman anlamı katmaktadır.

Cevap: E

11. Yorum cümlesi bir gözlem sonucunda ortaya çıkan gerçeği kişisel bir gözle değerlendiren cümledir.

Çok güzel yemek yapmasının nedeni olarak gelecek misafirlerinin önem taşıdığı yorumu yapılmış. Kişisel bir değerlendirme bulunmamaktadır.

Cevap: C

12. Tahmin cümlesi yargının gerçekleşmesini olasılık payı bırakarak bildiren cümlelerdir.

II. cümlede "Hiç anne olamadım." dan sonra kullandığı "belki" sözcüğü yargıda olasılık payı bırakmaktadır. Dolayısıyla II. cümle bir tahmin cümlesidir.

Cevap: B

13. Verilen cümlede sınır olarak elli yaş belirlenmiştir ve erkeler bu yaşa kadar kadınlardan daha çok internet kullanmaktadır. Ancak az da olsa elli yaş altı kadınların da internet kullandığı bilgisi bu cümleden kesin olarak çıkarılacak yargıdır.

Cevap: C

14. Kesin olarak çıkarılabilecek yargı sorularında bizden kendi yorumumuz istenmemektedir. Yalnızca cümlede verilen kadar düşünmeli ve ilk, son, en çok, iptal, tekrar... gibi ipucu olabilecek sözcüklere dikkat edilmelidir.

Diğer seçenekler bizim kendi yorumumuz veya daha önceki bilgilerimizle yaptığımız çıkarımlar olacaktır. Örneğin İstanbul'un Türkiye ekonomisine en çok katkı yapan şehir olduğu bilgisi doğru bir bilgidir ancak bize verilen cümlede yer almamaktadır. Turizm dışında başka bir yolla daha fazla katkı yapan bir kent olabilir. Bu sonuca ulaşamayız.

Cevap: A

15. "Usta yazarın kayıp bir romanını daha ...." daha sözcüğü yazarın başka kayıp romanlarının da olduğu ve yayınevinin daha öncede yazarın kayıp romanlarını gün ışığına çıkardığı anlamını içerir. "Sözü edilen eser, sanatçının kayıp romanlarından ilki değildir."

Cevap: B

16. Enerji talebi arttığı için var olan kaynaklar tükenmekte ve yeni arayışlar ortaya çıkmaktadır. Bu anlamı veren seçenek D'dir.

Cevap: D

17. Verilen cümlede söz konusu kurumun bağlantı hızıyla ilgili verilen bilgilerin son beş yılı kapsadığı üzeredir. Bununla eş değer anlamadaki seçenek C'dir.

Cevap: C

18. Verilen cümlede geçen "ödül peşinde koşacak" ifadesi sözü edilen film henüz ödül almadığının kesin kanıtıdır.

Cevap: D

19. Verilen cümlede geçen "artık" sözü gelin adaylarının önceki tercihlerinin değiştiği anlamını vermektedir. "geleneksel takılardan çok" ifadesinde az da olsa geleneksel takıların tercih edildiği anlamı vardır.

Cevap: B

CÜMLEDE ANLAM – TEST 3

1. Bir eylemin hangi gerekçeyle veya hangi sebeple yapıldığını bildiren cümlelere neden – sonuç (sebeup – sonuup) cümleleri denir. Bu cümlelerin yüklemine "niçin?" , "neden?" soruları sorulduğunda bu sorular cevapsız kalmaz. Neden – sonuç cümleleri iki bölümden oluşur: Birinci bölüm neden (sebeup), ikinci bölüm ise sonuç bildirir. Genellikle "için, –den, –diğinden, ile" gibi ekler ve edatlar kullanılır.

III. cümle elleri işe yatkin olmadığı için alınteriyle çalışmayı gözlerine kestiremezlermiş anlamı taşımaktadır. Yargı gerekçesiyle birlikte verilmiştir.

Cevap: C

2. "Yüceleri düşünün ki yücelesiniz." sözü şart-sonuç cümlesidir.

Cevap: D

3. II ve V numaralı cümleler "acıları geride bırakıp önümüze bakmamızı" söylüyor. Yani bunlar en yakın cümleler olmalı cevap II ve V olmalı.

Cevap: B

4. Verilen cümlede sinemanın hikaye anlatan bir araç olduğu ve her şeyden önce bir hikayesi olması gerektiği söylenirken C seçeneğinde hikayenin değil görüldüğünü önemli olduğu söylenmiş; verilen cümlelerin tersi bir düşünce savunulmuştur.

Cevap: C

5. Bir varlığa ya da kavrama ait niteliklerin belirtildiği cümlelere tanım cümlesi denir. Bir kavramın, bir varlığın anlatıldığı cümle "… nedir?" sorusunu yönelttiğimizde cevap alabiliyorsak bu cümle bir tanım cümlesidir. IV. cümle "Sanat nedir?" sorusuna cevap vermektedir.

Cevap: D

6. Nesnel yargılı cümleler öznenin, yani söz söyleyen kişinin düşünce ve duygularına değil, nesnenin, varlığın kendi gerçeğine dayanan, dolayısıyla kişilere göre değişmeyen yargılardır. Bu tür yargıların, yorum ve değerlendirme içermeme, kanıtlanabilir özellikle olma, herkes için aynı anlamı taşıma, akla ve mantığa dayalı olma gibi özellikleri vardır. III. cümlede İstanbul'un hala günümüz yazarlarının eserlerine konu olduğu söylenmektedir. eserler incelendiğinde bunun doğru ya da yanlış olup olmadığı ispat edilebilir.

Cevap: C

7. Kanıtlanabilirlik yönüyle dendiğinde cümlelerin nesnel ya da öznel yargı taşıyıp taşımadığı sorulmaktadır. Öznede, yani söz söyleyen kişiye oluşan; nesnelere gerçeğine değil, kişilerin duygu ve düşüncelerine bağlı olan, bu nedenle de kişiden kişiye değişebilen yargılardır. Öznel anlatımda kişi, cümleyle kendi duygularını katar, bir yorum yapar. Bu tür yargılar, "bence, bana göre" anlamı taşır. Nesnel yargılı cümleler öznenin, yani söz söyleyen kişinin düşünce ve duygularına değil, nesnenin, varlığın kendi gerçeğine dayanan, dolayısıyla kişilere göre değişmeyen yargılardır. Bu tür yargıların, yorum ve değerlendirme içermeme, kanıtlanabilir özellikle olma, herkes için aynı anlamı taşıma, akla ve mantığa dayalı olma gibi özellikleri vardır. Parçada numaralanmış cümlelerde I, II, IV, V. cümlelerin kişiden kişiye değişebilen öznel yargılar içerdiğini görüyoruz. III. cümle ise kanıtlanabilir nitelik taşıyan nesnel yargılı bir cümledir.

Cevap: C

8. Eylemin hangi amaca bağlı olarak gerçekleştiği vurgulanır. Bu tür cümlelerde de "için, diye, üzere" gibi edatlardan yararlanılır. Öznenin işi, hareketi gerçekleştirme amacı ve sonucu cümle içinde verilir. Bu tür cümleler de ise iki yargının bir tanesi işin yapılma amacını anlatır ki.; yargılardan bir tanesi hâlâ yapılmamıştır. I. cümlede hava soğumuş ve kışıklar çıkarılmıştır. yani belirlenen yargılardan ikisi de gerçekleşmiştir. Neden – sonuç cümlesidir.

Cevap: A

9. Başkasından alınan sözün, cümledeki yargıyı değiştirmeden, kendi sözcüklerimizle aktarılmasına dolaylı anlatım denir. Dolaylı anlatımlı cümleler "söyledi, belirtti, açıkladı" gibi eylemlerle biter ya da yüklemeleri öğrenilen geçmiş zamanla çekimlenir. Parçada numaralanmış cümlelerden II, III, IV ve V. cümleler doğrudan anlatım I. cümle dolaylı anlatım cümlesidir.

Cevap: A

10. Bir sanatçının dili kullanma şekli, sözcükleri seçimi, cümle kurma biçimine üslup denir. Buna yazarın anlatım biçimi de diyebiliriz. Üslup bildiren cümlelerde yazarın "nasıl anlattığı" ifade edilir. "Anlatımı nasıldır?" sorusuna cevap veren cümleler üslupla ilgili cümlelerdir. I. cümlede Sait Faik'in eserlerindeki dil ve anlatım özellikleriyle ilgili bilgi verilmemiştir.

Cevap: A

11. V. cümlede eserin ele aldığı konu ile içerikten, kullandığı imgeler ve dil özelliği ile de üsluptan söz edilmiştir.

Cevap: E

12. Önyargı cümleleri; bir durum, nesne veya olay hakkında, kişisel izlenimlerden hareketle durum, olay veya konu gerçekleşmeden söylenen olumlu ya da olumsuz yargı içeren cümlelerdir. D seçeneğinde olay gerçekleşmeden olumsuz bir yargı bildirilmiştir.

Cevap: D

13. Özgünlük kavramıyla bilim, sanat, edebiyat vb. alanlara ait eserlerde, o çalışmayı ortaya koyan kişinin farklılığı, kendine has olan yönleri kastedilmektedir. Yani yarattığınız eser başka eserlere benzemiyor ve sizin imzanızı taşıyan farklı yönleriyle dikkat çekiyorsa böyle bir eserin özgün olduğundan söz edilebilir. Özgün kelimesi, sözlük tanımından da anlaşılacağı üzere "öz" kelimesinden gelmektedir. Özü, kendine has olan anlamı kazanan bu kavrama "orijinal" kelimesiyle yabancı dilden karşılık bulunabilir. Özgünlük, aslında bir tarz, biçim olarak algılanabilir. Bir insanın yaşamı da özgün olabilir, ortaya koyduğu eser de... Veya yeni keşfedilen bir gezegen, deneme yanılma ile ortaya çıkan bir aşı, ağaç türü de özgün olabilir; çünkü onları başkalarından ayıran "kendilerine has" yönleri bulunmaktadır. V. cümlede romanın o üne kadar düşünülmeden şeyleri başka bir biçimde göstermesinden yani özgünlüğünden söz edilmiştir.

Cevap: E

14. Bir kişinin herhangi bir olaydan veya yapmadığı bir işten dolayı duyduğu üzüntüyü anlatan cümlelerdir. Hayıflanma cümleleri ile pişmanlık cümleleri arasındaki fark şudur: Hayıflanma cümlelerinde yapılmayan bir işten dolayı duyulan üzüntü anlatılır, pişmanlık cümlelerinde ise yapılan bir işten dolayı duyulan üzüntü söz konusudur. A seçeneğinde yıllar hızla akıp giderken yapamadıklarından duyduğu üzüntü anlatılmıştır.
- Cevap: A**
15. Tahmin veya sezgi cümleleri, bir olayın veya durumun yönü, şekli, zamanı veya sonucu hakkında bazı bilgi ve deneyimlere dayanılarak yapılan kestirmeleri ifade eder. Kişi bu tür cümlelerde, kendi fikir penceresinden bir sezgi ifade eder. "Akla, sezgiye veya bazı verilere dayanarak olabilecek bir şeyi, bir olayı önceden kestirme, kestirim" olarak tanımlanan tahmin cümlelerinde, kesinlik yoktur ve bilinmeyen durumlar hakkında sezgiler dile getirilir. Olasılık cümleleri ile tahmin cümleleri arasındaki fark şudur: Olasılık anlamlı cümlelerde "ikilem" söz konusudur. Yani bahsedilen şey için "Öyle de olabilir, böyle de olabilir." anlamı hakimdir. Tahmin anlamlı cümlelerde bu "ikilemi" görmeyiz. Tahmin anlamlı cümlelerde tecrübelerden hareketle "emin oluş" havası vardır. Olasılık anlamlı cümlelere göre, tahmin anlamlı cümlelerde "kesinlik anlamı" daha yoğundur. III. cümlede belirli nedenlere bağlı olarak bir tahminde bulunulmuştur.
- Cevap: C**
16. 2. cümlede paragrafta yer alan cümleleri söyleyen kişi üzerindeki etkisinden söz edilmiş ama Bedri Rahmi'nin şiirlerinin her okuyanda olumlu etkiler bıraktığına değinilmemiştir.
- Cevap: B**
17. I. cümlede şairi sözleri olduğu gibi aktarılmış, III. cümlede bir koşul sonuç ilişkisi kurulmuş (okunuyorsa), IV. cümlede sonuç bir gerçekçeye bağlanmış, V. cümlede amaca ulaşmak için sonuç gerçekleşmiştir. II. cümle dolaylı anlatım cümlesi değildir.
- Cevap: B**
18. Verilen cümlede sanat eserin dönemle, çağla sınırlı olmaması vurgusu yapılmıştır. millilik ya da ulusal kültürle ilgili bir ilişkilendirme bulunmamaktadır.
- Cevap: E**
19. Nesnel değerlendirmede cümledeki anlam, sözü söyleyen kişinin duygu ve düşüncelerine göre değişmez. Nesnel cümleler; doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye değişmeyen cümlelerdir. Nesnel cümlelerde bilimsellik ön plana çıkar. Nesnel yargıların kullandığı anlatıma nesnel (objektif) anlatım denir. Nesnel cümlelerde "bence", "bana göre" gibi sözler yer almaz. Nesnel cümleler, yorum ve değerlendirme içermeyip deney, gözlem ve araştırmaya dayanan cümlelerdir. V. cümlede öznel bir değerlendirme bulunmaktadır.
- Cevap: E**
20. IV. cümlede bir beklenti dile getirilmiştir. Beklenmedik bir durumun gerçekleşmesi söz konusu değildir.
- Cevap: D**
21. Verilen cümle metnin insanda her zaman aynı duyguları yaratmadığını söylüyor. Bu cümle aynı duyguları yaratamamasının nedenleri ya da hangi durumlarda aynı duyguları yaratamadığı gibi yargılarla veya başka benzerlik ilişkileriyle sürdürülebilir. B, C, D ve E seçenekleri böyle yargıları bildiriyor.
- Bir öykünün her zaman seviliyor olması her zaman aynı duyguyu yaratması anlamına gelir. Bu yargı verilen cümleyle uyuşmaz.
- Cevap: A**

22. III. cümlede "video yükleme" değil, "video indirme"nin son tarihinden bahsedilmiştir. Bu nedenle III. cümle C seçeneği ile uyumlu değildir.
- Cevap: C**
23. "bilgelik"; bilge olmak, akli özümsemek, bilgiyi kuvvetle sezmek ve anlamaktır. Akıl ise sadece ayırt etmek, fark etmek gibi durumlardır. Yani bilgelik aklın ileri aşamasıdır. İlk sözde akıl sahibi olanın cihanı(dünyayı) değiştirmesi, ikinci sözde bilgiyi özümseyen(bilge) kişinin kendine dönmesi vurgulanmıştır. Birleşimi ise C şıkkındadır.
- Cevap: C**
24. D şıkkında özgürlük ve hürriyet aynı şeydir ve beraber kullanımı gereksizdir. Bu durumda D şıkkında gereksiz sözcük kullanıldığı için cümle duRU değildir.
- Cevap: D**

CÜMLEDE ANLAM – TEST 4

1. A seçeneğinde "yapmadım", B seçeneğinde "etmez", C seçeneğinde "geçmez, bulunmaz", E seçeneğinde "yoktu" anlamı vardır. Cümleler anlamca olumsuzdur. D seçeneğinde ise "Bu cennet vatanın uğruna herkes feda olur." anlamı vardır. Cümle anlamca olumludur.
- Cevap: D**
2. I'deki "Vah, vah, vah!" çok yazık anlamında ünlem bildiren bir cümledir. IV'teki "zavallı" sözcüğü acınacak kadar kötü duRUmda olan anlamı taşır. Yani I ve IV acıma anlamı taşır.
- Cevap: C**
3. "Bilgi sakalla ölçülmez" de "Akıl yaşta değil baştadır." da "Akıllı olmanın yaşla ilgisi yoktur, bazı küçükler büyüklerden daha akıllı olabilir." anlamına yakın anlamlar taşır. Aynı doğrultudadır.
- Cevap: B**
4. Vız gelmek "umurunda olmamak, aldırış etmemek ve önemsememek." demektir. "Okur bana vız gelir!" sözü okurunu önemsememe anlamı taşır.
- Cevap: E**
5. II'de yazmanın amacı anlatmak olarak verilmiştir.
- Cevap: B**
6. 3. cümlede okumaya yeni başlayan çocuklar ve okuma yazma bilmeyen çocukların kitabı okuma ve sevme durumları karşılaştırılmış.
- Cevap: C**
7. Kesin olarak çıkarılabilecek yargı cümlelerinde soru öncülünde verilen cümleden kesin yargıya ulaşılırken olası sonuçlar cevap olarak alınmaz. Bu tür sorularda verilen cümlelerde geçen edatlar, bağlaçlar, sayısal ifadeler önemlidir. Buna göre cümlede geçen "romanın metnine birebir bağlı kalmasa da" ifadesinden "filmde romanda anlatılanın dışına çıkmıştır." yargısı kesin olarak çıkarılabilir.
- Cevap: D**
8. Kesin olarak çıkarılabilecek yargı cümlelerinde geçen edatlar, bağlaçlar, sayısal ifadeler önemlidir. "Ahmet'in son şutu" ifadesinden "Ahmet maçta daha önce de şut atmıştır." yargısını çıkarabiliriz.
- Cevap: C**

9. Bu tür sorularda verilen cümlelerde geçen edatlar, bağlaçlar, sayısal ifadeler önemlidir. "Dünyada ilk posta pulu" ifadesi ile posta pulunun ilk kez kullanılmaya başladığı tarih olarak verildiği günden yola çıkarak "Posta pulu, 6 Mayıs 1840'tan sonra kullanılmaya başlanmıştır." sonucunu çıkarabiliriz.

Cevap: A

10. Kesin yargı cümlelerinde olasılıklar cevap olarak kabul edilemez. Edatlar, bağlaçlar, sayısal ifadeler, karşılaştırma ifadeleri sorunun çözümü için önemlidir. "Türkiye'nin birbirine en çok benzeyen" ifadesinden başka da birbirine benzeyen şehirler olduğu onlarla karşılaştırma yapıldığı yargısı çıkarılabilir.

Cevap: C

11. Kesin olarak çıkarılabilecek yargı cümlelerinde soru öncülünde verilen cümleden kesin yargıya ulaşılrken olası sonuçlar cevap olarak alınmaz. Soruyu çözerken kesinlikten uzaklaşmamaya ve yorum katmaya dikkat etmeliyiz. Cümleden "Kar yağışının ardından buzlanmayı engellemek için sokaklar tuzlanmıştır." yargısı kesin olarak çıkarılabilir. Diğer yargılar için yorum yapmak gerekir.

Cevap: B

12. Kesin olarak çıkarılabilecek yargı cümlelerinde soru öncülünde verilen cümleden kesin yargıya ulaşılrken olası sonuçlar cevap olarak alınmaz. Soruyu çözerken kesinlikten uzaklaşmamaya ve yorum katmaya dikkat etmeliyiz. Öncülden yorum çıkarırsak yanlış şehirleşmeye, yanlış şehirleşmenin sonuçlarına ulaşabiliriz. Fakat olasılıklar ve yorumlar cevap olamaz. Bu nedenle yalnızca net çıkarabileceğimiz yargıyı bulmalıyız. Cümleden "içme suyunun toplandığı barajların kaybedilme tehlikesi olduğu sonucu çıkarılabilir.

Cevap: D

13. Kesin olarak çıkarılabilecek yargı cümlelerinde soru öncülünde verilen cümleden kesin yargıya ulaşılrken olası sonuçlar cevap olarak alınmaz. Bu tür sorularda verilen cümlelerde geçen edatlar, bağlaçlar, sayısal ifadeler önemlidir. "bugün yeniden, bambaşka" ifadelerini dikkate alarak cümleden " Bir kitabın kişi üzerinde bıraktığı etki okunduğu zamana göre farklılık gösterebilir." yargısı çıkarılabilir.

Cevap: D

14. Bu tip soruları çözerken öncelikle yüklemi bularak cümlemin sonuna getirmeliyiz. Yüklem birleşik olup olmadığına ve tamlama olabileceği sözcük gruplarına dikkat ederek verilen sözcükleri anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralamalıyız. "Göreceksiniz" sözcüğü temel yargı olduğu için yüklem görevindedir. Söz öbeklerine bakalım "insanlara saygı göstermenin" "hayatınızda neleri değiştireceğini" Bu durumda sıralama "IV – II – I – III – V" biçiminde olmalıdır.

Cevap: D

15. Bu tip soruları çözerken öncelikle yüklemi bularak cümlemin sonuna getirmeliyiz. Yüklem birleşik olup olmadığına ve tamlama olabileceği sözcük gruplarına dikkat ederek verilen sözcükleri anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralamalıyız. "Kaynaklık etmiştir" cümlemizin yüklemidir. "Bazı edebiyat akımlarının oluşumuna" sözcük grubunun ardından özneyi de buluruz "rüyalar". Sıralama "I – V – IV – II – III" biçiminde olmalıdır.

Cevap: C

16. Bu tip soruları çözerken öncelikle yüklemi bularak cümlemin sonuna getirmeliyiz. Yüklem birleşik olup olmadığına ve tamlama olabileceği sözcük gruplarına dikkat ederek verilen sözcükleri anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralamalıyız. "Kaçınıyor" cümlemin yüklemidir. "Değişik anlatım biçimleri" söz öbeğini bulduktan sonra sıralama orta-ya çıkar. II – IV – III – V – I

Cevap: A

17. Bu tip soruları çözerken öncelikle yüklemi bularak cümlemin sonuna getirmeliyiz. Yüklem birleşik olup olmadığına ve tamlama olabileceği sözcük gruplarına dikkat ederek verilen sözcükleri anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralamalıyız. "Vardır" yüklemine "çok duyarlı gözleri" söz öbeğini eklemeliyiz. I – III – II – V – IV

Cevap: B

18. Bu tip soruları çözerken öncelikle yüklemi bularak cümlemin sonuna getirmeliyiz. Yüklem birleşik olup olmadığına ve tamlama olabileceği sözcük gruplarına dikkat ederek verilen sözcükleri anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralamalıyız. "Araştır" yüklemidir. "Fotoğraf çekmek" cümlede sözcük grubu olarak bulunmalıdır. II-V-I-III-IV

Cevap: A

19. "yapabiliriz" sözcüğü temel yargı olduğu için yüklem görevindedir, bu nedenle en sonda olmalıdır. Cümlede başkalarının düşüncelerini okuyarak ve dinleyerek öğrenmekten bahsedilmektedir, "dinleyerek" sözcüğünün yanında "de" bağlacı olduğu için okuyarak öğrenmenin daha önce söylendiği anlaşılmaktadır. Sıralamayı bu şekilde yaptığımızda "Başkalarının düşüncelerini okuyarak nasıl öğreniyorsak aynı şeyleri dinleyerek de yapabiliriz." cümlesi oluşur. Yani sıralama şöyle olmalıdır: II – IV – VI – I – III – V

Bu sıralamaya göre "nasıl öğreniyorsak" baştan üçüncü sırada yer almalıdır.

Cevap: E

20. "itmek gerekir" sözcük grubu temel yargı olduğu için yüklem görevindedir, bu nedenle en sonda olmalıdır. Kapının kapalı olduğunu ve "anlamak için" de bir sözcük grubu oluşturmaktadır. Bölünemez. Sıralamayı bu şekilde yaptığımızda "Kapının kapalı olduğunu anlamak için kapıyı itmek gerekir." cümlesi oluşur. Bu durumda sıralama şöyle olmalıdır: V – IV – II – III – I

Cevap: A

21. A'da "dönem" vurgusu şıkkı yanlış yapar. B'de "daha net bilgiler" vurgusu birleşim için yetersizdir. D'de "en temel unsurlardan biridir" vurgusu yanlış çünkü ilk cümlede "en temel unsurdur" deniyor. E'de "etkili bir şekilde" ifadesi iki cümlede de geçmiyor. C ise tam olarak iki cümleyle örtüşüyor, yani birleşimi oluyor.

Cevap: C

PARAGRAF – TEST 1

1. Özlem cümlesi geçmişte yaşanan günlerin tekrar yaşanma isteğini ya da bir yeri veya kişiyi görme isteğini dile getirir. Bu şiirde de hüznün, sevgi gibi duygularda işlenmesine rağmen esas olarak ağır basan duygu özlemidir.

Cevap: B

2. "kapımızı çalan yok" "hiç kimseden tek bir satır mektup yok gibi ifadeler" yalnızlık duygusunun ağır bastığını göstermektedir. Üzüntü ve hüznün de duyduğu gibi sonuçlara varabiliriz ancak ağır basan duygu sorulmaktadır.

Cevap: D

3. Duyu, insan ve hayvanlarda dışarısının etkisini bir organizma yardımıyla duyma yeteneğidir. Duyular görme, işitme, koklama, tatma ve dokunma organları ile algılanır. I, II, III ve IV. cümlelerde görme duygusu ile algılanan ayrıntılara yer verilirken IV. cümlede dokunma duygusuna yer verilmiştir.

Cevap: D

4. Parçada geçen "ancak bildiklerini yaşamlarında kullandıklarını pek göremeyiz." ifadesi sorunun doğru cevabını vermektedir.

Cevap: B

5. Parçanın son cümlesi sorunun doğru cevabını vermektedir. "Breton'u gördüm, bu program için çağırmayı düşündüm ama öneremedim, zaten gelmezdi çünkü o gerçek bir sanatçdır."

Cevap: E

6. Parçanın yazarı dedesi ile aynı hastalığa yakalanmış ancak penisilin sayesinde dedesi gibi ölmemiştir. Bu nedenle yazar buluşların sağlık üzerindeki etkisi üzerinde durmaktadır.

Cevap: C

7. Parçada geçen "Yeter ki, anlattığı kişi toplumun durumuna bağlansın, toplumu yansısın. Dolaylı bir yolla da olsa toplum onda dile gelsin." ifadesi sanatçının yapması gerekeni özetlemektedir.

Cevap: C

8. Parçada havanın yere yakın tabakasının sıcak, uzak tabakasının da soğuk olduğu ve bu dengesizlikten atmosfer olaylarının gerçekleştiği anlatılmıştır.

Cevap: A

9. Parçada geçen "günün birinde delinin birinin, gelişmiş bir laboratuvarında genleriyle oynadığı bir patojeni insanlığı yok etmek için silah olarak kullanmayacağından emin olamayız." ifadesi sorunun doğru cevabını vermektedir.

Cevap: D

10. Parçada geçen "İnsanlık tarihinin bütün kültürlerinde hayvanların güçlü payı olduğu görülür" ifadesi sorunun doğru cevabını vermektedir.

Cevap: E

11. Parçada genel olarak Türk sanatındaki at resimleri ve ressamlarının kimler olduğundan bahsetmiştir.

Cevap: D

12. Çocuk edebiyatımızın önde gelen isimlerinden Gülten Dayıoğlu'nun "Yada'nın Gizli Gücü" adlı romanı, okuyucuların, daha iyi, sevgi dolu ve güvenli bir dünyanın düşünülmesini sağlıyor. Romanda

A

Altay Dağları'nın doruklarında yaşayan ve insanüstü özelliklere sahip Yabgulardan Çinli casuslara, Amerika'daki üniversitelerden Türkiye'deki yaşayışa kadar geniş bir coğrafyada, birbirinden farklı

B

C

karakterler, sürükleyici bir macera içinde bir araya getirilmiş. Dayıoğlu, bu çeşitlilik sayesinde çocukların ve gençlerin hayal gücünün sınırlarını zorluyor. Bunun yanı sıra roman, insanların dünyayı hor kullanmaları ve atmosferi yıpratmaları ile ilgili olarak da dikkate değer mesajlar içeriyor.

E

Seçenekler paragraf üzerinde gösterilmiştir. Parçada D şıkkı yer almaktadır.

Cevap: D

13. Edebiyatımızdaki dalgalanmalardan, gelgeç modalardan, zaman

D

A

zaman girilen darboğazlardan, sığılığın pirim yapmasından ve hele hele magazinleşmekten kendisini en çok ve en iyi koruyabilmiş yazarların

E

genç öykücüler, türün de öykü olduğunu düşünürüm. Genç öykücüler, acaba edebiyatımızdaki bu etkilenmelerden nasıl olup da kendilerini

C

böyle koruyabilmişlerdir, bunu merak ederim en çok.

Seçenekler paragraf üzerinde gösterilmiştir. Parçada B şıkkı yer almaktadır.

Cevap: B

14. Yolun bundan sonraki kısmı sisliydi. Yine de gece yolculuğundan

A

daha iyiydi. Sisle derinleşen bahçelerde göğe uzanan kavaklarla yolları selamlayan sarı yapraklı çınarların dalları birbirini kucaklıyordu.

B

Ağaçlar rüzgârlarla söyleşiyordu. O anda bir şiirin içinde yaşamaya başladığımı düşündüm. Sisler arasında koşan çocuklar hızla büyüyordu

D

sanki. Yanlarında birçok masal kahramanı yol gösteriyordu onlara. Ben de aralarındaydım. Otobüsle yarıştığımızı sanıyorduk. Aslında

E

zamanla yarıştık.

Seçenekler paragraf üzerinde gösterilmiştir. Parçada C şıkkı yer almaktadır.

Cevap: C

15. Elimizdeki bilgilere göre Türk şiirinin, başlangıcından Yenisey ve Orhon Yazıtlarının yazılışına kadar geçen döneme değin sözlü kültür

B

A

ortamında güçlü bir olasılıkla müzik ve dans ile birlikte varlığını sürdürdüğü söylenebilir. Kimi verilerden yola çıkarak V. yüzyılda başladığı düşünülen yazılı kültür ortamında "şir" denebilecek ürünlerle görül-

D

E

meye başladığı söylenebilir.

Seçenekler paragraf üzerinde gösterilmiştir. Parçada C şıkkı yer almaktadır.

Cevap: C

16. Lozan Avrupa'nın en yeşil kentlerinden biri. Şehirde birçok park ve bahçe bulunuyor. Cenevre Gölü'nün güney kıyılarından keşfedilecek birçok mekân var. Kentin marinası Ouchy'de kaliteli restoran ve kah-

E

veler sıralanıyor. Burada birbirinden güzel yatları da görebilirsiniz. Vidy ise kentin en güzel kumsalı. Burada bisiklet kiralayarak göl bo-

A

C

yunca uzanan gezi yollarını keşfedebilirsiniz. Yaz aylarında burada birçok festival, sokak gösterileri ve partileri yapılıyor. Nisan ile ekim ayları arasında Cenevre Gölü'nde yarım günlük tekne turları yapılıyor. Seçenekler parça üzerinde gösterilmiştir. Parçada D seçeneğine değinilmemiştir.

Cevap: D

17. Aynı mahallede oturan, kıyafetleriyle geçimce tarzları aynı olan Karagöz ile Hacivat ilk bakışta iki ayrı insanlığın temsilcisi gibi görünmezler.

B

Hele oyunlarda kimi zaman iş birliği etmeleri, aralarında aynı hak sınıfına bağlı olmaktan doğan bir yakınlık, hatta tam bir birlik bulunduğu

A

duygusunu verir. Fakat bu duygu fazla sürmez. Perdede geçen bir olay,

E

C

söylenen her söz, bu iki tipin ayrı, hatta iki karşıt karakterde olduğunu gösterir.

Seçenekler paragrafta gösterilmiştir. Paragrafta D seçeneğine değinilmemiştir.

Cevap: D

18. Parçada bulaşma ortamı olarak "hastane" verilmemiş, diğerleri açıkça belirtilmiştir.

Cevap: E

19. Parçada geçen "...solunum yoluyla alınması ile bulaşır" ifadesi A seçeneğini, "kapı kollarında, toplu taşıma araçlarındaki tutacaklar- da, elektrik/asansör düğmelerinde" ifadesi B seçeneğini, "kapmış bir yetişkin henüz hastalık belirtileri başlamadan 1 gün önceden başlayıp, hastalık belirtileri kaybolduktan 5 gün sonra kadar virüsü etrafa bulaştırabilir. Bu süreler çocuklar da iki katı kadar daha uzundur." ifadesi C seçeneğini, "virüsün hastanın 1 – 2 metre uzağındaki sağlam kişiler tarafından" ifadesi de E seçeneğini doğ- rular.

Cevap: D

20. Parçanın ilk cümlesi olan "Çok kolay ve hızlı bulaşma özelliğine sahip influenza virüsleri" ifadesi I. maddeyi vermez. Çünkü bu cüm- le söz konusu virüsün hızlı ve kolay bulaştığından bahseder. Ancak I. madde "en çok" görülen virüs olarak geçer. Parçanın sonunda doğru geçen "Yani çocuklar grip virüsünü bulaştırmada önemli rol oy- narlar" ifadesi de III. maddeyi doğrudur. Parçada yaşlılardan hiç bah- sedilmemiştir.

Cevap: C

PARAGRAF – TEST 2

1. I. cümlede geçen "iki gruba ayırır" ifadesi II. cümledeki "bu gruba" ifadesine bağlanmıştır. Bu nedenle I ve II yer değiştirmemelidir. Böyle- ce A, B ve C seçenekleri cevap olamaz. II. cümlede geçen geçen "birincisine" ifadesinden sonra V. cümlede- ki "diğer gruba" ifadesi gelmelidir. Bunun için de III ve V yer değiştir- melidir.

Cevap: E

2. III. cümledeki sonundaki "yetkisi" sözüne II. cümledeki "ve bu yetki" sözü bağlanmalıdır. Bu iki sözü bağlamak için de II ve IV yer değiştir- melidir.

Cevap: C

3. I, II ve III. cümlelerin birbirine anlamca ve yapıca bağlı olduğu görül- mektedir. Bu üç cümlelerin içinde bulunduğu A, B, C ve D seçenekleri doğru cevap olamaz. Geriye yalnızca E kalır.

Cevap: E

4. II. cümlede geçen "her an yeniden yaratmaktadır" ifadesi IV. cüm- ledeki "bu yok olup yeniden yaratılma" sözüne bağlanmıştır. Bu iki cümleyi birbirine bağlamak için de III ve IV'ün yer değiştirmesi gerekir.

Cevap: D

5. I. cümlede geçen "bu marangoz" sözü bu cümledeki ilk cümle olama- yacağına kanıttır. Bu nedenle I yer değiştirmelidir. Cevap A ya da B olabilir. Bunlar içinde en uygun olanını I ve II olduğunu görürüz.

Cevap: A

6. Verilen cümlelerin doğru sıralaması V – I – IV – III – II şeklinde olmal- dır. Buna göre baştan dördüncü III olur.

Cevap: C

7. Verilen cümlelerin doğru sıralaması IV – V – III – II – I şeklinde olmal- dır. Buna göre son cümle I olur.

Cevap: A

8. I ve II. cümleler "bu bakteriler" ifadesiyle IV ve V. cümleler ise "bu faydalar" ifadeleriyle birbirine bağlıdır. Aradaki III akışı bozmaktadır.

Cevap: C

9. I. cümlede geçen "... maddeleri kullanıyor" ifadesi III. cümledeki "bu maddeler" ifadesine bağlıdır. Bu nedenle aradaki II akışı bozmaktadır.

Cevap: B

10. IV. cümlede yazarlıkla ilgili genel bir bilgi verilmiştir. Ancak parçada yazarlığın neye bağlı olduğu üzerinde durulmaktadır.

Cevap: D

11. IV. cümlede geçen "damlacıklara dönüşür" ifadesi VI. cümledeki "bu damlacıklara" ifadesine bağlıdır. Bu nedenle aradaki V akışı bozmaktadır.

Cevap: E

12. Parçada genel olarak geleneklerin insan hayatında yerinden söz edi- lirken V. cümlede hurafelere ve batıl inançlara geçildiği için parçanın akışı bozulmuştur.

Cevap: E

13. I. cümlede genel olarak hurafelerden bahsedilir ve III. cümlede buna örnek verilir. Bu nedenle oradaki II akışı bozmaktadır.

Cevap: B

14. IV. cümlede geçen "taşrada" sözü verilen cümledeki "taşralı kalma- yı" sözüne bağlıdır. Bu nedenle verilen cümle IV. cümleden sonra ge- tirilmelidir.

Cevap: D

15. Parçada geçen "üçgen, kilometre" gibi sözcükler terimdir. Parçada üç nokta ile belirtilen bölümler tamamlanmamış eksiltili cümledir. "bir efsane başını almış yürümüşü" ifadesinde deyim vardır. "kumlu ara- zideki dev şekillerin sırrı" ifadesinde de nitelik bildiren sözcükler vardır. Ancak parçada ikilemeye yer verilmemiştir.

Cevap: A

16. Parçada geçen "Güney Peru'nun And Dağlarıyla Pasifik Okyanusu arasında sıkışıp kalmış çöl yaylalarındaki devasa geometrik şe- killerden" ifadesi Nazca bölgesinin nerede bulunduğunu söylemekte- dir.

Cevap: A

17. Parçada geçen "çöl yaylalarındaki" ifadesi A seçeneğini, "Nazca böl- gesinin üzerinde gözlem uçuşu yapan Amerikalı arkeolog" ifadesi B seçeneğini, "devasa geometrik şekillerden" ifadesi C seçeneğini "Bazı gezginler bunlardan söz etmiş" ifadesi de E seçeneğini doğru- lamaktadır.

Cevap: D

18. Fotoğraf, şarkı, video, harita taşıdığınız cep telefonlarınızda kitaplara da yer açın. Google, kişisel bilgisayarlarda kullanılması için tarayıp hazırladığı 1,5 milyon e-kitaba artık yeni nesil cep telefonlarından da

D C

ulaşılabilirliğini açıkladı. Google'ın hazırladığı e-kitapların çoğu, eski oldukları için telif hakları kalkmış, artık kamu malı sayılıyor. Kitapçada

A

gördüğünüz güncel kitapları Google'ın e-kütüphanesinde bulma şan- sınız pek olmasa da ücret ödmeden ulaşılabilen e-kitap sayısının çok

B

artmış olması sevindirici bir gelişme.

Seçenekler parça üzerinde gösterilmiştir.

Cevap: E

19. Parçada e-kitap sayısının artıyor olmasından duyulan mutluluk sevin- dirici bir gelişme olarak görülmektedir.

Cevap: A

20. Parçada geçen “kara yosunları yaşamak için nemli havaya ve gölgelik alanlara ihtiyaç duyar” cümlesi I. maddeyi, “nem getiren rüzgârların hangi yönden estiğine bağlıdır” ifadesi de III. maddeyi doğrulamaktadır.
Cevap: D
21. Parçada kara yosunlarının her zaman kuzeyi göstermeyeceği bilgisi verilmiştir. Bu bilgi E seçeneği ile çelişmektedir.
Cevap: E
22. Parçada geçen “beni putlaştıran bir taraftar kitlemin oluşmaması için elimden geleni yaptım” ifadesi söz konusu yazarın eserlerini okuyan belirli bir grubun olmasını yeğlemediği anlamına gelir.
Cevap: D
23. Parçada geçen “Hatta onlar arasında benim dışıdaki yazarları okumayanlar da var.” cümlesi yazarın yakındığı bir durumu dile getirmektedir.
Cevap: A
24. Bir ikon olmak, edebiyat starı gibi peşinden birilerini sürüklemek edebiyatın ruhuna aykırı bir şey. Cümlesiyle yazar, kendisinin bir star gibi görülmesinden rahatsızlık duyduğunu dile getirmektedir.
Cevap: D
25. Parçada söz konusu yazarın roman yazmadan önce bir takım planlar yaptığı üzerinde durulmuştur. C seçeneğindeki sorunun son cümlesindeki “inanır mısınız?” sözü de parçanın girişindeki “inanırım tabii” sözüne bağlıdır.
Cevap: C

PARAGRAF – TEST 3

1. Parçada, çocuk eğitiminde dayanın yanlış bir yöntem olduğundan bahsedilmiştir. Verilen boşluğa getirilecek cümle “oysa” ifadesinden hareketle dayanın nedeninin ortadan kaldırılmasına yönelik bir anlamı tamamlamalıdır.
Cevap: E
2. Parçada geçen “çoğu yan tutar” ifadesini işaret eden E seçeneğindeki “bu yan tutmada” ifadesini görüyoruz. Bu nedenle bu iki ifadeyi birleştirmek gerekir.
Cevap: E
3. Parçada yaşadığının her anın bir öykü parçası olabileceğinden bahsedilmektedir. Boşluğa getireceğimiz seçenek bu anlamı destekleyen bir ifade olmalıdır.
Cevap: B
4. Parçanın son cümlesinde geçen “Yangının oluşumunu önlemek ve oluşan bir yangının söndürülmesini bilmek eğitim ve bilgilenden geçer.” ifadesi önemli olanın yangını söndürmede ilk müdahalenin nasıl yapılacağını öğrenmek olduğunu vurgular.
Cevap: A
5. Parçada oyun yazarı olan Shakespeare’nin hangi yaşlarında hangi eserlerini verdiği anlatılmıştır. Bu nedenle boşluğa yaş vurgusu yapılan bir cümle getirilmelidir.
Cevap: D

6. Parçada her sanatçının üslubunun farklı olduğundan, aynı konuyu işleyenlerin bile farklı bir söylem ile bunu yaptıklarından bahsedilmiştir. Boşluğa bu anlamı destekleyen bir cümle getirilmelidir.
Cevap: A
7. Parçanın boşluktan sonraki ilk ifadesi “oysa” bir durumun tersi bir şey olduğuna işaret etmektedir. Bu nedenle boşluğa getirilecek şey bu anlamı veren bir ifade olmalıdır.
Cevap: C
8. Parçada kahvaltının öneminden bahsedip genel olarak kahvaltıda tüketilmesi gereken yiyecekler hakkında tavsiyelerde bulunulmuştur.
Cevap: B
9. En az yedi sekiz saat süren gece açlığından sonra her bedenin enerji ihtiyacı vardır. Bu da kahvaltıyla karşılanmalıdır. Kahvaltı, günlük karbonhidrat ihtiyacımızın önemli bir bölümünü karşılayabileceğimiz bir öğündür. Kahvaltı menüsünü hazırlarken dikkatli olunmalı, ayaküstü kahvaltı yapmaktan kaçınılmalıdır. Zaman azlığı nedeniyle otobüste, vapurda, trende kahvaltı yapmak zorunda kalınıyorsa akşamdan mutlaka hazırlık yapılmalıdır. Peynirli bir tost, ekmeğin arasına peynir, domates, biber, salatalık gibi kolay yenebilen ve besleyici bir kahvaltı hazırlanmalıdır.
A
Seçenekler parça üzerinde gösterilmiştir.
Cevap: C
10. Parçada geçen “ışıltili bakışlarıyla okuma, öğrenme coşkularını dışa vurmaları beni gelecek günler adına umutlandırdı” ifadesi sözü edilen çocuklar ve gençlerin kitaba ilgi duyduklarını ve öğrenme isteği içinde olduklarını kanıtlamaktadır.
Cevap: A
11. Kitap fuarına, öğretmeni, anne – babası ya da arkadaşıyla gelen ilk ve ortaöğretim çağında çocuklar, gençler vardı. Onların, kitapları karıştırmaları, şair ya da yazarları tanımaya çalışırken onlara ilginç sorular yöneltilmeleri, ışıltili bakışlarıyla okuma, öğrenme coşkularını dışa vurmaları beni gelecek günler adına umutlandırdı, sevindirdi.
E
Seçenekler parça üzerinde gösterilmiştir.
Cevap: D
12. Parçanın IV. cümlesinde geçen “Yazıda kullandığımız noktalama işaretleri” ifadesi verilen cümledeki “noktalama işaretleriyle” ifadesinin devamıdır. Bu nedenle verilen cümle IV numaralı yere getirilmelidir.
Cevap: D
13. Parçanın III. cümlesinde geçen “Sesin alçaltılıp yükseltilmesi” ifadesinde karşıt kavramlar vardır.
Cevap: C
14. Parçada “belge roman” ile “belgesel roman” karşılaştırılmıştır.
Cevap: C

15. Belge roman, bir yandan belgelere dayanırken bir yandan da kurgu olay B E ve kişilere yer verir. Belgelerin sıralanmasıyla, yerleştirilmesiyle sınırlı kalır bir ölçüde kurgu. Oysa belgesel romanda yazar, bakış açısı C A yönünden daha özgürdür. Belgelerin dışına taşarak – ama olgusal gerçeklikten kopmadan – kimi bölümlerde tümenden farklı kurgulama yapabilir. Belge romanda daha çok, belge aktarımının; belgesel romanda ise dönemin, roman dokusuyla bütünleşmiş, biçimsel değer kazanmış aktarımının öne çıktığı söylenebilir. Seçenekler parça üzerinde gösterilmiştir. **Cevap: D**
16. Parçada kara ait bazı güzelliklerin günümüzde görülmesinin artık mümkün olmadığından bahsedilmektedir. **Cevap: B**
17. O güzelim kar manzaraları resimlerde mi kaldı dersiniz? O bir kar değil, şimdi. Bir yaşama şekliyle uyumlu sakin, güzel... Bir kar güzellemeşi, bir kar destanı belki de yaşanmıyor artık. Kar aydınlığa işiyan D gecelerden, patlamış mısır, kestane kokuları taşımıyor artık. Hayatın B kendisi olabileceği bir kar değil bu. Araçların yollarda kaldığı, öfkenin C doruğa çıktığı, zincirleme kazalara yüklü bir kar... A Hani kızaklar nerede? Çocukların sevinci? Ne o kızaklar, ne merdiven de kayan büyükler ne de yokuşlar var artık. Seçenekler parça üzerinde gösterilmiştir. **Cevap: E**
18. Parçada geçen "**Kahvenin kökeni araştırmacılar tarafından 14. yy başlarında Güney Habeşistan'dan**" ifadesi B seçeneğini doğrular. "**Kahve ile Türkler sayesinde tanışan Avrupa**" ifadesi A seçeneğini doğrular. "**Bir cezve yardımıyla su ve isteğe göre şeker ilave edilerek pişirilir**" ifadesi C seçeneğini doğrular. "**Özel bir tadı, köpüğü, kokusu, pişirilişi, ikramıyla kendine özgü bir kimliği ve geleneği vardır**" ifadesi de D seçeneğini doğrular. **Cevap: E**
19. Genel olarak Türk kahvesinin tarihi, pişirme teknikleri ve bugünkü yeri hakkında bilgi verilmiştir. **Cevap: C**
20. Parça Türk kahvesi hakkında bilgi vermektedir. Bu nedenle parçanın tartışmacı bir anlatıma sahip olduğunu söyleyemeyiz. **Cevap: D**

PARAGRAF – TEST 4

1. Paragrafa göre Platon'un sanatla ilgili görüşünün temelde sanat eserinin taklidin taklidi olması nedeniyle hakikatten uzaklaştığı fikrine dayanmaktadır. Bu nedenle E seçeneğinde belirtilen sanatın doğayı tamamlama işi olduğu fikriyle çelişir. **Cevap: E**
2. Paragrafta iki farklı yazma yönteminden bahsediliyor. Boş bırakılan yerden sonra da "ilkinde" sözcüğü gelmiş. Bu durumda paragrafın giriş cümlesinin iki farklı yazma yöntemi olduğunu belirten bir cümle olması gerekir. **Cevap: A**

3. Paragrafta gerçeklik öz ilişkisi anlatılırken yazarın bunu nasıl yapabileceğine dair bir soru sorup cevaplamaya başlıyor. "Kavraması şarttır." ifadesinin ardından "kavramışsa..." diye bir cümle bağlanması içerik bütünlüğüne de uygun olduğu için doğru olur. **Cevap: A**
4. Paragrafın bütününde anlatılan şiir yazıldıktan ve şairinden çıktıktan sonra şairin ve okurun şiir yorumlama konusunda eşitlendiğidir. Arada boşluk bırakılan cümlelerde konu dışında kendisinden önceki ve sonraki cümlelerle uygunluğu, düşüncenin akışına uyumu da önemlidir. Burada Kemal Özer'in bir şiirinden bahsettikten sonra Kemal Özer'in de aradan çekilip şiirin yorumlanmaya başlanabileceği anlatılıyor. **Cevap: C**
5. Parçada dünyasını paylaştığı yazarlar girişinin ardından Demir Özlü örneği veriliyor. Soruda verilen cümle Demir Özlü'nün özelliklerinden olduğuna göre bu bölümde yer alması gerekir. **Cevap: E**
6. Parçada edebiyatın tarihle ilişkisi Seyahatname, destanlar, tezkireler gibi örneklerle açıklanarak anlatılmış. Yani "örnekleme" anlatım yöntemi ve düşünceyi geliştirme tekniği kullanılarak paragraf oluşturulmuştur. **Cevap: D**
7. "Çünkü gençler bu dizeler kime ait bilsin istedik" cümlesi verilen cümlede belirtilen yazarların isimlerini de vermelerinin amacını açıklıyor. Bu nedenle önce yaptıklarını sonra da bunu hangi gerekçeyle, hangi amaçla yaptıklarını açıklamaları uygun olur. **Cevap: D**
8. Paragrafın bütününe ve kendisinden sonra gelecek cümleyle ilişkisine baktığımızda verilen cümlelerin "dış"ımızdan bahsetmeye başladığımız yere getirilmesi uygun olur. **Cevap: E**
9. Paragrafın başlığı paragrafın bütününe kapsar nitelikte olmalıdır. Paragrafta önce Türklerde dansın ilgile kabulü ardından nasıl bir gelişme gösterdiği anlatılmıştır. En uygun başlık "Türklerde Dansın Gelişimi" dir. **Cevap: B**
10. Dörtlükte bir günün yaşamın sonlanacağı, canın benden ayrılacağı ve dünyanın gelip geçişi olduğu yani "ölümün kaçınılmaz olduğu" anlatılmıştır. **Cevap: A**
11. Paragrafın anlatımında ağır basan anlatım tekniği sorulduğunda birden fazla anlatım tekniği kullanılmış olabilir fakat ağır basan soruluyor demektir. Bu paragrafta da öyküleme de kullanılmış olmasına rağmen paragrafın bütününde renkler, sıfatlarla resim yapar gibi anlatılan bir doğa bulunmakta yani betimleme ağır basmaktadır. **Cevap: A**
12. Parçada erdemli olmayana insanın başka değerlere sahip olsa bile bunları kendine zarar verecek biçimde kullanabileceği esas olanın erdem olduğu anlatılmıştır. **Cevap: E**
13. Parçada farklı sanat dallarının farklı dili olduğundan yani biçim farklılığından ve estetik değer ölçütünün de , çözümlene ve değerlendirilmesinin de farklı olduğu düşüncesi vurgulanmıştır. Vurgulanan düşüncüyü "Farklı sanat dallarının aktardığı estetik değer ve bunu aktarma biçimi farklıdır." şeklinde özetleyebiliriz. **Cevap: E**

14. Parçaya göre insanlar her şey yolunda gittiğinde değil problemlerle karşılaştıklarında hayatı sorgularlar. Yaşamda sorgulamayı başlatan sorunlarla karşılaşmaz.

Cevap: C

15. Paragraf sorularını çözerken paragrafta anlatılanın dışına çıkıp kendi yorumlarımızla farklı sonuçlara ulaşmamalıyız. Parçada Yaşar Kemal'le ilgili bilgiler ve değerlendirmeler içerisinde şiirle başladığı vardır fakat şiirden romana yönelmesi ve esasen bu türde başarılı eserler vermesine dair herhangi bir şey bulunmamaktadır. Biz yorumlayarak ve Yaşar Kemal'le ilgili bilgilerimize dayanarak böyle bir sonuç çıkaramayız.

Cevap: E

16. Paragrafa göre Shakespeare iç dünyasındaki karmaşayı sona erdirmiş, karmaşık duygularını boşaltmış ve tüketmiş ondan sonra yazmıştır.

Cevap: B

PARAGRAF – TEST 5

1. Parçada belirtilen sözleri söyleyen kişi okumanın rastlantıya yapılması gerektiği mutlaka nitelikli eserler okunması aksinin vakit kaybı olacağı düşüncesindedir. Bu nedenle yeni yazarlar keşfederek kitap dağıtıcısını artırmak gibi bir amaçla okuma yapması beklenemez.

Cevap: C

2. Parçanın bütününde yeni nesillerin bir karşı çıkışla ortaya çıkmalarına rağmen önceki nesillerden de bir şeyler alabileceği vurgulanmaktadır. "Karşı çıktıkları neslin anlayışını büsbütün ortadan kaldırırlar" cümlesi düşüncenin akışını bozar.

Cevap: C

3. Parçada belirtilen sözleri söyleyen kişi ile ilgili diğer seçeneklerde belirtilen şeylere de değinilmiştir. Bir yardımcı düşünce sorusunda diğer seçenekler de doğru cevap kabul edilebilir. Sözleri söyleyen kişinin asıl olarak vurguladığı şey şiirin hayatında vazgeçilmez bir yeri olduğudur.

Cevap: D

4. Paragrafın başlığı belirlenirken tamamında anlatılanları kapsamasına dikkat edilmelidir. Paragrafın bütününde suyun hayatımızdaki yeri ve öneminden bahsedilmektedir.

Cevap: A

5. Parçada masal ve şiir, masal yazarlığı ve şairlik arasında ilişki kurulduktan sonra iki örnek masal yazarının adı verilmiş. Bu nedenle parça masal yazarlığı ile şiirliği birleştirecek bir cümleyle sonlandırılabilir.

Cevap: A

6. Paragrafın giriş cümlesi ilk cümle olduğu için kendisinden önce herhangi bir şey söylenmiş olamaz. Bu nedenle bağlaçla, açıklayıcı öğelerle başlamaz. "Bu iki sanatın..." diye başlayan bir paragrafta "Hangi iki sanatın?" sorusunu soracağımız için paragrafın giriş cümlesi olamaz.

Cevap: C

7. Dörtlükte ayrılık ve yardan ayı olmanın kederi duygusu hakimdir. Yarının üzgün olmasından da kaygılıdır. Aşk ve üzüntü – keder iç içedir. Dörtlükten özlem, üzüntü, kaygı, aşk çıkarılabilir. Kıskançlık duygusu çıkarılmaz.

Cevap: C

8. Paragrafın giriş cümlesi ilk cümle olduğu için kendisinden önce herhangi bir şey söylenmiş olamaz. Bu nedenle bağlaçla, açıklayıcı öğelerle başlamaz. A, D,E seçeneklerindeki "bu" ve C seçeneğindeki "çünkü" sözcükleri kendilerinden önceki cümlelerle bağlantı içerir.

Cevap: C

9. Parçada sözü edilen kasabanın mimari özelliklerinden, doğayla uyumundan, temizliğinden, yerleşim planından yani fiziksel özelliklerinden bahsedilmiştir. Kasabanın sosyal yaşamına değinilmemiştir.

Cevap: E

10. Parçanın bütününde dantelin ortaya çıkışı , sanayi ürünü olması ve yayılması üzerinde durulmuştur. yani dantel sanayisinin doğuşu üzerinde durulmaktadır.

Cevap: A

11. Parçada modernizmin sanat ve edebiyat ürünleriyle ilişkisi üzerinde durulmaktadır. Genel bir toplum ve kültür tasarısı parçayla ilişkilendirilemez.

Cevap: C

12. Parçada Montaigne'le başlayıp Şeyh Galip'e varan kendine bak, kendini anla, kendini tanı ilkesinden bahsedilmektedir.

Cevap: A

13. Parçada atasözleri ve deyimlerin genel olarak farklı dillerde oluşu ve özelliklerinden bahsedilmiştir. Türkçenin söz varlığı olarak atasözlerinden bahsedilmemiştir. Akışı bozar.

Cevap: D

14. Paragrafın tamamında Faruk Nafiz'in Yassıda günlerinde yazdığı dörtlüklerden bahsedilmiştir. Mazi fikri ve bu fikri ele aldığı dönem akışı bozar.

Cevap: D

15. Paragrafta genel olarak konunun eserlerin geleceğe kalmasında önemli bir rol olmadığından bahsetmiş. Sorulan sorunun eserde konunun önemiyle ilgili olması gerekir.

Cevap: B

16. Parçada kedilerin evcilleştirilmesinin tarihi ve nasıl geliştiği anlatılmaktadır. Son cümlede ise kedilerle insanlar arasındaki çıkar ilişkisinden. Bu "karşılıklı" olma durumu ile ilgili herhangi bir söz söylenmemiştir öncesinde bu nedenle son cümle düşüncenin akışını bozar.

Cevap: E

17. Parçada restorasyon işinin yalnızca yabancıların yapacağı bir iş olarak görülmesinden kaynaklı bilinçli bir insan yetiştirme tavrının olması dolayısıyla restorasyon alanında çalışacak yeterli insanın yetiştirilmemiş olmasından yakınılmaktadır.

Cevap: D

PARAGRAF – TEST 6

1. Parçanın giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin özelliklerini bilmek bu tür sorularda işimizi oldukça kolaylaştırmaktadır. Ayrıca paragrafta her cümlelerin bir öncekinin devamı olduğu düşünülürse cümleler arası bağlantıyı doğru tespit etmek işimizi kolaylaştıracaktır. Sıralama; II - I - V - III - IV şeklindedir.

Cevap: C

2. Parçada geçen her cümle bir öncekinin devamı ve destekleyicisi olmalıdır. Buna bağlı olarak parçanın sıralaması II - I - IV - V - III şeklinde olmalıdır.

Cevap: C

3. Parçada anlatılan olayın oluş sırası göz önünde bulundurulup cümlelerin birbirinin devamı ve destekleyicisi olması dikkate alınırsa sıralamanın II - I - III - V - IV şeklinde olması gerektiği görülür.

Cevap: C

4. Parçanın giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin özelliklerini bilmek bu tür sorularda işimizi oldukça kolaylaştırmaktadır. Ayrıca paragrafta her cümlelerin bir öncekinin devamı olduğu düşünülürse cümleler arası bağlantıyı doğru tespit etmek işimizi kolaylaştıracaktır. Sıralama III - I - V - II - IV şeklinde olmalıdır.

Cevap: A

5. Parçada geçen her cümle bir öncekinin devamı ve destekleyicisi olmalıdır. Parçadaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında sıralama "V - II - III - IV - I" şeklinde olur.

Cevap: A

6. Parçada anlatılan olayın oluş sırası göz önünde bulundurulup cümlelerin birbirinin devamı ve destekleyicisi olması dikkate alınırsa sıralamanın II - III - V - IV - I olduğu görülür.

Cevap: E

7. Parçanın giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin özelliklerini bilmek bu tür sorularda işimizi oldukça kolaylaştırmaktadır. Ayrıca paragrafta her cümlelerin bir öncekinin devamı olduğu düşünülürse cümleler arası bağlantıyı doğru tespit etmek işimizi kolaylaştıracaktır. Buna göre parçanın ilk cümlesi yani giriş cümlesinin doğru verildiğini görürüz. Bu durumda yer değiştireceğimiz cümle 1. cümledir. I. cümle ile II. cümleyi yer değiştirdiğimizde anlamlı bir bütün oluşur.

Cevap: A

8. Parçanın anlam bütünlüğüne baktığımızda Önce şiddetin çeşitlerinin, ortaya çıkma biçimlerinin belirtilip sonra bu çeşitlerin açıklanmasının uygun olduğunu görürüz. Anlam bütünlüğünün sağlanması için I ve IV yer değiştirilmelidir.

Cevap: B

9. Paragrafta her cümlelerin bir öncekinin devamı olduğu düşünülürse cümleler arası bağlantıyı doğru tespit etmek anlamlı bir paragraf oluşturabilmek için ilk koşuldur. Bağlantıları dikkate aldığımızda II. cümlede belirtilen yargıyı desteklemek üzere örneğin IV. cümlelerin II. cümleden hemen sonra gelmesi gerekir. III ve IV yer değiştirmelidir.

Cevap: C

10. Bir paragraf ancak bir düşünceyi anlatır. Parça iki paragrafta bölünmek istenirse, parçada iki ayrı düşünce var demektir. Öyleyse parça içinde her düşünce ayrı bir paragrafta yer almalıdır. Verilen parçada IV. cümleye kadar Vivaldi'nin Dört Mevsim eserinden IV. cümleden sonra yayımlanmış konçertolarından bahsedilmektedir.

Cevap: C

11. Bir paragraf ancak bir düşünceyi ya da bir olayı anlatır. Parça iki paragrafta bölünmek istenirse, parçada iki ayrı düşünce ya da olay var demektir. Öyleyse parça içinde her düşünce ya da olay ayrı bir paragrafta yer almalıdır. Parçada IV. cümleye kadar posta kutusunun yanına inişi ve o anlık duyguları tasvir edilirken IV. cümleden sonra zarfın gelişine geçilmiştir.

Cevap: C

12. Paragrafı ikiye bölme sorularında birbirinden tamamen bağımsız konuları ayırmamız istenmez. Aslında aynı konunun devamı niteliğinde fakat farklı bir düşünce anlatan kısımdan paragrafı ikiye ayırabiliriz. Bu parçada ilk üç cümlede bilimin insan işleri üzerindeki etki yapma yolları anlatılmıştır. IV. cümlede ise bilimin buluşlara yol açmasından bahsedilip devamında örneklenmiştir.

Cevap: C

13. Bir paragraf ancak bir düşünceyi ya da bir olayı anlatır. Parça iki paragrafta bölünmek istenirse, parçada iki ayrı düşünce ya da olay var demektir. Öyleyse parça içinde her düşünce ya da olay ayrı bir paragrafta yer almalıdır. Parçada V. cümleye kadar Cevdet Bey'in hayatı ve eğitim hayatı anlatılırken V. cümleden sonra Cevdet ve Nusret'in zekasından bahsedilmeye başlanır. Konu değişmiştir.

Cevap: D

14. Parçada III. cümleye kadar Erzurum'da geçirdiği gün ve geçmişinden getirdiklerinin etkisinden bahsederken III. cümleden sonra Kale anlatılmıştır.

Cevap: B

15. Paragrafı ikiye bölme sorularında birbirinden tamamen bağımsız konuları ayırmamız istenmez. Aslında aynı konunun devamı niteliğinde fakat farklı bir düşünce anlatan kısımdan paragrafı ikiye ayırabiliriz. Burada da I, II ve III. cümleler de Marzavan'ın gemiden kutulup yüzmesi anlatılırken IV. cümleden itibaren saraya gelişi anlatılmıştır.

Cevap: C

16. Didaktizm öğreticilik, lirizm ise duygusallıktır ve parçada Yunus Emre'nin şiirlerindeki öğreticiliğin sıkıcı olmaması öğreticiliğin duygusallık içinde verilmesi ve doğal olmasıdır. Bu ifadeler ise I ve III numaralı sözlerde rastlıyoruz. Yaratıcılığa dair bir şey olmadığı için II numaralı söz doğru olmaz.

Cevap: C

17. Parçanın tamamı bir durum hakkında bilgi verdiği için ve bir durumu anlattığı için açıklayıcı anlatım ağır basmaktadır.

Cevap: E

SES OLAYLARI - TEST 1

1. "ara-yor" sözcüğünde ünlü daralması, "kaybolur" sözcüğünde ünlü düşmesi ve ünsüz değişimi, "karanlıkta" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi bulunmaktadır. Dörtlükte ünsüz türemesi bulunmamaktadır.

Cevap: E

2. Kimi sözcükler sonlarına ünlü ile başlayan bir ek ya da sözcük (bileşik sözcüklerde) geldiğinde zayıf olan orta hecelerini (ünlülerini) yitirirler. Organ isimlerinde meydana gelen ünlü düşmesi, yardımcı eylemlerle yapılan sözcüklerde meydana gelen ünlü düşmesi ve yapım eki almış sözcüklerdeki ünlü düşmeleri buna örnek verilebilir. Ayrıca bileşik sözcüklerin oluşumu sırasında iki ünlü yan yana gelirse, bu ünlülerden biri ya da bir ünlüyle bir ünsüz düşer. Buna «ünlü aşınması» da denir. Cuma ertesi - cumartesi kahve altı - kahvaltı ne asıl - nasıl ne için - niçin ünlü aşınması biçiminde olan ünlü düşmesine örnektir. burun - burnumu orta hece düşmesinden kaynaklı ünlü düşmesidir.

Cevap: C

3. Ağla yor – ağlıyor
Deyemedim – diyemedim
Söyleyor – söylüyorum
Bilmeyor – bilmiyorum
Sözcüklerinde ünlü daralması bulunmaktadır.
A seçeneğinde ünlü daralması yoktur.
Cevap: A
4. Yetişmiyor sözcüğünde ünlü daralması (yetiş-me-yor), sana sözcüğünde ünlü değişmesi (sen-a/san-a), geçti sözcüğünde ünsüz benzeşmesi (geç-di/geçti) bulunmaktadır.
Cevap: B
5. Burun-u, akıl-ı sözcükleri çekim eki almış ve orta hece düşmesi olmuştur. "Cumartesi ve kahvaltı" sözcükleri birleşik sözcük olurken ünlü düşmesine uğramıştır. D seçeneğinde "çağır-ıl-" sözcüğü yapım eki alırken-ı sesi düşmüştür. Sözcükte türetilirken ünlü düşmesi meydana gelmiştir.
Cevap: D
6. "Yiyecek, diyor, dayanamıyordum, bilmiyorum" sözcüklerinde ünlü daralması vardır. D seçeneğinde ünlü daralması olan bir sözcük bulunmamaktadır.
Cevap: D
7. "Sapasağlam, daracık, güpegündüz, gencecik" sözcüklerinde ünlü türemesi olmuştur. B seçeneğinde ünlü türemesi olan sözcük bulunmamaktadır.
Cevap: B
8. Pazar + ertesi > pazartesi , ne + asıl > nasıl , Ne + için > Niçin , sütlü + aş > sütlaç sözcüklerinde iki sözcüğün birleşimi sırasında ünlü düşmesi olmuştur. Sarı – ar – mak > Sararmak sözcüğü ise –ar yapım eki ile türetilirken ünlü düşmesine uğramıştır. "–la, –le" ve "–ar, –er" ekleri eklendikleri bazı sözcüklerde sözcüğün sonundaki ünlü harfi düşürür.
Cevap: E
9. "Kalp-i-n-den" ve "sürek-i" sözcüklerinde ünsüz değişimi olmuştur.
Cevap: A
10. e(t) dinebilsinler ----- ünsüz değişimi
oracık(d)tan ----- ünsüz benzeşmesi
yaş(a)ıyordu ----- ünlü daralması
çev(i)rilmiş ----- ünlü düşmesi
Paragrafta altı çizili sözcüklerde meydana gelen ses olayları arasında ünsüz düşmesi bulunmamaktadır.
Cevap: C
11. Devrilen sözcüğünde (devir-il-en) ünlü düşmesi bulunmaktadır.
Cevap: D
12. "Bana" sözcüğünde ünlü değişimi, "anlatmadığın" sözcüğünde ünsüz yumuşaması, "yalnız" sözcüğünde ünlü düşmesi bulunmaktadır.
Cevap: A
13. Olmadı (k) ğını ---- ünsüz yumuşaması
n (e) asıl ---- ünlü düşmesi
küçü(k)cük ---- ünsüz düşmesi
demiş (d)ti ---- ünsüz benzeşmesi
Paragrafta ünlü daralması yoktur.
Cevap: B

14. Oldu (k)ğum ---- ünsüz yumuşaması
Kalkmamış(d)tım --- ünsüz benzeşmesi
Bilm(e)iyorum, d(e)iyerek ---- ünlü daralması
sıy(i) rılmaya, oy(u)namış ---- ünlü daralması
Cümlede ünlü türemesi bulunmamaktadır.
Cevap: E
15. "Sır-ı-na ---- sırrına" sözcüğünde ünsüz türemesi yer almaktadır.
Cevap: C
16. A'da ve D'de birleşik sözcük olurken ünlü düşmesine uğramış sözcükler , B'de orta hecede ünlü düşmesi bulunmaktadır. E'de ünlü düşmesi yoktur. C'de ise sarı-ar-mış sözcüğü yapım eki aldıktan sonra ünlü düşmesi olmuştur. Yani türetilirken ünlü düşmesine uğramış sözcük bulunmaktadır.
Cevap: C
17. Dilimize Arapçadan geçen ve son hecesindeki ünlünün uzun okunduğu kelimelerde (hukuk, evrak, erzak vb.) ünsüz değişimi yapılmaz yani sondaki ünsüz yumuşamaz. Evrak sözcüğünde de ünsüz yumuşaması olmaz.
Cevap: D
18. "Küçük" sözcüğü küçültme ekini alırken "küçücükken" olmuş "k" sesi düşmüştür.
Cevap: A
19. gitti(k)ğimiz ----ünsüz değişimi (yumuşama)
hayat (d)ta-----Ünsüz benzeşmesi (sertleşme)
büyü (k) cek-----ünsüz düşmesi
ar(a)ıyorum-----ünlü daralması
Altı çizili sözcüklerde ünlü düşmesi meydana gelmemiştir.
Cevap: D
20. A'da ufacak, B'de minicik, D'de büyücek sözcüklerinde ünsüz düşmesi bulunmaktadır. E seçeneğinde ünsüz düşmesi bulunan sözcük yoktur. C seçeneğinde ise "küçücük" ve "sıcacık" sözcüklerinde ünsüz düşmesi bulunmaktadır.
Cevap: C
21. "zan et-er-ise-m" "zannedersem" sözcüğünde bir "-n" ünsüzü türediği için ünsüz türemesi vardır, "-et" fiiline gelen "-er" eki ünlüyle başladığı için ünsüz yumuşaması olmuştur: "-eder"
Cevap: B
22. I'de "başlayacak-ımız", II'de "yaptık-ımız", IV'te "eksiklik- inden" ve V'te "eşik-ine" sözcüklerinde ünsüz yumuşaması vardır.
Cevap: C
23. A'daki "savur-ul-(u)yor" sözcüğü ünlü düşmesine uğramıştır.
Cevap: A

YAZIM KURALLARI – TEST 1

1. Ay ve Güneş sözcükleri C ve E'de terim anlam taşıdıkları için büyük harfle yazılmışlardır. B seçeneğinde terim anlamlı olmadığı için küçük yazılması doğrudur. A ve D'de mecaz anlamlı deyim olarak terim anlamının dışında kullanılmışlardır. Bu nedenle A seçeneğinde küçük harfle başlaması doğrudur. D seçeneğinde büyük harfle başlaması yanlıştır.
Doğru yazımı "Şu dünyada bir dikili ağacım yok." Şeklinde olmalıdır.
Cevap: D

2. Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturma ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz: Türkiye Büyük Millet Meclisine, Türk Dil Kurumundan, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanlığına; Bakanlar Kurulunun, Danışma Kurulundan, Yürütme Kuruluna; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 112'nci Birleşiminin 2'nci Oturumunda; Mavi Köşe Bakkaliesinden vb.

Cevap: A

3. II. sözcükte “-de” bulunma ekidir “açıklamalarında” olması gerekir. III. sözcükte TDK sözcüğünden sonra bağlaç “de” gelmiştir. Aynı yazılmıştır. Burada kısaltmaya gelen ek gibi kesme işaretiyle ayrılarak yazılmıştır. Yazımı yanlıştır. IV. sözcükte “-de” bulunma ekidir, bitişik yazılmalıdır. V. sözcükte “-de” “sözlük” sözcüğünden sonra gelmiştir. Yani ünsüz benzeşmesi kuralının uygulanması ve “sözlükte” şeklinde yazılması gerektirir.

I. sözcükte “de” bağlaçtır ve ayrı yazılmıştır. Yazımı doğrudur.

Cevap: A

4. “Pek çok” sözcüğü ayrı yazılmalıdır. Burada yanlış yazılmıştır.

Cevap: D

5. Yardımcı eylemle yapılan birleşik fiillerde eğer herhangi bir ses olayı yoksa sözcük ayrı yazılır aksi takdirde bitişik yazılır. Sözcüklerin doğru yazımı: “**Terk etmek, yok olmak, var olmak, söz etmek.**”

Kuralı birleşik fiiller her zaman bitişik yazılır. Sözcüğün doğru yazımı: **Yapabilmek.****Farz etmek** yardımcı eylemle yapılan birleşik fiildir ve herhangi bir ses olayı bulunmamaktadır. Bu yüzden ayrı yazılması doğrudur.

Cevap: C

6. 5'inci yazımı doğrudur. 2'nci, 6'nci, 3'üncü gibi sayılara getirilen (-nci, -nci, -nci, -inci, -uncu, -üncü sıra sayı eklerinde sayının okunuşu esas alınır) Üleştirme sayıları rakamla yazılmaz. 5'er 5'er yanlış **beşer beşer** doğrudur.

Sayılar harflerle yani yazıyla yazıldığında ayrı yazılır. Çek senetlerdeki rakamlar ve bazı oyun adları hariç.

Tarih yazılırken belirli bir tarihten söz ediliyorsa ay ve gün adları büyük harfle başlatılır. Sayılara gelen ekler sayının okunuşuna göre eklerin ve kesme işareti ile ayrılır.

Saatlerin arasına nokta dışında noktalama işareti konmaz. İki nokta kullanmak yanlıştır.

Cevap: C

7. Burada kurum, kuruluş adlarına gelen eklerin kesme işaretiyle ayrılmadığına dikkat edelim “Türkiye Büyük Millet Meclisinin” istisna olarak Avrupa Birliği'ne gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır. Gazete, dergi adları gazetenin, derginin adına dahil olmadığına küçük harfle başlar.

Meydan adları, sokak, mahalle adları büyük harfle başlar.

Anıt adı özel isimdir.

Çağ, dönem, tarihsel olay, savaş adları büyük harflerle başlar. Kurtuluş Savaşı'nın her iki sözcüğü de büyük harfle başlamalıdır.

Cevap: D

8. mefta değil **mevta**, ahçı değil **aşçı**, boy pos değil **boy bos** doğrudur. Erzak sözcüğünde süresiz sert ünsüzden (p, ç, t, k) sonra ünlü harf geldiğinde ünsüz harfin yumuşaması şeklinde oluşan ünsüz değişimi olmamıştır. Çünkü bu kural bazı yabancı sözcüklerde uygulanmaz. Erzakı, hukukun, hürriyetin, evrakı, edebiyata gibi. Tıraş, tırabzan, kılavuz, kulüp sözcüklerinde ilk hecede ünlü bulunmamaktadır.

Cevap: E

9. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğrayan yiyecek adları bitişik yazılır. E seçeneğindeki tatlı adı “bülbülyuvası” bitişik yazılmalıdır.

Cevap: E

10. Kurum, kuruluş, kurul, merkez, bakanlık, üniversite, fakülte, bölüm, kanun, tüzük, yönetmelik ve makam sözleri asılları kastedildiğinde büyük harfle başlar. Cümle içerisinde bulunan “meclis” sözcüğü büyük harfle başlamalıdır.

Cevap: D

11. Sözcüğün doğru yazımı “nylon” dur.

Cevap: C

12. A seçeneğinde çalışmaya sözcüğünün yazımı yanlıştır. -ma / -me ile biten mastarlardan sonra -a / -e, -ı / -i eklerinden biri geldiğinde araya ykoruyucu ünsüzü girer: çalışma-y-a, darılma-y-ı, kalaylama-y-a, okuma-y-a; görme-y-i, gülme-y-i, sevmeye-y-e, silme-y-i vb. B seçeneğinde başlayalım sözcüğünün yazımı yanlıştır.

-a / -e, -acak / -ecek, -ayım / -eyim, -alım / -elim, -an / -en vb.

eklerden önce gelen ünlü veya ekin geniş ünlüsü söyleyişe bakılmaksızın a / e ile yazılır: başlaya, gelmeye; başlayacağım, gelmeyeceksin;

başlayayım, geleylim; başlayalım, gelmeyelim; başlayan, gelmeyen vb.

C seçeneğinde ayakta sözcüğünün yazımı yanlıştır.

Bulunma durumu eki getirildiği kelimeye bitişik yazılır: deve de (devede) kulak, yolda (yol-da) kalmak, ayakta (ayak-ta) durmak, işte (iş-te) çalışmak vb.

D seçeneğinde omuz omuza ikilemesi yanlış yazılmıştır.

E seçeneğinde yazım yanlışı bulunmamaktadır.

Cevap: E

13. Cevap D seçeneğidir. Özel ada dâhil olmayan gazete, dergi, tablo vb. sözler büyük harfle başlamaz: Milliyet gazetesi, Türk Dili dergisi, Kaplumbağa Terbiyecisi tablosu vb.

Cevap: D

14. Adları sayılardan oluşan iskambil oyunları bitişik yazılır: altmışaltı, ellibir, yirmibir vb.

Cevap: E

15. Birkaç örnekte ki bağlacı kalıplaşmış olduğu için bitişik yazılır: belki, çünkü, hâlbuki, mademki, meğerki, oysaki, sanki.

Cevap: E

16. Kitap, gazete, dergi vb. şeyleri basmak ve dağıtmak, neşretmek anlamındaki sözcük “yayımlamak”tır.

Cevap: C

17. A seçeneğinde eklendiği sözcükten ayrı yazılması gereken soru edatı mı, mi eklendiği sözcükten ayrı yazılması gerekirken bitişik yazılmıştır. B seçeneğinde ayrı yazılması gereken “kim bilir” sözcüğü bitişik yazılmıştır. C seçeneğinde bitişik yazılması gereken “bom boştur” sözcüğü ayrı yazılmıştır. D seçeneğinde ayrı yazılması gereken bağlaç de bitişik yazılmıştır.

Cevap: E

18. İçeri, dışarı, ileri, şura, bura, ora, yukarı, aşağı gibi sözler ek aldıklarında sonlarında bulunan ünlüler düşmez: içerde değil içeride, dışardan değil dışarıdan, ilerde değil ileride, şurda değil şurada, burda değil burada, orda değil orada, yukarda değil yukarıda, aşağıda değil aşağıda vb.

Cevap: B

19. Dış, iç, sıra sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır: ahlak dışı, çağ dışı, din dışı, kanun dışı, olağan dışı, yasa dışı; ceviz içi, hafta içi, yurt içi; aklı sıra, ardi sıra, peşi sıra, yanı sıra vb.
Cevap: A
20. Sert ünsüzle biten kısaltmalar, ek aldıkları zaman okunuşta sert ses yumuşatılmaz: AGİK'in (AGİĞ'in değil), CMUK'un (CMUĞ'un değil), RTÜK'e (RTÜĞ'e değil), TÜBİTAK'ın (TÜBİTAG'ın değil) vb.
Cevap: D
21. Özel isimden sonra gelen yön isimleri küçük harfle başlar: "Anadolu'nun doğusuna"
Cevap: B
22. Belli bir tarih bildiren ay ve gün isimleri büyük harfler başlar. V numaralı ifadede de belli bir tarih olduğu için "Temmuz" büyük harfle başmalıdır.
Cevap: E
23. Haber, yazı başlıkları, kitap isimlerinde ya her şey büyük harfle yazılır (SODOM VE GOMORE) ya da her sözcüğün ilk harfi büyük olur ve buradaki bağlaçlar, soru eki küçük harfle başlar. (Sodom ve Gomore)
Cevap: B

NOKTALAMA İŞARETLERİ – TEST 1

1. Anlatı sözcüğünü; soruları, iddiaları, meydan okumaları eş görevli sözcük öbeklerinden ayırmak için noktalı virgül getirilmelidir. Birden fazla zarf fiil arka arkaya sıralanmıyorsa zarf fiilden sonra yani bu metin için "olarak" sözcüğünden sonra virgül kullanılmaz.
Cevap: C
2. A, C, D, E seçeneklerinde kullanılan adlaşmış sıfatları yanlarındaki isimden ayırt etmek için virgül yeterlidir. Ancak B seçeneğinde, "küçük" sözcüğünden sonra virgül kullandığımızda, küçük sözcüğü eski sözcüğüyle birlikte sıfat olur. Bu yüzden küçük sözcüğünü adlaşmış sıfat olarak kullanabilmek için noktalı virgül kullanmak gerekir. Küçük; eski bir eve girdi.
Cevap: B
3. Bu tarz sorularda çözüm yöntemimiz şöyle olmalıdır: Bir soru cümlesi bulunmaktadır. Dolayısıyla 2. noktalama işaretimiz (?) olmalıdır. Soru işaretinin kullanıldığı seçeneklere baktığımızda seçeneklerin ikiye indiğini görüyoruz. "Hayır Olric" ten sonra büyük harfle başlayan bir cümle gelmiştir. Dolayısıyla virgül olamaz.
(.) (?) (.) (.) (.)
Cevap: A
4. Doğrudan aktarım cümlelerinde, eser adlarını vurgularken burada zaten tırnak içinde bir cümle içerisinde kullanıldığı için tek tırnak olmuş ya da vurgulamak istediğimiz sözcükleri belirginleştirmek için tırnak işareti kullanılması doğrudur. Ancak dolaylı anlatım cümlelerinde tırnak işareti kullanılmaz. Yahya Kemal "insanın dünyada hayal ettiği müddetçe yaşadığına inanmış."
Cevap: D

5. Büyük harfin kullanıldığı yerler noktalama işareti sorularında en büyük ipucudur. Noktalı virgülden sonra büyük harfle başlanmaz. "Oturdum" sözcüğünden sonra (:) işareti konmalıdır. İki noktadan sonra cümle gelirse büyük harfle, tamamlanmamış örnek verilirse küçük harfle başlanır.
Cevap: A
6. Soru cümlelerinden sonra, sözde soru cümlesi de olsa gerçek soru cümlesi de, soru işareti konur. İroni anlamında (?) kullanımı da doğrudur. Aynı yere (!) de konabilir. B'de mi cümleye soru anlamı katmamaktadır. Cümle "Hava karardığı zaman eve gideriz." anlamındadır. Dolayısıyla soru işareti kullanılması yanlıştır.
Cevap: B
7. Satır sonunda ve başında tek ses bırakılması yanlış olduğu için A seçeneği yanlıştır. B seçeneğinde özel isimler satır sonuna geldiğinde özel isme gelen ek kesme işaretiyle ayrılır tekrar kısa çizgi koymaya gerek yoktur.
Ahmet'in
D seçeneğinde ayrı yazılan ayırt etmek sözcüğü birleştirilmiş ve tek sözcük gibi hecelenmiş. Halbuki ayrı yazılmalı ve ayrı ayrı sözcükler olarak hecelenmelidir. E seçeneğinde sayılara gelen eklerde de özel isme gelen gibi yalnız kesme işareti kullanılmamıştır. "hanımeli" birleşik sözcüğü tek bir sözcük gibi hecelenmiş ve hece bölmesi doğru yapılmıştır.
Cevap: C
8. Soru cümlesinden sonra soru işareti konur. Düşünür, oyun yazarı gibi eş görevli sözcükleri ayırmak için virgül ve hayır cevabını bu gruptan ayırmak için noktalı virgül kullanılmalıdır. En son örnekler devam ediyor anlamında üç nokta konmalıdır. (?) (:) (.) (.) (...)
Cevap: A
9. Kendi içinde virgül bulunan sıralı cümleler birbirinden noktalı virgülle ayrılır. Art arda gelen bu cümleler küçük harfle başladığı için diğer cümlelerin sonuna nokta konmaz. Numaralanmış yerlerden II ve IV'e noktalı virgül konmalıdır.
Cevap: C
10. Tamamlanmamış cümlelerin ardından bir sonraki cümle büyük harfle başlıyorsa üç nokta konur. Sözde soru cümlesinin de ardından soru işareti konur. Eş görevli söz öbekleri arasında virgül konur. Tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta konur, noktadan sonra büyük harfle başlanır. Noktalama işaretleriyle ilgili bu kuralları dikkate aldığımızda A seçeneğindeki noktalama işaretlerinin paragrafta boş parantezlerle gösterilen yerlere getirilmesi uygundur.
Cevap: A
11. Yapım eki almış sözcüklerden sonra gelen çekim ekleri kesme işareti ile ayrılmaz.
Cevap: E
12. Eş görevli sözcüklerin arasında virgül konur. Soru cümlelerinden sonra soru işareti konur. Virgülden sonra gelen sözcük küçük harfle, soru işaretinden sonra elen sözcük büyük harfle başlar. Noktalama işaretleriyle ilgili bu kuralları dikkate aldığımızda A seçeneğindeki noktalama işaretlerinin paragrafta boş parantezlerle gösterilen yerlere getirilmesi uygundur.
Cevap: A
13. II. ve III. cümlelerde virgül sıralı cümleleri ayırmak için kullanılmıştır.
Cevap: B

14. Metin içinde zarf – fiil eki almış kelimelerden sonra virgül konmaz. (art arda gelirse konur)
Metin içinde ve, veya, yahut, ya ... ya bağlaçlarından önce de sonra da virgül konmaz.
Tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgül konmaz.
Cümlede pekiştirme ve bağlama görevinde kullanılan da / de bağlacından sonra virgül konmaz.
Metin içinde –ınca / –ince anlamıyla zarf – fiil görevinde kullanılan mı / mi ekinden sonra virgül konmaz
Şart ekinden sonra virgül konmaz.
Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.
- Cevap: E**
15. E seçeneğinde cümle devam edip soruyla bitirilmediği için soru işareti konmaz.
- Cevap: E**
16. İkiden fazla eş değer öğeler arasında virgül bulunan cümlelerde öznen sonra noktalı virgül konur.
- Cevap: D**
17. Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra konur. Ünlem işareti, seslenme ve hitap sözlerinden hemen sonra konulabileceği gibi cümlenin sonuna da konabilir. A,B, C ve E seçeneklerinde ünlem işareti bu görevle kullanılmıştır.
Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma, coşku gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna da ünlem işareti konur.
- Cevap: D**
18. Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta konur. A'da ünlem işareti, C ve E'de nokta, D'de soru işareti konmalıdır.
- Cevap: B**
19. Tırnak içindeki alıntının sonunda bulunan işaret (nokta, soru işareti, ünlem işareti vb.) tırnak içinde kalır.
- Cevap: B**
20. Sonunda 3. teklik kişi iyelik eki olan özel ada, bu ek dışında başka bir iyelik eki getirildiğinde kesme işareti konmaz.
- Cevap: C**
21. C şıkkındaki tekrarlı bağlaçlardan sonra virgül kullanılması yanlıştır.
- Cevap: C**
22. Milimetrenin kısaltması "mm" şeklindedir. Yani nokta yoktur. Doğru yazım şöyle olmalıdır: "4 mm'hin"
- Cevap: D**
23. İlk boşluğa kabul bildiren kelimedden sonra olduğu için virgül (,) gelmelidir. İkinci boşluğa sıralı cümleyi ayırmak için virgül (,) gelmelidir. Üçüncü boşluğa alıntı yapılacağı için iki nokta (:) gelmelidir. Dördüncü boşluğa cümle sona erdiği için nokta (.) gelmelidir. Son boşluğa tırnak içinde olmayan alıntı bittiği için virgül (,) gelmelidir.
- Cevap: B**
24. Kural gereği "Avrupa Birliği" kurum-kuruluş olmasına rağmen, ona gelen ekler kesmeyle ayrılır: "Avrupa Birliği'ne"
- Cevap: C**

SÖZCÜK YAPISI – TEST 1

1. Yaz – fiil kök yaz – mak....fiilden isim yapma eki almıştır.
Dön – fiil kök dön – mek.....fiilden isim yapma eki
Yaz – fiil kök yaz – i.....fiilden isim yapma eki
Bak – fiil kök bak – im.....fiilden isim yapma eki
Değiş – fiil kök değiş – tir...fiilden fiil yapma eki değiş – tir – il...fiilden fiil yapma eki
Değiş – tir – il – mek...Fiilden isim yapma eki
I, II, III ve IV. sözcüklerde yalnızca fiilden isim yapma eki kullanılırken V. sözcükte hem fiilden fiil yapma eki hem de fiilden isim yapma eki kullanılmıştır.
- Cevap: E**
2. I. sözcük "**-dik**" sıfat – fiil ekini almıştır; baktığım kediler
II. sözcük yardımcı eylemle yapılan birleşik fiildir; "**kaybolup**"
III. sözcük hem fiilden isim yapma eki hem de isimden isim yapma ekleri almıştır; "**dokunaklı**"
IV. sözcük "**bul – un**" fiilden fiil yapma eki almıştır. Duyulan geçmiş zamanın hikayesi ile çekimlenmiş bir birleşik zamanlı fiildir; bulunmuştu.
büyü sözcüğü bilinen geçmiş zaman ve şahıs ekleri almıştır. Ek fiil almamıştır.
- Cevap: E**
3. I. sözcükte (sanat-çı) isimden isim yapma eki bulunmaktadır. Diğer numaralanmış sözcüklerde ise (et–ki, büyü–k, bil–inç, gör–mek) isimden fiil yapma eki kullanılmıştır.
- Cevap: A**
4. 1. sözcük (yapıł–an) sıfat–fiil eki almıştır. 2. sözcük (Tanış–ma–y–ı) hem fiilden isim yapma eki hem de çekim eki almıştır, 3. sözcükte (red etmek – reddetmek)birleşik sözcük oluşturulurken ünsüz türemesi olmuştur. Altı çizili 5. sözcük grubu birleşik fiildir. 4. sözcük (kal–ıt–sal) fiilden isim yapma ve isimden isim yapma eki almıştır. İsimden fiil yapma eki almamıştır.
- Cevap: D**
5. Soruda hem yansımadan türemiş hemde isim olan sözcüğü bulmamız isteniyor. Yansımadan türemiş sözcük A ve E'de fiil, B'de zarftır. C seçeneğinde "fısıltı" sözcüğü yansımadan türemiş isimdir.
- Cevap: C**
6. B,C,D ve E seçeneklerindeki büyü–, yet–, gör–, say– sözcükleri fiil köküdür. İnsan sözcüğü ise isim köktür.
- Cevap: A**
7. Söyleyemedim sözcüğü söyleyebildim sözcüğünün olumsuzu yani yerterlik fiilinin olumsuzudur. Birleşik fiildir.
- Cevap: B**
8. A,B,C,D seçeneklerinde altı çizili sözcüklerdeki "–miş" eki duyulan geçmiş zaman kip eki yani çekim ekidir. E seçeneğinde fiilden isim yapma eki olarak kullanılmış sözcüğü sıfat – fiil yapmıştır.
- Cevap: E**
9. B'de "satıcıları", C'de "uçuşunu, bölüşüyoruz" D'de "dolmuş" sözcükleri türemiştir. D'de "sefer taslarımızı" E'de "biraz, yürüyebilirsen" sözcükleri birleşik sözcüktür. A seçeneğinde verilen cümlede tüm sözcükler basittir.
- Cevap: A**
10. Birdenbire sözcüğü "ansızın" anlamında zarftır. Ve bitişik yazılan bir birleşik sözcüktür
- Cevap: D**

11. "gelmez ol-, yapmış ol-, verem ol-, hasta ol-" sözcük gruplarında "olmak" sözcüğü yardımcı eylemdir. D seçeneğinde olmak sözcüğü bilinen geçmiş zaman kipiyle çekimlenmiş fiildir.

Cevap: D

12. "güzel, bütün" basit sıfat, "birçok" birleşik sıfat, "gez-dir-miş-ler-di" türemiş fiil, "bana" basit zamirdir. Cümlede basit fiil bulunmamaktadır.

Cevap: C

13. Gelivermek / tezlik birleşik fiili
ödeyememek / yeterli birleşik fiilinin olumsuzu
olagelmek / sürerlik birleşik fiili
durayazmak / yaklaşma birleşik fiildir.
Dinlemiyorlar, dinlemek basit fiilinin olumsuzudur.

Cevap: E

14. "dümdüz, apaçık, ipince, yepyeni" sözcüklerinde öncülde belirtilen biçimde pekiştirme yapılmış, ünlü türemesi olmamıştır. "sapasağlam" sözcüğü ise aynı biçimde oluşturulurken "sapsağlam" yerine a sesinin türemesiyle birlikte "sapasağlam" olmuştur.

Cevap: B

15. Bembeyaz gelinlik, tertemiz oda, masmavi gökyüzü, upuzun geçmiş sözcük gruplarında pekiştirilmiş sözcükler sıfatdır. D seçeneğindeki "taptaze" sözcüğü ise zarftır.

Cevap: D

16. "gösteriyor/basit yapı, basit zamanlı",
"kümelenmişti, yıkanır, açıldı/ türemiş yapı, birleşik zamanlı"
"bölerdi/basit yapı birleşik zamanlı" fiildir.

Cevap: C

17. "genişçe" ve "büyücek" sözcükleri türemiş sıfat, "aylarca" türemiş zarf, "benimsemişti" türemiş fiildir. A seçeneğindeki güzellik sözcüğü türemiş isimdir.

Cevap: A

18. yüz yıl/yüzyıl, sivri sinek/sivrisinek, baş hekim/başhekim, açık göz/ açık göz birleşik sözcükleri belirtilen yolla yapılmış birleşik sözcüklerdir. Hanımeli sözcüğü sıfat tamlamasından oluşmuş birleşik sözcük değildir.

Cevap: D

19. "İçi-m-de" sözcüğü çekim eklerinden iyelik eki ve bulunma hal eki; kork-u sözcüğü fiilden isim yapma eki; cam-lar-ı-n-ı sözcüğü çekim eklerinden çoğul eki, iyelik eki ve belirtme eki; çek-il-miş sözcüğü fiilden fiil yapma eki ve sıfat-fiil eki yani fiilden isim yapma eki almıştır. I. ve III. sözcüklerde yapım eki yoktur.

Cevap: A

20. Sev-gi, say-gı, ol-uş, güç-len türemiş sözcüklerdir. Yerde sözcüğü hal eki almış basit sözcüktür.

Cevap: D

21. Kurallı birleşik sıfatların oluşturulma yöntemlerinden biri sıfat tamlamalarının sonlarına "-lı, -lik, -siz" yapım ekleri getirilerek birleşik sıfat yapılmasıdır. Bunlar ayrı yazılır. İlk iki sözcük de sıfat görevi üstlenir. Kırmızı kaplı defter bu kurala uygun olarak yapılmış bir sıfat tamlamasıdır. Kırmızı kaplı kurallı birleşik sıfatdır.

Cevap: D

22. Oku-, sar-, gör- sözcükleri fiil köküdür. "Hissetti" birleşik sözcüktür. "Az-al-mış" sözcüğü isimden türemiş fiildir.

Cevap: B

SÖZCÜK TÜRLERİ – TEST 1

1. Niteleme sıfatları, çekim eki alarak veya almadan, niteledikleri ismin yerine geçecek şekilde kullanılabilir. Bu sözcüklere "**adlaşmış sıfat**" denir. Sınava girmeyen öğrenciler, yaralı kadın, kara giysilere, kirlî çamaşırlar adlaşmış sıfat olarak kullanılmıştır. Türkçede meslek adları ve bazı adlar, sıfat olarak kullanılabilir. Bu sözcükleri, adlaşmış sıfatlarla karıştırmamak gerekir. Bunun bir örneği olarak B seçeneğindeki "**simitçi**" sözcüğü adlaşmış sıfat değil "**ad**"dır.

Cevap: B

2. Cümlede adların yerine kullanılan soru sözcüklerine soru zamiri denir. Soru zamiri ile oluşturulmuş soru cümlelerinin cevabı yine bir isim veya zamirdir.
-mı,-mi,-mu,-mü soru edatının olduğu yerde soru anlamı soru edatıyla sağlanmış olur.

Soru sıfatları, isimlerin nitelik ve niceliklerini soru yoluyla öğrenmeyi amaçlayan, cevapları da herhangi bir sıfat olan kelimelerdir. "Hangi aşk?" "bu aşk, o aşk"

Soru zarfları eylemin anlamını soru yoluyla belirten zarflardır, daha doğrusu diğer zarfları ve cümledeki zarf tümlecini bulmaya yarayan soru sözcükleridir. Belli başlı soru zarfları şunlardır: "ne zaman, ne kadar, nasıl, niçin, ne diye, ne, ne biçim, nice, ne denli"

"Neden böyle düşman görürsünüz?" "Niye caydın?" cümlelerinde soru anlamı soru zarfıyla sağlanmıştır.

"Kimdir?" sözü bir ismin yerini tutmuştur. Soruya alınacak cevap da isim veya başka bir zamirdir. Soru anlamı soru zamiriyle sağlanmıştır.

Cevap: A

3. Ek fiilin isim soylu sözcükleri yüklem yapmak ve birleşik zamanlı fiiller oluşturmak görevleri vardır.

"**dev-idi**" ve "**minnacık-idi**" sözcükleri ek fiil olarak yüklem olmuştur. Diğer sözcüklere gelen -di bilinen geçmiş zaman ekidir.

Cevap: C

4. Öznenin kendi iradesiyle bir nesne üzerinde gerçekleşen ve bu eylemden nesnenin etkilendiği tüm eylemler iş – kılış anlamıdır. Nesne alan/ alabilen eylemlerdir. Dolayısıyla geçişli eylemlerdir. Kılış eylemlerinin başına "**onu**" getirebiliriz.

Öznenin içinde bulunduğu durumu anlatan fiiller durum ya da hareket anlamıdır. Eylem öznenin kendi iradesi ile gerçekleşmiştir ancak yapılan işten etkilenen herhangi bir nesne yoktur, nesneye ihtiyaç duyulmaz. Dolayısıyla nesne alamadıkları için geçişsiz fiillerdir. Fiilin başına "**onu**" sözcüğü getirildiğinde anlamsız olur.

topluyor / iş kılış eylemi **bakıyordu** / durum eylemidir.

Cevap: A

5. A'da 'için' neden – sonuç, B'de amaç (Niçin), C'de aşağı yukarı (ne kadar), D'de benzetme, E'de zaman (ne zamana kadar) anlamı katmıştır.

Rahat uyumak için (amacıyla) ılık bir duş aldı.

Cevap: B

6. Ek fiil isimleri ve isim soylu sözcükleri yüklem yapar. Ayrıca birleşik zamanlı fiiller de yapar.

1) Çökmüştü: Duyulan geçmiş zamanın hikayesi

2) Çökmüştü: Duyulan geçmiş zamanın hikayesi

3) Yalnızdık: yalnız – idik, isim yüklem olmuş.

4) Yanmıyordu: Şimdiki zamanın hikayesi

5) Sönmüştü: Duyulan geçmiş zamanın hikayesi

6) Arıyorduk: Şimdiki zamanın hikayesi

6 ek fiil bulunmaktadır.

Cevap: D

7. I. dizede bir belirtme, eski niteleme sıfatı
III. dizede Orhan zamanından kalma niteleme sıfatı, bir belirtme sıfatı
IV. dizede bir belirtme, ihtiyar niteleme sıfatı
V. dizede dört belirtme, bir belirtme; sakin niteleme sıfatıdır.
II. dizede Küçük ve şakırdayan sözcükleri niteleme sıfatıdır. Belirtme sıfatı bulunmamaktadır.

Cevap: B

8. I ve II. sözcük isim soylu sözcük, III ve IV. sözcükler bilinen geçmiş zaman kipiyle çekimlenmiş fiillerdir.
"Çiğnenmez" sözcüğü geniş zamanla çekimlenmiştir. "Çiğnenir" fiilinin olumsuzudur.

Cevap: E

9. B seçeneğinde "buraların bekçileri-" tamlayanla tamlanan yer değiştirmiş isim tamlaması
C seçeneğinde "bu tenha dereler, bu vahşi kayalar" sıfat tamlamaları
D seçeneğinde "testimiz"; tamlayanı düşmüş isim tamlaması
E seçeneğinde "çingiraklarımız"; tamlayanı düşmüş isim tamlaması yer almaktadır.
"çoban çocuğu" isim tamlaması sıfat – fiille oluşturulmuş "daha deniz görmemiş bir çoban çocuğu" sıfat tamlaması içinde yer almaktadır.

Cevap: A

10. O, kişi zamiri ; da, bağlaç ; gibi, edat ; şey, belgisiz zamir; kimse, belgisiz zamirdir.
"Şey" sözcüğünün kimi kaynaklar belgisiz zamir olarak almasına karşın TDK sözlüğünde isim olarak tarif edilmiştir.
"1. isim Madde, eşya, söz, olay, iş, durum vb.nin yerine kullanılan, belirsiz anlamda bir söz «İnsan bir şeyin değerini ondan yoksun kalınca anlıyor.» – Halikarnas Balıkcısı
2. Nesne, madde «Asıl zorluk belki öğrenilmesi lazım gelen şeylerin değil, unutulması gereken şeylerin çokluğundan gelir.» – A. Ş. Hisar " (TDK Yazım Kılavuzu)
Kişi zamiri – bağlaç – edat – belgisiz zamir – belgisiz zamir

Cevap: A

11. 1. tatlı sözcüğü isim olarak kullanılmıştır. Baklava yiyelim, sütlaç yiyelim gibi. 2. tatlı sözcüğü ise konuşmak eyleminin durum yönüyle belirlenen bir zarftır.

Cevap: B

12. A seçeneğindeki yalnız insan ve E seçeneğindeki yalnız kuş sıfat tamlamasıdır. Yalnız sözcükleri de niteleme sıfatı göreviyle kullanılmıştır. C seçeneğinde ve D seçeneğinde yalnız sözcüklerinin türü isimdir. B seçeneğinde "yalnız" sözcüğü sadece, yalnızca anlamında zarf olarak kullanılmıştır. Bazı kaynaklar yalnız sözcüğünün daha önceki kullanımında olduğu gibi edat olarak kabul etmektedir. Ancak TDK sözlüğünde yalnız sözcüğü sadece ve yalnızca anlamlarıyla kullanıldığında zarf olarak tarif edilmiştir.
1. sıfat Yanında başkaları bulunmayan
"Sokaktaki yalnız çocuk."
2. zarf (ya'lnız) Yanında başkaları olmayarak
"İki refik, sevgili arkadaşlarını yalnız bırakmak istemediler." – A. H. Müftüoğlu
3. zarf (ya'lnız) Yalnızca
"Kendisini yalnız Bombay'a kadar götürülecek tren parası vardı." – F. R. Atay
4. bağlaç Ama
"Giderim yalnız arkadaşlarımı isterim. Güzel yalnız biraz renksiz."
5. isim, ruh bilimi Toplumsal ilişkilerden yoksun veya yoksun bırakılan kişi. (TDK Yazım Kılavuzu)
B seçeneğinde yalnız sözcüğü sadece, yalnızca anlamında zarf olarak kullanılmıştır.

Cevap: B

13. Çatı, fiillerde aranan bir özelliktir. Yani dolayısıyla fiil çatısı yalnızca fiil cümlelerinde bulunur. II, III, IV, V. cümlelerin yüklemi çekimli fiildir. Çatı özelliği aranır. I. cümlelerin yüklemi "kardelendir" sözcüğü ek fiil olarak yüklem olmuş bir isimdir. Çatı özelliği aranmaz.
II. cümlede çatı özelliği aranmaz.

Cevap: A

14. Bu tarz çatı sorularını çözerken şöyle bir yöntem izlenmesi faydalı olacaktır:
"Bu zor günlerimde sevdiğime tutundum." cümlesinde gerçek özne bulunmaktadır ve işi karşılıklı, ortaklaşa, birlikte yapma anlamı yoktur. Dolayısıyla edilgen çatılı ve işte çatılı değildir. "-I, -n, -ş" çatı eklerinden birini de aldığı için etken çatılı da değildir. Cümle öznesine göre "dönüşlü" çatılıdır. İş yapan özne bellidir, "-n" çatı eki almıştır, kendi kendine anlamı içermektedir.
Dönüşlü eylemlerle kurulu cümleler nesne almaz. Çünkü nesne, öznenin yaptığı eylemden etkilenendir. Bu nedenle dönüşlü eylemler geçişsizdir. Çok az örnekte dönüşlü eylem geçişli olabilir. Sırtlan-, takın- gibi.
"Tutun" eylemine onu sözcüğünü getirdiğimizde nesne alamadığını görüyoruz. Yani cümlemiz nesne – eylem ilişkisi bakımından geçişsizdir.
A seçeneğinde dönüşlü – geçişli
B seçeneğinde edilgen – geçişsiz
C seçeneğinde dönüşlü – geçişsiz
D seçeneğinde ettirgen
E seçeneğinde oldurgan çatı bulunmaktadır.
Verilen cümle ve C seçeneğindeki cümle dönüşlü – geçişsiz bir eylemdir.

Cevap: C

15. A'da geniş zaman yerine, B'de gelecek zaman yerine, C'de duyulan geçmiş zaman yerine, D'de bilinen geçmiş zaman yerine şimdiki zaman kipi kullanılarak anlam kayması yapılmıştır.
E seçeneğinin de "-yor" eki şimdiki zaman kip eki olarak kullanılmıştır. Anlam (zaman) kayması bulunmamaktadır.

Cevap: E

16. A seçeneğinde takım/yorulmuştu
B seçeneğinde halk/döküldü
C seçeneğinde ordu/toplanmıştı
D seçeneğinde sınıf/dinliyordu
E seçeneğinde özne durumundaki dağlar sözcüğü topluluk adı değildir. Bu kurala örnek gösterilemez.

Cevap: E

17. C seçeneğinde "kimse" sözcüğü zamirken yapım eki olarak "kimse-siz" olmuş ve cümlede zarf görevinde kullanılmıştır.

Cevap: C

18. A seçeneğindeki "ağır ağır" sözcük grubu da durum bildirmektedir fakat zarf – fiil değil zarftır. D seçeneğindeki "gülerek" sözcüğü durum bildiren yani eylemin nasıl yapıldığını belirten bir zarf – fiildir

Cevap: D

19. Verilen cümlede "daha" sözcüğü zarfı derecelendiren zarf görevindedir. B seçeneğinde de aynı görevde kullanılmıştır.

Cevap: B

20. Çatı özelliği yalnızca yüklemi eylem olan cümlelerde aranır. İsim cümlelerinde çatı aranmaz.

Cevap: B

21. Basit çekimli eylem tek kip eki almış eylemdir. A'da sözcük isimdir. B, C ve E'dekiler ise iki kip eki aldıkları için birleşik çekimli eylemdir. D'deki "kal-ma-y-acak" sözcüğü tek kip eki aldığı için basit çekimli eylemdir.
Cevap: D
22. Ek fiiller Türkçede iki görevde kullanılırlar: İsimleri ve isim soylu sözcükleri yüklem yapmak, Basit çekimli fiillere eklenerek birleşik zamanlı fiil yapmak (–dir hariç) A, B, D,E seçeneklerinde ek eylem isim ve isim soylu sözcükleri yüklem yapmak göreviyle kullanılmıştır. C seçeneğinde ise birleşik zamanlı fiil yapmak göreviyle kullanılmıştır.
Cevap: C
23. B'deki "kim?" sözcüğü soru zamiridir (adıl). C'deki "buraya" sözcüğü işaret adılıdır. D'deki "ona" sözcüğü kişi adılıdır. E'deki "ben" sözcüğü kişi zamiridir. Ancak A şıkında herhangi bir zamir yoktur.
Cevap: A
24. A,C, D şıklarındaki "ki"ler sıfat yapma görevinde, B şıkındaki "ki" ise bağlaç olarak kullanılmıştır. E şıkındaki "ki" ise "borcunu" isminin yerini tutmuştur. Yani zamirdir.
Cevap: E

SÖZCÜK TÜRLERİ – TEST 2

1. Soru anlamının soru zamiriyle sağlanması için zamirin soru yoluyla ismin yerini tutması gerekir. Soruya verilen cevap isim ya da zamir olmalıdır. Soru edatının bulunduğu yerde ise cevaba bakılmaksızın soru anlamı soru edatıyla sağlanmıştır.
Cevap: D
2. Bir cümlemin yüklemine etken geçişsiz özellik taşıması için cümlede belirtilen işi yapan öznenin belli olması ve nesne almaması gerekmektedir. E seçeneğinde "ben" gizli öznedir, cümlede işi yapandır ve "git-" eylemi nesne almaz.
Cevap: D
3. Dolabın üstünden düşen kitaplar, bahçe duvarının yanından geçen küçük çocuğa, mısralarında nağme hissedilmeyen bir manzumenin etkisi, ağacın alt dallarından düşmüş elmaların tadı sözcük gruplarında bir isim tamlaması, bir sıfat – fiil grubunun içinde yer almıştır. E seçeneğinde ise isim tamlaması ve sıfat fiil grubu birbirinden ayrı iki sözcük grubu olarak yer almaktadır. "Yan daireye taşınan komşumuz" sıfat – fiil grubu, "balkonun kapısı" belirtili isim tamlamasıdır.
Cevap: E
4. A seçeneğinde "almak/isim – fiil" . "giden/sıfat – fiil" ; B seçeneğinde "yaşayan, ölen, yatan/sıfat – fiil"; C'de "sürecek, zannedilen/sıfat – fiil", D seçeneğinde "benzetmek/isim – fiil" dir. E' de fiilimsi kullanılmıştır.
Cevap: E

5. Keşfettiler fiili bilinen geçmiş zamanla çekimlendiği için haber kipi, bir eyleme dönük olarak gerçekleştiği (nesne aldığı) için iş kılış fiildir; ayrıca etmek yardımcı eylemiyle yapılmış bir birleşik fiildir. Yemek ve yüksek sözcükleri ek fiil olarak yüklem olmuştur. Parçada birleşik zamanlı fiil yoktur.
Cevap: D
6. Gelecek, açacak, dolmuş, yaramaz sözcükleri kalıcı isme dönüşmüştür. D seçeneğinde sıfat – fiil (yazılmayacak) kalıcı isme dönüşmemiştir.
Cevap: D
7. A seçeneğinde emir kipi "gösterin" yerine istek kipi "gösterelim" kullanılmıştır.
Cevap: A
8. "Eseridir, taşımıştır, demektir, verilmeseydi, olurdu" sözcüklerinde ek eylem kullanılmıştır. D seçeneğinde ek eylem kullanılmamıştır.
Cevap: C
9. Eylemleri ve eylemsileri yer ve yön ilgisile tamamlayan sözcüklerdir. Eyleme, eylemsiye sorulan ve ek almadan "Nereye?" sorusunun cevabı olan şu sözcüklerdir: aşağı, yukarı, içeri, dışarı, ileri, geri, öte, beri... C seçeneğinde yukarı sözcüğü bir isimden önce gelerek ismi belirtmiş sıfat görevinde kullanılmıştır.
Cevap: D
10. Lale sözcüğü bir çiçek adı olarak cins addır fakat A seçeneğinde isim olarak kullanılmıştır.
Cevap: A
11. A, B, D ve E seçeneklerindeki pekiştirilmiş sözcükler "çırılçıplak, sınıksız, bembeyaz ve yapayalnız" sözcükleri zarf görevinde kullanılmıştır. C seçeneğinde apaçık sözcüğü bir ismi nitelemiş yani sıfat görevinde kullanılmıştır.
Cevap: C
12. Soru sıfatları, isimlerin nitelik ve niceliklerini soru yoluyla öğrenmeyi amaçlayan, cevapları da herhangi bir sıfat olan kelimelerdir. Soru sıfatlarından bazıları şunlardır: "ne, nasıl, nice, ne gibi, ne biçim, kaç, kaçınıc, kaçar, hangi, ne türlü..."
Cevap: E
13. Altı çizili sözcüğün yerine ama bağlacı getirildiğinde "da, ne var ki, fakat, lakin" bağlaçlarının anlam ve görevini taşıdığını fakat D seçeneğindeki ancak sözcüğünün sadece anlamında kullanıldığını görüyoruz.
Cevap: D
14. Verilen cümle nin özne – eylem ilişkisi bakımından çatısı "dönüşlü çatı"dır. Özne gerçek özne ve eylem –I çatı ekini almıştır. D seçeneğinde eylem dönüşlü çatılıdır.
Cevap: D
15. A, B, C, D seçeneklerindeki "–miş" eki kip ekidir. "Sarar–mış yapraklar" sözcük grubunda –mış eki sıfat–fiil ekidir.
Cevap: E
16. A,B,C,D seçeneklerindeki sözcükler zarf, E seçeneğindeki "akşam" sözcüğü isimdir.
Cevap: E

17. A, B, D ve E seçeneklerindeki altı çizili birleşik eylemler yardımcı eylemle yapılan birleşik eylemdir. B seçeneğindeki "bakakalırım" sözcüğü ise sürerlik eylemi yani kurallı birleşik eylemdir.

Cevap: B

18. Sana-----zahir
kızartırdım---fiil
ölüm----isim
En----- zarf
Kolay----zarf
Altı çizili sözcükler arasında sıfat bulunmamaktadır.

Cevap: C

SÖZCÜK ÖBEKLERİ – TEST 1

1. A'da sıfat öbeği, B' de isim tamlaması ve sıfat tamlaması, C'de ilgeç öbeği, D'de bağlaç öbeği bulunmaktadır. Adlaşmış sıfatlar sıfat tamlaması değildir. Dolayısıyla bir sözcük öbeği biçiminde bulunmazlar.

Cevap: E

2. A'da çiçeklerin kokusu, C'de resimlerin, şiirlerin, kompozisyonları konusu, D'de Zeynep'in eksiği, E'de Dolmabahçe Sarayı isim tamlamasıdır. B'de "döneceğini" sözcüğü isim soylu bir sözcük değildir. Bu nedenle onun döneceğini ya da geri döneceğini isim tamlaması değildir.

Cevap: B

3. 1. cümledeki bazı sesler ve 2. cümledeki sarı bir toz bulutu söz öbekleri sıfat tamlamasıdır.

Cevap: A

4. Dörtlükte gönlüm / benim gönlüm, başımın / benim başımın sözcüklerinde iyelik eki bulunmaktadır. İyelik eki almış sözcükler tamlayanı düşmüş isim tamlaması olurlar.

Cevap: A

5. I. cümlede belediye doktoru ve doktor önlüğü; II. cümlede kavak ağaçları ve sağlık ocağı söz öbekleri belirtisiz isim tamlamasıdır.

Cevap: A

6. "Dostlarımın vefasızlığı" belirtili ad tamlamasıdır. "Büyük, şaşırtıcı" sözcükleri sıfattır. "vefasızlığıdır" sözcüğü ek eylemle yüklem olmuştur (-dır). "üzen ve unutmak" sözcükleri fiilimsidir. Cümlede zincirleme isim tamlaması bulunmamaktadır.

Cevap: C

7. Sakin bir gün, yüzlerce çeşme, dört yan sıfat tamlamalarıdır. Birden fazla sıfat tamlaması kullanılmıştır. Çeşmenin serinliğinden tamlamasının tamlayanı sıfat almıştır. Ovanın yeşilli, göğün mavisi, mimarilerin ilahisi belirtilişim tamlamalarıdır. İçinde /onun içinde tamlayanı düşmüş isim tamlamasıdır.

Cevap: E

8. "zambak gibi" edat grubu, "evvelki hazanlık korusu" aitlik grubu, "açık pencere, genç koku, ak saç" sıfat tamlaması, "hülyalarımın genç koku" tamlananı sıfat almış belirtili isim tamlamasıdır. Dizelerde belirtisiz isim tamlaması bulunmamaktadır.

Cevap: E

9. Zarar etmek, yakın eylemek, kaybolmak, affetmek birleşik fiilleri yardımcı eylemle yapılan birleşik fiillerdir. Görebilmek fiili ise yeterli fiili yani kurallı birleşik fiildir.

Cevap: D

10. Çalçene yaratıklar, vurdumduymaz misafir, başıbozuk ekonomi, birkaç ev anlamca kaynaşmış birleşik sıfattır. A seçeneğindeki "gelişigüzel" sözcüğü zarftır.

Cevap: A

11. Tekrar grubu ikileme demektir. Yavaş yavaş, eksik gedik, ileri geri, eğri bögürü tekrar grubudur. E seçeneğinde yer alan "başta çıkmak" söz öbeği isim – fiil grubudur.

Cevap: E

12. "Çocukların birkaçı" belirtili isim tamlamasında "birkaçı" sözcüğü tamlanandır. ayrıca birkaçı sözcüğü birleşik sözcüktür.

Cevap: D

13. B'de tamlayanı sıfat tamlaması olan belirtili isim tamlaması C'de tamlananı birden fazla olan isim tamlaması, D'de belirtisiz isim tamlaması, E'de belirtisiz isim tamlaması bulunmaktadır. A seçeneğinde "edebiyat fakültesinin tarih bölümü" zincirleme isim tamlamasıdır.

Cevap: A

14. A şıkkı I'de, B şıkkı II'de, C şıkkı V'te, D şıkkı IV'te bulunmaktadır. Verilen cümlelerde zincirleme isim tamlaması yoktur.

Cevap: E

15. "Yanık izi" belirtisiz isim tamlamasında nedenini olduğunu tamlayan bildirmektedir.

Cevap: C

16. I. sıfat – fiil grubu, II. sıfat tamlaması, III. belirtili isim tamlaması, IV. belirtili isim tamlaması, V. belirtisiz isim tamlaması.

Cevap: C

17. A'da "kadar" B'de "gibi" C'de "için", E'de "dek" sözcükleriyle edat grubu oluşturulmuştur. D'de "ancak" sözcüğü bağlaçtır.

Cevap: D

18. A'da "ve", B'de "ama", D'de "fakat" E'de "hem" bağlaçları ile bağlama grubu oluşturulmuştur. C'de "kadar" sözcüğü "miktarında, derecede" anlamında zarf olarak kullanılmıştır.

Cevap: C

19. Doğadaki seslerin taklidi sonucu ortaya çıkan sözcüklere yansıma denir. Bu yansımaların oluşturduğu kelime grupları da yansıma grubudur. "Ali Bey" unvan grubu, "rahat ve keyfi bir yaşam" bağlama grubu, "on yaşına gelinceye kadar" edat grubu, "varlıklı bir ailenin tek çocuğu, roman karakteri, keyfi bir yaşam" gibi sözcük grupları tamlama grubudur. Parçada yansıma grubu bulunmamaktadır.

Cevap: E

20. A, C, D ve E seçeneklerinde edat grubu amaç ilgisi kurmuştur. B seçeneğinde "özü, özel, ayrılmış" anlamında kullanılmıştır.

Cevap: B

21. "için" edatı B şıkkında cümleye "neden-sonuç ilişkisi" katmıştır, C şıkkında ise "şart" ilişkisi katmıştır. D şıkkındaki "-den dolayı" edatı ve E şıkkındaki "-den ötürü" edatı cümlelerine "neden-sonuç ilişkisi" katmıştır. A şıkkında ise "göre" edatı karşılaştırma anlamı katmıştır cümleye.

Cevap: A

22. "-e göre" edattır. "bazıları" adlaşmış sıfattır. "delta ovası" ad takımıdır. "de" bağlaçtır. Parçada ünlem yoktur.

Cevap: C

23. "-e göre" edattır. "ve" bağlaçtır. Diğer türler parçada yoktur.

Cevap: C

24. B şıkkında "gibi" edatı "onun" sözcüğü ile birleşerek "adamlar" sözcüğünün sıfatı olmuştur.

Cevap: B

CÜMLE BİLGİSİ – TEST 1

1. Bir cümlelerin yüklemi ya çekimli bir fiil ya da ek fiille çekimlenmiş bir isim soylu sözcük olabilir. Buna göre yüklem türü bakımından cümleler fiil cümlesi ve isim cümlesi olmak üzere ikiye ayrılır. I, III, IV, V. cümlelerde yüklem çekimli fiildir. Dolayısıyla bu cümleler fiil cümlesidir. II. cümlede yüklem olan “bağımlıdır” sözcüğü ek fiil almış bir isimdir. Cümle isim cümlesidir.
Cevap: B
2. Güneşin doğmasına yakın saatlerde/Zarf Tümlenci
Çıkarırdı / yüklem
Heybesindekileri: Nesne
Kuytu bir köşede: Dolaylı Tümlaç
Zarf Tümlenci – Yüklem – Nesne – Dolaylı Tümlaç
Cevap: A
3. Cümleyle başladıktan sonra genellikle bir cümlelerin açıklayıcısı olup cümleden çıkartıldığında cümlede anlam daralması veya bozulmasına yol açmayan sözcüklere ara söz; cümle biçiminde olduğunda da ara cümle denir. Ara söz cümlede iki virgül veya iki kısa çizgi (tire) arasında gösterilir.
“en çok satan kitapları, yeni çıkan romanları yeni yazarları” sözcük gruplarında eş görevli sözcük gruplarının sıralanması vardır. Cümleden çıkarıldıklarında anlam bozulur. Bu cümlede ara söz kullanılmamıştır.
Cevap: E
4. **Biçimce ve anlamca olumlu cümle:** Bir saniye duraladıktan sonra eliyle kapıyı itti.
Eksiltili Cümle: Ortada, son günlerde evde peyda olan masa vardı ve onun etrafında...
Girişik birleşik cümle: Kendini dört günden beri, farkında olmadan bu sahneye hazırlamış olduğunu anladı.
Sıralı Cümle: Kaymakam korku ile iskemlesini geri çekti, Yusuf birdenbire kolunu havaya kaldırdı, elinde tuttuğu meşin kamçıyı İzzet Bey’in suratına yapıştırdı.
Metinde şartlı birleşik cümle bulunmamaktadır.
Cevap: D
5. 1, 2, 3 ve 5. cümlelerde yüklem isimdir dolayısıyla yüklem türü bakımından cümle isim cümlesidir. 4. cümlede ise yüklem fiildir. Bu nedenle cümle fiil cümlesidir.
Cevap: D
6. “Açıklayacak” yüklemi fiil olduğu için cümle fiil cümlesidir, olumlu olduğu için olumlu cümledir, sonda olduğu için kurallı cümledir. “Olarak” zarf-fiil olduğu için cümle girişik birleşik cümledir. Şart eki olmadığı için cümle şartlı birleşik cümle olmaz.
Cevap: D
7. Bir cümlelerin yüklemi ya çekimli bir fiildir ya da ek fiil (i – fiili) almış isim türünden bir kelimedir. Bir cümlelerin yüklem türü bakımından isim veya fiil oluşu o cümlede yer alan öğelerin türünü ve bazen de kapsamı etkiler. Örneğin, yüklemi isim olan bir cümlede geçişlilik söz konusu olmaz. Benzer şekilde yüklemi geçişsiz fiil olan cümlede nesne yer almaz. Buna göre, Türkçede cümleler yüklem türüne göre ikiye ayrılır: 1. fiil cümlesi, 2. isim cümlesi
Numaralandırılmış cümlelerde III. cümle isim cümlesi diğerleri fiil cümlesidir.
Cevap: C

8. Geliyor/yüklem
Nihal/özne
Yine bir öğleden sonra – elinde kalbimle/zarf tümlenci
odama/dolaylı tümlaç
Ögelerin dizilişi: Zarf tümlenci – özne – zarf tümlenci – dolaylı tümlaç – yüklem
Cevap: B
9. Cümlede dinliyordu yüklem, “Nasıl dinliyordu?” sorusuna cevap veren “büyük bir dikkatle” ise zarf tümlencidir.
Cevap: B
10. C ve D seçeneklerindeki cümleler isim cümlesidir. A seçeneğindeki cümle kurallı cümledir. B seçeneğindeki cümle ise basit bir cümledir. E seçeneğindeki cümle birleşik, devrik bir fiil cümlesidir.
Cevap: E
11. E seçeneğinde yardımcı olduk sözcük grubu fiilimsi değil yardımcı eylemle kurulan birleşik fiildir.
Cevap: E
12. 1. ve 2. cümlelerin öge dizilişi “özne – yüklem”dir.
Cevap: A
13. IV. cümlede birden fazla yüklem bulunmamaktadır. Yan cümlecigi oluşturan fiilimsiler temel cümlelerin yüklemi değildir.
Cevap: D
14. İçinde birden çok tamamlanmış yargı bulunan cümlelere denir. Sıralı cümlede birden fazla yüklem olmalıdır. V. cümlede kurulmuş sözcüğü sıfat – fiildir, yüklem değildir. Bu nedenle cümle birleşik cümledir.
Cevap: E
15. Yüklemde bildirilen işin, eylemin gerçekleşmediğini, gerçekleşmeyeceğini ya da sözü edilenlerin var olmadığını bildiren cümlelerdir, “değil, yok” sözcükleriyle, “–sız, –siz; –me, –ma; –mez, –maz” ekleri ile olumlu cümleler olumsuz cümle durumuna getirilir. Bazı cümleler biçim yönüyle olumsuz olduğu halde anlam bakımından olumludur. Bir cümlede iki olumsuzluk birlikte kullanıldığında, o cümle anlamca olumlu olur. A seçeneğinde “fark etmiştir” anlamı vardır.
Cevap: A
16. İsim – fiille kurulan yan cümlecik “kardeşinden haber almak” cümlede özne görevinde kullanılmıştır.
Cevap: C
17. Öğelerin dizilişine göre cümle çeşitlerinde yüklem türü önemli değildir. Yüklem türü, cümlelerin sonunda olup olmadığına bakılır. Türkçenin cümle kuruluşunda yüklem türü bakımından gereken yer cümlelerin sonudur. Türkçede yardımcı, tamamlayıcı öge ve sözcükler başta; asıl öge ve sözcükler sonda yer alır. Cümlede de önce öteki öğeler yer alır, yüklem türü bakımından sonuna yer alır. Öge dizilişi, genel olarak özne + tümlaçlar + yüklem düzenindedir.
Sorularda öğelerin dizilişine (sözdizimine) göre cümle çeşitleri sorulduğunda, yüklem türüne bakılır. Öğelerin dizilişine göre iki tür cümle vardır: 1. Kurallı cümle 2. Devrik cümle
Parçada I,II,III ve IV. cümleler kurallı V. cümle devriktir.
Cevap: E

18. Sapmaz/yüklem
Bu gazeteci/özne
Yazılarında – gerçeklerden / dolaylı tümleş
Hiç / zarf tümleci
Cümlede nesne bulunmamaktadır.

Cevap: B

19. B seçeneğinde öge açıklayıcısı olarak bir sözcük kullanılmamıştır. C ve D seçeneğinde nesne, E seçeneğinde dolaylı tümleş açıklamasıyla birlikte verilmiştir. A seçeneğinde biz öznedir, sinemayı çok sevenler ise öznenin açıklayıcısı.

Cevap: A

20. B seçeneğinde yüklemden önce gelen "bizi" sözcüğü nesnedir. Nesne vurgulanmıştır.

Cevap: B

21. I. cümlelerin öge dizilişi şu şekildedir: Evde (dolaylı tümleş) / o sabah (zarf tümleci) / bir bayram havası (özne) / vardı. (yüklem) II'nci cümlelerin öge dizilişi şu şekildedir: 5 ay önce askere giden evin büyük abisi (özne) / o gün (zarf tümleci) / askerden (dolaylı tümleş) / gelecekti. (yüklem) Yani B şıkkı söylenemez. III'üncü cümlede "yapmıştı" yüklemine soracağımız "nasıl?" sorusunun cevabı olan "çok sevinçli bir şekilde" ifadesi zarf tümlecidir. IV'üncü cümlelerin öge dizilişi şöyledir: Küçük kardeş (özne) / abisine (dolaylı tümleş) / evin yakınındaki bahçeden (dolaylı tümleş) / iri iri elmalar (belirtisiz nesne) / hazırlamıştı. (yüklem) Yani cümlelerin 5 ögesi vardır. V'inci cümlelerin belirtisiz nesnesi olan "küçük bir araba" sıfat tamlamasıdır.

Cevap: B

KARMA DİL BİLGİSİ – TEST 1

1. O benimdir o işaret zamiri, benimdir kişi zamiri
Bu şafaklar, en son ocak, tüten en son ocak, al sancak, yüzen al sancak sıfat tamlamalarıdır.
Yıldızdır, benimdir, milletimindir ek fiilleri kullanılmıştır.
"O benim milletimin yıldızdır." "O benim milletimindir." " O benimdir." isim cümleleridir.
"Yurdumun üstünde tüten en son ocak sönmeden bu şafaklarda yüzen al sancak sönmez." fiil cümlesidir.
Yüzen, tüten sıfat fiilleri ve sönmeden zarf fiili kullanılmış. İsim – fiil kullanılmamıştır.

Cevap: D

2. I. cümlede "kullan -ıl - ır" sözündeki "-ıl" eki cümleyi edilgen çatılı yapmıştır. Kullananın kim olduğu belli değildir.
II. cümlede "tüt-" fiilinden "tütün" sözü türetilmiş ve yönelme hali eki almıştır. Yani hem çekim hem yapım eki vardır.
III. cümlede "keçiboynuzu meyvesi" ifadesi belirtisiz isim tamlamasıdır.
IV. cümlede yalnızca "edilen" sözünde sıfat – fiil eki vardır, başka da sıfat – fiil yoktur.
V. cümlede "çikolata imalatı" ifadesi belirtisiz isim tamlamasıdır.

Cevap: D

3. A seçeneğinde yüklem "kırmızı damlı eski bir evdi." yüklem sıfat tamlamasıdır.
C seçeneğinde yüklem "pırlı pırlı." yüklem İkilemedir.
D seçeneğinde yüklem "baltayı taşa vurduk" yüklem deyimdir.
E seçeneğinde "budur" yüklem işaret zamiridir.
B seçeneğinin yüklemi durumundaki "çocuğun halasıymış" isim tamlamasıdır.

Cevap: B

4. "Atamam" ve "ağlayamam" sözcükleri yeterlik birleşik fiilin olumsuzudur. "Bakakalırım" sürerlik birleşik fiili – dir. "Kendi" dönüşlülük zamiri şahıs zamirleri içinde yer alır.
Dizelerde birleşik zamanlı fiil bulunmamaktadır.

Cevap: E

5. "Akıl-ı" sözcüğü türemiştir ve davranmak eyleminin nasıl olduğunu belirtir. Türemiş zarftır.
"Tüken-mez" sözcüğü sıfat – fiil eki almıştır. Fiilimsi ekleri yapım ekidir. Tükenmez kalem sözcüğüne niteleyen bir türemiş sıfattır.
"Çoğu" sözcüğü belgisiz zamirdir. Yapım eki almamıştır. Basit zamirdir.
"Fıs-ıltı" yansımadan türemiş bir isimdir. Türemiş isimdir.
"Daha" sözcüğünün görevi niteleme sıfatlarını üstünlük yönüyle niteleyen bir derecelendirme zarftır. Dolayısıyla basit sıfat değil basit zarftır.

Cevap: D

6. Olur, güvenirdim, kapanırdı -----etken geçişsiz fiil
durur (idi), güvenir (i)dim, kapanır(i) di-----ek fiil
güvenirdim, kapanırdı ----birleşik zamanlı fiil
"Biri hep kapalı dururdu kanatların." "Gece olur karanlığın haşyetinden kapanırdı tek kanat." "Boyasızdı tahta kapı bu yanıyla güvenirdim ona."----devrik cümle
Şiirde birleşik fiil bulunmamaktadır.

Cevap: B

7. Ahırın avlusunda oynarken aşağıda,
Zarf Tümleci

gümüş söğütler altında görünmeyen

Dolaylı Tümleş Nesne

derenin hüznünlü şırıltısını işitirdik.

Yüklem

Cümlelerin ögeleri "(biz) gizli özne + zarf tümleci+dolaylı tümleş + nesne + yüklem" dir.

"Ahırın avlusunda oynarken" zarf tümleci içerisinde isim tamlaması ve zarf – fiil grubu, "görünmeyen derenin hüznünlü şırıltısı" içinde sıfat tamlaması ve isim tamlaması bulunmamaktadır.

Basit, kurallı, olumlu bir eylem cümlesidir.

"Ahırın avlusu, derenin şırıltısı" isim tamlaması, "gümüş söğütler, görünmeyen derenin, hüznünlü şırıltısı" sıfat tamlamasıdır.

"Ahırın avlusunda oynarken" zarf – fiil grubudur.

Cümlelerin ögeleri yanlış verilmiştir.

Cevap: A

8. Seni uzaktan sevmek aşkların en güzelidir.
Özne Yüklem

Cümle birleşik, kurallı bir isim cümlesidir. İsim cümlesi olduğu için çatı özelliği aranmaz. "Seni" sözcüğü kişi zamiridir.

Aşkların en güzeli ----belirtili ad tamlaması, seni uzaktan sevmek----eylemsi grubudur. Cümlede eylem grubu bulunmamaktadır.

Cevap: B

9. "Hanginiz" sözcüğü soru zamiridir. "Sedeffli hançerler" tamlama grubunda "sedeffli" sözcüğü niteleme sıfatıdır. "karpuzdan fener yapmasını, gülcemal resmi çizmesini" nesnedir ve isim fiildir, fiilimsiyle kuruluş girişik birleşik cümle bulunmaktadır. Cümledeki yüklemi "bilir" sözcüğü basit yapıyla fiildir.

Cevap: C

10. Cümle ve bağlacıyla bağlanmış iki yüklemli bağlı cümledir. Cümledeki öznesi "hepimiz" belgisiz zamirdir. "Müzik tutkunu" ad tamlaması, "güzel şarkılar" ve "o yıllar" sıfat tamlamasıdır. "Tutkunuyduk" ve "dinleyebiliyorduk" sözcükleri ek eylem almıştır. İkinci yüklem "dinleyebiliyorduk" kurallı birleşik fiildir. Basit yapıyla sözcük değildir.

Cevap: D

11. "Çiçek açmış ağaç" sıfat – fiil grubudur. "Açmış" sözcüğü fiilimsidir. Fiilimsi bulunduğu için cümle birleşik yapıdadır. Cümledeki bir tane yüklemi –deli eder– bulunmaktadır. Cümledeki yüklem (deli eder), özne (bu dünya, bu gece, bu koku, bu tepeden tırnağa çiçek açmış ağaç) ve nesne (insani) bulunmaktadır. "bu dünya, bu gece..." sıfat tamlamalarındaki "bu" sözcüğü belirtme sıfatıdır.

Cevap: B

12. "Giden, kalan" sözcükleri adlaşmış sıfattır. Zaten sözcüğü zarftır. Dizelerde yüklemi isim olan –kalandır– cümle yani isim cümlesi bulunmaktadır. Fiilimsi ekleri fiilden isim yapma eki yani yapım ekidir. Dolayısıyla adlaşmış sıfat fiiller (adlaşmış sıfat olarak kullanılan fiilimsiler) türemiş sözcüktür. "Kimdi? soru zamiridir. Dizelerde soru sıfatı bulunmamaktadır.

Cevap: E

13. Cümle kurallı, birleşik, fiil cümlesidir. Cümledeki yüklem (ihtiyarlatmış), özne (kışın fırtınası, yazın alevi), nesne ("dedemden yadigar kalan bu evi" ve zarf tümlecisi "daha ben doğmadan" bulunmaktadır. "Kalan" sözcüğü sıfat – fiildir. "İhtiyar-la-t-mış" sözcüğü Yapım eki almıştır yani türemiş sözcüktür. Yüklem nesne almıştır dolayısıyla geçişsiz çatılı değildir.

Cevap: A

14. Cümledeki fiilimsiler kullanılmıştır, birleşik cümledir. Yüklemi fiildir, fiil cümlesidir. "Çözülüş, dağılış" isim – fiil, "olan, gelen" sıfat – fiil "temel olarak" bağ – fiildir. "İlk romanı, ilk romanı olan Kıralık Konak, bir konağın" sıfat tamlaması, "düşünce, duygu dünya görüşü ayrılıkları", "dünya görüşü", "konağın dağılışı" isim tamlamasıdır. Yüklem bildirdiği işi yapan bellidir ve çatı eki almamıştır dolayısıyla etken çatılıdır. Yüklem nesne alabilir geçişli çatılıdır. Cümledeki yüklem (verir), özne (Yakup Kadri Karaosmanoğlu), dolaylı tümleç (ilk romanı olan Kıralık Konak'ta, nesne (toplumumuzda Batılılaşma ile birlikte kuşaklar arasında meydana gelen düşünce, duygu ve dünya görüşü ayrılıklarını) ve zarf tümlecisi (toplumsal çözülüş kavramını temel olarak, bir konağın dağılışı etrafında) bulunmaktadır. Cümlede yalnızca özne ve yüklemden oluşmamıştır.

Cevap: C

15. Birinci dize basit cümledir. "Bu akşam" sıfat tamlamasındaki "bu" belirtme sıfatı, "ipek saçlar" sıfat tamlamasındaki "ipek" sözcüğü niteleme sıfatıdır. "Ağlarken, yanan" sözcükleri fiilimsidir. Son dizinin yüklemi fiildir yani fiil cümlesidir. İkinci dizedeki "ağlarken, yanan" sözcükleri türemiştir.

Cevap: D

16. Dizelerde birleşik sözcük (nasıl), yeterlik fiili (ağlayabilmeli), bağlaç (de), soru zarfı (nasıl etmeli) bulunmaktadır. Sıfat tamlaması yoktur.

Cevap: D

17. "Spor tarihimizde" belirtisiz isim tamlamasıdır. Cümle girişik birleşik cümledir. "başar-ı" türemiş sözcüktür. Cümledeki yüklem (erişmiş değildir), özne (spor tarihimizde hiçbir takım), takımımanın basketbolda yakaladığı başarının seviyesine (dolaylı tümleç) bulunmaktadır. Cümledeki belgisiz sıfat (hiçbir takım) bulunmakta belgisiz zamir bulunmamaktadır.

Cevap: D

18. "çeken, kopmuş" sözcükleri fiilimsidir. Her iki cümlede de yüklem sondadır, kurallıdır. "Yalnızlık, çeken, boşluk, kopukluk" sözcükleri türemiştir. "Doludur" sözcüğü ek eylem almıştır. 1. cümle fiil cümlesi, ikinci cümle isim cümlesidir.

Cevap: E

19. A, B, D ve E şıklarında yüklem tek kip eki aldığı için basit çekimlidir. C şıkında ise yüklem olan "etkli ol-(u)yor-idi" sözcüğünde "-idi" ek fiili ile beraber iki kip eki olduğu için kelime bileşik çekimli eylem olur.

Cevap: C

20. Bağlaç olan "de" ayrı yazılır: "teyzeyi de"

Cevap: E

21. IV numaralı cümlede yüklem eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. "belli belirsiz" ifadesini "göremeyeceğiz" şeklinde tamamlayamayız. Bu ifade için "göreceğiz" yüklemine eklersek bozukluğu gideririz. Doğrusu şu şekildedir: "Zira kavram hazinemiz darsa paragraflarda bize gösterilen şeyleri belli belirsiz göreceğiz ya da hiç göremeyeceğiz."

Cevap: D

ANLATIM BOZUKLUĞU – TEST 1

1. Bazı cümlelerde iyelik zamiri kullanılmadığı takdirde bir anlam belirsizliği ortaya çıkar. Cümledeki başına hem "senin" hem de "onun" zamirini getirebiliyorsak orada bir anlam belirsizliği vardır. Bu tip cümlelerdeki anlam belirsizliğini gidermek için cümledeki uygun bir yerine iyelik zamininin getirilmesi gerekir. Aksi takdirde anlam belirsizliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu doğar.

"Evinin önünden geçtik." cümlesinin başına hem "senin" hem onun sözcüklerini getirebildiğimiz için anlam belirsizliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

Cevap: A

2. A seçeneğindeki "olarak" fiilimsisi gereksiz kullanılmıştır. Sözcük cümleden çıkarıldığında anlam bozulmaz. B seçeneğindeki aynı fiilimsinin tekrar edilmesi gereksizdir. İlk fiilimsinin kaldırılması gerekir. C seçeneğinde "olan" fiilimsisi gereksizdir. D seçeneğinde fiilimsinin yerine ek kullanılabiliyorsa o fiilimsi gereksizdir. Bu nedenle "saygılı olan" yerine "saygılı" diyebiliriz.

"olduğunu" ve "olduğunu" fiilimsilerinden birini çıkarmak anlamda bozulmaya yol açar. Bu nedenle gereksiz fiilimsi kullanılmamıştır.

Cevap: E

3. A seçeneğinde; tamlananlardan birinin tekil, birinin çoğul olmasından kaynaklı bir anlatım bozukluğu vardır. Bu cümle "Çocukların elleri ve tırnakları temizdi." veya "Çocukların eli ve tırnağı temizdi." şeklinde düzeltilebilir. B seçeneğinde; belirtili isim tamlamalarında "-ın, -in, -un, -ün" kullanılmamasından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Cümleyi düzeltmek için "öykü" sözcüğüne "-nün" tamlama eki getirilmelidir. D seçeneğinde ikinci tekil kişi iyelik ekiyle kaynaştırma harfiyle birlikte kullanılan üçüncü tekil kişi iyelik ekinin benzerliğinden kaynaklı belirsizlik anlatım bozukluğuna yol açmıştır. Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için "senin" veya "onun" iyelik eklerinden birinin kullanılması şarttır. E seçeneğinde sıfatın isim tamlamasının tamlayanı olduğu durumda ortaya çıkan anlatım bozukluğu vardır. Çünkü isim tamlamasında tamlama eki kullanılır sıfat tamlamasında ise kullanılmaz. Bu cümle "Ekonomik problemlerle sağlık problemleri başarının önündeki engeldir." biçiminde düzeltilebilir. "Öğrencilerden birkaçı" ifadesinde "çocukluk içinden seçme" anlamı vardır. Doğru bir kullanımdır. Anlatım bozukluğu yoktur.

Cevap: C

4. I. cümlede fısıldamak zaten sessiz yapılan bir şeydir. İkinin bir ada kullanılması gereksiz sözcük kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğudur. II. cümlede "aşağı yukarı" yaklaşıklık ifade ederken "tam" sözcüğü tamlık ifadesidir. Kesinlik/olasılık ve tamlık/yakınlık ifade eden sözcüklerin bir arada kullanılması anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanılmasından kaynaklı anlatım bozukluğudur. III. cümlede mantık olarak sıralama karıştırıldığı için beyin zararının iltihaplanması ölümden daha kötüdür gibi algılanmasına yol açan bir anlatım bozukluğu oluşmuştur. IV. cümlede "insan dışındaki varlıkların çoğulları özne olduğunda yüklem tekil olur." kuralına uyulmadığı için özne yüklem uyumsuzluğu bulunmaktadır. V. cümledeki anlatım bozukluğu "Arkadaşını çok sevmiş, arkadaşından ayrılmak istememişti." diye düzeltilebilir. Dolayısıyla anlatım bozukluğunun nedeni yüklem eksikliği" değil "dolaylı tümleş eksikliği" dir.

Cevap: E

5. "Etmek, eylemek, olmak, kılmak..." yardımcı fiillerinin yerine bir ek getirilebiliyorsa o yardımcı fiil gereksizdir. Başka bir deyişle yardımcı fiilden önce gelen isim, fiilleştirilebiliyorsa o sözcük grubundaki yardımcı fiil gereksiz kullanılmıştır diyebiliriz. Umut ediyorum ki yerine umuyorum ki kullanılabilir. Yardımcı eylem gereksizdir.

Cevap: A

6. "Zarar" istenen bir durum değildir. Bununla birlikte "sağlamak" sözcüğü olumlu durumlar için kullanılır. Bu cümlede "sağlamak" yerine "neden olur" veya "yol açar" sözleri kullanılabilir.

Cevap: D

7. Birbirine en çok karıştırılan sözcüklerden yayımlamak ve yayınlamak sözcükleriyle ilgili olarak Türk Dil Kurumunun son tariflerine baktığımızda "yayınlamak" sözcüğünün bulunmadığını "yayımlamak" sözcüğünün ise şöyle tarif edildiğini görüyoruz;

Yayımlamak

1. Kitap, gazete, dergi vb. şeyleri basmak ve dağıtmak, neşretmek "Türk Dil Kurumunun yeni yayımladığı kitapları gördüm."
2. -i Dinlenilecek, görülecek şeyleri radyo ve televizyonla sunmak, bildirmek, duyurmak
3. Bir yazıya, habere, resme gazetede yer vermek
4. Resmen bildirmek, açıklamak, ilan etmek

"İki gün sonra yönetici bir genelge yayımladı." - Ç. Altan
Yani daha önce televizyonla, radyoyla görülecek şeylerin bildirilmesi için kullandığımız "yayınlamak" sözcüğünün anlamlarını da "yayımlamak" sözcüğü karşılıyor. Buna dikkat etmek gerekiyor. Yayınevi doğru kullanım ancak "yayınlamak" sözcüğü yerine "yayımlamak" sözcüğü kullanılmalıdır. Bu nedenle D seçeneğinde sözcüklerin birbirine karıştırılmasından kaynaklı anlatım bozukluğu bulunmaktadır.

Cevap: D

8. Deyim ve atasözlerinin kalıbının bozulması veya bunların kendi anlamlarının dışında kullanılması anlatım bozukluğudur. "Onun bize yaptığı iyiliklere hep göz yumduk." cümlesinde "göz yummak" deyimini yanlış anlamda kullanılmıştır. Bu, "kusurlarını hoş karşılamak, görmezlikten gelmek" anlamında bir deyimdir. Yukarıdaki cümlede ise "kusur" değil bir kişinin "iyilikleri" var. Bu nedenle "göz yummak" deyimini yanlış kullanılmıştır.

Cevap: A

9. "Kuş elimden birdenbire uçtu." cümlesinde belirtilen biçimde bir kullanım söz konusudur. "birdenbire" ile "uçtu" sözcükleri eş anlamlı değildir. Ancak "çözüverdi" eyleminde "tezlik, hemen yapma, birdenbire" anlamı vardır. Tezlik fiili ile "birdenbire" sözcüğünün kullanılmasına gerek yoktur.

Cevap: B

10. Bu tür yanlışlar genellikle, aynı sözcüğün Türkçesiyle, yabancı dillerden gelen şeklinin aynı cümle içinde kullanılmasıyla olur. Eş anlamlı sözcüklerin bir arada kullanılması ya da gereksiz sözcük kullanımı olarak da sorulabilir.

A seçeneğinde "hala" ve "henüz"

B seçeneğinde "ilgi" ve "alaka"

D seçeneğinde "görev" ve "vazife"

E seçeneğinde "tebrik" ve "kutlama" böyle sözcüklerdir.

Şahıs zamirlerinin yerine kullanılabilen, ama esas olarak şahıs zamirleriyle birlikte kullanılarak cümledeki anlamı pekiştiren "kendini" zamiri vardır. Bu zamire "dönüşlülük" zamiri de denir. Dönüşlülük zamirlerinin asıl görevi anlamı pekiştirmektir. Dolayısıyla şahıs zamiri "ben" ile dönüşlülük zamiri "kendini" sözcüğünün birlikte kullanılması anlatım bozukluğuna yol açmaz.

Cevap: C

11. Bir sözcüğün cümledeki anlamına uygun yerde kullanılması anlatım bozukluğuna yol açar. "Yeni durağa varmıştım ki otobüs geldi." cümlesinde "yeni" sözünün yeri anlatımda bozukluğa yol açmıştır. Çünkü burada söylenmek istenen, durağın yeniliği değil, durağa varmanın yeni, henüz yapıldığıdır. Cümledeki doğruyu: "Durağa yeni varmıştım ki otobüs geldi." şeklinde olmalıdır. Cümledeki fazla topla oynuyor bölümüne dikkat edelim. Gökhan'ın önünde birden fazla top var da Gökhan bu toplarla mı oynuyor yoksa Gökhan ayağında topu fazla mı tutuyor? Cümlede anlatılmak istenen elbette Gökhan'ın topu ayağında fazla tuttuğu yani topla oynama şiresidir. Sözcüğün cümle içerisindeki görevi zarfken sıfat gibi kullanılmıştır. Öyleyse fazla sözcüğü oynuyor fiilinden hemen önce getirilmelidir. Cümledeki doğruyu şu şekilde olmalıdır: "Gökhan çok iyi bir futbolcu ama topla fazla oynuyor."

Cevap: A

12. Verilen cümlede "başlamıştır" sözcüğü "ilk" sözcüğünün de anlamını içerdiği için "ilk" sözcüğü gereksizdir. Cümledeki ilk sözcüğü çıkarılarak anlatım bozukluğu giderilebilir: "Aşkın büyük bir tutku halinde olması ya da büyük bir tutku halinde şiire akması Yahya Kemal ve Ahmet Haşim'le başlamıştır."

Cevap: C

13. A seçeneğinde cümle "Bütün sorunlar halledilip öyle gidilecekti" ya da "Bütün sorunları halledip öyle gidecekti." B seçeneğinde "Bütün sahipsiz hayvanlar toplanıp şehir dışına götürülecek" ya da "Bütün sahipsiz hayvanları toplayıp şehir dışına götürecek." C'de "Sorular çok dikkatli okunarak çözülsün." ya da "Soruları çok dikkatli okuyarak çözsün." D seçeneğinde "Çok emek harcanıp az para kazanılabilmiş" ya da "Çok emek harcaıyıp az para kazanabilmiş."

"Hırsız, ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı." edilgen çatılı bir cümledir. Fiilimsi ile eylem uyumludur. Belirtilen kuraldaki gibi bir anlatım bozukluğu bulunmamaktadır.

Cevap: E

14. Yanlış sözcük seçimi bazı kaynaklarda "sözcükleri yanlış anlamda kullanmak" olarak geçer. Anlamca benzer bazı sözcüklerin karıştırılması anlatım bozukluğuna neden olur. Bunlara örnek olarak şans-risk, neden olmak-sağlamak, dokumak-örmek, has-özgün, kapsamak-kaplamak gibi sözcük grupları verilebilir. Şans sözcüğünü olumlu durumlar için kullanırız yakalanma ise olumsuz anlam barındırır. "Yakalanma riski" ya da "yakalanma ihtimali" denmelidir.

Cevap: D

15. Türkçede fiilimsiler (eylemsiler) isim – fiil, sıfat – fiil ve zarf – fiildir. Bunların hatalı kullanımı veya gerektiğinde kullanılmaması anlatım bozukluğuna neden olur. Anlatım bozukluğunu gidermek için cümleye "sınavlarının çok olduğundan" eklenmelidir. D seçeneğinde ise cümle "bir iki gün kullanıp" yapılarak düzeltilebilir.

Cevap: D

16. A'da gereksiz sözcük kullanımı B'de çelişen sözcüklerin bir arada kullanılması C'de yanlış sözcük seçimi D'de noktalama işareti eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.E seçeneğinde anlatım bozukluğu bulunmamaktadır.

Cevap: E

17. C seçeneğinde yer alan "duyar duymaz" ile "hemen" aynı anlamı taşımaktadır. Birini çıkarmak anlamı bozmaz dolayısıyla anlama katkısı yoktur. Cümle duru değildir.

Cevap: C

18. Basılmış yüklemnin öznesi kullanılmadığı için yazım yanlışları yeniden basılmış gibi bir anlama ortaya çıkmaktadır. Anlatım bozukluğu "düzeltilerek" ten sonra kitap sözcüğü getirilerek giderilebilir.

Cevap: C

19. C seçeneğinde yüksek sözcüğü bina ve cadde sözcüklerinin sıfatı gibi kullanılmıştır. "Yüksek" bina için uygun bir sıfat olmakla birlikte cadde için uygun değildir.

Cevap: C

20. Bağdaşıklıkla ilgili anlatım bozukluğu anlamsal bozukluklardır. A, B, C, D seçeneklerinde anlamsal bozukluklar vardır. E seçeneğindeki anlatım bozukluğu ise "derneğimizin üyesi ve ikinci başkanı" şeklinde düzeltilebilir. Yani bir tamlama yanlışı vardır. tamlama yanlışı yapısal bir anlatım bozukluğudur ve bağdaşıklıkla ilgilidir.

Cevap: E

21. "Asgari düzey" en az olanı ifade eder. Yani asgari düzeyde sözü şutlanarak anlatım bozukluğu giderilebilir.

Cevap: E

22. "aynen" ve "olduğu gibi" sözlerinden biri gereksiz kullanılmıştır.

Cevap: B

23. Özne insan dışı varlıksa yüklem tekil olmak zorundadır.

Cevap: E

SÖZEL MANTIK – TEST 1

1. – 4. soruların çözümü

Öncelikle soruda verilen grupları tespit edelim.

Kişiler Buldukları

Koray	Çilek
Muhsin	Böğürtlen
Rüya	Ahududu
Selin	
Tunç	
Yelda Zuhal	

Soruda iki grup vardır ve kişi sayısı bulunanlardan daha az olduğu için bulunanları açarız.

	Çilek	Böğürtlen	Ahududu
Kişiler			

Not: Kişiler baş harfleriyle gösterilecektir.

Tablomuz hazır, şimdi verilenleri yerleştirebiliriz.

- Yalnızca iki kişi çilek bulmuştur.

	Çilek	Böğürtlen	Ahududu
Kişiler	1. 2.		

- Rüya, Tunç ve Zuhal farklı yiyecekler bulmuşlardır. (Bulunan üç yiyecek vardır ve bu üç kişi birbirinden farklı olacaktır. Dolayısıyla her biri bir yiyecek bulur ancak kimin ne bulduğu kesinlik kazanmaz. Bu nedenle üçünü de her yere yazarız.)

	Çilek	Böğürtlen	Ahududu
Kişiler	1. R/T/Z 2.	1. R/T/Z	1. R/T/Z

- Muhsin ile Selin aynı yiyeceği bulmuştur. (Muhsin ile Selin'i ahududu için değerlendirebiliriz. Ancak ahududu bulan kişi sayısı kesin olarak belirlenememektedir.)

I. ihtimal:

	Çilek	Böğürtlen	Ahududu
Kişiler	1. R/T/Z 2. ?	1. R/T/Z	1. R/T/Z 2. M 3. S 4.?

II. ihtimal:

	Çilek	Böğürtlen	Ahududu
--	-------	-----------	---------

Kişiler	1. R/T/Z 2. ?	1. R/T/Z 2. ?	1. R/T/Z 2. M 3. S
---------	------------------	------------------	--------------------------

Elimizdeki listeye baktığımızda bir tek Koray ve Yelda'nın yerleşmediğini görürüz. Bunlar da ahududu bulan sayısını kesin olarak belirleyemediğimiz için ihtimal dâhilinde çilek, böğürtlen ya da ahududu bulmuş olabilirler.

Kişiler

Koray
Muhsin
Rüya
Selin
Tunç
Yelda Zuhal

Şimdi soruları bu iki ihtimale göre cevaplayabiliriz.

- Her iki ihtimalde de Muhsin ile Selin'in ahududu buldukları kesindir.
Cevap: D
- Böğürtlen bulan bir ya da iki kişi vardır. Bunlardan biri kesinlikle Rüya, Tunç ve Zuhal'dan biridir. Bu nedenle Muhsin ile aynı yiyeceği bulan Selin böğürtlen bulmuş olamaz.
Cevap: E
- Selin ile Yelda'nın aynı yiyeceği buldukları durum I. ihtimalde mümkündür. Buna göre Koray'a da çilek kalır.
Cevap: C
- Koray I. ihtimalde çilek ya da ahududu, ikinci ihtimalde de böğürtlen bulmuş olabilir.
Cevap: E

5. – 8. soruların çözümü

Öncelikle soruda verilen grupları tespit edelim:

Vardiya	H. içi günler	Kişiler
Sabah	Pazartesi	Arif
Akşam	Salı	Bilal
	Çarşamba	Cemal
	Perşembe	Davut
	Cuma	Erdal

Bu soruda her bir kişinin bütün günlerde bütün vardiyalarını görmemiz isteniyor. Bu nedenle hem günleri hem de vardiyaları açarız.

	Ptesi	Salı	Çarş.	Perş.	Cuma
Sabah					
Akşam					

Tablomuz hazır şimdi verilenleri yerleştirebiliriz.

- Her doktor bir günde bir vardiyada çalışmaktadır. (Herhangi bir gündeki herhangi bir vardiyaya birden fazla kişi yazmamamız için bir uyardır.)

- Bir haftada her doktor biri sabaha diğeri akşam olmak üzere iki vardiyada çalışmaktadır. (Her doktora haftada iki vardiya yazılacak ancak biri sabah biri akşam olacak.)
- Bir vardiyada birden fazla doktor çalışmamaktadır. (Birden fazla kişiyi aynı vardiyaya yazamayız.)
- Bilal salı sabah, Davut çarşamba akşam vardiyasında çalışmaktadır.

	Ptesi	Salı	Çarş.	Perş.	Cuma
Sabah		Bilal			
Akşam			Davut		

- Tüm vardiyalarda Arif'ten hemen sonraki günde Erdal farklı vardiyada çalışmaktadır. (Bu kuralı iki şekilde tabloya yerleştirebiliriz.)

I. ihtimal:

	?	?
Sabah	Arif	
Akşam		Erdal

II. ihtimal:

	?	?
Sabah		Erdal
Akşam	Arif	

- Cemal perşembe günü çalışmaktadır. (Cemal'in vardiyasından biri söylenmiş ancak sabah mı akşam mı belirtilmemiştir.)

Sorudaki her şey bitince aldığımız notları tabloya yerleştirmeye çalışırız:

	Ptesi	Salı	Çarş.	Perş.	Cuma
Sabah		Bilal	Erdal	Arif	
Akşam		Arif	Davut		Erdal

Her bir doktora hem sabah hem akşam vardiya yazılacağı için Arif ile Erdal ancak yukarıdaki gibi yerleşir. Cemal'e de perşembe akşam vardiyası kalır. Akşam vardiyası için son kalan kişi Bilal için de pazartesi kalır. Bir tek sabah vardiyasında cuma ve pazartesi günü Cemal mi yoksa Davut mu olduğu belirlenmemiştir.

	Ptesi	Salı	Çarş.	Perş.	Cuma
Sabah	C/D	Bilal	Erdal	Arif	D/C
Akşam	Bilal	Arif	Davut	Cemal	Erdal

Şimdi soruları bu son tabloya göre cevaplayabiliriz.

- Arif'in salı günü akşam vardiyasında çalıştığı kesin olarak belirlenmiştir. Diğer seçeneklerdeki kesin olarak çıkarılamaz.
Cevap: A
- Cuma günü akşam vardiyasında Cemal çalışmış olamaz çünkü Cemal akşam perşembe çalışmıştır.
Cevap: B

7. Davut'un pazartesi sabah vardiyasında çalıştığıнын bilinmesi Cemal'in cuma sabah vardiyasında çalışmasını kesinleştirir.

Cevap: E

8. Pazartesi sabah vardiyasında Bilal'in olduğu kesindir. Perşembe sabah vardiyasında Davut değil Arif vardır. Salı akşam vardiyasında Arif'in olduğu kesindir.

Cevap: D

9. – 11. soruların çözümü

Soruda geçen "aşağıdan yukarıya" ifadesinden hareketle bu sorunun bir sıralama sorusu olduğunu anlarız.

Kıyafetler

Pantolon
Gömlek
Kazak
Hırka
Yelek

5. raf →
4. raf →
3. raf →
2. raf →
1. raf →

Soru tarifine göre oluşturduğumuz düzeneğimiz hazır, şimdi sorulara geçebiliriz.

- 2. rafa kazakları yerleştirecektir.
- Her rafta yalnızca kıyafet bulunmaktadır.

5. raf →
4. raf →
3. raf →
2. raf → Kazak
1. raf →

- Gömlekleri, hırkaların bulunduğu rafın bir üst rafına yerleştirmiştir.

	<u>I. ihtimal</u>	<u>II. ihtimal</u>
5. raf →	Gömlek	
4. raf →	Hırka	Gömlek
3. raf →		Hırka
2. raf →	Kazak	Kazak
1. raf →		

- Pantolonları, yeleklerin bulunduğu rafın üstünde yer alan raflardan birine yerleştirmiştir.

	<u>I. ihtimal</u>	<u>II. ihtimal</u>
5. raf →	Gömlek	Pantolon
4. raf →	Hırka	Gömlek
3. raf →	Pantolon	Hırka
2. raf →	Kazak	Kazak
1. raf →	Yelek	Yelek

Soruda bütün bilgiler iki ihtimal dahilinde yerleşmiştir. Şimdi cevaplayabiliriz:

9. Her iki ihtimalde de pantolonlar 4. rafta yer almamaktadır.

Cevap: A

10. Her iki ihtimalde de yelekler 1. rafta yer almaktadır.

Cevap: C

11. I. ihtimalde üçüncü rafta pantolon, II. ihtimalde ise hırka yer almaktadır.

Cevap: D

12. – 15. soruların çözümü

Bu sorudaki tek grup kişilerdir. Sorunun çözüm yöntemi ise "ok yönünde hareket edip sırayla inceklerdir" ifadesiyle belirtilmiştir.

1. ev ↓ 2. ev ↓ 3. ev ↓ 4. ev ↓ 5. ev ↓

Soruda tarif edilen düzene yukarıdaki gibidir. Şimdi diğer bilgileri bu düzeneğe yerleştiririz.

Not: Kişi isimlerinin yalnızca baş harfleri gösterilecektir.

- Her evde en az 1, en fazla 2 kişi servisten immiştir. (Her evde mutlaka bir kişi incek ancak iki kişiden fazla da inen olmayacak.)
- 3. evde yalnız Cem servisten immiştir.

1. ev ↓ 2. ev ↓ 3. ev ↓ 4. ev ↓ 5. ev ↓

C

- Ali, Ela'dan bir önceki evde servisten immiştir. (Bu kişiler iki şekilde inebilirler, 1 ve 2. evlerde ya da 4 ve 5. evlerde inebilirler.)

I. ihtimal

1. ev ↓ 2. ev ↓ 3. ev ↓ 4. ev ↓ 5. ev ↓

A E C

II. ihtimal

1. ev ↓ 2. ev ↓ 3. ev ↓ 4. ev ↓ 5. ev ↓

C

E

- Didem, Funda'dan bir sonraki evde servisten inmiştir. (Bu kişiler Ali ve Ela'nın servisten inme durumuna göre iki farklı şekilde inebilirler.)

I. ihtimal

1. ev	2. ev	3. ev	4. ev	5. ev
↓	↓	↓	↓	↓
A	E	C	F	D

II. ihtimal

1. ev	2. ev	3. ev	4. ev	5. ev
↓	↓	↓	↓	↓
F	D	C	A	E

- Gökhan ve Didem, farklı evlerde servisten inmiştir. (Didem'in inebileceği 5. ve 2. evde Gökhan inmiş olamaz.)
- Berk ve Funda, aynı evde servisten inmiştir.

I. ihtimal

1. ev	2. ev	3. ev	4. ev	5. ev
↓	↓	↓	↓	↓
A	E	C	F B	D

II. ihtimal

1. ev	2. ev	3. ev	4. ev	5. ev
↓	↓	↓	↓	↓
F B	D	C	A	E

Yerleştiremediğimiz tek bir kişi kalmıştır. O da Gökhan'dır. Gökhan'ı I. ihtimalde 1. ya da 2. evde; II. ihtimalde ise 4. ya da 5. evde indirebiliriz. 3. evde indiremeyiz çünkü 3. evde yalnız Cem inmişti.

Soruları şimdi bu iki ihtimale göre çözebiliriz.

12. Berk; I. ihtimalde 4, II. ihtimalde ise 1. evde inmiş olabilir.

Cevap: D

13. Didem'in 2. evde servisten indiği durum, II. ihtimal için geçerlidir. Buna göre 1. evde iki çocuğun servisten indiği kesinlikle doğrudur.

Cevap: E

14. Ela ve Gökhan'ın servisten birlikte indikleri durumda, son kalan kişi olan Gökhan'ın da indiği ev belirlenmiş olur ve Ali'nin de servisten tek başına indiği kesinleşir.

Cevap: B

15. Didem, 1. evde servisten inmiş olamaz. Çünkü Funda'dan sonra ineceği için 2 ya da 5. evde inmiş olabilir.

Cevap: D

16. – 19. soruların çözümü

Soruda kişiler, günler ve vakitler olmak üzere üç farklı grup vardır.

Kişiler	Günler	Vakitler
Aytaç	Cuma	Sabah
Bilge	Cumartesi	Akşam
Can	Pazar	
Deniz		
Eren		

Kişiler günler ve zamanların ortak noktası olduğu için bu soruda günleri ve zamanı açarız.

	Cuma	Cumartesi	Pazar
Sabah			
Akşam			

Şimdi tablomuz hazır, verilenleri yerleştirmeye başlayabiliriz.

- Herkes farklı bir gün ve vakitte nikah törenine katılmıştır. (Bir kişiyi birden fazla törende göstermememiz için bir uyarıdır.)
- Cuma günü sabah törenine tatılan Can'dır.

	Cuma	Cumartesi	Pazar
Sabah	Can		
Akşam			

- Aytaç ve Bilge aynı gündeki törene katılmışlardır. (Can, cuma günü yapılan törene katıldığı için Aytaç ve Bilge için cumartesi ya da pazar kalır. Ancak hangisinin sabah hangisinin akşam olduğu kesinleşmez.)

I. ihtimal:

	Cuma	Cumartesi	Pazar
Sabah	Can	Aytaç/Bilge	
Akşam		Bilge/Aytaç	

II. ihtimal:

	Cuma	Cumartesi	Pazar
Sabah	Can		Aytaç/Bilge
Akşam			Bilge/Aytaç

- Eren, sabah yapılan bir törene katılmıştır.

I. ihtimal:

	Cuma	Cumartesi	Pazar
Sabah	Can	Aytaç/Bilge	Eren
Akşam		Bilge/Aytaç	

II. ihtimal:

	Cuma	Cumartesi	Pazar
Sabah	Can	Eren	Aytaç/Bilge
Akşam			Bilge/Aytaç

- Deniz ve Eren kampa farklı günlerde törene katılmışlardır.

I. ihtimal:

	Cuma	Cumartesi	Pazar
Sabah	Can	Aytaç/Bilge	Eren
Akşam	Deniz	Bilge/Aytaç	

II. ihtimal:

	Cuma	Cumartesi	Pazar
Sabah	Can	Eren	Aytaç/Bilge
Akşam	Deniz		Bilge/Aytaç

Şimdi bu iki ihtimale göre soruları cevaplayabiliriz.

16. Her iki ihtimalde de Deniz'in katıldığı nikah töreni Eren'in katıldığı nikah töreninden öncedir.

Cevap: E

17. Bu beş kişiden her birinin hangi gün ve vakitte nikah törenine katıldığı'nın bilinmesi için Deniz'in hangi gün ve vakitte katıldığının bilinmesine gerek yoktur. Çünkü bu verilen bilgiler doğrultusunda her iki ihtimalde de cuma akşam vakti olarak belirlenmiştir. Aytaç ve Bilge'nin hangi gün ve vakitte katıldığını bilirsek hepsinin gün ve vakti kesinleşir.

Cevap: C

18. Birinci ihtimalde pazar günü akşam, ikinci ihtimalde ise cumartesi günü akşam hiç kimse nikah törenine katılmamış olabilir.

Cevap: B

19. Can'ın Cuma günü törene katıldığı kesindir. Bir de Deniz'in katıldığı kesinleşmiştir.

Cevap: A

20. – 23. soruların çözümü

Öncelikle soruda verilen grupları tespit edelim:

Tatlılar	İçecekler	Kişiler
Baklava	Su	Metin
Sütlaç	Çay	Nihat
Künefe	Kola	Okan
Lokma		Özlem
Kadayıf		Perihan

Tatlıları ve içecekleri alanlar kişiler olduğu için bu soruda kişileri açarız.

	M	N	O	Ö	P
Tatlılar					
İçecekler					

Tablomuz hazır şimdi verilenleri yerleştirebiliriz.

Not: Kişi adlarının baş harfleri gösterilecektir.

- Baklava, sütlaç ve kadayıf tatlıları ile suyu ikiye, diğerlerini birer kişi sipariş vermiştir.

Tatlılar İçecekler

Baklava (2)	Su (2)
Sütlaç (2)	Çay (1)
Künefe (1)	Kola (1)
Lokma (1)	
Kadayıf (2)	

- Okan ve Metin'in üçer, diğerlerinin ikiye siparişi bulunmaktadır.

	M	N	O	Ö	P
	(3)	(2)	(3)	(2)	(2)
Tatlılar					
İçecekler					

- Metin, 2 farklı tatlı ve 1 içecek sipariş vermiştir.

	Metin	Nihat	Okan	Önder	Pervin
	(3)	(2)	(3)	(2)	(2)
Tatlılar	1.				
	2.				
İçecekler	1.				

- Özlem ve Perihan'ın sipariş verdikleri tatlıların ikisi de aynıdır. (Demek ki Özlem ve Perihan içecek sipariş vermedi her iki hakkını da tatlıdan yana kullandı.)

	M	N	O	Ö	P
	(3)	(2)	(3)	(2)	(2)
Tatlılar	1.			1.	1.
	2.			2.	2.
İçecekler	1.				

- Sütlaç ile su ve çayı aynı kişi sipariş vermiştir. (Üç sipariş veren birine ihtiyacımız var, bu da Metin ya da Okan olabilir. Ancak Metin iki tatlı bir içecek sipariş verdiği için bu kuralı Okan için kabul ederiz. Çünkü verilen öncül iki içecek bir tatlı sipariş verin bir kişi istemektedir.)

	M	N	O	Ö	P
	(3)	(2)	(3)	(2)	(2)
Tatlılar	1.		1.Sütlaç	1.	1.
	2.			2.	2.
İçecek	1.		1.Su 2.Çay		

Sütlacı Okan'ın aldığı kesinleşince Özlem ve Perihan için aynı tür tatlı baklava ve kadayıf kalır.

	M	N	O	Ö	P
	(3)	(2)	(3)	(2)	(2)
Tatlılar	1.		1.Sütlaç	1.Bakl.	1.Bakl.
	2.			2.Kdf.	2.Kdf.
İçecek	1.		1.Su 2.Çay		

Verilen bilgiler tabloyu bu kadar dolduruyor. Şimdi sorulara geçebiliriz.

20. Perihan sütlaç sipariş vermiş olamaz. Çünkü sütlaç Okan sipariş verdiği için Özlem ve Perihan'a yetecek kadar sütlaç kalmamıştır.

Cevap: D

21. Metin çay sipariş vermiş olamaz. Çünkü çay yalnızca bir kişi tarafından sipariş verilmiş olup bunu alan kişi Okan'dır.

Cevap: B

22. Nihat'ın künefe sipariş verdiği durumda Metin de iki tatlı sipariş vereceği için geriye hiç tatlı kalmaz. Böylece Nihat'ın ikinci siparişinin bir içecek olduğu kesinleşir.

Cevap: E

23. Metin'in içeceklerden su sipariş verdiği durumda Nevin'e içeceklerden kola kalır.

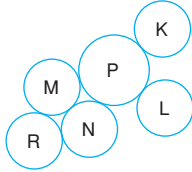
Cevap: A

20. – 23. soruların çözümü

- Bu tip soruları şekil çizere ve söylenenleri şekil üzerinde göstererek çözebiliriz.

Öncelikle gruplarımızı ve verilenleri not edelim. Şemamızı bu verilerle çizelim.

Kutular	K, L, M, N → her biri P'ye değmeli
K	M → N 'ye değmeli
L	
M	M ve N kutularının her biri R'ye değmeli
N	
P	• Verilenler dışında hiçbir kutu ötekine değmeli
K	

Şemamızı oluşturduk. Birbirine değen ve değmeyen kutuları şemamız üzerinde gösterdik.

- Birbirine değen iki kutuya konacak yiyecekler farklı türde olmalı. Şimdi şemamıza ve bu veriye göre sorularımızı cevaplayabiliriz.

24. M ve R kutuları birbirine değdiği için bu kutulara konan yiyecekler farklı türde olmak zorundadır.

Cevap: C

25. K ve L kutuları birbirine değmediği için aynı türde yiyecekler konabilir.

Cevap: A

26. P ve kutusuna değmeyen tek kutu R kutusudur. Bu nedenle R kutusuna P kutusundakiyle aynı tür yiyecek konabilir.

Cevap: E

SÖZEL MANTIK – TEST 2

1. - 3. Soruların Çözümü:

Öncelikle soruda verilen grupları tespit edelim.

Kişiler	Kitap Sayıları
Kemal	7
Levent	8
Nalan	9
Oya	
Pınar	

Soruda iki grup var. Bu gruplardan kitap sayısı belirten grup kişilerden az olduğu için kitap sayılarını tablomuzun başına yazarak açalım.

	7	8	9
Kişiler			

* Tablomuz hazır. Verileri tablomuzaya yerleştirelim.

- Kişilerden üçü 7 kitap, ikisi 8 kitap ve biri 9 kitap okur.

	7	8	9
Kişiler	1. 2. 3.	1. 2.	1.

• Levent ve Nalan'ın okuduğu kitap sayıları eşittir.

* Kişi adları baş harfleri ile gösterilecektir.

$L = N$ → Levent ve Nalan 9 kitap okumuş olamaz. 7 veya 8 kitap okumuş olabilir. Bu iki ihtimalde tabloda gösterelim.

	7	8	9
Kişiler	1. L 2. N 3.	1. 2.	1.

I. İhtimal

	7	8	9
Kişiler	1. 2. 3.	1. L 2. N	1.

II. İhtimal

- Oya'nın okuduğu kitap sayısı Pınar'ın okuduğu kitap sayısından fazladır.

O > P → Oya 7 kitap, Pınar 9 kitap okumuş olamaz. Oya her durumda Pınar'dan fazla kitap okumuş olmalıdır.

- Melek 7 kitap okumuştur.

	7	8	9
Kişiler	1. L 2. N 3.M	1. P 2. K	1. O

I. İhtimal

- * Kemal hakkında bilgi verilmemişti. Tablomuzda bir kişilik yer kaldı. Kemal'i yerleştirdik.

	7	8	9
Kişiler	1. M 2. P 3.K	1. L 2. N	1. O

II. İhtimal

Şimdi soruları bu iki ihtimale göre cevaplayabiliriz.

- Her iki ihtimalde de Pınar ve Kemal'in eşit sayıda kitap okudukları kesindir. **Cevap: C**
- Oya her iki ihtimalde de 9 kitap okumuştur. Bu nedenle 8 kitap okuduğu bilgisi kesinlikle yanlıştır. **Cevap: D**
- Pınar'ın 8 kitap okuduğu durum I. ihtimalde mümkündür. Buna göre Melek ve Kemal'in okuduğu kitap sayıları eşit değildir. **Cevap: B**

4. ve 5. Soruların Çözümü:

Öncelikle soruda verilen grupları tespit edelim.

Erkekler	Kadınlar	Muayene Saatleri
Ali	Berna	• 9.00'da başlayıp yarımşar saat aralık bırakılacaktır.
Can	Deniz	• 12.00 – 13.00 arası öğle arası.
Fatih	Emine	• Kişi sayısı kadar muayene sayısı.
Hakan	Gamze	

- Saat, gün, ay gibi zaman belirten durumlarda zaman belirten ifadeyi üste yazıyoruz. Verilenleri yerleştirerek tablomuzu oluşturalım.

Not: Kişiler baş harfleriyle gösterilecektir.

	1	2	3	4	5	6	Ara	7	8
Kişiler	9.00	9.30	10.00	10.30	11.00	11.30	12.00 – 13.00 Ara	13.00	13.30

Öğleden Önce Öğleden Sonra

- Tablomuz hazır. Verileri tablomuzaya yerleştirelim.
- Can muayeneye ikinci sırada girmiştir ve Hakan muayeneye 10.30'da girmiştir.

	1	2	3	4	5	6	Ara	7	8
Kişiler	9.00	9.30	10.00	10.30	11.00	11.30	12.00 – 13.00 Ara	13.00	13.30

C H

- Ali muayeneye Emine'den hemen sonra ve öğleden önce girmiştir. 9.30'da Can ve 10.30'da Hakan olduğunu biliyoruz. Bu durumda Ali ve Emine'yi peşpeşe yazabileceğimiz saat 11.00 – 11.30'dur.
- Berna muayeneye öğleden sonra girmiştir. Yani 13.00 veya 13.30 da girmiştir.
- Muayeneye ilk giren hasta erkektir. Başta yaptığımız gruplara baktığımızda erkeklerden Ali, Can, Hakan'ın tabloya yerleştirildiğini yalnızca Fatih'in kaldığını görürüz. Bu durumda muayeneye ilk giren Fatih'tir.
- Verileri tabloya yerleştirelim.

	1	2	3	4	5	6	Ara	7	8
Kişiler	9.00	9.30	10.00	10.30	11.00	11.30	12.00 – 13.00 Ara	13.00	13.30

F C H E A

B

- Verileri tabloya yerleştirdiğimizde iki randevu saatinin boş olduğunu ve herhangi bir bilgiye sahip olmadığımız iki kişi olduğunu görüyoruz. Bir bilgi verilmemiş olan Deniz ve Gamze ile öğleden sonra olduğunu bildiğimiz halde tam saatini bilmediğimiz Berna'nın muayene saatleri kesin olarak belli değil onları da ihtimalli olarak tablomuzaya yerleştirelim.

	1	2	3	4	5	6	Ara	7	8
	9.00	9.30	10.00	10.30	11.00	11.30	12.00 – 13.00 Ara	13.00	13.30
Kişiler	F	C	G/D	H	E	A	X	B/(G/D)	B/(G/D)

Şimdi soruları bu tabloya göre cevaplayabiliriz.

4. Hakan'ın muayeneye Emine'den hemen önce girdiği belirlenmiştir. Diğer seçeneklerdeki kesin olarak çıkarılamaz.

Cevap: C

5. Fatih'in muayene 9.00'da girdiği kesin olarak bilinmektedir. 13.00'te girmemiştir.

Cevap: E

6. - 8. Soruların Çözümü:

Öncelikle soruda verilen grupları tespit edelim.

Kişiler	Kitap Sayıları
Gülsüm	50
Hale	60
İlke	70
Koray	80
Lale	90
Murat	
Nilgün	
Oya	

Soruda iki grup var. Bu gruplardan notları belirten grup kişiler grubundan az olduğu için notları tablonun başına yazarak açalım.

- 2 kişi 50 almıştır, 3 kişi 90 almıştır, diğer notları birer kişi almıştır.

	50	60	70	80	90
Kişiler	1. 2.	1.	1.	1.	1. 2. 3.

- Tablomuz hazır. Şimdi verileri yerleştirelim.

Not: Kişi adları harflerle gösterecektir.

- Osman 80 almıştır.
- Gülsüm ve İlke aynı notu almıştır. (50 veya 90)
- Lale ve Murat 50 ya da 90 almamıştır. (60 veya 70)

	50	60	70	80	90
Kişiler	1. 2.	1. L/M	1. L/M	1. O	1. 2. 3.

Gülsüm ve İlke'nin 50 veya 90 olma ihtimaline göre iki ihtimalli tabloya çizelim.

	50	60	70	80	90	I. İhtimal
Kişiler	1. 2.	1. L/M	1. L/M	1. O	1. H 2. K 3. N	

	50	60	70	80	90	II. İhtimal
Kişiler	1. (H K N) 2.	1. L/M	1. L/M	1. O	1. G 2. İ 3. (H,K,N)	

Şimdi tablolarımıza göre sorularımızı cevaplayabiliriz.

6. Her iki ihtimalde de Lale ve Nilgün'ün farklı notları aldığı kesindir.

Cevap: A

7. Nilgün'ün 70 alma ihtimali iki tablo için de yoktur. Lale veya Murat 70 almıştır.

Cevap: D

8. Nilgün'ün 50 alabileceği durum için II. ihtimale bakmalıyız. Tablomuzun II. ihtimalinde İlke'nin 90 aldığı kesindir.

Cevap: B

9. - 11. Soruların Çözümü:

Fiyat → F   Katılımcılardan baş harflerle kodlama istenmiş
Konfor → K   ankete katılanların adını açık altına kodlayarak
Yer → Y   yazalım.

	Ayşe	Beyza	Canan	Deniz	Emre	Gökhan
Kişiler	FKY	KYF	??F	F?? KYK	??Y	Y?? YFK

- 2 Kişi konfor kriterini en son seçmiştir.

	Ayşe	Beyza	Canan	Deniz	Emre	Gökhan
Kişiler	FKY	KYF	??F	FYK	??Y	YFK

Şimdi sorularımızı tablomuzla göre cevaplayabiliriz.

9. Bu bilgilere göre seçtikleri kriterlerin sıralaması kesin olarak bilinen 4 kişi vardır.

Cevap: C

10. Gökhan'ın sıralaması "YFK" olmalıdır.

Cevap: E

11. Emre'nin fiyat kriterini özellikle seçmesi durumunda; fiyat kriteri 3 kişinin en çok tercih ettiği kriter olarak en çok tercih edilen kriter olur. En az tercih edilen kritere bir etkisi olmaz

Cevap: A

12. ve 13. Soruların Çözümü:

Kişiler	Kategoriler	Ödüller
Ayça	Etlî yemekler	1.
Burcu	Zeytinyağlılar	2.
Cem	Dolmalar	3.
Derya		
Emrah		

Az olan yemek kategorileri olduğu için yemek kategorilerini tablomuzun başına yazarak açalım.

	Etlî	Zeytinyağlı	Dolma
Kişiler	1.	1. 2.	1. 2.

Ödüller	1	2	3
Kişiler			

Yemek tablomuzu oluşturduk verileri yazalım yerleştirelim.

- Emrah ve Derya'dan biri ödül kazanmış, ikisi aynı kategoride yemek yapmış.
- Cem Ayça'yla aynı kategoride yemek yapmış. İki de ödül almış $C > A$

	Etlî	Zeytinyağlı	Dolma
Kişiler	1.	1. $\begin{pmatrix} E \\ D \end{pmatrix} \begin{pmatrix} C \\ A \end{pmatrix}$ 2. $\begin{pmatrix} E \\ D \end{pmatrix} \begin{pmatrix} C \\ A \end{pmatrix}$	1. $\begin{pmatrix} E \\ D \end{pmatrix} \begin{pmatrix} C \\ A \end{pmatrix}$ 2. $\begin{pmatrix} E \\ D \end{pmatrix} \begin{pmatrix} C \\ A \end{pmatrix}$

	1	2	3	Ödül Kazanamayan
Kişiler	1.	1.	1.	1. E/D 2.

(E/D),C,A

- Veriler yerleştirildiğinde iki ihtimalli bir kategori tablosu ortaya çıkar. Burcu'nun etli yemek yaptığı ve ödül kazanamadığı görülür.

	Etlî	Zeytinyağlı	Dolma	I. İhtimal
Kişiler	1. B	1. E 2. D	1. C 2. A	

	Etlî	Zeytinyağlı	Dolma	II. İhtimal
Kişiler	1. B	1. C 2. A	1. E 2. D	

	1	2	3	Ödül Kazanamayan
Kişiler	1. C	1. A	1. E/D	1. E/D 2. B
	1. C	1. E/D	1. A	
	1. E/D	1. C	1. A	

Şimdi soruları tablolarımıza göre cevaplayınız.

12. Her iki ihtimalde de Burcu'nun yarışmaya etli yemekler kategorisinde katıldığı kesindir.

Cevap: B

13. Emrah üçüncü olmuşsa sıralama; 1. Cem, 2. Ayça, 3. Emrah şeklinde olur. Ödül kazanamayanlar ise Burcu ve Derya'dır. Cem ikinci olmuştur kesinlikle yanlıştır.

Cevap: D

14. ve 15. Soruların Çözümü:

Şehirler	Kişiler	Sıralama
İstanbul	Ayşe	1.
Ankara	Berna	2.
Muğla	Ceren	3.
	Deniz	
	Elif	

- Kişiler, gittikleri şehirler ve bu şehirlerle gitme sırası ilişkilendirilmiş, üç grup veriyi değerlendirebileceğimiz bir tablo çizmeliyiz.
- Kişileri başa yazarak bir tablo oluşturup gittikleri şehirler ve bu şehirlerle kaçınıcı sırada gittikleri tablo ile gösterelim.
- Şehir adlarının yalnızca baş harfleri kullanılacaktır.

Tablomuzu oluşturup verileri yerleştirelim.

	Ayşe	Berna	Ceren	Deniz	Elif
1	İ	M		M	İ
2	M		M		
3		A		A	

- Verilenleri yerleştirdik. Şimdi şehirlerle gittikleri sıralar arasında ilişkileri değerlendirerek tablomuzun tamamlayalım.
- Ayşe'nin gittiği 1. kent İstanbul, 2. kent Muğla ise 3. kent Ankaradır.
- Berna'nın gittiği 1. kent Muğla, 3. kent Ankara ise ikinci kent İstanbul'dur.
- Deniz'in gittiği 1. kent Muğla, 3. kent Ankara ise 2. kent İstanbul'dur.
- Ceren 1. ve 3. sırada İstanbul veya Ankara'ya gitmiş olabilir.
- Elif 2. ve 3. sırada Muğla veya Ankara'ya gitmiş olabilir.

Çıkardığımız bu sonuçları tablomuzaya yerleştirelim.

	Ayşe	Berna	Ceren	Deniz	Elif
1	İ	M	İ/A	M	İ
2	M	İ	M	İ	M/A
3	A	A	İ/A	A	M/A

Şimdi soruları bu tabloya göre cevaplayabiliriz.

14. İki kişinin İstanbul'a, iki kişinin Muğla'ya gittiği kesindir. İlk gittiği yer belli olmayan Ceren'in ise 1. olarak İstanbul ve Ankara'ya gitme ihtimali vardır. Üç kişinin Muğla'ya gittiği kesinlikle yanlıştır.

Cevap: D

15. Gittikleri yerlerin sırası kesin olarak bilinmeyen kişiler Ceren ve Elif'tir.

Cevap: C

16. ve 17. Soruların Çözümü:

Öncelikle grupları tespit edelim.

Kişiler	Fakülteler
Ayşe	Edebiyat Fakültesi
Berna	Fen Fakültesi
Cem	
Derya	
Elif	
Figen	

- Fakülteler az olduğu için fakülteleri başa yazarak tablomuzu oluşturalım.
- Kişi adları baş harfleriyle gösterilecektir.
- Öğrencilerden dördü edebiyat fakültesinden ikisi fen fakültesinden bölüm seçmiştir.

	Edebiyat Fakültesi	Fen Fakültesi
Kişiler	1.	1.
	2.	2.
	3.	
	4.	

Tablomuz hazır. Şimdi verileri yerleştirelim.

- Ayşe ve Berna farklı fakültelerden bölüm yazmışlardır.

	Edebiyat Fakültesi	Fen Fakültesi
Kişiler	1. A/B	1. A/B
	2.	2.
	3.	
	4.	

- Derya ve Elif aynı fakülteden bölüm seçmiştir. Burada hemen bir önceki tablomuzda Fen Fakültesini seçen iki kişiden biri Ayşe veya Berna olduğu için Derya ve Elif Edebiyat Fakültesinden bölüm seçmiştir.
- Cem ve Figen'den biri Fen Fakültesi'nden diğeri Edebiyat Fakültesi'nden bölüm seçmiştir.

Verileri çıkardığımız bu sonuçları tablomuzaya yerleştirelim.

	Edebiyat Fakültesi	Fen Fakültesi
Kişiler	1. A/B	1. A/B
	2. D	2. C/F
	3. E	
	4. C/F	

Şimdi soruları tablomuzaya göre cevaplayabiliriz.

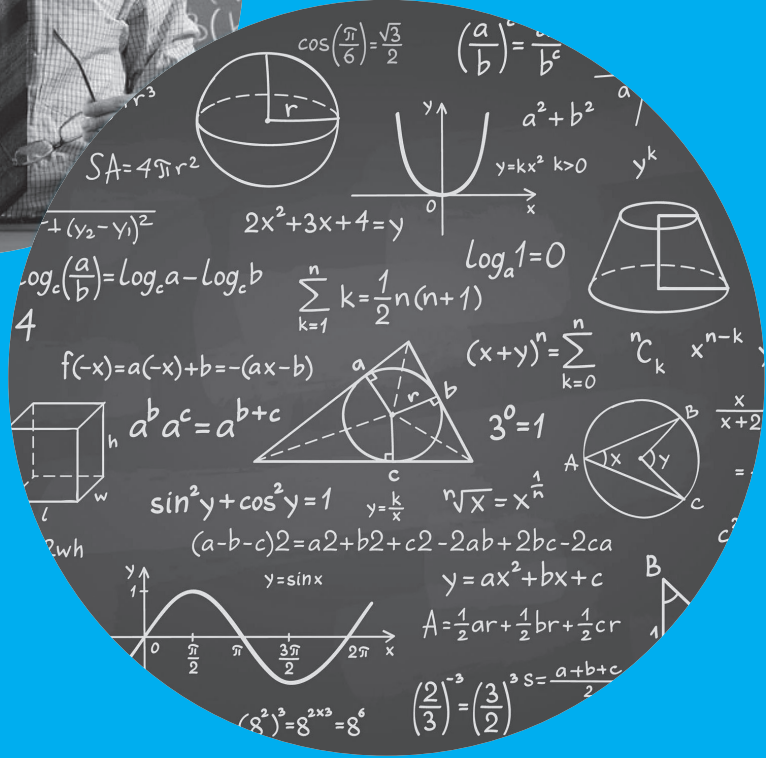
16. Derya ve Elif'in Edebiyat Fakültesinde bölüm seçtiği kesindir.

Cevap: E

17. Cem ve Figen'in farklı fakültelerden bölüm seçtiği kesindir.

Cevap: C

LİSANS MATEMATİK ÇÖZÜMLER

TEMEL KAVRAMLAR – TEST 1

1. Toplamın en küçük olabilmesi için katsayısı büyük olan a değişkenine en küçük değer verilmelidir.

Buna göre;

a = 0 için b = 7 değerleri verilirse,

$$4a + 2b + 7 = 4.0 + 2.7 + 7$$

$$= 0 + 14 + 7$$

$$= 21 \text{ bulunur.}$$

Cevap: E

2. Her iki çarpımda da bulunan y sayısı 1 değerini aldığıında x.y.z çarpımı büyük değerini alır.

Buna göre,

$$y = 1 \text{ için } x = -15 \text{ ve } z = -6 \text{ bulunur.}$$

$$\text{Bu durumda } x.y.z = (-15).(1).(-6)$$

$$= 90 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

3. $\frac{z-y}{x}$ in en büyük tam sayı değeri,

$$\frac{16-4}{2} = \frac{12}{2} = 6$$

$\frac{z-y}{x}$ in küçük tam sayı değeri,

$$\frac{6-4}{2} = \frac{2}{2} = 1 \text{ dir.}$$

Bu iki değer toplamı $6 + 1 = 7$ bulunur.

Cevap: D

4. $y = \frac{3x-7}{x} = \frac{3x}{x} - \frac{7}{x} = 3 - \frac{7}{x}$

$$x = 1 \text{ için } y = 3 - \frac{7}{1} = 3 - 7 = -4 \notin \mathbb{Z}^+$$

$$x = 7 \text{ için } y = 3 - \frac{7}{7} = 3 - 1 = 2 \in \mathbb{Z}^+$$

$$x = -1 \text{ için } y = 3 - \frac{7}{-1} = 3 + 7 = 10 \in \mathbb{Z}^+$$

$$x = -7 \text{ için } y = 3 - \frac{7}{-7} = 3 + 1 = 4 \in \mathbb{Z}^+$$

olduğundan 3 farklı x sayısı vardır.

Cevap: C

5. $\frac{a-3b}{1} \times \frac{a+b}{2}$

eşitliğinde içler dışlar çarpımı yapalım.

$$2a - 6b = a + b$$

$$2a - a = b + 6b$$

$$a = 7b$$

O halde a, 7'nin katı olmalıdır

Cevap: E

6. $5.x.y + 7x = 6z + 1 \Rightarrow x.(5y + 7) = 6z + 1$

$6z + 1$ daima tek sayı olduğundan, x ve $5y + 7$ sayılarının her ikisinin de tek olması gerekir.

$5y + 7$ tek sayı ise y çift sayıdır.

Buna göre, x tek, y çift sayı olmalıdır.

Cevap: D

7. $7.x.y = 6z + x + 5y \Rightarrow \underbrace{7.x.y}_{\substack{\downarrow \\ T \\ \downarrow \\ Ç}} - \underbrace{(x + 5y)}_{\substack{\downarrow \\ T \\ \downarrow \\ Ç}} = \underbrace{6z}_{\downarrow \\ Ç}$

olduğundan $7.x.y$ tek iken $x + 5y$ tek veya $7.x.y$ çift iken $x + 5y$ çift olmalıdır.

$7xy$ tek iken hem x hem de y tek olmalıdır. Bu durumda $x + 5y$ tek olamaz.

$7xy$ çift iken hem x hem de y çift olursa, $x + 5y$ çift olur.

Burada "x ve y çift sayıdır." sonucu bulunur.

Cevap: D

8. $\frac{5x + 6y}{22} = 7z + 1$ ise $5x + 6y = 22.(7z + 1)$

$22.(7z + 1)$ ifadesi ne olursa olsun çifttir.

$6y$ ifadesi y ne olursa olsun çifttir.

$5x + 6y = 22(7z + 1)$ için $5x$ çifttir.

Çift Çift

O halde, $5x$ çift ise, x çifttir.

Cevap: B

9. $2z$ çift ve $x + y = 2z$ olduğundan x tek ise y de tektir, veya x çift ise y de çifttir. A şıkkı doğrudur.

$2z + 1$ tek ve $y - t = 2z + 1$ olduğundan y tek ise t çifttir veya y çift ise t tektir. B şıkkı doğrudur.

Yukarıdaki iki sonuçtan, x tek ise y tek, t çifttir. C şıkkı doğrudur.

x çift ise y çift, t tek olduğundan $x + y + t$ toplamı tektir. D şıkkı doğrudur.

x tek ise t çift veya x çift ise t tek olduğundan $x + t$ tektir. E şıkkı yanlıştır.

Cevap: E

- 10.

Uyarı:

Tek kuvvetli sayıların üslerini, çift kuvvetli sayıların da kendilerini atarak bu tür soruların çözümünü kolaylaştırmış olursunuz.

$$x^{12} \cdot y^7 \cdot z^{11} \Rightarrow y.z < 0$$

$$y^6 \cdot z^5 > 0 \Rightarrow z > 0$$

$$x^{11} \cdot y < 0 \Rightarrow x.y < 0 \text{ elde edilir.}$$

$$z > 0 \text{ ve } y.z < 0 \text{ olduğundan } y < 0 \text{ dir.}$$

$$y < 0 \text{ ve } x.y < 0 \text{ olduğundan } x > 0 \text{ dir.}$$

Bu durumda x, y ve z nin işaretleri sırasıyla (+, -, +) olur.

Cevap: E

11. $y \cdot z > 0$ ise, $y > 0$, $z > 0$ veya $y < 0$, $z < 0$ dir.

$$\frac{x}{z} < 0 \text{ ise, } x > 0, z < 0 \text{ veya } x < 0, z > 0 \text{ dir.}$$

Buna göre, $y > 0$, $z > 0$ için $x < 0$ veya

$y < 0$, $z < 0$ için $x > 0$ olur.

O halde; x , y , z nin işaretleri sırasıyla ya $-$, $+$, $+$ ya da $+$, $-$, $-$ dir.

Cevap: C

12. $a > b > 0 > c$ için şıkları inceleyelim.

A) $b > 0$, $a + c$ hakkında bir şey söylenemez.

B) $b + c$ hakkında bir şey söylenemez.

C) $a + b > 0$ fakat $a + c$ hakkında bir şey söylenemez.

D) $a - b > 0$ ve $a - c > 0$ olduğunda D seçeneği daima pozitiftir.

E) $\frac{a}{c} < 0$, $\frac{a}{b} > 0$ olduğundan $\frac{a}{c} - \frac{a}{b} < 0$ olduğundan daima negatiftir.

Cevap: E

13. Ardışık çift tam sayılar arasında ki fark 2 dir.

O halde,

$$(3x - 2) - (x + 8) = 2 \text{ veya } (x + 8) - (3x - 2) = 2$$

$$3x - 2 - x - 8 = 2 \quad x + 8 - 3x + 2 = 2$$

$$2x - 10 = 2 \quad -2x + 10 = 2$$

$$2x = 12 \quad -2x = -8$$

$$x = 6 \quad x = 4$$

Buna göre, x ' in alabileceği değerler toplamı

$$6 + 4 = 10 \text{ dur.}$$

Cevap: E

14. $6n$ çift, 5 tek olduğundan

$6n - 5$ tek doğal sayıdır. O halde

$$6n - 5 \text{ den sonra gelen çift sayı: } 6n - 5 + 1 = 6n - 4$$

$$\text{Önce gelen tek sayı: } 6n - 5 - 2 = 6n - 7$$

$$6n - 4 + 6n - 7 = 73$$

$$12n - 11 = 73$$

$$12n = 84$$

$$n = 7 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

15. Bu soru tipinde $a < b < c$ sıralamasına uygun keyfi değerler alınır.

$a = 1$, $b = 3$, $c = 5$ alınabilir.

$$\frac{(1-3)^2 + (3-5)}{(5-1)} = \frac{(-2)^2 + (-2)}{4}$$

$$= \frac{4-2}{4} = \frac{1}{2} \text{ dir.}$$

Cevap: C

$$16. \text{ Terim sayısı} = \frac{78-6}{2} + 1 = 37$$

olduğundan her terim 3 artırıldığından x 'in değeri;

$$3 \cdot 37 = 111 \text{ artar.}$$

Cevap: B

$$17. \quad 1 - 2 + 3 - 4 + 5 - 6 + \dots + 2001 - 2002 + 2003$$

$$\underbrace{\begin{array}{cccc} -1 & -1 & -1 & -1 \end{array}}_{1001 \text{ tane } (-1)}$$

$$1001 \cdot (-1) + 2003 = (-1001) + 2003$$

$$= 1002$$

Cevap: C

18. $x + 2$, $2x - 8$, $\frac{3x}{2}$ ardışık çift sayılar olduğundan,

$$(x + 2) + \frac{3x}{2} = 2 \cdot (2x - 8)$$

$$\frac{2x + 4 + 3x}{2} = 4x - 16$$

$$5x + 4 = 8x - 32$$

$$36 = 3x$$

$$x = 12 \text{ dir.}$$

$$x = 12 \text{ için}$$

$$x + 2 = 12 + 2 = 14$$

$$2x - 8 = 2 \cdot 12 - 8 = 16$$

$$\text{ve } \frac{3x}{2} = \frac{3 \cdot 12}{2} = 18 \text{ dir.}$$

Bu sayıların toplamı: $14 + 16 + 18 = 48$ dir.

Cevap: E

19. Ardışık 6 tane pozitif tam sayı

$$x + x + 1 + x + 2 + x + 3 + x + 4 + x + 5 \text{ olsun.}$$

O halde bu sayıların toplamı

$$= x + x + 1 + x + 2 + x + 3 + x + 4 + x + 5$$

$$= 6x + 15 \text{ dir.}$$

Sonucu iki basamaklı olması için,

x 'in alabileceği değerler;

1, 2, 3, 4, 5, ..., 14 olup, 14 farklı değer vardır.

Cevap: B

20. 6 ile tam bölünemeyen sayılar

1, 2, 3, 4, 5,
7, 8, 9, 10, 11,
13, 14, 15, 16, 17,
⋮
⋮

biçiminde 5'erli gruplara ayrıldığına ve bu şekilde 120 tane sayı yazıldığına bu sayılar $\frac{120}{5} = 24$ tane 5 li grup oluşturur. 24. grubun son sayısı baştan 120. sayıdır.

6 ile bölünemeyen bu sayılara 6 ile bölünebilen sayılar eklenirse,

1, 2, 3, 4, 5, 6
7, 8, 9, 10, 11, 12
13, 14, 15, 16, 17, 18
⋮
⋮

biçiminde 6 şarlı gruplar oluşur. Böylece oluşturulan 24. gruptaki son sayı $6 \cdot 24 = 144$ tür.

Bu sayıdan bir önceki sayı 143 ise 6 ile bölünemeyen 5'erli grupların son sayısıdır.

Cevap: C

21. $(x + 1)! = (x + 1) \cdot x!$

$(x - 1)! = (x - 1) \cdot (x - 2)!$ olarak alınabilir.

Bu durumda;

$$\frac{(x-2)!}{x!} \cdot \frac{(x+1)!}{(x-1)!} = \frac{\cancel{(x-2)!}}{x!} \cdot \frac{(x+1) \cdot \cancel{x!}}{(x-1) \cdot \cancel{(x-2)!}}$$

$$= \frac{x+1}{x-1} \text{ dir.}$$

Cevap: A

22. $\frac{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot \dots \cdot 17}{3^n} = \frac{17!}{3^n}$

Herhangi bir faktöriyeldeki asal çarpan sayısının en büyük değerini bulmak için veriyel faktöriyel sürekli asal çarpama bölünür ve elde edilen bölümler toplanır.

Buna göre,

$$\begin{array}{r} 17 \mid 3 \\ \hline 5 \mid 3 \\ \hline 1 \end{array} \rightarrow 5 + 1 = 6$$

17! sayısında 6 tane 3 çarpanı olduğuna göre n sayısı en fazla 6 olabilir.

Cevap: A

23. İki basamaklı x ve y pozitif tam sayı

$$\frac{x!}{y!} = 132$$

$$x! = 132 y!$$

$$x! = 12 \cdot 11 \cdot y!$$

$$y = 10 \text{ için}$$

$$x! = 12 \cdot 11 \cdot 10!$$

$$x! = 12!$$

$$x = 12 \text{ dir.}$$

$$x + y = 12 + 10 = 22$$

Cevap: B

24. x, y, z ∈ R

$$x \cdot t < 0 \Rightarrow (x \text{ ile } y \text{ zıt işaretlidir.})$$

$$y \cdot t > 0$$

$$z \cdot t < 0$$

x.y + z = 0 ifadesine x ile y zıt işaretli olduğundan x.y < 0 ise z > 0 dir.

O halde z.t < 0 ifadesinde z > 0 ise t < 0 dir.

Buna göre,

x.t < 0 ifadesinde t < 0 ise x > 0 dir.

y.t > 0 ifadesinde t < 0 ise y < 0 dir.

x, y ve z sayılarının işaretleri sırasıyla

(+, -, +) dir.

Cevap: A

25. x - y, y ve x + y küçükten büyüğe doğru sıralanmış ardışık üç tam sayı ise

$$x - y < y < x + y \text{ dir.}$$

Ardışık tam sayılar birer birer artacağından dolayı

$$x - y + 1 = y \Rightarrow x - 2y + 1 = 0 \text{ dir.}$$

$$y + 1 = x + y \Rightarrow x = 1 \text{ dir.}$$

Buna göre,

$$x - 2y + 1 = 0 \text{ ifadesinde } x \text{'in yerine eşiti yazılırsa,}$$

$$1 - 2y + 1 = 0$$

$$2 - 2y = 0$$

$$2 = 2y$$

$$2 = 2y$$

$$1 = y \text{ dir.}$$

O halde;

$$\frac{x}{y} = \frac{1}{1} = 1 \text{ dir.}$$

Cevap: A

26. $x \in \mathbb{Z}$ ve $\frac{180}{x}$ bir asal sayı olduğuna göre,

$$x = 90 \text{ için } \frac{180}{90} = 2 \text{ (asal)}$$

$$x = 60 \text{ için } \frac{180}{60} = 3 \text{ (asal)}$$

$$x = 36 \text{ için } \frac{180}{36} = 5 \text{ (asal) dir.}$$

O halde, x in alabileceği değerler toplamı;

$$\Rightarrow 90 + 60 + 36 = 186 \text{ dir.}$$

Cevap: D

27. x, y ve z asal sayılar

$$x \cdot y + x \cdot z = 4x^2 + 8$$

$$\frac{x \cdot (y + z)}{x} = \frac{4x^2 + 8}{x}$$

$$y + z = \frac{4x^2}{x} + \frac{8}{x}$$

$$y + z = 4x + \frac{8}{x}$$

x sayısı 8'in bir böleni olan asal sayı olduğuna göre, $x = 2$ dir.

Buna göre,

$$y + z = 4 \cdot 2 + \frac{8}{2}$$

$$y + z = 8 + 4$$

$y + z = 12$ koşulunu sağlayan asal sayılar,

$y = 5$ ve $z = 7$ dir. (veya $y = 7, z = 5$ tir.)

O halde,

$$x + y + z = 2 + 5 + 7 = 14 \text{ tür.}$$

Cevap: A

28. $x, y \in \mathbb{Z}^+, x \neq y$

$(x + y) \cdot (1 + x - y) = 44$ olduğuna göre,

$x + y = 11$ ise $1 + x - y = 4$

$$x - y = 3 \text{ tür.}$$

Buna göre, iki denklem alt alta toplanır ise,

$$x + y = 11$$

$$+x - y = 3$$

$$\hline 2x = 14$$

$$x = 7 \text{ dir.}$$

$$x = 7 \text{ ise } y = 4 \text{ tür.}$$

O halde, $x \cdot y = 28$ dir.

Cevap: C

29. Ayşe, Büşra ve Cemre'nin seçtiği sayılar sırasıyla a, b ve c olsun.

Bu sayılar doğal sayı olduğu için;

$$0 < a, 0 < b, 0 < c \text{ olur.}$$

$a + b + c = 141$ olduğundan

$a + b$ tek ise c çift,

$a + b$ çift ise c tek olmalıdır.

Dolayısıyla, $a + b - c$ her zaman tek olur.

$a + b - c$ 141'den büyük olamaz.

Dolayısıyla $a + b - c = 17$ olabilir.

Cevap: D

$$30. 1 + 2 + 3 + \dots + 9 = \frac{9 \cdot 10}{2} = 45$$

olduğundan her torbadaki topların numaraları toplamı $\frac{45}{3} = 15$ olacaktır.

$1 + 2 + 3 + 4 + 5 = 15$ olduğundan bir torbada numaraları ardışık olan en fazla 5 top bulunabilir.

Cevap: D

TEMEL KAVRAMLAR – TEST 2

$$1. -8 - 4 \cdot (-2) - 6 = -8 + 8 - 6 = -6 \text{ dir.}$$

Cevap: C

2. $x, y \in \mathbb{Z}^+$

$6! = 2^x \cdot y$ eşitliğinde

$6!$ içinde 2 çarpanına bakılır.

$$\begin{array}{r} 6 \overline{) 720} \\ \underline{6} \\ 12 \\ \underline{12} \\ 0 \\ \underline{0} \\ 0 \end{array}$$

x in en büyük değeri 4 tür.

$6! = 2^x \cdot y$, $6!$ sayısının içinde bulunan 3 ve 5 çarpanlarına bakılır.

$$6 \overline{) 3} \quad 3^2 \text{ tanedir.} \quad 6 \overline{) 5} \quad 5^1 \text{ tanedir.}$$

O halde, y nin çarpanları $y = 3^2 \cdot 5^1$

$$y = 9 \cdot 5$$

$$y = 45$$

Cevap: D

3. $x < 0$ ve $y > 0$ olduğundan

A) $\frac{y}{y-x}$ ifadesinden y pozitifdir. $(y-x)$ ifadesi için $x < y$ olduğundan

$$x < y \Rightarrow 0 < y - x \text{ elde edilir.}$$

pozitif

y pozitif, $(y-x)$ pozitif olduğundan $\frac{y}{y-x}$ ifadesi kesinlikle pozitifdir

B) Kuvvet çift iken sayı pozitif olduğundan y^2 pozitifdir. x negatif olduğundan $x \cdot y^2$ ifadesi negatifdir.

C) $x < 0$ olduğundan $x^3 < 0$ dir ve $x^3 \cdot y$ ifadesinde x^3 negatif ve y pozitif olduğundan $x^3 \cdot y$ ifadesi negatifdir.

D) $x - y$ farkı için, x negatif y pozitif olduğundan $x < y$ dir. Burada,

$$x < y \Rightarrow x - y < 0 \text{ elde edilir.}$$

negatif

E) $x + y$ toplamı negatif veya pozitif olabilir. Kesinlik yoktur.

Cevap: A

4.

Uyarı:

 $n \in \mathbb{N}$ olmak üzere, $n! = 1.2.3 \dots n$ $n! = n.(n-1).(n-2).(n-3)!$ $0! = 1, 1! = 1$

$$\frac{9! + 10! - 11!}{9! - 10!} = \frac{9! + 10.9! - 11.10.9!}{9! - 10.9!}$$

$$= \frac{9!(1 + 10 - 110)}{9!(1 - 10)}$$

$$= \frac{9!(-99)}{9!(-9)}$$

$$= 11 \text{ olur.}$$

Cevap: D

5. $50! = 15^x \cdot y \Rightarrow 50! = 3^x \cdot 5^x \cdot y$

$$50 \begin{array}{r} 5 \\ 10 \\ 15 \\ 20 \\ 25 \\ 30 \\ 35 \\ 40 \\ 45 \\ 50 \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{r} 5 \\ 10 \\ 15 \\ 20 \\ 25 \\ 30 \\ 35 \\ 40 \\ 45 \\ 50 \end{array}} \right\} \text{(büyük çarpana bölünme mantığını düşünelim.)}$$

$$10 + 2 = 12 \text{ tane } 5$$

Buna göre, x in alabileceği en büyük değer 12 dir.

O halde,

$$x : 0, 1, 2, 3, 4, \dots, 12 \Rightarrow 13 \text{ tane } x \text{ değeri vardır.}$$

Cevap: C

6. $1\ 2\ 3 \dots 9 \Rightarrow 9$ rakam

$$10\ 11\ 12 \dots 29 \Rightarrow 40$$
 rakam

$$1\ 2\ 3 \dots 29\ 30$$

$$\leftarrow 49 \text{ rakam}$$

$$\downarrow 50. \text{ rakam}$$

$$29 \text{ un } 9 \text{ u } 49, 30 \text{ un } 3 \text{ ü } 50. \text{ rakamdır.}$$

Cevap: C

7. $x \cdot y = 5$

$$\downarrow \downarrow$$

$$1\ 5$$

$$5\ 1 \Rightarrow x = 5, y = 1 \text{ seçilirse,}$$

$$z - x = 11$$

$$z - 5 = 11 \Rightarrow z = 16 \text{ dir.}$$

Buna göre,

$$x + y + z \text{ nin en büyük değeri;}$$

$$5 + 1 + 16 = 22 \text{ olur.}$$

Cevap: B

8. $2^4 + 3^4 + 4^4 + \dots + 10^4 = x$

$$2.2^3 + 3.3^3 + 4.4^3 + \dots + 10.10^3 = x$$

$$2.8 + 3.27 + 4.64 + \dots + 10.1000 = x$$

$$2.9 + 3.28 + 4.65 + \dots + 10.1001 = y$$

deyip y ile x yi taraf tarafa çıkaralım.

$$2.9 + 3.28 + 4.65 + \dots + 10.1001 = y$$

$$\underline{2.8 + 3.27 + 4.64 + \dots + 10.1000 = x}$$

$$2.1 + 3.1 + 4.1 + \dots + 10.1 = y - x$$

$$2 + 3 + 4 + \dots + 10 = y - x$$

$$54 = y - x \Rightarrow y = 54 + x$$

Cevap: D

9. $x^2 \cdot y < 0$ ise x^2 pozitif olduğundan y negatiftir.

$$y.(z - y)^7 > 0$$
 ise y negatif olduğundan $z - y$ negatiftir.

Dolayısıyla $z < y$ dir. Buna göre, z negatiftir.

$$x^5 \cdot z < 0$$
 ise x pozitifdir.

Buradan $z < y < x$ dir.

Cevap: C

10. $0^5 + 1^4 + 2^3 = 9$ bulunur.

Cevap: C

11. $y = 2$ için x in ne büyük değeri 14 tür.

$$y = 2$$
 için $z = 3$ olur.

Buna göre,

$$x + y + z = 14 + 2 + 3 = 19$$

Cevap: E

12. $x^2 - y^2 = 13 \Rightarrow (x - y).(x + y) = 13$

$$\Rightarrow x - y = 1 \text{ ve } x + y = 13$$

Verilen ifadeleri taraf tarafa toplayalım.

$$x - y = 1$$

$$\underline{x + y = 13}$$

$$2x = 14$$

$$x = 7$$

$$y = 6 \text{ olur.}$$

$$\text{Buna göre, } x \cdot y = 7 \cdot 6 = 42 \text{ olur.}$$

Cevap: E

13. Birbirinden farklı iki bilinmeyen x ve y olsun.

$$x + y = 15$$

$$\downarrow \downarrow$$

$$7\ 8$$

Not: Toplam durumundaki iki sayının çarpımının en büyük olabilmesi için birbirine en yakın iki sayı seçilir.

$$x = 7 \text{ ve } y = 8 \text{ için } x \cdot y = 7 \cdot 8 = 56$$

Cevap: E

14. $x \cdot y = 36$
 $y \cdot z = 12$ için,
 $y = 12$
 $x = 3$
 $z = 1$ } için $x + y + z = 3 + 12 + 1 = 16$ 'dir.

Cevap: B

15. $y < z < x$ ve x, y, z pozitif tam sayı
 $x \cdot (z - 1) = 21 \cdot y$
 $y = 1$ olmalıdır.
 $x \cdot (z - 1) = 21$
 $x = 7$ için
 $7 \cdot (z - 1) = 21$
 $z - 1 = 3$
 $z = 4$ ise
 $x + y + z = 7 + 1 + 4$
 $= 12$ 'dir.

Cevap: C

16. x, y, z sıfırdan farklı birer pozitif tam sayı
 $y = 5z - x$ olduğuna göre,
 $x + y + z$ ifadesinde y yerine $5z - x$ yazılırsa
 $x + 5z - x + z = 6z$ 'dir. (6'nın katı) 6'nın katı olmayan şık "E" şıkkıdır.

Cevap: E

17. x ve y pozitif tam sayı
 $x + \frac{8}{y} = 12$ (y sayısı 8'in bölenleridir)
 $y = 1$ için
 $x + \frac{8}{1} = 12$
 $x + 8 = 12 \rightarrow x = 4$ 'tür.
 $y = 2$ için
 $x + \frac{8}{2} = 12$
 $x + 4 = 12 \rightarrow x = 8$ 'dir.
 $y = 4$ için
 $x + \frac{8}{4} = 12$
 $x + 2 = 12 \rightarrow x = 10$ 'dur.
 $y = 8$ için
 $x + \frac{8}{8} = 12$
 $x + 1 = 12 \rightarrow x = 11$ 'dir.
Buna göre, x 'in alabileceği değerler toplamı
 $11 + 10 + 8 + 4 = 33$ 'tür.

Cevap: A

18. x, y ve z birbirinden farklı pozitif tam sayı
 $\frac{x+y}{y} = 3$ $\frac{y+z}{z} = 4$ ve olduğuna göre
 $x + y = 3y$ için $y + z = 4z$
 $x = 2y$ $y = 3z$
Buna göre,
 $z = 1$ için
 $y = 3z$
 $y = 3 \cdot 1$
 $y = 3$
 $x = 2y$ (Bulmuş olduğumuz y değerini yerine yazalım)
 $x = 2 \cdot 3$
 $x = 6$ 'dir.
O halde,
 $x + y + z = 6 + 3 + 1$
 $= 10$ 'dur.

Cevap: C

19. a ve b pozitif tam sayı
 $3a + 5b = 44$ olduğuna göre,
 $b = 1$ için $a = 13$
 $b = 4$ için $a = 8$
 $b = 7$ için $a = 3$
Buna göre,
3 farklı (a, b) ikilisi vardır

Cevap: C

20. $x, y, z \in \mathbb{Z}^+$
 $3x + y = 6z$ $\frac{-5}{\text{çift}} = \text{Tek}$
 $x = \text{tek}$ ise $y = \text{çift}$
 $x = \text{çift}$ ise $y = \text{tek}$ 'tir.
Ama z hakkında kesin bir şey söylenemez.
O halde, $x \cdot y = (\text{tek}) \cdot (\text{çift}) = \text{çift}$
 $(\text{çift}) \cdot (\text{tek}) = \text{çift}$
olduğundan dolayı $x \cdot y$ her zaman çifttir.

Cevap: D

21. $x, y, z \in \mathbb{Z}$ ve $x \cdot y \cdot z = \text{Tek}$ sayı olduğuna göre,
 $x = \text{Tek}$ sayı
 $y = \text{Tek}$ sayı
 $z = \text{Tek}$ sayı'dır.
Tek = T, Çift = Ç ile gösterilirse
I. $x + y + z = T + T + T$
 $= \text{Ç} + T$
 $= T$ 'dir. Doğrudur.
II. $x \cdot y + z = T \cdot T + T$
 $= T + T$
 $= \text{Ç}$ 'dir. Yanlıştır.
III. $x \cdot (y + z) = T \cdot (T + T)$
 $= T \cdot \text{Ç}$
 $= \text{Ç}$ 'dir. Yanlıştır.

Cevap: A

22. a, b ve c ardışık çift doğal sayı $a < b < c$ ise

$$a = x$$

$$b = x + 2$$

$c = x + 4$ olsun. Buna göre,

$$2.(x+2) = 5.(x+4-x)$$

$$2x+4 = 20$$

$$2x = 16$$

$x = 8$ 'dir. Buna göre;

$$a = 8$$

$$b = 10$$

$$c = 12 \text{ ise}$$

$$a + b + c = 8 + 10 + 12 = 30 \text{ 'dur.}$$

Cevap: A

SAYI BASAMAKLARI – TEST 1

1. İki basamaklı sayı xy olsun. Rakamlarının yerleri değiştirilerek oluşturulan sayı yx olur.

Buna göre,

$$yx - xy = 36$$

$$10y + x - (10x + y) = 36$$

$$9y - 9x = 36$$

$$9(y - x) = 36$$

$$y - x = 4 \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

2. $xyz + xy = 392$

$$100x + 10y + z + 10x + y = 392$$

$$110x + 11y + z = 392$$

$$x = 3, y = 5 \text{ ve } z = 7 \text{ dir.}$$

Buna göre,

$$x + y - z = 3 + 5 - 7 = 1 \text{ dir.}$$

Cevap: A

3. $xy - yx = x + y$

$$10x + y - (10y + x) = x + y$$

$$9x - 9y = x + y$$

$$8x = 10y \Rightarrow 4x = 5y \text{ dir.}$$

Buradan $x = 5, y = 4$ değerlerini alır.

Annenin yaşı yx iki basamaklı sayısı 45 olur.

Cevap: D

4. $xyz - zyx = 495$

$$100x + 10y + z - (100z + 10y + x) = 495$$

$$99(x - z) = 495$$

$$x - z = 5 \Rightarrow x = 9, z = 4 \text{ ve } y = 9 \text{ seçilmelidir.}$$

Buna göre, en büyük xyz sayısı 994 tür.

Cevap: D

5. Bir sayının birler basamağındaki rakam 4 azaltılırsa sayı 4 azalır. Onlar basamağındaki rakam 5 artırılırsa sayı 50 artar. Yüzler basamağındaki rakam 1 azaltılırsa 100 azalır. O halde, bu değişikliklerden sonra sayı

$$-4 + 50 - 100 = -54 \text{ olacağından her bir sayı 54 azalır.}$$

Bu yedi sayının toplamı ise $7.54 = 378$ azalır.

Cevap: E

6. I. yol:

Öğrenci x sayısının 1 olan onlar basamağını 6 görmekle x sayısını 5.10 = 50 fazla görmüştür. Sonra x sayısını 25 ile çarptığı için çarpımı 25.50 = 1250 fazla görmüştür.

Buna göre, doğru sonuç $4075 - 1250 = 2825$ tir.

II. yol:

$$\begin{array}{r} 4075 \overline{) 25} \\ \underline{- 25} \\ 157 \\ \underline{- 150} \\ 75 \\ \underline{- 75} \\ 0 \end{array}$$

Yani x sayısı 113 tür.

Buna göre doğru sonuç $25.113 = 2825$ tir.

Cevap: E

7. Rakamları birbirinden farklı asal sayılar olan dört basamaklı en küçük doğal sayı 2357 dir.

Buna göre, problemde verilenlere göre,

$$ABCD = 2357 + 1314$$

$$= 3671$$

olduğundan $A = 3, D = 1$ ve

$$A^2 - D^2 = 9 - 1 = 8 \text{ dir}$$

Cevap: B

8. 2.M çift sayı olduğundan K ve L den ikisi de çift veya ikisi de tek olmalıdır.

$K + L = 2.M = N + E$ şartına uygun en küçük KLMNE sayısı 15324 olduğundan bu sayının yüzler basamağındaki rakam 3 tür.

Cevap: C

9. $x = ab$ olduğuna göre,
 $1ab3 = 1000 + 100a + 10b + 3$
 $= 1003 + 10 \cdot (10a + b)$
 $= 1003 + 10 \cdot (ab)$
 $= 1003 + 10x$

Cevap: D

10. x veya y rakamları ile yazılabilecek iki basamaklı tüm doğal sayılar xx, xy, yx, yy olduğundan
 $xx + xy + yx + yy = 242$
 $\Rightarrow 22 \cdot (x+y) = 242$
 $\Rightarrow x+y=11$ dir.
 Buna göre, x, y nin en büyük değeri $x = 6$ ve $y = 5$ (veya $x = 5$ ve $y = 6$) için $x, y = 6.5 = 30$ dur.

Cevap: D

11.
$$\begin{array}{r} ab \\ \times 43 \\ \hline \cdot \cdot \cdot \rightarrow \text{I. çarpım} \\ + \cdot \cdot \cdot \rightarrow \text{II. çarpım} \\ \hline 546 \end{array}$$

Dikkat edilecek olursa

I. çarpım + II. çarpım = 546
 I. çarpım = 3 (ab)
 II. çarpım = 4 (ab)

I. çarpım + II. çarpım = $\frac{7 \cdot (ab)}{7} = \frac{546}{7}$
 $\Rightarrow ab = 78$ dir

Buna göre doğru sonuç; $78.43 = 3354$ tür.

Cevap: E

12. Bu dört sayıdan üçü en küçük değerini aldığı dördüncüsü en büyük değerini alır.
 Buna göre, istenilen şartlara uygun üç sayı, 100, 101 ve 102 olacağından dördüncüsü (en büyük olanı) $580 - (100 + 101 + 102) = 277$ dir.

Cevap: C

13. Bu üç sayıdan en küçüğünün değerinin en çok olabilmesi için diğerleri bu sayıdan büyük, en küçük sayılar olmalıdır. O halde, üç sayının birbirine en yakın olma durumunu (birbirine eşit) düşünersek, birisi $201:3 = 67$ olur. Buna göre, bu sayıların en küçüğü 67'den küçük, en büyüğü 67'den büyük olmalıdır. bu durumda bu üç sayı 66, 67 ve 68 olur. Ancak 66'nın rakamları farklı olmadığından değerini 1 azaltıp, 68 in değerini 1 arttırsak en büyük sayı en az 69, en küçük sayı ise en çok 65 olur.

Cevap: D

14. Üç basamaklı bir doğal sayı abc olsun.
 Sağına üç yazıldığında $abc3 = X$
 Soluna iki yazıldığında $2abc = Y$ 'dir.

$X+Y = 9967$
 $abc3$
 $+2abc$
 9967
 $c = 4, b = 2, a = 7$ 'dir.
 $a + b + c = 7 + 2 + 4 = 13$ 'tür.

Cevap: C

15. $x = y + 1$ $z = x + y$
 1 0 $z = 1 + 0 = 1$
 2 1 $z = 2 + 1 = 3$
 3 2 $z = 3 + 2 = 5$
 4 3 $z = 4 + 3 = 7$
 5 4 $z = 5 + 4 = 9$
 olacak biçimde 5 tane xyz sayısı vardır.

Cevap: D

16. $XY4 - 4Y = 10 \cdot X + 189$ (çözümleme yapılır ise)
 $100X + 10Y + 4 - 40 - Y = 10 \cdot X + 189$
 $90X + 9Y = 225$
 $\div (10X + Y) = 225$
 $10X + Y = 25$ 'tir. O halde,
 $X = 2$ ve $Y = 5$ 'tir.

Cevap: D

BÖLME – BÖLÜNEBİLME – TEST 1

1. $xy = 10x + y$ ise $xy = 3 \cdot (x+y) + 1$

$$\begin{array}{r} xy \mid x+y \\ \underline{ 3} \\ 1 \end{array}$$

$10x + y = 3x + 3y + 1$
 $7x - 2y = 1$
 $\downarrow \quad \downarrow$
 1   3

$x = 1$ ve $y = 3$ için eşitlik sağlandığından,
 $xy = 13$ tür.

Cevap: E

2.
$$\begin{array}{r} x \mid 17 \\ \underline{ y+2} \\ 5y+1 \end{array} \Rightarrow 5y + 1 < 17$$

 $5y < 16$ ise
 y en çok 3 olur.

$x = 17 \cdot (y + 2) + 5y + 1$ ve $y = 3$ için
 $x = 17 \cdot (3 + 2) + 5 \cdot 3 + 1$
 $x = 17.5 + 16$
 $x = 101$ dir.

Cevap: E

3. Toplamları 276 olan iki doğal sayıdan büyük olanı a ve küçük olanı b olsun.

Verilenlere göre,

$$a + b = 276$$

$$\begin{array}{r} a \mid b \\ \underline{ } \\ 8 \\   \\ \underline{ } \\ 6 \end{array} \Rightarrow a = 8b + 6 \text{ dir.}$$

$$a + b = 276 \Rightarrow 8b + 6 + b = 276$$

$$9b = 270$$

$$b = 30 \text{ dur.}$$

Buna göre küçük sayı 30 dur.

Cevap: C

4. Verilenlere göre,

$$3x + 2y = (y + 1) \cdot (x - 2) + 6 - y$$

$$3x + 2y = xy - 2y + x - 2 + 6 - y$$

$$3x + 2y = xy - 3y + x + 4$$

$$3x - xy - x = -2y - 3y + 4$$

$$2x - xy = -5y + 4$$

$$x \cdot (2 - y) = -5y + 4$$

$$x = \frac{-5y + 4}{2 - y} = \frac{5y - 4}{y - 2} \text{ dir.}$$

Cevap: E

5. Verilenlere göre,

$$A = 5B + 2 \text{ ve } B = 6C + 4 \text{ tür.}$$

$$A = 5B + 2 = 5 \cdot (6C + 4) + 2 = 30C + 22 \text{ dir.}$$

$$A = 30C + 22 = 15 \cdot (2C + 1) + 7 \text{ olduğundan}$$

A'nın 15 ile bölümünden bölüm $2C + 1$ ve kalan 7 dir.

Cevap: E

6. x sayısının 36 ya bölümünden kalan 16 ise ;

$$x = 36k + 16 \text{ (} k \in \mathbb{Z}^+ \text{) dir.} \dots (1)$$

y sayısının 24'e bölümünden kalan 14 ise;

$$y = 24m + 14 \text{ (} m \in \mathbb{Z}^+ \text{) dir.} \dots (2)$$

$$(1) \text{ den, } x = 36 \cdot k + 16 = 12 \cdot (3k + 1) + 4$$

olduğundan x'in 12 ile bölümünden kalan 4 tür... (3)

$$(2) \text{ den, } y = 24m + 14 = 12 \cdot (2m + 1) + 2 \text{ olduğundan}$$

y'nin 12 ile bölümünden kalan 2 dir... (4)

(3) ve (4) ten $x + y$ nin 12 ile bölümünden kalan

$$4 + 2 = 6 \text{ dir.} \dots (5)$$

(3) ve (4) ten $x \cdot y$ nin 12 ile bölümünden kalan,

$$4 \cdot 2 = 8 \text{ dir.} (6)$$

(5) ve (6) dan $(x + y) + (x \cdot y)$ nin 12 ile bölümünden kalan 2 dir.

Cevap: A

7. $12x4y$ sayısının 5 ile bölümünden kalan 3 ise $y = 3$ veya $y = 8$ dir.

$$y = 3 \text{ ise } 12x43 \text{ tür.}$$

$12x43$ sayısı 9 ile tam bölünebildiğine göre

$$1 + 2 + x + 4 + 3 = 9k, k \in \mathbb{Z} \text{ olmalıdır.}$$

$$k = 2 \text{ ise } x = 8 \text{ dir.}$$

$$y = 8 \text{ ise } 12x48 \text{ dir.}$$

$12x48$ sayısı 9 ile tam bölünebildiğine göre,

$$1 + 2 + x + 4 + 8 = 9k, k \in \mathbb{Z} \text{ olmalıdır.}$$

$$k = 2 \text{ ise } x = 3 \text{ tür.}$$

Buna göre, x'in alabileceği değerler toplamı,

$$8 + 3 = 11 \text{ dir.}$$

Cevap: E

8. $xyxyxy = (y + y + y) - (x + x + x)$

$$-+--+ = 3y - 3x$$

$$= 3 \cdot (y - x)$$

$$= 3 \cdot 3 = 9$$

$xyxyxy$ sayısının 11 ile bölümünden kalan 9 dur.

Cevap: D

9. Üç basamaklı A7B sayısı 8 ile bölündüğünde 5 kalanını veren en büyük sayı olmalıdır.

A = 8 olsun. O halde, 87B sayısının 8'e bölümünden kalan 5 ise

$$B = 7 \text{ dir.}$$

Buna göre, A+B toplamı en çok $8 + 7 = 15$ dir.

Cevap: A

10. 12 basamaklı ABABABABABAB sayısının rakamlarının sayı değeri toplamı $6 \cdot (A + B)$ dir.

$6 \cdot (A + B)$ nin 9 ile bölümünden kalan 6 ise A+B sayısı 1,4,7,10,13,16 dir. O halde, A+B toplamı en çok 16 dir.

Cevap: E

11. 44 ile bölünebilme yerine 4 ile 11 ile bölünebilme kuralına bakmak yeterlidir. $aba2$ sayısı 4 ile tam bölünebiliyor ise a'nın alabileceği değerler 1,3,5,7,9 dur. $a = 1$ için $1b12$ sayısı 11 ile tam bölünmelidir.

O halde;

$$1b12 \Rightarrow (b + 2) - (1 + 1) = 11 \text{ ise } b = 0 \text{ dir.}$$

$$b = 0 \text{ ve } a = 1 \text{ için } b > a \text{ doğru değildir.}$$

$$b = 0 \text{ olamaz.}$$

$a = 3$ için $3b32$ sayısının 11 ile tam bölünebilmesi için $b = 4$ olmalıdır.

$a = 5$ için $5b52$ sayısının 11 ile tam bölünebilmesi için $b = 8$ olmalıdır.

$a = 7$ için $7b72$ sayısının 11 ile tam bölünebilmesi için $b = 1$ olmalıdır.

1,7 den büyük olmadığından $b = 1$ olamaz.

$a = 9$ için 9 dan büyük rakam olmadığından b değeri bulunamaz.

O halde, b'nin alabileceği değerlerin toplamı,

$$4 + 8 = 12 \text{ dir.}$$

Cevap: E

12. $6! - 5! + 4! = 6 \cdot 5 \cdot 4! - 5 \cdot 4! + 4!$

$$= 4! \cdot (30 - 5 + 1)$$

$$= 4! \cdot 26$$

olduğundan 25 ile tam bölünemez.

Cevap: D

13. $x4yz$ sayısı 15 ile bölündüğünde kalan 6 ve $x5yz$ sayısı 15 ile bölündüğünde kalan k olsun.

Buna göre,

$$x5yz = x4yz + 100$$

$$k = 6 + 10$$

$k = 16$ sayısının 15 ile bölümünden kalan "1" dir.

Cevap: A

14. $1x5$ sayısı 3 ile tam bölünebiliyor ise rakamları toplamı 3'ün katı olmalıdır.

$$1 + x + 5 = 3k, k \in \mathbb{Z}^+$$

$6 + x = 3k$ 'dir. Buna göre,

x 'in alabileceği değer $\{0, 3, 6, 9\}$ 'un toplamı,

$$0 + 3 + 6 + 9 = 18 \text{ dir.}$$

Cevap: E

15.

$$\begin{array}{r} XY \overline{) X+Y} \\ \underline{13} \\ 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} YX \overline{) X+Y} \\ \underline{4} \\ 5 \end{array}$$

$$XY = 5 \cdot (X + Y) + 13$$

$$YX = 5 \cdot (X + Y) + 4$$

$$10X + Y = 5X + 5Y + 13$$

$$10Y + X = 5X + 5Y + 4$$

$$5X - 4Y = 13$$

$$5Y - 4X = 4$$

Elde edilen iki denklem taraf tarafa toplanır ise;

$$5X - 4Y = 13$$

$$+ 5Y - 4X = 4$$

$$X + Y = 17 \text{ dir.}$$

Cevap: D

16. 5 ile bölünebilme kuralında sayının son basamağına bakılır.

Buna göre, $Y = X + 1$ olduğuna göre yazılabilecek en büyük iki basamaklı XY sayısı için $X = 8$ ise $Y = 9$ olacaktır.

O halde yazılabilecek en büyük XY sayısı 89 olacaktır. 89 sayısının rakamları toplamı ise $8 + 9 = 17$ 'dir.

Cevap: E

ASAL ÇARPANLAR, OBEK – OKEK – TEST 1

1. $420 = k \cdot 2^x \cdot 3^y$
 $2^2 \cdot 3^1 \cdot 5^1 \cdot 7^1 = k \cdot 2^x \cdot 3^y$ eşitliğinde $x = 2$,
 $y = 1$ seçilirse k en az olur.
 $k = 5 \cdot 7 = 35$ tir.

Cevap: B

2. $A = 6^x \cdot 4 = 2^x \cdot 3^x \cdot 2^2 = 2^{x+2} \cdot 3^x$ olduğuna göre
A sayısının pozitif tam bölenlerinin sayısı,
 $(x + 2 + 1) \cdot (x + 1) = 35$ tir.
 $(x + 3) \cdot (x + 1) = 35 \Rightarrow x^2 + 4x + 3 = 35$
 $\Rightarrow x^2 + 4x - 32 = 0$
 $\Rightarrow (x + 8) \cdot (x - 4) = 0$
 $\Rightarrow x = -8$ veya $x = 4$ tür.
 x doğal sayı olduğundan, $x = 4$ tür.

Cevap: C

3. $4^a \cdot 6^b = (2^2)^a \cdot 2^b \cdot 3^b = 2^{2a+b} \cdot 3^b$ sayısının pozitif tam sayı böleni 33 ise

$$(2a + b + 1) \cdot (b + 1) = 33$$

$$\Rightarrow b + 1 = 3 \text{ ve } 2a + b + 1 = 11 \text{ dir.}$$

$$(2a + b + 1) + (b + 1) = 11 + 3$$

$$2(a + b) + 2 = 14$$

$$2(a + b) = 12$$

$$a + b = 6 \text{ dir.}$$

Cevap: E

4. $25000 \dots 0 = 25 \cdot 10^x$ dir.

x tane

$$25 \cdot 10^x = 5^2 \cdot 5^x \cdot 2^x$$

$$= 5^{2+x} \cdot 2^x$$

Tam bölenlerinin sayısı 70 olduğuna göre, pozitif bölenlerin sayısı 15 tane dir.

Buna göre,

$$(x + 2 + 1) \cdot (x + 1) = 35$$

$$\underbrace{(x + 3)}_7 \cdot \underbrace{(x + 1)}_5 = 35$$

$$x + 3 = 7 \Rightarrow x = 4 \text{ tür.}$$

$$25 \cdot 10^4 = \underbrace{250000}_{6 \text{ basamaklıdır.}}$$

6 basamaklıdır.

Cevap: C

5. $\frac{4x + 56}{x + 2}$ ifadesini bölme yolu ile ayıracağız.

$$\begin{array}{r} 4x + 56 \\ \underline{4x + 8} \\ 48 \end{array} \begin{array}{l} \xrightarrow{\text{Payda}} \\ \xrightarrow{\text{Tam kısım}} \\ \xrightarrow{\text{Pay}} \end{array}$$

$$4 + \frac{48}{x + 2}$$
 ifadesi tam sayı ise

$(x + 2)$ ifadesi 48 i tam bölmeli 48'in tam sayı bölenlerini bulmak için 48'i asal çarpanlarına ayıralım.

$$48 = 2^4 \cdot 3$$

$$T.B.S = 2 \cdot (P.B.S)$$

$$= 2 \cdot (4+1) \cdot (1+1)$$

$$= 2 \cdot 5 \cdot 2$$

$$= 20 \text{ tane } x \text{ değeri vardır.}$$

Cevap: D

6.

Uyarı:

OKEK (x . y) = k olsun.

x.a = k , y.b = k

olacak şekilde a ve b aralarında asal sayıları mevcuttur.

x ve y birbirinden farklı iki sayı olsun.

x ve y sayılarının OKEK'i 80 ise

x ve y nin belirli bir katı 80 olmalıdır.

x.a = 80 , y.b = 80 x in ve y nin en büyük değeri için a = 1 ve b = 2 alınır.

x.1 = 80 ⇒ x = 80

y.2 = 80 ⇒ y = 40

x + y = 80 + 40 = 120 dir.

(x ≠ y olmasaydı a ve b 1 alınırdı)

Cevap: A

7.

Uyarı:

OBEB (x.y) = k olsun.

x = a.k , y = b.k

olacak şekilde a ve b aralarında asal sayılar mevcuttur.

x ile y birbirinden farklı iki sayı olsun.

x ve y sayılarının OBEB'i 30 ise ;

x = 30.a ve y = 30.b

x ve y nin en küçük değeri için a ve b aralarında asal olmak üzere

a = 1 ve b = 2 alınır.

x = 30.1 ⇒ x = 30

y = 30.2 ⇒ y = 60 dir.

(x ≠ y olmasaydı a ve b 1 alınırdı)

x + y = 30 + 60 = 90 dir.

Cevap: C

8.

a ile b aralarında iki doğal sayı olduğuna göre,

OBEB (a.b) = 1

OKEK (a.b) = a.b = 1680 dir.

$$a + \frac{105}{b} = 85 \Rightarrow a.b + 105 = 85b$$

$$1680 + 105 = 85b$$

$$b = \frac{1785}{85} = 21$$

$$a.b = 1680 \Rightarrow a = \frac{1680}{21} = 80$$

$$a - b = 80 - 21 = 59 \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

9.

Ardışık iki çift sayının en büyük ortak böleni 2 dir. O halde bu iki sayının en küçük ortak katı,

$$146 - 2 = 144 \text{ dir.}$$

Bu iki sayı x ve x + 2 seçilirse,

$$x.(x + 2) = \text{OBEB}(x, x + 2) . \text{OKEK}(x, x + 2)$$

$$x.(x + 2) = 2 . 144 = 16 . 18$$

$$\Rightarrow x = 16, \quad x + 2 = 18 \text{ ve bu sayıların toplamı ;}$$

$$16 + 18 = 34 \text{ tür.}$$

Cevap: C

10. 110, 131 ve 215 sayıları en büyük pozitif bir x sayısına bölündüğünde 5 kalanını versin.

$$\text{O halde, } 110 - 5 = 105, \quad 131 - 5 = 126 \text{ ve}$$

$$215 - 5 = 210 \text{ sayıları x ile tam bölünür ve}$$

$$x = \text{OBEB} (105, 126, 210) = 21 \text{ olur.}$$

Cevap: A

11. Verilenlere göre istenen en küçük doğal sayı A olsun. Buna göre,

$$A = 12x + 6 = 15y + 9 = 18z + 12$$

Her iki tarafa 6 ekleyelim.

$$A + 6 = 12x + 12 = 15y + 15 = 18z + 18$$

$$A + 6 = 12.(x + 1) = 15.(y + 1) = 18.(z + 1)$$

$$A + 6 = \text{OKEK} (12, 15, 18)$$

$$A + 6 = 180 \Rightarrow A = 174 \text{ olur.}$$

Cevap: D

12. 4 ve 6'nın en küçük ortak katı 12 olduğundan 12'e bölünebilen sayılar 4 ve 6'ya bölünür. Buna göre, 4 ve 6'ya bölünebilen 120'den küçük doğal sayıların kümesi (0,12,24,36,48... 108 dir.)

O halde bu sayılar;

$$\frac{108 - 0}{12} + 1 = 10 \text{ tanedir.}$$

Cevap: B

13. Fidan sayısının en az olması için fidanlar arasındaki uzunluğun en büyük seçilmesi gerekir. Buna göre, komşu iki fidan arasındaki uzaklık 18 ile 60'ı bölen en büyük sayı olmalıdır.

$$\text{OBEB} (18, 60) = 6 \text{ dir.}$$

$$\text{Fidan sayısı} = \frac{\text{Tarlanın çevresi}}{\text{iki fidan arasındaki uzaklık}}$$

$$= \frac{2.(18 + 60)}{6}$$

$$= \frac{2.78}{6}$$

$$= 2 . 13$$

$$= 26 \text{ dir.}$$

Cevap: C

14. $x, y \in \mathbb{Z}^+$

$$54.x = y^2$$

54 sayısının çarpanları yerine yazılır.

$$2^1 \cdot 3^1 \cdot 3^1 \cdot 3^1 \cdot x = y^2$$

$$2^1 \cdot 3^3 \cdot x = y^2$$

y^2 bir tam kare olduğundan eşitindeki çarpanların kuvvetleri çift sayı olmalıdır.

O halde, x en az $x = 2^1 \cdot 3^1$ 'dir. $x = 6$ olur.

$$2^1 \cdot 3^3 \cdot x = y^2$$

$$2^1 \cdot 3^3 \cdot 2^1 \cdot 3^1 = y^2$$

$$2^2 \cdot 3^4 = y^2$$

$$2^2 \cdot (3^2)^2 = y^2$$

$$2^2 \cdot 9^2 = y^2$$

$$18^2 = y^2$$

$$18 = y \text{ dir.}$$

$$\text{Toplam: } x + y = 6 + 18 = 24 \text{ t'ür.}$$

Cevap: D

15. Elma sayısı K olsun.

$$K = 3x + 2 = 5y + 4 = 7z + 6$$

Eşitliğin her bir tarafına +1 eklenirse,

$$K + 1 = 3 \cdot (x + 1) = 5 \cdot (y + 1) = 7 \cdot (z + 1) \text{ dir.}$$

$K + 1$ sayısı, 3, 5 ve 7'nin ortak katıdır.

$$K + 1 = (3, 5, 7)_{\text{EKOK}} = 105 \cdot k, k \in \mathbb{N}$$

$$K + 1 = 105 \cdot k \text{ (} k=1 \text{ için)}$$

$$K + 1 = 105$$

$$K = 104 \text{ tanedir.}$$

Cevap: E

16. K, L, M vapurlarının iskeleden kalkma aralıklarının EKOK'u bu üç vapurun birlikte iskeleden ayrılma aralığını verecektir.

Hatırlatma

$$\left(\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{3}{5}\right)_{\text{EKOK}} = \frac{(1, 2, 3)_{\text{EKOK}}}{(2, 3, 5)_{\text{EBOB}}} = \frac{6}{1} = 6 \text{ dir.}$$

Buna göre,

$$\left(\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{3}{5}\right)_{\text{EKOK}} = \frac{(1, 2, 3)_{\text{EKOK}}}{(2, 3, 5)_{\text{EBOB}}} = \frac{6}{1} = 6 \text{ dir.}$$

Buna göre, 3 vapur iskeleden kalktıktan 6 saat sonra tekrar birlikte iskeleden kalkarlar.

Cevap: E

RASYONEL SAYILAR – TEST 1

1.
$$\frac{\left(\frac{1}{4} - 1\right) \cdot \left(2 - \frac{1}{4}\right)}{\left(\frac{1}{4} + 1\right)} = \frac{\left(\frac{1-4}{4}\right) \cdot \left(\frac{8-1}{4}\right)}{\frac{1+4}{4}}$$
$$= -\frac{3}{4} \cdot \frac{7}{4} \cdot \frac{4}{5}$$
$$= -\frac{21}{20}$$

Cevap: A

2.
$$\frac{(3-4) \cdot \left(\frac{1}{3} + 1\right)}{\frac{2}{3} + 2} = \frac{-1 \cdot \left(\frac{1+3}{3}\right)}{\frac{2+6}{3}}$$
$$= \frac{-1 \cdot \frac{4}{3}}{\frac{8}{3}}$$
$$= -1 \cdot \frac{4}{3} \cdot \frac{3}{8}$$
$$= -\frac{1}{2} \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

3.
$$\frac{2}{5} + \frac{22}{55} + \frac{222}{555} + \frac{2222}{5555}$$
$$= \frac{2}{5} + \frac{2 \cdot 11}{5 \cdot 11} + \frac{2 \cdot 111}{5 \cdot 111} + \frac{2 \cdot 1111}{5 \cdot 1111}$$
$$= 4 \cdot \frac{2}{5}$$
$$= \frac{8}{5} \text{ tir.}$$

Cevap: D

4.
$$\frac{258 \frac{2}{3} - 256 \frac{1}{2}}{399 \frac{1}{2} - 397 \frac{1}{3}} = \frac{258 + \frac{2}{3} - 256 - \frac{1}{2}}{399 + \frac{1}{2} - 397 - \frac{1}{3}}$$
$$= \frac{2 + \frac{4-3}{6}}{2 + \frac{3-2}{6}}$$
$$= \frac{2 + \frac{1}{6}}{2 + \frac{1}{6}}$$
$$= 1 \text{ dir}$$

Cevap: E

5. 1,6 sayısını çözümlersek

$$1,6 = \frac{16}{10} = 1 + \frac{6}{10} = x + \frac{y}{5}$$

eşitliğinde x ve y birer rakam olduğundan x in sayı değeri 0 veya 1 olabilir.

Buna göre,

$$x = 0 \text{ için } y = 8 \text{ ve } x + y = 8$$

$$x = 1 \text{ için } y = 3 \text{ ve } x + y = 4$$

olduğundan $x + y$ nin en büyük değeri 8 dir.

Cevap: D

$$6. \left(1 + \frac{1}{2}\right) \cdot \left(1 + \frac{1}{3}\right) \cdot \left(1 + \frac{1}{4}\right) \cdots \left(1 + \frac{1}{x}\right) = 3$$

$$\Rightarrow \frac{3}{2} \cdot \frac{4}{3} \cdot \frac{5}{4} \cdots \frac{x+1}{x} = 3$$

eşitliğinde sadeleştirmeler yapılırsa

$$\Rightarrow \frac{x+1}{2} = 3 \Rightarrow x+1=6$$

$$x=5 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

$$7. \left(1 - \frac{1}{4}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{9}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{16}\right) \cdots \left(1 - \frac{1}{x^2}\right)$$

$$= \frac{2^2-1}{2 \cdot 2} \cdot \frac{3^2-1}{3 \cdot 3} \cdot \frac{4^2-1}{4 \cdot 4} \cdots \frac{x^2-1}{x \cdot x}$$

$$= \frac{2-1}{2} \cdot \frac{3-1}{3} \cdot \frac{4-1}{4} \cdots \frac{x-1}{x}$$

$$\frac{2+1}{2} \cdot \frac{3+1}{3} \cdot \frac{4+1}{4} \cdots \frac{x+1}{x}$$

$$= \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{3} \cdot \frac{3}{4} \cdots \frac{x-1}{x} \cdot \frac{3}{2} \cdot \frac{4}{3} \cdot \frac{5}{4} \cdots \frac{x+1}{x}$$

İfadesinde sadeleştirmeler yapılır ve x yerine 12 yazılırsa,

$$= \frac{1}{x} \cdot \frac{x+1}{2} = \frac{1}{12} \cdot \frac{13}{2} = \frac{13}{24} \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

$$8. \left(1 + \frac{1}{2}\right) \cdot \left(2 + \frac{2}{3}\right) \cdot \left(3 + \frac{3}{4}\right) \cdots \left(x + \frac{x}{x+1}\right)$$

$$= \left(1 + \frac{1}{2}\right) \cdot \left[2\left(1 + \frac{1}{3}\right)\right] \cdot \left[3\left(1 + \frac{1}{4}\right)\right] \cdots \left[x\left(1 + \frac{x}{x+1}\right)\right]$$

İfadesinde sadeleştirmeler yapılır ve x yerine 10 yazılırsa,

$$= x! \cdot \frac{1}{2} \cdot (x+2)$$

$$= 10! \cdot \frac{1}{2} \cdot 12$$

$$= 6 \cdot 10!$$

Cevap: C

$$9. \frac{21}{10} - \frac{23}{11} + \frac{25}{12} = y \text{ diyelim ve } y - x \text{ farkını bulalım.}$$

$$y - x = \frac{21}{10} - \frac{23}{11} + \frac{25}{12} - \left(\frac{1}{10} - \frac{1}{11} + \frac{1}{12}\right)$$

$$y - x = \frac{21}{10} - \frac{23}{11} + \frac{25}{12} - \frac{1}{10} + \frac{1}{11} - \frac{1}{12}$$

$$y - x = \frac{20}{10} - \frac{22}{11} + \frac{24}{12}$$

$$y - x = 2 - 2 + 2$$

$$y - x = 2 \Rightarrow y = x + 2$$

Cevap: D

$$10. \frac{14}{1 + \frac{12}{1 + \frac{1}{1-x}}} = 2$$

$$\Rightarrow \frac{1}{1-x} = 1 \Rightarrow 1 = 1-x$$

$$\Rightarrow x = 0 \text{ dir}$$

Cevap: E

11. x pozitif bir tam sayı olduğundan

$$(2x + 11), (7x + 6) \text{ ve } \frac{2x + 11}{7x + 6}$$

pozitifdir. Bu kesir bileşik kesir olduğundan 1 veya 1 den büyüktür.

O halde,

$$\frac{2x + 11}{7x + 6} \geq 1 \text{ dir.}$$

$(7x + 6)$ pozitif olduğundan eşitsizliğin iki yanı

$(7x + 6)$ ile çarpılırsa

$$2x + 11 \geq 7x + 6 \Rightarrow 5 \geq 5x$$

$$\Rightarrow 1 \geq x$$

olduğundan x in olabileceği pozitif tam sayı değerleri {1} olup 1 tane dir.

Cevap: E

$$12. \frac{4x - y}{2x - 6} = 0 \text{ ise}$$

$$4x - y = 0 \quad \text{ve} \quad 2x - 6 \neq 0 \text{ dir.}$$

O halde,

$$y = 4x \text{ ve}$$

$$2x \neq 6$$

$$\Rightarrow x \neq 3 \text{ tür.}$$

x=3 için y=12 olacağından y nin değeri 12 olamaz.

Cevap: E

$$13. \left(\frac{0,022}{0,88} \cdot \frac{1,8}{0,66}\right) : \frac{0,2}{0,44}$$

$$= \left(\frac{22}{88 \cdot 10} \cdot \frac{18 \cdot 10}{66}\right) : \frac{20}{44}$$

$$= \frac{1}{4} \cdot \frac{3}{11} \cdot \frac{44}{20}$$

$$= \frac{3}{20} \text{ dir.}$$

Cevap: E

$$\begin{aligned}
14. \quad & \frac{10,8}{0,36} + \frac{0,6}{0,5} - \frac{0,222}{0,074} \\
& = \frac{108 \cdot 10}{36} + \frac{6}{5} - \frac{222}{74} \\
& = 3 \cdot 10 + \frac{6}{5} - 3 \\
& \quad \quad \quad (20) \\
& = 3 \cdot 10 + \frac{120}{100} - 3 \\
& = 27 + 1,2 \\
& = 28,2 \text{ dir.}
\end{aligned}$$

Cevap: B

$$\begin{aligned}
15. \quad & \frac{3 \frac{1}{2} - 1 : 2}{2 : 1 \frac{1}{3} - 1} = \frac{\frac{7}{2} - \frac{1}{2}}{2 : \frac{4}{3} - 1} \\
& = \frac{\frac{7-1}{2}}{2 \cdot \frac{3}{4} - 1} \\
& = \frac{3}{\frac{3}{2} - 1} \\
& = \frac{3}{\frac{3-2}{2}} \\
& = \frac{3}{\frac{1}{2}} \\
& = 3 \cdot 2 = 6 \text{ bulunur.}
\end{aligned}$$

Cevap: E

$$\begin{aligned}
16. \quad & 1 - \left[\frac{1}{3} \cdot \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{5} \right) : \frac{1}{3} \right] \\
& = 1 - \left[\frac{1}{3} \cdot \frac{1}{20} \cdot 3 \right] = 1 - \frac{1}{20} = \frac{19}{20} \text{ dir.}
\end{aligned}$$

Cevap: D

RASYONEL SAYILAR – TEST 2

$$\begin{aligned}
1. \quad & \frac{0,4 - 0,05}{0,5} = \frac{40 - 5}{50} \\
& = \frac{35}{50} \\
& = \frac{7}{10}
\end{aligned}$$

Cevap: C

$$\begin{aligned}
2. \quad & x = \frac{20}{11} = \frac{2000}{1100} \\
& y = \frac{200}{111} = \frac{2000}{1110} \\
& z = \frac{2000}{1111}
\end{aligned}$$

payı eşit olan kesirlerden, paydası en büyük olan en küçük olduğundan $z < y < x$ sıralaması elde edilir.

Cevap: A

$$\begin{aligned}
3. \quad & \frac{3}{5} \text{ ile } \frac{18}{5} \text{ sayıları arasında } x \text{ ve } y \text{ şeklinde iki tane sayı yerleştirildiğinden} \\
& \frac{3}{5} \text{ ile } \frac{18}{5} \text{ arasında 3 birimlik artış miktarı } \left(\frac{18}{5} - \frac{3}{5} \right) \cdot \frac{1}{3} = 1 \text{ dir.}
\end{aligned}$$

$$\text{Bu durumda } x = \frac{3}{5} + 1 = \frac{8}{5} \text{ ve}$$

$$y = x + 1 = \frac{8}{5} + 1 = \frac{13}{5} \text{ olur.}$$

$$x + y = \frac{8}{5} + \frac{13}{5} = \frac{21}{5} \text{ dir.}$$

Cevap: D

$$\begin{aligned}
4. \quad & \text{Bir rasyonel ifade paydası 0 ise tanımsız olur.} \\
& x - 1 = 0 \Rightarrow x = 1 \text{ için } \frac{2}{x-1} \text{ kesri tanımsız olacaktır.}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
1 - \frac{2}{1 + \frac{2}{x-1}} &= 1 - \frac{2}{\frac{x-1+2}{x-1}} \\
&= 1 - \frac{2}{\frac{x+1}{x-1}} \\
&= 1 - \frac{2x-2}{x+1}
\end{aligned}$$

$$x + 1 = 0 \Rightarrow x = -1 \text{ için } \frac{2x-2}{x+1}$$

kesri tanımsızdır. Bulunan x değerinin toplamı $1 + (-1) = 0$ bulunur.

Cevap: B

$$\begin{aligned}
5. \quad & \frac{0,2}{0,02} - \frac{0,04}{0,4} = \frac{2 \cdot 10}{2} - \frac{4}{4 \cdot 10} \\
& = 10 - \frac{1}{10} \\
& = 10 - 0,1 \\
& = 9,9
\end{aligned}$$

Cevap: B

$$6. \frac{1,6}{0,16} + \frac{0,3}{0,03} = \frac{16,10}{16} + \frac{3,10}{3}$$

$$= 10 + 10$$

$$= 20 \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

$$7. x = 1, y = 2 \text{ seçilirse}$$

$$\frac{0,\overline{xy} + 0,\overline{yx}}{0,\overline{xy} + 0,\overline{yx}} = \frac{0,\overline{12} + 0,\overline{21}}{0,\overline{12} + 0,\overline{21}}$$

$$= \frac{\frac{12}{99} + \frac{21}{99}}{\frac{11}{90} + \frac{19}{90}}$$

$$= \frac{\frac{33}{99}}{\frac{30}{90}}$$

$$= \frac{1}{3} \cdot \frac{3}{1} = 1 \text{ dir.}$$

Cevap: E

8. x sayısındaki toplam alt alta yazılıp toplanırsa;

$$\begin{array}{r} 0,1 \\ 0,01 \\ + 0,001 \\ \hline \end{array}$$

$$x = 0,1111\dots$$

x = 0,1̄ olur. Bu durumda;

$$y = 0,2 + 0,02 + 0,002 + \dots = 0,2\overline{2} \text{ yazılabilir.}$$

$$\text{Buradan; } x + y = 0,1\overline{1} + 0,2\overline{2}$$

$$= \frac{1}{9} + \frac{2}{9}$$

$$= \frac{3}{9} = \frac{1}{3} \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

$$9. \begin{array}{l} a = 1,234 \left| \begin{array}{l} 0 \\ 0 \end{array} \right. \dots\dots \\ b = 1,234 \left| \begin{array}{l} 4 \\ 4 \end{array} \right. \dots\dots \\ c = 1,234 \left| \begin{array}{l} 3 \\ 3 \end{array} \right. \dots\dots \\ d = 1,234 \left| \begin{array}{l} 2 \\ 2 \end{array} \right. \dots\dots \end{array}$$

sayılarında 1,234 kısımları ortaktır. Bu kısımdan sonraki basamaklardaki rakamlara göre sayılar sıralanabilir.

Bu durumda,

$$a < d < c < b \text{ sıralaması yapılabilir.}$$

Cevap: B

$$10. \left(1 - \frac{2}{5}\right) \cdot \left(1 - \frac{2}{8}\right) \cdot \left(1 - \frac{5}{13}\right)$$

$$= \left(\frac{5-2}{5}\right) \cdot \left(\frac{8-2}{8}\right) \cdot \left(\frac{13-5}{13}\right)$$

$$= \frac{3}{5} \cdot \frac{6}{8} \cdot \frac{8}{13} = \frac{18}{65}$$

Cevap: C

$$11. \frac{1 - \frac{1}{3}}{\frac{7}{3} - \frac{1}{1 - \frac{1}{3}}} = \frac{\frac{2}{3}}{\frac{7}{3} - \frac{3}{2}} = \frac{\frac{2}{3}}{\frac{5}{6}}$$

$$= \frac{2}{3} \cdot \frac{6}{5} = \frac{4}{5}$$

Cevap: C

$$12. \frac{3 \cdot \left(1 - \frac{5}{6}\right)}{4 \cdot \left(1 - \frac{3}{4}\right)} = \frac{3 \cdot \left(\frac{1}{6}\right)}{4 \cdot \left(\frac{1}{4}\right)} = \frac{\cancel{3} \cdot \frac{1}{\cancel{6}^2}}{\cancel{4} \cdot \frac{1}{\cancel{4}^2}} = \frac{1}{2}$$

Cevap: B

$$13. \frac{x-y}{x+y} = \frac{3}{2} \Rightarrow 2 \cdot (x-y) = 3 \cdot (x+y)$$

$$\Rightarrow 2x - 2y = 3x + 3y$$

$$\Rightarrow -x = 5y$$

Buna göre,

$$3x + 5y = 18 \text{ ifadesinde yerine } 5y \text{ yerine } -x \text{ yazılır.}$$

$$\Rightarrow 3x - x = 18$$

$$\Rightarrow 2x = 18$$

$$\Rightarrow x = 9 \text{ dur.}$$

Cevap: D

$$14. \frac{3}{2} + \left[\frac{1}{2} \cdot \left(\frac{5}{8} - \frac{1}{4} \right) \right] = \frac{3}{2} + \left[\frac{1}{2} \cdot \frac{3}{8} \right]$$

$$= \frac{3}{2} + \frac{1}{2} \cdot \frac{3}{8}$$

$$= \frac{3}{2} + \frac{3}{16}$$

$$= \frac{17}{8}$$

Cevap: C

$$15. \frac{3^{-1}}{3^{-2} + 9^{-1}} = \frac{\left(\frac{1}{3}\right)^1}{\left(\frac{1}{3}\right)^2 + \left(\frac{1}{9}\right)^1} = \frac{\frac{1}{3}}{\frac{1}{9} + \frac{1}{9}}$$

$$= \frac{\frac{1}{3}}{\frac{2}{9}} = \frac{1}{3} \cdot \frac{9}{2} = \frac{3}{2}$$

Cevap: D

$$16. \frac{5}{3} = \frac{1}{1 + \frac{1}{a}} + 1$$

$$\frac{5}{3} = \frac{1}{1 + \frac{1}{a}} + 1 \Rightarrow \frac{5-3}{3} = \frac{1}{\frac{a+1}{a}}$$

$$\Rightarrow \frac{2}{3} = \frac{a}{a+1}$$

$$\Rightarrow 2 \cdot (a+1) = 3a$$

$$\Rightarrow 2a + 2 = 3a$$

$$\Rightarrow a = 2$$

Cevap: D

ÇARPANLARA AYIRMA – ÖZDEŞLİKLER – TEST 1

$$1. \underbrace{a^2 - 5b - ab}_{5} = a(a-b) - 5b$$

$$5a - 5b = 5(a-b) = 25$$

Cevap: E

$$2. \frac{2x-y}{y-x} + \frac{2y-x}{x-y} = \frac{-2x+y}{x-y} + \frac{2y-x}{x-y}$$

$$\stackrel{(-1)}{=} \frac{-2x+y+2y-x}{x-y} = \frac{3y-3x}{x-y} = \frac{3(y-x)}{x-y}$$

$$= -3$$

Cevap: A

$$3. x^2 + ax + 16 = (x+4) \cdot (x+4) = x^2 + 8x + 16$$

$$x \quad +4$$

$$x \quad +4$$

$$x^2 + ax + 16 = (x-4) \cdot (x-4) = x^2 - 8x + 16$$

$$x \quad -4$$

$$x \quad -4$$

$$a = 8 \text{ yada } a = -8 \text{ olabilir.}$$

$$8 \cdot (-8) = -64$$

Cevap: E

$$4. \begin{aligned} a-b &= 6 & (a-b)^2 &= a^2 - 2ab + b^2 \\ a \cdot b &= 16 & 36 &= a^2 - 32 + b^2 \\ & & 68 &= a^2 + b^2 \end{aligned}$$

Cevap: D

$$5. \left(x - \frac{1}{x}\right)^2 = \left(x + \frac{1}{x}\right)^2 - 4$$

$$\left(x - \frac{1}{x}\right)^2 = 4^2 - 4$$

$$\left(x - \frac{1}{x}\right)^2 = 12 \Rightarrow x - \frac{1}{x} = 2\sqrt{3}$$

Cevap: D

$$6. \begin{aligned} 3^8 - 1 &= (3^4)^2 - 1^2 = (3^4 - 1) \cdot (3^4 + 1) = 80 \cdot 82 \\ 5, 8, 40 &\rightarrow 80\text{'in tam bölenleridir.} \\ 41 &\rightarrow 82\text{'nin tam bölenidir.} \end{aligned}$$

Cevap: E

$$7. \frac{56^2 - 42^2}{73^2 + 50 \cdot 73 + 25^2} = \frac{(56-42) \cdot (56+42)}{(73+25)^2}$$

$$= \frac{14 \cdot 98}{(98)^2} = \frac{14}{98} = \frac{1}{7}$$

Cevap: A

$$8. A \cdot (7^2 - 1) = (7^2 - 1) \cdot (7^2 + 1) \cdot (7^4 + 1) \cdot (7^8 + 1)$$

$$48A = (7^4 - 1) \cdot (7^4 + 1) \cdot (7^8 + 1)$$

$$48A = (7^8 - 1) \cdot (7^8 + 1)$$

$$48A = 7^{16} - 1$$

$$48A + 1 = 7^{16}$$

Cevap: E

$$9. (a-b)^3 = -(b-a)^3 \text{ ya da } (b-a)^2 = (a-b)^2$$

taban benzetmesi yapılarak çözüme gidilebilir.

$$\frac{(a-b)^2 \cdot (b^2+c) - (a-b)^3 \cdot (a+b)}{a(a^2+c) - b(a^2+c)}$$

$$\frac{(a-b)^2 \cdot (b^2+c - b^2 + a^2)}{(a^2+c) \cdot (a-b)}$$

$$\frac{(a-b)^2 \cdot (a^2+c)}{(a^2+c) \cdot (a-b)}$$

$$= a-b$$

Cevap: A

$$10. \frac{\sqrt{x} - \sqrt{y}}{(\sqrt{x})^2 - (\sqrt{y})^2} : \frac{x - \sqrt{xy} + y}{(\sqrt{x})^3 + (\sqrt{y})^3}$$

$$\frac{\sqrt{x} - \sqrt{y}}{(\sqrt{x} - \sqrt{y})(\sqrt{x} + \sqrt{y})} : \frac{x - \sqrt{xy} + y}{(\sqrt{x} + \sqrt{y})(\sqrt{x}^2 - \sqrt{xy} + \sqrt{y}^2)}$$

$$\frac{1}{\sqrt{x} + \sqrt{y}} \cdot \frac{(\sqrt{x} + \sqrt{y})(x - \sqrt{xy} + y)}{x - \sqrt{xy} + y} = 1$$

Cevap: A

11. x ve y birbirine yakın büyük sayılar tanımlandığında sorulan ifadeyi x - y özdeşliğine benzetmeliyiz.

$$\begin{aligned} (x + y)^2 - 4xy &= x^2 + 2xy + y^2 - 4xy \\ &= x^2 - 2xy + y^2 \\ &= (x - y)^2 = (987 - 984)^2 \\ &= 3^2 \\ &= 9 \end{aligned}$$

Cevap: C

$$12. \frac{x^2}{x} - \frac{5x}{x} - \frac{3}{x} = \frac{0}{x}$$

$$x - 5 - \frac{3}{x} = 0 \Rightarrow x - \frac{3}{x} = 5 \text{ tir.}$$

$$\frac{x^4 + 9}{x^2} = \frac{x^4}{x^2} + \frac{9}{x^2} = x^2 + \frac{9}{x^2}$$

$$\left(x - \frac{3}{x}\right)^2 = 5^2$$

$$x^2 - 2 \cdot x \cdot \frac{3}{x} + \frac{9}{x^2} = 25$$

$$x^2 - 6 + \frac{9}{x^2} = 25$$

$$x^2 + \frac{9}{x^2} = 31$$

Cevap: B

$$13. x^2 - 9y^2 = 19$$

$$(x - 3y)(x + 3y) = 19.1$$

$$\begin{array}{r} x - 3y = 1 \\ x + 3y = 19 \\ \hline 2x = 20 \\ x = 10 \end{array} \quad \begin{array}{r} 10 - 3y = 1 \\ 3y = 9 \\ y = 3 \\ x \cdot y = 10 \cdot 3 = 30 \end{array}$$

Cevap: C

$$14. 2\left(x - \frac{1}{2x}\right) = 2.3 \Rightarrow 2x - \frac{1}{x} = 6 \text{ dir.}$$

$$\left(2x - \frac{1}{x}\right)^2 = 6^2$$

$$4x^2 - 2 \cdot 2x \cdot \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} = 36$$

$$4x^2 - 4 + \frac{1}{x^2} = 36$$

$$4x^2 + \frac{1}{x^2} = 40$$

Cevap: C

- 15.

$$x^3 + 3xy^2 = 76$$

$$y^3 + 3x^2y = 49$$

$$x^3 + 3x^2y + 3xy^2 + y^3 = 125$$

$$(x + y)^3 = 125$$

$$x + y = 5$$

$$x^2 - y^2 = (x - y) \cdot (x + y) = 3.5 = 15$$

$$x^3 + 3xy^2 = 76$$

$$-y^3 + 3x^2y = 49$$

$$x^3 - 3x^2y + 3xy^2 - y^3 = 76 - 49$$

$$(x - y)^3 = 27$$

$$x - y = 3$$

Cevap: E

Doktrin Yayınları

16. A = (x - 2) \cdot (x + 2)

$$B = (x - 2) \cdot (x + 1)$$

$$C = (x - 2) \cdot (x - 2)$$

$$\frac{\text{EKOK}(A, B, C)}{\text{EBOB}(A, B, C)} = \frac{(x - 2)^2 \cdot (x + 1) \cdot (x + 2)}{(x - 2)}$$

$$= (x^2 - 4) \cdot (x + 1)$$

EBOB ortak çarpanı, EKOK ise ortak çarpanı ve ortak olmayanları alır.

Cevap: D

ÇARPANLARA AYIRMA - ÖZDEŞLİKLER - TEST 2

$$1. \frac{x^2 + mx + 12}{(x - 3)(x + 2)}$$

Sadeleşebilir olması için payımızın çarpanlarından biri ya x - 3 ya da x + 2 olmalıdır.

$$x^2 + mx + 12 = (x - 3) \cdot (x - 4) \quad m = -7$$

$$x \quad -3$$

$$x \quad -4$$

$$x^2 + mx + 12 = (x + 2)(x + 6) \quad m = 8$$

$$x \quad +2$$

$$x \quad +6$$

$$-7 + 8 = 1$$

Cevap: B

$$2. \frac{x^2 + ax + b}{x^2 - 5x + 6} = \frac{x + 1}{x - 3}$$

olduğuna göre kesrin payında sadeleşen $x - 2$ ve sonuca gelen $x + 1$ olmalıdır.

$$x^2 + ax + b = (x + 1)(x - 2) = x^2 - x - 2$$

$$\text{O halde } a = -1 \quad b = -2$$

$$a - b = -1 - (-2)$$

$$= -1 + 2 = 1 \text{ dir.}$$

Cevap: C

3. Payda yalın olduğunda ortak paydada parçalama yapılır.

$$\frac{3x}{xy} + \frac{5xy}{xy} + \frac{3y}{xy} = \frac{3}{y} + 5 + \frac{3}{x} = 5 + 9 = 14$$

Cevap: C

4. Bu tarz sorularda verilen ifadede köklü ifade yalnız bırakıldığı kökün derecesi kadar kuvvet uygulanır.

$$(x - 1)^3 = (\sqrt[3]{3})^3$$

$$x^3 - 3x^2 + 3x - 1 = 3$$

$$x^3 - 3x^2 + 3x = 4$$

$$x^3 - 3x^2 + 3x + 5 = 9$$

4

Cevap: D

$$5. (x - y + z)^2 = x^2 + y^2 + z^2 + 2(-xy - yz + xz)$$

$$144 = x^2 + y^2 + z^2 + 2.50$$

$$44 = x^2 + y^2 + z^2$$

Cevap: E

6. En küçük, en büyük değerler sorulduğunda bu tarz sorularda tam kare benzetmesi yapılır.

$$x^2 - 4x + 4 + y^2 + 6y + 9 + 10$$

$$(x - 2)^2 + (y + 3)^2 + 10$$

0

0

parantez karenin değeri en az 0 olduğundan ifadenin en küçük değeri 10 olmalıdır.

Cevap: B

$$7. a^2 + c^2 - 2b^2 = a^2 - b^2 + c^2 - b^2$$

$$(a - b)(a + b) + (c - b)(c + b)$$

6

-6

$$6a + 6b - 6c - 6b$$

$$6a - 6c$$

$$6(a - c) = 72$$

12

$$a - b = 6$$

$$= b - c = 6$$

$$a - c = 12$$

Cevap: E

$$8. x^2 - (y^2 - 2y + 1)$$

$$x^2 - (y - 1)^2 \text{ iki kare farkı açılımından}$$

$$(x - y + 1)(x + y - 1)$$

Cevap: E

9. Kesrin pay ve paydasında toplama - çıkarma işlemi olduğunda sadeleştirme yapılamaz.

$$\frac{x - 2(x - 3)}{x - 3(x - 4)} : \frac{x + 3}{x + 3(x + 4)}$$

$$\frac{-x + 6}{-2x + 12} : \frac{x + 3}{4x + 12}$$

$$= \frac{-x + 6}{2(-x + 6)} \cdot \frac{4(x + 3)}{x + 3}$$

$$= \frac{4}{2} = 2$$

Cevap: B

$$10. \frac{(a-1)(a^2+a+1)}{(a-1)(a+1)} \cdot \frac{(a+1)(a+1)}{a^2+a+1}$$

$$= a + 1$$

Cevap: C

$$11. \frac{[xy(x-y)]^2}{x^2y^2(x-y)} + \frac{[xy(x+y)]^2}{x^2y^2(x+y)}$$

$$= \frac{x^2y^2(x-y)^2}{x^2y^2(x-y)} + \frac{x^2y^2(x+y)^2}{x^2y^2(x+y)}$$

$$x - y + x + y = 2x$$

Cevap: C

$$12. \frac{x^2 - \frac{1}{x}}{x} : \frac{x^4 + x^2 + 1}{x^2 + \frac{1}{x}} = \frac{x^3 - 1}{x} : \frac{x^4 + x^2 + 1}{x}$$

$$\frac{(x-1)(x^2+x+1)}{1-x} \cdot \frac{(x^4+x^2+1) \cdot x}{x^3+1}$$

$$\frac{-(x^2+x+1)}{1} \cdot \frac{(x+1)(x^2-x+1)}{x(x^2+x+1)(x^2-x+1)}$$

$x^4 + x + 1 = (x^2 + x + 1)(x^2 - x + 1)$ olduğundan

$$= \frac{-(x+1)}{x}$$

Cevap: A

13. $\frac{a^2b - ab^2}{a - b}$ olduğuna göre
 $\Rightarrow \frac{ab \cdot (a - b)}{a - b} = ab$ dir.

Cevap: A

14. $\frac{x^4 - xy^3}{x^2 + xy + y^2} \cdot \frac{(x + y)^2}{x^4 - y^4}$
 $\Rightarrow \frac{x \cdot (x^3 - y^3)}{x^2 + xy + y^2} \cdot \frac{(x + y)^2}{(x^2 - y^2) \cdot (x^2 + y^2)}$
 $\Rightarrow \frac{x \cdot (x - y) \cdot (x^2 + xy + y^2)}{x^2 + xy + y^2} \cdot \frac{(x + y)^2}{(x - y) \cdot (x + y) \cdot (x^2 + y^2)}$
 $\Rightarrow \frac{x \cdot (x + y)}{x^2 + y^2}$ dir.

Cevap: D

15. $x = (0,5)^3 \Rightarrow x = \left(\frac{5}{10}\right)^3 = \left(\frac{1}{2}\right)^3 \Rightarrow x = 2^{-3}$
 $y = 4^3 = (2^2)^3 \Rightarrow y = 2^6$ dir.
 $(x + y)^2 - (x - y)^2 = (x + y + x - y) \cdot (x + y - x + y)$
 $= 2x \cdot 2y$
 $= 4 \cdot 2^{-3} \cdot 2^6 = 2^2 \cdot 2^{-3} \cdot 2^6$
 $= 2^5 = 32$ bulunur.

Cevap: C

16. $x \in \mathbb{Z}^+$
 olmak üzere,
 $205^2 - 195^2 = 10x^2$
 $\Rightarrow (205 - 195) \cdot (205 + 195) = 10x^2$
 $\Rightarrow 10 \cdot 400 = 10x^2$
 $\Rightarrow x^2 = 400 \Rightarrow x^2 = (20)^2$
 $\Rightarrow x = 20$ dir.

Cevap: B

DENKLEMLER - TEST 1

1. $\frac{x+5}{3} - \frac{x-2}{5} = 7$
 $\frac{5(x+5)}{15} - \frac{3(x-2)}{15} = 7$
 $\frac{5x+25}{15} - \frac{3x-6}{15} = 7$
 $\frac{5x+25-3x+6}{15} = 7$
 $\frac{2x+31}{15} \neq 7$
 $2x+31 = 105$
 $2x = 74$
 $x = 37$

Cevap: B

2. $1 + \frac{12}{6} = 4$
 $3 + \frac{4}{5 - \frac{4}{x+1}} = 4$ 4 olmalı

$3 + \frac{6}{3 + \frac{4}{x+1}} = 4$ 1 olmalı

$\frac{6}{5 - \frac{4}{x+1}} = 1$ 6 olmalı

$5 - \frac{4}{x+1} = 6$ -1 olmalı

$\frac{4}{x+1} = -1 \Rightarrow x+1 = -4$
 $x = -5$

Cevap: E

3. $\frac{4x}{3x-2} - \frac{2x+4}{2-3x} = 4$
 $\frac{4x}{3x-2} - \frac{-2x-4}{3x-2} = 4$
 $\frac{4x+2x+4}{3x-2} = 4$
 $\frac{6x+4}{3x-2} \neq \frac{4}{1}$
 $12x-8 = 6x+4$
 $6x = 12$
 $x = 2$

Cevap: B

4. $y = 2$ değeri için x bulunamaz.

$\frac{2}{1} \neq \frac{4x-5}{2x+1}$
 $4x+2 = 4x-5$
 $2 = -5$

x yok olduğu için x bulunamaz.

Kısayol:

x in katsayılar oranı alınarakta çözüme gidebilir.

$y = \frac{4x-5}{2x+1} = 2$ olamaz.

Cevap: B

$$5. \frac{\frac{1}{100} \cdot x + \frac{2}{10}}{\frac{3}{100} + \frac{5}{100} \cdot x} = \frac{\frac{x}{100} + \frac{20}{100}}{\frac{3}{100} + \frac{5x}{100}}$$

$$= \frac{\frac{x+20}{100}}{\frac{5x+3}{100}} = \frac{x+20}{5x+3} = \frac{1}{4}$$

$$4x + 80 = 5x + 3$$

$$77 = x$$

Cevap: C

6. Paydaları aynı olan ifadeler bir araya getirilir.

$$\frac{x}{x-3} - \frac{6-x}{x-3} = \frac{3}{x+1}$$

$$\frac{x-6+x}{x-3} = \frac{3}{x+1}$$

$$\frac{2(x-3)}{(x-3)} = \frac{3}{x+1}$$

$$\frac{2}{1} = \frac{3}{x+1}$$

$$2x + 2 = 3$$

$$2x = 1$$

$$x = \frac{1}{2}$$

Cevap: A

$$7. \frac{x-3}{(x-3)(x+2)} \times \frac{1}{(x+2)}$$

$$(\cancel{x-3})(\cancel{x+2}) = (\cancel{x-3})(\cancel{x+2})$$

$$0 = 0$$

bilinmeyen yok edilip eşitlik sağlanırsa Ç.K = R dir.

Normalde sadeleşen ifadeleri sıfır yapan değerler çözüm kümesine dahil edilir ama kesirlerin paydalarını sıfır yaptığı için çözüm kümesinden çıkarılır.

$$\text{Ç.K} = \mathbb{R} - \{-2, 3\}$$

Cevap: D

8. Çözüm kümesi bir elemanlı demek x ve y yok etme metodu ile bulunabilir demektir. İlk iki denklemden x ve y yi buluruz. Son denklemi sağlamak zorunda olduğu için x ve y yi yerine yazarak a yi bulabiliriz.

$$2x - y = 7$$

$$x + 2y = 1$$

$$\frac{4x - 2y = 14}{x + 2y = 1}$$

$$\pm \frac{5x = 15}{x = 3}$$

$$2x - y = 7$$

$$6 - y = 7$$

$$y = -1$$

$$ax + 4y = 8$$

$$3a - 4 = 8$$

$$3a = 12$$

$$a = 4$$

Cevap: B

9. x in her değeri için sağlıyorsa Ç.K = R dir. O halde bilinmeyen yok edilip eşitliğin sağlanması gerekir.

$$ax + b - 2 + 4x = bx + 4$$

$$ax + 4x + b - 2 = bx + 4$$

$$(a + 4)x + b - 2 = bx + 4$$

Bilinmeyen yok edilmesi için;

$$a + 4 = b$$

eşitliğin sağlanması için;

$$b - 2 = 4 \text{ olmalı}$$

$$b = 6 \text{ dir.}$$

$$a + 4 = 6 \Rightarrow a = 2$$

$$a \cdot b = 12$$

Cevap: C

10. Sağlayan x değeri yok demek Ç.K = ∅ demektir.

O halde bilinmeyen yok edilip eşitliğin sağlanmaması gerekir.

$$ax - 3a + 5x = b$$

$$(a + 5)x - 3a = b$$

$$a + 5 = 0 \quad -3a \neq b$$

$$a = -5 \quad 15 \neq b$$

Cevap: D

Doktrin Yayınları

11. $a_1x + b_1y + c_1 = 0$

$$a_2y + b_2y + c_2 = 0$$

denklemleri verilsin. Denlem sisteminin çözüm kümesi sonsuz elemanlı ise;

$$\frac{a_1}{a_2} = \frac{b_1}{b_2} = \frac{c_1}{c_2} \text{ eşitliğini sağlamalıdır.}$$

$$\text{O halde } \frac{a+1}{3} = \frac{-4}{b-2} = \frac{-8}{4} = -2$$

$$\frac{a+1}{3} = -2$$

$$a+1 = -6$$

$$a = -7$$

$$\frac{-4}{b-2} = -2$$

$$-2b + 4 = -4$$

$$-2b = -8 \quad b = 4$$

$$a + b = -3$$

Cevap: E

12. $2x - y + 14z = 9$

$$3/3x + 4y - z = 8$$

$$2x - y + 14z = 9$$

$$+ \frac{9x + 12y - 3z = 24}{11x + 11y + 11z = 33}$$

$$\frac{11(x+y+z)}{11} = \frac{33}{11}$$

$$x + y + z = 3$$

Cevap: A

$$13. \frac{2x}{5} - \frac{x-2}{3} = \frac{3}{5}$$

denkleminde kesirlerin paydalarını 15 te eşitleyelim.

Buna göre,

$$\frac{2x}{5} - \frac{x-2}{3} = \frac{3}{5}$$

$$6x - 5(x-2) = 9$$

$$6x - 5x + 10 = 9$$

$$x = -1 \text{ bulunur.}$$

Cevap: B

14. Verilen denklemin kökü 3 olduğundan, $x = 3$ için denklem doğrulanır.

$$\frac{x+3}{x+a} + \frac{x+3}{x-1} = \frac{1}{x} + 4$$

$$\frac{3+2}{3+a} + \frac{3+3}{3-1} = \frac{1}{3} + 4$$

$$\frac{5}{3+a} + 3 = \frac{1}{3} + 4$$

$$\frac{5}{3+a} = \frac{1}{3} + 1$$

$$\frac{5}{3+a} = \frac{4}{3}$$

$$15 = 12 + 4a$$

$$3 = 4a$$

$$a = \frac{3}{4} \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

15.

$$3x + 4y + 5z = 24$$

$$5x + 4y + 3z = 32$$

$$+ \quad 8x + 8y + 8z = 56$$

$$8.(x + y + z) = 56$$

$$x + y + z = 7 \text{ dir.}$$

Cevap: C

$$16. \quad a + b + c = 2$$

$$a + 2b + 3c = 5$$

$$+ \quad -1/2a - 3b + c = 11$$

$$a + b + c + a + 2b + 3c - 2a + 3b - c = 2 + 5 - 11$$

$$6b + 3c = -4$$

$$3.(2b + c) = -4$$

$$2b + c = -\frac{4}{3} \text{ tür.}$$

Cevap: B

BASİT EŞİTSİZLİKLER – TEST 1

$$1. \quad \frac{7-4x}{10} < 2$$

$$10 \cdot \frac{7-4x}{10} < 2 \cdot 10$$

$$7 - 4x < 20$$

$$-4x < 13$$

$$x > -\frac{13}{4}$$

olduğundan x'in en küçük tam sayı değeri, -3 tür.

Cevap: D

$$2. \quad -\frac{6}{5} < x < \frac{9}{4} \Rightarrow -1\frac{1}{5} < x < 2\frac{1}{4} \text{ ve } x \in \mathbb{Z}$$

$x \in \{-1, 0, 1, 2\}$ dir.

$$-1 + 0 + 1 + 2 = 2 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

$$3. \quad 2x + 3y - 6 = 0$$

$$3y = 6 - 2x$$

$$y = \frac{6-2x}{3} \dots (1)$$

$$-4 < x < 6$$

$$8 > -2x > -12$$

$$14 > 6 - 2x > -6$$

$$\frac{14}{3} > \frac{6-2x}{3} > -2$$

(1) eşitsizlikte yerine yazılırsa;

$$\frac{14}{3} > y > -2 \Rightarrow -2 < y < \frac{14}{3} \text{ tür.}$$

Cevap: E

$$4. \quad 4 - x < 7 - 2x \leq x + 4 \text{ ise}$$

$$4 - x < 7 - 2x \quad \text{ve} \quad 7 - 2x \leq x + 4 \text{ olmalıdır.}$$

$$4 - x < 7 - 2x \quad 7 - 2x \leq x + 4$$

$$-x + 2x < 7 - 4 \quad 3 \leq 3x$$

$$x < 3 \dots (1) \quad 1 \leq x \dots (2)$$

(1) ve (2) nin birlikte sağlandığı aralık $1 \leq x < 3$ tür.

Cevap: C

5. x in sınırları ile y nin sınırları çarpıldığında;

$$3 \cdot (-2) = -6$$

$$3 \cdot 6 = 18$$

$$5 \cdot (-2) = -10$$

$$5 \cdot 6 = 30 \text{ bulunur.}$$

Bulunan bu değerlerden en küçüğü $x \cdot y$ çarpımının alt sınırını, en büyüğü ise $x \cdot y$ çarpımının üst sınırını oluşturur.

Buna göre,

$-10 \leq x \cdot y < 30$ olduğundan $x \cdot y$ çarpımının $-10, -9, -8 \dots, 29$ olmak üzere 40 farklı tam sayı değeri vardır.

Cevap: E

6. $\frac{y}{x+z} > 0$ ve $\frac{y}{y+z} > 0$ olduğundan eşitsizlikler ters çevrilirse;

$$\frac{y}{x+z} > \frac{y}{y+z} \Rightarrow \frac{x+z}{y} < \frac{y+z}{y} \text{ olur.}$$

$$\frac{x+z}{y} < \frac{y+z}{y} \Rightarrow x+z > y+z \dots (y < 0)$$

$$x > y \text{ dir.}$$

Cevap: C

7. $a > 0$ ve $a \cdot b > 0$ olduğundan $b > 0$ dir. Doğru cevap A, B, C olamaz. $b^2 > b$ olacağından b bileşik kesir olmalıdır. Bu da b nin 1 den büyük olmasını gerektir.

Cevap: E

8. I. yol, II. yoldan kısa olduğu için

$$380 - 4x < x + 20$$

$$380 - 20 < x + 4x$$

$$360 < 5x$$

$$72 < x \text{ tir.}$$

Ayrıca yolun uzunluğu negatif olamayacağından

$$380 - 4x > 0$$

$$380 > 4x$$

$$95 > x \text{ olur.}$$

Buradan; $72 < x < 95$ olarak bulunur.

Cevap: B

9. $a, b \in \mathbb{Z}$

$$-2 < a < 6$$

$$3 < b \leq 9$$

$3a - 2b$ ifadesinin alabileceği en büyük değer için

$$a = 5 \text{ ve } b = 4 \text{ alınır.}$$

Buna göre a ve b değerleri yerlerine yazılır ise,

$$3a - 2b = 3 \cdot 5 - 2 \cdot 4$$

$$= 15 - 8$$

$$= 7 \text{ dir.}$$

Cevap: D

10. $-5 \leq a \leq 3$

$$-3 \leq b < 7$$

$a - 2b$ ifadesinin alabileceği en büyük değer için eşitsizlikler kullanılır.

$$-5 \leq a \leq 3$$

$$-3 \leq b < 7 \text{ dir.}$$

$$-5 \leq a \leq 3 \text{ ve}$$

$$-2/-3 \leq b \leq 7 \Rightarrow 6 \geq -2b > -14$$

Buna göre, eşitsizlikler toplanır ise,

$$-5 \leq a \leq 3$$

$$+ \quad -14 < -2b \leq 6$$

$$-19 < a - 2b \leq 9 \text{ olur.}$$

$a - 2b$ ifadesinin alabileceği en büyük değer 9'dur.

Cevap: D

11. $x, y, z \in \mathbb{Z}^+, x \neq y \neq z$

$$x < 2y$$

$$y < 5z$$

Buna göre, en az $y = 2$ için

$$x < 2 \cdot 2$$

$$x < 4 \text{ tür.}$$

en az $z = 1$ için

$$y < 5 \cdot 1$$

$$y < 5 \text{ tir.}$$

O halde, x değeri en az $x = 3$ olur.

$$x, y, z \text{ nin toplamı en az ise } x + y + z = 3 + 2 + 1$$

$$= 6 \text{ dir.}$$

Cevap: A

12. $x \cdot y < 0$

$$x^2 < x$$

Buna göre $x^2 < x \Rightarrow 0 < x < 1$ dir.

$x \cdot y < 0$ eşitsizliğinde x pozitif bir terim olduğundan $y < 0$ olacaktır.

O halde, x ve y zıt işaretlidir.

$$\frac{x}{y} < 0 \text{ olacağından dolayı daima doğrudur.}$$

Cevap: A

13. Aralıkta verilen bir reel sayının karesinin aralığını bulmak için, sayının ve sınırların karesi alınır.

$$-3 < x < 4 \text{ ise; } 0 \leq x^2 < 16 \text{ dir.}$$

(-3 ile 4 aralığında x, 0 değerini alabilir. x in 0 değeri için x^2 de 0 olacaktır. Bir sayının karesi en az 0 olacağından bu eşitsizlikte küçük sınır 0 dir ve 0 a eşit olarak gösterilir.)

$$2 < y < 6 \text{ ise; } 4 < y^2 < 36 \text{ dir.}$$

$$\begin{array}{r} 0 \leq x^2 < 16 \\ + \quad 4 < y^2 < 36 \\ \hline 4 < x^2 + y^2 < 52 \end{array}$$

0 halde $x^2 + y^2$ toplamının alabileceği en küçük tam sayı değeri 5, en büyük tam sayı değeri 51 dir ve bu değerlerin toplamı

$$5 + 51 = 56 \text{ dir.}$$

Cevap: D

14. $x, y \in \mathbb{R}$ ve $\frac{2x+y}{x} = 1$ 'dir.

Buna göre,

$$\frac{2x+y}{x} = 1$$

$$\Rightarrow 2x + y = x$$

$$\Rightarrow x + y = 0$$

$$\Rightarrow x = -y \text{ 'dir.}$$

0 halde x ve y kesinlikle zıt işaretlidir.

$$x \cdot y < 0 \text{ dir.}$$

Cevap: C

15. $z \in \mathbb{R}$ ve $-1 < z < 1$ dir.

Buna göre, $\frac{1}{z^2}$ ifadesi z'nin alabileceği bütün değerler

için her zaman 1'den büyük olacaktır.

Örneğin; $z = \frac{1}{2}$ için

$$\Rightarrow \frac{1}{z^2} = \frac{1}{\left(\frac{1}{2}\right)^2} = \frac{1}{\frac{1}{4}} = 4 > 1 \text{ 'dir.}$$

$$z = -\frac{1}{3} \text{ için}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{z^2} = \frac{1}{\left(-\frac{1}{3}\right)^2} = \frac{1}{\frac{1}{9}} = 9 > 1 \text{ 'dir.}$$

Cevap: B

16. $y \cdot z^2 < 0 \Rightarrow y < 0$ dir.

$$x - y < 0 \Rightarrow x < y \text{ dir.}$$

$$y < 0 \text{ ise } x < 0 \text{ olur.}$$

$$\frac{x}{y} < z \Rightarrow 0 < z \text{ dir.}$$

Buna göre,

$$\frac{x+y}{z} < 0 \text{ olur.}$$

Cevap: D

MUTLAK DEĞER – TEST 1

$$1. |3x - 9| + |6 - 2x| = 20$$

$$|3 \cdot (x - 3)| + |2 \cdot (3 - x)| = 20$$

$$3|x - 3| + 2|3 - x| = 20$$

$$5|x - 3| = 20$$

$$|x - 3| = 4$$

$$x - 3 = 4$$

$$x = 7$$

$$x - 3 = -4$$

$$x = -1 \text{ bulunur.}$$

$$\text{Ç.K} = \{-1, 7\} \text{ dir.}$$

Cevap: B

2. $|x + 4| \cdot |x - 4|$ çarpımı negatif olamayacağından eşitliğin sağ tarafındaki $x + 4$ ifadesi de negatif

olamaz. Bu durumda $x + 4 \geq 0$ olacağından

$$|x + 4| = x + 4 \text{ tür.}$$

$$|x + 4| \cdot |x - 4| = x + 4 \Rightarrow (x + 4) \cdot |x - 4| = (x + 4)$$

$$(x + 4) \cdot (|x - 4| - 1) = 0$$

$$x + 4 = 0 \text{ veya } |x - 4| - 1 = 0 \text{ dir.}$$

$$x + 4 = 0 \Rightarrow x = -4 \Rightarrow \text{Ç}_1 = \{-4\}$$

$$|x - 4| - 1 = 0 \Rightarrow |x - 4| = 1$$

$$|x - 4| - 1 = 1 \Rightarrow x - 4 = 1 \text{ veya } x - 4 = -1 \text{ dir.}$$

$$x = 5 \quad x = 3$$

$$\text{Ç}_2 = \{5, 3\}$$

Buna göre;

x in alabileceği değerler toplamı

$$-4 + 5 + 3 = 4 \text{ tür.}$$

Cevap: E

- 3.

Uyarı:

$$|x + a| + |x - b| = k$$

eşitliğinde $a + b > k$ ise ;

eşitliğin çözüm kümesi boşkümedir.

$$\text{Ç.K} = \emptyset \text{ bulunur.}$$

$$|x + 6| + |x - 1| = 4 \text{ denkleminde;}$$

$$a = 6, b = 1 \text{ ve } k = 4 \text{ tür.}$$

Buna göre ; $6 + 1 > 4 \Rightarrow 7 > 4$ olduğundan çözüm kümesi $\emptyset$ dir.

Cevap: E

4. $|a| = |b|$ olması durumunda;
 $a = b$ veya $a = -b$ eşitlikleri yazılabilir.

Bu durumda ;

$$|x - 5| = |2x + 4|$$

$$x - 5 = 2x + 4 \quad x - 5 = -2x - 4$$

$$-5 - 4 = 2x - x \quad x + 2x = -4 + 5$$

$$\boxed{-9 = x}$$

$$3x = 1$$

$$\boxed{x = \frac{1}{3}}$$

Buradan; eşitliği sağlayan x değerleri çarpımı

$$(-9) \cdot \frac{1}{3} = -3 \text{ tür.}$$

Cevap: B

5.

Uyarı:

$$a < |x| < b \text{ ise}$$

$$a < x < b$$

$$a < -x < b \text{ dir.}$$

Buradan ;

$$3 < |x - 2| < 6$$

$$3 < x - 2 < 6 \quad 3 < -(x - 2) < 6$$

$$5 < x < 8 \quad -3 > x - 2 > -6$$

$$-1 > x > -4$$

x ; 6, 7, -2 ve -3 olmak üzere 4 farklı tam sayı değeri vardır.

Cevap: A

6. $\frac{8}{|1-x|} > \frac{4}{3}$ eşitsizliğinin iki yanı da pozitif olduğundan iki taraftaki

kesirlerin çarpmaya göre tersi alınırsa eşitsizliğin yönü değiştirilir.

Buna göre,

$$8 \cdot \frac{|1-x|}{8} < \frac{3}{4} \cdot 8 \Rightarrow |1-x| < 6$$

$$\Rightarrow -6 < 1-x < 6$$

$$\Rightarrow -7 < -x < 5$$

$$\Rightarrow -5 < x < 7$$

aralığındaki tam sayılar,

$\{-4, -3, -2, \dots, 6\}$ olup 11 tanedir. Ancak $x \neq 1$

olduğundan (Paydayı, sıfır yapıyor) x in tam sayı değerleri 10 tanedir.

Cevap: D

7. $|x| > x \Rightarrow x < 0$,

$|y| = -y \Rightarrow y \leq 0$ olduğundan $x \cdot y \geq 0$ olur.

Dolayısıyla $\frac{x}{y} < -1$ olamaz.

Cevap: E

8. $a = |\sqrt{5} - 3| = 3 - \sqrt{5}$ tir.

$b = |a - 5|$ ifadesinde a 'nın eşiti yerine yazılır ise

$$b = |3 - \sqrt{5} - 5| = |-2 - \sqrt{5}| = 2 + \sqrt{5} \text{ tir.}$$

$c = |b - 2|$ ifadesinde b 'nin eşiti yerine yazılır ise

$$c = |2 + \sqrt{5} - 2| = |\sqrt{5}| = \sqrt{5} \text{ tir.}$$

Cevap: A

9. $x < y$ olduğuna göre

Buna göre, $x + y + |x - y|$

$$\Rightarrow x + y - (x - y)$$

$$\Rightarrow x + y - x + y = 2y$$

Cevap: B

10. $a \in \mathbb{R}$ ve $-1 < a < 2$ olduğuna göre,

$$|a + 1| + |a - 2|$$

$$= a + 1 - (a - 2)$$

$$= a + 1 - a + 2 = 3 \text{ tür}$$

Cevap: A

11. $0 < a < b < 1$ olduğuna göre

$$\frac{|b-a| + a-b}{b-a}$$

$$\Rightarrow \frac{b-a+a-b}{b-a} = \frac{0}{b-a} = 0 \text{ dir.}$$

Cevap: C

12. $-2 < a < -1$ olmak üzere

$$|2a + 1| + |a + 2|$$

$2a + 1 < 0$ ve $a + 2 > 0$ olduğuna göre,

$$= -(2a + 1) + (a + 2)$$

$$= -2a - 1 + a + 2$$

$$= 1 - a \text{ dir.}$$

Cevap: B

13. $|3 - a| \leq 5$

$$\Rightarrow -5 \leq 3 - a \leq 5$$

$$\Rightarrow -8 \leq -a \leq 2$$

$$\Rightarrow -2 \leq a \leq 8 \text{ dir.}$$

Buna göre, a 'nın alabileceği tam sayı değerler;

$$\{-2, -1, \dots, 8\}$$

11 tanedir.

Cevap: B

- 14.
- $a \in \mathbb{R}$
- olduğuna göre,

$$|a - 3| + |a - 11| = x$$

x ifadesinin en küçük değerini bulmak için mutlak değerlerden biri sıfırlanarak bulunur.

Buna göre $a = 11$ için

$$|a - 3| + |a - 11|$$

$$\Rightarrow |11 - 3| + |11 - 11| = x$$

$$\Rightarrow |8| + |0| = x$$

$$\Rightarrow 8 + 0 = x$$

$$\Rightarrow x = 8 \text{ dir.}$$

Cevap: D

- 15.
- $x \in \mathbb{R}$
- olduğuna göre,

$$|x - 1| < \frac{|x - (-2)|}{2}$$

$$\Rightarrow 2|x - 1| < |x + 2|$$

$$\Rightarrow |2x - 2| < |x + 2| \text{ dir.}$$

Cevap: C

- 16.
- $x \in \mathbb{R}$
- olduğuna göre,

$$|x - (-2)| = 2|x - 1|$$

$$|x + 2| = 2|x - 1| \text{ olduğuna göre,}$$

$$2 + x = 2(x - 1) \quad \text{ve} \quad x + 2 = -2x + 2$$

$$x + 2 = 2x - 2 \quad \quad \quad x + 2x = 2 - 2$$

$$x = 4 \text{ tür.} \quad \quad \quad x = 0 \text{ dir.}$$

Buna göre, x 'in alabilceği değerler toplamı

$$\Rightarrow 4 + 0 = 4 \text{ tür.}$$

Cevap: C

ÜSLÜ SAYILAR – TEST 1

$$1. \quad \frac{9 + 1 - 4}{\frac{1}{3} - \frac{1}{9}} = \frac{10 - 4}{\frac{2}{9}} = \frac{6}{\frac{2}{9}} = \frac{6}{1} \cdot \frac{9}{2} = 27$$

Cevap: E

2. Bu tarz sorularda sorulan ifadeyi verilen üslü ifadeye benzetiyoruz sonra yerine yazıyoruz.

$$8^x = (2^3)^x \text{ ve } 4^x = (2^2)^x \text{ olmak üzere,}$$

$$8^x + 4^x = \underset{\downarrow}{(2^3)^3} + \underset{\downarrow}{(2^2)^2} \cdot 4$$

$$= 3^3 + 3^2 \cdot 4$$

$$= 27 + 36$$

$$= 63$$

Cevap: E

$$3. \quad (2^3)^{0.4} \cdot 2^{0.8} + (3^2)^{0.25} \cdot (3^3)^{0.5}$$

$$2^{1.2} \cdot 2^{0.8} + 3^{0.5} \cdot 3^{1.5}$$

$$2^2 + 3^2 = 13$$

Cevap: D

$$4. \quad \frac{2^{-3} + 2}{(-3)^2 - 2} = \frac{\frac{1}{8} + 2}{7} = \frac{\frac{17}{8}}{7} = \frac{17}{8} \cdot \frac{1}{7}$$

$$= \frac{17}{56}$$

Cevap: D

5. Kuvvette kesir varsa tabanı sade hale getirip kesrin paydasından kurtuluyoruz.

$$\left(\frac{27}{1000}\right)^{\frac{-2}{3}} \cdot \left(\frac{81}{10000}\right)^{\frac{3}{4}}$$

$$\left(\left(\frac{3}{10}\right)^3\right)^{\frac{-2}{3}} \cdot \left(\left(\frac{3}{10}\right)^4\right)^{\frac{3}{4}}$$

$$\left(\frac{3}{10}\right)^{-2} \cdot \left(\frac{3}{10}\right)^3 = \left(\frac{3}{10}\right)^1 = \frac{3}{10}$$

Cevap: A

6. Bu tarz sorularda önce işaret belirlenir sonra işlem uygulanır. Negatif sayının değeri parantez dışı tek kuvvet ise negatif, çift kuvvet ise pozitif.

$$(-a^{-2}) \cdot (a^3) \cdot (a^{-6})$$

$$-a^{-2+3-6} = -a^{-5}$$

Cevap: C

7. Üslü sayılarda toplama-çıkarma işlemi olduğunda tabanları eşitleyip ortak parantez uygulanır.

$$\frac{2^{-21} + (2^3)^{-11} + (2^4)^{-12}}{(2^3)^{-5} + 2^{-27} + (2^2)^{-21}} = \frac{2^{-21} + 2^{-33} + 2^{-48}}{2^{-15} + 2^{-27} + 2^{-42}}$$

$$\frac{2^{-48} \cdot (2^{27} + 2^{15} + 1)}{2^{-42} \cdot (2^{27} + 2^{15} + 1)} = 2^{-48+42} = 2^{-6}$$

$$= \frac{1}{64}$$

Cevap: E

8. Bu tarz sorularda önce virgölü kaydırarak ondalıktan kurtulmak gerekir. Virgülü sağa kaydırmak için 10 ile çarpmak virgülü sola kaydırmak için 10 ile bölmek gerekir.

$$\frac{12 \cdot (10^{-14}) + 48 \cdot (10^{-14})}{2 \cdot (10^{-14}) + 28 \cdot (10^{-14})} = \frac{60 \cdot 10^{-14}}{30 \cdot 10^{-14}} = 2$$

Cevap: B

9. $3^{x-y} = a$ olsun.

$$3^{y-x} = \frac{1}{a} \text{ olmak üzere,}$$

$$\frac{5}{1-a} + \frac{5}{1-\frac{1}{a}} = \frac{5}{1-a} + \frac{5}{\frac{a-1}{a}} = \frac{5}{1-a} + \frac{5a}{a-1}$$

$$\frac{-5}{a-1} + \frac{5a}{a-1} = \frac{5(a-1)}{a-1} = 5$$

Kısayol

$$\frac{5}{1} \cdot \frac{5}{1} \cdot \frac{1}{3^{x-y}} + \frac{5}{1} \cdot \frac{1}{3^{y-x}} = 5$$

Bu tarz sorularda pay ve paydadaki belirtilen sayıların oranı cevabı verecektir.

Cevap: A

10. Bu tarz sorulardan üst parçalamaya gidilir.

$$\frac{3^x + 3^x \cdot 3^1}{4 \cdot 3^x \cdot 3^{-1}} + \frac{5^x - 5^x \cdot 5^{-1}}{5^x \cdot 5^{-2}}$$

$$\frac{3^x(1+3)}{3^x \cdot 4 \cdot \frac{1}{3}} + \frac{5^x(1-\frac{1}{5})}{5^x \cdot \frac{1}{25}}$$

$$\frac{4}{3} + \frac{\frac{4}{5}}{\frac{1}{25}} = \frac{4}{3} + \frac{4}{1} \cdot \frac{3}{1} + \frac{4}{1} \cdot \frac{25}{1} = 3 + 20 = 23$$

Kısayol:

x yerine 0 yazılarak çözüme gidilebilir.

Cevap: D

11. Kaç basamaklıdır veya sondan kaç basamağı 0 dir sorularının çözümü için 10^n benzetmesi yapılır. 10 un kuvveti kadar 0 vardır yorumu yapılır.

$$(2^4)^9 \cdot (5^2)^{18} \cdot 10!$$

$$2^{36} \cdot 5^{36} \cdot 10!$$

$$\underbrace{10^{36}}_{36 \text{ tane}} \cdot \underbrace{10^2}_{2 \text{ tane}} \Rightarrow 38 \text{ tane } 0 \text{ vardır.}$$

$$\frac{10}{2} = 5$$

$$\frac{10}{2} = 5$$

Cevap: C

12. Türünden cinsinden sorularında soruları verilene benzetmek bunun içinde benzer terimleri çekmek ve yerine yazmak yeterlidir.

$$x = 3^a - 1 \quad 3^a = x + 1$$

$$y = 3^{-a} + 2 = \frac{1}{3^a} + 2 = \frac{1}{x+1} + 2 = \frac{1+2x+2}{x+1} = \frac{2x+3}{x+1}$$

Cevap: A

13. $3^{a^2-b^2} = 3^{(a-b) \cdot (a+b)} = \underbrace{(3^{a-b})^{a+b}}_2 = 2^{a+b}$
 $2^{a+b} = 5$ olduğuna göre,
 $4^{a+b} = 5^2 = 25$ tir.

Cevap: D

14. $a = 3^x \cdot 3^1 \Rightarrow \frac{a}{3} = 3^x$ dir.

$$b = 5^x \cdot 5^{-1} \Rightarrow 5b = 5^x$$
 dir.

$$75^x = (3 \cdot 5)^x = \underbrace{3^x}_{\frac{a}{3}} \cdot \underbrace{5^x}_{5b} = \frac{25ab^2}{3}$$

Cevap: B

15. Üslü denklem sorularında iki tarafın kuvvetine ortak işlem uygulanabildiğini unutmamak gerekir.

$$2^x = 3^y \text{ her iki tarafın kuvvetini } y \text{ ile bölersek}$$

$$\frac{2^x}{2^y} = \frac{3^y}{3^y} = 3^1 = 3 \Rightarrow 2^{\frac{x}{y}} = 3 \text{ tür.}$$

$$2^x = 3^y \text{ her iki tarafın kuvvetini } x \text{ ile bölersek}$$

$$\frac{2^x}{2^x} = \frac{3^y}{3^{\frac{y}{x}}} = 2^1 = 2 \Rightarrow 3^{\frac{y}{x}} = 2 \text{ dir.}$$

O halde,

$$4^{\frac{x}{y}} = (2^{\frac{x}{y}})^2 = 3^2 = 9 \text{ dur.}$$

$$27^{\frac{y}{x}} = (3^{\frac{y}{x}})^3 = 2^3 = 8 \text{ dir.}$$

Buna göre,

$$4^{\frac{x}{y}} - 27^{\frac{y}{x}} = 9 - 8 = 1 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

16. $2 \cdot 3^x \cdot 3^{-1} + 3^x \cdot 3^1 + 3^x \cdot 3^2 = 38$

$$3^x \left(\frac{2}{3} + 3 + 9 \right) = 38$$

$$3^x \cdot \frac{38}{3} = 38$$

$$3^x = 3^1$$

$$x = 1$$

Cevap: A

ÜSLÜ SAYILAR – TEST 2

1. Üslü denklemde tabanlar aralarında asal olduğu sürece eşitliğin sağlanması için kuvvetlerin yalnız 0 olması gerekir.

$$2x - y + 1 = 0 \quad x + y + 5 = 0$$

$$2x - y = -1 \quad x + y = -5$$

$$\begin{array}{r} 2x - y = -1 \\ + \quad x + y = -5 \\ \hline 3x = -6 \\ x = -2 \end{array} \quad \Rightarrow \quad \begin{array}{r} -2 + y = -5 \\ y = -3 \end{array}$$

Buna göre,

$$x \cdot y = +6 \text{ dir.}$$

Cevap: D

2. $3^x = 5$ Her iki tarafı 3 ile çarpalım,

$$3^x \cdot 3 = 15$$

$$3^{x+1} = 15 \text{ tir.}$$

Buna göre,

$$15^{\frac{x}{x+1}} = (3^{x+1})^{\frac{x}{x+1}} = 3^x = 5 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

3. Bir üslü ifadenin değerinin 1 olabilmesi için 3 durum vardır.

1) Taban 0 dan farklı olmak üzere kuvvet 0 olmalı

2) Taban 1 olmalı

3) Taban -1 kuvvet çift olmalı

$$\begin{array}{l|l|l} x^2 - 4 = 0 & x - 2 = 1 & x - 2 = -1 \\ x^2 = 4 & x = 3 & x = -1 \\ x = -2 & & 1^2 - 4 = -3 \\ x = 2 & & \text{kuvvet tek} \end{array}$$

Buna göre, x'in değerleri {-2,3} olup 2 tanedir.

Cevap: B

4. Bu tarz sorularda tam kuvveti olmadığı için aralıkla sıralama yapılır.

$$2^5 < 60 < 2^6 \quad \Rightarrow \quad 5 < x < 6$$

$$3^4 < 100 < 3^5 \quad \Rightarrow \quad 4 < y < 5$$

$$4^3 < 80 < 4^4 \quad \Rightarrow \quad 3 < z < 4$$

$$z < y < x$$

Cevap: A

5. Sıralama sorularında hepsinde ortak olan ifadeler dikkate alınmaz. 20, 40 ve 60'ın ortak çarpanı 20 olduğu için yoksayabiliriz.

$$a = 2^{60} \rightarrow 2^3 = 8$$

$$b = 3^{40} \rightarrow 3^2 = 9$$

$$c = 7^{20} \rightarrow 7^1 = 7$$

$$b > a > c$$

Cevap: C

6. Bu tarz sorularda bir terslik dikkat çeker önce en sade hale getirmek sonra aynı tabana ait üslü ifadelerin kuvvet oranlarının birbirine eşit olması gerekir.

$$3^{2x} = 2^6$$

$$2^{4y} = 3^3$$

$$\frac{2x}{3} \times \frac{6}{4y} \Rightarrow 8xy = 18 \Rightarrow x \cdot y = \frac{9}{4}$$

Cevap: A

7. Üslü denklemde üstler aynı ise tabanlarda aynıdır. Kuvvet çift olduğu durumda tabanlar birbirinin terside olabilir.

$$2x - 1 = x + 7 \quad | \quad 2x - 1 = -x - 7$$

$$x = 8$$

$$3x = -6$$

$$x = -2$$

$$8 + (-2) = 6$$

Cevap: D

8. Üslü denklemde üste ulaşmak için tabanların eşit olması gerekir.

$$\left(\frac{5}{10}\right)^{x+1} = (2^3)^{x-3}$$

$$\left(\frac{1}{2}\right)^{x+1} = 2^{3x-9}$$

$$2^{-x-1} = 2^{3x-9} \Rightarrow -x - 1 = 3x - 9$$

$$-4x = -8$$

$$x = 2 \text{ bulunur.}$$

Cevap: E

9. Üslü eşitsizliklerde üstü yorumlamak için tabanların eşit olması gerekir.

$$\left(\frac{2}{3}\right)^{3x-1} < \left(\frac{9}{4}\right)^{x+2}$$

$$\left(\frac{2}{3}\right)^{3x-1} < \left(\frac{3}{2}\right)^{2x+4}$$

$$\left(\frac{2}{3}\right)^{3x-1} < \left(\frac{2}{3}\right)^{-2x-4}$$

tabanlar basit kesir olduğu zaman kuvvetlerdeki sıralamada eşitsizlik yön değiştirir.

$$3x - 1 > -2x - 4$$

$$5x > -3$$

$$x > -\frac{3}{5}$$

en küçük değer $x = 0$ dir.

Cevap: A

10. $\frac{3^2 + (-2)^3}{(-1)^4 + 2^2}$

$$\Rightarrow \frac{9 - 2^3}{1 + 4} = \frac{9 - 8}{1 + 4} = \frac{1}{5} \text{ tir.}$$

Cevap: A

11. $\frac{3^{-1} + 2 \cdot 3^{-1}}{2 + (-2)^2}$

$$\Rightarrow \frac{\frac{1}{3} + 2 \cdot \frac{1}{3}}{2 + 2^2} = \frac{\frac{1}{3} + \frac{2}{3}}{2 + 4} = \frac{\frac{3}{3}}{6} = \frac{1}{6} \text{ dir.}$$

Cevap: B

12. $5 - 5 \cdot (1 - 2 \cdot 10^{-2})$

$$\Rightarrow 5 - 5 + 10^1 \cdot 10^{-2}$$

$$\Rightarrow 10^{1-2} = 10^{-1}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{10}$$

$$\Rightarrow 0,1 \text{ dir.}$$

Cevap: A

13. $\frac{3}{0,2} - (0,25)^{-2}$

$$\Rightarrow \frac{3}{\frac{1}{5}} - \left(\frac{1}{4}\right)^{-2}$$

$$\Rightarrow \frac{3}{1} - \left(\frac{1}{4}\right)^{-2}$$

$$\Rightarrow 3 \cdot 5 - (4)^2$$

$$\Rightarrow 15 - 16 = -1$$

Cevap: D

14. $2^a = x$

$$2^{a-1} = 2^a \cdot 2^{-1} \text{ eşitliğinde,}$$

2^a nın eşiti yerine yazılır ise

$$= x \cdot \frac{1}{2} = \frac{x}{2} \text{ dir.}$$

Cevap: A

15. $3^m = a$ ve $7^m = b$ olmak üzere,

Buna göre,

$$(147)^m = (3^1 \cdot 7^2)^m = 3^m \cdot 7^{2m} = 3^m \cdot (7^m)^2 \text{ dir.}$$

3^m ve 7^m 'in eşitleri yerlerine yazılır.

$$\Rightarrow a \cdot b^2 \text{ dir.}$$

Cevap: D

16. $\frac{16}{2^{1-x}} + 2^x = 36$

$$\Rightarrow 16 \cdot 2^{x-1} + 2^x = 36$$

$$\Rightarrow 16 \cdot 2^x \cdot 2^{-1} + 2^x = 36$$

$$\Rightarrow 2^x \cdot (16 \cdot 2^{-1} + 1) = 36$$

$$\Rightarrow 2^x \cdot \left(16 \cdot \frac{1}{2} + 1\right) = 36$$

$$\Rightarrow 2^x \cdot 9 = 36$$

$$\Rightarrow 2^x = 4$$

$$\Rightarrow 2^x = 2^2$$

$$\Rightarrow x = 2 \text{ dir.}$$

Cevap: B

KÖKLÜ SAYILAR – TEST 1

1. Kök kendi derecesine kuvvet olarak sahipse çift dereceli olan terim mutlak, tek dereceli terim olduğu gibi çıkar.

$$\sqrt[4]{81} - \sqrt[5]{-32} + \sqrt{(-5)^2}$$

$$\sqrt[4]{3^4} - \sqrt[5]{(-2)^5} + \sqrt{(-5)^2}$$

$$3 - (-2) + |-5|$$

$$3 + 2 + 5 = 10$$

Cevap: C

2. Kök içinde toplama – çıkarma işlemi olduğunda kökten çıkarmadan önce işlem yapılır.

$$\sqrt{1 - \frac{9}{25}} + \sqrt{1 + \frac{144}{25}}$$

$$= \sqrt{\frac{25-9}{25}} + \sqrt{\frac{25+144}{25}}$$

$$= \sqrt{\frac{16}{25}} + \sqrt{\frac{169}{25}}$$

$$= \frac{4}{5} + \frac{13}{5} = \frac{17}{5} \text{ dir.}$$

Cevap: B

3. I. $\sqrt{9+16} = \sqrt{25} = 5$ önce işlem yapılır. (YANLIŞ)
 II. $\sqrt{(-3)^2} = |-3| = 3$ çift dereceli terimler mutlak çıkar. (YANLIŞ)
 III. $\sqrt[3]{(-5)^3} = -5$ tek dereceli terimler olduğu gibi çıkar. (YANLIŞ)
 IV. $\sqrt{(2-\sqrt{5})^2} = |2-\sqrt{5}| = \sqrt{5}-2$ mutlak değerinin içi negatif olduğu için, içinin tersi çıkar. (DOĞRU)
 V. $\sqrt{a^2+b^2}$ toplama, çıkarma işleminin yapılmadan çıkışı olmaz. (YANLIŞ)

Cevap: A

$$4. \frac{\sqrt{\frac{1}{100}} + \sqrt{\frac{169}{100}} - \sqrt{\frac{25}{100}}}{\sqrt{\frac{81}{100}}}$$

$$= \frac{\frac{1}{10} + \frac{13}{10} - \frac{5}{10}}{\frac{9}{10}} = \frac{\cancel{10} \cdot \cancel{10}}{\cancel{10} \cdot \cancel{10}} = 1$$

Cevap: B

$$5. \sqrt[2]{(\sqrt{3}-2)^2} + \sqrt[4]{(2-\sqrt{5})^4} - \sqrt[3]{(\sqrt{5}-\sqrt{3})^3}$$

$$= |\sqrt{3}-2| + |2-\sqrt{5}| - (\sqrt{5}-\sqrt{3})$$

$$= -\sqrt{3} + 2 - 2 + \sqrt{5} - \sqrt{5} + \sqrt{3}$$

$$= 0 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

$$6. \underbrace{3\sqrt{16 \cdot 2}}_4 + \underbrace{2\sqrt{9 \cdot 3}}_3 + \underbrace{\sqrt{36 \cdot 3}}_6 - \underbrace{\sqrt{36 \cdot 2}}_6 = a\sqrt{2} + b\sqrt{3}$$

$$12\sqrt{2} + 6\sqrt{3} + 6\sqrt{3} - 6\sqrt{2} = a\sqrt{2} + b\sqrt{3}$$

$$6\sqrt{2} + 12\sqrt{3} = a\sqrt{2} + b\sqrt{3}$$

olduğuna göre, a = 6 ve b = 12 dir.

Buna göre,

$$a \cdot b = 72$$

Cevap: E

$$7. \underbrace{\sqrt{3} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{3}}_{9 \text{ tane}} = 9\sqrt{3}$$

$$\sqrt{3} \cdot \sqrt{3} \cdot \sqrt{3} = (\sqrt{3})^3$$

$$\underbrace{\hspace{1.5cm}}_{3 \text{ tane}}$$

$$\frac{9\sqrt{3}}{(\sqrt{3})^3} = \frac{9\sqrt{3}}{3\sqrt{3}} = 3 \text{ olur.}$$

Cevap: C

8. "Kaç katıdır?" sorusunun cevabını sırasıyla bölerek bulabiliriz.

$$\frac{\sqrt[3]{2\sqrt{2}}}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt[3]{2^2 \cdot 2}}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt[3]{2^3}}{\sqrt{2}}$$

$$= \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = 1 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

$$9. \frac{\sqrt{27} - \frac{1}{\sqrt{3}}}{\sqrt{12} + \frac{2}{\sqrt{3}}} = \frac{\frac{\sqrt{81} - 1}{\sqrt{3}}}{\frac{\sqrt{36} + 2}{\sqrt{3}}} = \frac{8}{\sqrt{3}} : \frac{8}{\sqrt{3}} = 1 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

10. Kökün tanımlı olabilmesi için çift dereceli köklerin içinin doğal sayı olması gerekmektedir.

$$\begin{array}{l|l} x - 2 \geq 0 & 4 - 2x \geq 0 \text{ olmalı} \\ x \geq 2 & 4 \geq 2x \\ & 2 \geq x \end{array}$$

Bu durumda $x = 2$ olmalı

$$\sqrt[4]{0} + \sqrt[3]{27} + \sqrt{0} = \sqrt[3]{27} = \sqrt[3]{3^3} = 3$$

Cevap: D

11. Kökün tanımlı olabilmesi için çift dereceli köklerin içinin doğal sayı olması gerekmektedir. Kesir varsa paydası 0 olmamalıdır.

$$\begin{array}{l|l|l} x - 2 \geq 0 & 10 - x \geq 0 & x - 5 \neq 0 \\ x \geq 2 & 10 \geq x & x \neq 5 \end{array}$$

2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10 değerleri olabilir.

$$2 + 3 + 4 + 6 + 7 + 8 + 9 + 10 = 49$$

Cevap: B

12. Çift dereceli köklerin içi mutlak tek dereceli köklerin ki olduğu gibi çıkar.

$$\sqrt[4]{a^4} + \sqrt{(a-b)^2} + \sqrt[3]{(-b)^3}$$

$$|a| + |a-b| + (-b)$$

Mutlağın içi negatif ise ters pozitif ise düz çıkar.

O halde;

$$-a - a + b - b = -2a$$

Cevap: A

13. İç içe köklerde en içteki kökten çıkış yapılarak adım adım işlem uygulanır.

$$= \sqrt[5]{37 - \sqrt{22 + \sqrt[4]{83 - 2}}}$$

$$= \sqrt[5]{37 - \sqrt{22 + 3}}$$

$$= \sqrt[5]{37 - 5}$$

$$= \sqrt[5]{32} = \sqrt[5]{2^5} = 2 \text{ bulunur.}$$

$$\sqrt[5]{32} = \sqrt[5]{2^5} = 2$$

$$\sqrt[4]{81} = \sqrt[4]{3^4} = 3$$

$$\sqrt[4]{25} = \sqrt[4]{5^2} = 5$$

$$\sqrt[3]{8} = 2$$

Cevap: C

14. Türenden ve cinsinden sorularında sorulan ifade verilen ifade ya da ifadelere benzetilir ve yerine yazılır.

$$\begin{aligned} \sqrt{7,2} &= \sqrt{\frac{72}{10}} = \sqrt{\frac{36}{5}} = \frac{\sqrt{36}}{\sqrt{5}} \\ &= \frac{\sqrt{4 \cdot 9}}{\sqrt{5}} = \frac{\sqrt{4} \cdot \sqrt{9}}{\sqrt{5}} = \frac{(\sqrt{2})^2 \cdot (\sqrt{3})^2}{\sqrt{5}} \\ &= \frac{x^2 y^2}{z} \end{aligned}$$

Cevap: E

15. Kökün değerinin tam sayı olabilmesi için derecesini içinde kuvvet olarak bulundurması gerekir.

$$75 = 3 \cdot 5^2$$

3. kuvvete tamamlamadan çıkamayacağı için en az $A = 3^2 \cdot 5$ olmalıdır.

$A = 45$ en küçük doğal sayı değeridir.

Cevap: B

Doktrin Yayınları

16. Büyük sayıların çarpımında küçük olana yardımcı bilinmeyen verilir.

$$2013 = x \text{ olsun}$$

$$2021 = x+8 \text{ olsun}$$

$$\sqrt{x \cdot (x+8) + 16} = \sqrt{x^2 + 8x + 16} = \sqrt{(x+4)^2}$$

$$= x + 4$$

$$= 2013 + 4 = 2017$$

Cevap: B

KÖKLÜ SAYILAR – TEST 2

$$1. \frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}+1} + \frac{\sqrt{2}+1}{\sqrt{2}-1}$$

$$(\sqrt{2}-1)(\sqrt{2}+1)$$

paydada kök olduğunda önce paydalarında eşlenikleri ile genişletilir.

$$\frac{(\sqrt{2}-1)^2}{\sqrt{2}^2-1^2} + \frac{(\sqrt{2}+1)^2}{\sqrt{2}^2-1^2} = \frac{2-2\sqrt{2}+1}{1} + \frac{2+2\sqrt{2}+1}{1}$$

$$= 3 - 2\sqrt{2} + 3 + 2\sqrt{2} = 6 \text{ bulunur.}$$

Cevap: E

$$2. \quad \sqrt{5 + \sqrt{24}} - \sqrt{5 - \sqrt{24}} = \sqrt{5 + 2\sqrt{6}} - \sqrt{5 - 2\sqrt{6}}$$

karekökün içinde tam sayı ile köklü ifade işlem halinde ise kökün önu 2 olduğu sürece kökün içinin çarpanları toplamı, tam sayıyı veriyorsa o çarpanlar karekök içinde aynı işlemde ayrılabilir.

$$\begin{aligned} &= \sqrt{3} + \sqrt{2} - (\sqrt{3} - \sqrt{2}) \\ &= \sqrt{3} + \sqrt{2} - \sqrt{3} + \sqrt{2} \\ &= 2\sqrt{2} \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

Cevap: C

$$\begin{aligned} 3. \quad \frac{1}{\sqrt{2x}} + \frac{1}{\sqrt{8x}} = 6 &\Rightarrow \frac{1}{\sqrt{2x}} + \frac{1}{2\sqrt{2x}} = 6 \\ &\Rightarrow \frac{3}{2\sqrt{2x}} = 6 \\ &\Rightarrow 3 = 12\sqrt{2x} \\ &\Rightarrow \sqrt{2x} = \frac{1}{4} \\ &\Rightarrow (\sqrt{2x})^2 = \left(\frac{1}{4}\right)^2 \\ &\Rightarrow 2x = \frac{1}{16} \\ &\Rightarrow x = \frac{1}{32} \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

Cevap: E

4. Soruda eşlenik ifadeler verilmiş ise çarpmamız gerekir o halde önce;
 $\sqrt{a + 15} + \sqrt{a} = x$ diyelim.

$$\begin{aligned} (\sqrt{a + 15} - \sqrt{a}) \cdot (\sqrt{a + 15} + \sqrt{a}) &= 3x \\ \text{eşlenik çarpımdan} \\ (\sqrt{a + 15})^2 - (\sqrt{a})^2 &= 3x \\ a + 15 - a &= 3x \\ 15 &= 3x \\ x &= 5 \text{ tir.} \end{aligned}$$

Cevap: C

5. Eşlenik ifadeleri çarpabilmemiz için önce

$$\frac{\sqrt{5} - 2}{3 + \sqrt{7}} = x \text{ diyelim karşılıklı gelebilmeleri için birini ters çevirelim.}$$

$$x \cdot \frac{1}{A} = \frac{\sqrt{5} - 2}{3 + \sqrt{7}} \cdot \frac{\sqrt{5} + 2}{3 - \sqrt{7}}$$

$$\frac{x}{A} = \frac{(\sqrt{5})^2 - (2)^2}{3^2 - (\sqrt{7})^2}$$

$$\frac{x}{A} = \frac{1}{2} \quad x = \frac{A}{2}$$

Cevap: D

6. Köklü sayıları sırayabilmemiz için dereceleri aynı olmalı ve önünde sayı olmaması gerekir.

Dereceleri aynı yapmak için kök dereceleri genişletilebilir.

$$a = \sqrt[3]{2^1} = \sqrt[3]{2^{3 \cdot 1}} = \sqrt[9]{8}$$

$$b = \sqrt[3]{3^1} = \sqrt[3]{3^{1 \cdot 2}} = \sqrt[6]{3^2} = \sqrt[6]{9}$$

$$c = \sqrt[6]{10} \text{ dir. Buna göre,}$$

$$a < b < c \text{ olur.}$$

Cevap: A

7. $a = \sqrt{3} - 2$ ise

$$a \cdot (a + 2) \cdot (a + 4)$$

$$= (\sqrt{3} - 2) \cdot (\sqrt{3} - 2 + 2) \cdot (\sqrt{3} - 2 + 4)$$

$$= (\sqrt{3} - 2) \cdot \sqrt{3} \cdot (\sqrt{3} + 2)$$

$$= ((\sqrt{3})^2 - 2^2) \cdot \sqrt{3}$$

$$= (3 - 4) \cdot \sqrt{3} = -\sqrt{3} \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

$$8. \quad \frac{4}{1 + \sqrt{2}} + \frac{4}{\sqrt{2} + \sqrt{3}} + \dots + \frac{4}{\sqrt{24} + \sqrt{25}}$$

$$(1 - \sqrt{2}) \quad (\sqrt{2} - \sqrt{3}) \quad (\sqrt{24} - \sqrt{25})$$

$$\frac{4(1 - \sqrt{2})}{-1} + \frac{4(\sqrt{2} - \sqrt{3})}{-1} + \dots + \frac{4(\sqrt{24} - \sqrt{25})}{-1}$$

$$4(1 - \sqrt{2} + \sqrt{2} - \sqrt{3} + \dots + \sqrt{24} - \sqrt{25})$$

$$\frac{4(1 - \sqrt{25})}{-1} = \frac{4(1 - 5)}{-1} = +16 \text{ dir.}$$

Cevap: D

$$9. \quad x - 5\sqrt{x} = 5 + 1$$

$$x - 1 = 5\sqrt{x} + 5$$

$$(\sqrt{x} - 1) (\cancel{\sqrt{x} + 1}) = 5(\cancel{\sqrt{x} + 1})$$

$$\sqrt{x} - 1 = 5$$

$$(\sqrt{x})^2 = (6)^2$$

$$x = 36$$

Cevap: D

$$10. \quad \frac{2\sqrt{5} + 2\sqrt{3}}{\sqrt{15} - \sqrt{5} + 3 - \sqrt{3}} = \frac{2(\sqrt{5} + \sqrt{3})}{\sqrt{3}(\sqrt{3} - 1) + \sqrt{3}(\sqrt{3} - 1)}$$

$$= \frac{2(\sqrt{5} + \sqrt{3})}{(\sqrt{3} - 1) \cdot (\sqrt{5} + \sqrt{3})}$$

$$= \frac{2}{\sqrt{3} - 1} = \frac{2(\sqrt{3} + 1)}{(\sqrt{3})^2 - 1^2}$$

$$= \frac{2(\sqrt{3} + 1)}{2} = \sqrt{3} + 1 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

11. İç içe köklerde çarpma işlemi olduğunda aradaki sayı en içteki köke derecesini kuvvet olarak alıp girer ve üst üste kök dereceleri çarpılarak tek kökte bir araya getirilir.

$$\sqrt[2]{\sqrt[3]{9 \cdot 3^3}} = \sqrt[6]{3^2 \cdot 3^3} = \sqrt[6]{3^5} = 3^{\frac{5}{6}}$$

$$3^{\frac{5}{6}} = 3^{3x} \Rightarrow \frac{5}{6} = 3x \Rightarrow x = \frac{5}{18} \text{ dir.}$$

Cevap: D

12. Bu tarz sorularda kökler toplamayıncısından kareleri alınarak sıralama yapılır.

$$x^2 = (\sqrt{11} + \sqrt{23})^2 = 11 + 23 + 2\sqrt{11 \cdot 23} = 34 + 2\sqrt{253}$$

$$y^2 = (\sqrt{10} + \sqrt{24})^2 = 10 + 24 + 2\sqrt{10 \cdot 24} = 34 + 2\sqrt{240}$$

$$z^2 = (\sqrt{12} + \sqrt{22})^2 = 12 + 22 + 2\sqrt{12 \cdot 22} = 34 + 2\sqrt{264}$$

Sadece kök içleri farklı olduğu için o değerlere bakarak sıralama yapılabilir.

Buna göre, $z > x > y$ dir.

Cevap: C

13. $a = \sqrt{5} + 1$
 $b = \sqrt{5} - 1$ olduğuna göre

$$\frac{a^2 - b^2}{a + b} = \frac{(a - b) \cdot (a + b)}{a + b}$$

$$= a - b \text{ dir.}$$

Buna göre a ve b yerlerine konursa

$$a - b = \sqrt{5} + 1 - \sqrt{5} + 1 = 2 \text{ dir.}$$

Cevap: C

14. $\sqrt{0,02 + 0,14} = \sqrt{\frac{2}{100} + \frac{14}{100}}$
 $= \sqrt{\frac{16}{100}}$
 $= \sqrt{\left(\frac{4}{10}\right)^2} = \frac{4}{10} = 0,4$

Cevap: D

15. $x = \sqrt{2} - 1$ olduğuna göre,

$$\frac{x \cdot (x + 2)}{(x + 1)^2} \text{ ifadesinde } x \text{ 'in eğiti yerine yazılır.}$$

$$\Rightarrow \frac{(\sqrt{2} - 1) \cdot (\sqrt{2} + 1)}{(\sqrt{2} - 1 + 1)^2} = \frac{1}{(\sqrt{2})^2} = \frac{1}{2}$$

Cevap: A

16. $\sqrt{\frac{1}{4} - \frac{2}{9} + \frac{1}{12}}$ ifadesinde paydalar eşitlenirse,

$$\sqrt{\frac{1}{4} - \frac{2}{9} + \frac{1}{12}} = \sqrt{\frac{9 - 8 + 3}{36}}$$

(9) (4) (3)

$$= \sqrt{\frac{4}{36}}$$

$$= \sqrt{\left(\frac{2}{6}\right)^2}$$

$$= \frac{2}{6}$$

$$= \frac{1}{3} \text{ bulunur.}$$

Cevap: B

ORAN - ORANTI - TEST 1

1. $a \cdot x = b \cdot y = c \cdot z = 8$ ise $x = \frac{8}{a}$, $y = \frac{8}{b}$, $z = \frac{8}{c}$ dir.

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 24 \Rightarrow \frac{1}{\frac{8}{a}} + \frac{1}{\frac{8}{b}} + \frac{1}{\frac{8}{c}} = 24$$

$$\frac{a}{8} + \frac{b}{8} + \frac{c}{8} = 24$$

$$\frac{a + b + c}{8} = 24$$

$$a + b + c = 192$$

Cevap: A

2. $\frac{x}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z}{4} = k$ ise

$$x = 2k, y = 3k, z = 4k \text{ olur.}$$

Buna göre,

$$\frac{x^3 + y^3 + z^3}{x \cdot y \cdot z} = \frac{8k^3 + 27k^3 + 64k^3}{2k \cdot 3k \cdot 4k}$$

$$= \frac{99k^3}{24k^3}$$

$$= \frac{33}{8} \text{ dir.}$$

Cevap: C

3. $x : y : z = 0,8 : 1,6 : 2,4 \Rightarrow \frac{x}{0,8} = \frac{y}{1,6} = \frac{z}{2,4} = k$ dir.

Bu orantıda, orantı sabiti bozulmadan oranların paydaları genişletirse,

$$\frac{x}{1} = \frac{y}{2} = \frac{z}{3} = k \text{ olur.}$$

Toplamın en az olması için $k = 1$ seçilirse, $x = 1$,

$y = 2$ ve $z = 3$ olur.

Buna göre $x + y + z = 1 + 2 + 3 = 6$ olur.

Cevap: B

4. x, y, z sayıları sırasıyla 2, 3 ve 4 ile orantılı olduğuna göre ;
 $x = 2k$, $y = 3k$ ve $z = 4k$ olur.

Buradan,

$$2x + 3y + 5z = 66$$

$$2.2k + 3.3k + 5.4k = 66$$

$$4k + 9k + 20k = 66$$

$$33k = 66$$

$$k = 2 \text{ olur.}$$

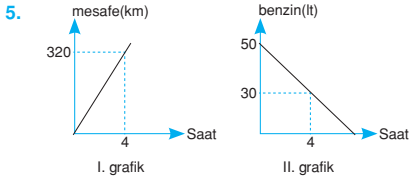
Bu durumda;

$$x = 2k$$

$$= 2.2$$

$$= 4 \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

II. grafikte $50 - 30 = 20$ lt benzinin 4 saatte bittiği görülür.

$$\begin{array}{l} 20 \text{ lt benzin} \rightarrow 4 \text{ saatte biterse} \\ 50 \text{ lt benzin} \rightarrow x \text{ saatte biter} \end{array}$$

$$\text{D.O} \quad 20 \cdot x = 50 \cdot 4$$

$$x = 10 \text{ saat olur.}$$

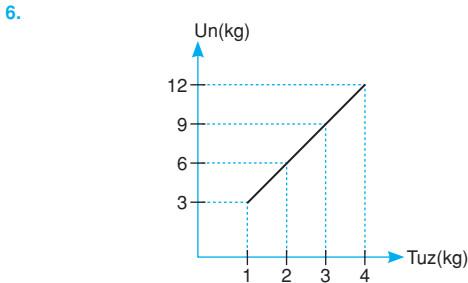
I. grafikte aracın 4 saatte 320 km yol aldığı görülür.

$$\begin{array}{l} 4 \text{ saatte} \rightarrow 320 \text{ km yol alırsa} \\ 10 \text{ saatte} \rightarrow x \text{ km yol alır} \end{array}$$

$$\text{D.O} \quad 4 \cdot x = 320 \cdot 10$$

$$x = 800 \text{ km yol alır.}$$

Cevap: E

Grafikte de görüldüğü gibi 1 kg dan sonraki her 1 kg tuz artışında 3 kg un artmıştır.

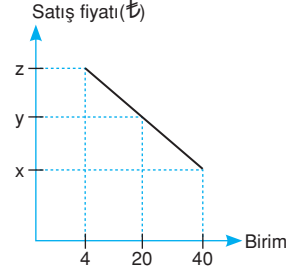
Bu durumda tuz 5 kg iken un 15 kg ;

tuz 6 kg iken, un 18 kg ; tuz 7 kg iken, un 21 kg olacağından

$7 + 21 = 28$ kg lık kıvamlı bir pasta yapılmaktadır.

Cevap: D

7.

Yukarıdaki grafikten 4 birim malın satış fiyatının z ₺, 40 birim malın satış fiyatının x ₺ olduğu görülür.

$z - x = 27$ ise 36 birim malın satış fiyatındaki değişim 27 ₺ olur.

$z - y$, 16 birim malın satış fiyatları arasındaki farktır.

$$36 \text{ br} \rightarrow 27 \text{ ₺ ise}$$

$$16 \text{ br} \rightarrow x \text{ ₺ dir.}$$

$$\text{D.O} \quad 36 \cdot x = 27 \cdot 16$$

$$x = 12 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

8. Üç parçaya ayrılan telin

$$1. \text{ parçası: } \frac{k}{3}$$

$$2. \text{ parçası: } \frac{k}{4}$$

$$3. \text{ parçası: } \frac{k}{5} \text{ olur.}$$

Toplamları 94 metre olacağından;

$$\frac{k}{3} + \frac{k}{4} + \frac{k}{5} = 94$$

$$(20) \quad (15) \quad (12)$$

$$\frac{20k + 15k + 12k}{60} = 94$$

$$\frac{47k}{60} = 94$$

$$k = 120 \text{ olur.}$$

Bu durumda en kısa parça ;

$$3. \text{ parça} = \frac{k}{5} = \frac{120}{5} = 24 \text{ cm olur.}$$

Cevap: C

9. k bileşik orantı sabiti olmak üzere, x sayısı y + 1 ile doğru orantılı ve z - 2 ile ters orantılı ise ;

$$k = \frac{x \cdot (z - 2)}{y + 1} \text{ yazılabilir.}$$

Bu eşitlikte x = 4, z = 5 ve y = 3 yazılarak k bulunur.

$$k = \frac{4 \cdot (5 - 2)}{3 + 1} = \frac{4 \cdot 3}{4}$$

$$k = 3 \text{ tür.}$$

Buna göre bileşik orantının denklemi ;

$$3 = \frac{x \cdot (z - 2)}{y + 1} \text{ olur.}$$

Bu denklemde x = 6, y = 1 yazılarak z bulunur.

$$3 = \frac{6 \cdot (z - 2)}{1 + 1} \Rightarrow 3 = \frac{6 \cdot (z - 2)}{2}$$

$$\Rightarrow 6 = 6 \cdot (z - 2)$$

$$\Rightarrow 1 = z - 2$$

$$\Rightarrow z = 3 \text{ tir.}$$

Cevap: B

10. Bileşik orantı da ;

$$\frac{1. \text{ iş miktarı}}{2. \text{ iş miktarı}} = \frac{1. \text{ işle ilgili verilen diğer verilerin çarpımı}}{2. \text{ işle ilgili verilen diğer verilerin çarpımı}}$$

"Yapılan iş miktarı belli değil ise 1 alınır." bağıntısıyla tüm sorular çözülebilir.

Buna göre,

$$\frac{1}{1} = \frac{4 \text{ işçi. 12 saat. 15 günde}}{6 \text{ işçi. 10 saat. } x \text{ günde}}$$

$$1 = \frac{4 \cdot 12 \cdot 15}{6 \cdot 10 \cdot x}$$

$$1 = \frac{12}{x} \Rightarrow x = 12 \text{ bulunur.}$$

11. $\frac{x}{y} = \frac{2}{5} \Rightarrow x = 2k$ ve $y = 5k$ olsun.

$$\frac{x + 2y}{y} \text{ ifadesinde } x \text{ ve } y \text{ 'nin eşitleri yerlerine yazılır.}$$

$$\Rightarrow \frac{x + 2y}{y} = \frac{2k + 2 \cdot 5k}{5k}$$

$$= \frac{2k + 10k}{5k}$$

$$= \frac{12k}{5k}$$

$$= \frac{12}{5} \text{ tir.}$$

Cevap : D

Cevap: D

12. $\frac{A}{D} = \frac{2}{3}$

$$\frac{D}{G} = \frac{4}{5}$$

Oranların her ikisinde ortak olan Deniz (D) 12'de eşitlenirse;

$$A = 8k, \quad D = 12k, \quad G = 15k \text{ bulunur.}$$

Ahmet, Deniz'den 8 yaş küçük olduğuna göre:

$$12k - 8k = 8 \Rightarrow 4k = 8$$

$$\Rightarrow k = 2$$

$$\text{Gizem} = 15k \Rightarrow 15 \cdot 2$$

$$\Rightarrow 30 \text{ dur.}$$

Cevap: C

13. x, y, z birer pozitif tam sayıdır.

$$3x = 2y \Rightarrow \frac{x}{y} = \frac{2}{3}$$

$$4y = 5z \Rightarrow \frac{y}{z} = \frac{5}{4}$$

ortak olarak bulunan y değerleri (3 ve 5) 15'de eşitlenirse

$$\frac{x}{y} = \frac{10}{15}, \quad \frac{y}{z} = \frac{15}{12}$$

Buna göre

$$x = 10k$$

$$y = 15k$$

$$z = 12k \quad k \in \mathbb{Z}^+ \text{ olsun.}$$

z sayısı 12'nin katıdır.

Cevap: B

14. x, y ve z $\in \mathbb{Z}^+$

$$\frac{x + y}{y} = 4 \Rightarrow x + y = 4y \Rightarrow x = 3y$$

$$\frac{y + z}{z} = 5 \Rightarrow y + z = 5z \Rightarrow y = 4z$$

Buna göre x, y ve z'nin en küçük değerleri için,

$$z = 1 \text{ için } y = 4 \text{ ve } x = 12 \text{ olur.}$$

Buna göre, en küçük toplam;

$$x + y + z = 1 + 4 + 12$$

$$= 17 \text{ dir.}$$

Cevap: D

15. Anne = A

Baba = B

Çocuk = Ç ile gösterilsin.

A = 2B ve B = 3Ç'dir.

Buna göre, B her iki denklemde ortak olduğundan ortak katta eşitlenir.

$$2/B = 34 \Rightarrow 2B = 64 \text{ 'dür.}$$

O halde,

A = 6x, B = 3x ve Ç = x olsun.

A + B + C = 60

$$6x + 3x + x = 60 \Rightarrow 10x = 60$$

$$\Rightarrow x = 6$$

Buna göre, $\Rightarrow A = 6x = 6 \cdot 6 = 36$ olur.

Cevap: B

16. Yaşları toplamı x olan on iki öğrencinin yaş ortalaması 15 ise,

$$\frac{x}{12} = 15 \Rightarrow x = 180 \text{ 'dir.}$$

Buna göre, bu öğrencilerden yaşları toplamı 27 olan üç öğrenci ayrılır ise geriye kalan öğrencilerin yaş ortalaması ise,

$$\Rightarrow \frac{180 - 27}{9} = \frac{153}{9} = 17 \text{ dir.}$$

Cevap: B

SAYI – KESİR PROBLEMLERİ – TEST 1

1. İstenen sayı x olsun.

$$\frac{x}{2} + 3 = x - 1$$

$$3 + 1 = x - \frac{x}{2}$$

$$4 = \frac{x}{2} \Rightarrow x = 8 \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

2. Küçük sayı x olsun.

Bu durumda büyük sayı x + 8 olur.

$$\frac{x + (x + 8)}{2} = (x + 8) \cdot 3 - 28$$

$$\frac{2x + 8}{2} = 3x + 24 - 28$$

$$2x + 8 = 6x - 8$$

$$16 = 4x$$

$$4 = x \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

3. 1 tane kitabın fiyatı x ₺,

1 tane defterin fiyatı y ₺ olsun.

$$4x + 3y = 7 \dots (1)$$

$$3x + 4y = 5 \dots (2)$$

(1) numaralı denklemden, (2) numaralı denklem taraf tarafa çıkarılırsa,

$$4x + 3y - (3x - 4y) = 7 - 5$$

$$x - y = 2 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

4. Benzinin ağırlığı x ve boş kabın ağırlığı y olsun.

Benzin ile dolu iken deponun ağırlığı 35 kg ise

$$x + y = 35 \dots (1)$$

Benzinin ağırlığı, boş deponun ağırlığının 4 katı ise

$$x = 4y \dots (2)$$

(2) numaralı denklem, (1) numaralı denklemde yerine yazıldığında ;

$$x + y = 35$$

$$4y + y = 35$$

$$5y = 35$$

$$y = 7 \text{ kg bulunur.}$$

Cevap: D

5. Manav x tane karpuzu, tanesini y ₺ den satarsa, x.y ₺ kazanır. 15 tane karpuz çürük çıktığından satabileceği x - 15 tane karpuz kalır.

Kalan karpuzların her biri k ₺ den satılırsa bu durumda

$$(x - 15) \cdot k \text{ ₺ kazanır.}$$

Aynı parayı kazanabilmesi için, x.y = (x - 15).k olmalıdır.

$$\text{Buradan } k = \frac{x \cdot y}{x - 15} \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

6. Elif'in bir adımın uzunluğu x cm olsun. 220 adımda

alınan yol, 220 . x cm dir. ... (1)

Adımlarını 10 ar cm kısaltarak 275 adımda aldığı yol 275 . (x - 10) cm olur. (2)

Her iki denklemde de alınan yollar aynı olduğundan

(1) numaralı denklem (2) numaralı denkleme eşit olur.

$$220x = 275 \cdot (x - 10)$$

$$4x = 5 \cdot (x - 10)$$

$$x = 50 \text{ olur.}$$

$$\text{Yolun uzunluğu } 220x = 220 \cdot 50$$

$$= 11000 \text{ cm}$$

$$= 110 \text{ m dir.}$$

Cevap: A

7. Merdiven x basamaklı olsun.

Bu durumda çıkarken atılan adım sayısı $\frac{x}{2}$, inerken atılan adım sayısı $\frac{x}{3}$ olur. Çıkarken atılan adım sayısı, inerken atılan adım sayısından 15 fazla olduğuna göre,

$$\frac{x}{2} = \frac{x}{3} + 15$$

$$\frac{x}{2} - \frac{x}{3} = 15$$

$$\frac{3x - 2x}{6} = 15$$

$$x = 90 \text{ dir.}$$

Cevap: A

8. Çay içen öğrenci sayısı x olsun. Ödenecek olan para değişmeyeceğinden;

$$x \cdot 60 = (x - 5) \cdot 70$$

$$6x = 7x - 35$$

$$x = 35 \text{ bulunur.}$$

Hesap ödeyen öğrenci sayısı $35 - 5 = 30$ dur.

Cevap: B

9. İlik durumda bayların sayısı x ise bayanların sayısı $50 - x$ olur. 5 evli çift (5 bay - 5 bayan) inerse, otobüsle geriye $x - 5$ tane bay,

$50 - x - 5 = 45 - x$ tane bayan yolcu kalır.

$$x - 5 = (45 - x) \cdot 3$$

$$x - 5 = 135 - 3x$$

$$4x = 140$$

$$x = 35 \text{ bulunur.}$$

Cevap: E

10. 40 kg lık zeytin ile $\frac{40000}{500} = 80$ paket yapılır.

Buna göre paketleme için

$$80 \cdot (1,5) = 120 \text{ ₺ masraf edilir. 80 paketin maliyeti}$$

$$240 + 120 = 360 \text{ ₺ dir.}$$

Yapılacak toplam kar 40 ₺ olduğuna göre,

$$80 \text{ paket } 360 + 40 = 400 \text{ ₺ ye satılmalıdır.}$$

$$\text{Buna göre, bir paket zeytinin fiyatı } \frac{400}{80} = 5 \text{ ₺}$$

Cevap: B

11. B kovasının hacmi x litre olsun.

A kovasının hacmi $2x - 1$ litre olur.

Buna göre,

$$30 \cdot x = 20 \cdot (2x - 1)$$

$$3x = 4x - 2$$

$$x = 2 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

12. 12 litrelik bidon ile x defa su taşınmış ise, 8 litrelik bidon ile $96 - x$ defa su taşınmıştır.

Buna göre,

$$12 \cdot x + 8 \cdot (96 - x) = 1080$$

$$12x + 768 - 8x = 1080$$

$$4x = 312$$

$$x = 78$$

Cevap: E

13. Elif bir bilet kuyruğunda baştan $(n + 2)$, sırada, sondan $(2n - 4)$. Sırada olduğuna göre, kuyruқта $(n + 2) + (2n - 4) - 1$ kişi vardır.

Buna göre,

$$n + 2 + 2n - 4 - 1 = 69$$

$$3n - 3 = 69$$

$$3n = 72$$

$$n = 24 \text{ bulunur.}$$

Elif, baştan $(n + 2) = 26$. sıradadır.

Cevap: C

14. Değeri $\frac{3}{5}$ olan kesir $\frac{3x}{5x}$ olsun. Payından 4 çıkartılır, paydasına 5 eklenirse,

$$\frac{3x - 4}{5x + 5} = \frac{2}{5} \text{ denklemi elde edilir.}$$

$$15x - 20 = 10x + 10$$

$$5x = 30$$

$$x = 6 \text{ bulunur.}$$

Buna göre;

Kesrin ilk payı ; $3 \cdot 6 = 18$ dir.

Cevap: E

15. Sınıftaki sıra sayısına x denilirse, problemde verilenlere göre öğrenci sayısı,

$$(2x + 4) \text{ ve } 3 \cdot (x - 3) \text{ olur.}$$

Her iki ifade de öğrenci sayısı gösterdiğine göre, birbirlerine eşitlenirse,

$$2x + 4 = 3 \cdot (x - 3) \Rightarrow 2x + 4 = 3x - 9$$

$$\Rightarrow x = 13 \text{ ve}$$

öğrenci sayısı,

$$2x + 4 = 2 \cdot 13 + 4 = 30 \text{ olur.}$$

$$\text{(veya } 3 \cdot (13 - 3) = 30)$$

Cevap: D

16. Boş şişenin ağırlığına k, tamamının aldığı su miktarına $4x$ diyelim ve problemde verilenlere göre, k yı bulalım.

$$k + 4x = a$$

$$\frac{-4/k + x = b}{k + 4x = a}$$

$$+ \frac{-4k - 4x = -4b}{k + 4x = a}$$

$$\frac{-3k = a - 4b}{-3k = a - 4b} \Rightarrow k = \frac{4b - a}{3} \text{ tür.}$$

Cevap: B

SAYI – KESİR PROBLEMLERİ – TEST 2

1. Depodaki suyun $\frac{3}{4}$ ü boşaltılırsa depodaki suyun $\frac{1}{4}$ ü kalır. O halde $\frac{1}{4}$ ü 4 kova ise depoda 16 kova su vardır. Depodaki suyun $\frac{3}{4}$ ü kadar su ilave edildiğinde ise depodan 2 kova su taşıdığına göre, deponun tamamının alabileceği su miktarı (bir kova su k ile gösterilirse)
- $$(16k + 16k \cdot \frac{3}{4}) - 2k = 26k \text{ dir.}$$
- O halde deponun tamamı 26 kova su almaktadır.

Cevap: A

2. Telin tamamı 20x cm olsun. Telin $\frac{1}{4}$ 'ü 5x ve elde edilen kısa parçalardan her birinin uzunluğu $\frac{5x}{5} = x$ cm olur. Telin diğer parçası ($\frac{3}{4}$) ü 15x olduğundan elde edilen uzun parçalardan herbirinin uzunluğu
- $$\frac{15x}{5} = 3x \text{ cm dir.}$$
- Buna göre,
- $$3x - x = 6 \Rightarrow 2x = 6$$
- $$\Rightarrow x = 3 \text{ cm ve}$$
- Tel çubuğun başlangıçtaki boyu,
- $$20x = 20 \cdot 3 = 60 \text{ cm dir.}$$

Cevap: A

3. Bir top kumaşın tamamı x metre olsun $\frac{3}{4}$ ü satılırsa geriye $\frac{1}{4}$ ü kalır. O halde, problemde verilenlere göre,
- $$x \cdot \frac{1}{4} - 40 = x \cdot \frac{1}{5}$$
- $$\frac{x}{4} - \frac{x}{5} = 40$$
- $$\frac{x}{20} = 40$$
- $$x = 800$$

Cevap: C

4. Çocuğun başlangıçtaki parasına A, ilk önce (sinema gitmeden önce) harcadığı paraya x denilirse, kalan parası (A - x) ve sinema parasını ödedikten sonra kalan parası, başlangıçtaki parasının (A) yarısı olduğundan,
- $$(A - x) \cdot \frac{3}{4} = \frac{A}{2} \Rightarrow 3 \cdot (A - x) = 2A$$
- $$\Rightarrow 3A - 3x = 2A$$
- $$\Rightarrow A = 3x$$
- $$\Rightarrow x = \frac{1}{3} \cdot A \text{ dir.}$$

Cevap: B

5. Memurun maaşı 20x olsun, $\frac{1}{4}$ 'ünü ev kirasına ayırırsa
- $$(5x) 20x - 5x = 15x \text{ i kalır.}$$

O halde mutfak masrafları (kalanın $\frac{2}{5}$ i) $15x \cdot \frac{2}{5} = 6x$ ve kalan parası $15x - 6x = 9x$ olur. 9x in yarısını diğer masraflarına ayırırsa 9x in yarısı kalır.

O halde $9x \cdot \frac{1}{2} = 360 \Rightarrow x = 80$ ₺
ve bu memurun mutfak masrafları,
 $6x = 6 \cdot 80 = 480$ ₺ dir.

Cevap: E

6. Mumların uzunlukları 20 metre olsun. (4 ve 5 in ortak katı) 4 saatte yanan mumun 1 saatte 5 metresi, 5 saatte yanan mumun 1 saatte 4 metresi yanmaktadır. t saat sonra bir mumun uzunluğu diğerinin 2 katı olsun.
- Bu durumda,
- $$(20 - 4t) = 2 \cdot (20 - 5t)$$
- $$20 - 4t = 40 - 10t$$
- $$6t = 20$$
- $$t = \frac{10}{3} \text{ saat bulunur.}$$

Cevap: C

7. Fidanın boyu, bir haftada kendi boyunun $\frac{1}{4}$ kadar uzadığına göre, her bir haftanın sonundaki boyu, o hafta başındaki boyunun
- $$1 + \frac{1}{4} = \frac{5}{4} \text{ katına çıkar.}$$
- Buna göre fidanın 4 hafta sonraki boyuna x dersek,
5. haftanın sonundaki boyu: $x \cdot \frac{5}{4}$
6. haftanın sonundaki boyu: $(\frac{5x}{4}) \cdot \frac{5}{4}$
7. haftanın sonundaki boyu: $(\frac{25x}{16}) \cdot \frac{5}{4}$
- $$= \frac{125x}{64}$$
- olduğundan bu fidanın 7 hafta sonraki boyu, 4 hafta sonraki boyunun $\frac{125}{64}$ katına eşittir.

Cevap: E

8. Kalem = K
Silgi = S olsun
 $20K + 10S = 25K$
 $10S = 5K$
 $2S = K$
Öğrenci elindeki parayla $25K = 25 \cdot (2S) = 50S$
Buna göre, elindeki parayla 50 tane silgi alabilir.

Cevap: D

9. Manavda x kg çilek olsun.

Buna göre,

$$\Rightarrow 3x + 40 = 5x - 50$$

$$\Rightarrow 90 = 2x$$

$$\Rightarrow 45 = x \text{ kg}$$

Buna göre,

$$3x + 40 = 3.45 + 40 \\ = 175\text{₺}$$

Cevap: D

10. $\frac{\text{Pantolon sayısı}}{x \text{ tane}}$ $\frac{\text{Gömlek sayısı}}{y \text{ tane}}$ olsun.

Buna göre,

$$40x + 15y = 160 \text{ 'dur.}$$

Alınacak mendil sayısının en çok olabilmesi için en çok gömlek alınmalıdır.

O halde,

$x = 1$ ve $y = 8$ istenilen koşulu sağlayacağından dolayı alınacak mendil sayısı en fazla

$$1 + 8 = 9 \text{ tanedir.}$$

Cevap: B

11. Kemal'in bir adımı x cm ve kardeşinin bir adımı ise y cm olsun.

Buna göre,

$$4x = 5y \text{ olduğuna göre } x = 5k \text{ ve } y = 4k \text{ olsun.}$$

Kemal 100 metrelik yolu 250 adımda aldığına göre,

$$1m = 100 \text{ cm}$$

$$100m = 10.000 \text{ cm}$$

$$5k. 250 = 10.000$$

$$5k = 40$$

$$k = 8 \text{ cm'dir.}$$

O halde,

$$4k = 4.8 = 32 \text{ cm'dir.}$$

Cevap: E

12. Kemal Uğur Enes
 $x + 12$ x $x + 8$ olsun.

Buna göre,

$$\Rightarrow x + 12 + x + x + 8 = 170 \text{ puan}$$

$$\Rightarrow 3x + 20 = 170$$

$$\Rightarrow 3x = 150 \Rightarrow x = 50 \text{ puan}$$

O halde, en az puan alan 50 puan almıştır.

Cevap: A

13. Kadınların sayısı = x

Erkeklerin sayısı = $56 - x$ olsun.

$$x - 6 = 4.(56 - x - 10)$$

$$x - 6 = 4.(46 - x)$$

$$x - 6 = 184 - 4x$$

$$5x = 190$$

$$x = 38$$

Cevap: C

14. Fide dikildiğinde boyu x cm olsun.

1. yıl	2. yıl	3. yıl	4. yıl	5. yıl
x	$x + 15$	$x + 30$	$x + 45$	$x + 60$

$$x + 60 = 150$$

$$x = 90 \text{ cm}$$

O halde fidenin 3. yıl sonunda boyu

$$x + 30 = 90 + 30 = 120 \text{ cm'dir.}$$

Cevap: E

15. 1. vagon 2. vagon 3. vagon
 x kişi y kişi z kişi
 $x - 10$ $y + 10 - 15$ $z + 15$

olduğuna göre,

$$x - 10 = y - 5 = z + 15 = k \text{ olsun.}$$

$$x - 10 = k \Rightarrow x = k + 10$$

$$y - 5 = k \Rightarrow y = k + 5$$

$$z + 15 = k \Rightarrow z = k - 15$$

$$x + y + z = 120$$

x , y , z 'nin eşitleri yerlerine yazılır.

$$\Rightarrow k + 10 + k + 5 + k - 15 = 120$$

$$\Rightarrow 3k = 120 \Rightarrow k = 40\text{'dır.}$$

Buna göre, 2. vagona

$$y = k + 5 \Rightarrow y = 40 + 5 = 45 \text{ kişi olur.}$$

Cevap: D

16.
$$\begin{array}{r} 70 \overline{) 5} \\ \underline{ 14} \\ 0 \end{array}$$
 tane 5 e tam bölünebilen sayı vardır.

Toplamda 70 kart olduğundan

$$70 - 14 = 56 \text{ tane 5'e bölünemeyen kart vardır.}$$

56 kart çektikten sonra 57. kartta kesin en az 1 tane 5'e bölünebilen bir kart elde etmiş oluruz.

Cevap: D

YAŞ PROBLEMLERİ – TEST 1

1. 3 yıl sonraki yaş ortalaması 17 ise bugünkü ortalaması 14 tür. Bugünkü yaşları toplamı 210 olduğuna göre,

$$\text{Yaş ortalaması} = \frac{\text{Yaşları toplamı}}{\text{Kişi sayısı}}$$

$$14 = \frac{210}{\text{Kişi sayısı}}$$

$$\text{Kişi sayısı} = \frac{210}{14} = 15 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

2. Elif'in şimdiki yaşına x denilirse, annesinin şimdiki yaşı $(x + 30)$ olur. 4 yıl önce, annesinin yaşı Elif'in yaşının 3 katına eşit olduğuna göre,

$$(x + 30) - 4 = 3 \cdot (x - 4)$$

$$x + 26 = 3x - 12$$

$$26 + 12 = 3x - x$$

$$38 = 2x$$

$$x = 19$$

Cevap: E

3. Üç çocuğun bugünkü yaşları toplamına x denilirse, annenin bugünkü yaşı $3x$ olacaktır. 10 yıl sonra üç çocuğun yaşları toplamı $(x + 3 \cdot 10)$ ve annenin yaşı $(3x + 10)$ olacağından

$$3x + 10 = x + 30 \Rightarrow x = 10 \text{ olur.}$$

$$\text{O halde, annenin bugünkü yaşı } 3x = 3 \cdot 10 = 30 \text{ olur.}$$

Cevap: B

4. İki çocuğun yaşları farkına x denilirse, annenin şimdiki yaşı $5x$, 2 yıl önceki yaşı da $(5x - 2)$ olur. 2 yıl önce, annenin yaşı çocuklarının yaşları farkının 4 katından 7 fazla olduğuna göre, (çocukların yaşları farkı sabittir, değişmez)

$$5x - 2 = 4 \cdot x + 7$$

$$5x - 4x = 7 + 2$$

$$x = 9 \text{ olur}$$

Cevap: D

5. Problemden verilenlere göre,

$$yx - xy = 27 \Rightarrow 9(y - x) = 27$$

$$\Rightarrow y - x = 3 \dots (1)$$

$$x + y = 9 \dots (2)$$

(1) ve (2) eşitliklerinin ortak çözümünü yapılırsa, $y = 6$ ve $x = 3$ bulunur. O halde Kemal'in bugünkü yaşı 36, 5 yıl sonraki yaşı 41 dir.

Cevap: C

6. Elif'in şimdiki yaşına x diyelim.

Problemden verilenlere göre,

$$x - 4 = \frac{3}{4} \cdot x \Rightarrow 4x - 16 = 3x \\ \Rightarrow x = 16 \text{ dir.}$$

Cevap: C

7. Fatma'nın ablası, 1985 yılında 13 yaşında olduğuna göre, ablasının doğum tarihi $1985 - 13 = 1972$ ve bu tarihte (ablası doğduğunda) baba 25 yaşında olduğuna göre, babanın doğum tarihi;

$$1972 - 25 = 1947$$

Cevap: A

8. Can, Kerem ve Efe'nin bugünkü yaşları sırasıyla C, K ve E olsun. Buna göre,

$$\frac{C}{K} = \frac{3}{4} = \frac{9}{12} \text{ ve}$$

$$\frac{K}{E} = \frac{12}{13} \text{ olduğundan}$$

$$C = 9k, K = 12k, E = 13k \text{ denilirse,}$$

Can, Efe'nin yaşına geldiğinde (4k yıl sonra) Can'ın yaşının Kerem'in yaşına oranı;

$$\frac{9k + 4k}{12k + 4k} = \frac{13k}{16k} = \frac{13}{16} \text{ olur.}$$

Cevap: B

9. Elif'in, annesinin ve kardeşinin yaşları sırasıyla E, A ve K olsun. Buna göre problemlerde verilenlere göre.

$$E + A = 52$$

$$\underline{- E + K = 23}$$

$$A - K = 29$$

$$K = 0 \text{ (Kardeşi yeni doğduğunda)}$$

$$A = 29 \text{ olur.}$$

Cevap: C

10. Ahmet'in 3 yıl önceki yaşına x denilirse Mehmet'in şimdiki yaşı $3x$, Ahmet'in şimdiki yaşı $(x + 3)$ olur. İkinin 4 yıl sonraki yaşları toplamı 55 olduğundan şimdiki yaşlarının toplamı,

$$55 - 4 \cdot 2 = 47 \text{ dir. Buna göre,}$$

$$3x + (x + 3) = 47$$

$$4x + 3 = 47 \Rightarrow x = 11 \text{ ve Mehmet'in şimdiki yaşı,}$$

$$3x = 3 \cdot 11 = 33 \text{ bulunur.}$$

Cevap: E

11. Büyük çocuk x, ortanca çocuk y ve küçük çocuk z yaşında olsun. En küçük çocuk ortanca çocuğun bugünkü yaşına geldiğinde (y - z) sene sonra en büyük çocuk 17 yaşında olduğuna göre,

$$x + y - z = 17 \dots (1)$$

Ortanca çocuk en büyük çocuğun yaşına geldiğinde (x - y) sene sonra en küçük çocuk 11 yaşında olduğuna göre,

$$z + x - y = 11 \dots (2)$$

(1)ve (2) denklemleri taraf tarafa toplanır,

$$\begin{array}{r} x + y - z = 17 \\ + z + x - y = 11 \\ \hline 2x = 28 \\ x = 14 \text{ t\u00fcr.} \end{array}$$

Cevap: C

12. İki çocuğun şimdiki yaşları toplamına x denilirse annenin şimdiki yaşı (3x + 7), 2 yıl sonra çocukların yaşları toplamı (x + 4) ve babalarının yaşı (3x + 12) olur.

O halde babanın şimdiki yaşı (3x + 10) dur.

Buna göre , baba ile anne arasındaki yaş farkı,

$$3x + 10 - (3x + 7) = 3 \text{ t\u00fcr.}$$

Cevap: C

13. Emre ve Gürkan'ın bugünkü yaşları sırasıyla 4x ve 3x tir. İkisinin 3 yıl sonraki yaşlarının toplamı 41 olduğundan bugünkü yaşlarının toplamı; 41 - 2.3 = 35 olur.

O halde, 4x + 3x = 35 ⇒ x = 5 ve Emre ile Gürkan'ın bugünkü yaşları 20 ve 15 tir. Buna göre ikisinin t yıl önceki yaşlarının oranı $\frac{3}{2}$ olursa,

$$\begin{aligned} \frac{20-t}{15-t} &= \frac{3}{2} \Rightarrow 40 - 2t = 45 - 3t \\ &\Rightarrow 3t - 2t = 45 - 40 \\ &\Rightarrow t = 5 \text{ tir.} \end{aligned}$$

Cevap: D

14. En küçük kardeşin yaşı x olsun.

Bu durumda diğerlerinin yaşı,

$$x + 2, \quad x + 4 \quad \text{ve} \quad x + 6 \text{ olur.}$$

$$x + x + 2 + x + 4 + x + 6 = 60$$

$$4x + 12 = 60$$

$$4x = 48$$

$$x = 12 \text{ olur.}$$

Bu durumda son iki kardeş, en küçük iki kardeş olduğuna göre, yaşları toplamı

$$= x + x + 2$$

$$= 2x + 12$$

$$= 2.12 + 2$$

$$= 26 \text{ bulunur.}$$

Cevap: B

15. Ali x yaşında olsun. Kemal ile Ali'nin yaşları toplamı 42 olduğundan, Kemal 42 - x yaşındadır. Buna göre,

Ali	Kemal
x	42 - x (şimdiki yaşları)
-3	x

(Doğmasına 3 yıl var)

iki kişi arasındaki yaş farkı sabit olduğundan

$$42 - x - x = x - (-3)$$

$$42 - 2x = x + 3$$

$$x = 13 \text{ olur.}$$

Cevap: D

16. Bulduğumuz yıl = x olsun. Buna göre,

$$x - a = \text{Kemal'in yaşı}$$

$$x - b = \text{Cengiz'in yaşı}$$

$$x - a = 3.(x - b)$$

$$x - a = 3x - 3b$$

$$\frac{3b-a}{2} = x \text{ Buna göre, } x \text{ yerine}$$

$$\frac{3b-a}{2} \text{ yazılırsa;}$$

$$\text{Kemal} = \frac{3b-a}{2} - a = \frac{3b-3a}{2}$$

$$\text{Cengiz} = \frac{3b-a}{2} - b = \frac{b-a}{2} \text{ yaşında olur.}$$

İkisinin yaşları toplamı;

$$\frac{3b-3a}{2} + \frac{b-a}{2} = \frac{4b-4a}{2} = 2(b-a) \text{ olur.}$$

Cevap: C

İŞÇİ - HAVUZ PROBLEMLERİ - TEST 1

1. İki kişi birlikte bu işi x günde bitirsin.

$$\frac{1}{20} + \frac{1}{30} = \frac{1}{x} \Rightarrow \frac{3+2}{60} = \frac{1}{x}$$

$$\Rightarrow \frac{5}{60} = \frac{1}{x}$$

$$\Rightarrow x = 12$$

Cevap: C

2. Uğur tek başına x günde bitirsin.

$$\frac{1}{12} + \frac{1}{x} = \frac{1}{8} \Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{1}{8} - \frac{1}{12}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{3-2}{24}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{1}{24}$$

$$\Rightarrow x = 24$$

Cevap: D

3. 6 kadın, 5 erkek bu işi x günde bitirsin

$$\frac{6}{3 \cdot 32} + \frac{5}{2 \cdot 20} = \frac{1}{x} \Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{1}{16} + \frac{1}{8}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{1+2}{16}$$

$$\Rightarrow x = \frac{16}{3}$$

Cevap: B

4. $\frac{1}{x} + \frac{1}{\frac{x}{3}} = \frac{1}{9} \Rightarrow \frac{1}{x} + \frac{3}{x} = \frac{1}{9}$

$$\Rightarrow \frac{4}{x} = \frac{1}{9}$$

$$\Rightarrow x = 36$$

Cevap: E

5. Berna'nın hızı V_B olsun.

Hızını 2 katına çıkarırsa hızı $2V_B$ olsun.

V_B hızla → 20 günde bitirirse

$2V_B$ hızla → x

$$x = 10 \text{ günde bitirir.}$$

Aylin'in hızı V_A olsun.

Hızını 2 kat arttırırsa hızı $V_A + 2V_A = 3V_A$ olur.

V_A hızla → 30 günde bitirirse

$3V_A$ hızla → x

$$y = 10 \text{ günde bitirir.}$$

İkisi birlikte z günde bitirirsin.

$$\frac{1}{10} + \frac{1}{10} = \frac{1}{z} \Rightarrow \frac{2}{10} = \frac{1}{z}$$

$$\Rightarrow z = 5$$

Cevap: B

6. İki birlikte 4 gün çalışırsa

$$\frac{4}{12} + \frac{4}{48} = \frac{4}{12} + \frac{1}{12}$$

$$= \frac{5}{12}$$

İşin $\frac{5}{12}$ si biter.

Kalan iş $1 - \frac{5}{12} = \frac{7}{12}$ elde edilir.

Emre bütün işi 48 günde bitirirse

Bu işin $\frac{7}{12}$ sini x günde bitirir

$$x = \frac{7}{12} \cdot 48$$

$$x = 28$$

Cevap: D

7. Hacmi 2V litre olan havuzun üçte biri $\frac{2V}{3}$ olur.

1 saatte 3x litre su akıtırsa

A saatte $\frac{2V}{3}$ litre su akıtır.

$$A = \frac{\frac{2V}{3}}{3x}$$

$$A = \frac{2V}{9x}$$

Cevap: C

8. İki birlikte 4 gün çalışırsa işin $\frac{4}{10} = \frac{2}{5}$ i biter.

Kalan iş $1 - \frac{2}{5} = \frac{3}{5}$ i olur.

Eda $\frac{3}{5}$ işi 18 günde yaparsa

1 işi x

$$A = \frac{18}{\frac{3}{5}}$$

$$A = 30$$

Cevap: D

9. $a = b = c$ olsaydı

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{1}{18} \Rightarrow \frac{1}{b} + \frac{1}{b} + \frac{1}{b} = \frac{1}{18}$$

$$\Rightarrow \frac{3}{b} = \frac{1}{18}$$

$$\Rightarrow b = 54 \text{ olurdu.}$$

$a < b < c$ olduğundan $54 < c$ elde edilir.

Şıklarda 54 ten büyük sadece 55 vardır.

Cevap: A

10. Arzu'nun çalışma hızı, Cansu'nun çalışma hızının 3 katı ise

Arzu bir işi x günde bitirir
Cansu aynı işi $3x$ günde bitirir.

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{3x} = \frac{1}{5} \Rightarrow \frac{3+1}{3x} = \frac{1}{5}$$

$$\Rightarrow \frac{4}{3x} = \frac{1}{5}$$

$$\Rightarrow x = \frac{20}{3}$$

Cansu $3x = 3 \cdot \frac{20}{3} = 20$ günde bitirir.

Cevap: A

11. Günlük çalışma süresi $4a$ olsun.

Günlük çalışma süresi %25 artırırsa

$$4a + 4a \cdot \frac{25}{100} = 5a \text{ elde edilir.}$$

$$\frac{1. \text{ iş miktarı}}{1. \text{ iş ile ilgili verilerin çarpımı}} = \frac{2. \text{ iş miktarı}}{2. \text{ iş ile ilgili verilerin çarpımı}}$$

$$\frac{1}{10 \cdot 4 \cdot 4a} = \frac{1}{4 \cdot x \cdot 5a}$$

$$x = 8$$

Cevap: C

12. İki birlikte 1 çift ayakkabı x günde yapsın

$$\frac{3}{2} + \frac{1}{3} = \frac{1}{x} \Rightarrow \frac{9+2}{6} = \frac{1}{x}$$

$$\Rightarrow x = \frac{6}{11}$$

33 çift ayakkabı = $33 \cdot \frac{6}{11} = 18$ günde yaparlar.

13. A ve B muslukları 2 saat açık bırakılırsa

$$\frac{2}{8} + \frac{2}{12} = \frac{1}{4} + \frac{1}{6}$$

$$= \frac{5}{12}$$

havuzun $\frac{5}{12}$ si dolar.

Boş kalan kısmı $1 - \frac{5}{12} = \frac{7}{12}$ olur.

Üç musluk $\frac{7}{12}$ lik havuzu x saatte doldursun.

$$\frac{1}{8} + \frac{1}{12} - \frac{1}{24} = \frac{7}{12x} \Rightarrow \frac{4}{24} = \frac{7}{12x}$$

$$\Rightarrow x = \frac{7}{2}$$

Toplam süre: $2 + \frac{7}{2} = \frac{11}{2}$ bulunur.

Cevap: B

14. $R + E \rightarrow 8$ günde

$E + C \rightarrow 10$ günde } yapıyorlar.

$R + C \rightarrow 9$ günde

ikili ikili karşılaştıralım.

$R + E \rightarrow 8$ günde

$C + E \rightarrow 10$ günde

} ise

E'yi görmezden gelip diğerlerini karşılaştırabiliriz. C daha geç sürede bitirdiği için hız karşılaştırması $R > C$

$E + C \rightarrow 10$ günde

$R + C \rightarrow 9$ günde

} ise

C'yi görmezden gelip diğerlerini karşılaştırabiliriz. E daha geç sürede bitirdiği için hız karşılaştırması $R > E$

$R + E \rightarrow 8$ günde

$R + C \rightarrow 9$ günde

} ise

R'yi görmezden gelip diğerlerini karşılaştırabiliriz. C daha geç sürede bitirdiği için hız karşılaştırması $E > C$

Eşitsizlikler birleşirse $R > E > C$ yada $C < E < R$

Cevap: C

Doktrin Yayınları

15. Berkay'ın hızı V_b olsun.

Hızını 2 katına çıkarırsa hızı $2V_b$ olsun.

V_b hızla $\rightarrow$ 6 günde bitirirse

$2V_b$ hızla $\rightarrow$ x

T.O $x = 3$ günde bitirir.

Özge'nin hızı V_o olsun.

Hızını yarıya düşürürse $\frac{V_o}{2}$ olur.

V_o hızla $\rightarrow$ 9 günde bitirirse

$\frac{V_o}{2}$ hızla $\rightarrow$ y

T.O $y = 18$ günde bitirir.

İkisi birlikte aynı işi a günde bitirsin.

$$\frac{1}{3} + \frac{1}{18} = \frac{1}{a} \Rightarrow \frac{7}{18} = \frac{1}{a}$$

$$\Rightarrow a = \frac{18}{7}$$

Cevap: E

16. I. Yol

Ahmet işi 6 günde bitirir
Cengiz işi 9 günde bitirir $\left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\}$ iş ekok(6, 9)
 $\frac{18x}{\text{Toplam iş}}$ olsun.

A $\rightarrow$ 18x'lik işi 6 günde bitirirse günde 3x çalışır.

C $\rightarrow$ 18x'lik işi 9 günde bitirirse günde 2x çalışır.

Cengiz 3 gün çalıştı $2x \cdot 3 = 6x$ yapıldı.

$18x - 6x = 12x$ kalan iş

Günde 3x çalışan Ahmet $\frac{12x}{3x} = 4$ günde bitirir.

II. Yol

Ahmet 1 günde işin $\frac{1}{6}$ sını

Cengiz 1 günde işin $\frac{1}{9}$ unu yapar.

$$\frac{1}{9} \cdot 3 + \frac{1}{6} \cdot x = 1 \text{ olmalı}$$

$$\frac{3}{9} + \frac{1}{6} \cdot x = 1 \quad \frac{x}{6} = \frac{6}{9}$$

$$9x = 36$$

$$x = 4 \text{ olur.}$$

Cevap: C

YÜZDE – KÂR – ZARAR PROBLEMLERİ – TEST 1

1. Ürünün maliyeti 100x diyelim.

%40 kârla satılıyor ise

$$140x = 308 \text{ ₺ olur.}$$

$$x = \frac{308}{140} = 2,2 \text{ ₺}$$

Maliyet 100x olduğundan; $2,2 \cdot 100 = 220$ ₺

Cevap: C

2. Marketten 3x tane yumurta 30 ₺'ye alınmış olsun. Üçte biri kırılırsa

$$3x \cdot \frac{1}{3} = x \quad 3x - x = 2x \text{ adet yumurta kalmış olur.}$$

Başlangıçta maliyet

Kırıldıktan sonra maliyet

$$\frac{30}{3x} \rightarrow \frac{10}{x}$$

$$\frac{30}{2x} \rightarrow \frac{15}{x}$$

$$\frac{10}{x} \quad \begin{array}{l} \text{\% 100 ise} \\ \text{\% kaçtır?} \end{array}$$

$$\frac{15}{x} \quad \begin{array}{l} \text{\% kaçtır?} \\ \text{\% kaçtır?} \end{array}$$

D.O

$$\frac{15}{x} \cdot 100 = \%150 \text{ dir.}$$

$$\frac{10}{x}$$

$\%150 - \%100$ 'den $\%50$ artmıştır.

Cevap: D

$$3. \quad \frac{4}{3} \text{ kesri} \quad \begin{array}{l} \text{payına 3} \rightarrow \\ \text{paydasına 2} \rightarrow \end{array} \quad \frac{4+3}{3+2} = \frac{7}{5} \text{ olur.}$$

$$\frac{4}{3} \quad \begin{array}{l} \text{\% 100 ise} \\ \text{\% kaçtır?} \end{array}$$

$$\frac{7}{5} \quad \begin{array}{l} \text{\% kaçtır?} \\ \text{\% kaçtır?} \end{array}$$

D.O

$$\frac{7}{5} \cdot 100 = 105 \text{ dir.}$$

$$\frac{4}{3}$$

$$\%105 - \%100 = \%5 \text{ artar.}$$

Cevap: B

$$4. \quad \frac{\text{Satış}}{7x} - \frac{\text{Maliyet}}{x} = \frac{\text{Kâr}}{5} = \frac{7x}{5} - x = \frac{2x}{5}$$

$$x \quad \begin{array}{l} \text{\% 100 ise} \\ \text{\% kaçtır?} \end{array}$$

$$\frac{2x}{5} \quad \begin{array}{l} \text{\% kaçtır?} \\ \text{\% kaçtır?} \end{array}$$

D.O

$$\frac{100 \cdot \frac{2x}{5}}{x} = 40 \text{ dir.}$$

Kârı % 40 bulunmuş olur.

Cevap: E

5. Ürün maliyeti 100x olsun.

1. satış fiyatı 140x olur.

$$\% 20 \text{ indirimde gidilirse } 140x \cdot \frac{20}{100} = 28x \text{ indirim}$$

$$140x - 28x = 112x$$

indirimli satış fiyatı

maliyeti y ile çarpıp son fiyata eşitleyelim.

$$100x \cdot y = 112x \quad y = 1,12 \text{ olur.}$$

Cevap: C

6. Kızların sayısı 30, erkeklerin sayısı 40 olsun.

$$\text{Kızların \%40'ı} \rightarrow 30 \cdot \frac{40}{100} = 12$$

$$\text{Erkeklerin \%20 si} \rightarrow 40 \cdot \frac{20}{100} = 8 \quad \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} 20 \text{ öğrenci gözlüklüdür.}$$

$$\frac{\text{Gözlüklü öğrenciler}}{\text{Tüm öğrenciler}} = \frac{20}{30 + 40} = \frac{2}{7} \text{ dir.}$$

Cevap: D

7. Ürünün maliyeti
- $100x$
- olsun.

% 30 kârla satış fiyatı $130x$ olur.

$$130x \cdot \frac{20}{100} = 26x \text{ indirim yapılırsa } 130x - 26x = 104x \text{ son fiyat olur.}$$

$$\begin{array}{r} 104x \\ 100x \end{array} \begin{array}{l} 260 \text{ ₺ ise} \\ \text{kaçtır?} \end{array}$$

$$\text{D.O } \frac{260x \cdot 100}{104x} = 250 \text{ ₺ dir.}$$

Cevap: C

8. Dağıtılacak para
- $80x$
- olsun.

$$\begin{array}{l} 3 \text{ yaşındaki çocuk} \rightarrow 30x \\ 5 \text{ yaşındaki çocuk} \rightarrow 50x \end{array} \left. \begin{array}{l} \text{Başlangıçta} \\ \text{olacakları} \\ \text{paralar} \end{array} \right\}$$

$$\%25 \text{ kesinti} \rightarrow 80x \cdot \frac{25}{100} = 20x \text{ } 80x - 20x = 60x$$

2. dağıtılacak para

$60x$ 'i 3 ve 5 ile doğru orantılı bir şekilde dağıtırsak

$$\frac{60x}{8} = 7,5x \quad 3 \text{ yaşındaki çocuk} \Rightarrow 7,5x \cdot 3 = 22,5x$$

2. aldığı para

$$30x - 22,5x = 30 \text{ ₺}$$

$$7,5x = 30 \text{ ₺}$$

$$x = 4 \text{ ₺}$$

$$\text{Başta dağıtılacak para } 80x = 80 \cdot 4 = 320 \text{ ₺}$$

Cevap: A

9. Başlangıçta kısa kenar
- $\rightarrow 10$
- olsun.
-
- uzun kenar
- $\rightarrow 10$

$$\text{Alan} = 10 \cdot 10 = 100 \text{ olur.}$$

$$\text{Kısa kenarı } \% 30 \text{ artır} \rightarrow 10 \cdot \frac{130}{100} = 13$$

$$\text{Uzun kenarı } \% 30 \text{ azalt} \rightarrow 10 \cdot \frac{70}{100} = 7$$

$$\text{Alan} = 13 \cdot 7 = 91 \text{ olur.}$$

$$100 - 91 = \% 9 \text{ azalır.}$$

Cevap: B

10. Etiket fiyatı
- $100x$
- olsun.

$$\text{Maliyet} \rightarrow 100x \cdot \frac{20}{100} = 20x \quad 100x - 20x = 80x$$

$$\text{Satış} \rightarrow 100x \cdot \frac{10}{100} = 10x \quad 100x - 10x = 90x$$

$$\text{Kâr} \Rightarrow 90x - 80x = 10x$$

$$\begin{array}{r} 80x \\ 10x \end{array} \begin{array}{l} \%100 \\ \text{kaçtır?} \end{array}$$

$$\text{D.O } \frac{100 \cdot 10x}{80x} = \%12,5 \text{ olur}$$

Cevap: B

11. Ceketin fiyatı pantolon fiyatının 3 katı ise

<u>Ceket</u>	<u>Pantolon</u>	
$30x$	$10x$	olsun.

$$\text{Ceket } \% 30 \text{ kâr} \rightarrow 30x \cdot \frac{30}{100} = 9x \text{ kâr}$$

$$\text{Pantolon } \% 10 \text{ Zarar} \rightarrow 10x \cdot \frac{10}{100} = x \text{ zarar}$$

$$9x - x = 8x \text{ kâr}$$

$$\text{Maliyet toplamda} = 30x + 10x = 40x$$

$$40x \quad \% 100$$

$$8x \quad \text{kaçtır?}$$

$$\text{D.O } \frac{8x \cdot 100}{40} = \% 20 \text{ kâr olur}$$

Cevap: D

12. Ürünün maliyeti
- $100x$
- olsun.

% 17 kârlı fiyatı $117x$ olur.

Satış fiyatı değiştirilmeden yeni maliyete göre % 30 kâr ediliyor. Yeni maliyet "a" olsun.

$$a \cdot \frac{130}{100} = 117x$$

$$a = 90x \text{ olur.}$$

Maliyet $100x$ 'den $90x$ 'e düşmüş % 10 azalmış

Cevap: E

13. Toplam ürünler 10 tane, birim maliyeti de 10 ₺ olsun.

<u>Fiyat</u>	<u>Miktar</u>	
10	10	= 100 ₺ maliyet olsun.

Sağlam ürünler % 80 = 8 adet

Defolu ürünler % 20 = 2 adet olur.

	<u>Fiyat</u>	<u>Miktar</u>	
Sağlam ürünler	14	8	= 112

% 40 kârla

Defolu ürünler	5	2	= 10
----------------	---	---	------

% 50 zararlar

$$122 \text{ ₺ kazanılmış olur.}$$

$$122 - 100 = 22 \text{ ₺ kâr} \rightarrow \% 22 \text{ kâr olur.}$$

Cevap: A

14. Maliyet 10₺ olsun

<u>Malzeme</u>	<u>İşçi</u>	
6₺	4₺	olur.

$$\text{İşçi ücretlerine \%50 zam yapılırsa} \rightarrow 4 \cdot \frac{150}{100} = 6₺$$

<u>Malzeme</u>	<u>İşçi</u>	
6₺	6₺	→ Yeni toplam maliyet 12₺

$$\frac{12₺}{6₺} \times \%100 = \text{kaçtır?}$$

D.O %50 olur.

Cevap: C

15. Maliyet a ₺ olsun.

$$\%x \text{ kârla satış a} \cdot \frac{(100+x)}{100} = y \text{ ₺ olur.}$$

$$\%x \text{ zararlı satış a} \cdot \frac{(100-x)}{100} \text{ olur.}$$

$$a \cdot \frac{(100+x)}{100} = y \text{ ise}$$

$$a = \frac{100y}{100+x} \text{ olur.}$$

a yı yerine yazarsak;

$$\frac{100y}{100+x} \cdot \frac{100-x}{100} = \frac{y(100-x)}{100+x} \text{ dir.}$$

Cevap: E

16. x ₺'ye alınan bir mal %30 kârla $\rightarrow \frac{x \cdot 130}{100} = y$

y ₺'ye alınan bir mal %25 zararlı $\rightarrow \frac{y \cdot 75}{100} = z$

$$\frac{x \cdot 130}{100} = y \quad \frac{y \cdot 75}{100} = z$$

$$13x = 10y \quad 3y = 4z$$

$$\downarrow \text{ genişletelim} \quad \downarrow$$

$$39x = 30y \quad 30y = 40z$$

$$39x = 30y = 40z \text{ ise ters orantıdan dolayı}$$

$$y > x > z \text{ olur.}$$

Cevap: D

YÜZDE – KÂR – ZARAR PROBLEMLERİ – TEST 2

1. Kilogramı 6 ₺ olan yaş üzümle 10kg aldığını varsayalım.

	<u>Fiyat</u>	<u>Miktar</u>	
	6	10	= 60 ₺ maliyet
Kuru	< 12	x	= 12x ₺ kazanılan para
üzümün			
fiyatı	12₺		
miktarı	x kg		
olsun.			

%60 kâr edildiğine göre

$$12x = 60 \cdot \frac{160}{100} \text{ olur.}$$

$$x = 8 \text{ olur.}$$

Miktar 10 kg'dan 8 kg'a azaldığı için

$$10 - 8 = 2 \text{ kg azalmıştır.}$$

$$\frac{2 \text{ kg}}{10 \text{ kg}} \times \%100$$

$$= 20\% \text{ kaçtır?}$$

$$\text{D.O } \frac{2 \cdot 100}{10} = \%20 \text{ azalma olur.}$$

Cevap: B

2. x adet üreten makina %40 artması $\rightarrow \frac{x \cdot 40}{100}$ artış

y adet üreten makina %30 azalması $\rightarrow \frac{y \cdot 30}{100}$ azalma

Toplam üretim değişmediğine göre artış = azalma

$$\frac{x \cdot 40}{100} = \frac{y \cdot 30}{100}$$

$$4x = 3y \text{ olur.}$$

Cevap: A

3. Normal saatlik ücret x ₺ olsun.

$$5 \text{ saat fazla mesai} \rightarrow x \cdot \frac{140}{100} \cdot 5$$

$$7 \text{ saat tatil günlerinde} \rightarrow x \cdot \frac{200}{100} \cdot 7$$

$$+ 840₺$$

$$x \cdot \frac{140}{100} \cdot 5 + x \cdot \frac{200}{100} \cdot 7 = 840₺$$

$$7x + 14x = 840₺$$

$$21x = 840₺$$

$$x = 40₺$$

Cevap: C

4. Bu satıcı 10 adet ürünü, birim maliyeti 10 ₺'den satın almış olsun.

	Fiyat	Miktar	
	10	10	= 100 ₺ maliyet
% 20 sini % 40 kârla	14	2	= 28
% 50 sini % 10 zararla	9	5	= 45
Geride kalan % 30 unu x ₺'ye x	3	= 3x	
	+		
	73 + 3x		
	satislerden gelen para		

%12 kâr ettiğine göre

$$73 + 3x = 100 \cdot \frac{112}{100}$$

$$x = 13 \text{ ₺}$$

10 ₺'ye aldığı ürünü 13 ₺'ye satmalı → % 30 kârla

Cevap: B

5. Litresi 12 ₺'den 5lt limonata almış olsun.

	Fiyat	Miktar	
	12	5	= 60 ₺ maliyet
% 20 < oranında su katmak 1lt su katmak olur.	16	(5 + 1)	= 96 ₺ kazanılan para
			96 - 60 = 36 ₺ kâr

$$5. \frac{20}{100} = 1 \text{ lt}$$

$$\frac{60}{36} \times \% 100$$

$$36 \times \text{ kaçtır?}$$

$$\text{D.O } \frac{36 \cdot 100}{60} = \% 60 \text{ kâr elde etmiştir.}$$

6. Ayçin hanımın maaşı x ₺ olsun.

1. seçenek $\frac{x \cdot 20}{100}$ ₺ zam

2. seçenek 500 ₺ zam

2. seçeneği seçtiğine göre $500 > \frac{x \cdot 20}{100}$

$$2500 > x$$

$$x < 2500 \text{ olmalı}$$

Şıklarda 2500 ₺'den az olsun tek şık 2400 ₺ olabilir.

Cevap: A

7. F: $10.000 \cdot \frac{15}{100}$

1 yılda gelen faiz

$$\text{F: } 10.000 \cdot \frac{15 \cdot 3}{100} = 4500 \text{ ₺ faiz getirir.}$$

3 yılda gelen faiz

Cevap: D

8. F: $4000 \cdot \frac{36}{1200}$ 120 gün ay olarak → $\frac{120}{30} = 4$ aydır.

Bir ayda gelen faiz

$$\text{F: } 4000 \cdot \frac{36 \cdot 4}{100 \cdot 12} = 480 \text{ ₺ faiz gelir.}$$

120 günde gelen faiz

$$\text{Ana para ile birlikte } 4000 + 480 = 4480 \text{ ₺ olur.}$$

Cevap: A

9. Bir ürünün fiyatı 100 ₺, memurun maaşı 100 ₺ olarak varsayalım. Şu anda alım gücü % 100 dür.

	Ürün	Maaş	
% 20 zam →	120 ₺	108	← % 8 zam
(enflasyon)			

$$\frac{120}{108} \times \% 100$$

$$108 \times \text{ kaçtır?}$$

$$\text{D.O } \frac{108 \cdot 100}{120} = \% 90 \text{ olur.}$$

Alım gücü % 100'den % 90'a düşmüştür.

$$100 - 90 = \% 10 \text{ azalmıştır.}$$

Cevap: D

10. Öncelikle maliyeti hesaplayabilmek için fiyat ve miktara "10 br" varsayalım.

	Fiyat	Miktar	
	10	10	= 100 maliyet
% 30'u % 20 kâr	12	3	= 36
% 70'i % 40 kâr	14	7	= + 98
			134 elde edilen para

100 e maledilen bir ürün 134'e satılırsa kâr miktarı % 34 olur.

Cevap: A

11. Fiyatı 10 ₺ olarak varsayalım.

Fiyat	Miktar	
10	3	= 30 ₺ maliyet var.

1 hediye verildiğinden dolayı 4 gömlek elimize geçer. % 50 kârla satılıyorsa 15 ₺'ye satılır.

Fiyat	Miktar	
15	4	= 60 ₺ para kazanılır.

$$\frac{30 \text{ ₺}}{60 \text{ ₺}} \times \% 100 \text{ ise}$$

$$\text{D.O } \frac{60 \text{ ₺}}{60 \text{ ₺}} \times \% x$$

$$x = 200 \text{ ise kâr miktarı}$$

$$\frac{\% 200}{\% 100} = \% 100 \text{ olur.}$$

Cevap: D

12. Ürün fiyatı 100 olsun. (Maliyet)

$$\% 20 \text{ kârla } 100 \cdot \frac{20}{100} = 20 \text{ kâr ile satılıyor.}$$

$$100 + 20 = 120 \text{ satış fiyatı}$$

% 20 indirim yapılırsa

$$120 \cdot \frac{20}{100} = 24 \text{ indirim yapılmalı}$$

$$120 - 24 = 96 \text{ ya satılıyor.}$$

$$100 - 96 = 4 \text{ zarar olmalı } \% 4 \text{ zarar yapar.}$$

Cevap: A

13. Malın ilk satış fiyatı $100x$ olsun

$$\% 30 \text{ indirim yapılırsa } 100x - 30x = 70x \text{ etiket fiyatı olur.}$$

70x üzerinden % 20 indirim yapılmalı.

$$70x \cdot \frac{20}{100} = 14x \text{ daha indirim}$$

$$70x - 14x = 56x \text{ son fiyat}$$

$$56x = 280 \text{ ₺ ise}$$

$$x = 5 \text{ ₺ olur.}$$

$$\text{İlk satış fiyatı } 100x = 100 \cdot 5 = 500 \text{ ₺ olur.}$$

Cevap: C

14. İlk hali $100x$ olsun.

% 120 artarsa

$$100x \xrightarrow{\% 120 \text{ artarsa}} 220x \text{ olur.}$$

$$220x = 1,1 \text{ m ise}$$

$$x = 0,005 \text{ m olur.}$$

$$100x \text{ ise } = 100 \cdot 0,005 = 0,5 \text{ m olur.}$$

Cevap: D

- 15.

$$A = \frac{B \cdot 20}{100} \quad C = \frac{A \cdot 40}{100} \text{ ise}$$

$$C = \frac{\frac{B \cdot 20}{100} \cdot 40}{100} \Rightarrow C = \frac{8B}{100}$$

C sayısı B sayısının % 8'i olur.

Cevap: D

16. İlk durumda $100x$ su olsun

$$100x \cdot \frac{20}{100} = 20x \text{ kullanıldı.}$$

$$100x - 20x = 80x \text{ ilk kalan}$$

sonrasında % 50 kullanılıyor.

$$80x \cdot \frac{50}{100} = 40x \text{ kullanıldı.}$$

$$80x - 40x = 40x \text{ son kalan}$$

$$40x = 32 \text{ litre ise}$$

$$x = \frac{32}{40} = \frac{8}{10} \text{ 'dur.}$$

$$\text{İlk durum } 100x \text{ ise } \rightarrow 100 \cdot \frac{8}{10} = 80 \text{ litre olur.}$$

Cevap: E

KARIŞIM PROBLEMLERİ – TEST 1

1. %10 şeker oranı   % 40 şeker oranı   % x
400 gr   +   200   →   600

Not: kütleler toplanır ve yeni karışım oluşur.

$$400 \cdot 10 + 40 \cdot 200 = 600 \cdot x$$

$$40 + 80 = 6x$$

$$x = 20 \rightarrow \% 20 \text{ şeker}$$

Cevap: C

2. % 50 tuz oranı   % 60 tuz oranı   % x tuz oranı
60   +   40   →   100

$$60 \cdot 50 + 60 \cdot 40 = 100x$$

$$x = 54 \text{ tuz oranı}$$

$$\text{Su oranı} = 100 - 54 = 46$$

Cevap: E

3. % 35 pekmez   % 45 pekmez   % 41 pekmez
x   +   300   →   x + 300

$$35x + 45 \cdot 300 = 41 \cdot (x + 300)$$

$$35x + 45 \cdot 300 = 41x + 41 \cdot 300$$

$$300(45 - 41) = 6x$$

$$300 \cdot 4 = 6x$$

$$x = 200 \text{ gr}$$

Cevap: D

$$4. \quad \begin{array}{ccc} \% 60 \text{ un} & \% 0 \text{ un} & \% x \text{ un} \\ 300 & + & 200 & \rightarrow & 500 \end{array}$$

Not: % 60'ı un olan bir karışıma saf tuz katılırsa %0'dan eklenir.

$$60.300 + 0 = 500.x$$

$$x = \% 36 \text{ un vardır.}$$

Cevap: A

$$5. \quad \begin{array}{ccc} \% x \text{ alkol} & \% 100 \text{ saf alkol} & \% ? \\ y & + & z & \rightarrow & y + z \end{array}$$

$$x.y + 100z = ?(y + z)$$

$$? = \frac{xy + 100z}{y + z}$$

Not: Alkol oranı verilen bir karışıma saf alkol %100'den katılır.

Cevap: E

$$6. \quad \begin{array}{l} \text{Şeker oranı \% 40'lık 500 gr karışımın } \frac{1}{5} \text{ i} \rightarrow \text{şeker oranı \% 40'lık 100 gr} \\ \text{Su oranı \% 80} \rightarrow \text{şeker oranı \% 20 dir.} \\ \text{Şeker oranı \%2 0 olan 900 gr karışımın } \frac{1}{3} \text{ ü} \rightarrow \text{şeker oranı \% 20'lik 300 gr} \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} \% 40 \text{ şeker} & \% 20 \text{ şeker} & \% x \text{ şeker} \\ 100 \text{ gr} & + & 300 \text{ gr} & \rightarrow & 400 \text{ gr} \end{array}$$

$$40.100 + 20.300 = 400.x$$

$$x = \% 25 \text{ şeker}$$

Cevap: B

$$7. \quad \begin{array}{ccc} \% 24 \text{ tuz} & \% 0 & \% 42 \\ 70 & - & x & \rightarrow & (70 - x) \end{array}$$

$$24.70 - 0 = (70 - x).42$$

$$1680 = (70 - x).42$$

$$40 = 70 - x$$

$$x = 30$$

Not: Su buharlaştırılırken % 0 dan buharlaştırılır.

Cevap: C

$$8. \quad \begin{array}{ccc} \% 12 \text{ alkol} & \% 30 \text{ alkol} & \% 18 \text{ alkol} \\ a & + & b & \rightarrow & a + b \end{array}$$

$$12a + 30b = 18.(a + b)$$

$$12a + 30b = 18a + 18b$$

$$12b = 6a$$

$$2b = a$$

Cevap: E

$$9. \quad \begin{array}{ccc} 20 \text{ ayar} & 24 \text{ ayar} & 21 \text{ ayar} \\ 30 \text{ gr} & + & x & \rightarrow & (30 + x) \end{array}$$

$$20.30 + 24x = 21(30 + x)$$

$$20.30 + 24x = 21.30 + 21x$$

$$3x = 30(21 - 20)$$

$$x = 10$$

Cevap: B

$$10. \text{ Limonatanın miktarı } 4a \text{ olsun.}$$

$$\frac{3}{4} \text{ ü dökülürse} \rightarrow 4a \cdot \frac{3}{4} = 3a \text{ dökülecek}$$

$$4a - 3a = a \text{ kadar kaldı.}$$

%30 şeker a miktar limonata var.

Dökülenin yerine 3a miktarda su eklenirse %0'dan eklenir.

$$\begin{array}{ccc} \% 30 \text{ şeker} & \% 0 \text{ şeker} & \% x \text{ şeker} \\ a & + & 3a & \rightarrow & 4a \end{array}$$

$$30a = 4a.x$$

$$x = 7,5$$

Cevap: D

$$11. \quad \begin{array}{ccc} \% 60 \text{ un} & \% 0 \text{ un} & \% 100 \text{ un} & \% x \\ 40 \text{ gr} & + & 28 \text{ gr} & + & 32 \text{ gr} & \rightarrow & 100 \text{ gr} \end{array}$$

$$60.40 + 0 + 100.32 = 100.x$$

$$x = 56$$

Not: Un karışımına un katılırsa % 100'den, başka bir madde karıştırılırsa % 0 da hesaplanır.

Cevap: E

$$12. \quad \% 60 \text{ şeker} \quad \% 0 \text{ şeker} \quad \% x \text{ şeker}$$

$$180\text{gr} + 120\text{gr} \rightarrow 300\text{gr}$$

$$60.180 + 0 = 300.x$$

$$x = \% 36$$

Not: şekerli suya şeker haricinde bir madde katılırsa %'dan karışıma eklenir.

Cevap: A

$$13. \quad \begin{array}{l} 200 \text{ gr kuru üzüm} \quad 30 \text{ ₺ ise} \\ 300 \text{ gr kuru üzüm} \quad a \end{array}$$

$$\text{D.O} \quad \frac{300.30}{200} = 45 \text{ ₺}$$

$$\begin{array}{l} 100 \text{ gr kuru kayısı} \quad x \text{ ₺ ise} \\ 20 \text{ gr kuru kayısı} \quad b \end{array}$$

$$\text{D.O} \quad \frac{20.x}{100} = \frac{x}{5} \text{ ₺}$$

$$\begin{array}{l} 250 \text{ gr kuru elma} \quad y \text{ ₺ ise} \\ 50 \text{ gr kuru elma} \quad c \end{array}$$

$$\text{D.O} \quad \frac{50.y}{250} = \frac{y}{5} \text{ ₺}$$

$$45 + \frac{x}{5} + \frac{y}{5} = 95$$

$$\frac{x+y}{5} = 50 \Rightarrow x + y = 250 \text{ ₺ bulunur.}$$

Cevap: D

$$14. \quad \begin{array}{|c|} \hline 200 \\ \hline \%20 \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|} \hline 300 \\ \hline \%60 \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|} \hline 500 \\ \hline \%x \\ \hline \end{array}$$

$$200 \cdot \frac{20}{100} + 300 \cdot \frac{60}{100} = 500 \cdot \frac{x}{100}$$

$$40 + 180 = 5x$$

$$220 = 5x$$

$$x = 44 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

$$15. \quad \begin{array}{l} \% 30 \text{ tuz} \quad \% 0 \text{ tuz} \quad \% 48 \text{ şeker} \\ 40 \text{ gr} \quad x \text{ gr} \quad (40-x) \text{ gr} \end{array}$$

$$40 \cdot 30 - 0 = (40-x) \cdot 48$$

$$1200 - 30x = 1920 - 48x$$

$$100 = 160 - 4x$$

$$60 = 4x$$

$$x = 15 \text{ gr su buharlaştırılmalı}$$

Cevap: C

$$16. \quad 5a \text{ karışım olsun.}$$

$$\frac{2}{5} \text{ ini dökelim. } 5a \cdot \frac{2}{5} = 2a \text{ dökülüyor.}$$

$$5a - 2a = \Rightarrow 3a \text{ kalan karışım miktarı}$$

$$\begin{array}{l} \% 40 \text{ şeker} \quad \% 0 \text{ şeker} \quad \% x \\ 3a \quad 2a \quad \rightarrow \quad 5a \end{array}$$

$$3a.40 + 2a.0 = 5a.x$$

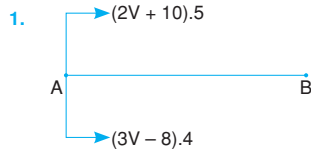
$$120a = 5a.x$$

$$x = 24 \text{ olur.}$$

$$\text{yeni şeker yüzdesi } \% 24$$

Cevap: B

HAREKET PROBLEMLERİ – TEST 1

$$|AB| = (2V + 10) \cdot 5 = (3V - 8) \cdot 4$$

$$10V + 50 = 12V - 32$$

$$50 + 32 = 12V - 10V$$

$$82 = 2V$$

$$41 = V$$

Cevap: C

2. $|AB| = V_1 \cdot t_1 = V_2 \cdot t_2$

$$\Rightarrow V \cdot 5 = (V + 30) \cdot 3$$

$$\Rightarrow 5V = 3V + 90$$

$$\Rightarrow 2V = 90 \Rightarrow V = 45 \text{ km/sa}$$

$$|AB| = 45 \cdot 5 = 225 \text{ km olur.}$$

Cevap: B

3. Bu araç A ile C kentlerini 72 km/sa hızla gitseydi,

$$|AC| = 72.x \Rightarrow 54 = 72.x$$

$$\Rightarrow x = \frac{3}{4} \text{ saatte giderdi.}$$

Bu araç A kentinden B kentine 48 km hızla gitseydi geçen zaman,

$$24 = 48 \cdot t_1 \Rightarrow t_1 = \frac{1}{2} \text{ saat}$$

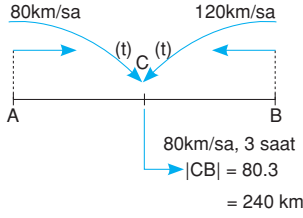
Bu araç B ile C arasını $\frac{3}{4} - \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$ saatte almalıdır. Buna göre;

$$|BC| = V \cdot \frac{1}{4} \Rightarrow 30 = \frac{V}{4}$$

$$\Rightarrow 120 = V \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

4.

$$120 \cdot t = 240$$

$$t = 2 \text{ (karşılaşma anına kadar geçen süre)}$$

$$|AB| = (80 + 120) \cdot t$$

$$= 200 \cdot 2$$

$$= 400 \text{ km bulunur.}$$

Cevap: A

5. V_1 hızına sahip olan araç A dan, V_2 hızına sahip olan araç B den aynı anda ve birbirlerine doğru hareket ettikten t_1 saat sonra C de karşılaşırlar;

$$\left. \begin{array}{l} 90 = V_1 \cdot t_1 \\ 60 = V_2 \cdot t_1 \end{array} \right\} \text{ ise } \frac{V_1}{V_2} = \frac{3}{2} \text{ olur ... (1)}$$

Araçlar aynı anda aynı yöne doğru t_2 saat yol aldıktan sonra B de karşılaşırlar;

$$\left. \begin{array}{l} 150 + x = V_1 \cdot t_2 \\ x = V_2 \cdot t_2 \end{array} \right\} \text{ ise } \frac{150 + x}{x} = \frac{V_1}{V_2} \text{ olur ... (2)}$$

(1) ve (2) birbirlerine eşit olacağından

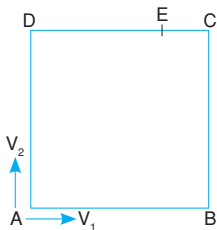
$$\frac{150 + x}{x} = \frac{3}{2} \text{ yazılabilir.}$$

$$\text{Bundan, } 300 + 2x = 3x$$

$$x = 300 \text{ km bulunur.}$$

Cevap: C

6.

2. |DE| = 3. |EC| olduğuna göre;

|DE| = 3 birim seçilirse |EC| = 2 birim ve karenin bir kenar uzunluğu 5 birim olur. İki hareketli A noktasından aynı anda hareket ettiklerine göre, hızlarının oranı, aldıkları yolların oranına eşittir.

Buna göre,

$$\begin{aligned} \frac{V_1}{V_2} &= \frac{\text{ABCE yolu}}{\text{ADE yolu}} = \frac{5 + 5 + 2}{5 + 3} \\ &= \frac{12}{8} = \frac{3}{2} \text{ dir.} \end{aligned}$$

Cevap: A

7. Ali 25 dakika yol gittiğinden geriye kalan yolu $50 - 25 = 25$ dakikada gitmesi gerekmektedir.

Yolun $\frac{1}{5}$ ünü gittiğine göre, geriye yolun $\frac{4}{5}$ i, yani gittiği yolun 4 katı bir yol kalmıştır. Kalan yolu da 25 dakikada (aynı sürede) gideceğinden hızını 4 katına çıkarmalıdır. (Gideceği yol 4 katı olduğundan hızı da 4 katı olmalıdır) O halde hızını 3 kat arttırmalıdır ki, hızı 4 katına çıksın.

Cevap: C

8. İki araç arasındaki mesafenin 250 km olması için, iki araç karşılaştıktan sonra (aralarındaki 200 lik mesafe kapandıktan sonra) durmadan yollarına devam ettiklerinde aralarındaki mesafenin 250 km açılması gerekir. Yani birbirine ters yönde hareket eden bu iki araç $200 + 250 = 450$ km yer değiştirmektedir.

O halde arasındaki mesafenin 450 km değiştirmesi için geçen zaman

$$\frac{450}{50 + 40} = \frac{450}{90} = 5 \text{ saattir.}$$

Cevap: C

9.

Hız ile yol doğru orantılı olduğundan, araçların aynı sürede aldıkları yollar oranı, hızlarının oranına eşittir. Buna göre;

$$\frac{|CA|}{|AB|} = \frac{V_2}{V_1} \Rightarrow \frac{|CA|}{|AB|} = 4$$

$$\Rightarrow |CA| = 4 \cdot |AB|$$

Buna göre, |AB| = 1 seçilirse, |CA| = 4 ve |BC| = 4 - 1 = 3 olur.

O halde,

$$\frac{V_2}{V_3} = \frac{|AC|}{|CB|} = \frac{4}{3} \text{ tür.}$$

Cevap: C

10. Yolun dörtte biri 80 km olsun. Buna göre,

$$V_{ORT} = \frac{80 + 240}{t_1 + t_2}$$

$$\Rightarrow 64 = \frac{320}{\frac{80}{80} + \frac{240}{V}}$$

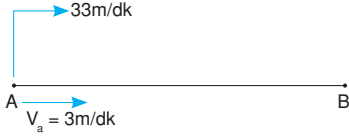
$$\Rightarrow 64 + \frac{64 \cdot 240}{V} = 320$$

$$\Rightarrow V = \frac{64 \cdot 240}{256}$$

$$\Rightarrow V = 60 \text{ km/sa dir.}$$

Cevap: B

- 11.

Yüzücü en fazla B ye kadar uzaklaşabilir.

$$|AB| = (33 + 3) \cdot t$$

$$|BA| = (33 - 3) \cdot (44 - t)$$

Bu eşitlikler birbirlerine eşit olduğundan,

$$36 \cdot t = 30 \cdot (44 - t)$$

$$6t = 220 - 5t$$

$$11t = 220$$

$$t = 20 \text{ dakika bulunur.}$$

$$|AB| = (33 + 3) \cdot t = 36 \cdot 20$$

$$= 720 \text{ metredir.}$$

Cevap: A

12. İki koşucu ilk kez A dan x, B den 100 metre uzaklıktaki D noktasında karşılaşırlar. Buna göre pistin çevresinin yarısı

$(x+100)$ metre ve BC yolu, $(x+100) - 50 = (x+50)$ metredir. İki koşucu hızlarını değiştirmedikçe göre, iki durumdaki aldıkları yollar oranı birbirlerine eşit (hızları oranı değişmediği için) olacaktır.

$$\frac{x}{100} = \frac{100 + (x + 50)}{x + 50}$$

$$\Rightarrow x^2 + 50x = 100x + 100 \cdot 150$$

$$\Rightarrow x^2 - 50x - 100 \cdot 150 = 0$$

$$\Rightarrow (x - 150) \cdot (x + 100) = 0$$

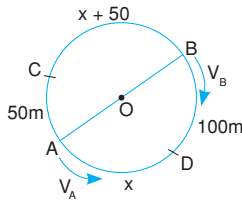
$$\Rightarrow x = 150 \text{ metre}$$

Buna göre, pistin uzunluğu,

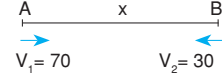
$$2 \cdot (x + 100) = 2 \cdot (150 + 100)$$

$$= 500 \text{ metredir.}$$

Cevap: A

13. İlk olarak birbirine doğru hareket yapılırsa

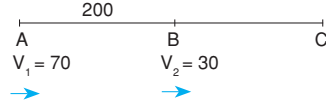

$$(70 + 30) \cdot 2 = x$$

$$100 \cdot 2 = x$$

$$x = 200 \text{ km olur. } |AB| = 200 \text{ km}$$

Sonrasında kovalama yaptıkları için;

$$(70 - 30) \cdot t = 200$$

$$40 \cdot t = 200$$

$$t = 5 \text{ saat sonra yakalar.}$$

Bu 5 saat içinde B'den kalkan hareketli

$$30 \cdot 5 = 150 \text{ km mesafe kaçabilmiştir.}$$

$$|BC| = 150$$

Cevap: E

14. $V_{ort} = \frac{\text{Toplam yol}}{\text{Toplam zaman}}$

$$= \frac{2 \cdot 120}{50 + 70} \text{ [km/dk]}$$

$$= 2 \text{ km/dk}$$

$$= 2 \cdot 60 \text{ (saatteki hızı)}$$

$$= 120 \text{ km/sa tir.}$$

Cevap: D

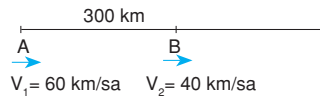
15. İlk olarak birbirine doğru hareket ediyorlar.

$$(60 + 40) \cdot 3 = |\overline{AB}|$$

$$|\overline{AB}| = 300 \text{ km}$$

Sonrasında ise aynı yöne doğru hareket ediyorlar.

$$(60 - 40) \cdot t = 300 \text{ km}$$

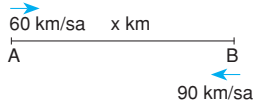
$$20 \cdot t = 300 \text{ km}$$

$$t = 15 \text{ saat}$$

Cevap: A

$$16. \text{ Ortalama Hız} = \frac{\text{Toplam yol}}{\text{Toplam zaman}} = \frac{X_{\text{Toplam}}}{T_{\text{Toplam}}}$$

x gidiş, x dönüş olduğu için

$$X_{\text{Toplam}} = x + x = 2x$$

$$T = \frac{X}{V} \text{ olduğundan;}$$

$$\text{Gidiş zamanı } T_1 = \frac{x}{60}$$

$$\text{Dönüş zamanı } T_2 = \frac{x}{90}$$

$$T_{\text{Toplam}} = \frac{x}{60} + \frac{x}{90} = \frac{5x}{180} = \frac{x}{36}$$

$$V_{\text{ort}} = \frac{2x}{\frac{x}{36}} = 72 \text{ km/sa}$$

Cevap: B

İŞLEM MODÜLER ARİTMETİK – TEST 1

$$1. \quad x \circledast y = \frac{1}{x} - \frac{1}{y} \text{ olduğundan,}$$

$$n \circledast \frac{1}{4} = 6 \Rightarrow \frac{1}{n} - \frac{1}{\frac{1}{4}} = 6$$

$$\frac{1}{n} - 4 = 6$$

$$\frac{1}{n} = 10$$

$$n = \frac{1}{10} \text{ dur.}$$

Cevap: A

2. " $\circledast$ " işleminin değişme özelliği olduğundan,

$$x \circledast y = y \circledast x \text{ tir.}$$

Buna göre,

$$4x + my + xy + 11 = 4y + mx + yx + 11$$

$$4x + my = 4y + mx$$

$$4.(x - y) = m.(x - y)$$

$$m = 4 \text{ tür.}$$

Cevap: B

$$3. \quad (x + 3) * (y + 1) = x + 2y - 1 \text{ işleminde}$$

x yerine x - 1, y yerine y + 2 yazılmalıdır.

$$(x - 1 + 3) * (y + 2 + 1) = (x - 1) + 2.(y + 2) - 1$$

$$(x + 2) * (y + 3) = x - 1 + 2y + 4 - 1$$

$$= x + 2y + 2 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

$$4. \quad \frac{4}{x} \Delta \frac{y}{3} = \frac{y}{x} \text{ işleminde x yerine } \frac{4}{x} \text{ ve y yerine } 3y \text{ yazılmalıdır.}$$

$$\frac{4}{\frac{4}{x}} \Delta \frac{3y}{3} = \frac{3y}{\frac{4}{x}}$$

$$x \Delta y = \frac{3xy}{4} \text{ tür.}$$

Cevap: C

5. Problemden verilen, işlemin tanımına göre, $x > 3$ şartını sağlayan x değerleri 4 ve 5 tir.

Buna göre, $4 + 5 = 9$ olur.

Cevap: D

$$6. \quad \left. \begin{array}{l} 3^1 \equiv 3 \pmod{5} \\ 3^2 \equiv 4 \pmod{5} \\ 3^3 \equiv 2 \pmod{5} \\ 3^4 \equiv 1 \pmod{5} \end{array} \right\} \begin{array}{l} 3^{33} \equiv (3^4)^8 \cdot 3^1 \\ \equiv 1 \cdot 3 \pmod{5} \\ \equiv 3 \pmod{5} \text{ bulunur.} \end{array}$$

O halde 3^{33} ün 3 ile bölümünden kalan 3 tür.

Cevap: B

$$7. \quad 1903 \equiv 3 \pmod{5} \text{ olduğundan,}$$

$$(1903)^{1986} \equiv x \pmod{5} \Rightarrow 3^{1986} \equiv x \pmod{5} \text{ tir.}$$

$$\text{Kural gereği, } 3^4 \equiv 1 \pmod{5} \text{ olduğundan,}$$

$$3^{1986} \equiv (3^4)^{496} \cdot 3^2 \pmod{5}$$

$$\equiv 1^{496} \cdot 4 \pmod{5}$$

$$\equiv 4 \pmod{5} \text{ tir.}$$

O halde $x = 4$ tür.

Cevap: A

$$8. \quad (2017)^{1999} \text{ sayısının birler basamağındaki rakam x ise}$$

$$(2017)^{1999} \equiv x \pmod{10} \text{ dur.}$$

$$2017 \equiv 7 \pmod{10} \text{ olduğundan,}$$

$$7^{1999} \equiv x \pmod{10} \text{ dur.}$$

$$7^1 \equiv 7 \pmod{10}$$

$$7^2 \equiv 9 \pmod{10}$$

$$7^3 \equiv 3 \pmod{10}$$

$$7^4 \equiv 1 \pmod{10} \text{ dur.}$$

$$7^{1999} \equiv (7^4)^{499} \cdot 7^3 \pmod{10}$$

$$\equiv 1^{499} \cdot 3 \pmod{10}$$

$$\equiv 3 \pmod{10} \text{ dur.}$$

O halde, $x = 3$ tür.

Cevap: B

9. $(1!)^{1!} \equiv 1 \pmod{6}$
 $(3!)^{3!} \equiv 0 \pmod{6}$
 $(5!)^{5!} \equiv 0 \pmod{6}$
 $(7!)^{7!} \equiv 0 \pmod{6}$
 $x = (1!)^{1!} + (3!)^{3!} + (5!)^{5!} + (7!)^{7!} \equiv 1 \pmod{6}$
 $x^{2014} \equiv 1^{2014} \pmod{6}$
 $\equiv 1 \pmod{6}$ bulunur.

Cevap: A

10. $a * (a \circ 1) = 9$
 $a * (a - 1) = 9$
 $a^{a-1} = 9 \Rightarrow a^{a-1} = 3^2$
 $\Rightarrow a - 1 = 2 \Rightarrow a = 3$ tür.

Cevap: C

11. $(3 * 2) \Rightarrow x > y$ 'ye girer.
 $(x) (y)$
 $(3 * 2) \Rightarrow x^y - y = 3^2 - 2 = 9 - 2 = 7$
 $(x) (y)$
 $1 * (3 * 2)$
 $1 * 7 \Rightarrow x \leq y$ 'ye girer.
 $(1 * 7) = \frac{x+y}{2} = \frac{1+7}{2} = 4$
 $(x) (y)$

Cevap: B

12. Önce birim eleman bulunmalıdır.

Δ	K	A	L	E	M	Birim eleman "E" bulunur.
K	L	E	M	K	A	$M^{-1} \rightarrow M \Delta M^{-1} = E$ olmalıdır. M ile hangisi işleme girerse sonuç E olur?
A	E	M	K	A	L	$M^{-1} = L$ olur.
L	M	K	A	L	E	$A^{-1} \rightarrow A \Delta A^{-1} = E$
E	K	A	L	E	M	$A^{-1} = K$ olur
M	A	L	E	M	K	

$$L \Delta K = M$$

Cevap: E

13. Önce birim eleman bulunmalıdır.

$$x * e = x$$

$$\downarrow$$

$$\text{birim}$$

$$x * e = x + e + xe = x$$

$$e(1 + x) = 0$$

$$e = 0 \text{ dir.}$$

5'in tersi

$$5 * 5^{-1} = e = 0 \text{ olmalı}$$

$$5 * 5^{-1} = 5 + 5^{-1} + 5 \cdot 5^{-1} = 0$$

$$6 \cdot 5^{-1} = -5$$

$$5^{-1} = -\frac{5}{6}$$

Cevap: C

14. $x * y = y \rightarrow$ yutan olmalıdır.
 $x * y \Rightarrow 2x + 2y - xy - 2 = y$
 $y - xy = 2 - 2x$
 $y(1 - x) = 2 - 2x$
 $y = \frac{2(1-x)}{1-x}$
 $y = 2$ 'dir.

Cevap: C

15. 2001 gün önceye gidilmeli. 1 hafta 7 gün olduğu için
 $2001 = x \pmod{7}$

$$\begin{array}{r} 2001 \overline{) 7} \\ - 14 \quad \overline{) 285} \\ \quad 60 \\ \quad - 56 \\ \quad \quad 41 \\ \quad \quad - 35 \\ \quad \quad \quad 6 \end{array}$$

Pazar	Ptesi	Salı	Çarş.	Perş	Cuma	C.tesi
6	5	4	3	2	1	0

Pazar günü olmalıdır.

Cevap: E

16. İlk nöbeti Cuma günü tuttu

1. nöbet	21. nöbet
Cuma	
2001 7	
20.4 = 80 gün geçmiştir.	

$$\begin{array}{r} 80 \overline{) 7} \\ - 7 \quad \overline{) 11} \\ \quad 10 \\ \quad - 7 \\ \quad \quad 3 \end{array}$$

C.tesi.	Pazar	Ptesi
1	2	3

Pazartesi olmalıdır.

Cevap: A

17. $3x + 2 = x \pmod{4}$
 $2x + 2 = 0 \pmod{4}$ olur.
Her iki tarafı 2'ye bölersek mod da 2'ye bölünür.
 $\frac{2x}{2} + \frac{2}{2} = \frac{0}{2} \pmod{\frac{4}{2}}$
 $x + 1 = 0 \pmod{2}$
ikiye bölündüğünde 1 kalanını veren en büyük iki doğal sayı
 $99 + 97 = 196$ olur.

Cevap: E

18. 4 gün çalış + 1 izin $\Rightarrow$ 1 tur 5 günden oluşur.

$$\begin{array}{r} 77 \overline{) 5} \\ \underline{15} \\ 2 \end{array}$$

defa tur tekrar eder.
②

Ancak en çok dediği için ilk olarak izinle başlatırsak
1 izin 4 çalış + 1 izin 4 çalış + ... 1 izin 1 çalış
15 tur + 1 = 16 kez izin yapmış olur.

Cevap: C

FONKSİYONLAR – TEST 1

1. $f(10) + f(11) + \dots + f(19) + f(20) + \dots + f(24)$
 $= (10 - 1) + (11 - 2) + \dots + (19 - 10) + (20 - 2) + \dots + (24 - 6)$
 $= \underbrace{9 + 9 + \dots + 9}_{10 \text{ tane}} + \underbrace{18 + \dots + 18}_{5 \text{ tane}}$
 $= 10 \cdot 9 + 5 \cdot 18$
 $= 180$

Cevap: E

2. $(g \circ f)(4) = g(f(4))$
 $= g(4 \cdot 4 + 1)$
 $= g(17)$
 $g\left(\frac{x}{2} - 1\right) = \frac{x}{4} + 1$ olduğundan
 $\frac{x}{2} - 1 = 17 \Rightarrow x = 36$ olmalıdır.

$$g\left(\frac{36}{2} - 1\right) = \frac{36}{4} + 1$$

$$g(17) = 10 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

3. $f(2x) = x - 1$
 $f\left(2 \cdot \frac{x}{2}\right) = \frac{x}{2} - 1$
 $f(x) = \frac{x-2}{2}$ elde edilir.
 $f(f(3)) = f\left(\frac{3-2}{2}\right)$
 $= f\left(\frac{1}{2}\right)$

$$\begin{aligned} & \frac{1}{2} - 2 \\ &= \frac{1 - 4}{2} \\ &= \frac{-3}{2} \\ &= -\frac{3}{2} \\ &= -\frac{3}{4} \end{aligned}$$

Cevap: B

4. $f(x) = ax^2 + bx + c$
 $f(0) = a \cdot 0^2 + b \cdot 0 + c \Rightarrow c = 3$ olur.
 $f(1) = a \cdot 1^2 + b \cdot 1 + 3$
 $8 = a + b + 3 \Rightarrow a + b = 5$ olur.
 $f(f(0)) = 24$
 $f(3) = a \cdot 3^2 + b \cdot 3 + 3$
 $24 = 9a + 3b + 3$
 $21 = 9a + 3b$
 $3 \cdot 7 = 3 \cdot (3a + b) \Rightarrow 3a + b = 7$ olur.

$$\begin{array}{r} 3a + b = 7 \\ -1 \cdot (a + b = 5) \\ \hline 2a = 2 \Rightarrow a = 1 \\ b = 4 \end{array}$$

$$f(x) = x^2 + 4x + 3 \text{ elde edilir.}$$

$$f(5) = 5^2 + 4 \cdot 5 + 3 = 48 \text{ bulunur.}$$

Cevap: E

5. $\frac{a + f(a)}{f(2a) - g(a)} = \frac{1}{8 - a} \Rightarrow \frac{a + 2^a}{2^{2a} - a^2} = \frac{1}{8 - a}$
 $\Rightarrow \frac{a + 2^a}{(2^a - a) \cdot (2^a + a)} = \frac{1}{8 - a}$
 $\Rightarrow 2^a - a = 8 - a$
 $\Rightarrow a = 3$ bulunur.

Cevap: C

6. $f(x) = f(x+1) + 3$ ise $f(x) - f(x+1) = 3$ olur.

$$\begin{array}{r} f(1) - f(2) = 3 \\ f(2) - f(3) = 3 \\ f(3) - f(4) = 3 \\ + \\ \hline f(1) - f(4) = 9 \\ 8 - f(4) = 9 \\ f(4) = -1 \text{ bulunur.} \end{array}$$

Cevap: A

7. $f(n-1) = n \cdot f(n)$
 $n = 5$ için $f(5-1) = 5 \cdot f(5)$
 $f(4) = 5 \cdot \frac{1}{5}$
 $f(4) = 1$ olur.

$n = 4$ için $f(4-1) = 4 \cdot f(4)$
 $f(3) = 4 \cdot 1$
 $f(3) = 4$ olur.

$n = 3$ için $f(3-1) = 3 \cdot f(3)$
 $f(2) = 3 \cdot 4$
 $f(2) = 12$ olur.

$n = 2$ için $f(2-1) = 2 \cdot f(2)$
 $f(1) = 2 \cdot 12$
 $f(1) = 24$ elde edilir.

$$\begin{aligned} (f \circ f)(4) &= f(f(4)) \\ &= f(1) \\ &= 24 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

8. $f(x) = 3x - 5$
 $f(2x+1) - f(x-1) = [3 \cdot (2x+1) - 5] - [3 \cdot (x-1) - 5]$
 $= (6x - 2) - (3x - 8)$
 $= 6x - 2 - 3x + 8$
 $= 3x + 6$ bulunur.

Cevap: E

Cevap: B

9. $(f \circ f)(x) = -7$
 $f(f(x)) = -7 \Rightarrow 2x + 3 = -7$
 $f(-5) = -7 \quad x = -5$ olur.
 $f(x) = -5 \Rightarrow 2x + 3 = -5$
 $x = -4$ bulunur.

Cevap: D

10. $f(1) = 1^3 + 1 = 2$
 $f(2) = 2^3 + 1 = 9$
 $f(3) = 3^3 + 1 = 28$
 $f(4) = 4^2 - 3 = 13$
 $f(5) = 5^2 - 3 = 22$
 $+$
 Toplam = 74

Cevap: C

11. $\frac{x}{4} + 3 = 6$
 $\frac{x}{4} = 3$
 $x = 12$

$$f\left(\frac{x}{4} + 3\right) = x^2 - a$$

$x = 12$ için $f\left(\frac{12}{4} + 3\right) = 12^2 - a$

$$f(6) = 144 - a$$

$$100 = 144 - a$$

$$a = 44 \text{ bulunur.}$$

Cevap: B

12. $h(x) = f(x) + g(x)$
 $= 1 - x^2 + x^2 - x$
 $= 1 - x$
 $h(a) = 1 - a$
 $\frac{1}{8} = 1 - a$

$$a = 1 - \frac{1}{8}$$

$$a = \frac{7}{8} \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

13. $f(x) - f(x+1) = x + 4$
 $x = 3$ için $f(3) - f(4) = 7$
 $x = 4$ için $f(4) - f(5) = 8$
 $x = 5$ için $f(5) - f(6) = 9$
 $+$
 $f(3) - f(6) = 24$
 $f(3) - 2 = 24$
 $f(3) = 26$

Cevap: D

KÜMELER – TEST 1

1. A kümesinin içinde 1 bulunan, 5 bulunmayan alt kümeleri arandığına göre $\{2,3,4\}$ nin alt kümeleri yazılmalıdır. $\{2,3,4\}$ ün $2^3 = 8$ tane alt kümesi olduğundan A kümesinin 1 i içerip 5 i içermeyen 8 tane alt kümesi vardır.

Cevap: B

2. En az C kümesi $\{1,2\}$ olup diğer C kümeleri 1,2 elemanlarının yanına $\{3,4,5\}$ kümesinin alt kümelerinde bulunan elemanlar getirilerek oluşur. Bu durumda $2^3 = 8$ farklı C kümesi yazılabilir.

Cevap: D

3. 3 ile tam bölünen iki basamaklı doğal sayılar kümesinde bulunan, 3 ve 5 ile yani 15 ile tam bölünen doğal sayılar çıkarılırsa istenen kümenin elemanları elde edilir. 3 ile tam bölünen iki basamaklı doğal sayıların kümesi,

$\{12,15,18,\dots,99\}$ ve elemanın sayısı

$$\frac{99 - 12}{3} + 1 = 30$$

15 ile tam bölünen iki basamaklı doğal sayıların kümesi, $\{15,30,\dots,90\}$ ve eleman sayısı

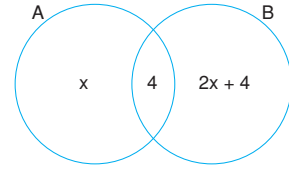
$$\frac{99 - 15}{15} + 1 = 6 \text{ dir.}$$

O halde istenilen özellikteki sayılar,

$$30 - 6 = 24 \text{ tane dir.}$$

Cevap: D

4.

$$s(A) = x + 4 \text{ ise } s(B) = 2x + 8 \text{ dir.}$$

$$s(A \cup B) = x + 4 + 2x + 4 = 29$$

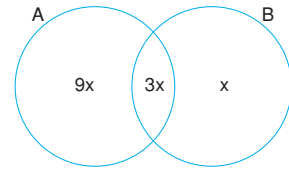
$$3x = 21$$

$$x = 7 \text{ dir}$$

$$s(A - B) = x = 7 \text{ dir.}$$

Cevap: D

5.

$$s(A \cap B) = 3x \text{ ise}$$

$$s(B) = 4x$$

$$s(A) = 12x \text{ olur.}$$

$$s(A - B) = 9x = 18$$

$$x = 2 \text{ dir.}$$

$$\text{O halde } s(B - A) = 2 \text{ dir.}$$

Cevap: B

6. A kümesi, 85 den küçük olan 3 ün katı doğal sayılardan oluşur.

$A = \{0,3,6,9,\dots,84\}$ ve eleman sayısı,

$$\frac{84 - 0}{3} + 1 = 29 \text{ olur.}$$

B kümesi, 96 dan küçük veya eşit olan 4 ün katı doğal sayılardan oluşur.

$B = \{0,4,8,\dots,96\}$ ve eleman sayısı,

$$\frac{96 - 0}{4} + 1 = 25 \text{ dir.}$$

$A \cap B$ kümesi 0 ile 85 arasındaki 3 ve 4 ün en küçük ortak katı 12 nin doğal sayı katlarından oluşur.

$A \cap B = \{0,12,24,\dots,84\}$ ve eleman sayısı,

$$\frac{84 - 0}{12} + 1 = 8 \text{ dir}$$

$$s(A \cup B) = s(A) + s(B) - s(A \cap B)$$

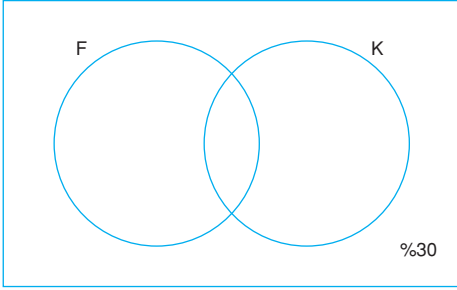
$$= 29 + 25 - 8$$

$$= 46 \text{ bulunur.}$$

Cevap: B

7. Fizik dersinden geçenlerin sayısı F ile, Kimya dersinden geçenlerin sayısı K ile gösterilsin.

$$s(F \cup K) = \%70$$

$$s(F \cup K) = s(F) + s(K) - s(F \cap K)$$

$$\%70 = \%60 + \%50 - s(F \cap K)$$

$$s(F \cap K) = \%40$$

Sınıfın %40'ı 20 kişi ise
Sınıfın %100'ü x kişidir.

$$D.O \quad x = 50 \text{ bulunur.}$$

8. Topluluktaki gruplar aşağıdaki tablo ile ifade edilebilir.

	Esmem	Sarışın
Kız	$y + 4$	$x + 2$
Erkek	x	y

$$y + 4 + x + 2 = 2. (x + y)$$

$$x + y = 6 \text{ olur.}$$

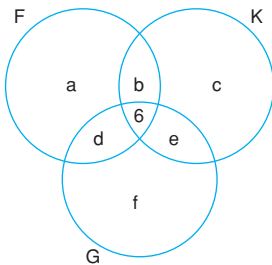
Topluluktaki kişi sayısı,

$$\underbrace{x + y}_6 + \underbrace{x + y}_6 + 6 = 18 \text{ bulunur.}$$

9. Piyano çalabilenlerin kümesi P,

Keman çalabilenlerin kümesi K,

Gitar çalabilenlerin kümesi G ile gösterilsin.

$$a + b + c + d + e + f + 6 = 50$$

$$a + b + c + d + e + f = 44$$

$$b + d + e = 20$$

$$a + c + f = 44 - 20 = 24 \text{ bulunur.}$$

Cevap: B

Cevap: C

Cevap: C

10. I. $4 \in A$ dır. Doğru,

II. $s(A) = 9$ değildir. $s(A) = 5$ tir. Yanlış

III. $(5,6) \in A$ dır. Doğru

IV. $\{a,b\} \subset A$ değildir. $\{a,b\} \in A$ dır. Yanlış

V. $\{\{a,b\}, 4\} \subset A$ dır. Doğru

VI. $\{3\} \in A$ değildir. $\{3\} \subset A$ dır. Yanlış

O halde 3 tanesi doğrudur.

Cevap: C

11. A kümesinin alt küme sayısı ($2^{s(A)}$)

B kümesinin alt küme sayısı ($2^{s(B)}$) nin 32 katı olduğuna göre,

$$2^{s(A)} = 32 \cdot 2^{s(B)} \Rightarrow 2^5 \cdot 2^{s(B)} \Rightarrow 2^{5+s(B)}$$

$$s(A) = s(B) + 5 \Rightarrow 4x + 1 = 3x - 2 + 5$$

$$\Rightarrow x = 2 \text{ dir.}$$

Buna göre,

$$s(A) + s(B) = 4x + 1 + 3x - 2$$

$$= 4 \cdot 2 + 1 + 3 \cdot 2 - 2$$

$$= 13 \text{ tür.}$$

Cevap: A

12. $s(A) = x$ olsun. $\binom{x}{3} = \binom{x}{4}$ olduğundan

$$x = 3 + 4 = 7 \text{ dir.}$$

$$O \text{ halde, } \binom{7}{5} = \frac{7 \cdot 6 \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3}{5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1} = 21 \text{ dir.}$$

Cevap: B

13. İspanyolca bilenlerin kümesi A, İngilizce bilenlerin kümesi B olsun. İspanyolca bilenlerin hepsi İngilizce bildiğinden A kümesi B kümesinin alt kümesidir. Buna göre,

$$s(A) = x, s(B - A) = y \text{ olsun.}$$

Verilenlere göre,

$$3 \cdot s(B) + s(A) = 11$$

$$3 \cdot (x+y) + x = 11$$

$$4x + 3y = 11$$

ve x ile y pozitif tam sayılar olduğundan

$$x = 2 \text{ ve } y = 1 \text{ olur.}$$

$$O \text{ halde, } \frac{s(B)}{s(A)} = \frac{x+y}{x} = \frac{2+1}{2} = \frac{3}{2} \text{ olur}$$

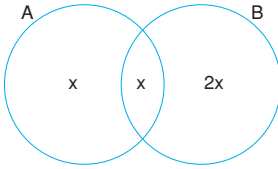
Cevap: C

14. Verilenlere göre,

$$\begin{aligned}
2^{s(A)} &= 32 = 2^5 \Rightarrow s(A) = 5, \\
2^{s(B)} - 1 &= 63 \Rightarrow 2^{s(B)} = 64 = 2^6 \\
&\Rightarrow s(B) = 6, \\
2^{s(A-B)} &= 4 \Rightarrow 2^{s(A-B)} = 2^2 \\
&\Rightarrow s(A - B) = 2 \text{ dir.} \\
s(A) &= s(A \cap B) + s(A - B) \\
5 &= s(A \cap B) + 2 \\
3 &= s(A \cap B) \text{ dir.} \\
s(A \cup B) &= s(A) + s(B) - s(A \cap B) \\
&= 5 + 6 - 3 \\
&= 8 \text{ dir.}
\end{aligned}$$

Cevap: A

- 15.

$$\begin{aligned}
s(A - B) &= s(A \cap B) = x \text{ olsun.} \\
s(B - A) &= s(A) = 2x \text{ olur.} \\
s(A \cup B) &= 20 \Rightarrow x + x + 2x = 20 \\
&\Rightarrow x = 5 \text{ dir.}
\end{aligned}$$

Buna göre,

$$s(A) = 2x = 2 \cdot 5 = 10 \text{ olur.}$$

Cevap: C

16. Bu çiftlikteki ineklerin sayısı x, koyunların sayısı y ve mandaların sayısı z olsun.

Verilenlere göre,

$$\begin{array}{r}
y + z = 19 \\
x + z = 26 \\
x + y = 9 \\
\hline
2 \cdot (x + y + z) = 54 \\
x + y + z = 27
\end{array}$$

$$x + y + z = 27 \text{ ve } x + z = 26$$

olduğundan $y + 26 = 27 \Rightarrow y = 1$ dir.

Cevap: A

PERMÜTASYON KOMBİNASYON – OLASILIK – TEST 1

1. Sınava katılan bir kişinin sınavı; başarılı veya başarısız olmak üzere, iki şekilde sonuçlanabilir. Sınava 5 kişi birlikte katıldığına göre,

$$\begin{array}{ccccccc}
1 & \text{Kişi} & 2 & \text{Kişi} & \dots & 5 & \text{Kişi} \\
2 & & 2 & & \dots & 2 &
\end{array}$$

Bu sınav başarı yönünden,

 $2^5 = 32$ farklı biçimde sonuçlanabilir.

Cevap: B

2. A dan hareket eden bir kişi, ilk iş olarak C noktasına gidebilmek için, 2 sokak sağa(s), 2 sokak aşağı(a) gitmelidir.

$$s_s a_a \Rightarrow \frac{4!}{2! \cdot 2!} = 6 \text{ olduğundan}$$

A dan C ye 6 değişik yoldan gidebilir. İkinci iş olarak C den B ye gidebilmek için 3 sokak sağa(s), 2 sokak aşağı(a) gitmelidir.

$$s_s s_s a_a \Rightarrow \frac{5!}{3! \cdot 2!} = 10 \text{ olduğundan}$$

C den B ye 10 değişik yoldan gidebilir. Buna göre, A dan C ye uğrayarak B ye en kısa yoldan gidecek olan bir kimse, $6 \cdot 10 = 60$ değişik yoldan gidebilir.

Cevap: D

3. Herhangi bir erkek E, herhangi bir kız K ile gösterilirse problemde istenen sıralama.

EKEKEKEK veya KEKEKEKE şeklindedir. 4 erkek kendi aralarında 4! ve 4 kız kendi aralarında 4! sayıda değişik şekilde sıralanabildiğinden istenen sıralamaların sayısı toplamı,

$$4! \cdot 4! + 4! \cdot 4! = 2 \cdot 4! \cdot 4! = 1152$$

Cevap: E

$$\begin{aligned}
& \left(\begin{array}{c} \text{Birler basamağı} \\ \text{"0" için} \end{array} \right) + \left(\begin{array}{c} \text{Birler basamağı} \\ \text{"4" için} \end{array} \right) \\
&= \frac{7 \cdot 7! \cdot 2 + 6 \cdot 7! \cdot 2}{2! \cdot 2! \cdot 3!} \\
&= \frac{14 \cdot 7! + 12 \cdot 7!}{2! \cdot 2! \cdot 3!} = 5460 \text{ bulunur.}
\end{aligned}$$

Cevap: E

5. Bu dersten,
- $\binom{5}{2} = \frac{5 \cdot 4}{2} = 10$
- farklı ikili grup oluşturulabilir. Ancak bu gruplardan birisi {A,B} dir. A ve B aynı saatte verildiği için bunun dışında kalan

$$10 - 1 = 9 \text{ farklı seçim yapılabilir.}$$

Cevap: D

6. Birinci iş olarak 9 kişiden 3 kişi, ikinci iş olarak da bu 3 kişiden 1 kişi seçileceğine göre, birbirinden farklı
- $\binom{9}{3} \cdot \binom{3}{1} = \frac{9 \cdot 8 \cdot 7}{3 \cdot 2 \cdot 1} \cdot 3 = 252$
- grup oluşturulur.

Cevap: B

7. I. Çözüm

Çizilecek üçgenlerin bir köşesi d_1 , diğer 2 köşesi d_2 doğrusu üzerinde olabilir veya bir köşesi d_2 , diğer 2 köşesi d_1 doğrusu üzerinde olabilir. O halde oluşturulabilecek üçgenlerin sayısı,

$$\binom{3}{1} \cdot \binom{4}{2} + \binom{3}{2} \cdot \binom{4}{1} = 30 \text{ dur.}$$

II. Çözüm

7 noktadan herhangi 3 ü doğrusal olmasaydı

$\binom{7}{3} = 35$ değişik üçgen çizilebilirdi. Doğrusal olan herhangi üç noktadan dolayı üçgenlerin sayısı toplamı,

$$\binom{3}{3} + \binom{4}{3} = 1 + 4 = 5 \text{ tane daha az olacaktır.}$$

O halde şekildedeki noktalarla $35 - 5 = 30$ tane üçgen çizilebilir.

Cevap: C

8. Ahmet ve Fırat ya birlikte seçilip grup içinde yer alırlar, ya da ikisi birlikte seçilmeyip diğer kişilerden grup elemanları seçilir.

$$3 \text{ kişilik ekip} \Rightarrow \binom{2}{2} \cdot \binom{5}{1} \Rightarrow (\text{Ahmet ve Fırat grupta})$$

$$3 \text{ kişilik ekip} \Rightarrow \binom{5}{3} \Rightarrow (\text{Ahmet ve Fırat grupta değil})$$

O halde,

$$\binom{2}{2} \cdot \binom{5}{1} + \binom{5}{3} = 1.5 + 10 = 15 \text{ olur.}$$

Cevap: D

9. 9 oyuncu = 5 yerli oyuncu + 4 yabancı oyuncu en fazla 2 yabancı bulunan 5 kişilik grup için,

$$\binom{4}{0} \cdot \binom{5}{5} + \binom{4}{1} \cdot \binom{5}{4} + \binom{4}{2} \cdot \binom{5}{3}$$

yabancı yok yerli yabancı yerli yabancı yerli

$$= 1 + 4.5 + 6.10$$

$$= 1 + 20 + 60$$

$$= 81 \text{ farklı seçim yapılabilir.}$$

Cevap: E

10. İki rakamın toplamının çift sayı olması için; ikisinin tek sayı veya ikisinin çift sayı olması gerekir.

Buna göre,

$$P(T,T) + P(Ç,Ç) = \frac{\binom{5}{2} \cdot \binom{4}{0}}{\binom{9}{2}} + \frac{\binom{4}{2} \cdot \binom{5}{0}}{\binom{9}{2}}$$

$$= \frac{10 + 6}{9.8}$$

$$= \frac{16}{36} = \frac{4}{9} \text{ dur.}$$

Cevap: D

11. Bütün durumlar = $2^5 = 32$

İstenilen durum = TTTY, TYTT, ... gibi kısaca, tekrarlı permütasyondan

$$\frac{5!}{3!2!} = 10 \text{ tane durum}$$

$$\text{Olasılık} = \frac{10}{32} = \frac{5}{16} \text{ dir.}$$

Cevap: E

12. 35 kişilik sınıfın 13 tanesi kız ise 22 tanesi erkektir. Soruya ilişkin bir tablo yapalım.

	Kız	Erkek
Gözlüklü	5	11
Gözlüksüz	8	11

Hem kız hem gözlüksüz

$$P(K \cup G.süz) = P(K) + P(G.süz) - P(K \cap G.süz)$$

$$= \frac{13}{35} + \frac{8 + 11}{35} - \frac{8}{35}$$

$$= \frac{13 + 19 - 8}{35}$$

$$= \frac{24}{35} \text{ dir.}$$

Cevap: D

13. Elif M kapısından girip S kapısından çıkması için;

M - R - S veya M - N - P - Q - S yollarını kullanmalıdır. Buna göre;

$$= \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}$$

$$= \frac{5}{32} \text{ dir.}$$

Cevap: C

14. Kırmızı kalem = K

Mavi kalem = M

Sarı kalem = S ile gösterilsin.

Buna göre;

MKS veya MSK olma olasılığı,

$$= \frac{4}{12} \cdot \frac{3}{11} \cdot \frac{3}{10} + \frac{4}{12} \cdot \frac{3}{11} \cdot \frac{3}{10}$$

$$= \frac{1}{11} \text{ dir.}$$

Cevap: B

$$15. \frac{A}{1} \cdot \frac{B}{1} \cdot \frac{4 \text{ çocuk}}{1}$$

4 çocuğu bağlarsak 1 kişi olarak gözükür.

Toplamda 3 kişi yuvarlak masa etrafında

$$(n - 1)! = (3 - 1)! = 2!$$

Çocuklar kendi aralarında → 4 çocuk → 4! farklı şekilde oturur.

$$2! \cdot 4! = 2 \cdot 24 = 48 \text{ farklı oturma düzeni ortaya çıkar.}$$

Cevap: B

$$16. \text{olasılık} = \frac{\text{istenilen durum}}{\text{tüm durumlar}}$$

Tüm durumlar → 8 kişi bir sıraya → 8! farklı şekilde oturur.

İstenilen durum → 5!4!

$$\text{olasılık} = \frac{5! \cdot 4!}{8!} = \frac{1}{14}$$

Cevap: E

TABLO VE GRAFİK OKUMA PROBLEMLERİ – TEST 1

1. A, 5 yılda 25 cm uzamıştır.

Buna göre yılda $\frac{25}{5} = 5$ cm uzar. B bitkisi 5 yılda 15 cm uzamıştır.

Buna göre yılda $\frac{15}{5} = 3$ cm uzar.
t yıl sonra,

A bitkisinin boyu = $10 + 5t$

B bitkisinin boyu = $20 + 3t$

Problemde verilenlere göre,

$$(10 + 5t) = (20 + 3t) \cdot \frac{3}{2}$$

$$10 + 5t = \frac{60 + 9t}{2}$$

$$20 + 10t = 60 + 9t$$

$$t = 40 \text{ bulunur.}$$

Cevap: E

2. Çocuk kitaplarına ait dilimin merkez açısı 150° , matematik kitaplarına ait dilimin merkez açısı 70° dir.

$$150^\circ - 70^\circ = 80^\circ$$

80° lik fazlalık 160 kitap sayısına eşittir. Felsefe kitaplarına ait dilimin merkez açısı 40° dir.

80° lik dilim 160 kitabı gösteriyorsa,

40° lik dilim x kitabı gösterir.

D.O

$$80 \cdot x = 40 \cdot 160$$

$$x = 80 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

3. $A = B = 2C = 3D = 6E = k$ olsun

$$A = k, B = k, C = \frac{k}{2}, D = \frac{k}{3}, E = \frac{k}{6} \text{ olur.}$$

$$A + B + C + D + E = 360^\circ$$

$$k + k + \frac{k}{2} + \frac{k}{3} + \frac{k}{6} = 360^\circ$$

$$\frac{12k + 3k + 2k + k}{6} = 360^\circ$$

$$3k = 360^\circ$$

$$k = 120^\circ$$

$$D = \frac{k}{3} = \frac{120}{3} = 40^\circ \text{ olur.}$$

Cevap: E

4. 2014 yılında toplam 9 ton,

2015 yılında toplam 6 ton,

2016 yılında toplam 3 ton,

Kayıtı üretilmiştir.

Bahsedilen üç yılda toplam $9 + 6 + 3 = 18$ milyon ton kayısı üretilmiştir.

18 milyon ton

6 milyon ton

D.O

$$18 \cdot x = 6 \cdot 360$$

$$x = 120^\circ \text{ olur.}$$

Cevap: D

5. A aracının hızını bulalım;

$$V_A = \frac{360 - 180}{6} = \frac{180}{6} = 30 \text{ km/sa}$$

B aracının hızını bulalım,

$$V_B = \frac{360}{2} = 180 \text{ km/sa}$$

6. saatte araçlar yan yana bulunmaktadır. A aracının hızı 30 km/sa, B aracının hızı 180 km/sa dir. B aracı, A aracına her saat başı $180 - 30 = 150$ km/sa fark atıyor. İki araç arasındaki fark 300 km olması için 2 saat geçmesi gerekir. Bu 2 saat 6 saatten sonra olduğundan, 8. saatte araçlar arasındaki fark 300 km olur. O halde B aracının hareketi 4. Saatte olduğundan, B nin hareketinden 4 saat sonra olur.

Cevap: B

6. 8 ₺ ye alınan bir mal 12 ₺ ye satılıyor ise

$$12 - 8 = 4 \text{ ₺ kâr edilir.}$$

Buna göre,

12'de

60'da

$$12 \cdot x = 60 \cdot 4$$

$$x = 20 \text{ dir.}$$

Cevap: E

7. – 9. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız yanıtlayınız.

7. Efe'nin, şubat ayında çözdüğü soru sayısı ocak ayında çözdüğü soru sayısından 300 fazla olduğuna göre,

$$\begin{array}{r} 1200'de \quad 300 \text{ artış olur ise} \\ 100'de \quad \underline{\quad x \quad} \\ 1200 \cdot x = 300 \cdot 100 \\ 4x = 100 \\ x = 25 \text{ dir.} \end{array}$$

Cevap: C

8. Dairesel grafikte aralık, ocak, şubat, mart ve mayıs aylarında çözülen soru sayılarını gösteren merkez açılar toplamı 360° dir.

Buna göre, Efe'nin çözdüğü soruların toplamı;
 $800 + 900 + 1200 + 1500 + 2800 = 7200$ 'dür.

$$\begin{array}{r} 7200'de \quad 360^\circ \\ \text{ise} \quad \Rightarrow 7200 \cdot x = 360 \cdot 900 \\ 900'de \quad \underline{\quad x \quad} \quad 8x = 360^\circ \Rightarrow x = 45^\circ \end{array}$$

Cevap: E

9. Bir önceki örnekte verilenler kullanılmıştır. Efe'nin 5 ayda çözdüğü soru sayısı 7200'dir.

Ocak ve şubat aylarındaki toplam çözülen soru sayısı;
 $1500 + 1200 = 2700$ 'dir.

$$\begin{array}{r} 7200'de \quad 100 \text{ ise} \\ 2700'de \quad \underline{\quad x \quad} \\ 7200 \cdot x = 100 \cdot 2700 \\ x = 37,5 \end{array}$$

Cevap: A

10. – 12. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız yanıtlayınız.

10. Daire grafiğinin tamamı 360° olacağından kira için düşen merkez açı 72° olacaktır.

$$\begin{array}{r} 360^\circ \quad \swarrow \quad \searrow \quad 72^\circ \text{ ise} \\ 100 \quad \swarrow \quad \searrow \quad \underline{\quad x \quad} \\ \text{D.O} \quad \quad \quad x = \% 20\text{'sini oluşturur.} \end{array}$$

Cevap: C

11. 360° 4.800 ₺ ise

$$\begin{array}{r} 48^\circ \quad \underline{\quad x \quad} \\ x = 640 \end{array}$$

Cevap: E

12. Orantılı oldukları sayıları bulmak için daire dilimindeki açılara bakmak gerekir. Açılarda sadeleştirme yapıldıktan sonra kalan sayılar orantılı oldukları sayıları verir.

$$\begin{array}{r} \text{Vergi} \quad \text{Yakıt} \quad \text{Gıda} \\ 45^\circ \quad 75^\circ \quad 120^\circ \end{array}$$

ifadelerin hepsi 15 ile sadeleştirilirse

$$\begin{array}{r} 3 \quad 5 \quad 8 \text{ olur.} \end{array}$$

O halde vergi, yakıt, gıda sırayla 3, 5, 8 ile orantılıdır.

Cevap: B

13. – 15. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız yanıtlayınız.

13. 2014 yılında üretilen D ürün sayısı 1000 tanedir. D ürününün 2014 yılında daire grafiğinde merkez açısı 75° ve E ürününün ise merkez açısı 45° olduğuna göre,

$$\begin{array}{r} 75^\circ \quad \swarrow \quad \searrow \quad 1000 \\ 45^\circ \quad \swarrow \quad \searrow \quad \underline{\quad x \quad} \\ 45 \cdot 1000 = 75 \cdot x \\ 600 = x \end{array}$$

2014 yılında E ürünü 600 tane üretilmiştir. Buna göre, üretilen E ürünün sayısı 2015 yılında 2014 yılına göre 250 tane arttığına göre 2015 yılında üretilen E ürünü sayısı;

$$600 + 250 = 850 \text{ olur.}$$

Cevap: D

14. Üretilen toplam ürün sayısında 2014 yılından 2015 yılına kadar değişim 200 tane ürün artışı oluyorsa,

2015 yılında üretilen toplam ürün sayısı 7400 tane ise 2014 yılında ise $7400 - 200 = 7200$ tanedir.

O halde, 2014'te üretilen D ürünü sayısı,

$$\begin{array}{r} 360^\circ \quad \swarrow \quad \searrow \quad 7200 \\ 75^\circ \quad \swarrow \quad \searrow \quad \underline{\quad x \quad} \end{array}$$

$$360 \cdot x = 7200 \cdot 75$$

$$x = 20.75$$

$$x = 1500 \text{ tanedir.}$$

Cevap: C

15. 2015 yılında üretilen toplam A ve C ürünlerinin sayısı 2014 yılına göre 500 tane daha azdır.

Buna göre, 2015 yılında üretilen A ve C ürünlerinin sayısı toplam 2500 tane ise

2014 yılında ise üretilen A ve C ürünlerinin sayısı

$$2500 + 500 = 3000 \text{ tanedir.}$$

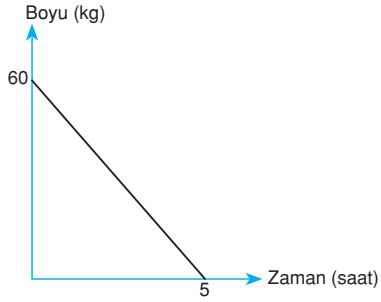
Buna göre,

2014 yılında daire grafiğinde A ve C ürünlerinin merkez açılar toplamı 120° ise B ürününün daire grafiğinde merkez açısında 120° dir.

O halde üretilen B ürünü sayısı 3000 tanedir.

Cevap: B

16.

5 saatte ~~60 kg~~ (Boya kullandılar)

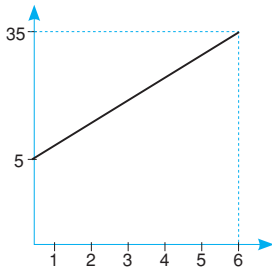
4 saatte ~~x kg~~

$$\frac{5x}{8} = \frac{60 \cdot 4}{5}$$

$x = 48$ kg kullandılar.

Cevap: E

17.

Bitki 6 haftada 30 cm uzamıştır.

1 haftada $30:6 = 5$ cm uzar.

5 haftada $5 \cdot 5 = 25$ cm uzar

İlk boyu 5 cm olduğundan $25 + 5 = 30$ cm dir.

Cevap: D

SAYISAL MANTIK – TEST 1

1. – 3. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız yanıtlayınız.

1. Ampuller yanıyorken

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧

4 numaralı anahtar $\rightarrow$ 1, 2, 3, 5, 6, 7'yi değiştirir.

1, 2, 3, 5, 6, 7 söner.

Cevap: B

2. Ampuller sönükken

1 2 3 4 5 6 7 8

2 numaralı anahtar $\rightarrow$ 1, 3, 5, 7'yi değiştirir.

① 2 ③ 4 ⑤ 6 ⑦ 8

3 numaralı anahtar $\rightarrow$ 1, 2, 4, 5, 7, 8'i değiştirir.

1 ② ③ ④ 5 6 7 ⑧

2, 3, 4, 8 nolu ampuller yanar.

Cevap: C

3. Ampuller sönükken

1 2 3 4 5 6 7 8

3 numaralı anahtar $\rightarrow$ 1, 2, 4, 5, 7, 8'i değiştirir.

① ② 3 ④ ⑤ 6 ⑦ ⑧

4 numaralı anahtar $\rightarrow$ 1, 2, 3, 5, 6, 7'yi değiştirir.

1 2 ③ ④ 5 ⑥ 7 ⑧

1, 2, 5, 7 söner.

Cevap: A

4. – 6. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız yanıtlayınız.

4. Uçak İstanbul'dan saat 10.00'da kalktı. Toplamda $13.00 + 20.00 = 33.00$ saat yolculuk yaptı.
Pazartesi saat 10.00
33.00 saat $\rightarrow$ 1 gün 9 saat geçtiği anlamına gelir.

$$\begin{array}{r} \text{Pazartesi} \quad 10.00 \\ + \quad \text{1 gün} \quad 09.00 \\ \hline \text{Salı} \quad 19.00 \end{array}$$

Tokyo İstanbul'a göre 6 saat daha ileride

$$\begin{array}{r} \text{Salı} \quad 19.00 \\ + \quad \quad \quad 06.00 \\ \hline \end{array}$$

Çarşamba 01.00'de Tokyo'da olacaktır.

Cevap: B

5. Uçak Jackson kentinden saat 13.00'da kalktı
Toplamda $12.00 + 19.00 = 31.00$ saat yolculuk yaptı.
Pazartesi saat 13.00
31.00 saat $\rightarrow$ 1 gün 7 saat geçtiği anlamına gelir.

$$\begin{array}{r} \text{Pazartesi} \quad 13.00 \\ + \quad \text{1 gün} \quad 07.00 \\ \hline \text{Salı} \quad 20.00 \end{array}$$

Tokyo'da yerel saat Jackson'a $6 + 8 = 14$ saat daha ileridir.

$$\begin{array}{r} \text{Salı} \quad 20.00 \\ + \quad \quad \quad 14.00 \\ \hline \end{array}$$

Çarşamba 10.00'de Tokyo'da olacaktır.

Cevap: E

6. Uçak Tokyo'dan 17.00'de kalktı
Toplamda $18.00 + 13.00 = 31.00$ saat yolculuk yaptı.
31 saat $\rightarrow$ 1 gün 7 saat geçtiği anlamına gelir.

$$\begin{array}{r} \text{Cumartesi} \quad 17.00 \\ + \quad \text{1 gün} \quad 07.00 \\ \hline \end{array}$$

Pazartesi 00.00

Tokyo İstanbul'a göre 6 saat ileri olduğu için

$$\begin{array}{r} \text{Pazartesi} \quad 00.00 \\ - \quad \quad \quad 06.00 \\ \hline \end{array}$$

Pazar 18.00'de İstanbul'da olacaktır.

Cevap: B

7. – 9. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız yanıtlayınız.

7.

$$\begin{array}{|c|c|} \hline 3 & 2 \\ \hline 4 & 2 \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|} \hline 5 & 1 \\ \hline a & 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{aligned} (3 - 2 + 2)^4 &= (5 - 1 + 5)^a \\ 3^4 &= 9^a \rightarrow 3^4 = (3^2)^a \\ 2a &= 4 \\ a &= 2 \text{ olmalı} \end{aligned}$$

Cevap: B

8.

$$\begin{array}{|c|c|} \hline 6 & 5 \\ \hline 8 & 1 \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|} \hline 10 & 3 \\ \hline 2 & a \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{aligned} (6 - 5 + 1)^8 &= (10 - 3 + a)^2 \\ 2^8 &\rightarrow (7 + a)^2 \\ 16^2 &= (7 + a)^2 \text{ ise } a = 9 \text{ olur.} \end{aligned}$$

Cevap: E

9.

$$\begin{array}{|c|c|} \hline 4 & 5 \\ \hline 2 & a \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|} \hline a & 3 \\ \hline 1 & 14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{aligned} (4 - 5 + a)^2 &= (a - 3 + 14)^1 \\ (a - 1)^2 &= a + 11 \\ a^2 - 2a + 1 &= a + 11 \end{aligned}$$

$$a^2 - 3a - 10 = 0$$

$$\begin{array}{r} \downarrow \quad \quad \downarrow \\ a \quad \quad -5 \\ a \quad \quad +2 \\ \hline \end{array}$$

$$(a - 5) \cdot (a + 2) = 0$$

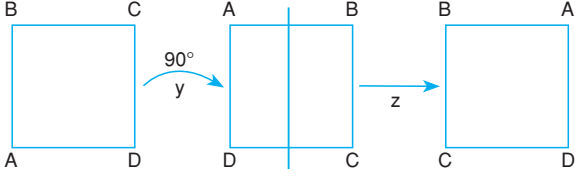
$$a = 5 \quad a = -2$$

a pozitif a = 5 olmalı

Cevap: D

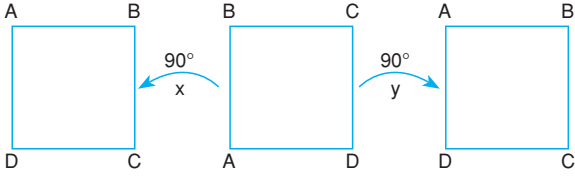
10. – 12. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız yanıtlayınız.

10.

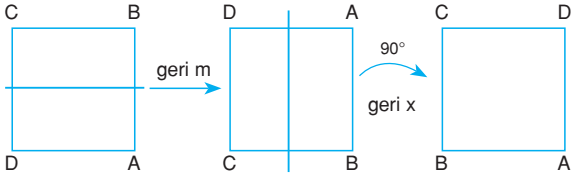
Cevap: E

11.

Cevap: C

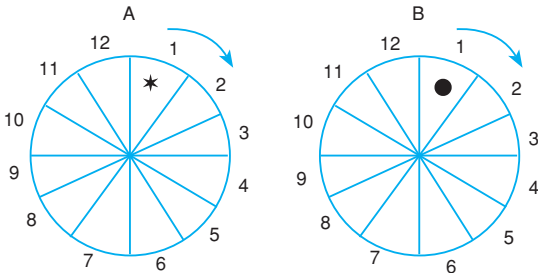
12. x ve m geri alınmalı

Cevap: D

13. – 15. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız yanıtlayınız.

13.

Yıldız'ın 4. bölme gelmesi 3 bölüm ilerlemesidir. O zaman nokta 9 bölüm ilerler ve 10 bölme gelir.

Cevap: B

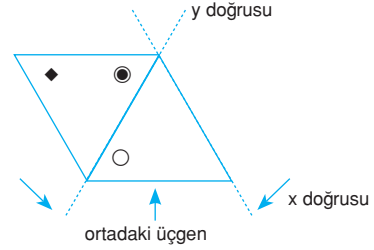
14. Noktanın hızı $\rightarrow 3$ br Tur bindirmesi
Yıldız hızı $\rightarrow 1$ br gerekmektedir.
 $(3 - 1) \cdot t = 12$
 $2 \cdot t = 12$ $t = 6$ br ilerlemelidir.

Cevap: C

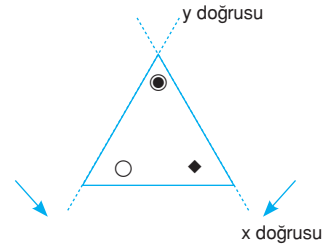
15. Nokta 7. bölme gelmesi için 6 bölüm ilerlemelidir.
Yıldız ise $\frac{6}{3} = 2$ bölüm ilerler ve 3. bölme gelir.

Cevap: B

16. Önce x doğrusu ok yönünde katlanırsa ortadaki üçgen aşağıdaki gibi olur.

Sonra y doğrusu etrafında ok yönünde katlanırsa ortadaki üçgen aşağıdaki gibi olur.

Cevap: D

17. Tabloda 2. satır, 1. satırda bulunan sayıların 2 ile çarpılmasıyla oluşturulmuştur.

Bu durumda $x = \frac{12}{2} = 6$, $y = 7 \cdot 2 = 14$ bulunur.

Buna göre,

$x + y = 6 + 14 = 20$ bulunur.

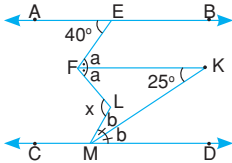
Cevap: E

18. 1. şekilde 1 kare +2
2. şekilde 3 kare +3
3. şekilde 6 kare +4
4. şekilde 10 kare +5
5. şekilde 15 kare +6
6. şekilde 21 kare

Cevap: E

ÜÇGENLER – TEST 1

1.

$$25 + a + b = x$$

AB // CD olduğundan

$$40 + x = 2a + 2b$$

$$40 + (25 + a + b) = 2a + 2b$$

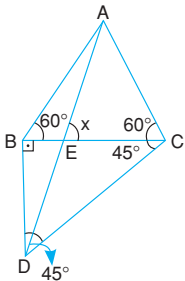
$$65 + a + b = 2a + 2b$$

$$a + b = 65 \text{ olur.}$$

$$\begin{aligned} x &= 25 + a + b \\ &= 25 + 65 \\ &= 90 \end{aligned}$$

Cevap: C

2.

BCD üçgeninin iç açılar toplamına bakalım.

$$90 + 45 + m(\widehat{BDC}) = 180$$

$$m(\widehat{BDC}) = 45$$

Dolayısıyla $|BC| = |BD|$ olur.

ABC üçgeni eşkenar olduğundan ve

$|AB| = |AC| = |BC|$ olduğundan,

$|AB| = |AC| = |BC| = |BD|$ olur.

Buradan ABD üçgeni ikizkenar olur.

$m(\widehat{BAE}) = m(\widehat{BDE}) = a$ olsun.

ABD üçgeninin iç açılar toplamına bakalım.

$$(90 + 60) + a + a = 180$$

$$150 + 2a = 180$$

$$a = 15$$

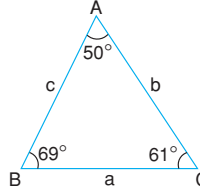
$$m(\widehat{AEC}) = m(\widehat{ABE}) + m(\widehat{BAE})$$

$$x = 60 + 15$$

$$x = 75$$

Cevap: C

3.

$$69 + 61 + m(\widehat{BAC}) = 180$$

$$m(\widehat{BAC}) = 50$$

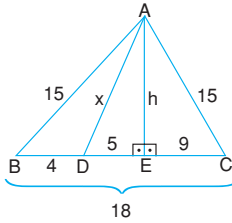
$$m(\widehat{A}) < m(\widehat{C}) < m(\widehat{B})$$

$$a < c < b \text{ olur.}$$

$$\begin{aligned} |a - b| - |c - b| + |c - a| &= (-a + b) - (-c + b) + (c - a) \\ &= -a + b + c - b + c - a \\ &= 2c - 2a \end{aligned}$$

Cevap: E

4.

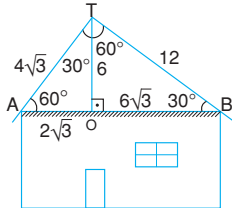

AEC üçgeni Pisagor bağıntısından $h = 12$ olur.

AED üçgeni Pisagor bağıntısından $x = 13$ bulunur.

Cevap: C

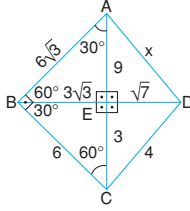
5.

$$\begin{aligned} |AB| &= 2\sqrt{3} + 6\sqrt{3} \\ &= 8\sqrt{3} \end{aligned}$$

Cevap: C

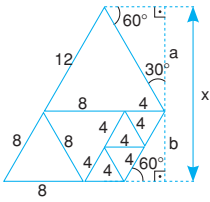
6.

BCD üçgeni $30 - 60 - 90$ üçgeni olduğundan
 $|EC| = 3$, $|BE| = 3\sqrt{3}$ olur.
 ABE üçgeni $30 - 60 - 90$ üçgeni olduğundan
 $|AE| = 9$, $|AB| = 6\sqrt{3}$ olur.
 ECD üçgeninde Pisagor bağıntısından
 $|ED| = \sqrt{7}$ olur. AED üçgeninde Pisagor bağıntısından
 $9^2 + (\sqrt{7})^2 = x^2$
 $81 + 7 = x^2$
 $88 = x^2$
 $x = \sqrt{88} = 2\sqrt{22}$

Cevap: D

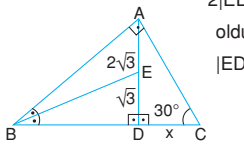
7.

$$\begin{aligned} a &= 6\sqrt{3}, \quad b = 4\sqrt{3}, \\ x &= a + b \\ &= 6\sqrt{3} + 4\sqrt{3} \\ &= 10\sqrt{3} \end{aligned}$$

Cevap: B

8.

$2|ED| = |AE|$ ve $|AD| = 3\sqrt{3}$
 olduğundan $|AE| = 2\sqrt{3}$ ve
 $|ED| = \sqrt{3}$ elde edilir

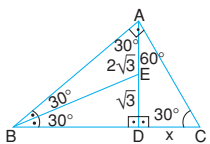
[BE] açıortay olduğundan

$$\frac{|BA|}{|AE|} = \frac{|BD|}{|DE|} \Rightarrow \frac{|BA|}{2\sqrt{3}} = \frac{|BD|}{\sqrt{3}}$$

$$\Rightarrow |BA| = 2k$$

$$|BD| = k \text{ olur.}$$

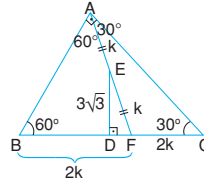
ABD üçgeninin kenarları $k, 3\sqrt{3}, 2k$ olduğundan açılar $30 - 60 - 90$ olmalıdır.

ADC üçgeninde
 $|AD| = 3\sqrt{3}$ olduğundan
 $x = 3\sqrt{3} \cdot \sqrt{3}$
 $= 9$ bulunur.

Cevap: E

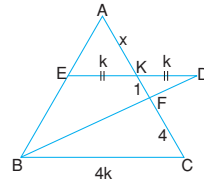
9.

$m(\widehat{EFD}) = 60^\circ$ olur.
 EDF üçgeninde
 $|DF| = 3$, $|EF| = 6$ olur. Dolayısıyla
 $|DC| = |DF| + |FC|$
 $= 3 + 2k$
 $= 3 + 2 \cdot 6$
 $= 15$ bulunur.

Cevap: C

10.

FKD $\sim$ FCB
 olduğundan

$$\frac{|KF|}{|FC|} = \frac{|KD|}{|BC|} \Rightarrow \frac{1}{4} = \frac{|KD|}{|BC|}$$

$$\Rightarrow |KD| = k, \quad |BC| = 4k \text{ olur.}$$

AEK $\sim$ ABC olduğundan

$$\frac{|AK|}{|AC|} = \frac{|EK|}{|BC|} \Rightarrow \frac{x}{x+5} = \frac{k}{4k}$$

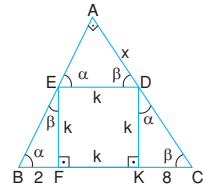
$$\Rightarrow 4x = x + 5$$

$$3x = 5$$

$$x = \frac{5}{3}$$

Cevap: B

11.

EBF $\sim$ CDK
 olduğundan

$$\frac{|EF|}{|KC|} = \frac{|BF|}{|DK|} \Rightarrow \frac{k}{8} = \frac{2}{k}$$

$$\Rightarrow k^2 = 16$$

$$\Rightarrow k = 4$$

EBF üçgeninde Pisagor bağıntısından

$$2^2 + 4^2 = |EB|^2$$

$$|EB| = 2\sqrt{5} \text{ olur.}$$

EBF $\sim$ DEA olduğundan

$$\frac{|EF|}{|AD|} = \frac{|EB|}{|ED|} \Rightarrow \frac{4}{x} = \frac{2\sqrt{5}}{4}$$

$$\Rightarrow 2\sqrt{5}x = 16$$

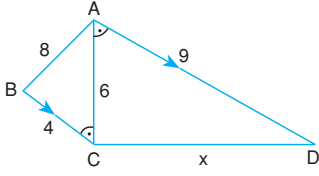
$$x = \frac{8\sqrt{5}}{5} \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

12.

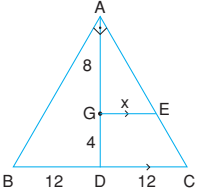
Parallellikten ortak açı bulunur. KAK benzerlik teoremine göre,

$$\frac{4}{6} = \frac{6}{9} = \frac{8}{x}$$

$x = 12$ olur.

Cevap: B

13.

G ağırlık merkezi olduğu için

$|AG| = 8$ br olur.

$m(\widehat{BAC}) = 90^\circ$ ve $[AD]$ kenarortay olduğundan muhteşem üçlü oluşur.

$|AD| = |BD| = |DC| = 12$ br

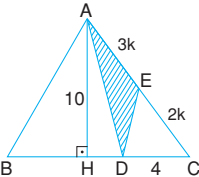
$[GE] \parallel [DC]$ olduğundan $AGE \sim ADC$ olur.

$$\frac{|AG|}{|AD|} = \frac{|GE|}{|DC|} \Rightarrow \frac{8}{12} = \frac{x}{12}$$

$\Rightarrow x = 8$ bulunur.

Cevap: E

14.

$2|AE| = 3|EC|$ ise

$|AE| = 3k, |EC| = 2k$ olur.

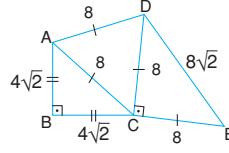
$$A(\triangle ADC) = \frac{4 \cdot 10}{2} = 20 \text{ br}^2$$

$$\frac{|AE|}{|AC|} = \frac{A(\triangle ADE)}{A(\triangle ADC)}$$

$$\frac{3k}{5k} = \frac{A(\triangle ADE)}{20} = A(\triangle ADE) = 12 \text{ br}^2 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

15.

$|AB| = |BC| = k$ olsun.

$$A(\triangle ABC) = \frac{k \cdot k}{2}$$

$$16 = \frac{k^2}{2}$$

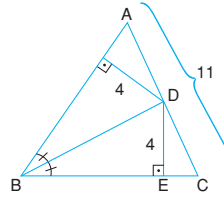
$$k^2 = 32$$

$$k = 4\sqrt{2}$$

$$A(\triangle DCE) = \frac{8 \cdot 8}{2} = 32 \text{ br}^2$$

Cevap: B

16.

$$\text{Ç}(\triangle ABC) = |AB| + |BC| + |AC|$$

$$32 = |AB| + |BC| + 11$$

$$|AB| + |BC| = 21$$

$$A(\triangle ABD) = \frac{|AB| \cdot 4}{2} = 2|AB|$$

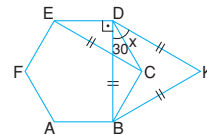
$$A(\triangle BDC) = \frac{|BC| \cdot 4}{2} = 2|BC|$$

$$\begin{aligned} A(\triangle ABC) &= A(\triangle ABD) + A(\triangle BDC) \\ &= 2|AB| + 2|BC| \\ &= 2(|AB| + |BC|) \\ &= 2 \cdot 21 \\ &= 42 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

Cevap: B

ÇOKGENLER VE DÖRTGENLER – TEST 1

1.

$|EC| = |DB|$ olduğundan DBK üçgeni eşkenar üçgen olur.

$m(\widehat{EDC}) = 120^\circ$ olduğundan

$m(\widehat{BDC}) = 30^\circ$ olur.

$m(\widehat{BDK}) = 60^\circ$ ve $m(\widehat{BDC}) = 30^\circ$ olduğundan

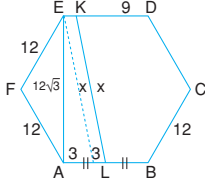
$$x = 60 - 30$$

$$x = 30^\circ \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

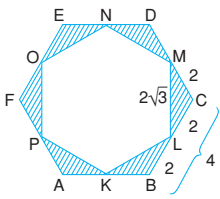
2.

$$\begin{aligned} |BC| &= 12 \text{ ve } 3|EK| = |KD| \text{ olduğundan} \\ |EK| &= 3 \\ |KD| &= 9 \text{ olur.} \\ |FE| &= |FA| \text{ olduğundan } |EA| = 12\sqrt{3} \text{ olur.} \\ (12\sqrt{3})^2 + 3^2 &= x^2 \\ 432 + 9 &= x^2 \\ x^2 &= 441 \\ x &= 21 \end{aligned}$$

Cevap: D

3.

$$\begin{aligned} |ML| &= 2\sqrt{3} \text{ ise} \\ |MC| &= |CL| = 2 \text{ olur.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Taralı Alan} &= A(ABCDEFGH) - A(KLMNOP) \\ &= 6 \cdot \frac{(4)^2\sqrt{3}}{4} - 6 \cdot \frac{(2\sqrt{3})^2\sqrt{3}}{4} \\ &= 6\sqrt{3} \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

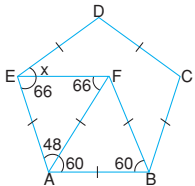
4. ABF eşkenar üçgenin bir kenarı düzgün beşgenin de kenarı olduğundan AEF ikizkenar üçgendir.

$$\begin{aligned} m(\widehat{FAB}) &= 60^\circ \text{ ve } m(\widehat{EAB}) = 108^\circ \text{ olduğundan} \\ m(\widehat{FAE}) &= 48^\circ \text{ olur.} \end{aligned}$$

$$\text{Buradan } m(\widehat{AFE}) = m(\widehat{AEF}) = 66^\circ \text{ olur.}$$

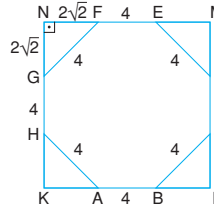
E köşesindeki açılar toplamı 108 olduğundan

$$\begin{aligned} 108 &= x + 66 \\ x &= 42^\circ \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

Cevap: C

5.

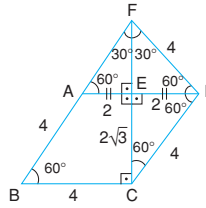

$$\begin{aligned} |GF| &= 4 \text{ ise} \\ |NG| &= |NF| = 2\sqrt{2} \text{ olur.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} A(ABCDEFGH) &= A(KLMN) - 4(A(\widehat{NGF})) \\ &= (4 + 4\sqrt{2})^2 - 4 \cdot \frac{2\sqrt{2} \cdot 2\sqrt{2}}{2} \\ &= 16 + 32\sqrt{2} + 32 - 16 \\ &= 32 + 32\sqrt{2} \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

Cevap: D

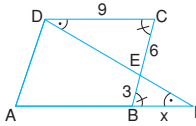
6.

$$\begin{aligned} A(ABCD) &= 2\sqrt{3} \cdot 4 \\ &= 8\sqrt{3} \end{aligned}$$

Cevap: C

7.

ABCD eşkenar dörtgen olduğundan
|BC| = |CD| = 9br olur.
|DC| // |AB| olduğundan

$$m(\widehat{BFE}) = m(\widehat{EDC}) \text{ ve } m(\widehat{FBE}) = m(\widehat{ECD}) \text{ olur.}$$

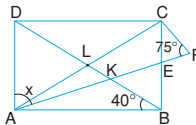
BFE ~ CDE elde edilir

$$\frac{|BE|}{|EC|} = \frac{|BF|}{|DC|} \Rightarrow \frac{3}{6} = \frac{x}{9}$$

$$\Rightarrow x = \frac{9}{2} \text{ bulunur.}$$

Cevap: B

8.

|DB| = |AC| ve DB = |AF| olduğundan |AC| = |AF| olur ve ACF üçgeninin ikizkenar olduğu görülür.

$$m(\widehat{AFC}) = m(\widehat{ACF}) = 75^\circ \Rightarrow m(\widehat{CAF}) = 30^\circ \text{ olur.}$$

$$m(\widehat{ABD}) = 40^\circ \text{ olduğundan ABD dik üçgeninde}$$

$$m(\widehat{BDA}) = 50^\circ \text{ olur.}$$

$$|DL| = |AL| \text{ olduğundan } m(\widehat{BDA}) = m(\widehat{DAC}) = 50^\circ \text{ olur.}$$

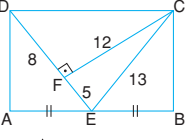
$$m(\widehat{DAK}) = m(\widehat{DAC}) + m(\widehat{CAF})$$

$$x = 50 + 30$$

$$x = 80^\circ \text{ bulunur.}$$

Cevap: E

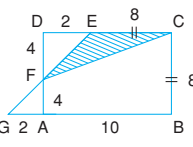

9. FEC özel üçgeninde $|EC| = 13$ br olur.
 $|AE| = |EB|$ olduğundan $|DE| = |EC| = 13$ olur.

$$A(\triangle DEC) = \frac{|DE| \cdot |FC|}{2} = \frac{13 \cdot 12}{2} = 78 \text{ br}^2 \text{ olur.}$$

$$\begin{aligned} A(ABCD) &= 2 \cdot A(\triangle DEC) \\ &= 2 \cdot 78 \\ &= 156 \text{ br}^2 \end{aligned}$$

Cevap: E

10. $2|GB| = 3|BC|$
 $2 \cdot 12 = 3 \cdot |BC|$

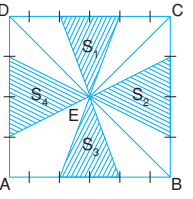
$$|BC| = 8 \Rightarrow |EC| = |BC| = 8 \Rightarrow |DE| = 2$$

$$\frac{|GA|}{|DE|} = \frac{|AF|}{|DF|} \Rightarrow |DF| = 4, |AF| = 4 \text{ elde edilir.}$$

$$A(\triangle ECF) = \frac{8 \cdot 4}{2}$$

$$= 16 \text{ br}^2 \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

11. $A(ABCD) = 96 \text{ br}^2$
ise $A(\triangle ECD) = 24 \text{ br}^2$ olur.
Tabanların oranı alanların oranından
 $S_1 = S_3 = 8 \text{ br}^2$ olur.

$$\text{Aynı şekilde } A(\triangle EBC) = 24 \text{ br}^2 \text{ olur.}$$

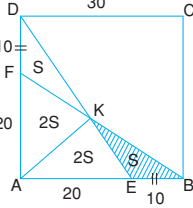
Tabanların oranı alanların oranından

$$S_2 = S_4 = 12 \text{ br}^2 \text{ olur.}$$

$$\text{Tarılı alanlar : } S_1 + S_2 + S_3 + S_4$$

$$8 + 12 + 8 + 12 = 40 \text{ br}^2$$

Cevap: D

12. $2|EB| = |AE|$ olduğundan
 $|EB| = |DF| = 10$ br ve $|FA| = |AE| = 20$ br olur.

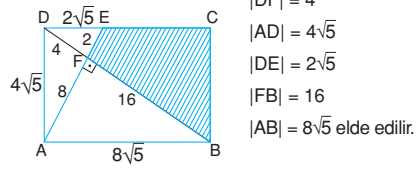
$$A(\triangle DAE) = \frac{20 \cdot 30}{2} = 300 \text{ br}^2 \text{ olur.}$$

$$5S = 300 \text{ br}^2$$

$$S = 60 \text{ br}^2$$

Cevap: C

13. Öklid ve Pisagor bağıntılarından

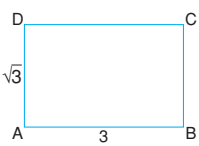
$$A(ABCD) = A(\triangle ABD) + A(\triangle DFE) + A(\triangle FBC)$$

$$4\sqrt{5} \cdot 8\sqrt{5} = \frac{4\sqrt{5} \cdot 8\sqrt{5}}{2} + \frac{4 \cdot 2}{2} + A(\triangle FBC)$$

$$160 = 80 + 4 + A(\triangle FBC)$$

$$A(\triangle FBC) = 76 \text{ br}^2 \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

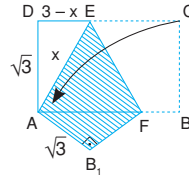
14. DEA üçgeninde Pisagor Bağıntısı uygulayalım.

$$x^2 = (\sqrt{3})^2 + (3-x)^2$$

$$x^2 = 3 + 9 - 6x + x^2$$

$$6x = 12$$

$$x = 2$$

AEF üçgeni eşkenar üçgen olur.

$$A(\triangle AEF) = \frac{2^2 \cdot \sqrt{3}}{4} = \sqrt{3} \text{ bulunur.}$$

Cevap: B

15.

$$|AB| = |CD| \text{ olduğundan } 4a = 3b \Rightarrow a = \frac{3b}{4} \text{ olur.}$$

$$\mathcal{C}(ABCD) = a + b + 3b + a + b + 4a$$

$$152 = 6a + 5b$$

$$152 = 6 \cdot \left(\frac{3b}{4}\right) + 5b$$

$$152 = \frac{9b}{2} + 5b$$

$$152 = \frac{19b}{2}$$

$$b = 16 \Rightarrow a = \frac{3b}{4} = \frac{3 \cdot 16}{4} = 12$$

Eş dikdörtgenlerden birinin çevresi = $2 \cdot (a + b)$

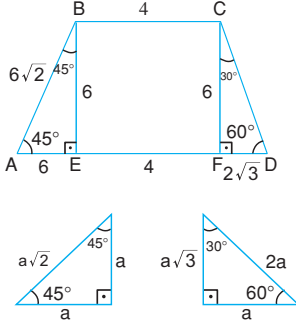
$$= 2 \cdot (12 + 16)$$

$$= 56$$

Cevap: E

16.

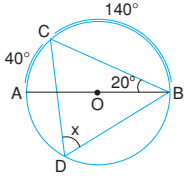

Özel üçgen oranlarına göre $|AD|$ kenarı
 $10 + 2\sqrt{3}$ bulunur.

Cevap: C

ÇEMBER, DAİRE, ANALİTİK GEOMETRİ VE KATI CİSİMLER – TEST 1

1.

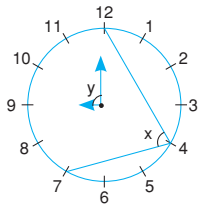
$m(\widehat{ABC})$ çevre açısı olduğu için
 $m(\widehat{AC}) = 40^\circ$ olur.

Yarım çember yayının ölçüsü 180° olduğundan
 $m(\widehat{CB}) = 140^\circ$ olur.
CB yayını gören çevre açısı $m(\widehat{BDC}) = x$ olduğundan
 $x = \frac{140}{2} = 70$ bulunur.

Cevap: D

Doktrin Yayınları

2.

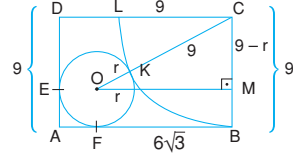

7 ve 12 arasındaki yay 150° olduğundan
 $x = \frac{150}{2} = 75^\circ$ olur.
9 ve 12 arasındaki yay 90° olduğundan

$y = 90^\circ$ olur.
 $y - x = 90 - 75$
 $= 15$ olur.

Cevap: A

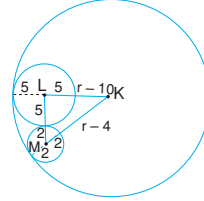
3.

MOC üçgeninde Pisagor bağıntısı uygulayalım.
 $|OC|^2 = |CM|^2 + |OM|^2$
 $(9 + r)^2 = (9 - r)^2 + (6\sqrt{3})^2$
 $81 + 18r + r^2 = 81 - 18r + r^2 + 108$
 $36r = 108$
 $r = 3$ bulunur.

Cevap: B

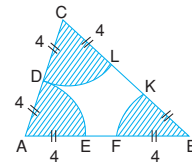
4.

K merkezli çemberin yarıçapı r olsun.
 $\widehat{C(KLM)} = |KL| + |LM| + |MK|$
 $30 = r - 5 + 7 + r - 2$
 $30 = 2r$
 $r = 15$ br bulunur.

Cevap: E

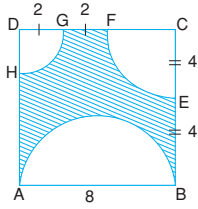
5.

$m(\widehat{CAB}) + m(\widehat{ABC}) + m(\widehat{BCA}) = 180^\circ$ olduğundan
Taralı Alan $= \pi \cdot 4^2 \cdot \frac{m(\widehat{CAB})}{360} + \pi \cdot 4^2 \cdot \frac{m(\widehat{ABC})}{360} + \pi \cdot 4^2 \cdot \frac{m(\widehat{BCA})}{360}$
 $= \frac{16\pi}{360} \cdot [m(\widehat{CAB}) + m(\widehat{ABC}) + m(\widehat{BCA})]$
 $= \frac{2\pi}{45} \cdot 180$
 $= 8\pi$ bulunur.

Cevap: C

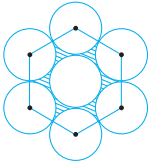
6.

$$\begin{aligned} \text{Taralı Alan} &= 8 \cdot 8 - \left(\frac{\pi \cdot 4^2}{2} + \frac{\pi \cdot 4^2}{4} + \frac{\pi \cdot 2^2}{4} \right) \\ &= 64 - (8\pi + 4\pi + \pi) \\ &= 64 - 13\pi \end{aligned}$$

Cevap: C

7.

Dıştaki çemberlerin merkezleri birleştirilirse düzgün bir altıgen elde edilir.

$$\begin{aligned} \text{Taralı Alan} &= \frac{3}{2} (2r)^2 \cdot \sqrt{3} - \left[6 \cdot \left(\pi r^2 \cdot \frac{120}{360} \right) + \pi r^2 \right] \\ &= \frac{3}{2} \cdot 2^2 \cdot \sqrt{3} - \left[6 \cdot \left(\pi \cdot 1^2 \cdot \frac{1}{3} \right) + \pi \cdot 1^2 \right] \\ &= 6\sqrt{3} - 3\pi \end{aligned}$$

Cevap: A

8. $mx + ny - 12 = 0$ doğrusu $A(3, 2)$ ve $B(9, -2)$ noktalarını sağlıyor ise;

$$\begin{aligned} 3m + 2n - 12 &= 0 \\ + 9m - 2n - 12 &= 0 \\ \hline 12m - 24 &= 0 \\ m &= 2 \text{ dir.} \end{aligned}$$

Birinci denklemde yerine yazarsak

$$3 \cdot 2 + 2n - 12 = 0$$

$$6 + 2n - 12 = 0$$

$$2n = 6$$

$$n = 3 \text{ olur.}$$

$$m + n = 2 + 3$$

$$= 5$$

Cevap: D

9.

İki doğru birbirine dik ise $m_1 \cdot m_2 = -1$ $3x - 4y + 12 = 0$ doğrusunun eğimi,

$$3x + 12 = 4y \quad \frac{3x}{4} + \frac{12}{4} = y$$

eğim x 'in katsayısı olan $\frac{3}{4}$ tür. $ax + 6y - 18 = 0$ doğrusunun eğimi;

$$ax - 18 = -6y \quad \frac{ax}{-6} - \frac{18}{-6} = y$$

eğim x 'in katsayısı olan $\frac{a}{-6}$ 'dir.

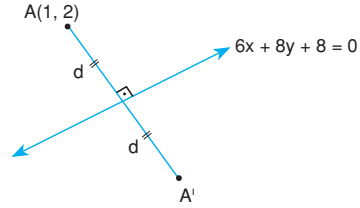
$$m_1 \cdot m_2 = -1 \text{ ise } \frac{3}{4} \cdot \frac{a}{-6} = -1$$

$$3a = 24$$

$$a = 8 \text{ dir.}$$

Cevap: A

10.

 $A(1, 2)$ noktasının $6x + 8y + 8 = 0$ doğrusuna olan uzaklığı

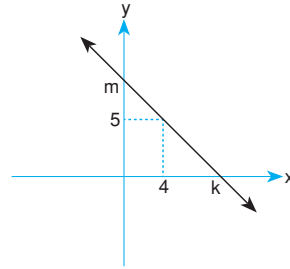
$$d = \frac{|a \cdot x_0 + b \cdot y_0 + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}} \text{ formülü ile}$$

$$d = \frac{6 \cdot 1 + 8 \cdot 2 + 8}{\sqrt{6^2 + 8^2}} = \frac{6 + 16 + 8}{\sqrt{100}} = \frac{30}{10} = 3 \text{ olur.}$$

 $|AA'|$ uzunluğu $2d$ mesafe olduğu için $2 \cdot 3 = 6$ bulunur.

Cevap: D

11.

Eksenleri m ve k 'den kesen doğrunun denklemi

$$\frac{x}{k} + \frac{y}{m} = 1 \text{ dir.}$$

 $(4, 5)$ noktası bu doğru üzerinde ise bu doğruyu sağlamalıdır.

$$\frac{4}{k} + \frac{5}{m} = \frac{1}{(m, k)}$$

 $4m + 5k = mk$ olur.

$$\text{bize sorulan } (k - 4) \cdot (m - 5)$$

$$km - 5k - 4m + 20$$

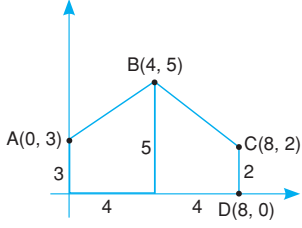
$$km - (5k + 4m) + 20$$

$$\cancel{km} - \cancel{km} + 20 = 20 \text{ olur.}$$

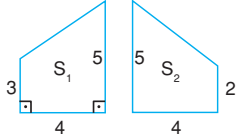
Cevap: E

12.

Şekil B noktasından 2'ye bölünürse 2 adet yamuk ortaya çıkar.

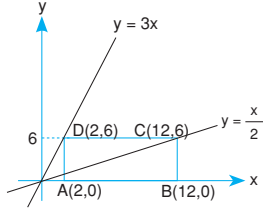
$$S_1 = \left(\frac{3+5}{2}\right) \cdot 4 \quad S_2 = \left(\frac{5+2}{2}\right) \cdot 4$$

$$S_1 = 16 \quad S_2 = 14$$

$$S_1 + S_2 = 16 + 14 = 30$$

Cevap: D

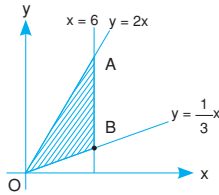
13.

$A(2,0)$, $B(12,0)$, $C(12,6)$, $D(2,6)$ olur.
 $|AB| = |CD| = 10$, $|AD| = |BC| = 6$ olur.
 $\mathcal{C}(ABCD) = 2 \cdot 10 + 2 \cdot 6$
 $= 32$ br bulunur.

Cevap: D

14.

$y = 2x$ ve $x = 6$ doğruları $A(6, 12)$

$y = 2x$ ve $y = \frac{1}{3}x$ doğruları $O(0, 0)$

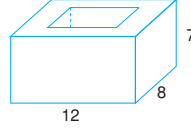
$x = 6$ ve $y = \frac{1}{3}x$ doğruları $B(6, 2)$ noktasında kesişir.

$$A(\triangle AOB) = \frac{1}{2} \begin{vmatrix} 6 & 12 \\ 0 & 0 \\ 6 & 2 \end{vmatrix} = \frac{1}{2} [(0+0-72)-(0-0-12)]$$

$$= \frac{1}{2} |72 - 12| = 30 \text{ br}^2 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

15.

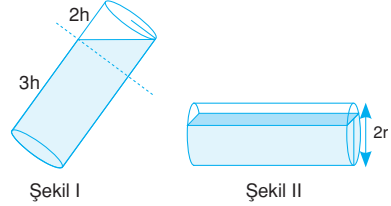
Kutunun iç kısmının ayrıtları 10, 6, 5 olduğundan

$$\text{Hacim} = 10 \cdot 6 \cdot 5$$

$$= 300 \text{ br}^3 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

16.

Şekil I deki silindiri iki parça gibi düşünersek $3h$ yüksekliğine kadar tamamen dolu olduğu için bu kısımdaki sıvı $3V$ olsun. $2h$ yüksekliğinin yarısı dolu olduğu için bu kısımdaki sıvı V olur. Şekil II de orantı kuralım.

5V hacimlik silindirde $2r$ yükseklikte $\swarrow \searrow$ 4V sıvı varsa x

$$x = \frac{8}{5} r \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

LİSANS TARİH ÇÖZÜMLER

İLK TÜRK DEVLETLERİ – TEST 1

1. Eski Türkler, yerleşik yaşama geçmekle beraber orak, saban gibi tarım aletlerini de kullanmaya başlamışlardır. Diğerleri göçebelikte de olabilecek unsurlardandır.
Cevap: C
2. Göktürk Yazıtları, VIII. yy'da Tonyukuk, Bilge Kağan, Kül Tigin adına dikilmiştir.
Cevap: E
3. Asya Hunları döneminden günümüze herhangi bir yazılı belge kalmazken; II. Göktürkler döneminden Orhun Abideleri Uygurlar döneminden Sine Uşi (Moyençur) Karabalgasun, Taryat gibi belgeler Karahanlılar döneminden Kutatgu Bilig, Divan-ı Lügatüt Türk gibi eserler Kırgızlar döneminden ise Yenisey yazıtları kalmıştır.
Cevap: E
4. Onluk sistem, Asya Hun Devleti hükümdarı Mete Han döneminde geliştirildi. Bu sebeple kronolojik olarak İskitler daha önce görüldüğü için bu sistemi kullanmış olamazlar.
Cevap: D
5. VII. yüzyılda İslam Devleti'nin ortaya çıktığı sırada eş zamanlı olarak Orta Asya'da Göktürk Devleti'nin hakimiyeti söz konusudur.
Cevap: B
6. • Orhun Yazıtları, II. Göktürkler
• Ergenekon Destanı, II. Göktürkler
• Oğuz Kağan Destanı, Asya Hunları
• Manas Destanı, Kırgızlar
• Taryat Yazıtları, Uygurlar dönemine aittir.
Cevap: C
7. Ancak Akhunlar döneminden günümüze kalmış herhangi bir destan bulunmamaktadır.
Cevap: C
8. Göçebe yaşamla farklı dinlerle tanışabilirler. Hoşgörülü olmaları da farklı dinlerle bir arada yaşamalarına neden olabilir.
Cevap: D
9. Şihne: Büyük Selçuklu dönemindeki hanedan soyundan olmayan valilere verilen isimdir. Dolayısıyla Türk-İslam kültürüne aittir. Ancak diğer kavramlar İlk Türk devletleriyle ilgilidir.
Cevap: C
10. Kürşat Ayaklanması I. Göktürklerinin Çin esaretine girmesiyle ortaya çıktı. İsyanın ardından birçok bağımsız ayaklanması meydana geldi ve II. Göktürkler kuruldu.
Cevap: B

Doktrin Yayınları

11. Orta Asya yerleşim yerleri Anav, Andronova, Afenesyova, Tagar, Karasuk, Taştık'tır. Ancak diğer seçeneklerde verilenler Anadolu'daki ilk yerleşim yerleridir.
Cevap: D
12. Avrupa Hunları Avrupa kıtasında yer alırken diğerleri Asya kıtasında yer almıştır.
Cevap: D
13. Hiveler, Müslümandır. Eftalitler, Akhunların diğer adıdır.
Cevap: D
14. İslam Öncesi Türk devletlerin hükümdar olma hakkı çocuklarının tamamına eşit verilmiştir. En büyük ve akıllı çocuğa verilme surumu Osmanlı döneminde olacaktır.
Cevap: A
15. İslam Öncesi Türk devletlerinden sadece Hazarlarda paralı askerlik bulunmaktadır. Onun dışındakilerin tamamında her Türk asker doğar mantiğiyle askerlik zorunludur ve ücretsizdir.
Cevap: A
16. Toros Dağları Anadolu'da, diğer verilen bölgeler Orta Asya'da bulunmaktadır. Türklerin ilk anayurdu Orta Asya olduğundan dolayı Cevap: C şıkkı olacaktır.
Cevap: C
17. A, B, C ve D şıklarında verilenler göçlerin sonuçlarından, E şıkında verilen otlak ve tarım alanlarının azalması ise göçlerin sebeplerindedir.
Cevap: E
18. Uygurlar Mani dinini benimsedikten sonra tarımsal faaliyetleri yaygınlaştırarak yerleşik hayata geçmiştir. Yerleşik hayatın etkisiyle mimari örnekleri vermişlerdir. Uygurlardaki Veraset sisteminin uygulanmasıyla yerleşik hayat arasında ilişki kurulamaz. Çünkü yerleşik hayata geçmeden önce de Veraset sistemi uygulanmaktaydı.
Cevap: B
19. Her üç öncül de doğrudur.
Cevap: E
20. Türklerde cennete "Uçmağ" Cehenneme ise "tamu" denilmiştir. Verilen diğer bilgiler doğrudur.
Cevap: C

İLK TÜRK DEVLETLERİ – TEST 1

1. Türk göçlerinin nedenleri arasında,
- Boylar arası mücadele
  - İklim koşulları
  - Çin baskısı
- Özgür ve bağımsız yaşama isteği gibi şeyler sayılabilir. Ancak Sasanî baskısı olamaz. Türk göçlerinde hep doğudan yani Çin tarafından baskılar gelmiştir.

Cevap: B

2. Avrupa'da Avarlardan önce Avrupa Hun Devleti kurulmuştur. Zaten parçada Avarların ilk olduğuna dair herhangi bir ibare bulunmamaktadır.

Cevap: A

3. Parçadan anlaşıldığı üzere Kurultayın hakanların aldığı kararları yeri geldiğinde bozacağı ve değiştirebileceğidir. E seçeneğinde verilen her zaman kurultay, hakanın kararını bozar cümlesi çok iddialı olur. Bir kere bozmuş olması her zaman bozacağı anlamına gelmez.

Cevap: D

4. Türk siyasal birliğini sağlamak demek tüm Türkleri aynı çatı altına almak anlamına gelir. II. ve III. Öncülde bunla ilgili ibareler vardır.

Cevap: D

5. Tapınak yapma kültürünü Türk tarihinde Uygurlar başlatmış ve bunu daha sonradan Müslüman olmasına rağmen Selçuklu ve Osmanlı da devam ettirmiştir. Bu da kültürün devamlılığını göstermektedir.

Cevap: A

6. Mabet (İbadethane) dikmek ve tarlaları sulamak için kanal yapmak yerleşik hayatla ilgilidir.

Cevap: D

7. Kuşatmanın kaldırılmasında Sasanîlerin kuşatmayı kaldırması değil Avarlar içindeki Slavların isyanı etkilidir. Sasanîler bugünkü İranları, Avarlar ise bugünkü Türklerin atalarıdır.

Cevap: E

8. İslam Öncesi Türk devletlerinin kısa sürede yıkılmalarında,
- Veraset sistemindeki ülke hanedanının ortak malıdır anlayışı
  - Ülkenin doğu ve batı olarak ikiye bölünme geleneği
  - Göçebelik
  - Boyların birleşmesi şeklinde kurulmaları sayılabilir.

Cevap: D

9. Hükümdarların askeri, siyasi görevi vardır. Ancak hiçbir zaman dini görevi olmamıştır. Ancak Türkler Müslüman olduktan sonra hükümdarların dini görev ve yetkileri de olmaya başlayacaktır.

Cevap: D

10. Hükümdarlar gayet de din değiştirebilirdi. Bunun örnekleri Göktürk ve Uygurlarda defalarca görülmüştür.

Cevap: E

11. Devlet görevlilerini ataması, **yürütme** Töreyle değiştirilmesi, **yasama** Üst düzey görevlileri yargılaması, **yargı** Yetkilerini kullandığının göstergesidir.

Cevap: E

12. Türk tarihinde ilk kez paralı askerlik Hazarlarda görülür ancak dünya tarihinde onlardan önce Lidyalılar gibi bir çok Türk olmayan devletlerde de görülmüştür.

Cevap: C

13. Türkler değişik bölgelere göç ettiği için farklı dinlerle tanışmıştır. Ayrıca hoşgörülü oldukları için tüm dinleri tanıma ve inceleme şansları olmuş ve incelerken de etkilenmişlerdir.

Cevap: D

14. Parçadan göçebe olup olmadıklarına göre herhangi bir bilgi yoktur. Ancak kişi sağlığında savaşmaya özendirmiştir. Çünkü düşmanı öldür cenneti garantile mantığı bulunmaktadır.

Cevap: C

15. Dede Korkut hikayeleri Oğuzlar'a aittir. İki Türk boyu olan Oğuz – Kıpçak mücadelesini anlatır. Ancak bunlardan önce de Türklere ait Orhun Abidesi gibi eserler bulunmaktadır.

Cevap: B

TÜRK – İSLAM DEVLETLERİ – TEST 1

1. Gazneliler, Hindistan'da kurulmamıştır. Bugünkü Afganistan topraklarında yer alan Gazne şehrinde kurulmuştur. Sonradan Hindistan bölgesine seferler düzenlemiştir. Diğer seçenekler doğrudur.
Cevap: D
2. Diyarbakır, Urfa ve Silvan'ın alınması 1085 – 1086 yıllarına denk gelir. Malazgirt Savaşı (1071) ile Türkler Anadolu'ya girdiğine göre bu gelişme Melikşah dönemine denk gelir.
Cevap: A
3. **Divan-ı Mezalim:** Bizzat hükümdar başkanlığında toplanan, halkın şikayetlerinin dinlendiği, büyük davalara bakılan divandır.
Cevap: E
4. Dandanakan: Selçuklu – Gazneli
Kösedağ: Selçuklu – Moğol
Katvan: Selçuklu – Moğol
Yassıçemen: Selçuklu – Harzemşah
ancak, Pasinler Savaşı Selçuklu Bizans arasındadır.
Cevap: B
5. Mısır'ın ilk Türk – İslam devleti Tulunoğullarıdır. Bu sayede Mısır'da bayındırlık gelişmiştir. Tolunoğlu Ahmet Camii ve Maristan onlara aittir.
Cevap: C
6. Rihle bir seyahatname kitabı olup İbn-i Battuta tarafından yazılmıştır.
Cevap: C
7. Haberleşme ve posta işlerine Divan-ı Berid bakardı. Divan-ı Pervane ise toprak taksimatından sorumluydu.
Cevap: E
8. Nisf-ı Cihan yani dünyanın nüfusunun yarısının üzerinde yaşadığı şehir olarak bilinen kent Büyük Selçuklu başkenti İsfahan'dır.
Cevap: D
9. Alişir Nevai, Muhakemetül Lügateyn adlı eserinde Türkçe ve Farsçayı kıyaslamıştır. Arapça değil. Türkçe ile Arapçayı kıyaslayan Kaşgarlı Mahmut'tur.
Cevap: D
10. Büyük Selçuklular, Malazgirt Savaşı'ndan sonra bu anlayışla Anadolu'da ilk beylikleri kurmuşlardır. Bu beylikler toprağa dayalı bir anlayış gütmüşlerdi.
Cevap: A

Doktrin Yayınları

11. Haçlı Seferleri 1096 ile 1270 arasında Avrupalılar tarafından İslam dünyası ve Ortadoğuya düzenlenmiştir. Ancak İhşitler 935 ile 969 arasında yaşadığı için bu seferlere karşı mücadele etmiş olamaz.
Cevap: C
12. İlk donanma Çaka Beyliği tarafından kurulmuştur. Şu an ülkemizdeki Deniz kuvvetleri komutanlığı kuruluş olarak Çaka Beyliğinin donanmasını oluşturduğu yılı kabul eder.
Cevap: B
13. **Şihne:** Meliklerin dışında illere atanan valilere verilen isimdir Muhtesip: Çarşı, Pazar dolaşım esnafı denetleyen zabıtalardır Kadı: Davalara bakan yargıçlardır Camedar: Hükümdarın kıyafetlerden sorumlu olan kişidir Serhenk: Sultanın yol düzenini sağlayan görevlidir.
Cevap: A
14. Büyük Selçuklular ismini kurucusu olan Selçuk Beyden almıştır. Diğer devletlerin kucuları, Gazneliler, Alp Tigin Karahanlılar, Bilge Kül Kadir Han Anadolu Selçukluları, Süleymanşah Memlükler, Aybeg
Cevap: A
15. Türbe, dini mimariye örnektir. Kervansaray, sivil mimariye örnektir. Kale, askeri mimariye örnektir.
Cevap: C
16. Gazneli Mahmut'a "sultan" Tuğrul Beye, "doğunun ve batının sultanı" Alparslan ve Melikşah'a, "Ebul Feth" ünvanları verilmiştir.
Cevap: C
17. Anadolu'nun kapılarının Türkler'e açıldığı savaş Malazgirt Meydan Savaşıdır. Gaznelilerin dağılma sürecine girdiği savaş Dandanakan Savaşıdır. Büyük Selçukluların dağılma sürecine girdiği savaş Katvan Savaşıdır.
Cevap: B
18. Talhatanbaba Camii, Karahanlılar dönemine aittir. Orta Asya'dadır. Diğerleri günümüz Türkiye sınırları içerisinde.
Cevap: B
19. Köroğlu ve Dadaloğlu gibi önemli ozanlar Osmanlı Devleti döneminde yaşamıştır. Diğer bilgiler Anadolu Selçuklu devleti ile ilgilidir.
Cevap: E
20. Doğu Bayezid, İshak Paşa Sarayı, Osmanlı Devleti döneminden günümüze kalmıştır. Bu saray dünyada ilk kalorifer sisteminin uygulandığı saraydır. Ayrıca bu saray Osmanlı devletinde klasik mimari ile bati mimarisi örneklerinin yan yana olduğu saraydır.
Cevap: D

TÜRK – İSLAM DEVLETLERİ – TEST 2

1. Babür hükümdarı Şah Cihan eşi Mümtaz Turhan için Taç Mahal isimli mimari yapıyı inşa ettirmiştir.
Cevap: D
2. Edebiyatçılar, divan edebiyatını Hoca Dehhani ile başlatır. Çünkü ilk kaside ve gazel örneklerini o vermiştir. Ayrıca Selçuklu Şehnamesi adlı eserin de sahibidir. Karıştırmamamız gereken şey "Şehname" adlı eserin Firdevsi'ye ait olduğudur.
Cevap: A
3. Türklerin İslamiyeti kabul etmesinde Talas Savaşı kırılma noktası olmuş olabilir ancak Göktanrı inancındaki ölümden sonra yaşama inanç, tek tanrı anlayışı gibi benzerlikler de etkili olmuştur.
Cevap: E
4. Seçeneklerde verilenler öncüllerin tamamı İslam Öncesi Türk devletlerinin klasik özelliklerindedir. Karahanlar da bunları devam ettiriyorsa eski gelenekleri devam ettirdiğinin göstergesidir.
Cevap: E
5. Büyük Selçuklular güçlü bir devlet olma yolunda ilerlemektedir. Ancak bu durum döneminin en güçlü devleti olduğu anlamına gelmez. O dönem Bizans, dönemin en güçlü devleti olarak yerini korumaktadır.
Cevap: C
6. – Selçuklu yıkılmasında etkili olan Ülke hanedanının ortak malıdır anlayışı ezelden gelen Türk geleneklerinde olan ve tüm Türk devletlerinin yıkılmasında etkili olan unsurdur.
– Haçlı seferlerini Avrupalılar yapmış ve devleti ciddi zarara uğratmıştır.
– Oğuzlar bir Türkmen boyu olmasına rağmen onlara ülke yönetiminde yer verilmeyip İranlılara yer verilmesi onları küstürmüştür.
– Ancak Gazne devletinin Selçuklunun yıkılmasında etkisi olamaz aksine Selçukluların Gazne devletinin yıkılmasında etkisinden bahsedilebilir.
Cevap: C
7. Bu dört devletin dışında 969 – 1174 arasında Fatimiler adında bir Arap devleti de yaşamıştır.
Cevap: E
8. Tolunoğu ve Akşitler Haçlı seferlerinden önce yaşadığı için Haçlılarla mücadele etmiş olamaz.
Cevap: E
9. I. öncülde devletin ismini Türkçe koymaları, II. Öncülde şiirlerini Türk dilinde yazması milli benliğine sahip çıktığının göstergesidir.
Cevap: D
10. Samsun, Sinop ve Alanya'nın alınması Akdeniz ve Karadeniz bölgelerine girildiğinin ve denizcilik faaliyetlerinin başladığının göstergesidir. Ayrıca bu bölgelere girmek ilerde deniz savaşlarının da olabileceğini göstermektedir.
Cevap: E

Doktrin Yayınları

11. Haçlı seferleri, Anadolu'da asayışı bozmuş üretimi durdurmuş ve ekonomik sıkıntılara yol açmıştır. İnsanlar can güvenliği olmadığından başka bölgelere göç etmek zorunda kalmışlardır.
Cevap: E
12. Meliklerin eyaletleri yönetmesi tecrübe kazanmalarını ve halkla bütünleşmelerini sağlarken, buldukları bölgelerde meliklerin bağımsızlıklarını ilan etmelerine de neden olabilirdi. Ancak halkın yerleşik hayata geçmesinin konuyla herhangi bağı kurulamaz.
Cevap: D
13. Paragraftan anlaşıldığı üzere Türkiye Selçukluları katı devletçi bir yapıya sahiptir. Bireylerin değil devletin zengin olabileceğini söylemektedir. Böyle bir uygulamada o sıralarda zengin bireyler olan derebeylerinin devlet içinde nasıl devlet olduklarının görülmesinin etkisi vardır.
Cevap: E
14. Ahilik örgütü devletten bağımsız ve devletin denetiminde olmayan bir örgüttür. Bir çok konuda devletin işini kolaylaştırmasına rağmen özerk olarak yoluna devam etmiştir.
Cevap: C
15. E seçeneğinin ticaretle değil kültür ve sanatla ilgisi vardır. Diğer seçenekler ticareti geliştirmek ve tüccarların haklarını korumak için yapılmıştır.
Cevap: E
16. Her üç seçenek de Türkiye Selçuklularının savaşı kaybettiğini göstermektedir. Savaşı kaybeden devletler dağılma sürecine girer ve başka bir devletin hakimiyeti altına girer. Dağılmaya başlar.
Cevap: E
17. Büyük Selçuklularda meliklerin yetkisinin fazla olması buldukları bölgede bağımsızlık faaliyetlerine girişmesine bu durum da merkezi otoritenin (hükümdar otoritesi) zayıflamasına neden oluyordu. Ancak Anadolu Selçuklu Devleti melik yetkilerini kısıtlayarak hem bağımsızlık faaliyetlerinin önüne geçmiş hem de merkezi otoriteyi arırmıştır.
Cevap: B
18. Tüm yetkileri hükümdarda toplarsan merkezi otoriteyi (hükümdar otoritesini) artırırsın. Ancak diğer seçenekler bölünmelere yol açacağı için merkezi otoriteyi zayıflatır.
Cevap: E
19. Tersane, gemi yapım merkezidir. Bunda bilimsel faaliyetin ilgisini kuramayabiliriz. Ancak rasathane uzay gözlemevi, medrese ise okuldur. Bu ikisi bilimsel çalışma yapıldığının göstergesi olabilir.
Cevap: D
20. Mimari, imar kökünden gelir. Yani imar faaliyeti olabilmesi için mimari anlamda bir yapının yapılması olmalıdır. Hastane ve okul yapmak imar faaliyeti sayılabilir. Ancak ahilik bir örgüttür.
Cevap: D

OSMANLI KURULUŞ DÖNEMİ – TEST 1

1. Osmanlı Devletinde Kuzey Afrika toprakları ilk kez yükselme döneminde fethedilmeye başlandı. Bu topraklardan Cezayir, Tunus, ve Trablusgarp ise Kanuni döneminden itibaren "Garp Ocakları" olarak adlandırıldı. Dolayısıyla bu gelişmeler kuruluş değil yükselme döneminde yaşanmıştır.
Cevap: E
2. Osmanlı Devleti kurulduğu sırada doğuda İlhanlı, Akkaoyunlu, karadenizde Trabzon Rum Devleti, bugünkü Rus topraklarında Altınordu devleti, güneyde Memlük devleti, balkanlarda ise Sırp, Macar, Bulgar gibi prenslikler bulunmaktaydı. Safevi Devleti 1501'de kuruldu. Bu da Osmanlı yükselme dönemine denk gelir.
Cevap: E
3. İlk Osmanlı – Bizans savaşı Osman Bey döneminde meydana gelen Koyunhisar Savaşı'dır.
Cevap: C
4. Osmanlı devleti yükselme döneminde Yavuz döneminden itibaren halifelik makamını ele geçirmiştir. Dolayısıyla bu makamın nüfuzundan Yavuz döneminden sonra yararlanılmaya başlanacaktır.
Cevap: C
5. Yıldırım Bayezit'in Abbasi halifesinden Sultan-ı İklîm-i Rum ünvanını alması İslam dünyasında Osmanlı hükümdarın maddi ve manevi gücünü arttıracığı için beylikleri ortadan kaldırmasını kolaylaştırır. Çünkü Sultan-ı İklîm-i Rum ünvanı ile Yıldırım Bayezit tüm Anadolu diyarının sultanı ilan edilmiştir. Niğbolu savaşı bu ünvanının sonucu değil, bu ünvanın verilmesinin nedenidir.
Cevap: E
6. İlk kez beylerbeylik teşkilatı I. Murat döneminde Rumeli'de oluşturulmuştur. İlk beylerbeyi ise Lala Şahin Paşa'dır.
Cevap: C
7. Başka bir devletin parasını kullanırken artık kendi parasını kullanmaya başlaması ekonomik bağımsızlığını ilan ettiğini ve o devletin baskısından kurtulduğunu gösterir. Ancak çok zenginleşip zenginleşmediğini göstermez.
Cevap: D
8. Bakırken, gümüşten ve sonra da altından para basmak demek ekonominin iyiye gittiğinin göstergesidir. Paranın kalitesinin artması tarihte böyle yorumlanır.
Cevap: A
9. I. Murat'ın bu hamlesi taht kavgasını yapacak kişi sayısını azaltabilmek için yapılmıştır. Bu da merkezi otoriteyi önlemeye dönüktür. Ayrıca yüzyıllardır tüm Türk devletlerinde görülen veraset sisteminde de değişiklik yaptığının göstergesidir.
Cevap: E
10. Her üç öncüle de ulaşılabilir. Dikkat edilirse ilk iki hükümdar kuruluş döneminde dir.
Cevap: E

11. Soru kökünde sadece bu bilgilerden yola çıkarsak deniliyor. Bu bilgilere göre Timur'un Osmanlı devletini yenip yenmediğine dair herhangi bir hüküm yoktur.
Cevap: E
12. İstanbul'un fethi için gönülsüz davranan II. Murat değil, yeniçerilerdir.
Cevap: E
13. Trabzon Rum Devleti, gayri Müslim bir coğrafya olduğu için fetih politikası olarak değerlendirilirken, diğer coğrafyalar zaten Türk – İslam coğrafyası olduğu için Türk siyasal birliğini sağlamak olarak düşünülür.
Cevap: C
14. Osmanlı kuruluş döneminde Bizans ve beylikler vardı ve alınan destek onlara karşı ciddi avantajlı kılacaktır devleti. Ancak bu dönem Rusya diye bir devlet yoktu. Osmanlı Rusya ile ilk kez Duraklama döneminde ik – ilişki kuracaktır.
Cevap: D
15. Parçadaki öncüllere bakıldığında Osmanlı'nın Anadolu Türk siyasal birliğini sağlamaya çalıştığını görmekteyiz.
Cevap: D
16. İska politikası sadece Balkanlarda değil başka bölgelerde de uygulanmıştır. Örneğin Karadeniz fethedilince buralarda ayrıca İstanbul fethedilince buralarda da uygulanacaktır. Parçada da başka bölgelerde uygulandığı bilgi vardır.
Cevap: E
17. İstanbul'u almak ve beylikleri devlete bağlamak sınırları genişletmeye dönüktür. Ancak Anadolu Beylerbeyliği Anadolu'yu yönetmek için oluşturulmuş bir makamdır.
Cevap: D
18. Devleti teşkilatlandırmak demek kurumlar oluşturarak devlete kurumsal bir kimlik kazandırmak demektir. II. Ve III. Öncül bununla ilgilidir. Ancak I. Öncül fetih politikasıdır, kurumsallaşmayla ilgisi yoktur.
Cevap: D
19. Tüm Orta Avrupa, Osmanlı'nın eline geçmemiştir. Orta Avrupa'nın kapılarının Osmanlıya açıldığını görmekteyiz.
Cevap: D
20. Evet Buçuk Tepe isyanı yeniçeri tarihindeki ilk isyandır ancak son olmayacaktır. Bundan sonraki dönemlerde sıklıkla yeniçeri isyanları görüleceğiz.
Cevap: E

OSMANLI YÜKSELME DÖNEMİ – TEST 1

1. Karadeniz, Fatih (II. Mehmet) döneminde Amasra, Trabzon ve Kırım gibi yerlerin alınmasıyla bir Türk gölü haline gelmiştir.
Cevap: A
2. Süleymaniye Medresesi, Kanuni Sultan Süleyman döneminde yapılmıştır. Diğerleri Fatih dönemi eseridir.
Cevap: D
3. Cem Sultan, abisi II. Bayezit'e karşı taht mücadelesinde başarısız olunca önce Karamanoğullarına sonra Memlûklere sığınmıştır. Ardından Rodos'a geçmiş oradan da Fransa ve Papalık devletine sığınmıştır.
Cevap: A
4. Devşirme kökenli sadrazamlar ilk kez Fatih Sultan Mehmet döneminde göreve gelmeye başlamıştır. Türk kökenli Çandarlı ailesinin tasfiye edilmesiyse.
Cevap: C
5. Osmanlı devleti ülke sorunlarıyla ilgili raporları ilk kez duraklama döneminde IV. Murat'ın Koçi Bey ve Katip Çelebiye rapor hazırlatmasıyla başlatmıştır.
Cevap: C
6. Fatih Osmanlı devletinin ilk örfi hukuk kitabını hazırlatarak çok önemli katkı sağlamıştır. Ancak ondan sonra da hemen bir çok hükümdarın hukuk çalışmaları olmuştur. Özellikle Kanuni Sultan Süleyman'ın Kanuni unvanını almasının bundan kaynaklandığını unutmamak lazım.
Cevap: D
7. Culûs bahşişini zorunlu hale getirmesi kendi dönemi için sorun teşkil etmez çünkü ekonomik durum olağanüstüdür. Ancak sonradan ekonomik durum bozulması diğer hükümdarları yeniçerilerle karşı arşıya getirecektir.
Cevap: C
8. İstanbul stratejik bir noktada yani Asya ile Avrupa'yı bağlayan bir yerde olduğu için sürekli işgallere uğramıştır. Ancak İstanbul, Kudüs gibi tüm dinler tarafından kutsal kabul edilmez, sadece Hıristiyanların Ortodoks mezhebi tarafından kutsaldır. O da patrikhanenin burada olmasından kaynaklanmaktadır.
Cevap: A
9. Dikkat edilirse fetihler, Karadeniz ve Balkan bölgeleri yönündedir. Akcak Akkoyunlu devleti doğuda olduğu için onunla ilgili herhangi bir gelişme yoktur. İstanbul'un fethi ile Osmanlı'nın Asya ve Avrupa'daki toprakları arasındaki boşluk da dolmuştur.
Cevap: A
10. Karadenizin kuzey ve güneyi Osmanlıya geçtiği için Karadeniz bir deniz olarak Osmanlı hakimiyetine girmiştir. Ayrıca Asya'dan Avrupa'ya bağlanan İpek yolu Karadeniz üzerinden geçtiği için denize hakim olan İpek yoluna da hakim olur. Denizaşırı sefer yapmak demek kendi kıyını geçip denizin ötesindeki başka bir devlete ait olan kıyılardan toprak almaktır. Kırım'ın alınması da buna örnektir.
Cevap: E

11. II. Bayezid bir yandan kardeşi Cem Sultan isyanıyla bir yandan da Şahkulu isyanıyla uğraştığı için fetihlere yönelememiştir. Ancak İstanbul, onun döneminde zaten fethedilmişti.
Cevap: D
12. Parçada örneği olmayan olay denildiği için babasını tahttan indirmek Osmanlı tarihinde yaşanan tek gelişme demektir. Ayrıca Yeniçeriler II. Bayezid'den rahatsız olmasa Yavuz'a destek olmazlar.
Cevap: D
13. Her üç öncül de Yavuz'un doğu üzerine sefer düzenlemesinde etkilidir. O dönem saldırılar Safevi ve Memlûk devletinden geliyordu. Ayrıca dedesi Fatih de büyük oranda batı fetihlerini tamamlamıştı. Yavuz'un iki İslam devletini etkisiz hale getirip İslam'ın tek lideri olma isteği de bu seferlerde etkisi vardır.
Cevap: E
14. Konsoloslar kendi vatandaşlarını yargılasa Osmanlı hukukunu tamamlamış olurdu bu da Osmanlı'da hukuk konusunda iki başlılığın ortaya çıkmasına neden olur.
Cevap: C
15. Fatih döneminde her iki donanmanın denk olduğu Kanuni döneminde ise Osmanlı donanma gücünün Avrupa'yı geçtiği görülmektedir. Aynı zamanda Osmanlı donanması her geçen gün daha iyiye gitmiştir.
Cevap: E
16. Kuzey Afrika'da toplam 5 ülke bulunmaktadır. Bunlar, Mısır, Trablusgarp (Libya) Tunus, Cezayir ve Fas'tır. Kanuni Kuzey Afrika'da üç bölgeyi almış ancak bu durum sadece buralarda faaliyet yürüttüğü anlamına gelmez çünkü Kanuni her bölgede fetihler yapacaktır.
Cevap: D
17. Her üç öncülde de Osmanlı'nın isteklerine boyun eğen Avusturya Bu da üstünlüğünü kabul ettiğinin göstergesidir. Arşüdük yani imparator, Osmanlı sadrazamı değil de padişahına denk olsaydı eşitlik söz konusu olurdu.
Cevap: E
18. İlk iki öncül ekonomik yönden üçüncü öncül ise siyasi ve dini yönden Osmanlı devletine kazanç sağlar.
Cevap: D
19. Kaptanıderyayı divan üyesi yaparsan deniz savaşlarına ve bu makama önem verdiğinin göstergesi olur. Bu makam deniz komutanlığıdır. Bu arada her iki makam ilk kez Kanuni döneminde üye olmuş olabilir ancak daha sonra da divan üyelikleri devam edecektir.
Cevap: B
20. Ortadokslar koruma altına alınarak Katoliklerle birleşmeleri engellenmeye çalışılmıştır. Ancak Türk siyasal birliğini savunabilmesi için başka bir Türk beyliğini ve devletini sınırlarına katması gerekirdi.
Cevap: E

OSMANLI DURAKLAMA DÖNEMİ – TEST 1

1. 17. yüzyılda tımar sisteminin bozulması ile tımarlı sipahilerin sayıları azalmış, taşra yöneticileri oluşturdukları saruca sekban adı verilen ücretli askerler aracılığı ile taşra birliklerini oluşturmuşlardır. Mütesellimler bu yüzyılda görev yerlerine gitmeyen yöneticilerin gönderdiği vekillerdir. Redif birlikleri 19. yüzyılda II. Mahmut döneminde oluşturulmuştur. Ayanlar ise taşrada ortaya çıkan güçlü yerel toprak sahipleridir.

Cevap: B

2. İltizam toprakların yaygınlaşması tımar sisteminin bozulmasına yol açmış, tımarlı sipahilerin sayıca azalması sonucu soruca sekban deline başı bozuk birlikler türemiştir. Mütesellimler görev yerine gitmeyen taşra yöneticilerine vekillik eden yöneticilerdir. Taşra yöneticilerinin görev yerine gitmemesi merkezi otoritenin bozulduğunu gösterir. Sancağa çıkma geleneğinin sona ermesi taşra yönetiminin bozulduğunun doğrudan gösterdiği değildir. Merkezi yönetimin bozulduğunu gösterir.

Cevap: C

3. XVII. yüzyıl ıslahatlarında batı örnek alınmamıştır. Batının örnek alınmaya başlanması XVIII. Yüzyıldan itibaren Lale Devriyle başlayacaktır.

Cevap: A

4. Her üç gelişme de IV. Murat dönemine aittir. Bunların dışında yeniçeri zorbalarıyla da mücadele etmiştir.

Cevap: E

5. Nevşehirli Damat İbrahim Paşa XVIII. Yüzyıldan itibaren Lale Devrinde yaşamıştır. Diğerleri XVII. Yüzyıl ıslahatçılarıdır."

Cevap: C

6. Beşik Ulemalığı alim çocuğuna doğuştan alimlik payesi verilmesidir. Bu sitemde alimin çocuğu gerekli vasıflara sahip olmasa da alim sayıldığı için eğitim sistemi çok büyük zarar görmüştür.

Cevap: A

7. Halka ağır vergi yüklemek ekonominin bozuk olmasından kaynaklanır. Bu vergiler isyana neden olursa devlet ile halk arasında çatışmalar başlar bu da Anadolu'da devlet otoritesini zayıflatır.

Cevap: E

8. Ekber ve erşed sistemi iktidara hükümdar çocukları içerisinde büyük ve akıllı olanların tahta geçeceğini gösterir. Bu da veraset yani başa geçme sisteminde değişiklik yapıldığının göstergesi olacaktır.

Cevap: A

9. Şehzadeler eğer illerde valilik yapmazsa tecrübe kazanamaz ve halk ile diyalog kuramaz. Bu uygulamanın tek güzel tarafı taht kavgalarını da engellemesidir.

Cevap: E

10. Avrupa'nın teknik ilerleyişini model almamak ve sorunların özüne inmeden üstünlük ıslahat yapılması ıslahatların amacına ulaşmamasında etkili olmuştur. Ancak eski güce ulaşma isteği ıslahatlara olumsuz bir etki yapmaz.

Cevap: D

11. IV. Murat'ın yaptığı ıslahatlarda Avrupa'yı model aldığına dair herhangi bir vurgu yoktur. Zaten 17. Yüzyıl ıslahatçılarının hiçbiri Avrupa'yı model almamıştır.

Cevap: D

12. Yeniçeriler bazı hükümdar ve devlet adamını katlederek her geçen gün gücünü artırıp devlet içinde devlet olmuşlardır.

Cevap: B

13. Her üç öncül de ekonomiyi düzeltmeye dönük hamlelerdir. Bu soruda Rumi takvime takılınabilir, takvim sonuçta Avrupa ile ekonomik ilişkileri geliştirebilmek için alınmıştır.

Cevap: E

14. Yükselme döneminde Kanuni Sultan Süleyman, Viyana'yı kuşatmış ancak alamamıştır. Dolayısıyla duraklama dönemi devlet adamları burayı alırsak eski gücümüze ulaştığımızı dünyaya hissettirmiş oluruz diye düşünmüşlerdir.

Cevap: D

15. Avrupa, çok yönlü saldırıya başlamış ve Osmanlı da buna karşı savaş stratejilerini değiştirip daha çok savunma ağırlıklı mücadeleler başlatacaktır.

Cevap: E

16. Halktan birileriyle evlenmek evlenen kızın ailesinin devlet içinde güçlenmesine neden olur ve halk ile saray arasındaki kopukluk giderilebilir. Ancak kötü tarafı bu aileler zamanla devletin otoritesini sarsabilir.

Cevap: D

17. Osmanlı Devleti Duraklama döneminde kendini hala Avrupa'dan üstün gördüğü için onları model alarak ıslahat yapmamıştır.

Cevap: B

18. ıslahat yapma eylemi devleti eski gücüne kavuşturup alınan yenilgilerin önüne geçmek için oluşmuştur. Ancak hiçbir zaman halktan ıslahat yapılması gerektiğine dair bir talep olmamıştır.

Cevap: D

OSMANLI GERİLEME DÖNEMİ – TEST 1

1. 18. yüzyılda Batı tarzı askeri ıslahatlar I. Mahmut döneminde başlatılmıştır. Bu dönemde Osmanlı ülkesine gelen Kont De Bonneval müslüman olarak Humbaracı Ahmet Paşa adını almıştır. Kendisi tarafından Humbaracı Ocağı açılmıştır.

Cevap: A

2. Batı tarzı ilk ordu, III. Selim zamanında Nizam-ı Cedid Tımar sisteminin kaldırılması, II. Mahmut zamanı ilk Türk mtabaası, Lâle Devri'nde kurulmuştur.

Cevap: D

3. Lale Devri 1718'de Pasarofça Antlaşmasıyla başlar. 1730'da Patrona Halil isyanıyla sona erer. Osmanlı Devleti bu antlaşmayla batının üstünlüğünü kabul edip onu model alan yenilikler yapmaya başlayacaktır.

Cevap: A

4. Yirmisekiz Çelebi Mehmet Lale devrinde III. Ahmet tarafından Paris'e gönderilen ve Osmanlı devletinin ilk geçici elçisidir. Paris'te gördüğü gelişmeleri Paris Seferatnamesi isimli eserle sunmuştur.

Cevap: C

5. Osmanlı Devleti'nde ilk Türk matbaası Lale Devri'nde İbrahim Mütteferika döneminde açılmıştır. Bu dönemin padişahı III. Ahmet'tir.

Cevap: C

6. III. Ahmet (Lale Devri) I. Mahmut, III. Mustafa, I. Abdülhamid ve III. Selim gibi hükümdarlar gerileme dönemi ıslahatçısıdır. Gerileme döneminde yönetim (idare) ile ilgili ıslahat yok denecek kadar azdır. Yönetim ile ilgili ıslahatlar daha çok dağılma döneminde yapılacaktır.

Cevap: C

7. Osmanlı devleti gerileme döneminde kötü gidişatı durduramamıştır. Sadece durdurabilmek için çok çabalamıştır.

Cevap: B

8. Rusya, Osmanlı ülkesinde açacağı konsolosluklar aracılığıyla azınlık haklarını bahane edip Osmanlı iç işlerine karışacaktır.

Cevap: D

9. Osmanlı devleti daha sonraki dönemlerde de hem Avusturya hem de Venedik'le savaşmaya devam edecektir.

Cevap: B

10. Osmanlı devleti ilk kez 18. Yüzyılda Avrupa'yı model almıştır. Dolayısıyla 17. Yüzyılda böyle bir durum söz konusudur. Ancak 18. Yüzyılda da daha önceki 17. Yüzyılda olduğu gibi hedefine ulaşamamıştır.

Cevap: E

11. Osmanlı yeniliklerine halk ek vergilerden dolayı askerler ve ulema, var olan rantlarını kaybetmemek için her daim karşı çıkmıştır.

Cevap: E

12. Nizamı Cedit ordusuyla, askeri İradı cedit hazinesiyile, mali Mühendishanelerle, eğitim alanlarında ıslahatlar yapılmıştır.

Cevap: E

13. Kont dö Boneval, tersaneyi ıslah ederek donanmayı ve ardından kara ordusunu düzenledi. Ancak bu dönme Osmanlı devleti mimari alanda Fransa'yı model almamıştır.

Cevap: D

14. III. Selim'in yaptığı üç hamle de radikal yenilik yapmaya çalışıldığının ve sorunların özüne inmeye çalışıldığının göstergesidir. Bu hamleler daha önceki hükümdarlar tarafından yapılmamıştır. O yüzden III. Selim Osmanlı tarihinde ilk radikal yenilik yapmaya çalışan hükümdardır.

Cevap: E

15. Osmanlı devleti Lale devrinde hiçbir zaman askeri alanda ıslahat yapmamıştır.

Cevap: C

16. Devlet doğu ve batı klasiklerini çevirerekten yeni kültürleri tanımaya ve bu konuda değişmeye çalışmaktadır.

Cevap: D

OSMANLI DAĞILMA DÖNEMİ – TEST 1

1. Padişahın yetkilerini sınırlayan ilk belge, II. Mahmut döneminde ayanlarla imzalanan Sened-i İttifak'tır.
Cevap: C
2. Osmanlı devletinin Rusya'ya ilk kez kapitülasyon vermesi 1774 Küçük Kaynarca Antlaşmasıyla olmuştur.
Cevap: B
3. Mısır valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşanın isyanı üzerine Osmanlı devleti Rusya'ya yanaşmak zorunda kaldı. Bunun üzerine her iki ülke arasında Hünkar İskelesi Antlaşması 1833'te imzalandı. Rusya herhangi bir saldırı karşısında Osmanlıya yardım sözü verdi.
Cevap: D
4. Hendesehanı, batı tarzı açılan ilk Kara Mühendishanesi'dir. 18. yy'da I. Mahmut döneminde açıldı. Diğer gelişmeler ise II. Mahmut dönemindeydi.
Cevap: C
5. Sened-i İttifak'ın ortaya çıkmasında Alemdar Mustafa Paşa, Tanzimat Fermanı'nın ortaya çıkmasında Mustafa Reşit Paşa, Mecelle'nin ortaya çıkmasında ise Ahmet Cevdet Paşa'nın etkisi vardır.
Cevap: E
6. Meclis-i Vala-yı Ahkam-ı Adliye II. Mahmut döneminde memurların davalarına ve özlük işlerine bakan kuruluştur. Mekteb-i Maarif-i Adliye, Enderun yerine devlet adamı yetiştirmek için açılmıştır. Heyet-i Vükela, divan yerine kurulan hükümet organıdır. Rüştiye, ortaokula denk düşen eğitim kurumlarıdır. Bu kurumlar II. Mahmut Dönemi'nde oluşturuldu. Meclis-i Ayan ise Meşrutiyet Dönemi'nde açılan bir meclistir.
Cevap: E
7. Osmanlı'da ilk nüfus sayımı askeri amaçlı olarak II. Mahmut döneminde 1831'de yapıldı.
Cevap: D
8. Avrupa devletlerinden ilk kez borç para alınması Abdülmecid döneminde Kırım savaşı esnasındadır. II. Abdülhamid döneminde daha önceden alınan borçların ödenememesi yüzünden Duyunu Umumiye kurulmuştur.
Cevap: B
9. Yunanistan 1829 Edirne Antlaşmasıyla Sırbistan, Romanya ve Karadağ 1878 Berlin Antlaşmasıyla bağımsız olmuştur. Ancak Bulgaristan 1909'da II. Meşrutiyet sonrasında oluşan kaostan yararlanarak bağımsızlığını ilan etmiştir.
Cevap: E
10. Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın isyan etmesiyle, II. Mahmut döneminde Mısır sorunu çıkmıştır.
Cevap: C

11. Yeşilköy (ayestefanos) Antlaşması'nın hükümlerinin ağırlığı nedeniyle yerine Berlin Antlaşması imzalandı.
Cevap: D
12. Tanzimat Dönemi 1839'da Tanzimat Fermanının ilanı ile başlar 1876'da I. Meşrutiyet dönemiyle sona erer. Osmanlı devleti Tanzimat döneminde ciddi bir toprak kaybı yaşamamıştır. Bu dönemden sonra toprak kaybı artacaktır.
Cevap: D
13. II. Mahmut, 1833'te Mehmet Ali Paşanın oğlu İbrahim Paşanın Kütahya bölgesine kadar ilerleyip Osmanlıya karşı başkaldırması üzerine Rusya'dan yardım istemiştir. Bunun üzerine yaklaşık on beş bin kişilik ordusuyla İstanbul'a gelen Rus ordusu karşısında gelen eleştirilere Cevap: niteliğinde böyle bir açıklama yapmak zorunda kalmıştır.
Cevap: B
14. Halepa Fermanı Girit Adası'nda yaşayan Rumlar üzerinden İslahat yapmayı öngören fermanıdır.
Cevap: C
15. Osmanlı devletinde batı ordusunun model alınması ilk kez I. Mahmut döneminde Hendeshane ve Topçu ocaklarının kurulmasıyla başlayacaktır. Bunu III. Mustafa döneminde Deniz Mühendishanesinin kurulması ve III. Selim döneminde Nizam-ı Cedit ordusunun kurulması takip edecektir. II. Mahmut tüm bu gelişmelerden sonra 1808 ile 1839 arasında tahtta kalacaktır. Mahmut da batı formatında orduda yenilikler yapacak ancak bunlar ilk olmayacaktır.
Cevap: A
16. Osmanlı devleti XIX. Yüzyılda köklü islahat yapmıştır. İslahatlar devlet politikası haline gelerek, ulusçuluk akımının etkisiyle çıkan isyanlar engellenmeye çalışılmıştır.
Cevap: E
17. Yunanistan'ın bağımsızlığını kazanması 1829'da Edirne Antlaşmasıyla olmuştur. Kırım Savaşı ise 1853 – 1856 arasında yaşanmıştır.
Cevap: E
18. İstibdat dönemi 1877 ile 1908 arasında II. Abdülhamid döneminde iki meşrutiyet arası dönemdir. Süveyş Kanalı 1868'de Abdülaziz döneminde açıldı. Dolayısıyla o Tanzimat Dönemindeydi.
Cevap: C
19. Paris Antlaşması (1856) Kütahya Antlaşması (1833) Bükreş Antlaşması (1812) Edirne Antlaşması (1829) Küçük Kaynarca Antlaşması (1774) Dolayısıyla Küçük Kaynarca 18. Yüzyılda diğerleri ise 19. Yüzyılda imzalanmıştır.
Cevap: E
20. Tanzimat Fermanının hazırlanmasında Mustafa Reşit Paşa, İslahat Fermanının hazırlanmasında Ali Paşa, Kanunu Esasinin hazırlanmasında ise Mithat Paşa aktif rol olacaktır.
Cevap: C

OSMANLI DAĞILMA DÖNEMİ – TEST 2

1. Osmanlı dağılma döneminde her alanda ıslahat yapılmıştır. Bu ıslahatlarda azınlık isyanlarını engellemek hedeflenmiştir. Ancak maalesef hedefine ulaşamamıştır.

Cevap: E

2. İlk öncülde devletin ayanların siyasi gücünü ve otoritesini tanınması ayanların gücünü artırıcı niteliktedir. Diğer öncüller ise devletin ayanlara uyguladığı yaptırımlardır.

Cevap: A

3. II. Mahmut, Yeniçeri Ocağını kaldırarak yeniliklerin önündeki en büyük engeli kaldırmıştır. Daha önceki padişahlar da belki çok yenilik yapacaktı ancak yeniçeriler buna müsaade etmiyordu.

Cevap: A

4. II. Mahmut'un, Avrupa'ya ilk kez öğrenci göndermesi ve burada eğitim alan öğrencilerin Genç Osmanlılar adlı bir grup oluşturmuşlardır. Bunlar daha sonradan Meşrutiyeti ilan ettirmişlerdir.

Cevap: C

5. Osmanlı devleti çok uluslu olduğu için milliyetçilik akımı devleti olumsuz yönde etkilemiş ve azınlık isyanları ve zamanla azınlık bağımsızlık hareketlerini başlatmıştır.

Cevap: D

6. Kanunname-i Ali Osman, Fatih döneminde (yükselme) yapılan Osmanlı örfi hukuk kitabıdır. Son dönemle ilgisi yoktur.

Cevap: B

7. Tanzimat Fermanıyla halk yönetime katılmamıştır. Halkın ilk kez yönetime katılması meşrutiyetin ilanı olacaktır.

Cevap: A

8. Senedi İttifak, azınlık isyanlarını önlemek için değil valileri devlete bağlamak için imzalanmıştır.

Cevap: B

9. Gayrimüslimler, Müslümanlardan daha fazla vergi öderlerdi. Tanzimat Fermanıyla Müslümanlarla vergi konusunda eşitlenmişlerdir.

Cevap: E

10. Tanzimat Fermanı, azınlık isyanlarını engelleyip ülkenin dağılmasını engellemek için yayınlandı. Ancak Tanzimat Fermanı ile halk yönetime katılmamıştır.

Cevap: D

11. Sadece azınlıkların il meclislerinde yer alması siyasal haklardır. Diğerleri sosyal ve ekonomik haklarındandır.

Cevap: C

12. Tanzimat Fermanı her üç hedef için de yayınlanmıştır. Yani devletin dağılmasını engellemek ve demokratikleşmek için yayınlanmıştır.

Cevap: E

13. Redif Birliklerinin kurulması, askeri Mektebi Mülkiyenin kurulması, eğitim Padişahın yetkilerinin kısıtlanması, yönetim alanlarında yenilik yapılığının göstergesidir.

Cevap: E

14. Her ne kadar Kanunu Esasi ile halk yönetime katılsa da ve bir meclis kurulsa da padişahın yetkileri hala güçlüdür. Seçeneklerde verilen üç öncül de bunun göstergesidir.

Cevap: E

15. İlk iki öncül de kültür çatışmasına neden olur. Çünkü aynı anda farklı tür okullar ve bu okullardan mezun olan çocuklar birbirinin zıddı şeylerden bahsedebilir.

Cevap: D

16. Mebusan meclisinin halk tarafından seçilmesi ve meclisin 4 yıllığına seçilecek olması demokratikliği gösterir. Ancak hükümdarlık hakkının seçimsiz gelen padişah ve ailesine ait olması demokrasi ile değil monarşi ile ilgilidir.

Cevap: D

OSMANLI KÜLTÜR VE MEDENİYETİ – TEST 1

- Şeyhülislamı atama ve onu görevden alma yetkisi padişaha aittir.
Cevap: A
- Cizye, sadece azınlıkların ödediği kelle ve askerlik vergisidir. Kelle – baş vergisi olarak da bilinir.
Cevap: D
- Kapıkulu askerleri merkez ordusudur. Eyaletlerde genellikle Tımarlı Sipahiler görev almıştır.
Cevap: C
- Redhause ve Hammer gibi önemli bilim insanları Tanzimat döneminde okul müfredatlarının oluşturulması ve programlarının hazırlanması için oluşturulan Encümen-i Daniş'te görev yapmıştır.
Cevap: A
- Divan toplantılarında alınan kararlar Mühimme Defterine yazılırdı. Seçenekte verilen Tahrir defteri Dirlik topraklarının kayıtlarının tutulduğu defterlerdir.
Cevap: B
- Osmanlı devletinin ilk deniz ordusu (donanması) Orhan Beyin Karesi-oğulları Beyliğini almasıyla oluşturulmuştur.
Cevap: E
- Bahsi geçen Türk denizcisi Seydi Ali Reis'tir. Memleketlerin aynası anlamına gelen Miratül Memalik adlı eserin de yazarıdır.
Cevap: B
- Geliri hükümdar çocuklarına ve eşlerine ayrılan topraklara paşmaklık toprak adı verilirdi. Yurtluk ise sınırları koruyan Türkmenlere ayrılan topraklardı.
Cevap: D
- Salyanesiz eyaletler tımar sisteminin uygulandığı, devletin yıllık vergi geleri elde etmediği eyaletlerdir. Bu eyaletler merkeze yakın eyaletlerdir. Mısır ve Habeş salyaneli, Kırım ve Hicaz ise imtiyazlı eyalet statüsündedir.
Cevap: D

Doktrin Yayınları

- Kanuni Sultan Süleyman'ın ölümü üzerine kaleme aldığı Kanuni Mer-siyesi adlı eserin yazarı Şairlerin Sultanı ünvanı ile bilinen Bakî'dir.
Cevap: D
- Eyaletlerde ve sancaklarda adalat işlerine kadı bakardı. Merkezde taht kadısı, Divan'da ise, Kazasker.
Cevap: C
- Yeniçeriler ve Lağımçılar merkezde bulunan Kapıkulu Teşkilatı'na bağlıydılar. Eyalet Askerleri ise tımar sistemi içinde yetişen askerlerdir.
Cevap: B
- Osmanlı'da ilk kağıt para, kaime adıyla 19. yy'da Abdülmecid dö-ne-minde basıldı.
Cevap: C
- Osmanlı devletinde Tımarlı Sipahiler Saliyanesiz eyaletlerde yani Anadolu ve Rumeli eyaletlerinde oluşturuldu. Saliyaneli Eyaletler ise Mısır, Trablusgarp, Cezayir, Tunus ve Fas gibi eyaletlerdir. Bu eya-letlerde bulunan topraklara mukataa toprak, vergi sistemine ise iltizam denilirdi.
Cevap: C
- Kapıkulu askerleri topraktan beslenmez üç ayda bir ulufe adı verilen maaş alırlardı. Toprak sisteminden beslenen Eyaletlerde bulunan Tı-marlı Sipahilerdi.
Cevap: E
- Osmanlı devletinde haraç vergisi gayrimüslim çiftçiden alınırdı. Müslü-man çiftçiden alınan vergiye ise öşür adı verilir.
Cevap: E
- Devlet ile yeniçeriler arasındaki ilişkiyi Yeniçeri Ağası düzenlerdi. Di-ğer seçenekler doğrudur.
Cevap: E
- Hükümdarın tuğrası (imzası) sadrazam tarafından değil, nişancı tara-fından fermanlara çekilirdi. Sadrazamda ise hükümdarların mührü yer alırdı.
Cevap: B
- Osmanlı devletinde kadı ve müderrislerin (öğretmenlerin) atamasın-dan sorumlu kişi kazaskeridir. Diğer seçenekler Nişancı ile ilgilidir.
Cevap: E

OSMANLI KÜLTÜR VE MEDENİYETİ – TEST 2

1. Vezir, Sadrazam, Nişancı ve Defterdar gibi yöneticiler devşirme kökenli olabileceği için Enderun'dan yetişebilir. Ancak Şeyhülislamlar devşirme olamayacağı için enderundan değil medreseden yetişir.
Cevap: E
2. Fetva, Şeyhülislamın dini kararlarıdır. Ferman, Padişahın yazılı ve sözlü emirleridir. Tuğra ise, padişahın imzasıdır.
Cevap: B
3. Yönetici sınıf içinde;
1. Seyfiye, askeri sınıf
2. İlmiye, medrese mezunu
3. Kalemîye, Bürokrat kesim, bulunurdu.
Reaya ise, yönetilen olup vergi veren halk demektir.
Cevap: C
4. Avni mahlasını kullanan padişah, II. Mehmet'tir. Yani Fatih Sultan Mehmet'tir.
Cevap: C
5. Osmanlı'da bankacılık, Bankı Derşadet'in kurulmasıyla başladı. (1847) Bu da 19. yy.'da denk gelir.
Cevap: B
6. İltizam toprakların mültezimlere ömür boyu kiralaması ile ortaya çıkan sistem malikane sistemidir. Mukataa uygulamanın değil toprağın adıdır. İltizam sisteminde ise topraklar ömür boyu değil 3 yıllığına bir alınır. Muhassıl, Dağılıma döneminde vergi memurlarına verilen isimdir.
Cevap: D
7. İlmiye sınıfında şeyhülislam, kazaskeri, müfti, kadı, müderris, imam ve hatip bulunurdu. Bu sınıf Divan-ı Hümayunda hem şeyhülislam hem de kazaskeri tarafından temsil edilirdi.
Cevap: E
8. Osmanlı devletinde ilk kaptanı derya Saruca Paşadır. Barboros Hayrettin Paşa divan toplantılarına katılan ilk kaptanıderyadır. Osmanlı donanması İnebahtı, Çeşme, Navarin ve Sinop'ta toplam dört kez Avrupalılar tarafından yakılmıştır.
Cevap: D
9. Hacı Arif Bey, Tanzimat dönemi ve II. Abdülhamid döneminde yaşayan saray müzisyenlerindedir. Kürdilihicazkar makamı ve müsemmen usulünü bulan kişidir.
Cevap: A

Doktrin Yayınları

10. Osmanlı devletinde kardeş katli kuruluş döneminde başlamış yükselme döneminden itibaren ise Fatihle birlikte kardeş katli yasal hale getirilmiştir.
Cevap: C
11. Kadı tarafından tutulan aile üyelerinin yazdığı ve miras kayıtlarının tutulduğu defterlere tereke adı verilir. Tahrir, fethedilen toprakların kayıt altına alındığı, şeriye sicilleri mahkemelerde hükme bağlanan davaların kararlarının tutulduğu, mühimme divan kararlarının tutulduğu, ruznamçe mali kayıtların tutulduğu defterlerdir.
Cevap: A
12. Osmanlı Devleti'nde tımar sistemi salyonesiz eydetlerde uygulanmıştır. Salyonesiz eyalet yani devletin yıllık gelir elde etmediği eyaletlerdir. Yani tımar sisteminde toprakların geliri devlet değil tımar sahibine kalır.
Cevap: A
13. Kadılar noter görevi görür, vergilerin merkeze ulaştırılmasını sağlarlar, şerî davalara bakarlar, kazaların idari işlerine bakarlar. Kadıların cebelü yetiştirme gibi görevi yoktur.
Cevap: B
14. Divan toplantılarına sadrazamların başkanlık yapmaya başlaması dağılıma dönemi değil yükselme döneminde gerçekleştirilmiştir.
Cevap: E
15. Osmanlı hükümdarları her ne kadar halife de olsalar din konusunda en tepedeki kişi olarak kendilerini görmemişlerdir. Bu konuda en yetkili kişi olarak şeyhülislamı görmüşlerdir. Kendileri de dinen dini konularda şeyhülislama danıştırlardı.
Cevap: D
16. Şeker Ahmet Paşa 1841 ile 1907 arasında yaşamış ve Abdülaziz tarafından Avrupa'ya gönderilmiş önemli bir ressamdır. Osmanlı devletinde ilk resim sergisini açan kişidir.
Cevap: A
17. Subaşı, askeri yani seyfiye sınıfı üyesidir. Şehremini yani İstanbul'un beledi işlerinden sorumlu yönetici kalemîye, yine vakıfları yöneten mütevelliler kalemîye sınıfı mensuplarıdır.
Cevap: E
18. Sancağa çıkma sistemi hükümdarların tecrübe kazanması için daha çok kuruluş ve yükselme döneminde görülmüştür. Duraklama döneminin başından itibaren yerine kafes usulü getirilerek kaldırılmıştır. Dolayısıyla dağılıma dönemine kadar devam etmemiştir. Daha önceki Türk devletlerinde melikler bu sistemle illere tecrübe kazanması amacıyla gönderilirdi.
Cevap: C
19. Osmanlı devletinde yönetenlerin Türk olmasına gerek yoktu. Ancak Türkçe bilmeleri gerekiyordu. Çünkü yazışmalar Türkçe yapılıyordu. Devşirme kökenli yöneticiler Türk değildi ancak Müslümanlaştırılmıştı.
Cevap: B

OSMANLI KÜLTÜR VE MEDENİYETİ – TEST 3

1. Gayrimüslimlerden alınan toprak vergisine haraç denir.
Cevap: B
2. Havavssı Hümayun toprakları, geliri doğrudan devlete giden topraklardır. Vergi geliri, devlet adamlarına ve askerlere hizmet veya maaş karşılığı verilen topraklara ise dirlik toprak denir.
Cevap: E
3. Tahrir ve Mühimme defterlerini Nişancı, Şeriye sicillerini ise kadılar tutar.
Cevap: D
4. Pençik sistemiyle her beş esirden biri askere alınmıştır. Devşirme sistemiyle Balkanlardan getirilen küçük yaşta çocuklar orduya dahil edilmiştir. Ancak Müsadere sistemi memurun mallarına devletin el koyması ile ilgilidir.
Cevap: D
5. Osmanlı Devleti'nde yabancı elçilerin kabul edildiği divan Galebe Divanı
Cevap: C
6. Divan Kararları'nın yazıldığı defterlere Mühimme defterleri denir. Bu defterler Nişancıya bağlı beylikçi kalemi tarafından yazılır. Tahrir defterleri fethedilen toprakların kayıt altına alındığı defterlerdir.
Cevap: A
7. Divan kurumunun kaldırılması XVIII. yüzyılda değil XIX. II. Mahmut döneminde gerçekleştirilmiştir.
Cevap: E
8. Osmanlı Devleti'nde olağanüstü durumlarda toplanan vergilere Avarız adı verilir. Avarız vergisi savaş deprem yangın, sel feleketi gibi durumlarda alınan bir vergidir.
Cevap: D
9. Osmanlı Devleti'nde çarşı ve pazarlardan alınan ticaret vergisine Bac adı verilir. İspenç gayrimüslimlerden alınan toprak vergisi, Arusane evliliklerde kız tarafının verdiği düğün vergisi, Bennak evli erkeklerden alınan vergi, Öşür müslüman çiftçiden alınan toprak vergisidir.
Cevap: B
10. Osmanlı Devleti'nde gelirin hükümdarın hanımlarına ve kızlarına ayrılan topraklara paşmaklık adı verilir.
Cevap: C

Doktrin Yayınları

11. Şehzadeler bir ili yöneterek tecrübe kazanırlar zamanla gelip ülkeyi yönetirlerdi. Bu uygulama I. Murat'la başlamış ve I. Ahmet'le sona ermiştir. Bu uygulamanın bir diğer güzel tarafı şehzadelerin halkla bütünleşmesidir. Ancak kötü tarafı gittikleri illerde bağımsızlık mücadelesine girip taht kavgalarına katılmaları olmuştur.
Cevap: D
12. Saray; padişahın evi (harem) devletin yönetildiği yer (divan toplantıları burada yapılırdı) ve devlet memuru yetiştirilen enderun mektebi de buradaydı. Ancak yeniçeriler burada yaşamazlardı. Sayıları bir dönem otuz bini bulan yeniçerilerin sarayda yaşaması düşünülemez zaten.
Cevap: E
13. Divanda son kararı padişahlar verirdi. Burada adli, idari ve askeri davalara bakılır, ülke sorunları görüşülüp karara bağlanırdı.
Cevap: C
14. Yönetici seçilirken Türkçe bilme şartı olması devletin milliyetçi bir tutum sergilediğini gösterir.
Cevap: C
15. İlimiyeden olabilmek için medrese mezunu olmak ve islami bilgisinin güçlü olması gerekir. Yeniçeri Ağaları bu tanıma uymaz onlar asker kökenlidirler ve Osmanlıda asker kökenli yöneticilere seyfiye sınırı denir.
Cevap: A
16. Her üç öncül de dirlik sisteminin devlete faydasıdır ancak birinci, öncül askeri fayda sağlarken diğer ikisi ekonomik fayda sağladığını göstermektedir.
Cevap: D
17. Toprak devletin malıdır ve devlet en zengin benim der, şahısların bireysel zenginleşmesini istemezdi. Ancak verilen öncüllerden devletin en önemli gelirinin dirlik olduğu hükmü çıkmamaktadır.
Cevap: D
18. Sık hükümdar değişikliği yeniçeri gelirini artırır. Çünkü her gelen hükümdar bahşiş verir. Ayrıca başarılı geçen seferlerden sonra bahşiş verilmesi yeniçerilerin galibiyete özendirildiğinin göstergesidir.
Cevap: E
19. Verilen öncüller bir sosyal devletin yağması gerekenlerdir. Devlet bunları vakıf araziler üzerinden vakıflara yaptırmıştır.
Cevap: A

20. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ – TEST 1

1. Romanya, II. Balkan Savaşı'na katılmış bir devlettir. Dolayısıyla I. Balkan'da yoktur.
Cevap: B
2. Almanya'nın isteğiyle İngiliz sömürge yollarını kapatmak için açılan cephe Kanal Cephesi'dir.
Cevap: D
3. I. Dünya Savaşı başladığında Osmanlı Devleti başbakan Said Halim Paşa idi. 1917'de ise bu göreve Talat Paşa geldi.
Cevap: C
4. Taarruz Cepheleri, Kafkasya ve Kanal Cepheleridir. Savunma ise, Irak, Çanakkale, Hicaz ve Suriye'dir.
Cevap: C
5. Ankara Antlaşmaları'nın ilki Milli Mücadele döneminde Fransa ile imzalandı. (1921) Diğerleri Balkan Savaşları zamanının antlaşmalarıdır.
Cevap: C
6. Uşi Antlaşması ile İtalya'ya Trablusgarp yani bugünkü Libya bırakıldı. Böylece Osmanlı, Kuzey Afrika'da son toprak parçasını kaybetti.
Cevap: B
7. İzmir ve civarı I. Dünya savaşı esnasında yapılan gizli antlaşma olan Saint Jean de Mourienne Antlaşmasıyla İtalyaya verilmişti. Ancak antlaşma devletleri savaştan sonra bu vaatlerinden pişman oldular. 18 Ocak 1919'da toplanan Paris Barış Konferansında İzmir ve civarını Yunanistan'a vermeyi kararlaştırdılar. Çünkü zayıf olan Yunanistan işlerine geliyordu.
Cevap: C
8. Kıbrıs'ın İngiltere'ye bırakılması Lozan ile, İtalya'nın Trablusgarp'ın işgali Çanakkale öncesi oldu. (1911). Ancak, Atatürk'ün halk tarafından tanınması Çanakkale'de gerçekleşti.
Cevap: B
9. Kut'ül Amare Savaşı Halil Paşa önderliğinde Irak Cephesi'nde İngilizlere karşı kazanılmıştır.
Cevap: A
10. Trablusgarp Savaşı'nın sonunda Rodos ve 12 Ada, Uşi Antlaşması ile İtalya'ya bırakıldı.
Cevap: E
11. I. Dünya Savaşı sırasında padişah V. Mehmet, bitiminde VI. Mehmet Vahidettin'di.
Cevap: C

Doktrin Yayınları

12. I. Balkan Savaşına Yunanistan, Bulgaristan, Sırbistan ve Karadağ katılmış ve Osmanlı ile çatışma yaşamıştır. Ancak Romanya I. Balkan Savaşlarında olmadığı halde II. Balkan Savaşına katılmıştır. Romanya sadece Bulgaristan'la savaşmış ve Osmanlı ile herhangi bir çatışma içerisine girmemiştir. Arnavutluk ise her iki savaşta yer almamıştır.
Cevap: E
13. Trablusgarp Savaşı devam ederken Balkan Savaşları başlamıştır. Kuzey Afrika'da bulunan subaylara Osmanlı yönetiminin ihtiyacı olduğundan acil İstanbul'a çağırılmışlardır.
Cevap: D
14. Arap kabileleri isyana teşvik eden İngiliz casus Lawrance'dir.
Cevap: B
15. Balkan Savaşları 1912 ile 1913 arasında yaşanmıştır. Dolayısıyla 1909'da yaşanan 31 Mart Olayının bunun sonucu olduğu düşünülemez. Balkan Savaşlarının Genel Sonuçları
  - Yönetim tamamen İttihat ve Terakki'nin eline geçti
  - Tek parti yönetimi başladı
  - Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki varlığı Doğu Trakya'ya sınırlandı.
  - Balkanlardaki Türkler azınlık durumuna düşmüş ve Batı Trakya Türkleri sorunu ortaya çıkmış, Ege adaları sorunu ortaya çıkmıştır.
  - Balkanlardaki göçler nedeniyle Osmanlı'nın Anadolu'daki nüfusu artmış.
  - Bugünkü Batı sınırlarımız büyük bir oranda çizilmiştir.
  - Orduda teknik düzenlemeler yapılması için Alman subaylar görevlendirilmiş ve böylece Osmanlı Almanya'ya gittikçe daha yakınlaşmıştır.
  - Osmanlılık yerine "Türkçülük" düşüncesi önem kazanmış.
  - Alaylı subaylar ordudan tasviye edilmiş.
  - Gökçeada ve Bozcaada hariç tüm ege adaları kaybedildi. Ayrıca Makedonya ve Batı Trakya elden çıktı Arnavutluk bağımsız oldu.
  - Osmanlı Devleti'nin bazı komşularıyla olan sınırlarında değişiklik olmuştur.**Cevap: C**
16. Kazım Karabekir Paşa, Trablusgarp Savaşında yer alamamıştır. Diğer subayların tamamı Trablusgarp'ta gönüllü savaşmışlardır.
Cevap: E
17. Çekoslovakya, Yugoslavya, Polonya ve Macaristan I. Dünya Savaşı sonrası kurulan devletlerdir. Romanya 1878'de 93 Harbi sonrasında kurulmuştur.
Cevap: C
18. Bu devletlerin ulus devlet olması sınırların milliyetçilik esasına dayalı olarak belirlendiğini gösterir. Ancak Avrupa'daki siyasi sorunlar sona ermemiş tam tersi devam etmiştir. Bu ulus devletler çok uluslu devletlerin parçalanması sonucu ortaya çıkmıştır.
Cevap: D
19. İtilaf Devletleri, Çanakkale Cephesi'ni açarak Balkan devletlerini kendi yanlarında savaşa çekmek istemişlerdir. Ancak Osmanlı'nın bu savaşı kazanması sonucu Bulgaristan İttifak bloğunda savaşa katılmıştır.
Cevap: E
20. Selman-ı Pak Osmanlı Devleti'nin İngilizlere karşı Irak Cephesi'nde kazandığı bir başarıdır.
Cevap: E

MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI
VE CEMİYETLER – TEST 1

1. İzmir ve civarını Rumlara karşı koruyan iki yararlı cemiyet bulunmaktadır. Birincisi İzmir Müdafai Hukuk Cemiyeti ikincisi ise Reddi İlhak Cemiyetidir.
Cevap: D
2. Wilson İlkeleri, 8 Ocak 1918'de yayınlanmıştır. Mondros Ateşkes Antlaşması ise 30 Ekim 1918'de imzalanmıştır. Dolayısıyla Mondros'un daha önce yayınlanan Wilson İlkeleri üzerinde etkisi olamaz. Ancak Mondros'tan sonra anlaşma devletleri Anadolu'yu işgal etmeye baştan ve bu işgaller neticesinde Türk halkında milli bilinç artmış ve yararlı cemiyetler kurularak dünya kamuoyu ikna edilmiş ve Türk halkı bilinçlenmiştir. Neticede Anadolu'da işgalleri protesto eden mitingler düzenlenmiş ve Kuvayı Milliye ruhu oluşmuştur.
Cevap: C
3. Doğuda Ermenilere karşı milli mücadeleyi desteklemek amacıyla Vilâyet-i Şarkîye Müdafaa-i Hukuk-ı Milliye cemiyeti tarafından Le Pays, Hadisat ve Albayrak gazeteleri çıkarılmıştır. Hatta Erzurum Kongresi kararları da Albayrak gazetesinden yayınlanmıştır.
Cevap: B
4. Anadolu Kadınları Müdafa-i Vatan Cemiyeti, Sivas valisi Melek Hanım tarafından kurulmuş ve Kurtuluş Savaşına destek amacıyla protesto mitingleri düzenlemiştir.
Cevap: A
5. Sivas Kongresi'nde Amerikan mandacılığı tartışıldığı için bu fikri savunanlar Wilson Prensipleri Cemiyeti üyesi kişilerdir.
Cevap: D
6. Wilson İlkeleri Cemiyeti, Türkiye'de Wilson sempatanlarının kurduğu ve Amerikan mandacılığını savunan bir cemiyettir. Bu cemiyetin sempatanları içerisinde Halide Edip Adivar ve İsmet İnönü gibi önemli şahsiyetler de bulunmaktadır.
Cevap: C
7. Hürriyet ve İtilaf Fırkası 1911'de İttihat ve Terakki Partisinden ayrılan dini yönü ağır basan subaylardan oluşmuş bir partidir. Bu parti Kurtuluş savaşı döneminde milli varlığa düşman cemiyetler içerisinde yer alacaktır.
Cevap: B
8. Pantus Rum Cemiyeti, Trabzon'da devlet kurmak isteyen zararlı bir cemiyettir.
Cevap: B
9. Her üç öncüle de bakıldığında Osmanlıyı savunmasız bırakıp işgal etmeye çalıştıklarını anlamaktayız.
Cevap: C

Doktrin Yayınları

10. İtilaf Devletleri 13 Kasım 1918'de Boğaza demirlemişlerdir. İtilaf devletleri bu işgali 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkesi'ne dayanarak yapmışlardır.
Cevap: C
11. Halkın işgal bölgelerinde düşmanla çatışmaya başlaması, halk kongreleri yoluyla örgütlenmeye çalışması ve halkı bilinçlendirmek için miting ve eylemlerin yapılması düşmana karşı sessiz kalınmadığını göstermektedir.
Cevap: E
12. Osmanlı devleti müttefikleri de yenildiği ve Wilson ilkeleri yenilenlere umut ışığı olduğu için yenildiğini kabullenip ateşkes imzalamıştır. Ancak işgaller ateşkes imzalandıktan sonra olmuş ve halkın direnişi de işgallerden sonra olmuştur.
Cevap: E
13. 1814 yılında Filik-i Eterya adı ile kurulan cemiyet Etnik-i Eterya'dır. Yunanistan'a bağımsızlığını kazandıran bu Cemiyet Milli Mücadele yıllarında yeniden faaliyete geçmiştir.
Cevap: D
14. İstanbul hükümeti ülkeyi koruyamadığı için iş milli bilinç gelişen halka düşmüştür. Aksi takdirde ülke elden gidecekti.
Cevap: E
15. Her üç öncüle de bakıldığında Osmanlı devletine yenik muamelesi yapıldığı ve kendilerinden daha aşağıda bir statüde gördükleri anlaşılmaktadır.
Cevap: E
16. İzmir ve civarını savaş esnasında yaptıkları gizli antlaşmalarla İtalya'ya vereceklerini söyleyen itilaf devletleri Paris Konferansında burayı onlardan alıp Yunanlara verince araları açılmıştır.
Cevap: B
17. Wilson ilkelerinin bir maddesi her milletin nüfusça çoğunlukta olduğu yerde kendi devletini kurabileceğini söylüyordu. Zararlı cemiyetlerin de aynı argümanı kullanması kendilerini bu ilkelere dayandırdığını göstermektedir.
Cevap: A
18. Halk, özellikle Ege'de Yunan işgaline çok sinirlenmiş ve ilk Kuvayı Milliye örgütlenmesi burada başlayıp daha sonra diğer bölgelere yayılmıştır.
Cevap: E
19. Zararlı cemiyetler, Anadolu'nun işgaline karşı çıkmamışlardır onlar daha çok işgallere sessiz kalarak bahtına razı gelmiştir. Anadolu'nun işgaline Türklerin kurduğu yararlı cemiyetler karşı çıkacaktır.
Cevap: E
20. Milli kongre cemiyeti İstanbul Üniversitesi hocaları (aydınlar) tarafından kurulmuş ve barışçıl yollarla dünya kamuoyunu aydınlatmaya çalışmıştır. Bunun için de gazeteler çıkarıp basın yayın yoluyla bilgilendirmeler yapmıştır.
Cevap: E

KURTULUŞ SAVAŞI HAZIRLIK DÖNEMİ – TEST 1

1. Erzurum Kongresi toplanış bakımından bölgeseldir. Bu kongreyi Trabzon MHC ile Doğu Anadolu MHC. toplamıştır.
Cevap: D
2. Arapların kendi geleceklerini kendilerinin belirleyecek olması tamamen ulusal sınırlarımız dışında bir gelişme olduğu için bağımsızlık ile ilişkilendirilemez.
Cevap: E
3. Son Osmanlı Mebusan Meclisi, 16 Mart 1920'de İstanbul'un işgali ile kapanmıştır.
Cevap: B
4. Misakı Milli kararlarına göre Vilayeti Selase yani Kars, Ardahan ve Batum'da, Batı Trakya, Arap illerinde halk oylaması yapılacaktır.
Cevap: A
5. Anadolu Ajansı 7 Nisan 1920'de Halide Edip ve Yunus Nadi tarafından Kurtuluş Savaşı döneminde çıkarılan gazetelere bilgi toplamak amacıyla kurulmuştur.
Cevap: B
6. Mustafa Kemal bu sözünü Amasya Genelgesi sonrası askerlik görevinden istifa etmesi sonucunda söylemiştir.
Cevap: B
7. Batı Cephesi'nin kurulması, Balıkesir ve Alaşehir Kongrelerinde gündeme gelen konulardır. Amasya Görüşmelerinde ordunun siyaset ile uğraşmaması, seçimlerin serbestçe yapılması, Kuvay-ı Milliye'ye destek sağlanması, azınlıklara geniş haklar tanınmaması gibi konular gündeme gelmiştir.
Cevap: E
8. Misak-ı Milli'de halk oylaması yapılacak yerler, Batı Trakya, Kars, Ardahan, Batum, Arap memleketleridir.
Cevap: D
9. Manda ve himayecilik ilk olarak Erzurum Kongresi'nde, kesin olarak da Sivas Kongresi'nde reddedildi.
Cevap: A
10. Bu çağrı ilk kez Erzurum'dan sonra Sivas'ta tekrarlandı. Amasya Görüşmelerinde son kez yapılmıştır.
Cevap: B

11. Mustafa Kemal, Osmanlı meclisi için Erzurum'dan, I. TBMM için Ankara'dan seçildi.
Cevap: D
12. Mustafa Kemal Paşa, İzmir'in hiç kimseye verilemeyeceği ve Türk toprağı olduğu vurgusunu yapmıştır.
Cevap: E
13. Mustafa Kemal Paşa Samsun'a çıktıktan sonra şu sıralamayla faaliyetlerini yürütmüştür. Samsun Raporunu hazırladı
  - Havza Genelgesini Yayımladı
  - Amasya Genelgesini Yayımladı
  - Erzurum Kongresine katıldı
  - Sivas Kongresini düzenledi
  - Amasya Protokolünü imzaladı
  - Temsil Heyetini Ankara'ya taşıdı
  - Son kez Osmanlı Mebuslar meclisi açıldı.
  - Bu meclis Misakı Milli Kararlarını onayladı.
 Bunun üzerine İstanbul resmen işgal edildi Ankara'da TBMM açıldı.
Cevap: E
14. Temsil heyeti, Sivas Kongresi'nden sonra Batı'ya A. Fuat Cebesoy'u atadı. Bu durum Temsil Heyeti'nin lik yürütme işidir.
Cevap: B
15. Son Osmanlı Mebusan Meclisi Misakı Milli kararlarını alarak Mustafa Kemal ve arkadaşlarının Erzurum ve Sivas Kongrelerinde çizdiği milli sınırı kabul etmiş ve taviz vermeyeceği sözü vermiştir.
Cevap: B
16. Mondros Ateşkes antlaşması daha önce 1918'in ekiminde imzalanmıştı. Mustafa Kemal ise 1919'un mayısında Samsun'a gönderilmişti. Samsun'a giden Mustafa Kemal Paşa, sonrasında Havza ve Amasya'da genelgeler yayınlayıp Erzurum ve Sivas'ta yaptığı kongrelerle savaşı örgütleyecektir.
Cevap: D
17. Erzurum Kongresi yapıldığı sırada Ankara'nın kurtuluş savaşının merkezi olacağı kararı gündemde yoktu. Ankara'nın gündeme gelmesi Amasya Görüşmelerinden sonra olmuştur.
Cevap: D
18. Şimdilik top yekun savaş ilanı söz konusu değildir. Bu durum daha sonradan olacaktır. Şimdilik daha demokratik yöntemlerle tepki konmaktadır.
Cevap: C
19. İlk iki öncül kurtuluş savaşının gerekçesi yani nedenini belirtirken üçüncü öncül savalın hem yöntemini hem de amacını söylemektedir. Yöntem halk savaşıdır, amaç ulusal bağımsızlıktır şeklinde.
Cevap: C
20. Amasya Genelgesinde "Milletin kararını verebilmesi için her türlü etki ve denetimden uzak milli bir kurul oluşturulmalıdır." Şeklinde bir karar alınmış ve Sivas'ta bu karar doğrultusunda bu kurul oluşturulmuş Mustafa Kemal de başkanlığına getirilmiştir.
Cevap: C

KURTULUŞ SAVAŞI HAZIRLIK DÖNEMİ – TEST 2

1. Sivas Kongresi hem toplanış amacı bakımından hem de aldığı kararlar bakımından ulusaldır. Ancak Erzurum Kongresi toplanış amacı bakımından bölgesel aldığı kararlar bakımından ulusaldır.
Cevap: A
2. Erzurum Kongresi Ağustos 1919'da Sivas kongresi ise eylül 1919'da toplanmıştır. Dolayısıyla Erzurum kronolojik olarak daha öncedir.
Cevap: E
3. Çıkarılacak İrade-i Milliye gazetesiyle hem içte hem de dışta kamuoyu yaratılıp Türk Kurtuluş savaşını dünya kamuoyuna duyurmak ve haklılığı ispatlamak istiyorlardı.
Cevap: E
4. Her üç öncüle de bakıldığında milli bağımsızlıktan ödün verilmeyeceğini anlayabiliriz.
Cevap: E
5. Damat Ferit Paşa, İstanbul Hükümetinin başında bulunan bir sadrazamdı. Dolayısıyla İstanbul hükümetine karşı bir başarı kazanılmıştır.
Cevap: B
6. Ülke genelinde Mustafa Kemal Paşaların kontrolünün dışında Balıkesir, Alaşehir, Nazilli, Edirne gibi bölgelerde kongreler yapılıyordu ancak buralarda daha çok bölgesel nitelikli kararlar alınıp ülkenin tümünün kurtarılmasına gölge düşüyordu. Ayrıca buralarda sürekli saltanat ve hilafete bağlılık bildiriliyordu.
Cevap: E
7. İstanbul hükümetinin temsil heyetiyle böyle bir resmi görüşme yapması onların varlığını resmen kabul ettiklerinin göstergesidir.
Cevap: C
8. Yapılacak barış görüşmeleri çok önemliydi çünkü burada ülkenin bağımsızlığı belirlenecekti. "Temsil Kurulunun görüşü alınmadan İstanbul Hükümeti hiçbir uluslar arası barış antlaşmasını imzalamayacak ve İtilaf Devletleriyle yapılacak barış görüşmelerine Temsil Heyetinin uygun göreceği kişiler katılacak." Baskısıyla olası yapılacak görüşmelerde İstanbul hükümeti kontrol altında tutulmaya çalışılıyordu.
Cevap: D
9. İstanbul hükümeti görüşme esnasında verdiği sözlerin bazılarını uymayarak çelişkiler içinde olduğunu göstermiştir.
Cevap: A

10. Temsil Heyeti, İstanbul Hükümetinden habersiz kurulmuştur. Kurulmasının nedeni de İstanbul hükümetinin ülkeyi savunamaması ve heyetin de bu boşluğu doldurmak istemesidir.
Cevap: E
11. Temsil Heyeti Ankara'ya taşındığında Ankara, başkent değildi. Ankara'nın başkent olması 13 ekim 1923'tür. Temsil Heyetinin Ankara'ya gelmesi ise 27 Aralık 1919'dur.
Cevap: E
12. Bu meclisin ömrü o kadar kısa olmuştur ki açılmasıyla kapanması bir olmuştur. O yüzden yerine Ankara'da TBMM açılacak ve kurtuluş savaşını TBMM yürütecektir.
Cevap: D
13. İlk iki öncül milli iradeye önem verildiğinin üçüncü öncül ise milli bağımsızlığa önem verildiğinin göstergesidir.
Cevap: D
14. İtilaf devletleri zaten İstanbul'daydı ancak meclis misakı milli kararlarını alınca resmen işgal ettiklerini ilan etmişlerdir. Her şey onların gözünün önünde olup bitmiştir.
Cevap: E
15. Dikkat edilirse üç öncülde de savaşın nasıl yapılacağı ve ekiplerin nasıl kurulacağına dair bir program yapılmaktadır.
Cevap: E
16. "Ulusun bağımsızlığını yine ulusun azim ve kararı kurtaracaktır." Sözüne bakılırsa bu sözün ilk kısmında ulusal bağımsızlığa ikinci kısmında yani "ulus kararı" şeklinde geçen ibarede ise ulus egemenliğinden bahsedilmektedir.
Cevap: A
17. Dikkat edilirse Erzurum kongresi doğu için toplanmış ancak tüm ülke için kararlar almıştır. Dolayısıyla, Toplanış amacı bakımından bölgesel aldığı kararlar bakımından ulusaldır.
Cevap: B
18. İlk öncül tüm ülkeyi ilgilendirir yani ulusaldır. İkinci ve üçüncü öncül sadece doğu illerini ilgilendirir yani bölgeseldir.
Cevap: A

KURTULUŞ SAVAŞI HAZIRLIK DÖNEMİ – TEST 3

1. İtilaf devletleri İstanbul'u işgal edip Osmanlı mebusan meclisini dağıtınca Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşları Ankara'da TBMM'yi açmışlardır. Sevr ise TBMM'nin açılmasından yaklaşık 4 ay sonra İstanbul hükümeti tarafından imzalanacaktır.
Cevap: D
2. Amasya Görüşmesinde alınan kararlara bakıldığında seçimlerin erken ya da geç yapılması ile ilgili her hangi bir kararın alınmadığı anlaşılmaktadır.
Cevap: C
3. Dikkat edilirse saltanat ve hilafeti kurtarmaktan değil onların geleceğini ilerde TBMM'nin vereceğini söylüyor. TBMM, ilerde kaldıra da bilir. Devamını sağlaya da bilir.
Cevap: B
4. Mustafa Kemal Paşa, birlik ve bütünlüğün bozulmaması için bahsi geçen hamleleri yapmıştır. Çünkü ona göre asıl olan önce savaşı kazanmaktır. Aslında demokrasiye fazlasıyla inanmaktadır ama şimdilik bundan bahsedip birilerini ürkütmek istemiyordu.
Cevap: D
5. Alınan önlemlere bakıldığında TBMM'ye dokunulmazlık misyonu verip üstünde padişah dahil hiçbir gücün olamayacağına vurgu yapmaktadır. Bunun için de sert kanunlar çıkarıp sert bir dille yargılamalar yapmaktadır.
Cevap: E
6. Ağnam vergisi halka ağır gelen bir vergidir. Ancak savaş için kaynak yaratılmıydı başka çare de yoktu. Yoksa savaş yürüten halka tabi ki devletin zarar vermek gibi bir gayesi yoktu.
Cevap: A
7. Ayaklanmaları bastırırken TBMM'nin İstanbul hükümetiyle işbirliği yapması mümkün değildir. Çünkü ayaklanmaları çıkaran ekibin başında zaten İstanbul hükümeti vardır.
Cevap: E
8. Şeyhülislam fetvayı Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşlarının dinsiz oldukları doğrultusunda vererek onlara karşı halkı kızdırmıştır.
Cevap: A
9. Hiyaneti Vataniye Kanunu çıkarması yasama yetkisini kullandığının, Milletvekillerin yargıçlık yaptığı İstiklal Mahkemelerini kurması yargı yetkisini kullandığının, İstanbul Hükümetinin yaptığı tüm atamaları yok sayıp kendisi kritik noktalara tama yapması ise yürütme yetkisinin kullandığının göstergesidir.
Cevap: E

Doktrin Yayınları

10. TBMM'ye karşı çıkarılan ayaklanmalardan TBMM, yüzünün akıyla çıkmış ve tamamını bastırmıştır. TBMM, gücünü İstanbul hükümeti ve İtilaf devletlerine ispat ederek rakipsizliğini ilan edecektir.
Cevap: E
11. Sevr Antlaşmasının gecikmesinde en önemli etken aralarında bir türlü Osmanlıyı paylaşamamalarıdır. Ancak Türk halkının işgallere karşı kurtuluş savaşını başlatması ve Mondros'un da bir ateşkes olmasına rağmen bir antlaşmamış gibi işlerini görüyor olması da bunda etken olacaktır.
Cevap: E
12. Sevr Antlaşması dağıtıldığından Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından onaylanamamıştır. TBMM ise onaylamayacağını hatta onayların da vatan haini olduğunu söylemiştir. Ancak Sevr'i sadrazam Damat Ferit Paşa başkanlığına bir heyet onaylamıştır.
Cevap: D
13. Bir ülkenin başka bir ülkeyi manda ve himayesi altına alması aslında onu ve kaynaklarını sömürmesi demektir.
Cevap: B
14. Kars, Ardahan ve Batum'da halk oylaması halk iradesine ve halkın düşüncesine önem verildiğinin göstergesidir.
Cevap: B
15. Millî ve ekonomik gelişmemizi engelleyen imtiyazlar kaldırılmalıdır. Kapitülasyonlara bir tepkidir. Antlaşma imzalandığında Türk ordusunca korunan ve düşman işgaline uğramamış olan topraklar bir bütündür asla bölünemez. Ulusal sınırlara bir vurgudur. Hiçbir devletin koruması altına girilmeyecek tam bağımsızlık sağlanacaktır. Manda ve himaye bir tepkidir.
Cevap: E
16. Mebuslar Meclisi halkın seçtiği milletvekillerinden oluşuyordu. Her fırsatta onun açılmasını istemek halk iradesine önem verildiğinin göstergesidir.
Cevap: C
17. Her üç öncüle de bakıldığında millî mücadele halka mal edilmeye çalışılmaktadır. Aslında halkın da elini taşın altına sokması istenmektedir.
Cevap: E
18. Yararlı yayın yapan gazeteler; millî mücadeleye halkın katılımını artırdı, ulusal ve uluslar arası kamuoyu oluşturdu, işgaller karşısında halkı bilinçlendirdi.
Cevap: E

KURTULUŞ SAVAŞI MUHAREBELER DÖNEMİ – TEST 1

1. Gümrü Antlaşması TBMM'nin Türkiye adıyla imzaladığı ilk uluslar arası antlaşma olması dışında, Sevr'in geçersizliğinin kabul edildiği ilk antlaşma olması ve Kars ve çevresinin geri alınması bakımından Misak-ı Milli'nin ilk adımıdır.Yine Gürcistan'la Batum Antlaşması yapılmasında ve doğu cephesindeki diğer antlaşmaların yapılmasında etkili olduğu gibi Sovyet Rusya'dan gelecek yardımın yolunu açması ve doğu cephesinin kapanarak buradaki birliklerin batı cephesine aktarılmasında etkili olmuştur.
Cevap: E
2. I.İnönü Savaşı'nın önemli sonuçları arasında:
- TBMM Hükümetinin,Yunan ilerleyişini durdurması ve güçlenmesi
  - İtilaf Devletlerinin Londra Konferansı'nı düzenleyerek Sevr Antlaşması üzerinde değişiklikler yapmak zorunda kalması ve TBMM'nin hukuki varlığı ilk kez tanınması
  - Düzenli ordunun ilk askeri başarısını ka-zanması ve Düzenli orduya katılımların artması
  - Moskova Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması
  - Afganistan Dostluk Antlaşması
  - Teşkilat-ı Esasi'nin kabul edilmesi
  - İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi
- Cevap: E**
3. Eskişehir-Kütahya Savaşları'ndan sonra TBMM'de; Kuva-i Milliye'ye geri dönülmesi, TBMM'nin Kayseri'ye taşınması ve TBMM yetkilerinin 3 aylığına Mustafa Kemal'e devredilmesi tartışmalara yol açmıştır. Mustafa Kemal Başkomutanlık Yasasıyla KütahyaEskişehir Savaşları sonucunda ordunun başına geçmiştir. Başkomutanlık yetkisinin süresinin dolması ve Başkomutanlık yetkisinin süresinin uzatılması Sakarya Savaşı'ndan sonradır.
Cevap: D
4. Mustafa Kemal'e Mareşallik rütbesi Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra verilmiştir. Mustafa Kemal'in Mareşal olarak katıldığı savaş Büyük Taarruz'dur.
Cevap: C
5. Gümrü, Batum ve Kars Antlaşması'nı TBMM adına Kazım Karabekir imzalamıştır. Kazım Karabekir Kurtuluş Savaşı'ndaki başarısından dolayı "Şark Fatihi" olarak kabul edilir
Cevap: B
6. Gediz Muharebesi'nde Kuvayımilliye'nin başarısız olması TBMM'nin düzenli ordu kurulması kararı almasında,Alî Fuat'ın Batı cephesinden alınarak Moskova elçiliğine atanmasına,İsmet İnönü'nün Genel Kurmay Başkanı olarak Batı cephesine atarak cephenin Güney(Refet Bele) ve Batı(İsmet İnönü) olarak ikiye ayrılmasında etkili olmuştur.Batı cephesi II.İnönü Savaşı'ndan sonra Refet Bele'nin AslıhanDumlupınar'da yenilmesinden dolayı güney kısmı da batı kısmıyla birleştirilmiştir.
Cevap: E
7. Türk ordusunun Sakarya'dan sonra 1 yıl gibi bir süre beklenmesinin nedeni ordunun eksiklerinin olması ve bu eksikliklerin tamamlanmasını sağlamaktır. Bu süre içinde Yunanlılarda Sakarya Savaşı'nda silahlı saldırı gücünü kaybettiği için saldıramaz durumda olup Yunanlılarda bu süre içinde savunma önlemleri almıştır.
Cevap: A
8. Türk ordusunun Aslıhan-Dumlupınar'da Yunan birliklerini mevzilerinden atamaması II. İnönü Savaşı'ndan sonra gerçekleşmiş olup düzenli ordunun henüz taarruz gücünde olmadığını göstermiştir. Yunanlılar bu durumdan güç alıp tekrar saldırarak Kütahya-Eskişehir Savaşı'nı başlatmıştır
Cevap: B

Doktrin Yayınları

9. 1921'de imzalanan Ankara Antlaşması Sakarya Meydan Savaşı'nın bir sonucudur. Antlaşma ile Fransa Anadolu'dan çekilmiştir.
Cevap: A
10. Tekalif-i Milliye Emirleri Mustafa Kemal tarafından Başkomutanlık yetkisine dayanılarak Kütahya - Eskişehir Savaşı'ndan sonra 7-8 Ağustos 1921 yılında yayımlandı. Emirler yayımlandıktan kısa bir süre sonra 23 Ağustosta Sakarya Savaşı başlamıştır. Bu yüzden Tekalif-i Milliye Emirleri'nin uygulanması savaş sonrası da devam etmiştir.
Cevap: D
11. Gümrü Barış Antlaşması ile Ermeni'ler Sevr Barış Antlaşması'nda geçen doğu bölgesini kendilerine verilmesi gerektiği hükmünden vazgeçmiştir.
Cevap: B
12. Başkomutanlık kanunu, Eskişehir - Kütahya savaşları sonrası çıkarılmıştır. İlk olarak Sakarya Savaşı'nda kullanılmıştır.
Cevap: D
13. Büyük Taarruz için yapılan hazırlıklar şunlardır:
- Savaş öncesi Fransa ve İtalya'dan alınan silahlar ve güney cephesindeki birlikler gizlice batı cephesine sevk edilerek batı cephesi güçlendirildi
  - Ordu Karargahı Akşehir'e taşındı.
  - Ülke çapında seferberlik ilan edildi.
  - Mustafa Kemal'in Başkomutanlık süresi süresiz uzatıldı.
  - 3 aylık kurslarla subay yetiştirildi.
  - Tekalif-i Milliye uygulanması devam etti. Sorunların barışçı yoluyla çözümü için Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Tengirşek yurtdışına gönderildi
- Cevap: D**
14. Verilen öncüllerin tamamı Sakarya Meydan Muharebesi'nin bir sonucudur.
Cevap: E
15. Gediz Muharebesi'nin kaybedilmesi ile Batı Cephesi için düzenli ordu kuruldu. Bu ordunun ilk başarısı I. İnönü Savaşı'dır.
Cevap: A
16. TBMM hükümeti Sakarya Meydan Muharebesinden sonra Ermenistan, Gürcistan ve Azerbaycan ile Kars Antlaşmasını imzalamıştır.
Cevap: E
17. Gediz Muharebeleri sonucu oluşturulan düzenli ordunun başına İsmet İnönü getirilmiştir. İsmet İnönü aynı zamanda Genelkurmay Başkanlığı görevlerini de üstlenmiştir. Kütahya - Eskişehir Muharebelerinde alınan yenilgi sonrası bu görevleri Fevzi Çakmak üstlenmiştir.
Cevap: B
18. I. TBMM 23 Nisan 1920'de açıldı. Gümrü Antlaşması 3 Aralık 1920'de Ermenistan ile, I. İnönü Savaşı, 6 Ocak 1921'de Yunanistan ile yapıldı. İstanbul ise, daha önce 16 Mart 1920'de işgal edildi.
Cevap: C
19. Sakarya Savaşı sonrası, verilen şıklarda TBMM Fransa ile Ankara Antlaşmasını imzaladı.
Cevap: D
20. İtilaf Devletlerinin TBMM'yi tanıdıkları ilk yer Londra Konferansı'dır. Konferans I. İnönü Savaşı'ndan sonra toplanmıştır.
Cevap: C

KURTULUŞ SAVAŞI MUHAREBELER DÖNEMİ – TEST 2

1. Mudanya ile Doğu Trakya, Boğazlar ve İstanbul TBMM'ye bırakıldı.
Cevap: B
2. İzmir'in işgalden kurtarılışı Büyük Taarruz ile 9 Eylül 1922'de gerçekleşti.
Cevap: B
3. Gürcistan ile Batum Antlaşması Ermenistan ile Gümrü Antlaşması Fransa ile Ankara Antlaşması imzalanmıştır.
Cevap: E
4. Mudanya Ateşkesiyle İstanbul, Boğazlar ve Doğu Trakya savaş yapılmadan kurtarıldı. Dolayısıyla Edirne, Doğu Trakya'dadır.
Cevap: C
5. Bekir Sami Bey, TBMM adına Londra Görüşmelerine katılmış ve konferans bitiminde de eşit olmayan değiş tokuş antlaşmasını imzalamıştır. Bu antlaşma TBMM tarafından kabul edilmemiştir.
Cevap: B
6. Maraş 1925'te, Antep 2008'de TBMM tarafından İstiklal madalyasına layık görülmüştür.
Cevap: B
7. İtalya'nın Anadolu'dan çekilmesi Sakarya Savaşı'nın sonucudur. Diğerleri I. İnönü'nün sonuçlarıdır.
Cevap: C
8. İngilizler Malta esirlerinin 40'ını II. İnönü'den sonra, tamamını Sakarya'dan sonra bıraktılar.
Cevap: A
9. Lozan'da görüşülen yabancı okullar sorunu, en fazla Fransa ile sorun olmuştur.
Cevap: A

Doktrin Yayınları

10. Batum'un Gürcistan'a bırakılmasını uygun gören antlaşma Sovyet Rusya ile yapılan Moskova Antlaşmasıdır. Daha sonra Ermenistan, Gürcistan ve Azerbaycan ile yapılan Kars Antlaşmasıyla da aynı madde teyit edilmiştir.
Cevap: A
11. "Süleyman Şah'ın mezarının bulunduğu Caber Kalesi'nin Türk toprağı sayılması ve Türk Ordusu'nun kalenin güvenliğini sağlayacak olması" maddesi Fransızlar ile yapılan Ankara Antlaşması'nda yer almıştır.
Cevap: B
12. Fransızlar ile yapılan Ankara Antlaşması gereğince özel bir yönetimin oluşturulması öngörülen bölge İskenderun- Antalya'dır.
Cevap: E
13. Bahsi geçen devlet İtalya'dır. İtalya Antalya ve Konya illerini işgal etmişti. Ancak İzmir ve civarını İtilaf devletleri tarafından Yunanistan'a verilmesine kızdığı için işgal bölgelerini terk etmiş hatta elinde bulunan silahları Türk halkına bırakarak bir nevi kurtuluş savaşına katkı sağlamıştır.
Cevap: A
14. Mustafa Kemal Paşaya bu yetki Eskişehir Kütahya muharebelerinden sonra verilmiştir. Dolayısıyla bu muharebeyi Başkomutanlık yetkisiyle yönetmiş olamaz.
Cevap: A
15. Mustafa Kemal'in sözünü ettiği savaş Sakarya Meydan Muharebesi'dir.
Cevap: C
16. Türkiye NATO'ya 1952'de üye olmuştur. Dolayısıyla 1923'te imzalanan Lozan Antlaşmasıyla NATO'ya üye olmak arasında bir ilişki kurulamaz.
Cevap: C
17. Sakarya gibi önemli bir zaferden sonra bile Sevr'i kabul ettirme sevdasından vazgeçmeyeceklerdir. Bu sevdadan Büyük Taarruz Savaşından sonra vazgeçeceklerdir.
Cevap: D
18. Her iki muharebeden sonra Sevr'i ısıtıp TBMM'nin önüne sunmaları ve TBMM'nin de bunu kabul etmemesi İngilizleri hayal kırıklığına düşürecektir.
Cevap: E

KURTULUŞ SAVAŞI MUHAREBELER DÖNEMİ – TEST 3

1. Öncüllerde hangi devletle ve hangi cephede mücadelenin daha şiddetli geçtiğine dair bir bilgi verilmemiştir.
Cevap: E
2. Soru kökünde sadece bu bilgiler düşünüldüğünde denilmektedir. O yüzden öncüllerde İngiltere ve Fransa'nın Ermenilere destek olduğuna dair herhangi bir bilgi yoktur.
Cevap: D
3. Paragraftan anlaşıldığı üzere TBMM'nin imzaladığı ilk antlaşma Gümrü'dür. Çünkü TBMM tarihinde ilktir diyor. Kurtuluş savaşında toplam üç cephede savaşmıştır. Bunlar, doğu, güney ve batıdır. İlk kapanan doğu olmuştur. Buradaki birlikler diğer cephelere gönderilerek güney ve batı cephesinin güçlenmesini sağlamıştır.
Cevap: E
4. İlk iki öncüle bakıldığında TBMM'nin üstünlüğünü kabul eder niteliktedir. Bu da savaşı TBMM'nin kazandığını göstermektedir. Ancak üçüncü öncüle bakıldığında TBMM'nin üstünlüğünü gösteren bir yargı değildir.
Cevap: D
5. Paragraftan anlaşıldığı üzere güneyde sadece halk savaştı yani herhangi bir düzenli ordu olmadı. Burada halk çok önemli mücadelelere imza attı ancak batı cephesindeki Sakarya Savaşı da Fransızların çekilmesinde etkili oldu. Fransa, bir itilaf devleti olduğu için onun çekilmesi İtilaf bloğunun güç kaybettiğini gösterir.
Cevap: E
6. Antep 1921'de Kurtuluş savaşı devam ederken unvan almıştır ancak değerleri çok sonraları olacaktır. Bu unvanlara herhangi bir kesimin karşı çıkması söz konusu olmamıştır. TBMM daha sonradan "Kazan" ilçemize "Kahramankazan" unvanı verecektir.
Cevap: A
7. İzmir ve civarı I. Dünya savaşı devam ederken İtalyanlara verilmişti. Daha sonra Paris Barış Konferansında onlardan alınıp Yunanlılara verilmişti. İtalya o yüzden Yunanlılara karşı çok sinirliydi. Bundan dolayı İzmir'in kendisinden alınıp Yunanlılara verilmesinden kaynaklı, TBMM'yi Yunanlılara karşı zor duruma düşürmek istemiyordu.
Cevap: A
8. İkinci ve üçüncü öncülde TBMM toprak kazanırken, I. Öncülde toprak kaybetmiştir.
Cevap: C
9. Mustafa Kemal Paşanın bu savaşlarda yer alıp almadığına dair öncüllerde herhangi bir bilgi verilmemiştir. Dolayısıyla B seçeneğindeki yargıya ulaşamayız. Ayrıca Mustafa Kemal Paşa, Sakarya ve Büyük Taarruz'da Başkomutan sıfatıyla savaşacaktır.
Cevap: B
10. Öncüllerden kesin ulaşılabilecek tek yargı iç isyanların ve İstanbul hükümetinin tutumunun TBMM'yi zor duruma düşürdüğüdür. Ancak batıda İngiliz değil Yunan ordusuyla savaşıldı İngilizler sadece teknik ve psikolojik destek verdi. Çerkez Ethem, TBMM'ye isyan etti ancak Yunanlarla işbirliği içindedir dememiz de doğru olmaz.
Cevap: A

11. İstiklal Marşı, Türk ordusu için yazılmıştır. Savaşın ortasında yazılma sebebi de orduya milli ve manevi duygular verme isteğidir.
Cevap: B
12. Ordular için savunma kolay olmandır. Saldırı ise zor olmandır. Bir ordunun saldırıya geçebilmesi için ciddi bir olgunluğa erişmesi gerekmektedir.
Cevap: A
13. TBMM'yi ilk tanıyan ülke Ermenistan'dır. Afganistan ise ilk tanıyan Müslüman ülkedir.
Cevap: A
14. TBMM, Londra Konferansına paragraftan da anlaşıldığı gibi Sevri imzalamak için değil sesini dünyaya duyurmak ve uzlaşmacı bir politika izlediğini göstermek için katıldı.
Cevap: E
15. Bahsi geçen antlaşmalar devletlerin eşitliği ilkesi göz ardı edilerek imzalanmıştır. Bu yüzden TBMM tarafından onaylanmamıştır. Eğer her iki taraf da karşılıklı esirleri serbest bırakacak olsaydı eşitlik söz konusu olurdu.
Cevap: D
16. Boğazların dünya ticaretine açılacak olması ve ileride boğazların kaderini Karadeniz'e kıyısı olan devletlerin belirleyecek olması süreçte TBMM için ciddi bir sorun yaratabilir.
Cevap: B
17. Devletler birbirlerinin rejiminin aleyhinde örgüt kurmayacaksa Sovyet Rusya'nın da rejimi sosyalizm olduğuna göre artık bu ideoloji Anadolu'da büyük bir direnişle karşılaşmayacak ve belki de ilerleyen dönemde yayılacaktır.
Cevap: A
18. Misak-ı Milli kararlarına göre Batum, Türk sınırları içerisinde kabul edilmişti. Artık Batum, Gürcistan'a verildiğine göre Misakı Milliden taviz verilmiş demektir.
Cevap: C
19. Türk ordusu II. İnönü savaşını kazanıp gücünü ispatlayınca Fransa ve İtalya Anadolu'yu boşaltma kararı almış, Yunanlar da takviye birlik getirmek zorunda kalmıştır. Fransa ve İtalya'nın Anadolu'yu boşaltma kararı alması da İngiliz ve Yunanları yalnız bıraktıklarının göstergesidir. Ancak Yunanlar bu savaştan sonra savunmaya geçmeyecektir. Yine saldırmaya devam edecektir. Yunanların savunmaya geçmesi Sakarya Meydan Savaşından sonra olacaktır.
Cevap: D
20. Ankara Antlaşması güney cephesi ile ilgili bir anlaşma iken diğer şıklar-daki anlaşmalar doğu cephesi ile ilgili anlaşmalardır.
Cevap: C

İNKILAPLAR – TEST 1

1. Takriri Sükun Kanunu, bir inkılap değildir. Bu kanun daha çok yapılacak inkılaplara karşı çıkanlar için çıkarılmıştır.

Cevap: E

2. 1919 ile 1922 arası Kurtuluş aşamasıdır. 1923 ile 1930 arası ise Kuruluş aşamasıdır. Teşkilatı Esasi 1921’de yani kurtuluş aşamasında kabul edilirken diğerleri 1923 sonrasında yani kuruluş aşamasında gerçekleşmiştir.

Cevap: D

3. Saltanatı kaldırmak, Cumhuriyeti ilan etmek, halifeliği kaldırmak gibi inkılaplar siyasal amaçlar doğrultusunda yapılmıştır. Medeni Kanun ise hukuk amacı açısından kabul edilmiştir.

Cevap: D

4. Merkez Bankasının kurulmasının siyasal değil ekonomik inkılaplar içerisinde değerlendiririz. Diğer seçenekler birbirini bütünlük şeklinde siyasal inkılaplardır.

Cevap: E

5. Saltanat, Osmanlı hanedanlığına son verip milli egemenliği gerçekleştirmek için ve halkı yönetime katabilmek için ilan kaldırılmıştır.

Cevap: E

6. Kurtuluş Savaşı 1919 ile 1922 arasında yapıldı. Halifeliğin kaldırılması 1924’tedir. Tevhidi Tedrisat Kanunu 1924’tedir. Dolayısıyla ilk öncül I. TBMM döneminde ikinci ve üçüncü öncül ise II. TBMM döneminde gerçekleşmiştir.

Cevap: A

7. Paragrafta Halk Fırkasının ekonomik modelinden bahsedilmemektedir. Kaldı ki Halk Fırkasının ekonomik modeli liberalizm değil devletçiliktir.

Cevap: C

8. Ankara’nın başkent yapılmasında, Anadolu’nun ortasında güvenli ve jeopolitik olarak iyi bir yerde olması Kurtuluş Savaşına merkezlik yapmış olması Kara ve raylı ulaşım ağıyla hemen hemen her bölgeye bağlanması gibi etkenler vardır.

Cevap: E

9. Saltanat’ın kaldırılması ve kadınlara seçme, seçilme haklarının verilmesi halkı yönetime katmakla ilgili olduğu için Cumhuriyet rejimini tamamlar niteliktedir. Ancak başkentin herhangi bir olmasının cumhuriyetle bir ilgisi yoktur.

Cevap: D

10. Cumhuriyetin ilanıyla, Rejimin adı cumhuriyet yeni devletin adı Türkiye Cumhuriyeti olmuştur. Ayrıca halk da yöneticisini seçerek yönetime ortak olmuştur.

Cevap: E

11. Saltanat ve halifeliği birbirinden ayırmak laiklikle ilgilidir. Saltanat’ın olduğu yerde halk yönetime katılamaz ancak onu kaldırarak halkı yönetime katmanın alt yapısı oluşturulabilir bu da cumhuriyetçilikle ilgilidir. Sonuçta Saltanatı ve halifeliği kaldırmak birer inkılaptr.

Cevap: E

12. Halifelik laiklik yolunda atılan en büyük adımdır. Halifelik makamı halkın kendi kendini yönetmesi olan demokratik cumhuriyetle çelişir, birinin olduğu yerde diğerinin varlığı sınırlı olur. Halife, sadece kendi ülkenin değil dünyadaki tüm Müslümanların lideridir o yüzden hareket ederken onları da dikkate alarak hareket etmelidir.

Cevap: E

13. Türk Devrimi;

- Bir ideolojiye dayanmaması
- Hazırlık aşamasının kısa olması
- Sınıf kavgasına dayanmaması
- Ulusal egemenlik ve ulusal bağımsızlığı birlikte gerçekleştirmesi
- Hazırlayan ve uygulayan kadronun aynı olması bakımından ayrılır.
- Kişi egemenliğine son vermesi ve evrensel olması iki devrimin de ortak özelliğidir.

Cevap: D

14. Saltanatın kaldırılması sonucunda rejim tartışmaları ve devlet başkanı sorunu çıkmıştır rejim ve devlet başkanlığı sorununu çözmek Cumhuriyet’in ilan edilmesinin nedenleri arasında yer alır

Cevap: B

15. Takriri Sükun Kanunu 1925-1929 yılları arasında yürürlükte kalmıştır. Bu dönemde rejime ve inkılaplara karşı olabilecek her muhalefet önlenerek inkılapların yapılmasını kolaylaştırmıştır. Medreseler 1924 yılından kapatılmıştır. Takriri Sükun Kanunu 1925 yılında Şeyh Sait İsyanının bastırılması için çıkarılmıştır

Cevap: C

16. Medeni Kanunla birlikte Mecelle yürürlükten kaldırılmış, azınlıklar Medeni kanuna dahil olmuştur. Azınlıkların Medeni Kanuna dahil olmasıyla azınlıkların aile hukuku ile ilgili ayrıcalıkları kaldırılmış ve Rum Patrikhanesi aile hukuku ile ilgili konularda azınlıklarla ilgili mahkeme kurma yetkisi sona ermiştir.

Cevap: C

17. Kabine sistemi Bakanlar Kurulu’nun oluşturulmasıyla ilgilidir. Meclisi hükümetinde Bakanlar tek tek meclis tarafından seçilirken kabine sisteminde Bakanlar Başbakan tarafından seçilir. Bakanların Başbakan tarafından seçilmesi hem hükümetin kurulmasını kolaylaştırmış hem de yürütme işlerinin ve hükümetin uyumlu çalışmasına katkıda bulunduğu için inkılapların yapılmasını kolaylaştırmıştır.

Cevap: D

18. Şeriyeye ve Evkaf Vekaleti’nin kaldırılmasıyla birlikte Şeyhülislamlik kaldırılmıştır. Şeriyeye ve Evkaf Vekaletine bağlı olan medreselerin Tevhidi Tedrisat kanunu ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlanması sağlanarak kapatılması kolaylaşmıştır. Şeriyeye Vekaleti devlet işlerinin dine uygunluğuna karar veren makamıdır. Bu yüzden Şeriyeye Vekaleti’nin kaldırılması ile din ve devlet işlerinin ayrılması sağlanmıştır.

Cevap: E

İNKILAPLAR – TEST 2

1. Saltanat makamı halifelikten önce kaldırılmıştı. Dolayısıyla Halifeliğin kaldırılmasının Saltanatın kaldırılması için uygun bir ortam oluşturması söz konusu olamaz.
Cevap: E
2. Yeni kurulan genelkurmay başkanlığı ordu siyasete bulaşmasını diye bakanlar kuruluna dahil edilmedi. Osmanlı döneminde subaylar aynı zamanda siyasetin içinde olabiliyor hatta hükümette ve bakanlar kurulunda görev alabiliyorlardı.
Cevap: A
3. Halifeliğin kaldırılması Halk Fırkasındaki bazı milletvekillerini tedirgin etmiş ve inkılapların bu kadar hızlı yapılmasının doğru olmadığını düşünen bu milletvekilleri istifa ederek yeni parti kurmuşlardır. Halk Fırkası, tüzüğünde o dönem gizli oy, açık sayım ilkesini olmadığı için bunun da demokrasi için Türk siyasi geleneğinde olmasını savunmuşlardır.
Cevap: E
4. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası Halk Fırkasının Devrimci (inkılapçı) yapısına karşı çıkıyordu. Çünkü onlara göre devrim hızlı değişim demekti ve bu da halkın şoklar yaşamasına neden olabilirdi. Ancak onlar devrimden ziyade evrimci bir yenilik tarzını benimsemişlerdir. Yani yavaş ve sindire sindire değişimin halkın dengesini bozmayacağını düşünmüşlerdir.
Cevap: A
5. Halk Fırkası bir grup milletvekili hızlı dönüşümden rahatsızdı ve bunun üzerine ayrılıp yeni bir parti kurdular. Böylece ilk kez Türk siyasetinde mecliste birden çok parti vardı ve Halk Fırkası iktidarda iken diğeri muhalefette kalarak onu denetlemeye çalışmıştır.
Cevap: E
6. Halifelik makamı Cumhuriyetin ilanından sonra kaldırılmıştır. Dolayısıyla Cumhuriyetin ilanına uygun bir ortam oluşturmaz.
Cevap: E
7. Şeyh Said isyanının ekonomik modelimizin belirlenmesinde herhangi bir etkisi yoktur. Ekonomide devletçiliğe geçilmesinin nedeni dünya ekonomik krizi olacaktır.
Cevap: B
8. Şeyh Said isyanı inkılapları olumsuz etkilemedi tam tersine çıkarılan Takriri Sükun Kanunuyla inkılaplar hızlandırıldı ve inkılaplara itiraz edenler bu kanunla yargılandı.
Cevap: E
9. Mustafa Kemal Paşa böyle bir sözün ancak hayatına yöneltilen bir tehdit sonrasında söyleyebilir. Bu da İzmir Suikastidir.
Cevap: C
10. İlgili kişilerin tamamının idam edildiğine dair herhangi bir bilgi yoktur. Kaldı ki Terakkiperver üyeleri affedilmiştir.
Cevap: E

11. Serbest Cumhuriyet Fırkası, ekonomide devletçiliği değil liberalizmi savunmuştur.
Cevap: A
12. Liberal ekonomi serbest piyasa ekonomisini savunarak bireylerin yatırım yapmaları gerektiğini savunur. Liberal ekonomide devlet değil şahıslar aktiftir.
Cevap: E
13. Demokrat Parti, 1945 yılında kuruldu ve 1946 seçimlerine katıldı. 1950'de iktidar oldu.
Cevap: A
14. Yeni Türk devleti Saltanat'ı kaldırdıktan sonra yeni rejimin ne olduğu ve devlet başkanının kim olduğu konusunda ciddi bir sıkıntıyla karşı karşıya kalmıştır. Bu sorunu çözebilmek için de cumhuriyeti ilan etmiştir.
Cevap: B
15. Razgrad olaylarında, bir grup Bulgar milliyetçisi Razgrad şehrindeki Türk mezarlığını tahrip etmişlerdir. Bu olay üzerine Milli Talebeler Birliği bir gösteri düzenleyerek Bulgar mezarlığına çelenk koyarak olayı protesto etmiştir.
Cevap: C
16. Cumhuriyet 29 Ekim 1923 Halifeliğin kaldırılması 3 Mart 1924 Saltanatın kaldırılması 1 Kasım 1922
Cevap: A
17. Ahali Cumhuriyet 1930 Halk Fırkası 1923 Milli Kalkınma 1945 Terakkiperver Cumhuriyet 1924 Yıllarında kurulmuştur.
Cevap: A
18. Bu söz, ezanın Türkçe okunmasına tepki olarak ortaya çıkan Bursa Olayı üzerine söylenmiştir.
Cevap: D
19. İlk Diyanet İşleri Başkanı Rıfat Börekçi'dir. Bu kişi aynı zamanda Milli Mücadele döneminde İstanbul Hükümeti aleyhinde fetvalar vermişti.
Cevap: B
20. Halifeliğin kaldırılması sonrası aynı yıl olan 1924'te Kazım Karabekir, Ali Fuat Cebesoy, Rauf Orbay, Refet Bele, Adnan Adıvar Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nı kurmuştur. Partinin kurulmasında devrimler konusunda Mustafa Kemal ile arkadaşlarının görüş ayrılığı yaşamaması etkili olmuştur.
Cevap: A

İNKILAPLAR – TEST 3

1. Tevhidi Tedrisat Kanunu, milli ekonomiyi savunmak, laik eğitim sistemini kurup tüm okulları Milli Eğitim Bakanlığına bağlayarak uygulamada birliği sağlamak için kabul edilmiştir.
Cevap: E
2. İlk iki öncülde milliyetçi vurgular yapılırken üçüncü öncülde daha çok inkılapçı ve modern yapıya vurgu vardır.
Cevap: D
3. Yeni Türk harflerinin kabulüyle batı ile olan ilişkiler geliştirilmiş, öğrenilmesi kolay olduğu için okur – yazar oranı artmış, bunun sonucunda da bolca kitap basılmaya başlamıştır.
Cevap: E
4. Millet mekteplerinin ne zaman kapatıldığına dair herhangi bir bilgi yoktur. Kaldı ki bu okullar 1936'da Atatürk döneminde misyonunu tamamladığı gerekçesiyle kapatılmıştır.
Cevap: D
5. Türk Tarih Kurumu, milliyetçilik ilkesi doğrultusunda Türk tarih ve kültürünü araştırıp geliştirmek için açılmıştır.
Cevap: B
6. Halk ile aydın arasındaki dil kopukluğunu gidermek halkçılık ilkesiyle ilgilidir. Diğer seçenekler milliyetçilikle ilgilidir.
Cevap: A
7. Halkevleri, Osmanlı döneminde var olan Türk Ocaklarının yerine, sosyal sorumluluk görevi üstlenmek, halkta milli bilinç oluşturmak, halka meslek edindirmek için kurulmuştur.
Cevap: E
8. Malche, pozitif bilimlerin yani Matematik ve mühendislik gibi alanların eksik verildiğini düşündüğü için Fen dersleri ağırlık kazanmalıdır. Demıştır.
Cevap: C
9. Yeni devlet misyon olarak laik eğitim sistemini benimsediği için öğrencilere din eğitimi vermeyi kendisine hedef belirlemediği.
Cevap: D
10. Karma eğitim, kız ve erkek çocukların birlikte eğitim görmesidir. Yeni kurulan Türk devleti karma eğitime karşı değildir tam tersi bunu savunmaktadır.
Cevap: B

11. Taksim Cumhuriyet anıtının tüm masrafları bizzat Türkiye Cumhuriyeti tarafından üstlenilmiştir. Bu anıt Sovyet Rusya ile dostluğun nişanesi olarak dikilmiştir.
Cevap: D
12. D Grubu üyeleri, Avrupa sanatını olduğu gibi değil Türk sanatıyla sentezleyerek yeni bir üslup geliştirmeye çalışmışlardır.
Cevap: D
13. 1928'de yapılan Harf İnkılabı sonucu, yeni harfleri halka öğretmek için ilk olarak Millet Mektepleri açılmıştır.
Cevap: A
14. Türkiye'deki okur-yazar sayısını artırmak için altı aylık bir eğitimle, askerliğini çavuş olarak yapmış, okuma yazma bilen gençlerin yetiştirilerek köylerine öğretmen olarak gönderildiği kurum 1936 yılında açılan Eğitim Kursları'dır. Köy Enstitüleri İsmet İnönü döneminde kurulmuştur.
Cevap: D
15. Tevhid-i Tedrisat ile medreseler, yabancı ve azınlık okulları Milli Eğitim Bakanlığını'na bağlanarak farklı programlarda eğitim yapılması önlenmiş, eğitimin laik ve ulusal değerlere uygun bir şekilde yapılması sağlanarak ulusal bilinci güçlendirilmiştir.
Cevap: E
16. Millet Mektepleri, Halkevleri ve Köy Enstitülerinin açılması toplumun bilgi ve yaşam düzeyini yükseltme amacı taşır.
Cevap: E
17. Azerbaycan Türkiye'den önce Latin harflerine geçmiştir. Azerbaycan'da harf inkılabından başarı sağlanması örnek teşkil etmiştir. Yazı dili ile konuşma dili arasındaki farkın giderilmek istenmesi Okur-yazar oranının artırılmak istenmesi Arap harfleriyle okuma-yazmanın zor olması ve Türkçe'nin ses uyumuna uygun olmaması Türk dilinin gelişmesini sağlamak Avrupa'yla bilim ve kültür alışverişini kolaylaştırmak harf inkılabının yapılmasının nedenlerini oluşturur.
Cevap: E
18. Sanayi Nefise Mektebi Atatürk döneminde Güzel Sanatlar Akademisi'ne dönüştürülmüştür.
Cevap: C
19. Halkevleri'nin kuruluş amaçları: İnkılapları halka yaymak, köyle şehir arasındaki kültürel farkları gidermek Sağlık kurallarının öğretilmesi ve uygulanması Dikiş, nakış gibi çeşitli beceri kursları düzenlenmesi Yöresel değerleri tanıtmak amaçlı dergi yayımlanması Okuma ve yazma kursları düzenlenmesi Halkın bilgi ve becerilerinin artırılması Toplumun kültür seviyesinin yükseltilmesi Halkevleri'nin kuruluş amaçları arasında da yetenekli gençlerden öğretmen yetiştirmek gibi bir amacı yoktur.
Cevap: C
20. 1924 yılında Atatürk tarafından eğitim reformu konusunda görüşlerinden yararlanmak için Türkiye'ye çağrılan ilk bilim adamı ve köy okullarını kurulması fikri konusunda esin kaynağı olan ABD'li bilim adamı John Dewey'dir.
Cevap: A

ATATÜRK DÖNEMİ DIŞ POLİTİKA – TEST 1

1. Atatürk, Türk dış politikasının temel esaslarını ortaya koyarken gerçekleştirecek emeller peşinde koşmamıştır. Aksi durum hayalperestlik olurdu.
Cevap: E
2. Türk dış politikasında savaştan kaçınmak önemli bir anlayıştır ancak çaresiz kalınırsa gerekirse savaş da düşünülebilir. Aksi takdirde bağımsızlığımızı korumak zordur.
Cevap: E
3. Atatürk dikkat edilirse tam bağımsızlığımızı kazanana kadar savaştan bahsediyor. Burada bağımsızlıktan ödün verilmeyeceğini gösteriyor.
Cevap: A
4. Bahsi geçen dönem yeni devletin ilk 7 yılıdır. Bu dönem içinde çok büyük sorunlarla uğraşıldığı için çok fazla dış sorunlara yoğunlaşamamıştır.
Cevap: A
5. Türkiye Cumhuriyeti hiçbir zaman yayılmacı bir siyaset izlememiştir. Kaldı ki bahsi geçen dönemde antant ve paktlarla yayılmacı siyaset izleyen devletlerle mücadele etmiştir.
Cevap: B
6. Yabancı okulların milli menfaatler dışında hareket etmesinden dolayı buraları Türk müfettişlerine denetletmiştir.
Cevap: E
7. Türkiye'de en çok yabancı okul kapitülasyonlardan kaynaklı Fransa'da idi. Türkiye'nin yabancı devletlere taviz vermeyecek olması iki ülkeyi karşı karşıya getirmiştir.
Cevap: C
8. Türkiye, Musul konusunda hiçbir zaman isteksiz davranmamıştır. Ancak Milletler Cemiyetinin çifte standart uygulaması ve içerde Şeyh Sait isyanıyla uğraşılması Musul'un elden çıkmasında etkili olmuştur.
Cevap: D
9. Musul'un elden çıkması Misakı Milliden tavizdir. Ancak ikinci öncülde verilen Brüksel Hattının sınır kabul edilmesi demek Türkiye'nin Musul'un batısına çekilmesi demektir. Bu da Misakı Milliden tavizdir.
Cevap: D

Doktrin Yayınları

10. İlk iki öncülde başka devletlerin ya da örgütlerin yani üçüncü şahısların devreye girmesiyle çözüldüğünü son öncül ise iki devletin (Türkiye – Yunanistan) öncülüğünde çözüldüğünü gösterir.
Cevap: D
11. Her üç oluşum da dünya barışını korumak ve saldırgan devletleri durdurmak için kurulmuştur. Türkiye'nin de bunlara üye olması dünya barışına katkı sağladığını gösterir.
Cevap: E
12. Musul sorunu 1926'da Boğazlar sorunu 1936'da Hatay sorunu 1939'da Milletler Cemiyetinin arabuluculuğuyla çözülmüştür. Türkiye cemiyete 1932'de üye olduğuna göre bu tarih sonrası olaylarda cemiyetin Türkiye'ye bakışı farklı olacaktır.
Cevap: D
13. Lozan'da görüşülmeyip İngiltere ile Türkiye arasında daha sonraya bırakılan tek konu Musul'dur. Bu nedenle Lozan'da Irak sınırı belirlenmemiştir.
Cevap: E
14. Türkiye, Litvinov Sözleşmesi ve Kellogg - Briand Paktına imza atmış, 1937'de toplanan Nyon Konferansı'na katılmıştır.
Cevap: E
15. 1926'daki bu antlaşma ile Musul sorunu hukuki olarak çözülmüştür.
Cevap: E
16. Sadabat Paktı 1937'de yaşanmıştır. Türk Yunan Dostluk Antlaşması 1930, Bozkurt - Lotus Davası 1926, Musul sorununun çözümü 1926, yabancı okullar sorununun gündeme gelmesi 1926 yılı gelişmeleridir.
Cevap: A
17. Türkiye
Yunanistan
Yugoslavya
Romanya
Balkan Antantı'nda yer alan devletlerdir.
Cevap: B
18. Hatay, 1939'da anavataına katıldı. Dolayısıyla Atatürk'ün ziyaret ettiği illerden biri olamaz. Bu soruda Atatürk'ün ziyaret ettiği illeri tek tek bilmeniz istenmemektedir. Aslında Hatay'ın Atatürk döneminde Türk topraklarında olmadığını bilmeniz istenmektedir.
Cevap: A

ATATÜRK DÖNEMİ DIŞ POLİTİKA – TEST 2

1. Son taksit 1954'te ödendiğine göre II. Dünya savaşı da 1945'te bittiğine göre Türkiye'nin borçları bu savaştan sonra bitmiştir. Türkiye'nin 1930'larda dış borçları ödemede zorlanmasında dünya ekonomik buhranının etkisi vardır.
Cevap: E
2. Bize ait bir firmayı yabancıların işletmesi milliyetçilikle çelişir. Türkiye bunu kaldırmaya çalışmıştır.
Cevap: A
3. Türkiye'nin özellikle 1926'da Musul konusunda 1930'da Nüfus Mübadelesi konusunda barış yanlı bir tutumla konuya yaklaşması 1932'de Milletler Cemiyetine üye olmasında etkilidir. Ancak kadınlar hak vermek bir iç gelişmedir. Bunun dış politikayla ilgisi olamaz. Möntrö ise 1936'da yani MC'ye üye olunduktan sonra imzalandı.
Cevap: A
4. Balkan Antantı, Romanya'nın değil Türkiye'nin öncülüğünde kurulmuştur. Zaten buna dair paragrafta herhangi bir bilgi yoktur.
Cevap: D
5. Türk – Yunan husumeti Atatürk ve Yunanistan devlet başkanı Venizelos'un iyi niyetli tutumu ve nüfus mübadelesini iyi niyetli olarak çözmesi sonucunda düzelmiştir.
Cevap: E
6. Sandler Raporu, Hatay'da Türk nüfusunun fazla olduğunu gösterir. Bristol Raporu, Ege Rumları için, Harbour Raporu ise doğudaki Ermeniler içindir.
Cevap: E
7. Boğazların her iki yakası da Türkiye'de olduğu için normalde Türkiye'nin boğazlardan geçen devletlerden vergi alması gerekir. Ancak Möntrö'de böyle olmadığı için bu durum ülkemizin egemenlik haklarıyla çelişir.
Cevap: B
8. Balkan Antantı 1934'te Möntrö Boğazlar Sözleşmesi 1936'da Sadabad Paketi 1937'de imzalanmıştır. Almanya'nın 1936'daki işgalinin iki yıl önce oluşturulan örgüt üzerinde etkisi olamaz.
Cevap: D

9. Sadabat Paketi tıpkı Balkan Antantında olduğu gibi Türkiye'nin önderliğinde İtalyan saldırgan tutumuna karşı kurulmuştur.
Cevap: E
10. Hatay meselesi ortaya 1938'de ortaya çıktığında yaklaşık on iki yıl önce 1926'da Musul meselesi çözülmüştü. Dolayısıyla Musul'un Hatay üzerinde etkisi olamaz.
Cevap: B
11. Cemiyetin raporu ne zaman yayınladığına dair bir bilgiye ulaşılamamaktadır.
Cevap: C
12. Türkiye'nin her iki antanta katılma nedeni saldırgan tutum sergileyen Almanya ve İtalya'nın saldırgan tutumlarını engellemek ve bölgede yalnız kalmamak isteğidir.
Cevap: A
13. II. Dünya savaşının yaklaşması Hatay ve boğazlar gibi konuların Türkiye'nin lehinde çözülmesinde etkisi olacaktır.
Cevap: A
14. Atatürk dönemi dış politikada, diğer devletlerin işlerine karışmamak, akılcı ve gerçekçi politikalar izlemek, dünya devletleriyle ilişkileri geliştirmek gibi ilkeler güdülmüştür.
Cevap: E
15. Nüfus mübadelesi sorununun Misak-ı Milli sınırları ile ilgisi yoktur. Ancak Hatay ve Boğazlar Misak-ı Milli sınırları içerisinde olduğu için, bu bölgelerin kur-tarılması ile bu doğrultuda adımlar atılmıştır.
Cevap: E
16. 1925 yılında imzalanan Locorno Paketi'ne Türkiye katılmamıştır. Litvina Sözleşmesi'nin öncüsü olan devlet zaten SSCB'dir. Ancak bu sözleşme 1929'da imzalanmış olup Türkiye yer almıştır. Milletler Cemiyeti 1920 yılında kurulmuştur. Türkiye 1932 yılında üye olmuştur. 1928'de Fransa ve ABD öncülüğünde dünya da barış ortamını sağlamak amacıyla kurulan Briand - Kellogg Paketi'nde 1929'da Türkiye ve SSCB de katılmıştır.
Cevap: C

ATATÜRKÇÜLÜK VE ATATÜRK İLKELERİ – TEST 1

1. Atatürk sözünde özellikle bağımsızlık vurgusu yapmaktadır. Bu da milliyetçilikle ilgilidir.
Cevap: A
2. Atatürk sözünde özellikle yenileşme ve geri kalmış kurumlardan kurtulma vurgusu yapmaktadır. Bu da inkılapçılıkla ilgilidir.
Cevap: A
3. Atatürkçü eğitim sisteminde belirli zümreleri korumak ve onlara hitap etmek yoktur. O halkın birinin diğerinden ayırmadan eşit eğitim verilmesi gerektiğine inanmaktadır.
Cevap: E
4. Savaşın dışında yenilikler yapmak gerektiği vurgusu yapılmıştır. Ayrıca kültür kelimesi milliyetçilikle bağlantılıdır.
Cevap: D
5. Atatürk, inanç özgürlüğünden bahsetmektedir. Bu tarz sözlerde din vurgusu varsa Laikli ilkesini aramak gerekir.
Cevap: B
6. Dogma ve batıl inançlara karşı çıkıp bilimi öne çıkarmak laiklikle ilgilidir.
Cevap: B
7. Babadan oğla geçen bir yönetime geçen bir kişi halkın yönetime ortak olmasını istemesi demektir. Bu da cumhuriyetçilikle açıklanabilir.
Cevap: C
8. Paragrafta Türk Devletini medenileştirmek ve modernleştirmekten bahsediliyor. Bu da inkılapçılıkla ilgilidir.
Cevap: A
9. Günün ihtiyaçlarına göre hareket etmek ve kendini güncellemek inkılapçılığa vurgudur.
Cevap: A
10. Muasır (çağdaş) medeniyetler seviyesine çıkmak için günün koşullarını yakalamak gerekir. Bu da inkılapçılıkla ilgilidir.
Cevap: A

Doktrin Yayınları

11. Halkçılık halkın yaşam koşullarını iyileştirmek ve halkı eşitlemek üzerine kuruludur. Ordunun yönetime el koyması halkı ve halkın seçtiklerini yok saymasıdır.
Cevap: E
12. Milliyetçilik devletini ve milletini içte ve dışta korumak ve başka devletlerin boyunduruğu altına sokmadan bağımsızlığının korunmasıdır.
Cevap: E
13. Devleti savaşa sokmamak devletin ve milletin zarar görmesini engellemek ve düşman sayısını artırmamak için olduğu için milliyetçilikle açıklanabilir.
Cevap: B
14. Seçme, seçilme gibi kavramlar halkın yönetime katılmasıyla ilgilidir. Bu da cumhuriyetçilikle açıklanabilir.
Cevap: C
15. Kurtuluş savaşını yönetip ülkeyi düşmandan korumak milliyetçilikle, ardından halkı TBMM ile yönetime katmak cumhuriyetçilikle açıklanabilir.
Cevap: A
16. Yerli malına önem vermenin demokrasiyle değil milliyetçilikle ilgisi kurulabilir. Ulusal ekonomiyle bağlantısı kurulabilir.
Cevap: E
17. Atatürk milliyetçiliği, başkalarının boyunduruğu altına girmeye karşıdır (manda ve himaye) ve ülkenin tam bağımsız olmasını ve milli birlik ve beraberliğin olmasını ister. Atatürk milliyetçiliği ırkçılığa karşıdır.
Cevap: E
18. Atatürk milliyetçiliği ırkçılığa karşıdır. Kendi milletini diğerinden üstün görmez ancak kendi milletini diğer milletlere de ezmez.
Cevap: D
19. Kendi paramızı başka ülkelerin paraları karşısında değersizleştirmek milliyetçilikle çelişir. Ülkeyi iç ve dış tehditlere karşı korumalıyız. Tarih ve Dil kurumlarıyla Türk kültürünü araştırıp geliştirmeliyiz.
Cevap: E
20. "Millet ve biz yok, birlik hâlinde millet var. Biz ve millet ayrı ayrı şeyler değiliz." Milliyetçilikle açıklanabilir. "Şüphesiz fikirlerin, inanışların başka başka olmasından şikâyet etmek lazımdır. Çünkü bütün fikirler ve inanışlar, dogmalar değil bilimin tarif ettiği yolda birleşirse sorun yoktur. Bu söz laiklikle açıklanabilir. Başladığımız yenilikler bir an bile durmayacaktır, bizden sonraki devirlerde de böyle olacaktır. Bu söz inkılapçılıkla açıklanabilir. Millî iradeye dayanan ve Türkiye'nin geleceğini elinde tutan tek güç TBMM'dir. Bu söz cumhuriyetçilikle açıklanabilir.
Cevap: D

ATATÜRKÇÜLÜK VE ATATÜRK İLKELERİ – TEST 2

1. Türkiye 1929'da ABD'de başlayan Kara Perşembe adını verdiğimiz dünya ekonomik buhranından sonra devletçiliğe geçti. Çünkü bu kriz liberalist ekonomileri batırdı.

Cevap: D

2. Laik devletlerin dini olmaz (kişilerin olabilir) Laik devletler bir dini diğereinden üstün ya da alçak görmez. Laik devletlerde isteyen istediği dine inanabilir.

Cevap: E

3. Dikkat edilirse devlet bir fabrikatörmüş gibi yatırım yapmakta ve işletme açmaktadır. Bu da devletçilikle açıklanabilir.

Cevap: D

4. Hafta sonu tatilinin laik eğitim sistemini geliştirmekle değil, Avrupa ile olan ekonomik ilişkileri geliştirmekle ilgisi vardır.

Cevap: E

5. Türk milletinin istidadı ve kesin kararı, medeniyet yolunda durmadan, yılmadan ilerlemektir. Bu söz inkılapçılıkla, Türk milletindenim diyen insanlar her şeyden önce ve mutlaka Türkçe konuşmalıdır. Bu söz milliyetçilikle ilgilidir. Kurtulmak ve yaşamak için çalışan, çalışmak zorunda olan bir halkız. Bundan dolayı her birimizin hakkı vardır, yetkisi vardır. Bu söz halkçılıkla ilgilidir. Millî egemenlik öyle bir nurdur ki, onun karşısında zincirler erir, taç ve tahtlar batar, mahvolur. Bu söz cumhuriyetçilikle ilgilidir.

Cevap: D

6. Laik devletlerde ülke yönetiminde tüm dinlerin temsilcisi de olsa yönetime karıştırılmaz. Laik devletler devleti pozitif değerler üzerine kurar ve yönetir.

Cevap: B

7. Her üç gelişme de Atatürkçü düşünce sisteminde vardır.

Cevap: E

8. Gençleri tamamen batı kültürüyle yetiştirme kendi kültürümüzü reddetmektir. Olması gereken batının olumlu yanlarını kendi kültürümüzle yoğurmaktır.

Cevap: E

9. Kendi kültürümüzü korumak için irtibatı kısıtlamak doğru değildir. İrtibat yoğun olabilir ancak senin güçlü bir kültürün varsa oradan alması gereken olumlu yanları alır ancak yok olmaz.

Cevap: A

10. Üç öncülün ortak amacı da çağdaş vir toplum yaratmaktır.

Cevap: A

11. Şeyh Sait isyanı, Atatürk devrimlerine özellikle de saltanatın ve halifeliğin kaldırılmasına karşı başlatılmıştır.

Cevap: B

12. Türk inkılabı dogma, hurafe ve batıl inançlara dayanmaz. Ancak şrekli kendini günün koşullarına göre yenileyen çağdaşlığı yakalamaya çalışan bir tutum içindedir.

Cevap: D

13. Sosyal devlet halkını yediren içiren giydiren devlettir. Bu da halkın refahını artırmakla ilgili olduğu için halkçılıkla açıklanabilir.

Cevap: A

14. Halkçılık eşitlikle açıklanabilir. Yani halkın eşit muamele görmesi ve halkın tamamının dengeli bir şekilde yaşam koşullarının artırılmasıyla açıklanabilir. Üçüncü öncül ise hem laiklikle hem de halkçılıkla açıklanabilir.

Cevap: E

15. Cumhuriyetin ilanı halkın yönetime katılmasıdır. Dolayısıyla halkın refahını artırıp halkı yönetime katmakla ilgilidir. Diğer seçenekler sadece halkçılıkla açıklanabilir.

Cevap: A

16. Dikkat edilirse öncüllerde halkın faydasına her türlü fedakarlık yapılmakta ve yaşam koşulları iyileştirilmeye çalışılmaktadır.

Cevap: E

17. Verilen tüm öncüller, Atatürk ilke ve inkılaplarının özellikleri ve amaçları arasındadır.

Cevap: E

18. Ayrıcalık kaldırılması eşit hale getirilmesi demektir. Bu da halkçılıktır.

Cevap: A

İKİ SAVAŞ ARASINDA DÜNYA – TEST 1

- 1929 dünya ekonomik buhranı daha çok batıdaki liberalist ülkeleri etkilemiştir. Bu krizden SSCB gibi sosyalist ülkeler etkilenmemiştir.
Cevap: E
- Türkiye'nin;
Kellogg Paktında
Litvinov Protokolünde
Milletler Cemiyetinde
Balkan Antantı
Möntrö Boğazlar sözleşmesi
Akdeniz Paktı
Sadabad Paktı
Nyon Konferansı
Ankara Paktı gibi oluşumlarda Atatürk döneminde imzası bulunmaktadır.
Cevap: E
- I. Dünya Savaşı'ndan Versay antlaşmasını imzalayarak çekilen Almanya, sonraki süreçte saldırgan ve yayılcı bir siyaset izlemiştir. Bu nedenle II. Dünya Savaşı'nın çıkmasında etkili olmuştur.
Cevap: C
- Türkiye, Litvinov Sözleşmesi ve Kellogg - Briand Paktına imza atmış, 1937'de toplanan Nyon Konferansı'na katılmıştır.
Cevap: E
- 1925 yılında imzalanan Locarno Paktı'na Türkiye katılmamıştır. Litvinov Sözleşmesi'nin öncüsü olan devlet zaten SSCB'dir. Ancak bu sözleşme 1929'da imzalanmış olup Türkiye yer almıştır. Milletler Cemiyeti 1920 yılında kurulmuştur. Türkiye 1932 yılında üye olmuştur. 1928'de Fransa ve ABD öncülüğünde dünya da barış ortamını sağlamak amacıyla kurulan Briand - Kellogg Paktı'nda 1929'da Türkiye ve SSCB de katılmıştır.
Cevap: C
- Kara perşembe, 1929'da New York borsasının çöküşüyle başlayan dünya ekonomik bunalımıdır.
Cevap: B
- 1890'larda Japon imparatoru Mutsuhito'nun başlattığı aydınlanma ve ıslahatlar dönemini Meiji Restorasyonu denir.
Cevap: A
- Hoover ABD, başkanıdır. Dünya ekonomik krizinden sonra borçlu devletlerin borçlarını 1 yıl dondurmak ve devletleri biraz da olsa rahatlatmak için bu Moratoryumunu yayınlamıştır.
Cevap: D
- Lacarno Antlaşması (1925)
Küçük Antant (1920)
Kellogg Paktı (1928)
Cevap: C

- II. Dünya Savaşı öncesinde; Ren, Avusturya, Sudet, Çekoslovakya, Memel gibi bölgeler Almanya'nın işgaline uğramıştır.
Cevap: D
- Bahsi geçen örgüt SS'lerdir. SS'ler 1925 ile 1945 arasında adeta bir ordu gibi hareket edeceklerdir.
Cevap: A
- Mao'nun Çin'de sosyalist devrimi gerçekleştirip Çin Halk Cumhuriyeti'ni kurması 1949'dadır. Dolayısıyla II. Dünya Savaşı'ndan sonradır.
Cevap: C
- Dünya ekonomik buhranının başlaması (1929)
Stalin'in SSCB'de iktidara gelmesi (1925)
Türkiye'de devletçi ekonomi politikalarının başlaması (1930)
Cevap: C
- Sevr Antlaşmasının metni Osmanlıyı bir türlü bölüşemediklerinden orada değil ertesi yıl Sen Remo'da imzalanacaktır. Diğer tüm metinler Paris'te imzalanmıştır.
Cevap: B
- Habeşistan ve Arnavutluk II. Dünya Savaşı öncesinde İtalya'nın işgaline uğramıştır.
Cevap: A
- Rusya'da sosyalistler Bolşevikler ve Menşevikler olmak üzere iki gruba ayrılıyordu. 1917 Ekim devrimini Lenin'in lideri olduğu Bolşevikler yapmıştır.
Cevap: B
- Enver Paşa 1922'de Tacikistan'da şehit edilmiştir ve oraya defnedilmiştir. 1996'da naşı Türkiye'ye getirilip Şişli'ye defnedilmiştir.
Cevap: B
- 1929 Dünya Krizine kadar Türkiye'de liberalist ekonomi modeli uygulanıyordu. Bu kriz liberalist yönetimlere zarar verince Türkiye de devletçi ekonomik modele geçmiş liberalizmi bırakmıştır.
Cevap: E
- 1937'de Akdeniz'de Sovyet gemilerine zarar veren korsanlara zarar vermek ve korsanların faaliyetlerini engellemek için İsviçre'de Nyon Konferansı yapıldı. Bu konferansta Türkiye'yi Dış İşleri Bakanı Tevfik Rüşdü Aras temsil etti.
Cevap: A
- I. Dünya Savaşı'ndan sonra;
İngiltere; Irak, Ürdün ve Filistin
Fransa; Suriye ve Lübnan'ın manda ve himayeciliğini üstlenmiştir.
Cevap: A

II. DÜNYA SAVAŞI – TEST 1

1. Almanya ve dolayısıyla Hitler, II. Dünya Savaşı esnasında Polonya, İsveç, Norveç, Danimarka, Hollanda, Belçika, Lüksemburg ve Fransa gibi ülkelerin işgalinde başarılı olurken, İngiltere ve SSCB'nin işgalinde başarısız olmuştur.

Cevap: E

2. İngiltere başbakanı Churchill ile İngiltere ve ABD Genel kurmay başkanları Kanada'da bulunan Qubeck Konferansına katılmışlardır. Burada daha sonradan yapılacak olan Normandiya Çıkarmasının planları yapılmıştır.

Cevap: C

3. II. Dünya Savaşı esnasında önce Refik Saydam sonra da Şükrü Saraçoğlu başbakanlık yapmıştır. Recep Peker'in başbakanlık yapması 1946'da olacaktır. Dolayısıyla II. Dünya Savaşından sonradır.

Cevap: E

4. 1945 yılında Türkçe Son Francisco Konferansı'na katılarak BM'nin kurulmuş belgesine imza atmıştır.

Cevap: B

5. İngiliz dışişleri bakanı Eden, Türk Dışişleri Bakanı Numan Menemencioğlu ile görüşmüş ve Türkiye'nin kendi yanlarında savaşa katılmasını istemiştir. Ancak olumsuz yanıt almıştır.

Cevap: E

6. ABD, II. Dünya Savaşına 1941'de Japonya'nın kendisine saldırması üzerine müttefik devletler yanında katılmıştır. Onun katılmasıyla birlikte daha önceden mihrer devletler lehine giden savaş müttefik devletlerin lehine dönüşmüştür.

Cevap: A

7. SSCB savaşın başında Polonya, Estonya, Letonya ve Litvanya'yı işgal etmiştir. Savaşın sonuna doğru ise Almanya'nın işgaline uğrayan Balkan topraklarını elinden alıp bölgede işgalci konumuna kendisi düşmüştür. Ancak Mısır savaş esnasında SSCB'nin işgaline uğramamıştır. Mısır, İngiltere'nin sömürgesiydi.

Cevap: E

8. İnönü Atatürk'ün ölümünden sonra cumhurbaşkanı olmuştur. Dolayısıyla bu gelişme 1938'dedir. 1945'te biten II. Dünya Savaşının bitiminin sonucu olamaz. Ancak II. Dünya savaşından sonra hem Afrika hem de Uzakdoğudaki sömürgeler bağımsızlıklarına kavuşmuş, Savaş suçluları Almanya'da kurulan Nürnberg mahkemelerinde yargılanmış, Soğuk Savaş dönemi başlamıştır.

Cevap: C

9. II. Dünya Savaşı Almanya ve İtalya gibi devletlerin saldırgan tutumları yüzünden başlamıştır. Doğu Bloğu II. Dünya Savaşından sonra kurulmuştur. Ayrıca III. Öncülde verilen Birleşmiş Milletler Cemiyetinin değil Milletler Cemiyetinin görevini yerine getirememesi bu savaşa neden olmuştur.

Cevap: A

10. Sovyet Dış İşleri Bakanı Molotov'dur. Normalde devletlerin dış işleri banakları sorulmaz ancak Molotov'un savaşın gidişatı üzerinde ciddi bir etkisi olduğu için böyle bir soru yazıldı.

Cevap: B

11. İlk ayrılan 1943'te İtalya, sonra 1945'in mayısında Almanya en son ise 1945'in ağustosunda Japonya olmuştur.

Cevap: A

12. Vichy hükümetinin başına Adolf Hitler, Petain'i atamıştır. Bu kişi bir nevi Almanya adına ülkeyi yönetecektir.

Cevap: B

13. Mussolini; İtalya
Churchill; İngiltere
Mutsuhito; Japonya ancak II. Dünya Savaşı esnasında değil 1868 – 1912 arasında Japon imparatorudur. II. Dünya Savaşı esnasında Japon imparatoru Hirohito'dur.
Stalin; SSCB
Rosvelt; ABD lideridir.

Cevap: C

14. Almanya savaş başlamadan önce SSCB ile Dostluk ve Sadızmamazlık Paketi imzalamıştır. Savaş devam ederken ise Türkiye ile imzalamazdır.

Cevap: C

15. Baltık ülkeleri; Estonya, Letonya, Litvanya'dır. Bu ülkeler savaş esnasında SSCB işgaline uğramıştır.

Cevap: C

16. Benelüks ülkeleri; Hollanda, Belçika, Lüksemburg'dur. Bu ülkeler Almanya'nın işgaline uğramıştır.

Cevap: A

17. Radarı ilk kez İngiltere, Almanya'ya karşı Kartal Hücumu esnasında kullanmıştır.

Cevap: B

18. KDV vergisi ilk kez Turgut Özal döneminde getirilecektir.

Cevap: D

19. II. Dünya Savaşı başladığında Refik Saydam ardından da Şükrü Saraçoğlu başbakanlık yapmıştır. Hasan Saka ise 1947'de başbakanlık yapacaktır.

Cevap: D

20. İnönü döneminde; Celal Bayar, Refik Saydam, Şükrü Saraçoğlu, Recep Peker, Hasan Saka ve Şemsettin Günaltay başbakanlık yapmıştır.

Cevap: E

SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ – TEST 1

1. Fransa, batı bloğunda olduğu halde zamanla NATO'nun askeri kanadından ayrılır. Ayrıca Yunanistan da NATO'nun askeri kanadından ayrılacaktır.

Cevap: B

2. Mao Zedung, Çin sosyalist devrimini gerçekleştirmiştir. Ülkesinde "Yüz Çiçek kampanyası" ve "Proleter kültür devrimi" gibi projelere de imza atacaktır.

Cevap: D

3. Batı Avrupa Birliği 1948'de İngiltere, Fransa, Hollanda, Belçika, Lüksemburg gibi ülkeler tarafından oluşturulmuştur. Bu birlik 1949'da ABD'nin katılımıyla NATO'ya dönüştürülecektir.

Cevap: C

4. Nelson Mandela (1918-1999) 1952'den itibaren Güney Afrika Cumhuriyeti'nin bağımsızlık mücadelesinde görev aldı. 1962'de ömür boyu hapis cezası aldı. 27 yıl aradan sonra 1994'te tüm halkın isteği üzerine affa uğradı ve cezaevinden çıkarıldı. Güney Afrika Devleti Devlet Başkanı seçildi. 1999'a kadar bu görevi sürdüren Mandela bir daha aday olmak istemedi ve 2013'te öldü. Devlet Başkanı olarak yeni bir anayasa oluşturdu ve toprak reformu, yoksullukla mücadele ve sağlığın iyileştirilmesi gibi politikaları uygularken Doğruluk ve Uzlaşma Komisyonu'nu geçmişte yaşanan insan hakları ihlallerini araştırması için oluşturdu. Mandela, anti-sömürgeci ve anti-apartheid görüşü ile uluslararası beğeni topladı ve 1993'deki Nobel Barış Ödülü, Amerika Birleşik Devletleri Başkanlığı Özgürlük Madalyası ve Sovyet Lenin Nişanı da dahil olmak üzere 250'nin üzerinde ödül kazandı. Güney Afrika'da "Ulusun Babası" olarak görülür.

Cevap: B

5. Atatürk'ü Koruma Kanunu 1950'de Adnan Menderes döneminde çıkarılacaktır. Diğer gelişmeler İnönü dönemiyle ilgilidir.

Cevap: E

6. Demokrat Parti iktidarı, 1950 - 1960 arasıdır. AET ile Ankara Antlaşması 1963'te yapılmıştır.

Cevap: E

7. Anıtkabir'in inşasına İnönü döneminde başlanmış, tamamlanması Adnan Menderes döneminde olmuştur. Anıtkabir'in mimarları, Orhan Arda ve Emin Onat'tır.

Cevap: B

8. Bursa Olayı, 1933'te Ezanın Türkçe okunmasına bir tepkidir. Diğer gelişmeler Demokrat Parti döneminde gerçekleşti.

Cevap: C

9. Hasan Saka 1948-1949'da Şemseddin Günaltay 1949-1950'de Adnan Menderes 1950-1960 arasında başbakanlık yapmıştır. Dolayısıyla her üçü de Soğuk Savaş döneminde görev yapmıştır.

Cevap: E

10. Ege Üniversitesi 1955'te ODTÜ 1956'da İstanbul Üniversitesi ise 1933'de kurulmuştur. Soğuk savaş 1945 sonra başladığı için İstanbul Üniversitesi olamaz.

Cevap: E

11. 1955 yılında toplanan Bandung Konferansı, Doğu ve Batı blokları dışında yer alan diğer ülkelerin oluşturduğu Bağılantısızlar Hareketinin oluşmasına ortam hazırlamıştır.

Cevap: D

12. 1960'daki Küba Buhranından sonra SSCB, Küba'daki füzeleri ABD ise Türkiye'deki füzeleri sökmüştür.

Cevap: A

13. 1961 Anayasası sonrası cumhurbaşkanlığına meclis tarafından Cemal Gürsel getirilmiştir.

Cevap: A

14. Avrupa Konseyi 1949'da Avrupa Devletleri arasında kültürel, hukuki ve sosyal ilişkileri geliştirmek için oluşturulmuştur. Ancak diğerleri 1950'den sonra Avrupa Birliği'nin geçirdiği aşamalandır.

Cevap: E

15. Tarihte Soğuk Savaş tabirini kullanan ilk kişi ABD'li siyaset bilimci Bernard Baruch'tur.

Cevap: C

16. 1949'da Çin Komünist devrimini Mao yapmıştır.

Cevap: A

17. Verilen seçeneklerde Güney Kore, Lüksemburg Batı Bloğunda yer alırken Doğu Almanya Doğu Bloğunda yer almaktadır.

Cevap: C

18. Soğuk Savaş Dönemi 1945 ile 1962 arasıdır. Büyük Buhran ise 1929'da olmuştur.

Cevap: E

19. NATO'nun kurulması (1949)
Marshall Yardımlarının yayınlanması (1948)
Truman Doktrininin yayınlanması (1947)

Cevap: B

20. Türkiye seçeneklerde verilen savaşlardan sadece Kore Savaşına Menderes döneminde asker göndermiştir.

Cevap: A

YUMUŞAMA DÖNEMİ – TEST 1

1. 1945'te İsrail devleti yoktu. İsrail Devletinin kurulması 1948'de olmuştur. Dolayısıyla Arap-İsrail savaşları bu tarihten sonra başlamıştır.
Cevap: E
2. Türkiye, Endanezya'da toplanan ve Bağlantısızlar hareketinin temel-lerinin atıldığı Bandung Konferansı'na katılmıştır. Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de yapılan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Türkiye'de yer almıştır. 1969'da kurulan İslam Konferansı Örgütü'ne Türkiye'de aynı yıl üye olmuştur.
Cevap: E
3. 1975 yılında Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de toplanan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı ile Doğu ve Batı blokları birbirine karşı yumuşama mesajı vermiştir. Bu konferansta, Helsinki Nihai Senedi imzalanmıştır. Salt-I ve Salt-II Antlaşmaları sadece ABD ve SSCB arasında gerçekleşen antlaşmalardır. Ping- Pong diplomasisi de Çin ile ABD arasında yaşanmıştır.
Cevap: A
4. Stanislav Petrov adlı nükleer bilim görevlisi güneş ışığı yansımalarının yarattığı yanlış algılamayı önleyerek, nükleer facianın yaşanmasını engellemiş ve 2004'te "Dünya Vatandaşı" ödülüne layık görülmüştür.
Cevap: B
5. Kıbrıs Harekatı sırasında başbakan Bülent Ecevit'idi. Başbakan yardımcısı ise Necmettin Erbakan'dı.
Cevap: A
6. Türkiye'de ilk kez bilgisayar Karayolları Genel Müdürlüğü'nde 1960'tan sonra kullanılmaya başlanmış ve bunu diğer kurumlar takip etmiştir.
Cevap: D
7. 1960'lı yıllarda Kıbrıs sorunu nedeniyle ABD, Türkiye'nin Kıbrıs'a yapacağı harekatı önlemek için tehdit mahiyetinde dışişleri bakanı Johnson tarafından yazılan mektup ile iki ülke arasındaki gerginliği arttırmıştır. Jüpiter Füzelere ABD'nin Türkiye'deki füzelere olup SSCB ile yaşadığı Küba krizi nedeniyle gündeme gelmiştir. Yani Kıbrıs sorunu ile ilgisi yoktur. Kardak Kayalıkları Ege Denizi'nde kayalıklar olup 1996'da Türkiye ile Yunanistan arasında krize neden olmuştur.
Cevap: A
8. 1974'de gerçekleşen harekatten dolayı ambargo uygulayan devlet ABD oldu.
Cevap: C
9. Necmettin Erbakan, Alparslan Türkeş, Süleyman Demirel ve Bülent Ecevit 12 Eylül 1980 darbesi ile siyaset yasağı getirilen devlet adamlarıdır. Mesut Yılmaz siyaset sahnesine 1990'lı yıllarda çıkmıştır.
Cevap: C
10. Doktor Sadık Ahmet, Batı Trakya Türkleri adına Yunanistan parlamentosuna giren ilk Türk milletvekildir.
Cevap: C
11. Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında 1963 yılında yapılan Ankara Antlaşması ile Türkiye'nin bugünkü Avrupa Birliği'ne girmesi yolunda önemli bir adım atılmıştır.
Cevap: D

Doktrin Yayınları

12. Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması (1968) Büyük devletler burada 1 Ocak 1967'ye kadar bir tane bile nükleer silah üretmiş devletlerin nükleer güç kabul edileceğini ve bu tarihten sonra başka hiçbir devletin nükleer silah üretemeyeceğinin kararını aldılar. Buna göre 1 Ocak 1967'ye kadar ABD, SSCB, İngiltere, Fransa ve Çin nükleer silah üretmişti ve artık bu devletlerin haricinde kimse nükleer silah üretemeyecekti. Böylece yeni yeni nükleer silah üreten Fransa ve Çin de konuya dahil edilmişti. Moskova Antlaşmasını Fransa ve Çin'in imzalamasının nedeni de nükleer yarışa yeni girmiş olmalarıydı.
Cevap: D
13. 1962'deki Küba Bunalımında ABD ve SSCB büyük bir kavganın eşigi- ne gelecek ve karşılıklı füzelere Küba ve Türkiye'den sökeceklerdir. Bu durum ise artık Yumuşamanın başlamasına neden olacaktır.
Cevap: B
14. Helsinki Konferansında alınan kararlar;
  - Egemen eşitlik ve egemenliğe saygı,
  - Kuvvet kullanmaktan veya kuvvet kullanma tehdidinden kaçınma,
  - Sınırların ihlal edilmezliği,
  - Devletlerin toprak bütünlüğünün korunması,
  - Anlaşmazlıkların barışçı yollardan çözümü,
  - İçişlerine karışmama,
  - İnsan hakları ve temel özgürlüklere saygı,
  - Halkların eşit haklardan ve kendi kaderlerini tayin hakkından yararlanması,
  - Devletler arasında işbirliği,
  - Uluslararası hukuktan doğan yükümlülüklerin iyi niyetle yerine getirilmesi.
  - Kıtaları vuracak füzelere sınırlandırılması kararı ise SALT II'de alınmıştır.
Cevap: E
15. Bulgar Türklerin ülke göçü esnasında başbakanlık görevinde Turgut Özal bulunuyordu.
Cevap: C
16. Tarihte en büyük ve sonuçları en ağır olan Arap – İsrail Savaşı 1967 (Altı Gün) Savaşlarıdır. Bu savaşta İsrail; Golon Tepeleri, Batı Şeria, Kudüs ve Sina Yarımadasını almıştır.
Cevap: C
17. SSCB, Afganistan'ı işgal ettiği için Moskova Yaz Olimpiyatları protesto edilmiş ve SALT II Protesto edilmiştir.
Cevap: C
18. Hindistan ve Pakistan arasında kalan Keşmir bölgesi yüzünden her iki ülke 1947'den günümüze kadar sorun yaşamaktadır.
Cevap: C
19. SALT I'in imzalanması (1972) Helsinki Nihai Senedinin imzalanması (1975) Camp David Antlaşmasının imzalanması (1978)
Cevap: A
20. Vietnam Savaşı yüzünden 1967'de Uzakdoğuda komünizmin yayılmasını engellemek için ASEAN kurulmuştur.
Cevap: A
21. 1973 Arap - İsrail Savaşlarından sonra ilk kez Mısır bir Arap devleti olarak Camp David Antlaşmasıyla İsrail'i tanımıştır.
Cevap: D

KÜRESELLEŞEN DÜNYA – TEST 1

1. TRT 1964'de kuruldu. 1968'de yayın hayatına başladı. 1981'de ise renkli yayın yapmaya başladı.
Cevap: E
2. Doğalgazın ısınma amacıyla evlerde kullanılmaya başlanması Ankara ilinde 1989'da başlamıştır.
Cevap: A
3. Enver Paşa, 1922'de Tacikistan'da şehit edilmiştir. 1996'ya kadar bu ülkede defnedilmiştir. Ancak 1996'da Türkiye'ye getirilerek Şişli Abide-yi Hürriyet mezarlığına defnedilmiştir.
Cevap: B
4. Yaşar Doğu ve Hamza Yerlikaya güreş alanında, Naim Süleymanoğlu ve Halil Mutlu halter alanında ülkemize altın madalya kazandırmıştır. Ancak Merve Çeliktürk, kiboks alanında çalışmalar yapmasına rağmen altın madalya kazandırmamıştır.
Cevap: E
5. 1980 darbesinden sonra Süleyman Demirel, Bülent Ecevit, Alparslan Türkeş ve Necmeddin Erbakan'a siyasi yasaklar getirilmiştir. Ancak Turgut Özal'a herhangi bir siyasi yasak getirilmemiştir.
Cevap: D
6. Fatih Sultan Mehmet köprüsü 1988'de faaliyete geçmiştir. Bu köprüyü Boğaziçi köprüsü ile karıştırmamak lazım Boğaziçi köprüsü ise 1973'te faaliyete geçmiştir.
Cevap: D
7. Turgut Özal 1989'da cumhurbaşkanı olmuştur. 1993'te ölümüne kadar da bu görevinde kalmıştır. Dolayısıyla bahsi geçen yıllarda başbakanlık yapmamıştır.
Cevap: B
8. Ege Üniversitesi 1955'te Menderes döneminde açılmıştır. Diğer gelişmeler 1960 - 1970 arasındadır.
Cevap: A
9. Fahri Korutürk, 1973 ile 1980 arasında sadece cumhurbaşkanlığı yapmamıştır. Ancak diğer seçeneklerde verilenler farklı dönemlerde hem başbakanlık hem de cumhurbaşkanlığı yapmıştır.
Cevap: C
10. 1980 öncesinde kurulan üniversiteler aşağıda liste halinde verilmiştir. Ancak Marmara Üniversitesi 1981'de kurulmuştur.
  - 1933 İstanbul Üniversitesi
  - 1946 Ankara Üniversitesi
  - 1946 İTÜ
  - 1955'te Karadeniz Teknik Üniversitesi
  - 1955'te Ege Üniversitesi
  - 1956'da ODTÜ
  - 1957'de Erzurum Atatürk Üniversitesi
  - 1967'de Hacettepe Üniversitesi
  - 1971'de Boğaziçi Üniversitesi (Robert Koleji değiştirilerek)
  - 1973'te Dicle Üniversitesi
  - 1973'te Çukurova Üniversitesi
  - 1973'te Anadolu Üniversitesi
  - 1974'te Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
  - 1975'te İnönü Üniversitesi
  - 1975'te Fırat Üniversitesi
  - 1975'te Ondokuz Mayıs Üniversitesi
  - 1975'te Selçuk Üniversitesi
  - 1975'te Uludağ Üniversitesi
  - 1978'de Erciyes Üniversitesi

Cevap: B

11. Ankara adlı roman Kurtuluş Savaşını konu alan ilk film değildir. Diğer seçenekler doğrudur.
Cevap: E
12. Kurbankulu Berdimuhammedov, 2006 yılında Sapar Murat Niyazov'dan sonra Türkmenistan cumhurbaşkanlığı görevine getirilmiştir.
Cevap: A
13. ASEAN ve CENTO günümüzde yoktur. Ancak Bağlantısızlar Hareketi günümüzde de varlığını sürdürmektedir. Günümüzde genel sekreterliğini İran cumhurbaşkanı Hasan Ruhani yürütmektedir.
Cevap: A
14. İran-İrak savaşı 1980 ile 1988 arasında yaşanmıştır. Doğu bloğu ise 1990'dan itibaren dağılmaya başlamıştır. Dolayısıyla sonuç olamaz.
Cevap: E
15. İslam Kerimov Özbekistan'da 2017'ye kadar liderdi ancak öldü. Nursultan Nazarbayev ise Kazakistan'da 1991'den günümüze kadar devlet başkanlığı yapmaktadır. Ancak Asker Akayev 2005'te Lale devrimiyle Kırgızistan devlet başkanlığı görevinden alınmıştır.
Cevap: B
16. 1991'de Semey nükleer deneme alanını kapatan devlet Kazakistan'dır.
Cevap: D
17. Türkiye NATO'ya 1952'de üye oldu. BM'ye ise 1945 yılında üye oldu. AB'ye ise aday ülke statüsündedir.
Cevap: C
18. 1988 yılından beri Azerbaycan ile Ermenistan arasında yaşanan sorun Dağlık Karabağ sorunudur.
Cevap: B
19.
  - Naim Süleymanoğlu 1988'de altın madalya kazanmıştır.
  - 1970 ile 1980 arasında Türkiye'de aşağıdaki gelişmeler yaşanmıştır;
  - 1971'de Ankara – Tahran arası demiryolu açılır.
  - 1971'de TOFAŞ kurulur.
  - 1971'de Boğaziçi Üniversitesi kurulur. (Robert koleji değiştirilerek)
  - 1972'de Cemal Kamacı Avrupa boks şampiyonu olur.
  - 1973'te Boğaziçi köprüsünün inşaatı biter.
  - 1973'te İnönü ölür. (CHP'nin başına Ecevit geçer.)
  - 1974'te CHP – MSP koalisyonu esnasında Kıbrıs Barış Harekati düzenlenir.
  - 1975'te I. Milliyetçi Cephe (MC) hükümeti AP – MHP – MSP tarafından kurulur.
  - 1977'de II. Milliyetçi Cephe (MC) hükümeti AP – MHP – MSP tarafından kurulur. (Türk siyasal hayatında gensoru önergesiyle düşürülen tek hükümet)
  - 1978'de CHP – Bağımsızlar koalisyonu kurulur. (Bu esnada Maraş olayları olur)
  - 1979'da III. Milliyetçi Cephe (MC) hükümeti AP – MHP – MSP tarafından kurulur. (Bu hükümet 24 Ocak Kararlarını alır. Türkiye'yi tam liberalizme götüren kararlar)
20. 1989'da Kadife Devrimin gerçekleştiği, 1993'te Çek Cumhuriyeti ve Slovakya olarak ayrılan devlet Çekoslovakya'dır.
Cevap: D

LİSANS COĞRAFYA ÇÖZÜMLER

TÜRKİYE'NİN COĞRAFİ KONUMU – TEST 1

1. Eski Türkler, yerleşik yaşama geçmekle beraber orak, saban gibi tarım aletlerini de kullanmaya başlamışlardır. Diğerleri göçebelikte de olabilecek unsurlardandır.
Cevap: C
1. Gece gündüz süre farkı ekinokslarda eşit olduğu için gece – gündüz süre farkı sıfır olur. Diğer tarihlerde kuzeye gidildikçe bu fark artar.
Cevap: B
2. Çanakkale ile Erzurum aynı enlem üzerinde yer aldıkları için Tan ve grup süreleri aynıdır. Trabzon ve Diyarbakır ise aynı meridyen üzerinde yer aldıkları için (aynı boylam) yerel saatleri aynıdır.
Cevap: B
3. Yer şekillerinin çok engebeli olması Türkiye'nin Dünya üzerindeki siyasi ağırlığını etkilemez, diğer şıklarda verilenler Türkiye'nin dünya üzerindeki önemini artırmaktadır.
Cevap: D
4. Karaman ve Kırıkkale'nin enlemlerine bakıldığında Karaman daha güneyde Kırıkkale ise daha kuzeyde yer alır. Bu durumda Karaman'da gölge boyu daha kısa olur.
Cevap: C
5. 21 Haziran tarihinde kuzeye doğru gidildikçe gündüz süresi uzarken, güneye doğru gidildikçe gündüz süresi kısalır. Gündüz süresinin daha kısa olabilmesi için Mersin'in (Silifke) güneyinde yer alması gerekir. Bundan dolayı Cevap: Hatay olur.
Cevap: E
6. Doğu batı yönünde birbirine en uzak olan kentler arasında yerel saat farkı fazladır. Verilen iller arasında yerel saat farkının en fazla olduğu kentler Muş ve İzmir'dir.
Cevap: C
7. Sosyo – kültürel değerler, politik değerler, ekonomik değerler ve askeri değerler zamanla değişebilir; fakat Türkiye'nin jeomorfolojik özellikleri, arazi yapısı gibi özellikler kısa sürede değişmez. Bu yüzden bunlar değişen unsurlar arasında yer almaz.
Cevap: A
8. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer aldığı için güneye doğru gidildikçe çizgisel hız artar. Kuzeyden esen rüzgârlar sıcaklığı düşürürken güneyden esen rüzgârlar sıcaklığı artırır.
Cevap: C

9. Yaz saati uygulamasında Iğdır'ın yerel saati ulusal saat olarak kabul edilir. Verilen kentler arasında Iğdır'a en yakın il Artvindir. Bu fark en az olur.
Cevap: D
10. Azerbaycanın Karadeniz ile kıyısı bulunmaz. Hazar denizi ile kıyısı bulunur.
Cevap: B
11. Türkiye orta kuşakta yer aldığı için yıllık sıcaklık değişimi fazladır. Bu durum dört mevsimin belirgin olarak yaşanması ile ilgilidir.
Cevap: D
12. Türkiye Kuzey yarım kürede yer aldığı için 21 Aralık'ta en uzun gece, en kısa gündüz yaşanır. 21 Aralıktan sonra gündüzler uzamaya geceler ise kısaltmaya başlar.
Cevap: C
13. Ankaradan hareket eden gözlemci güneşin daha erken doğduğunu, doğuya doğru; grup – tan (alacakaranlık) süresinin kısaltmasını güneyde görür. Yani kişi Güneydoğuya doğru gitmiştir. Antalya Ankara'nın güney batısında yer alır.
Cevap: B
14. Özel konum demek, göreceli konum demektir. Kısa mesafede farklı iklim özelliklerinin görülmesi yer şekilleri ve denizellikten kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla özel konumu ile ilgili bir sonuçtur.
Cevap: C
15. Kastamonu ve Silifke aynı boylam üzerinde yer alır. Aynı boylam üzerinde yer aldığı için öğlen vakitleri, yerel saatleri aynıdır. Ancak Güneş ışınlarının geliş açısı farklıdır. Silifke ışınları büyük, Kastamonu ise daha küçük açıyla alır.
Cevap: B
16. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer aldığı için 21 Haziran'da yaz mevsimi yaşar. Türkiye Güney Yarım Küre'de yer alsaydı 21 Haziran'da kış mevsimi başlardı.
Cevap: A
17. Mutlak konum demek, matematik konum demektir. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer aldığı için dağların güney yamaçları daha fazla ısıtır. Bu durum bakı etkisiyle açıklanır.
Cevap: B
18. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer aldığı için güneyden kuzeye doğru sıcaklık ve denizlerdeki buharlaşma oranı azalır. Bu duruma bağlı denizlerdeki tuzluluk oranı da azalmaktadır.
Cevap: D

TÜRKİYE'NİN COĞRAFİ KONUMU – TEST 2

1. Türkiye'nin aynı enlem ve boylam değerleri ile Güney yarım kürede yer aldığını düşünürsek Meridyen aralıkları ülkenin güneyinde daha geniş değil daha dar olurdu.
Cevap: B
2. Türkiye'nin farklı sıcaklıklardaki hava kütleleri arasında kalması (çep-heler), rüzgârların daha çok batı yönlü olması (Batı rüzgârları), turuncgiller ve zeytin tarımının geniş alanlarda yapılabilmesi ve yıl içinde farklı mevsimlerin görülebilmesi Türkiye'nin Orta Kuşak ülkesi olduğunu kesin olarak kanıtlar.
Cevap: E
3. Türkiye ile ilgili olarak tarım ürünlerinin olgunlaşma süresinin batıdan doğuya doğru uzaması, yükselti yani özel konumun sonucu iken diğerleri matematik konum ile açıklanır.
Cevap: A
4. Ankara ve Erzurum'da kar erimelerinin farklı zamanlarda başlamasının sebebi yükseltidir. Verilenler arasında yükselti ile ilgili olan Kütahya'da yağmur yağarken Sivas'ta kar yağmasıdır.
Cevap: D
5. Ekvatordan kutuplara doğru gidildikçe Tan ve grup süresi uzar. Verilen merkezlerde tan ve grup süresinin en uzun olduğu kent Rize'dir.
Cevap: D
6. Kuzeye gidildikçe çizgisel hızın azalması, 21 Haziran'da gündüzlerin gecelerden uzun olması, güney yamaçların daha fazla ısınması Türkiye'nin Kuzey Yarım Küre'de olduğunu kesin olarak kanıtlar.
Cevap: C
7. 21 Haziran'da hangi yarım kürede hareket edilirse edilsin kuzeye gidildikçe gündüz süresi uzar. Bu durum Türkiye'nin yarım küresi hakkında kesin bilgi vermez.
Cevap: A
8. Türkiye'de gölge boylarının en kısa olduğu gün 21 Haziran'dır. Yılın en sıcak günü değildir. Isınma bir ay gecikme ile gerçekleşir. Bu durum ısı birikimiyle açıklanır.
Cevap: B
9. Türkiye ile ilgili aşağıda verilen yer– tarım ürünü eşleştirmelerinden
A) Rize de çay = Özel konum
B) Malatya'da kayısı = Özel konum
C) Iğdır'da pamuk = Özel konum
D) Anamur'da muz = Özel konum
E) Gaziantep'te zeytin = Matematik konumla açıklanır.
Cevap: E

Doktrin Yayınları

10. Türkiye'nin boğazlara sahip olması, Ortadoğu petrol bölgelerine yakın olması, Asya ve Avrupa arasında yer alması, eski tarihi ticaret yollarının geçmesi jeopolitik önemini artıran özelliklerdendir.
Cevap: C
11. Türkiye'nin dördüncü jeolojik zamanda toptan yükselmesi ve akarsularında hidroelektrik enerji potansiyelinin yüksek olması özel konum ile açıklanır.
Cevap: D
12. Akdeniz kıyılarının Karadeniz kıyılarından sıcak olması Türkiye'nin özel konumunun sonuçlarından değildir. Bu durum matematik konumun (Enlem ile açıklanır) sonucudur.
Cevap: B
13. Türkiye'de, çizgisel hızın en fazla Hatay'da olması ve 21 Haziranda en kısa gölgenin oluşması matematik konum ile açıklanırken, kısa mesafelerde farklı iklim özelliklerinin görülmesi ve Ekinokslarda gece-gündüz sürelerinin eşit olması Matematik konumla ilgili kesin bilgi vermez.
Cevap: D
14. Türkiye'nin transit yolların kavşağında bulunması, önemli enerji nakil hatlarının geçmesi, kıtaları bağlayan boğazlara sahip olması jeopolitik önemini artıran özelliklerdir.
Cevap: E
15. Etrafının denizlerle çevrili olması (deniz turizmi), yüksek dağların yer alması (kayak) aktif fayların olması (kaplıca) turizmin gelişmesinde önemli rolü olmuştur.
Cevap: C
16. Aynı enlemdede yer alan Antalya ve Şanlıurfa'nın sıcaklık ortalamaları aynı değildir. Bu durum üzerinde karasallık – denizlilikle basınç ve rüzgârlar etkilidir.
Cevap: C
17. Tek ortak saatin kullanılması ve en doğusu ile batısı arasında 76 dakikalık zaman farkının olması Türkiye'nin 26 – 45 Doğu meridyenleri arasında yer alması ile ilgilidir.
Cevap: C
18. Türkiye ile ilgili özelliklerden kuzeyden esen rüzgârların sıcaklığı düşürmesi, gölge yönünün kuzeyi göstermesi, Akdeniz'de deniz turizm sezonunun daha uzun sürmesi ve güneş ışınlarının güney bölgelere daha büyük açıyla gelmesi Türkiye'nin Kuzey yarım kürede yer almasının sonucudur.
Cevap: C

TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİ – TEST 1

1. Türkiye'deki nehirlerde eğim fazla olduğu için taşımacılık için uygun değildir. Ayrıca Rafting, Kano gibi su sporlarının yapıldığı akarsularda genellikle yatak eğimlerinin fazla, akış hızının yüksek olması gereklidir. Türkiye'de de akarsular yatak eğimi fazla olduğu için rafting sporlarına uygundur.
Cevap: B
2. Fay hatlarının olduğu arazilerde kaplıca – termal kaynakla, deprem riski fazla olup yakın jeolojik zamanlara ait alanlar vardır. Masif araziler ise birinci zamanda oluşan eski arazilerdir.
Cevap: E
3. Türkiye, Orta Kuşakta yer aldığı için buzullara daha çok yüksek dağların zirvelerinde rastlanır. Yukarı Murat – Van Bölümü buzul alanlarının görüldüğü yerlerdendir.
Cevap: E
4. Çabuk eriyebilen, kireçli yani kalkerli arazilerin yaygın olduğu alanlarda lapy, dolin, uvala ve polye gibi karstik şekillere rastlamak mümkündür. Türkiye'de bunun en fazla görüldüğü yerler Akdeniz Bölgesidir. Burdur ve Isparta çevresinde (Göller yöresinde) yoğun olarak görülür.
Cevap: C
5. Bir akarsuyun denize döküldüğü yerde delta oluşabilmesi için kıta sahanlığının geniş, kıyının sığ, gelgit etkisinin az, akarsuların bol alüvyon taşıması gerekir.
Cevap: C
6. Dağların denize paralel uzandığı yerlerde kıta sahanlığı dar, kıyı derin, denizin iç kesimlere fazla sokulmadığı, ulaşımın ise zorlukla gerçekleştirildiği alanlar mevcuttur. Cephe yağışlarının görülmesi ise Orta Kuşakta olmasının sonucudur.
Cevap: C
7. Yeşilirmak Çarşamba, Büyük Menderes Balat, Göksu Silifke, Seyhan ve Ceyhan Çukurova deltalarını oluştururken, Gediz Nehri Menemen deltasını oluşturur. Dikili deltasını ise Bakırçay oluşturur.
Cevap: E
8. Türkiye'nin yüksek ve engebeli bir ülke olması, sıcaklık farkının fazla olması Gerçek Sıcaklık ile İndirgenmiş Sıcaklık arasındaki farkın fazla olması, ekili dikili alanların azalması ve akarsuların enerji potansiyelinin fazla olması gibi sonuçlar üzerinde etkilidir. Yıl içinde sıcaklık değişimlerinin fazla olması dört mevsimin görülmesine bağlıdır. Bunu matematik konum ile açıklarız.
Cevap: A

9. Türkiye'de sert alanlarda kırıklı dağların oluşturduğu horst – graben sistemleri Ege Bölgesi'nde yaygın olarak görülür. Ayrıca Hatay'daki Amanos Dağları bu şekilde oluşmuştur.
Cevap: C
10. Depremlerde meydana gelen zararı en aza indirmede binaların sıkı yapı denetiminden geçmesi gerekir. Kullanılacak malzemenin hafif ve esnek olması, yerleşim yeri seçilecek alanın sağlam zeminler üzerinde olması, depremlere mücadele eden ve çabuk hareket eden kurumların varlığı önemlidir. Ağaçlandırma ise daha çok erozyon için alınan önlemler arasında gösterilir.
Cevap: C
11. Van Gölü - Volkanik Set Gölü, Marmara Gölü - Alüvyon Set Gölü, Tortum Gölü - Heyelan Set Gölü, Akyatan Gölü - Kıyı Set Gölü iken Nemrut Gölü - Krater Gölüdür.
Cevap: E
12. Dağların denize paralel uzandığı alanlarda kıyı ile iç kesimler arasında iklim farklılıkları daha fazladır. Kıyı Ege'de dağlar denize dik uzandığı için bu farklılık daha az gözlenir.
Cevap: E
13. Doğu Anadolu Bölgesi'nde akarsuların enerji potansiyelinin fazla olmasının temel sebebi yatak eğimlerinin fazla olmasına bağlı olarak akış hızlarının yüksek olmasıdır.
Cevap: B
14. Akarsularda ulaşımdaya yararlanabilmek için denge profiline yakın, vadi derinliğinin ve genişliğinin fazla olması gerekli olup, rejimlerinin düzenliliği önemlidir.
Cevap: C
15. Yer şekillerinin engebeli olduğu yerlerde Gerçek Alan ile İzdüşümü Alan arasındaki fark fazladır. Harita incelendiğinde Hakkâri Bölümü, Menteşeler, Taşeli ve Batı Karadeniz'de engebe fazladır. Haran Ovası ve çevresinde engebenin az olmasından dolayı bu fark az olur.
Cevap: D
16. Yer şekillerinin engebeli olması yerleşme alanlarını ekili dikili alanları, turizm olanaklarını ve erozyonu etkilerken arazinin litolojik (taş) yapısını etkilediği söylenemez.
Cevap: E
17. Türkiye'de yükselti ve engebe; tarım ürünlerinin olgunlaşma zamanlarını, bitki örtüsünü, karlı gün sayısını yetiştirilen ürünleri etkilerken güney bölgelerdeki ürünlerin önce olgunlaşması enlemle ilgilidir.
Cevap: E
18. Türkiye'de heyelanın görüldüğü yerler ile erozyonun görüldüğü yerlerde eğim ve engebenin fazla olduğu söylenebilir; ancak her ikisinin görüldüğü yerde yağış rejiminin düzensiz bitki örtüsünün cılız olduğu söylenemez. Örneğin heyelanın görüldüğü Karadeniz Bölgesi'nde bitki örtüsü gür, yağış rejimi düzenlidir.
Cevap: A

TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİ – TEST 2

1. Fiziki haritadaki renkler yükselteleri göstermektedir. Yükselti bakımından benzer olan yerlerde kullanılan renkler aynı olur. Seçenekler incelendiğinde Iğdır ve Konya yaklaşık aynı yükseltilededir; ama diğerlerinde biri kıyıda diğeri içeride ve yükseklikleri farklı olduğu için renkler farklılaşmaktadır. **Cevap: C**
2. Dağların denize paralel ve yakın olduğu yerlerde dalga aşındırması ile meydana gelen yer şekillerine falez denir. Harita incelendiğinde Yıldız Dağları, Batı Karadeniz, Doğu Karadeniz ve Teke – Taşeli platolarında falezlere rastlanılırken, Çukurova'da dağlar içerden başladığı için falezlere rastlanılmamaktadır. **Cevap: E**
3. Dağların denize göre uzanışından dolayı denizel iklimin iç kesimlere girme mesafesi değişebilmektedir. Orta Karadeniz, Güney Marmara, Yıldız Dağları ve Kıyı Ege'de nemli iklim içlere nispeten girebilmektedir. Ancak Doğu Karadeniz'de dağlar daha yüksek ve kıyıya yakın olduğu için kıyı ile içler arasındaki iklim farklılığının daha fazla olduğu görülür. **Cevap: C**
4. Türkiye'de ortalama yükseltinin fazla olduğu yerlerde buzul şekilleri daha yaygın olarak görülür. Bundan dolayı Doğu Anadolu bölgesinde buzul alanları daha geniş yer kaplar. **Cevap: D**
5. Doğu Anadolu Bölgesi'nden kaynağını alan Aras ve Kura nehirleri kış aylarında kar yağışından dolayı debileri azalır, ilkbahar ve yaz başlarında eriyen karlar nehirlerin debilerini artırır. Yağış şekli, yağışın türü değil, oluşumu ile ilgilidir. **Cevap: C**
6. Yer şekillerinin engebeli olduğu yerlerde gerçek alan ile izdüşümsel alan arasındaki fark fazla olur. Tabloda 2 numaralı bölgenin Gerçek Alanı ile İzdüşümsel Alanı arasındaki farkın en fazla olduğu görülmektedir. **Cevap: B**
7. Ceylanpınar Ovası Şanlıurfa, Silifke Mersin, Niksar Tokat, Ergene Edirne'de yer alırken Susurluk ovası Marmara'dadır. **Cevap: E**
8. Depremlerden korunmanın başlıca yolları arasında yüksek ve kayalık alanlara yerleşmek, binalarda kullanılan malzemelerin esnek ve hafif olması gibi özellikler dikkat çeker; ama delta ovalarına ve birikinti alanlarına yerleşmek zemin yapısı açısından uygun olmadığı için tercih edilmemesi gereken alanlar olarak kabul edilir. **Cevap: C**

Doktrin Yayınları

9. Özel konum bir yerde iklim çeşitliliğini artıran en önemli faktörler arasındadır. Seçenekler incelendiğinde Antalya Bölümü'nün diğer bölümlere göre daha engebeli olmasından dolayı denizelliğin de etkisiyle iklim çeşitliliğinin daha fazla olduğu söylenebilir. **Cevap: B**
10. Lapyta, dolin, uvala ve polye gibi karstik şekillerin en fazla görüldüğü yer Akdeniz Bölgesi'nde Antalya Bölümü'dür. **Cevap: D**
11. Türkiye'de dağların doğu - batı yönlü uzanmasından dolayı akarsuların akış yönü genelde doğu - batı yönlü olarak gerçekleşmektedir. **Cevap: C**
12. Yağış rejiminin düzensiz olması, çayırı ve meraların aşırı otlatılması ve bitki örtüsünün tahrip edilmesi erozyonun sebepleri arasında yer alırken, tarlaların eğime ters sürülmesi bir önlem olarak değerlendirilebilir. **Cevap: A**
13. Türkiye'nin kıyı ovalarında genelde delta ovalarına rastlanıldığı için alüvyal topraklar yaygındır. Bu topraklar humus bakımından çok zengin olup Türkiye'nin en verimli ve en fazla nüfuslanmış alanlarını oluşturur. **Cevap: C**
14. Dicle Nehri üzerinde yapılacak olan bir baraj özellikle Irak üzerinde olumsuz bir etkiye bulunur. **Cevap: B**
15. Yer şekillerinin engebeli olduğu yerlerde (Artvin) tarımda makineleşme tam olarak gerçekleşmediği için bu bölgelerden başka yerlere olan göçler üzerinde makine kullanımının etkisinden söz edilemez. **Cevap: E**
16. Peribacaları bitki örtüsünün cılız olduğu yamaçlarda volkanik araziler üzerinde etkili olan rüzgar, seller ve akarsuların oluşturduğu yer şekilleridir. **Cevap: C**
17. Tefenni, Acıpayam, Kestel Korkuteli, Elmalı ve Muğla Ovaları Karstik ova (polye) özelliği göstermektedirler. **Cevap: D**
18. Silifke, Çukurova, Bafra, Çarşamba, Menemen ve Dikili gibi ovalar delta ovası iken Amik Ovası graben sistemi içerisinde yer alan bir ovadır. **Cevap: E**

TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİ – TEST 3

1. Dağların denize dik uzandığı yerlerde girinti çıkıntından dolayı gerçek uzunluk ile kuş uçuşu uzunluk arasındaki fark fazla olur. Verilen iller düşünüldüğünde İzmir Muğla arasında girinti çıkıntından dolayı bu fark daha fazla olur.
Cevap: A
2. Harita incelendiğinde 1, 3 ve 5 numaralı alanlarda dağların denize paralel uzanmasından dolayı Boyuna kıyılar görülürken, 4 numaralı Ege kıyılarında Enine kıyılar görülmektedir. Dalmaçya kıyıları Teke platosunun güney ucunda Kaş– Finike arasında (II. numara) görülür.
Cevap: E
3. Türkiye'de göllerin ve barajların bazılarında sulama, balıkçılık, taşımacılık, enerji üretimi ve mesire alanları şeklinde ortak olarak yararlanılmaktadır.
Cevap: E
4. Türkiye yakın jeolojik zamanlarda oluşmasından dolayı engebeden dolayı akarsuların enerji potansiyeli, yatak derinlikleri ve akış hızları fazla olup, denge profiline uzaktırlar. Ancak debilerinin düşük olması oluştuğu jeolojik zamanla değil iklim özellikleri ile ilgilidir.
Cevap: D
5. Göller Yöresi'nde akarsuların kanyon vadi oluşturması, kimyasal çözülmenin fazla olması, eriyebilen kayaların yaygın olması ve arazinin karstik özellikleri ile açıklanabilir.
Cevap: E
6. Türkiye'nin bugünkü fiziki görünümünü kazanmasında orojenez (dağ oluşumu), akarsular, volkanizma ve epirojenik hareketler etkili olmuşturlar. Ancak matematik konumdan dolayı buzulların etki alanı daha dardır.
Cevap: C
7. Türkiye'de buzullara yüksek dağların zirvelerinde rastlanmaktadır. Bozdağlar, Karacadağ'da buzul şekillerine rastlanmazken, özellikle Bey dağları, Aladağlar, Ağrı Dağı, Kaçkarlar ve Munzur Dağları'nda rastlanılmaktadır.
Cevap: A
8. Türkiye'de volkanik araziler daha çok volkanik patlamaların fazla olduğu Doğu Anadolu Bölgesi'nde Yukarı Murat - Van Bölümünde yer almaktadır.
Cevap: D
9. Erzurum - Kars Platoları volkanik iç özelliklerinin beraberinde büyükbaş mera hayvancılığının daha yaygın olduğu yerler arasında gösterilir.
Cevap: B

10. Dağların doğu - batı yönlü uzamasına bağlı olarak ulaşım doğu - batı yönlü gelişir, ancak denizel iklim iç kesimlere fazla giremez. Buna bağlı olarak Karadeniz ve Akdeniz Bölgeleri'nde yamaç yağışları etkisi fazladır. Doğuya doğru gidildikçe sıcaklık ortalamasının azalması yükseltinin artmasına bağlı olarak gerçekleşir.
Cevap: C
11. Dağlık ve engebeli arazilerde şiddetli kar yağışı çığ felaketleri ile birlikte ulaşımı büyük ölçüde aksattığı görülmektedir. Harita incelendiğinde 5 numaralı alan yer şekillerinin eğim ve engebenin beraberinde yükseltinin fazla olduğu yer olmasından dolayı çığ olayları ulaşımı aksatan önemli doğal afetler arasında yer alır.
Cevap: E
12. Karadeniz'e dökülen akarsular havzalarına yıl boyu düşen yağıştan dolayı rejimleri daha düzenli olur.
Cevap: C
13. Toros ve Karadeniz dağları Üçüncü Zaman, Zonguldak'taki taş kömürü yatakları Birinci Zaman, Boğazlar ve Ege Denizi Dördüncü Zamanda oluşmuştur.
Cevap: C
14. Kayseri'deki Zamantı Çayı, Göksu, Manavgat ve Zap Suyu yatak eğimlerinden dolayı rafting sporlarının yapıldığı yerler arasındadır. Ancak Küçük Menderes, Büyük Menderes ve Susurluk gibi nehirlerde rafting sporlarının yaygın bir şekilde yapılmadığı görülmektedir.
Cevap: D
15. Kıta sahanlığının geniş olduğu yerlerde dalga biriktirmesi yoluyla adanın karaya bağlanmasına tombolo adı verilir. Türkiye'de Marmara Denizi'nin güneyindeki Kapıdağ Yarımadası ve Sinop burnu buna örnekler.
Cevap: D
16. Bafra Deltası Kızılırmak nehri tarafından oluşturulmuştur. Harran, Amik, Erbaa ve Türhal ovaları tektonik ova özelliğindedir.
Cevap: C
17. Sularını açık denizlere ulaştıramayan akarsular kapalı havza özelliğindedir. Doğu Anadolu Bölgesi'nden kaynağını alıp Hazar Gölüne dökülen Aras ve Kura nehirleri dışındaki akarsular genelde açık havza özelliği göstermektedir.
Cevap: A
18. Türkiye'nin bugünkü jeolojik yapısını kazanmasında etkili olan iç kuvvet orojenez, yani dağ oluşumudur.
Cevap: C

TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİ – TEST 4

1. Nevşehir – Ürgüp çevresindeki peri bacalarının oluşturduğu alanda özellikle volkan tufüne rastlanır.

Cevap: A

2. Türkiye'de göllerde enejî üretimi, sulama, balıkçılık ve taşımacılıktan yararlanır.

Cevap: E

3. Meriç ve Büyük Menderes gibi akarsularda sık sık taşkınların görülmesinin temel sebebi yatak derinliklerinin az olmasıdır.

Cevap: B

4. Birinci zamandan kalan sert anakara üzerindeki arazilere masif adı verilir. Bitlis, Yıldız Dağları, Mentешeler, Zonguldak ve Kırşehir masifken, Gümüşhane masif arazisi değildir.

Cevap: B

5. Türkiye'de barajlardan sulama içme enerji üretimi sel ve taşkınlardan korunmada yararlanır. Ancak bölgeler arası ulaşımı geliştirmek amacıyla baraj yapılmaz, bazı alanlarda ulaşımında yararlanılabılır.

Cevap: A

6. Eriyebilen özellikteki karstik araziler yeraltı suları bakımından zengin, yerüstü suları bakımından fakirdir. Ancak bu arazilerin tarıma elverişli geniş düzlükler oluşturduğu söylenemez.

Cevap: E

7. Delta Ovalarında tarımsal verimin fazla olduğu görülmektedir. Tektonik ovalar daha çok fay hatlarında yer alırken iç ovaların yükseltileri kıyı ovalardan daha fazladır. Ovaların tamamının yoğun nüfuslu olduğu söylenemez. Çünkü iklim şartları önemli ölçüde etkilemektedir.

Cevap: A

8. Delta Ovası'nın olduğu bir yerde alüvyal topraklar, menderes geniş tabanlı vadilere rastlanır. Kıyı sığ olduğu için kıyı set göllerine rastlanabilir. Ancak falezlere aynı noktada rastlanmaz.

Cevap: C

9. Dağların denize paralel uzandığı bir yerde limanların hinterlandı dar, kıyıda girinti çıkıntı az olup yamaç yağışları fazladır. Ancak bu gibi yerlerde delta oluşumunun görülmediği söylenemez.

Cevap: C

10. Ria kıyı tipinde eski akarsu vadilerinin sular altında kalması etkili olurken Dalmaçya kıyı tiplerinde sıradağların sular altında kalması etkili olmuştur.

Cevap: D

11. Erzurum – Kars, Şanlıurfa, Adıyaman ve Haymana Platoları tarım ve hayvancılıkla etkinliklerini sürdürürken Çatalca Kocaeli platosunda sanayi ve ticaret etkilidir.

Cevap: A

12. Fiziki haritalarda renkler tek başına engebeli bir arazi yapısını göstermez, sadece yükselti ortalamalarını gösterir. Yükselti ortalamasının fazla olması ise gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık arasındaki farkın fazla olduğunu, karasal iklimin etkili olduğunu ve sıcaklık ortalamalarının düşük olduğunu kanıtlar.

Cevap: A

13. Köyceğiz gölü alüvyal set gölü iken diğerleri tektonik oluşumludur.

Cevap: C

14. Türkiye'de akarsular denge profiline uzak olmasından dolayı akış hızları fazla, su sporlarına uygun ve enerji potansiyelleri fazladır.

Cevap: B

15. Türkiye yer şekilleri eğimli ve engebeli bir arazi yapısına sahiptir. Ancak birinci zamanda oluşan masif arazilerinin tamamının kıvrımlı bir özellik gösterdiği söylenemez. Örneğin Mentешeler birinci zamandan kalan masif alanıdır; ama kırıklı bir arazi üzerinde yer alır.

Cevap: C

16. Türkiye'nin arazi yapısı incelendiğinde yer şekillerinin düz olduğu yerlerde bile ortalama yükseltinin fazla olduğu görülmektedir. Bunun temel sebebi yakın jeolojik zamanlarda arazinin toptan yükselmesidir.

Cevap: D

17. Terkos, Küçükçekmece, Akyatan, Balık gölleri kıyı set gölüyken Marmara Gölü Alüvyal Set gölüdür.

Cevap: C

18. Türkiye'de volkanların patlamasının ardından çevreye yayılan lavlar akarsu önlerine dolması ile Volkanik set gölleri oluşmuştur. Bu göller en fazla Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer almaktadır.

Cevap: A

TÜRKİYE'NİN İKLİMİ – TEST 1

1. Orta Karadeniz Bölümü, Doğu ve Batı Karadeniz'e göre daha alçak ve sadedir. Bu yüzden deniz etkisi iç kesimlere daha fazla giriş yapar. Bu durum kıyı ile iç kesimler arasındaki farklı azaltır.
Cevap: B
2. I. Grafik Karasal (Mardin)
II. Grafik Akdeniz (Adana)
III. Grafik ise Karadeniz (Rize) iklimine aittir.
Cevap: D
3. Türkiye iklimini etkileyen en önemli faktör yükseltidir. Yükseltiden dolayı ülkenin çoğunda ortalama sıcaklıklar az, karasallık belirgindir.
Cevap: B
4. Nem ve yağış fazla olduğu Batı Karadeniz Bölümü'nde hakim bitki örtüsü ormandır.
Cevap: B
5. Yükselti arttıkça enerji kaybı (ışınma) artar. Verilen iller arasında en yüksek yer Sivas ilidir.
Cevap: E
6. Türkiye kış mevsiminde özellikle İzlanda ve Sibiryası Basınçlarının etkisine girmektedir. Dondurucu etkiyi Sibiryası termik yüksek basıncı yapmaktadır.
Cevap: D
7. Türkiye'de ulaşım maliyetlerinin fazla olmasında özellikle yerçekillerinin etkisi fazladır.
Cevap: D
8. Harita üzerindeki yerlere bakıldığında II ve V arasında Karasallık - Denizellik ve yükselti belirleyici olurken diğerlerinde enlem etkilidir.
Cevap: C
9. Fiziki haritada kahverengi 1000 metre üzeri yerleri ifade eder. Ancak arazinin engebeli olduğunu her zaman göstermez. Örneğin Erzurum – Kars Platosu yüksek, ancak genelde düzlüklerle kaplıdır. Yükseltinin az olduğu yerler için ise her zaman düz denilemez.
Cevap: B

10. Gaziantep çevresinde portakal, zeytin ve maki Akdeniz ikliminin kanıtlarıdır.
Cevap: E
11. İndirgenmiş sıcaklık haritalarında yükseltinin etkisi hesaplanmıştır. Yani yükseltinin etkisi yoktur. İndirgenmiş haritalarda bakının da etkisi yoktur.
Cevap: C
12. Dicle Bölümü'nde kahverengi step toprakları, Doğu Karadeniz Bölümü'nde ise lateritleşmiş topraklar yaygındır.
Cevap: E
13. Van Gölü çevresinde nemli alanlar oluşturduğu için sıcaklık farkları verilen diğer illere göre daha az olur.
Cevap: C
14. Asor ve İzlanda Dinamik (Dünya'nın Günlük Hareketi), Sibiryası ve Basra basıncı (Sıcaklığa bağlı) ise Termik kökenlidir.
Cevap: C
15. İlman karasal ve Akdeniz iklimlerinde yaz mevsimi kuraktır. Karadeniz ve Sert Karasal ikliminde yazlar yağışlıdır.
Cevap: D
16. Karasal alanlarda günlük sıcaklık farkı fazladır. Bu durumun nedeni ısınma ve soğumanın hızlı olmasıdır. İç Batı Anadolu Bölümü karasal bir alanda yer alır.
Cevap: C
17. Altınbaşak Ovası, Güneydoğu Anadolu Bölgesinin güneyinde yer alır. Ova çevresine göre çukur ve az yağış alır. Genelde yüksek ve denizel alanlar fazla yağış alır.
Cevap: A
18. Atmosferdeki nem oranının ve yağış miktarının fazla olduğu yerlerde bulutluluk oranları çok fazladır. Verilen seçenekler incelendiğinde en nemli yer Batı Karadeniz'dir.
Cevap: B

TÜRKİYE'NİN İKLİMİ – TEST 2

1. Verilen kentlerde güneşli gün sayısının en fazla olduğu kent Şanlıurfa'dır.

Cevap: A

2. Verilen grafik Akdeniz İklimi'ni yansıtır. Orta Fırat'ın bir bölümünde Akdeniz İklimi görülür.

Cevap: B

3. Turunçgiller Akdeniz'i, buğday karasal iklimi, fındık ise Karadeniz iklimini temsil eder.

Cevap: E

4. Bir yerin indirgenmiş sıcaklık ortalamasını bulabilmek için o yerin yükselti ortalamasını bilmek gerekir.

Cevap: A

5. Çanakkale Boğazı'nın uzanış doğrultusu rüzgarların yönünü tayin eder. Boğaz güneybatı ve kuzeydoğu yönünden rüzgar alır.

Cevap: C

6. Türkiye'nin en kurak alanı buharlaşma şiddetinden dolayı Güneydoğu Anadolu Bölgesi'dir. Ama en az yağış Konya – Karapınar'a düşer.

Cevap: A

7. Defne, zakkum, Mersin ve kızılçam Akdeniz İklimi'ni yansıtır.

Cevap: E

8. Marmara Bölgesi'nde iklim çeşitliliğine bağlı olarak bitki örtüsü çeşitlidir. Maki, orman ve bozkır türü bitkilere rastlanır.

Cevap: D

9. Yükselim yağışları İç Anadolu'da, cephe yağışları Akdeniz'de, yamaç yağışları ise Karadeniz'de fazladır.

Cevap: C

10. Rize'de turunçgillerin, Iğdır'da pamuğun yetişmesine sebep olan rüzgar föhndür.

Cevap: D

11. Asor yüksek basıncı yazın sıcaklık ve kuraklığı artırır. Çünkü yüksek basınç alanlarında havada kurutucu etki artar.

Cevap: D

12. İzotermeler enlemlere tam paralellik göstermez. Çünkü özel konum unsurları enlem etkisini bozar.

Cevap: D

13. Elazığ'da kışlar ılık olmadığından dolayı zeytin tarımı yapılmaz. Zeytin kış ılıkliği isteyen bir tarım ürünüdür.

Cevap: E

14. Föhn rüzgarları sıcaklığı artırdığı için tarım ürünlerini erken olgunlaştırır. Sel ve heyelanlara sebep olur. Mikro klima alanlarının oluşumunda büyük rol oynar.

Cevap: D

15. Özellikleri verilen yüksek ve karasal olan alan Erzurum - Kars'tır.

Cevap: A

16. Aydın ve İstanbul arasındaki sıcaklık farklılığında enlem etkiliyken diğerlerinde yer şekilleri etkili olmuştur.

Cevap: E

17. Kıyılardan iç kesimlere doğru güneşlenme süresi her yerde belirtildiği gibi artıp, azalmaz. Genellikle güneyden kuzeye doğru azalmıştır.

Cevap: A

TÜRKİYE'NİN İKLİMİ – TEST 3

1. Azonal topraklardan alüvyon topraklar delta ovalarını oluşturmaktadır. Verilen ovalardan Silifke ve Balat delta(Azonal) ovalarıdır. (II ve IV)

Cevap: D

2. Moren topraklar azonal topraklar içerisinde yer alan buzulların oluşturduğu toprak türüdür.

Cevap: B

3. III. numaralı yer Doğu Karadeniz'de yükseltinin fazla olduğu (İç kesimleri) yerdir. Verilen seçenekler arasında çığ riskinin en fazla olduğu yer III. numaralı yerdir.

Cevap: C

4. İzmir ile Kars'ın yağış tutarı Rize'nin yağış tutarından daha azdır. seçenekte fazladır diye belirtilmiş.

Cevap: D

5. Güneydoğu Anadolu Bölgesi Türkiye'de en az yağış alan bölgelerindendir. Burada yer alan Mardin diğerleri içerisinde en az yağış alan yerdir.

Türkiye'de az yağış alan yerler:

Deniz etkisine kapalı ve uzak olan;

- Tuz Gölü,
- Konya,
- Malatya,
- Iğdır,
- Çoruh Vadisi,
- Kelkit Vadisi,
- Ergene Havzası,
- Güneydoğu Anadolu'nun güneyidir.

Cevap: D

6. Nemliliğin fazla olduğu kıyı bölgelerde sıcaklık farkı az olur. Ege Bölgesi'nde dağların kıyıya dik uzanmasıyla nemlilik iç kesimlere kadar sokulabilir. Verilen seçenekler arasında Manisa'da nem fazla ve dolayısıyla sıcaklık farkı daha az olur.

Cevap: D

7. Aylara göre sıcaklık ve yağış değerleri verilmiştir. Buna göre günlük sıcaklık farkı ile ilgili bilgi elde edilemez. Günlük sıcaklık için her güne ait verilerin olması gerekir.

Cevap: E

8. Alüvyal topraklar akarsuların aşındırıp biriktirmesi sonucu oluşmuş topraklardır. Oluşumunda iklimin veya ana kayanın etkisi yoktur. Alüvyal topraklar azonal topraklar grubunda yer alır.

Cevap: E

9. Harita'da işaretli yerlerden V. numaralı yer yükselti farkının fazla olduğu yerdir. Bu duruma bağlı bitki çeşitliliği fazladır.

Cevap: E

10. Harita verilen I. numaralı yerde Akdeniz iklimi görülür. Bitki örtüsü makidir. II. numaralı yerde Karasal iklim görülür. Bitki örtüsü bozkırdır. III. numaralı yerde Sert Karasal iklim görülür. Bitki örtüsü çayırdır.

Cevap: C

11. Muş'ta aşırı kuraklık ve bol yağış görülmediğinden dolayı şekerpancarı üretimi için uygundur. Şanlıurfa – Gaziantep'te kuraklık, Rize ve Trabzon'da ise aşırı yağış engeldir.

Cevap: E

12. I. numaralı yer yağış ve nemin fazla olduğu Menteşe Yöresidir. Orman alanları fazladır. III numaralı yer Orta Karadeniz'de ve orada orman oranı Menteşe Yöresi'ne göre azdır.

Cevap: A

13. Dağların kıyıya paralel uzandığı yerlerde denizden gelen nemli hava kütleleri yamaç boyunca yükselip yağış bırakır. Türkiye haritasında numaralanmış yörelerden V numaralı yer Çukurova'da yer alır. Verilen yerde delta ovaları bulunmaktadır. Yamaç yağışları azdır.

Cevap: E

14. – Yağmur gün sayısının fazla olması
– Bağıl nemin yüksek olması
Karadeniz'in kıyı kesiminde yıllık ortalama güneşlenme süresinin az olmasına sebep olmuştur.

Cevap: D

15. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de (**Mutlak** = matematik konum) yer aldığı için Karadeniz kıyılarında, kış aylarında kuzeyden esen rüzgârların sıcaklığı azaltır.

Cevap: B

16. Türkiye'de yamaçların eğimli olduğu yörelerde, erozyon tehlikeli bir çevre sorunudur.

Haritada IV numaralı yörede (Şanlıurfa çevresinde arazi sade bir yapıya sahiptir) eğime bağlı erozyonun etkisi diğerlerinden daha azdır.

Cevap: D

17. Nem oranının az olduğu kurak karasal alanlarda sıcaklık farkları fazladır. Verilen seçenekler incelendiğinde en karasal yer yükseltiden ve denize uzaklıktan dolayı Erzurum'da yaşanır. Bu yüzden sıcaklık farkının en fazla olduğu yer Erzurum'dur.

Cevap: C

TÜRKİYE'DE NÜFUS VE YERLEŞME – TEST 1

1. Türkiye'de kıyılarda sanayi ve ticaretin yoğun olduğu yerlerde nüfus yoğunluğu fazladır. Göç veren yerlerde ise kadın nüfus oranı erkek nüfus oranından daha fazladır. Doğal nüfus artışının fazla olduğu yerlerde gelişme oranı düşük olduğu için nüfus miktarları azdır, genelde göç vererek nüfus kaybeder.
Cevap: B
2. İş olanaklarının fazla olduğu yerler başka bölgelerden göç alır. Harita incelendiğinde Çatalca - Kocaeli ve Asıl Ege Bölümü diğer bölgelerden göç aldığı görülür.
Cevap: A
3. Menteşe Yöresi, Yıldız Dağları Bölümü Hakkari Bölümü ve Biga Yarımadası'ndaki aşırı eğim ve engebe nüfusun seyrek olmasına sebep olmuştur. Tuz Gölü çevresindeki seyrek nüfuslanmanın sebebi ise karasallık ve az yağıştır.
Cevap: C
4. Biga ve Gelibolu çevresi nem ve yağışın fazla olduğu yerler arasındadır. Buna rağmen engebeli ve eğimli arazi yapısı, ana yollara sapa kalması gibi sebeplerle az nüfuslanmıştır.
Cevap: B
5. Tarımda makineleşme, kırsal kesimlerde doğurganlığın yüksek olması, tarım alanlarının miras yoluyla bölünmesi, kentlerdeki iş olanaklarının köylere göre fazla olması gibi sebeplerle kırdan kente göçler artar. Ancak kırsal kesimde tarımda sulama olanaklarının artması dışarıya göçleri azaltır.
Cevap: C
6. İzmir, Adana, Bursa gibi illerimizin yoğun nüfuslu olmasında ticaret, ulaşım, tarım ve sanayi gibi faktörlerin tamamı etkiliyken, Antalya ve çevresinin nüfuslanmasında uygun iklim şartları ve turizm etkili olmuştur.
Cevap: B
7. İş gücünün ucuzlaması nüfus artışının olumlu sonucudur.
Cevap: A
8. Doğu Karadeniz kıyıları, Çatalca Kocaeli kıyıları, Menteşe kıyıları ve Ege kıyıları yoğun nüfuslanmış iken Taşeli Platosunun kıyılarında falezlere rastlanması, karstik arazilerin varlığı yoğun nüfuslanmayı önlemiştir.
Cevap: E
9. Türkiye'de yapılan nüfus sayımlarının, nüfus artış hızını tespit etmek, yatırımların bölgelere düzenli şekilde yapılmasını sağlamak ve eğitim sağlık hizmetlerini düzenli şekilde yapmak gibi amaçları vardır.
Cevap: D
10. Türkiye'de nüfusun dağılışında yeraltı kaynakları ve sanayi önemli özelliklerdendir. Ereğli'de demir - çelik, Seydişehir'de Alüminyum tesisi, Soma'da santrallerinden, Yatağan'da linyitle çalışan termik santralden dolayı yoğun nüfuslanmıştır. Manisa Akhisar'daki nüfuslanma ise daha çok tarımla açıklanabilir.
Cevap: D

11. Türkiye'de nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı incelendiğinde 2020 yılında nüfusun yüzde 10'u 65 yaş ve üstüne aittir. Buna göre ortalama insan ömrünün çok fazla olduğu söylenemez; ancak genç ve çocuk nüfusun fazla olmasından dolayı nüfusa yönelik yatırımlar fazla olup nüfus artış hızı yüksektir.
Cevap: D
12. Hakkari Yöresi, Yıldız Dağları Bölümü, Biga ve Gelibolu çevresi, Taşeli Platosu gibi yerlerin seyrek nüfuslanmış olmasında engebe temel sebepken Tuz Gölü çevresinde yer şekilleri düz olduğu halde yağış miktarının azlığına bağlı olarak kuraklık etkili olmuştur.
Cevap: E
13. Nüfusun kentlerde yaşaması, kadınların iş hayatına girmesi, eğitim seviyesinin yükselmesi ve sanayileşmenin artmasına bağlı olarak doğum oranları azalma gösterir. Ancak iklim şartları doğum oranları üzerinde doğrudan etkili değildir.
Cevap: E
14. Yer şekillerinin engebeli, tarım alanlarının dar olduğu yerlerde tarımsal nüfus yoğunlukları yüksek çıkar. Harita incelendiğinde Doğu Karadeniz'deki alanlar engebeli olduğu için tarım alanlarının dar olmasına bağlı olarak tarımsal nüfus yoğunlukları fazla çıkar.
Cevap: D
15. Toplam nüfusun toplam yüzölçümüne dağıtılmasıyla aritmetik nüfus yoğunluğu elde edilir. Toplam nüfusun tarım alanlarına dağıtılmasıyla ise fizyolojik nüfus Yoğunluğu ortaya çıkar. Türkiye'de fizyolojik nüfus yoğunluğu aritmetik nüfus yoğunluğundan daha fazladır. Bu durumun sebebi toplam nüfus miktarı aynı olmasına rağmen nüfusun dağıtıldığı tarım alanları toplam yüzölçümüne oranla çok az olmasıdır. Bu durum yer şekillerinin engebeli olması ile açıklanabilir.
Cevap: A
16. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde nüfus miktarı çok az olmasına rağmen nüfus yoğunluğu Türkiye ortalamasının üzerinde çıkar. Bunun temel sebebi yüzölçümünün çok küçük olmasıdır.
Cevap: C
17. İklim şartlarının kurak, yağış miktarının az, bitki örtüsünün cılız olduğu özellikle İç Anadolu Bölgesi ve çevresinde kırsal kesimde yapılar da kerpiç malzeme kullanılır.
Cevap: A
18. Türkiye'de şehirleşme oranı son yıllarda artmaktadır. Özellikle son verilere göre nüfusun neredeyse % 94'ü şehirlerde yaşamaktadır. Bu durum üzerinde ekonomik faaliyet kolları, kadınların iş hayatında aktif olması, eğitim seviyesinin yükselmesi, sanayileşme, ticari faaliyetler etkili olmuştur. Ancak iklim şartları doğrudan etkili değildir.
Cevap: E
19. Yer şekillerinin sade olduğu yerlerde genellikle nüfus yoğunlukları fazladır ancak verilen seçenekler içerisinde Tuz Gölü ve çevresinde bir şekilleri sade olduğu halde nüfus yoğunluğu azdır. Bunun temel sebebi kuraklıktır.
Cevap: D

TÜRKİYE'DE NÜFUS VE YERLEŞME – TEST 2

1. Şehirlerdeki iş imkanlarının fazla olması, tarım alanlarının erozyon sonucu verimsizleşmesi, tarımda makine kullanımı, tarım alanlarının miras yoluyla paylaşılması göçlerin temel sebeplerini oluştururken; sanayi kuruluşlarının kent içinde kalması göçlerin sonuçları arasında yer alır.
Cevap: D
2. Çukurova'daki nüfuslanma tarımla, güneybatı kıyılarımızdaki nüfuslanma turizmle, Zonguldak çevresinde Demir - çelik ve madencilikle açıklanırken, Menteşe Yöresinde ise nüfuslanmanın azalması yer şekillerinin engebeli olmasına bağlıdır.
Cevap: C
3. Karadeniz Bölgesi fazla göç verdiği için kadın nüfus oranı fazla olan bir bölgedir. Kentsel nüfus oranının en fazla olduğu bölge Marmara Bölgesi iken kırsal nüfus oranının en fazla olduğu bölge Karadeniz Bölgesidir. Marmara Bölgesi doğal nüfus artış hızının en az olduğu bölgedir.
Cevap: A
4. Türkiye'de kırsal kesimden kentlere yapılan göçlerin sonuçları arasında tarımsal üretimin azaldığı söylenemez. Çünkü kırsal kesimde tarımda makineleşmeden dolayı ekili dikili alanlarda artış gözlenir. Şehirlerde ise eğitim sağlık hizmetleri aksar. Çarpık kentleşme ortaya çıkar, işsizlik artış gösterir.
Cevap: D
5. Türkiye'de çalışan nüfusun yaş ortalamasının düşük olması buna bağlı olarak demokratik yatırımların artması, çocuk (bağımlı) nüfusun fazla olması, nüfusun yaş ortalamasının düşük olduğunu gösteren özelliklerdendir. Ancak kırsal kesimden kentlere göçlerin yaşanması nüfusunun yaş ortalamasıyla bir ilgisi yoktur.
Cevap: D
6. Türkiye'de çalışanların çoğu hizmet sektöründe istihdam edilmektedir. Nüfus miktarı artmasına rağmen nüfus artış hızında azalmalar görülür. Ancak kadın nüfus miktarı erkek nüfus miktarından fazla değildir.
Cevap: E
7. Türkiye'de enleme bağlı olarak güney kıyılarında yerleşme sınırları daha yüksek olabilir, ancak yükselti ortalamasından dolayı Erzurum - Kars Bölümü'nde daha yüksek yerlerde yerleşmelerin olduğu görülmektedir.
Cevap: A
8. Türkiye'de kırsal kesimlerde yapı malzemesi olarak ahşap, taş kerpiç ve tuf gibi malzemeler kullanılmaktadır. Bu malzemelerin seçiminde iklim şartları doğal çevrede en fazla bulunan malzeme, arazi yapısı etkili olmaktadır.
Cevap: E
9. Türkiye'de tarım alanlarının dar olduğu yerlerde nüfus yoğunluğunun düşük olduğu görülür. Ancak Tuz Gölü çevresinde tarım alanları geniş olduğu halde iklimden dolayı nüfusun seyrek olduğu görülür.
Cevap: B

10. Toprak özellikleri, bitki örtüsü, yer şekilleri ve iklim özellikleri nüfusun dağılışını etkileyen doğal faktörlerken, sanayi, ticaret, turizm ve tarım faaliyetleri beşeri faaliyetler olarak geçer.
Cevap: E
11. Yer şekillerinin sade olduğu geniş tarım alanlarını içinde barındıran sürekli köy altı yerleşmeleri halindeki yerleşkelere çiftlik yerleşmeleri denir. Türkiye'de özellikle Orta Fırat, Adana ve Orta Karadeniz Bölgelerinde çiftlik yerleşmelere rastlanırken Yukarı Kızılırmak, Hakkarî ve Doğu Karadeniz bölümlerinde daha az rastlanır.
Cevap: E
12. Nüfus dağılışının tamamen doğal koşullara bağlı olduğu bir yerde ekonomik faaliyetler doğal çevrenin bağımlılığı altındadır. Böyle yerler için geri kalmış bir yer olduğu söylenebilir.
Cevap: D
13. Türkiye'de köy altı yerleşmelerinde temel geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır. Konut yapımında doğal yapı malzemesi önem kazanır; ancak yerleşmeler toplu değil genellikle dağınık şekildedir.
Cevap: A
14. Ankara, İzmir, İstanbul ve Adana gibi şehirlerin gelişmesinde ticaret, sanayi, tarım gibi faktörler bir arada etkili olurken Karabük'te özellikle Demir - çelik sanayinin etkisi ön plana çıkar.
Cevap: A
15. Türkiye'de 1927 yılından 2021 yılına kadar nüfus miktarı sürekli artmıştır. Bu durum aritmetik nüfus yoğunluğunu sürekli artırmıştır.
Cevap: A
16. Kadınların iş hayatına girmesi, eğitim seviyesinin yükselmesi, sanayi ve kentleşmenin hızla artmasından dolayı nüfus artış hızında azalmalar görülmektedir; ancak doğurganlık oranının fazla olması nüfus artışını artırmaktadır.
Cevap: B
17. Batı Karadeniz'de divanlar, köyü oluşturan her mahalleye verilen isimdir. Genellikle kalıcı niteliklere sahiptir.
Cevap: A
18. Türkiye'de bilimsel araştırmalara gereken önemin verilmemesi, üniversitelerdeki çalışmalarının yetersiz olması, çalışma alanlarının sınırlılığı, bazı meslek dallarındaki ücretlerin az olmasından dolayı beyin göçü yaşanmıştır. Dış ticaret açığının olması daha çok ithalatın fazla olmasıyla ilgilidir.
Cevap: E
19. Verilen seçeneklerde Menteşeler, Yıldız Dağları, Biga, Gelibolu, Tunceli'de nüfusun az olmasında yer şekillerinin engebeli olmasının etkili olmadığını söyleyebiliriz. Ancak Kars - Ardahan çevresinde nüfusun seyrek olmasında engebeden daha çok yükseltti ve iklim şartları etkilidir.
Cevap: D

TÜRKİYE'DE NÜFUS VE YERLEŞME – TEST 3

1. Diğer iller tarıma bağlı gelişme gösterirken Kırıkkale silah sanayisi ve petrol rafinesi kolunda gelişme göstermiştir.
Cevap: D
2. I. numaralı yer suyun fazla olduğu ve engebenin fazla olduğu Doğu Karadeniz Bölümüdür. Burada dağınık yerleşim görülür.
Cevap: A
3. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde kuraklık şiddetli yaşandığından nüfus ve yerleşme su kaynakları kenarlarında toplanmıştır.
Cevap: A
4. Haberleşme, kuaför, eğitim, sağlık hizmet sektöründe yer alırken, inşaat sanayi sektöründe yer alır.
Cevap: B
5. V. numaralı yer Akdeniz'dedir. Orada jeolojik yapının karstik olması malzemenin karstik taşlardan olmasına neden olmuştur.
Cevap: E
6. Karaman Yöresi'nde kuraklıktan ve karasallıktan dolayı nüfus azdır.
Cevap: D
7. Türkiye'nin nüfus yapısı ile ilgili;
  - Kadın nüfusu erkek nüfusundan daha azdır.
  - Kadınlarda ortalama yaşam süresi daha uzundur.
  - Genç nüfus oranı yaşlı nüfus oranından daha fazladır.
  - Kent nüfus oranı %90'ı aşmıştır bilgileri doğru iken
  - birincil faaliyetlerde çalışanların oranı gittikçe azalmaktadır. (Sorduda artmaktadır denilmiştir)
 Cevap: B
8. Ekonomik faaliyetlerin niteliğine bağlı olarak geçici bir süre için yapılan göçlere mevsimlik göç denir. **Giresun** tarımsal amaçlı (fındık toplama) geçici mevsimlik göç almaktadır.
Cevap: B
9. Köy altı yerleşmelerinde nüfusun az olması ekonomik faaliyet kolunun tarım ve hayvancılık olması enerji tüketimini arttırmaz. Enerji tüketimi sanayileşmeye bağlı artar.
Cevap: E
10. Bursa çevresinde betonarme yapı malzemesi görülür. Bursa çevresi – Kerpiç seçeneği yanlıştır.
Cevap: D

Doktrin Yayınları

11. Verilen yerlerde doğurganlık oranının en fazla olduğu yer Güneydoğu Anadolu Bölgesidir. Diğer verilen yerlerde eğitim seviyesinin yüksek olması ve sanayinin gelişmiş olmasından doğum oranı düşüktür.
Cevap: E
12. İhracat gelirlerinin azalması nüfus artış hızının olumlu sonucu değil olumsuz sonucudur.
Nüfus artışının olumlu sonuçları
  - Mal ve hizmetlere talep artar.
  - Üretim artar.
  - Vergi gelirleri artar.
  - Yeni endüstri dalları doğar.
  - İşçi ücretleri ucuzlar.
 Cevap: B
13. İskenderun'da ağır sanayiden dolayı (Demir – çelik) nüfuslanma fazladır.
Cevap: D
14. Bursa'da sanayi, yine ovalarında tarım ve Uludağ kayak merkezleri ve Bursa'nın tarihi yapısından dolayı turizm gelişmiştir.
Cevap: E
15. Bir yörenin gelişme düzeyi ile ilgili;
  - Enerji tüketimi
  - Aktif nüfusun iş kollarına dağılımı
  - Kâğıt tüketimi
  - Doğurganlık oranı bilgi verir. Ancak enerji üretimi kanıt değildir.
 Cevap: A
16. Köy altı yerleşmeleri geçici ve kalıcı diye ikiye ayrılır. Verilen köy altı yerleşmelerinden
  - Bağ evleri
  - Yayla
  - Kom
  - Oba geçici özellik gösterirken Mahalle kalıcı özellik taşır.
 Cevap: B
17. Muğla (Turizmden dolayı) ve Giresun'da (Fındık toplama) yıl içerisinde mevsimlik nüfus değişimi daha çok görülür.
Cevap: B
18. Türkiye'deki kırsal nüfusu oranı 1970 yılında %61 iken 2020 yılında %7'ye düşmüştür. Bu azalma üzerine tarımda sulama olanaklarının artması etkili olmamıştır. Çünkü sulama tarımsal geliri artırır bu durum kırsal alandan kentlere göçü azaltır.
Cevap: E
19. Ekonomik özellikleri göz önüne alındığında Kıyı Ege'de tarım, endüstri ve turizm etkinliklerinin yoğun görüldüğü karma bir bölgedir.
Cevap: D

TÜRKİYE'DE TARIM VE HAYVANCILIK – TEST 1

1. Türkiye'de tarımda verimin en fazla olduğu bölge Marmara, gelirler de ise Ege Bölgesi'dir. Kıyılarda tarım alanlarının dar olmasından dolayı insanlar farklı ekonomik faaliyetlere ilgi duymuştur. Ancak özellikle kıyılarda şeker pancarı tarımının tercih edilmemesi tarım alanlarının dar olmasından dolayı değil daha kârlı ürünleri tercih etmeleridir.
Cevap: D
2. Harita incelendiğinde dağılışı verilen tarım ürünü tütündür. Turunçgiller Doğu Anadolu Bölgesi'nde, şeker pancarı Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yetiştirilmez. Pirincin en yoğun yetiştirildiği yer Ergene Bölümü'dür.
Cevap: C
3. Türkiye'de tarımın problemleri incelendiğinde en büyük sorun tarımda sulamadır. Makineleşme, destekleme alımları, tohum ıslahı, pazarlama sorunları giderek azalmakta olup, sulama sorunu olduğu için çözüm faaliyetleri devam etmektedir.
Cevap: A
4. Sulama problemlerinin azaltılması ürün çeşitliliğini artırmış, tarımın iklime bağımlılığını azaltmıştır. Nadas alanlarını azaltmıştır. Ekili - dikili alanları genişletmiştir. Ancak yılda birden fazla ürün almak tarım alanlarının genişletilmesi, sulama ya da gübreleme ile ilgili değil yaz süresinin uzun olması ile ilgilidir.
Cevap: E
5. Tarımda makineleşme ürün kayıplarını azaltır, ekili dikili alanları artırır. Kırsal kesimden şehirlere göçleri artırır, ancak hasat zamanını kısaltmaz. Hasat zamanı (olgunlaşma) yani olgunlaşma zamanı iklimle ilgili iken makineleşme hasat süresini etkiler.
Cevap: A
6. Verilen illerde yağış miktarının eşit olduğu düşünülürse ortalama sıcaklığın fazla olduğu yerde kuraklık daha fazla hissedileceği için nadasa duyulan ihtiyaç artacaktır. Dolayısıyla Aksaray'da sıcaklık, diğerlerine göre daha fazla olduğu için nadasa duyulan ihtiyaç daha fazla olacaktır.
Cevap: C
7. Tarımda makine kullanımının artması kırsal kesimden kentlere olan göçleri artırmaktadır. Ancak Doğu Karadeniz, Hakkari Bölümü, Menteşe Yöresi gibi yerler engebeli olduğu için zaten makine kullanımının az olmasına bağlı olarak yapılacak olan göçlerin sebepleri tarımda makine kullanımı olamaz.
Cevap: A
8. Türkiye'de yetiştirilen tarım ürünlerinden incir, kayısı, turunçgiller, nohut, fındık ve domates gibi ürünler Türkiye'ye fazlasıyla yetmektedir. Ancak pirinç, muz, kivi ve tropikal ürünler çoğu zaman dışardan alınır.
Cevap: E
9. Türkiye tarımda makineleşmenin tam olarak gerçekleşmemesinde çiftçinin alım gücünün düşük olması, yer şekillerinin engebeli olması ve ürünlerin özellikleri etkilidir. Özellikle zeytin, çay ve sebzeçilik gibi tarımsal faaliyetlerde tamamen makine kullanmak olanaksızdır.
Cevap: E

10. Tarımda ilaçlama arıcılığa, gübreleme ise balıkçılığa büyük zarar vermektedir.
Cevap: B
11. Toprak Mahsulleri Ofisi, Devlet Su İşleri, Ziraat Odaları, Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri gibi kurumlar tarıma destek veren kuruluşlardan iken Devlet Malzeme Ofisi tarıma doğrudan destek veren kuruluşlardan sayılmaz.
Cevap: B
12. Haşhaş Afyon, kayısı Malatya, muz Alanya – Anamur, zeytin Edremit için monokültür iken pirinç daha çok Edirne çevresinde yoğunluk kazanır. Yukarı Kızılırmak'ta (Sivasta) ise belirgin bir tarım ürünü ağırlık göstermez.
Cevap: C
13. Çiftçinin ürettiği ürünün elinde kalmaması ve ucuza satılmaması için bazı tarım ürünlerine devlet tarafından taban fiyatı uygulanarak destekleme alımı yapılır. Buğday, pamuk, çay ve fındık gibi ürünlere destekleme alımı yapılırken, elma, patates ve soğan gibi ürünlere destekleme alımı yapılmaz.
Cevap: D
14. Haritada ekim alanlarının dağılışını gösterilen tarım ürünü pamuktur. Şeker pancarı Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yetiştirilmez. Pirinç özellikle Ergene Yöresi'nde yetişir.
Cevap: A
15. Türkiye'de birçok tarım ürününün son yıllardaki yeterlilik derecesinin azalmasının temel sebebi yanında özellikle tarıma dayalı sanayinin gelişmesidir. Tarıma dayalı sanayinin gelişmesi ile tarım ürünlerini doğrudan satmanın yanında işleyerek satma da ön plana çıkmıştır.
Cevap: C
16. Ekim alanı ve üretim miktarı en fazla olan tarım ürünü buğday, soğuga en dayanıklı tahıl çavdar, tahıllar arasındaki yağ bitkisi mısır, yemek ve içki sanayinde kullanılan ise pirinçtir. Keten ise dokumada kullanılır.
Cevap: C
17. Şeker pancarı, ayçiçeği ve mısır tarımının yapıldığı alanlarda posa üretiminden dolayı özellikle büyükbaş hayvancılık gelişme gösterir.
Cevap: E
18. Türkiye'de iklim şartlarına bağlı olarak değişen sıcaklık ortalamaları farklı yörelerdeki tarım ürünlerinin farklı zamanlarda hasat edilmesini ortaya çıkarmıştır. Bundan dolayı en geç hasat edilen bölge Doğu Anadolu Bölgesi'dir.
Cevap: C
19. Tarımda yapılan ilaçlama bitkiler ve çiçekler üzerinde kalıntıya sebep olmaktadır. Arılar da polen toplamak amacıyla çiçekler üzerinde çalıştığı anda zehirlenen bilmektedirler. Bundan kaynaklı olarak arıcılık zarar görmektedir.
Cevap: A

TÜRKİYE'DE TARIM VE HAYVANCILIK – TEST 2

1. Türkiye'de ekili dikili alanların bölge yüzölçümüne oranının en fazla olduğu bölge Güneydoğu Anadolu Bölgesi'dir.
Cevap: B
2. Yaz sıcaklıklarının fazla, buharlaşmanın kuvvetli olduğu yörelerde tarımda sulamaya duyulan ihtiyaç daha fazla olur.
Cevap: D
3. Tarımda sulama sorunlarının olduğu yerlerde tarımsal üretimde yıldan yıla dalgalanmalar fazla olur. Bu dalgalanmayı azaltmak için özellikle sulama olanaklarının artırılması gerekir.
Cevap: C
4. İç Bölgelerimizde sulama sorunlarından dolayı nadas alanları fazla, tarımsal üretimde dalgalanmalar yıldan yıla artış gösterir. Sıcaklığın fazla olduğu alanlarda kısmen sebzeçilik yapılabilir. Ancak kış sıcaklığının yüksek olmamasından dolayı seracılık gelişmemiştir.
Cevap: D
5. Marmara Bölgesi'ndeki iklim çeşitliliğinden dolayı farklı tarım ürünleri ve bitki örtüleri görülür.
Cevap: B
6. Pamuk yaz sıcaklığı ve kuraklığı isteyen bir sanayi ürünüdür. Harita incelendiğinde Karadeniz Bölgesi'ndeki alanda pamuk tarımının yapılması beklenmez.
Cevap: D
7. Türkiye'de yaz kuraklığı yaşandığı için yaz aylarında akarsuların debileri azalır. Bundan dolayı tarımda sulamada kullanılamaz. Bu olumsuzluğu azaltmak için barajlar yapılır. Böylece akarsuların rejiminden kaynaklanan bu sorun çözülmüş olur.
Cevap: B
8. Türkiye tarımında sulamanın yetersizliği, erozyon, tarım alanlarının miras yoluyla parçalanması, çiftçilerin zirai faaliyetleri bilinçsiz olarak yürütmesi gibi sorunlar vardır. Ancak tarım ürünü çeşitliliği Türkiye'de fazladır.
Cevap: A
9. Ayçiçeği, mısır, buğday, üzüm yedi bölgemizde de yetiştirilebilen tarım ürünleriyken şeker pancarı Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yetiştirilmez.
Cevap: A
10. Tütünde kaliteyi korumak, haşhaş ve kenevirde uyuşturucu ve esrar yapımını önlemek, piriçte sıtma hastalığından korunmak için devlet tarafından sınırlandırılır. Ancak zeytinde böyle bir uygulama yoktur.
Cevap: D

11. Çiftçi sayısının tarım alanlarına dağıtılmasıyla tarımsal nüfus yoğunluğu elde edilir. Türkiye'de tarımsal nüfus yoğunluğunun en az olduğu bölge Marmara Bölgesi'dir. Bunun temel sebebi tarım dışı sektörlerin gelişmiş olmasıdır. Yani çiftçi sayısının azlığıdır.
Cevap: B
12. Türkiye'de sulamanın artması tarımsal verimliliği ve ürün çeşitliliğini artırırken nadas alanlarını azaltır.
Cevap: E
13. Tarımda erken başlayan don olayları tarım ürünlerini olumsuz yönde etkiler. Buna göre özellikle Doğu Anadolu Bölgesi'nde erken biten yaz yani erken başlayan kış tarımsal faaliyetler devam ederken ürünlere ve çiftçilere büyük zararlar vermektedir. Ancak Akdeniz Ege ve Marmara Bölgelerinde don olayları çok nadir görüldüğü için zaten beklenen bir durum değildir.
Cevap: E
14. Çukurova'da yılda birden fazla ürün alındığı gibi sanayi ürünleri üretimi de fazladır. Yaz ayları kurak geçtiği için tarımda sulamaya duyulan ihtiyaç fazladır.
Cevap: A
15. Türkiye'de ormanların en fazla olduğu yörelerde yani Karadeniz Bölgesi'nde fındık, maki alanlarında turuncuğil, bozkır alanlarında ise buğday tarımının yapıldığı söylenebilir.
Cevap: A
16. Tarımda destekleme alımları çiftçinin ürettiği ürünün elinde kalmamasını, fiyat düşüşlerini engellemek, aynı tarım ürününün farklı bölgelerde benzer fiyatlara alınıp satılmasını sağlamak için yapılır. Ancak asıl amaç bazı tarım ürünlerine yönelik değildir. Aslında destekleme alımı Türkiye'de bütün çiftçileri koruma amacını güder.
Cevap: C
17. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin temel amaçları arasında verimi arttırmak, üretim dalgalanmalarını azaltmak bölgeden dışarıya yapılan göçleri azaltmak gibi amaçlar vardır. Ancak bu projenin temel amacı bölgenin temel geçim kaynağını tarıma bağlamak değildir. Tarımın yanında hayvancılık, sanayi, ticaret ve turizm gibi sektörleri de geliştirmek vardır.
Cevap: D
18. Tarımda makineleşme, nüfus artışı, modern tarım yöntemleri ve tarıma dayalı sanayinin gelişmesi tarım alanlarını artırmıştır. Ancak tarımsal ürünlerde çeşitliliğinin artması daha çok sulama ile ilgilidir.
Cevap: D

TÜRKİYE'DE TARIM VE HAYVANCILIK – TEST 3

1. Türkiye'de mera hayvancılığının yaygın olması Veterinerlik hizmetlerinin gelişmemesi, süt kuzu dana kesiminin fazla olması, yerli ırkların kullanılması hayvancılıkta verimin azalmasının sebepleri arasındadır. Ancak et ithalatının olması bunun sebebi değil aslında sonucudur.
Cevap: E
2. Hayvancılıktan elde edilen verimi artırmak için ırkların ıslah edilmesi, veterinerlik faaliyetlerinin geliştirilmesi, yem tüketiminin artırılması ve daha önemlisi besi hayvancılığının yaygınlaştırılması önem kazanır. Meraları genişletmek, hayvan sayısını artırmak ve hayvancılıkla uğraşanların sayısını artırmak hayvancılıkta verimi artırmak için alınması gereken tedbirlerden sayılmaz.
Cevap: C
3. Marmara Bölgesi'nde besi ve kümes hayvancılığının yaygın olarak yapılmasının temel sebebi tüketici nüfusun fazla olmasından dolayı pazarlama imkanlarının gelişmesidir.
Cevap: C
4. Orman içi yollar yapmak, karma ağaçlar dikmek, mesire alanlarını sınırlamak, gözetleme kuleleri yapmak ve orman yangınlarını önlemek ormanları korumak için alınması gereken tedbirlerdendir. Ancak sulama kaynaklarını artırmak ormancılık için değil tarım için yapılan çalışmalardandır.
Cevap: E
5. Konserve ve tekstil, hayvancılığın hammadde oluşturduğu sanayi kollarıdır. Ancak seramik taşa ve toprağa dayalı ham maddeler arasında yer alır.
Cevap: B
6. Kümes Hayvancılığı ve İpek Böcekçiliğinin doğal çevreden daha az etkilendiği söylenebilir; çünkü bunlar genelde kapalı ya da yarı kapalı alanlarda faaliyet gösterir.
Cevap: A
7. Kıl keçisi yetiştiriciliği arıcılık gibi hayvancılık faaliyetlerinin olduğu yörelerde yer şekilleri genelde engebeldir.
Cevap: A
8. Son verilere göre, Türkiye'de İpek Böcekçiliği (yaş koza) üretiminde birinci olan il Diyarbakır'dır.
Cevap: A
9. Türkiye kovan sayısında Avrupa ülkelerinin üzerinde olup bal ihracatı yapan bir ülkedir. Bal üretiminde birinci olan il Ordu'dur. Ancak arıcılığın genellikle engebeli yerlerde yapılmasının sebebi farklı iş kollarının olmaması değil bitki türlerinin çeşitlilik göstermesidir.
Cevap: D

10. Besi ve ahır hayvancılığının en fazla Marmara Bölgesi'nde yapılmasının asıl sebebi meraların daralması değil, fazla göç almasına bağlı olarak nüfus miktarının pazarlama imkanlarını geliştirmesidir.
Cevap: B
11. Deniz balıkçılığın en fazla yapıldığı yer Karadeniz Bölgesidir. Ancak balık çeşitliliği en fazla olan bölge Akdeniz Bölgesi'dir. Türkiye kültür balıkçılığında ihracat yapan ülkeler arasında yer alır.
Cevap: E
12. Kültür balıkçılığının en fazla Ege Bölgesi'nde yapılmasının sebebi kıta sahanlığının geniş olmasıdır.
Cevap: E
13. Karadeniz Bölgesi'nde ormanların daha fazla olması ve ormanların kendini yenileme süresinin daha kısa olmasının sebebi Akdeniz Bölgesi'ne göre yağış rejiminin daha düzenli olmasıyla ilgilidir.
Cevap: D
14. Türkiye'de Karasal iklim şartları hüküm sürdüğü için genellikle bitki örtüsü bozuktur. Bu yüzden küçükbaş hayvancılık daha yaygın olarak yapılır.
Cevap: D
15. Türkiye'de balıkçılıkta teknolojik donanımların yetersiz olması, soğutma sistemlerinin az olması, kıyıların kirlenmesi ve daha önemlisi açık deniz balıkçılığının yapılmamasından dolayı balıkçılık fazla gelişmemiştir. Ancak ithalatın fazla olması balıkçılığın gelişmemesinin sebeplerinden değil sonuçlarındandır.
Cevap: A
16. Meraları ıslah etmek yerine, ırkları geliştirmek, çiftçilere ucuz kredi imkanı sağlamak, veterinerlik hizmetlerini yaygınlaştırmak hayvancılığı geliştiren faktörlerdendir; ancak hayvancılıkla uğraşanların sayısını artırmak tek başına hayvancılığı geliştiren faaliyetlerden sayılmaz.
Cevap: C
17. Arıcılıkta kovan sayısını artırmak tek başına verimi artırmaz; ancak bal ihracatını artırarak arıcılıkla uğraşanları güçlü hale getirmek yeni sezonlarda daha modern arıcılık faaliyetlerini yapmaları için zemin hazırlar.
Cevap: A
18. Bir yörede ormanların yetişebilmesi için yağış rejiminin düzenli olması şarttır; çünkü her mevsim yağışlı olması bitki örtüsünü, orman olmasını sağlar. Karadeniz Bölgesi her mevsim yağışlı olduğu için ormanlar deniz seviyesinde başlar, ancak Akdeniz'de yaz kuraklığı ormanların 700–800 metrelerde başlamasına sebep olur. Bu durum yağış rejimi ile ilgilidir.
Cevap: B

TÜRKİYE'DE MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI – TEST 1

1. Türkiye'de madencilik ihracatın % 3'ünü oluşturur. Dolayısıyla ihracatta madenlerin payı düşüktür.
Cevap: E
2. Volfram ve Asbest ısıya dayanıklı yüksek stratejik maden özelliği gösterir. Volfram ampül telinde, Asbest itfaiye ve astronot elbisesinde kullanılır. Her ikisinin de ısıya dayanıklılığı fazladır.
Cevap: A
3. Verilen madenler ve bu madenlerin çıkartıldığı yerlerle eşleştirmede Krom – Seydişehir seçeneği yanlıştır. Seydişehir'de Boksit çıkarılır.
Cevap: D
4. Özellikleri verilen maden (Paslanmaz çelik üretiminde kullanılır. Dünya rezervlerinin önemli bir kısmı Türkiye'de bulunur. Fethiye, Köyceğiz ve Guleman en önemli çıkarım alanıdır. Antalya ve Elazığ'da işletilir.) kromdur.
Cevap: C
5. Maden ile çıkarıldığı yöre eşleştirmelerinden Fosfat – Hekimhan ibaresi yanlıştır. Fosfat – Mazıdağı'nda çıkarılır, Demir ise Hekimhan'da çıkarılır.
Cevap: E
6. Altın çıkarımında kullanılan kimyasallar (siyanür) doğal çevreyi ve canlılara verdiği zarardan dolayı sürekli kontrol altında tutulmaktadır.
Cevap: B
7. Türkiye'de bulunan maden türü fazla iken maden işleten tesis sayısının az olması öncelikle madenlerin rezerv ve tenör oranlarının düşük olmasıyla ilgilidir.
Cevap: C
8.
  - Elektrikte ve ilaçta kullanılır
  - Tek sıvı haldeki madendir
 özellikleri verilen maden civa olup İzmir – Ödemiş ve Konya - Sarayönü'nde önemli yatakları bulunur.
Cevap: A
9.
  - Oymapınar Barajı bu madenin işletilmesi amacıyla kurulmuştur.
  - Hafif bir maden olduğundan dolayı kullanım alanı geniştir.
  - Otomotiv, uçak ve çeşitli ev eşyası yapımında kullanılır.
  - Akseki ve Seydişehir en önemli çıkarım alanlarıdır.
 özellikleri verilen yeraltı kaynağı Boksit'tir.
Cevap: C

Doktrin Yayınları

10. Karadeniz Bölgesi'nin en önemli madeni verileri arasında Bakır madenidir. Küre, Murgul ve Çayeli'de önemli yatakları bulunur.
Cevap: A
11. Nükleer Enerji; uranyum ve toryum gibi radyoaktif madenlerin atomlarının parçalanmasıyla elde edilmektedir. Türkiye'de yapılması planlanan Nükleer santrallerden biri Sinop diğeri ise Mersin-Akkuyu'dur.
Cevap: C
12. Demir Türkiye'nin ithal ettiği madenlerden biridir. Ancak Demir - çelik ihracatı devam etmektedir.
Cevap: C
13. Türkiye'de maden çeşitliliğinin sebebi genç arazi üzerinde olması değil, farklı jeolojik zamanlarda oluşmasıdır.
Cevap: A
14. Volfram ihraç ettiğimiz yeraltı kaynaklarından biri değildir. Çıkarımı durmuştur. Bu yüzden ithal edilmektedir.
Cevap: D
15. Susurluk, Seyitgazi ve Emet'te çıkarılan maden Bor mineralleridir. İhraç edilir. Çünkü kullanım alanı geniş alan bir madendir.
Cevap: D
16. Türkiye'de toryum ve uranyum kullanım alanı (nükleer enerji santrallerinde kullanılır) henüz yoktur.
Cevap: B
17. İskenderun – Demir - çelik ve Karabük – Demir - çelik sanayi tesislerinin kurulmasında hammaddeye yakınlık yoktur. Karabükte enerji, İskenderun'da ulaşım etkili olmuştur.
Cevap: A
18.
  - Elazığ (Maden)
  - Artvin (Murgul)
  - Kastamonu'da (Küre) çıkarılan yer altı kaynağı Bakırdır.
 Cevap: A

TÜRKİYE'DE MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI – TEST 2

1. Türkiye'de üretilen enerjinin çoğu yenilenemez (Doğalgaz, linyit) enerji kaynaklarından elde edilmektedir.
Cevap: E
2. Hidroelektrik ve jeotermal enerji çevre kirliliğine sebep olmaz, ancak fosil kökenli taş kömürü ve petrol çevreyi kirletir.
Cevap: C
3. Yenilenebilir enerji kaynakları ile ilgili olarak bu kaynakların ekonomik olmaları ve temiz olmalarından dolayı son yıllarda önemi artmıştır.
Cevap: E
4. Türkiye haritasında üç farklı yeraltı kaynağının Türkiye'deki dağılışı şöyledir:
I. Doğal gaz
II. Taş kömürü
III. Linyit yer alır.
Cevap: E
5. Aydın – Germencik jeotermal kaynakla çalışır, diğerleri linyitle çalışır.
Cevap: D
6. Nükleer enerji; uranyum ve toryum gibi radyoaktif madenlerin atomlarının parçalanmasıyla elde edilmektedir.
Türkiye'de yapılması planlanan nükleer santraller Mersin - Sinop ille-
rinde yer alır.
Cevap: C
7. Denizli - Sarayköy jeotermal enerjiden elektrik enerjisi üretimi yapılmaktadır.
• Zonguldak – Çatalağzı = Taşkömürü
• Çanakkale – Bozcaada = Rüzgar
• Kırklareli – Hamitabat = Doğalgaz
• İzmir – Alaçatı = Rüzgar santralleri bulunur.
Cevap: D
8. I. Rüzgar (Alaçatı)
II. Taşkömürü (Çatalağzı)
III. Jeotermal (Sarayköy) enerji kaynakları kullanılır.
Cevap: D
9. Kurulması planlanan enerji santrallerinin enerji kaynaklarına yakınlık derecesi maliyet oranı üzerinde önemli etkiye sahiptir. Buna göre Yukarı Fırat Bölümü petrol enerji santrali açmak maliyet oranını daha fazla yükseltir. Çünkü petrol çıkarımı yada rezervi yoktur.
Cevap: C

10. Türkiye haritasında çıkarılma yeri verilen yer altı kaynakları;
I. taş kömürü (Zonguldak çevresi)
II. fosfat (Mardin – Mazıdağı) doğru verilmiştir.
Cevap: E

11. Türkiye'de petrol çıkarımıyla ilgili olarak "Elektrik üretiminin büyük bir kısmı petrolden elde edilir" ifadesi yanlıştır. Çünkü petrol daha çok motorlu araçlarda kullanılır. Elektrik daha çok kömür ve hidroelektrik-
ten elde edilir.
Cevap: E

12. Türkiye'nin yer şekilleri, akarsuların üzerinde baraj kurmaya elverişlidir. Yer şekillerini düşündüğümüzde Dicle Nehri baraj kurmaya daha elverişlidir. Bunun sebebi yerçekillerinin daha uygun olmasıdır.
Cevap: D

13. Petrol rafinerilerinin ham maddeye uzaklığı maliyet oranını artırmaktadır. Batman'da verilen rafinerilerinde böyle bir durumdan söz edilemez. Çünkü ham maddeye yakınlık vardır.
Cevap: B

14. Yeraltı kaynakları ülkelerin kalkınmasında önemli rol oynar. Yeraltı kaynaklardan olan madenler de gerek hammadde gerekse enerji kaynağı olarak kullanılarak ekonomiye önemli katkı sağlar. Bor farklı alanlarda kullanılırken diğerleri enerji kaynağı olarak kullanılır.
Cevap: C

15. Türkiye verilen enerji kaynaklarından linyit santrallerin açılmasına ağırlık verirse dışa bağımlılığı daha az olur. Çünkü rezervleri daha fazladır. Diğerleri ancak ithalat yoluyla karşılanır.
Cevap: C

16. İzmir, İzmit, Mersin'e ham petrol deniz yoluyla taşınırken, Kırıkkale'ye boru hattıyla taşınır. (Ceyhan – Kırıkkale Boru Hattı)
Cevap: D

17. Jeotermal ve nükleer enerji santralleri iklimden etkilenemez.
Cevap: C

18. • Adana - Sığözü
• Zonguldak - Çatalağzı
Elektrik santrallerinde taş kömürü enerji kaynağı olarak kullanılır.
Cevap: B

TÜRKİYE'DE SANAYİ, ULAŞIM, TİCARET VE TURİZM – TEST 1

1. Türkiye'de sanayileşme sürecinin tamamlanabilmesi için en fazla ihtiyaç sermayedir. İş gücü, ham madde, ulaşım ve pazar Türkiye'de potansiyeli olan güçlerdir.
Cevap: A
2. Haritada verilen yerlerde gelişen sanayi kolu kağıttır. Kağıt fabrikaları genelde hammaddeden dolayı kıyılarda yer alır.
Cevap: B
3. Ham maddenin sanayileşmeyi artırması beklendiğinde Türkiye'de yer altı kaynakları bakımından en zengin bölümü olan Yukarı Fırat Bölümü sanayileşmenin en fazla gelişmesi beklenen yerdir.
Cevap: B
4. Türkiye'de sanayileşmenin gelişmesi için hammadde ve su kaynakları en önemli avantajlardan birisidir, ancak sermaye ve teknoloji eksikliklerimiz arasındadır.
Cevap: C
5. Türkiye'de sanayi kuruluşlarının dağılışında en önemli etken ulaşım- dır örneğin Marmara Bölgesi'nde sanayinin gelişmesinin temel sebebi ulaşım faaliyetlerinin gelişmiş olmasıdır.
Cevap: C
6. Türkiye'de sanayileşme hızı Avrupa ülkelerinden fazladır. Ancak bölgesel kalkınma projeleri sanayileşmeyi artırdığı için değil bölgeler arası düzey farkını azaltmaktır.
Cevap: D
7. Marmara Bölgesi'nin sanayileşmede birinci sırada olmasındaki temel sebep ulaşım imkanlarının gelişmiş olmasıdır.
Cevap: D
8. Ham maddesi bozulan olan sanayi kolları sanayi merkezlerinin yakınlıklarında olmalıdır. Bu yüzden şeker ve çay fabrikaları genellikle ham madde kaynağına yakın kurulur. Ancak bakır ve çimento sanayilerinde böyle bir durum söz konusu değildir.
Cevap: C
9. Türkiye'deki demir - çelik fabrikaları arasında İzmir Demir - çelik fabrikası hammaddeye yakın kurulmuştur. Kırıkkale, Karabük, Ereğli ve İskenderun'da demir çıkarılmadığı halde fabrikalar kurulmuştur. Karabük ve Ereğli'de enerji kaynağına yakınlık, Kırıkkale silah fabrikası İskenderun'da ise ulaşım faaliyetlerinin gelişmiş olmasına bağlı olarak Demir - çelik fabrikaları kurulmuştur.
Cevap: D

Doktrin Yayınları

10. Bakır işletmelerinden Elazığ ve Artvin hammadde kaynağına yakın kurulmuşken, Samsun bakır işletmesi Kastamonu Küre'den getirilen bakır Samsun'da işletilir.
Cevap: C
11. Petrol rafinerilerinin İzmir ve İzmit'te bakır tesislerinin ise Samsun'da kurulmasındaki temel sebep ulaşım faaliyetlerinin gelişmiş olmasıdır.
Cevap: E
12. Cam, kağıt, zeytinyağı sanayisi genellikle kıyılarda olmasının sebebi hammaddeye yakın olmasıdır. Ancak unlu mamüller genellikle iç bölgelerde yer alır.
Cevap: E
13. Türkiye'de en fazla gelişen sanayi kolu tekstildir. En yaygın sanayi kolu ise gıda sanayidir.
Cevap: B
14. Karabük ve Ereğli Demir - çelik fabrikalarının yerinin belirlenmesinde hammadde değil taş kömürü yakınlığı esas alınmıştır.
Cevap: B
15. Türkiye'de temel ihtiyaçlardan dolayı en yaygın sanayi kolu gıda, besin sanayidir.
Cevap: C
16. Alüminyumun ham maddesi boksittir. Çıkarım yerleri Antalya – Akseki ve Konya Seydişehirdir.
Cevap: A
17. Kırıkkale, İskenderun ve Karabük Ereğli demir çelik fabrikaları Seydişehir alüminyum tesisleridir. Ancak Edremit'te herhangi bir metalurji tesisi yoktur.
Cevap: C
18. Et ve süt sanayisi ham maddeden dolayı Kars, unlu mamüller Konya, konservecilik Antalya, Çanakkale tütün işleme İzmir'de bulunur. Ancak Karadeniz Bölgesinde pamuk tarımı yapılmadığı için pamuklu dokumaya Ordu'da rastlanmaz.
Cevap: E

TÜRKİYE'DE SANAYİ, ULAŞIM, TİCARET VE TURİZM – TEST 2

1. Türkiye'de bölgeler arasındaki tarım sanayi madencilik ve hayvancılık gibi farklılıklar bölgeler arasındaki arz talep dengesini bozacağı için bölgeler arasındaki ticareti artırır.
Cevap: E
2. Eskişehir, Erzurum, Gaziantep ve Kayseri gibi illerde ticaretin gelişmesinin temel sebebi ana yollar üzerinde olmaları iken Antalya'daki ticaretin gelişmesinde temel sebep turizm olarak gösterilebilir.
Cevap: D
3. Efes'teki Meryem Ana, Trabzon'da Sümela Manastırı İslamiyetin dışındaki dini turizme Nevşehir ve Mersin'deki yerler İslamiyet ve diğer dini turizme örnek gösterilen yerler arasındadır. Ancak Batman'daki Hasankeyf tarihi turizm özelliğindedir.
Cevap: A
4. Türkiye'de coğrafi bölgelerin tamamında demiryolu ağı vardır. Ancak bölgeler arasındaki her yörede ve merkezde özellikle yer şekillerine bağlı olarak bulunduğu söylenemez. Yer şekillerinden dolayı demiryolları genel olarak doğu batı yönünde gelişmiştir.
Cevap: D
5. Ege Bölgesi'nde kaplıca turizminin gelişmesinin temel sebebi arazi yapısının kırıklı olmasıdır.
Cevap: E
6. Türkiye'de kıyı bölgelerin tamamında kış turizm tesislerine rastlanır. Yayla turizminin özellikle Karadeniz ve Akdeniz bölgelerinde olduğu, kaplıca ve kültür turizminin yıl boyu yapılan turizm faaliyetleri arasında olduğu söylenebilir.
Cevap: E
7. Yer şekillerinin engebeli ve yüksek olmasına bağlı olarak yol yapım maliyetleri artar. Seçenekler incelendiğinde Kastamonu – Ankara arasında engebeden dolayı yol yapım maliyetlerinin daha yüksek olacağı söylenebilir. Erzurum ve Ardahan arası ise yüksek olup ancak plato özelliğinden dolayı genellikle düzlük olmasından ötürü yol yapım maliyetlerinin çok yüksek olduğu söylenemez.
Cevap: A
8. Türkiye'de dış ticaret hacmi son yıllarda artarken cari açık giderek artmaktadır. Yine en fazla ihracat yaptığı ülke Almanya, ithalat yaptığı ülke Rusya'dır. İthalat giderleri arasındaki en büyük pay ise petrol ve doğalgaza aittir. İhracatta ve ithalatta İstanbul önemlidir.
Cevap: E

Doktrin Yayınları

9. Dünya'nın ilk tapınağı sayılan ve arkeolojik çalışmalarda bir site üzerine inşa edilmiş insanlık tarihi ile ilgili en eski bilgileri veren Göbeklitepe Şanlıurfa'da yer alır.
Cevap: A
10. Bir limanın gelişmesinde hinterland çevresindeki sanayi ve ticari merkezler etkilidir. Ancak doğal ya da yapay oluşumlu olmasını, çok fazla önemi yoktur. Sinop Limanı doğal liman olduğu halde hinterlandı dar olduğu için fazla gelişmemiştir.
Cevap: D
11. Türkiye'nin jeopolitik önemini artıran faktörler arasında önemli ticaret yollarına sahip olması, enerji nakil hatlarının ülkemizden geçmesi, kıtaları birbirine bağlayan önemli boğazlara sahip olması ve ürün çeşitliliği büyük öneme sahiptir. Ancak arazi yapısının faylı yada karstik özelliklere sahip olması doğrudan jeopolitiği etkilemez.
Cevap: D
12. Bölgeler arasındaki nüfus dağılımının tarım ürünlerinin, ulaşım imkanlarının ve sanayinin farklılık göstermesi iç ticareti artıran faktörler arasında yer alır. İl ve ilçe sayıları bu durum üzerinde etkili değildir.
Cevap: C
13. Samsun'daki bakır işletmelerinin, İzmit ve Mersin'deki petrol rafinerilerinin kurulmasındaki sebep ulaşım merkezlerine yakın olmasıdır.
Cevap: E
14. Türkiye'de turizmin geliştirilmesi reklam ve tanıtıma ağırlık verilmesi, imar planlarının düzgün hale getirilmesi, ulaşım ve haberleşmenin geliştirilmesi önemli bir paya sahipken turizm bölgelerindeki imalat ve endüstrinin sınırlandırılması bu amaca hizmet etmez.
Cevap: D
15. Türkiye'de ihracat gelirlerinde ön sırada olan otomotivdir. (Motorlu araçlar)
Cevap: B
16. Türkiye fındık, antep fıstığı ve kayısıyı kendi topraklarında üretip ihraç ederken, kahveyi ithal edip işlemden geçirdikten sonra ihraç eder. Ancak pirinç Türkiye ihtiyacını karşılamadığı için dışarıdan alınır.
Cevap: C
17. Türkiye'de demir yollarına yapılacak olan yatırım karayollarına olan talebi azaltacağı için dışa olan bağımlılığımızı önemli ölçüde azaltacaktır.
Cevap: C
18. Türkiye'nin ithalat giderlerinde en büyük pay petrol, doğal gaz, linyit ve taşkömürü ne aittir. Mineral yakıtlar olarak da ifade edilen bu giderler. Türkiye'de dış ticaret açığına sebep olmaktadır.
Cevap: A

TÜRKİYE'DE SANAYİ, ULAŞIM, TİCARET VE TURİZM – TEST 3

1. Türkiye Avrupa ülkelerinden ilaç, tıbbi alet optik cihazlar ve makine alırken petrolü en çok Ortadoğu'dan ve Rusya'dan alır.
Cevap: D
2. Zeugma – Gaziantep
Hasankeyf – Batman
Nemrut Harabeleri – Adıyaman
Malabadi Köprüsü – Diyarbakır'da yer alır.
Ancak, Ani Harabeleri Kars'tadır.
Cevap: E
3. Zeugma – Gaziantep
Hasankeyf – Batman
Nemrut Harabeleri Adıyaman'da yer alır. Halil'ul Rahman Gölü (Balıklı Göl) ise Şanlıurfa'dadır.
Cevap: E
4. Türkiye'de Hazar, Eğirdir Kovada Tortum ve Çıldır göllerinde elektrik üretimi yapılır.
Cevap: E
5. Turizmin geliştiği bir yerde ticari faaliyetler, iş imkanları ulaşım, bankacılık gelişir. Ancak çevre kirliliğinin artması daha çok sanayi alanlarında olur.
Cevap: C
6. İzmir, Bandırma, Zonguldak ve İskenderun Limanına demir yoluyla ulaşılabilirken, Antalya Limanında demir yolu yoktur.
Cevap: A
7. Yer şekillerinin engebeli olduğu yerlerde yol yapım maliyeti fazla olur. Seçenekler incelendiğinde Mardin, Amasya, Gaziantep ve Tekirdağ genellikle düzlük alanlarken Muğla engebeli alandadır.
Cevap: D
8. Türkiye'de iç ticarete kara yolu, dış ticarete deniz yolu en fazla kullanılır.
Cevap: D
9. Güneydoğu Anadolu özellikle geçmiş tarihi ve kültürel özelliklerine turistler tarafından daha fazla ilgi çekilecek alanları barındırır.
Cevap: B

10. Kahve, altın, tekstil, beyaz, eşya ve otomotiv hem ithalatta hem de ihracatta yer almaktadır.
Cevap: C
11. Kapıkule, Uzunköprü, Kapıköy ve Nusaybin'de demir yolu ulaşımı varken Esendere'de demir yolu ulaşımı bulunmaz.
Cevap: E
12. İshakpaşa Sarayı – Ağrı
Akdamar Kilisesi – Van
Belkıs Harabeleri – Gaziantep
Hasankeyf Batman'da yer alırken Perge Antalya'da yer almaktadır.
Cevap: E
13. Kalkanlı (Zigana) Geçidi Doğu Karadeniz' de, Ecevit geçidi ise Batı Karadeniz' de yer alır.
Cevap: C
14. Konya, Gaziantep, Afyon ve Kayseri'nin gelişiminde ana yollara yakınlık etkiliyken, Kırklareli, anayollara sapa kalmış bir noktadadır.
Cevap: A
15. Türkiye krom, mobilya, seramik, otomotiv, tekstil ve altın ihrac ederken ilaç gibi tıbbi alet ve optik malzemeleri ithal eder.
Cevap: D
16. Türkiye'de karayolları yolcu taşımacılığında birinci sıradadır. Ancak en riskli ulaşım sistemleri arasındadır. Sebze ve meyve taşımacılığında demiryolu değil karayolları ön sıradadır.
Cevap: B
17. Verilen sanayi kolları arasında iklimden en fazla etkilenen konserve sanayidir.
Cevap: E
18. Türkiye'de İstanbul'da tüketici nüfusun fazla olması yani pazar koşullarından dolayı hazır giyim gelişmiştir.
Cevap: A

TÜRKİYE'DE DOĞAL AFETLER
VE KALKINMA PROJELERİ – TEST 1

1. Doğu Karadeniz'de heyelan olaylarının fazla olmasına sebep olan faktörler kar erimeleri, tabakaların eğime paralel uzanması, yamaçlardaki bitki örtüsünün cılız olması, fazla yağışlar ve killi topraklardır. Bitki örtüsü bu alanlarda güldür.
- Cevap: C**
2. Sanayileşme büyük çevresel sorunlara yol açmaktadır. Kırıkkale'de sanayileşme ile ortaya çıkan sorunlar diğerlerine göre daha fazladır. Petro - kimya, Demir - çelik ve silah sanayisi gelişmiştir.
- Cevap: D**
3. Türkiye'de kıyı bölgelerin bazı yerlerinde delta ovalarına rastlanması, akarsuların taşıma gücünün fazla olmasına (Alüvyal taşıdığı) ve erozyonun şiddetli olmasına kanıt gösterilmektedir.
- Cevap: D**
4. Türkiye'de tarımda uygulanan yöntemler ve uygulamalar düşünüldüğünde nöbetleşe ekim (her yıl farklı bir ürünün tercih edilmesi) toprak erozyonunu artıran sebeplerden sayılamaz, tam tersi erozyona karşı önlemdir.
- Cevap: E**
5. Türkiye arazisinin büyük bir kısmı yakın jeolojik dönemlerde oluştuğu için Türkiye'de deprem alanları yaygındır. Ağrı çevresi fay hatları üzerinde yer aldığı için deprem riski fazladır.
- Cevap: A**
6. Yeşilirmak Havzası Projesi Türkiye'de etkili olan sel ve taşkınları önlemek amacıyla ortaya çıkan projedir. Amaç havzayı yeşillendirmek yani ağaçlandırarak doğal dengeyi korumaktır. Bunun beraberinde Trakya Kalkınma Ajansı'nda taşkınları önleme amacıyla kurulmuştur.
- Cevap: E**
7. Yüksek ve kayalık alanlar deprem açısından daha güvenilir alanlar oluşturur. Delta alanları, birikinti konileri ve vadi kenarları riskli yerlerdir.
- Cevap: A**
8. Türkiye; coğrafi konumu, jeolojik ve topoğrafik yapısı, sahip olduğu iklim özellikleriyle büyük can ve mal kaybına yol açan doğal afetlerle karşı karşıya kalmaktadır. Buna göre, III nolu yerde deprem bölge eşleştirmesi yanlış verilmiştir. III nolu yerde heyelan fazla deprem riski azdır.
- Cevap: C**

9. Çayır alanların artması erozyona sebep olan faktörlerden değildir.
- Cevap: E**
10. Damla sulamanın yaygınlaştırılması, dikili tarım alanlarının genişletilmesi ve tarım alanlarının eğime dik sürülmesi erozyonu azaltmak için tarımda uygulanan yöntemlerdendir.
- Cevap: E**
11. Jeotermal enerjisinin evlerde kullanılması atmosferdeki karbon döngüsüne insan müdahalesine örnek olduğu söylenemez. Jeotermal yenilenebilir enerji kaynaklarıdır ve temizdir.
- Cevap: E**
12. Erozyonu artıran sebepler doğal ve beşeri olmak üzere ikiye ayrılır. Kar erimeleri doğal iken diğerleri beşeri etmenlerdir.
- Cevap: D**
13. Çiğ: çok büyük kar kütlelerinin yer çekiminin de etkisiyle yerlerinden ayrılarak yamaç boyunca aşağıya doğru yer değiştirmesi olayıdır. Türkiye'de çiğ olaylarının en çok Hakkâri çevresinde görülmesinde; Eğimin fazla olması ve Yağış cinsi(kar) gibi faktörler etkili olmuştur.
- Cevap: E**
14. Sanayinin geliştiği bölgelerde endüstriyel atıklara bağlı çevre kirliliği fazladır. Susurluk Nehri Marmara Bölgesi'nde yer aldığı için kirlilik oranının daha çok olduğu söylenebilir.
- Cevap: B**
15. Türkiye'de en çok etkili olan iki doğal afet depremler ve orman yangınlarıdır.
- Cevap: E**
16. Eğim arttıkça heyelen riski artar. En eğimli yer % 42 ile III. nolu yerdir.
- Cevap: C**
17. Türkiye'de heyelan olaylarının yani toprak kaymasının en fazla Doğu Karadeniz'de görülmesinde eğim ve engebenin fazla olması, kaygan killi toprakların varlığı ve ilkbaharda ki kar erimeleri etkili olmuştur.
- Cevap: E**
18. Sanayinin geliştiği yerlerdeki kimyasal atıklar atmosfere karışınca tekrardan nemle birlikte yeryüzüne döner. Bu, asit yağmurları olarak tanımlanır. Verilen yerler arasında sanayileşmenin en fazla geliştiği yer İzmit ve çevresidir. Bu yüzden bu coğrafyada asit yağmurları meydana gelir. Bu durum sulara toprağa ve tarım ürünlerine zarar verir.
- Cevap: C**

TÜRKİYE'DE DOĞAL AFETLER
VE KALKINMA PROJELERİ – TEST 2

1. Rize ilinde Karadeniz iklimi görülür, bağıl nem yüksek, kışlar ılık, kurak dönemi yoktur ve yıllık yağış miktarı ise 2200 milimetre civarındadır. Ancak yıllık ve günlük sıcaklık farkı azdır.
Cevap: D
2. Elektrik tüketimi ile sanayileşme arasında sıkı bir bağlantı bulunmaktadır. Elektrik tüketiminin en fazla olduğu bölge Marmara iken en az olduğu bölge Doğu Anadolu Bölgesi'dir.
Cevap: C
3. Rize ile Erzurum arasındaki tünel Ovit tüneldir. Türkiye'nin uzun tünelleri arasındadır.
Cevap: E
4. Yukarı Kızılırmak Bölümü Sivas ve çevresini oluşturuyor. Yıldız Dağları Bölümü ise Kırklareli ve çevresini oluşturur. Bu iki bölümde de nüfus oldukça seyrekir.
Cevap: D
5. Akdeniz Bölgesi'nin arazisi kalkerli bir yapıya sahip olduğu için mağara sayısı oldukça fazladır yani litolojik yapının uygun olması mağara oluşumunu artırmıştır.
Cevap: C
6. Atatürk barajı, Keban, Karakaya ve Hirfanlı enerji üretiminin en fazla olduğu barajlardır. Ancak Gediz Barajı düşük bir kapasiteye sahiptir.
Cevap: E
7. Türkiye'de erozyon kara ulaşımını etkilememektedir.
Cevap: E
8. Mersin'de petro - kimya, cam ve kağıt tesisleri bulunmaktadır.
Cevap: A
9. Kıyı Ege'de verimli tarım alanları bulunmaktadır. Tarıma bağlı sanayi tesisleri vardır. Buna bağlı nüfuslanma fazladır.
Cevap: E

10. Sanayi sektöründe çalışanların yüksek olduğu il Kocaeli'dir.
Cevap: C
11. Toprağı işleme ve ekime elverişli süre uzundur = Adana
Aynı yıl içinde iki kez ürün alma olanağı düşüktür = Erzurum - Kars
Volkanik arazi yaygındır = Orta Kızılırmak
Demir - çelik sanayisi gelişmiştir = Batı Karadeniz'dir.
Cevap: C
12. Güney Marmara Bölümü'nde Uludağ'da kış turizmi, Bursa'da otomotiv, bitkisel yağ ve yine Bursa'da dokuma sanayisi gelişmiştir. Ancak krom tesisleri yoktur. Ferro - krom tesisleri Antalya ve Elâzığ da bulunmaktadır.
Cevap: B
13. Türkiye'de uygulanan bölgesel kalkınma projelerinden YHGP Samsun, Tokat, Çorum ve Amasya illerini kapsar.
Cevap: E
14. Haritada verilen yerler arasında en sade yani yol yapım maliyetinin düşük olduğu yer Orta Karadeniz'dir.
Cevap: C
15. Etezyen sıcak mevsimlerde Ege Deniz'i'nde esen serin bir rüzgârdır.
Cevap: D
16. Göbeklitepe'nin Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer aldığı söylenemez. Şanlıurfa yani Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer alır.
Cevap: D
17. Heyelanı artıran sebepler incelendiğinde yol yapımları, taş ocakları çalışmaları, maden arama faaliyetleri, bitki örtüsünün tahribi beşeri faaliyetlerdir. Yani insan faktörü vardır. Ancak ilk bahardaki kar erimeleri doğal sebeptir.
Cevap: E
18. Türkiye'de en uzun kara yolu tüneli Trabzon ile Gümüşhane birbirine bağlayan Yeni Zigana Tüneli'dir. Bu tünel, Trabzon limanının iç kesimlerle olan bağlantısını güçlendirmektedir.
Cevap: B

TÜRKİYE'DE DOĞAL AFETLER
VE KALKINMA PROJELERİ – TEST 3

1. Fiziki haritalarda yükseltinin 0 ile 500 metre arasında kalan yerlerde yeşil renk kullanılır. Buna göre fiziki haritasında yeşil renge rastlanılan bir yöreye İç Anadolu Bölgesi'nde rastlanma olasılığı yoktur. Burası daha çok sarı ve kahverengi ağırlıktadır. Yeşil renk kıyı bölgeler ve Güneydoğu Anadolu'da kullanılır.
Cevap: C
2. Doğu Anadolu Bölgesi'nde sanayinin az gelişmesinin sebebi yer şekillerine bağlı ulaşımın gelişmemesidir.
Cevap: A
3. Güneş, akarsu, jeotermal ve rüzgâr gibi kendini yenileyebilen enerji kaynaklarına temiz enerji kaynakları denir. Ege Bölgesi'nde verilen enerji kaynaklarının tamamından enerji üretildiği söylenebilir.
Cevap: C
4. Akdeniz Bölgesi'nde Mersin, Marmara'da İzmit ve İç Anadolu'da Kırıkkale'de Petrol rafinerisi bulunur.
Cevap: A
5. Marmara Bölgesi'nde Biga ve Gelibolu yarımadaları seyrek nüfuslu olduğu söylenebilir.
Cevap: C
6. Karadeniz ve Ege Bölgesi karşılaştırıldığında bölgelerin ortak özellikleri arasında denizel iklimin etkili olması, sıcaklık farklarının az olması ve dağların uzanış yönünün aynı olması gibi özellikler yer alır.
Cevap: E
7. Asıl Ege Bölümü ile İç Batı Anadolu Bölümleri'nin çıkarılan madenler bakımından daha fazla benzerlik gösterdiği söylenebilir.
Cevap: A
8. Türkiye'de kurulması planlanan nükleer tesisler Sinop ve Mersin'de yer alır.
Cevap: E
9. Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri de taşkın, erozyon ve sel olaylarıdır. YHGP (Samsun – Tokat – Çorum – Amasya) ve Trakya Kalkınma Ajansı daha çok bu amaca yönelik olduğu söylenebilir.
Cevap: D

10. Doğu Anadolu Bölgesi'nde halkın temel geçim kaynağının tarım yerine özellikle hayvancılık olmasında tarım alanlarının dar olması ve sıcaklık ortalamasının düşük olması etkili olmuştur.
Cevap: D
11. Türkiye'de seracılığın en fazla yapıldığı bölgeler sırasıyla Akdeniz Bölgesi ve Ege Bölgesi'dir. Kış sıcaklığının yüksek olması bunun en önemli nedenidir.
Cevap: E
12. Ani Harabeleri Doğu Anadolu Bölgesi'nde (Erzurum – Kars Bölümü) yer alır. Kars'a ait tarihi varlıktır.
Cevap: A
13. Karadeniz'in demir yoluyla iç bölgelere bağlandığı iki liman Zonguldak - Samsun'dur.
Cevap: B
14. Konya Ovası Sulama Projesi (KOP) günümüzde Türkiye'de yürütülen büyük projelerden biridir. Bu proje tamamlandığında, tarım ürünlerindeki dalgalanma azalır.
Cevap: C
15. Sanayinin en çok geliştiği bölge Marmara, en az geliştiği bölge ise Doğu Anadolu Bölgesi'dir.
Cevap: E
16. Sanayinin gelişmiş olması ve ulaşım olanaklarının çeşitli olması İstanbul limanının Türkiye'nin diğer limanlarından daha fazla gelişmesinde doğrudan etkili olduğu söylenebilir.
Cevap: D
17. Elazığ, Hakkari, Sivas, Kars Doğu Anadolu Projesi kapsamı içerisindedir. Ancak Bayburt, Doğu Karadeniz Projesi kapsamında yer alır.
Cevap: E
18. DOKAP projesi Doğu Karadeniz illerindeki istihdamı artırmak gelir seviyesini yükseltmek bölgeler arasındaki gelişmişlik farklılıklarını artırmak için ticari faaliyetlere önem vermek özellikle yayla turizmini geliştirmek asıl amaçları arasındadır. Seçeneklerde verilen GAP, Güneydoğu Anadolu Projesi, DAĞ Doğu Anadolu Projesi, ZBK, Zonguldak Bartın Karabük Projesi, YHGP Yeşilirmak Havzası Geliştirme Projesi'dir.
Cevap: E

LİSANS VATANDAŞLIK ÇÖZÜMLER

TEMEL KAVRAMLAR – TEST 1

1. Sosyal düzen kuralları;
- Din kuralları
- Ahlak kuralları
- Görgü kuralları
- Hukuk kuralları şeklindedir.
Cevap: B
2. Ahlak kuralları objektif ve sübjektif ahlak kuralları olarak ayrılır. Kişinin topluma karşı ödevlerini düzenleyen kurallar objektif, kendi vicdanına karşı ödevlerini düzenleyen kurallara ise sübjektif ahlak kuralları denir.
Cevap: D
3. Hukuk kuralları hem kişiler arası ilişkileri hem de kişilerin devletle olan ilişkilerini düzenler.
Cevap: D
4. Hukuk kuralları diğer sosyal düzen kurallarından farklı olarak kamu gücüyle desteklenmiş maddi yaptırımlara dayanır.
Cevap: B
5. Hukuk kuralları genel, sürekli, yaptırıma dayalı, emirler ve yasaklar içeren kurallardır. Ancak hukuk kuralları somut değil soyut kurallardır. Yani hukuk kuralları belli bir olay üzere değil de olabilecek, yaşanabilecek olaylar üzerine konulur.
Cevap: A
6. Hukuk kuralları diğer sosyal düzen kurallarından farklı olarak kamu gücüne dayanır, manevi değil maddi yaptırımlar içerir, yetkili mercilerce konulur ve yazılı kurallardan oluşur. Ancak uyma zorunluluğu göstermesi bakımından diğer sosyal düzen kurallarından ayrıldığı söylenemez. Netice itibarıyla yaptırım gücü düşük olsa da hukuk kuralları dışındaki kurallara da uyulmalıdır.
Cevap: D
7. Emredici hukuk kuralları kanun koyucu tarafından belirlenen, emirler ve yasaklar içeren, aksi düşünülmemeyen kurallardır.
Cevap: E
8. Türk hukuk sisteminde uygulanan yaptırım türleri;
- Ceza
- Cebri icra
- Tazminat
- Hükümsüzlük
- İptal
- Özel müsadere şeklindedir. Ancak müsadere ya da genel müsadere olarak ifade edilen mala el koyma yaptırımı ülkemizde uygulanmamaktadır.
Cevap: E

9. Suç sayılan eylemlerin yerine getirilmesi durumunda karşılaşılabilecek yaptırım türü cezadır.
Cevap: C
10. Ülkemizde uygulanan ceza türleri;
*hapis cezaları -sürekli hapis
-süresiz (müebbet) hapis
-ağırlaştırılmış müebbet
*para cezaları -adli para cezası
-idari para cezası
*disiplin cezası
Cevap: D
11. Ülkemizde uygulanan tüm disiplin cezalarına yargı yolu açıktır.
Cevap: E
12. Yükümlülüğünü yerine getirmeyen kişilere, yükümlülüğün zorla yerine getirilmesine cebri icra denir.
Cevap: B
13. Karşı tarafa verilen zararın ortadan kaldırılması amaçlı uygulanan yaptırıma tazminat denir.
Cevap: B
14. Tazminat yaptırımı maddi ve manevi olarak ikiye ayrılır. Hesaplanabilen kayıplar maddi, hesaplanamayan kayıplar manevi olarak tanımlanır. Buna göre çalışılmayan süre içinde oluşan kazanç kaybı maddi kayıp olarak ifade edilir.
Cevap: A
15. Tazminat yaptırımı iki durumda ortaya çıkar;
-haksız fiil
-sözleşmeye aykırılık
Cevap: B
16. Tarafların yaptığı işlemin hukuk düzenince geçersiz sayılması hükümsüzlük yaptırımı olarak ifade edilir.
Cevap: C

17. Hükümsüzlük yaptırımı üçe ayrılır.
*Yokluk: Yapılan işlemin kurucu unsurlarında eksiklik halidir. İşlem hiç yapılmamış sayılır.
*Butlan: -Mutlak Butlan, işlemin unsurlarından bir ya da birkaçının kanunun emredici hükümlerine aykırı yapılması nedeniyle baştan itibaren geçersiz sayılması halidir.
-Nispi Butlan, işlemin taraflarından birinin iradesinde sakatlık halidir.
*Tek taraflı bağlamazlık: Yetkisiz temsille yapılan işlemlerde ve işlem yeterliliği olmayan bireylerin yaptığı işlemlerde geçici hükümsüzlük halidir.

Cevap: C

18. Hükümsüzlük yaptırımı üçe ayrılır.
*Yokluk: Yapılan işlemin kurucu unsurlarında eksiklik halidir. İşlem hiç yapılmamış sayılır.
*Butlan: -Mutlak Butlan, işlemin unsurlarından bir ya da birkaçının kanunun emredici hükümlerine aykırı yapılması nedeniyle baştan itibaren geçersiz sayılması halidir.
-Nispi Butlan, işlemin taraflarından birinin iradesinde sakatlık halidir.
*Tek taraflı bağlamazlık: Yetkisiz temsille yapılan işlemlerde ve işlem yeterliliği olmayan bireylerin yaptığı işlemlerde geçici hükümsüzlük halidir.

Cevap: E

19. Hükümsüzlük yaptırımı üçe ayrılır.
*Yokluk: Yapılan işlemin kurucu unsurlarında eksiklik halidir. İşlem hiç yapılmamış sayılır.
*Butlan: -Mutlak Butlan, işlemin unsurlarından bir ya da birkaçının kanunun emredici hükümlerine aykırı yapılması nedeniyle baştan itibaren geçersiz sayılması halidir.
-Nispi Butlan, işlemin taraflarından birinin iradesinde sakatlık halidir.
*Tek taraflı bağlamazlık: Yetkisiz temsille yapılan işlemlerde ve işlem yeterliliği olmayan bireylerin yaptığı işlemlerde geçici hükümsüzlük halidir.

Cevap: B

20. Kurucu unsurlarda eksiklik hali butlan değil yokluk olarak ifade edilir.

Cevap: B

21. Resmi nikah memuru önünde yapılmayan evlilik yok hükmündedir.

Cevap: D

22. Ayırt etme gücüne sahip bireyin veli izni olmadan yaptığı işlemler ilk etapta tek taraflı bağlamazlığa tabidir. Ancak velisi de bu duruma onay vermezse işlem artık geçersiz hale gelir.

Cevap: B

23. İdari organlarca yapılan bir işlemin mahkeme tarafından ortadan kaldırılmasına iptal denir.

Cevap: C

24. Hukuk sistemimizde mala el koyma olarak tanımlanabilecek genel müsadere ya da müsadere uygulaması yasaktır. Ancak suç aletleri veya delil niteliği taşıyabilecek eşyalara el konması özel müsadere olarak ifade edilir ve mümkündür.

Cevap: C

25. Taraflarca kararlaştırılmayan durumlar kanun tarafından tamamlanmış olabilir. Kanunun bu yöndeki hükümleri tamamlayıcı kural olarak ifade edilir. Soru kökünde dikkat edilirse, taraflarca kararlaştırılmadıkça ifadesi bizi eksikliğe götürüyor. Bu durumda bu eksikliği gideren hükümler tamamlayıcı hüküm olarak tanımlanır.

Cevap: B

26. Tarafların kullandığı bazı ifadeler net olmayabilir. Bu şekilde kullanılan belirsiz ifadeler kanun tarafından netleştiriliyorsa bu hükümler yorumlayıcı hüküm olarak kabul edilir.

Cevap: A

27. Bir ülkede belli dönemde uygulanan kuralların tümü pozitif (müspet) hukuk olarak ifade edilir. Pozitif hukuk yazılı ve yazısız kurallardan oluşur.

Cevap: D

28. 2017 Anayasa değişikliği ile hukuk sistemimizden kanun hükmünde kararname ve tüzük olarak adlandırdığımız kaynaklar çıkarılmış/kaldırılmıştır.

Cevap: E

29. Anayasamıza göre usulüne göre yürürlüğe girmiş uluslararası antlaşmalar kanun hükmündedir. İnsan haklarına dair uluslararası antlaşmalar ile kanun arasında çatışma çıkması halinde uluslararası antlaşma hükmü esas alınır.

Cevap: C

30. Hukuk kaynaklarının hiyerarşik sıralaması;

1. Anayasa

2. Kanun

3. CB Kararnamesi

4. Yönetmelik şeklindedir. OHAL CB Kararnamesi, İçtihadı Birleştirme Kararları, Anayasa Mahkemesi Kararları, Uluslararası Antlaşmalar ise kanuna eşit kaynaklardır. Buna göre doğru sıralama C şikkindedir.

Cevap: C

TEMEL KAVRAMLAR – TEST 2

1. Bir örf-adet uygulamasının hukuk kaynağı olarak kabul edilmesinin şartları,
-Maddi unsur: Süreklilik
-Manevi unsur: Genel kabul
-Hukuki unsur: Devlet desteği şeklindedir. Bu unsurlar arasında en önemli unsur devlet desteğidir.

Cevap: C

2. Yetkili makamlarca konulan ve yazılı kurallardan oluşan hukuk kaynakları mevzu hukuk olarak tanımlanır.

Cevap: A

3. Hukukun yardımcı kaynakları;
-Doktrin (öğreti/bilimsel görüş)
-Yargısal içtihat (mahkeme kararları) şeklindedir.

Cevap: C

4. Bir ülkede belli dönem uygulanmış ancak kaldırılmış ve uygulanmayan kurallar tarihi hukuk olarak tanımlanır.

Cevap: E

5. Doğal (ideal/tabii) hukuk; Bir ülkede uygulanan değil ancak hedeflenen kurallardır.

Cevap: E

6. Yazılı ve yazısız kaynaklarda eksiklik hali hukuk boşluğu olarak ifade edilir. Bu durumda hâkim, kendisi kanun koyucu gibi hareket eder ve olayı çözümler. Bu uygulamaya da hâkimin hukuk yaratması denir.

Cevap: C

7. Hâkim, hukuk yaratırken kendisi kanun koyucu gibi hareket eder ve bir karar verir. Böylelikle bir içtihat yani mahkeme kararı ortaya çıkar. Kanunlara göre verilen içtihatlar dahi yardımcı kaynakken hâkimin kendi kanaatine göre verdiği kararın diğer hâkimler için bağlayıcı olduğunu düşünmek yanlış olur.

Cevap: B

8. Yazılı kaynaklardaki eksiklik durumları kanun boşluğu olarak tanımlanır. Kanun boşluğu türü olan kural içi boşlukta kanun koyucu bilerek boşluk bırakır ve bu durumda hâkim takdir yetkisini kullanır.

Cevap: C

9. Hukuk dalları ayırımına göre;

- Kamu Hukuku Dalları
  - Anayasa Hukuku
  - İdare Hukuku
  - Ceza Hukuku
  - Vergi Hukuku
  - Yargılama (usul) hukuku
  - Devletler Genel Hukuku
  - İcra İflas Hukuku
- Özel Hukuk Dalları
  - Medeni Hukuk
  - Borçlar Hukuku
  - Ticaret Hukuku
  - Devletler Özel Hukuku
- Karma Hukuk Dalları
  - İş Hukuku
  - Çevre Hukuku
  - Bankacılık Hukuku
  - Havacılık Hukuku

Cevap: E

10. Ceza Hukuku ilkeleri;
-Kanunilik: Suç ve cezalar ancak kanunla konulur. Kanunlarda açıkça belirtilmeyen bir fiilden dolayı kimseye ceza verilemez.
-Şahsılık: Ceza sorumluluğu şahsıdır.
-Eşitlik ve adalet: Ceza kanunları önünde herkes eşittir.
-Kanunların Geçmişe Yürümezliği: Aleyhte yasa geçmişe uygulanmaz. Ancak lehte yasa geçmişe uygulanır.
-Orantılılık: İşlenen fiillerin ağırlığına göre ceza verilir.
-Bağlayıcılık: Kanunları bilmemek mazeret sayılmaz.
-Mülkiyet: Türkiye'de işlenen suçlarda Türk kanunları uygulanır.

Cevap: C

11. İdarenin düzenleyici işlemleri ile suç ve ceza yaratılmaz. Suç ve cezalar ancak kanunla oluşturulur.
Bir kimse sözleşmeden doğan yükümlülüğü yerine getirmediği için özgülüğünden yoksun bırakılmaz. (2001 Anayasa değişikliği)
Ülkemizde genel müsadere yasaktır. Ancak ceza hukukunda özel müsadere uygulaması sürmektedir. Delil niteliği taşıyan eşyalara ve suç aletlerine devlet el koyabilir.

Cevap: C

12. Kanunları bilmemek mazeret olarak kabul edilemez ilkesi bağlayıcılık ya da belirlilik olarak ifade edilir.

Cevap: A

13. 0-12= ceza verilmez
12-15= ikili ayırım yapılır. Eğer çocuk yaptığı eylemin farkındaysa ceza hükümlerinin yarısı indirilerek uygulanır. Çocuk yaptığı eylemin farkında değilse ceza hükümleri uygulanmaz.
15-18= ceza hükümlerinin 1/3 indirilerek verilir.
18+=tam ceza hükümleri uygulanır.
Türk hukuk sisteminde ceza ehliyeti yaşı yukarıdan anlaşılacağı üzerine 12 yaşı doldurmakla başlar. Tam cezai ehliyet deseydik cevabımız 18 yaş olacaktı.

Cevap: C

14. 0-12= ceza verilmez
12-15= ikili ayırım yapılır. Eğer çocuk yaptığı eylemin farkındaysa ceza hükümlerinin yarısı indirilerek uygulanır. Çocuk yaptığı eylemin farkında değilse ceza hükümleri uygulanmaz.
15-18= ceza hükümlerinin 1/3 indirilerek verilir.
18+=tam ceza hükümleri uygulanır.
Türk hukuk sisteminde ceza ehliyeti yaşı yukarıdan anlaşılacağı üzerine 12 yaşı doldurmakla başlar. Ancak tam ceza ehliyeti 18 yaştır.

Cevap: A

15. Kişinin, suçun kanunî tanımındaki unsurların gerçekleşebileceğini öngörmesine rağmen, fiili işlemesi hâlinde olası kast vardır. Taksir, dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla, bir davranışın suçun kanunî tanımında belirtilen neticesi öngörülmeyle gerçekleşir. İhmal suçu, Kamu görevlisinin görevini zamanında yapmayıp geciktirmesi, yani görevi ihmal şeklindeki görevi kötüye kullanma suçudur. Tekerrür, önceden suç işlemiş bir kimse hakkında yapılan kovuşturmanın neticesinde bir cezaya hükümlenmesi ve bu hükmün kesinleşmesinden sonra aynı failin yeniden önceki suçuna benzer veya farklı yeni bir suç işlemesi halidir.

Cevap: D

16. Suçun maddi unsurları: fail, mağdur, hareket(fail), illiyet bağı.
Suçun manevi unsurları: kast ve taksir (amaca dair unsurlar)

Cevap: E

17. Çözüm: Meşru savunma: Uğranılan bir saldırı karşısında kişinin kendisini veya bir başkasını koruması. Saldırıyı durdurmak veya saldırının etkilerini azaltmak amacıyla orantılı güç ile gerçekleştirilen karşı saldırı da meşru müdafaaaya dahildir.

İztırar Hali: Kişinin kendisinin ya da bir başkasın mal ya da kişi varlığına yönelik ciddi bir tehdidi önlemek amacıyla üçüncü bir şahsın mal varlığına tecavüz etmek zorunda kalması halidir.

İlgilinin Rızası: Rıza bulunduğu fiili suç olmaktan çıkaran bir hukuka uygunluk nedenidir. Gerçekten, bir unsur olarak rızanın yokluğunu arayan suçlarda, rızanın varlığı fiili suç olmaktan çıkarmakta, onu hukuka uygun kılmaktadır.

Taksir: Dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla, bir davranışın suçun kanunî tanımında belirtilen neticesi öngörülmeyerek gerçekleştirilmesidir.

Cevap: A

18. Suç haberinin alınmasından iddianamenin kabulüne kadar geçen evreye SORUŞTURMA evresi
İddianamenin hâkim tarafından kabulü ile hükmün açıklanmasına kadar geçen süreye ise KOVUŞTURMA evresi denir.

Cevap: D

19. Vergi hukukuna dair ilkeler:
-Genellik: geliri olan herkesin din, dil, ırk, renk, cinsiyet ve vatandaş olup olmadığına bakılmaksızın vergi ödemekle yükümlü olmasıdır.
-Adalet: herkesten mali gücüne göre, gelirine göre vergi alınması gerektiğini ifade eden ilkedir.

-Kanunilik: vergi ve benzeri mali yükümlülükler ancak kanunla konular kanunla kaldırılır.

Ancak soru kökü bizden tüm vergi ilkelerini değil ifadeyi karşılayan ilkeleri istiyor. Buna göre herkes ifadesi genellik ilkesini, güce göre ifadesi adalet ilkesini karşılar.

Cevap: B

20. Vergi; kamu hizmetlerini karşılamak amacıyla devlet tarafından zorla alınan, karşılıksız parasal katılımdır.

Harç; belli bir hizmet karşılığında ödenen bedeldir. Hizmet ifadesi bizi doğru sonuca götürür.

Resim; bir faaliyetin yerine getirilebilmesi için ilgili kamu kuruluşunun yetki ve izin vermesi karşılığında aldığı ödemedir.

Parafiskal Gelirler; belirli amaçların gerçekleştirilmesi için kurulmuş sosyal güvenlik kuruluşları ile mesleki kamu kurumlarına, bu amaçlarında kullanılmak üzere gelir toplama yetkisiyle ortaya çıkan bütçe dışı bir kamu geliridir.

Mülk Gelirleri; devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin sahip oldukları gayrimenkullerden elde ettikleri gelirler mülk gelirleridir.

Cevap: D

21. Gelir üzerinden alınan vergiler ikiye ayrılır.
Gerçek kişilerin geliri üzerinden alınan vergi: gelir vergisi
Tüzel kişilerin geliri üzerinden alınan vergi: kurumlar vergisi

Cevap: C

22. Dolaysız toplanan vergiler:

- Gelir Vergisi
- Kurumlar Vergisi
- Emlak Vergisi
- Veraset ve İntikal Vergisi
- Motorlu Taşıtlar Vergisi

Dolaylı toplanan vergiler:

- Özel Tüketim Vergisi
- Özel İletişim Vergisi
- Katma Değer Vergisi
- Banka ve Sigorta İşlemleri Vergisi

Cevap: B

23. Adli yargı kolunun en üst ve son inceleme mercii Yargıtaydır.

Cevap: E

24. Çözüm: Adli yargı kolunda görevli mahkemeler;

*İlk derece

Sulh hukuk

Asliye hukuk/ceza

Ağır ceza mahkemeleri

*Orta derece (istinaf)

Bölge Adliye Mahkemeleri

*Yüksek (üst) derece

Yargıtay

Ancak vergi mahkemeleri, idari yargı kolunda ilk dereceli olarak görev alır.

Cevap: E

25. Devletler Genel Hukuku, devletlerarası ilişkileri düzenler. Buna göre temel kaynağı uluslararası antlaşmalardır.

Cevap: A

26. Anonim şirket halka hisse arz edebilecek bir sermaye şirkettir.

Cevap: E

27. * Şahıs şirketleri

- Kolektif şirketler

- Adi komandit şirketler

* Sermaye şirketleri

- Anonim şirketler

- Limitet şirketler

- Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler

Cevap: D

28. Kolektif şirketlere yalnızca gerçek kişilerin ortak olması mümkündür. Tüzel kişiler kolektif şirketlere ortak olarak katılamaz.

Cevap: A

29. Kıymetli evrak piyasalarda para olarak kullanılan, üzerinde hak yazılı olan belgelerdir. Bu belgeler ibraz edilmediğinde hiçbir hak iddia edilememektedir. Nakit olarak kullanılabilirleri kıymetli evrakın en önemli özellikleridir.

Kıymetli evrakın sınıflandırılmasında bağlı oldukları kanunlar önemlidir. Bazıları Türk Ticaret Kanunu, bazıları Türk Medeni Kanunu bazıları ise Sermaye Piyasası Kanununa bağlı olarak sınıflandırılır. Devir işlemleri kanunların yükümlülüklerine göre gerçekleştirilir. Bu anlamda kıymetli evrakı kambiyo senetleri ve menkul kıymetler olmak üzere iki ana başlık altında toplayabiliriz. Kambiyo senetlerinin içerisinde çek, poliçe ve bono araçları bulunmaktadır. Menkul kıymetlerde ise tahvil, hisse senetleri, hazine bonoları ve ipotekli borç senetleri yer alır.

Cevap: E

TEMEL KAVRAMLAR – TEST 3

1. Borçlar hukukuna hakim ilkeler:
- İrade özerkliği
- Sözleşme serbestliği
- Eşitlik ilkesi
- Nispiilik ilkesi
- Dürüstlük ilkesi
- Kusurlu sorumluluk ilkesi
- İvazlılık (karşılıklılık) ilkesi
- Borçlunun ikametgâhında ifa ilkesi
- 3. kişiler aleyhine borç oluşturmama ilkesi
- Cevap: A**
2. Borç ilişkisinde alacaklının borçludan isteyebileceği, borçlunun yerine getirmekle yükümlü bulunduğu davranış EDİM'dir. Basit ifadeyle borcun konusunu oluşturur. Borçlu olduğumuz karşı tarafın bizden beklentisidir.
- Cevap: E**
3. Edim türleri
- Olumlu edim - olumsuz edim: yapma, verme-yapmama şeklinde ortaya çıkan edimlerdir.
- Ani edim - süreklilikli edim: Bir defaya mahsus yapılan ya da tekrarlanacak edimlerdir.
- Maddi edim - şahsi edim: Başkası tarafından yapılabilen ya da kişi tarafından yapılması gereken edimlerdir.
- Bölünemeyen edim - bölünebilir edim: Taksitlendirilerek yerine getirilebilen ya da bütün halinde yerine getirilmesi gereken edimlerdir.
Bir öğretmenin anlaşığı kurumda derse girmesi şahsi edimdir. Burada öğretmenin şahsiyeti ön plandadır.
- Cevap: B**
4. Bir kimsenin haklı bir sebep olmadan başkası aleyhine zenginleşmesi sebepsiz zenginleşmedir. Sebepsiz zenginleşme şartları;
- Fakirleşme: Bir tarafın aktifinde azalma olması durumudur.
- Zenginleşme: Bir tarafın aktifinde artış ya da pasifinde azalış durumudur.
- İliyet bağı: Sebep, sonuç ilişkisidir.
- Haklı bir sebebin olmaması: Zenginleşmenin sebepsiz olarak doğmasıdır.
- Cevap: E**
5. Borç ilişkisini sona erdiren haller:
- İfa; borcun ödenmesi, edimin yerine getirilmesidir.
- Yenileme (tecdit); mevcut borcu yeni bir borç oluşturarak sona erdirmidir.
- Birleşme; alacaklı ve borçlu sıfatının aynı kişide birleşmesidir.
- Kusursuz imkânsızlık; borç ilişkisi kurulduktan sonra ortaya çıkan ve borçlunun kusuru olmayan nedenlerle borcun ifasının imkânsız hale gelmesidir.
- İbra (aklama); karşılıklı anlaşma ile alacaklının borçluyu borçtan kurtarmasıdır.
- Takas; aynı cins karşılıklı borçların yer değiştirmesidir.
Zamanaşımı borcu sona erdirmez. Eksik borç haline getirir. Borcun varlığının devam ettiği ancak talep hakkının olmadığı borçlar eksik borç olarak değerlendirilir. Borçlar Kanunu, zamanaşımı kavramını, borcu sona erdiren haller başlığı altında değil, farklı bir başlıkta işler.
- Cevap: D**
6. Borçlar hukukunda borçlunun borcunu ödememekte, alacaklının da alacağını almaktan kaçınmada ısrar etmesine TEMERRÜT denir. Dirrenme kelimesinden gelir.
- Cevap: A**

7. Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça her alacak 10 yıllık zamanaşımına tabidir. Normal zamanaşımı süresi 10 yıldır. Kanunda başka bir süre belirtilmiş olmadıkça her alacak bu süreye tabidir.
- Cevap: B**
8. Beyan sahibinin aslında istemediği ancak o anki durumdan kaynaklı olarak görünüşte sanki böyle bir iradesi varmışçasına hareket etmesine ZİHNİ KAYIT denir.
- Cevap: C**
9. Muvazaa, bir hukuki ilişkinin taraflarının, üçüncü kişileri aldatmak amacıyla, gerçek iradelerine uymayan ve kendi aralarında hüküm ve sonuç doğurmayan bir görünüş yaratmak konusunda yaptıkları gizli anlaşmadır.
İkiye ayrılır.
- Mutlak Muvazaa: Mutlak muvazaada taraflar aslında hiçbir hukuki işlem yapmak istememektedirler. 3. kişileri aldatmak amacıyla hukuki işlem yapmış gibi göstermektedirler.
- Nispi Muvazaa: Taraflar aslında bir hukuki işlem yapmak istemektedirler. Ancak 3. kişilerden çekindikleri için bu işlemi başka işlemin arkasına gizlemektedirler. Öyleyse nispi muvazaada 2 türlü işlem vardır.
1) Gerçek işlem (Gizli İşlem) : Tarafların gerçekte yapmak istedikleri işlemdir.
2) Görünürdeki İşlem: Tarafların 3. kişileri aldatmak maksadıyla yaptıkları işlem.
- Cevap: A**
10. Bir sözleşmede karşılıklı edimler arasında açık bir oransızlık varsa bu durum gabin (aşırı yararlanma) olarak adlandırılır. Oransızlık, zarar görenin zor durumda kalmasından veya düşüncesizliğinden ya da deneyimsizliğinden yararlanılmak suretiyle gerçekleştirildiği takdirde, zarar gören, durumun özelliğine göre ya sözleşme ile bağlı olmadığını diğer tarafa bildirerek edimin geri verilmesini ya da sözleşmeye bağlı kalarak edimler arasındaki oransızlığın giderilmesini isteyebilir.
- Cevap: C**
11. Bir devlete uyrukluk bağı ile bağlı olan gerçek kişilere ' vatandaş ' denir
- Cevap: D**
12. 1982 Anayasasına göre Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür. Türk ananın veya babanın çocuğu Türk'tür. Vatandaşlık ancak kanunun gösterdiği şartlarda kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerle kaybedilir. Hiçbir Türk vatandaşlıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz. Çıkarma kararını Cumhurbaşkanı alır. Vatandaşlıktan çıkarılma kararlarına ilişkin karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılmaz.
- Cevap: C**
13. Medeni hukukun alt dalları
Kişiler hukuku
Aile hukuku
Miras hukuku
Eşya hukuku şeklindedir.
Kıymetli evrak hukuku ise ticaret hukukunun alt dalıdır.
- Cevap: E**
14. Türk medeni kanununa göre gerçek kişilik çocuğun sağ ve tam doğumla başlamaktadır. Tam doğum çocuğun anne bedeninden tamamen ayrılmasını, sağ doğum ise tam doğumdan sonra nefes almasını ifade eder.
- Cevap: C**
15. Nüfus memurlarınca tutulan kişilerin doğum bilgileri ile ilgili kayıtları içeren kütük doğum kütüğüdür.
- Cevap: C**

16. Kişiliği sona erdiren haller
- Ölüm
- Ölüm karinesi; kişinin ölümüne kesin gözle bakılacak şekilde ortadan kaybolmasıdır.
Birlikte ölüm karinesi; iki ya da daha fazla kişiden hangisinin daha önce öldüğü tespit edilemiyorsa aynı anda öldüklerinin kabul edilmesidir.
- Gaiplik
Ölüm tehlikesi içinde gaiplik
Uzun süre haber alınmaması şeklinde gaiplik

Cevap: B

17. Kişinin cesedinin bulunamamasına karşılık ölümüne kesin gözle bakılacak şekilde ortadan kaybolmuşsa kişi hakkında ölüm karinesi çıkarılır. Mahallin en büyük mülki amirinin emriyle ölüm kaydı düşülür. Mülki amir ilde validir.

Cevap: C

18. Gaiplik: Ölüm tehlikesi içinde kaybolan veya kendisinden uzun süreden beri haber alınmayan kimse hakkında, hakları ölümüne bağlı olanların, son haber alma tarihinden itibaren 1 yıl sonunda başvurusu üzerine mahkeme kararı ile gaiplik kararı verilebilir. Uzun zamandan beri haber alınmama durumunda bu bekleme süresi 5 yıldır. Gaibin mirası mirasçılara teminat karşılığında teslim edilir. Gaiplik ile kişiliği sona eren kimsenin evliliği kendiliğinden sona ermez ayrıca iptali talep edilmelidir.

Cevap: D

19. Gaiplik
- Ölüm tehlikesi içinde gaiplik: bir kimsenin bu şekilde gaipliğine karar verilmesi için olayın gerçekleştiği andan itibaren 1 yıl geçmesi gerekir
- Uzun süre haber alınmaması şeklinde gaiplik; bir kimsenin bu şekilde gaipliğine karar verilmesi için en son haber alınma tarihinden itibaren 5 yıl geçmesi gerekir.

Cevap: C

20. Gaiplik
Ölüm tehlikesi içinde gaiplik: bir kimsenin bu şekilde gaipliğine karar verilmesi için olayın gerçekleştiği andan itibaren 1 yıl geçmesi gerekir. Miras için teminat süresi: 5 yıldır
Uzun süre haber alınmaması şeklinde gaiplik; bir kimsenin bu şekilde gaipliğine karar verilmesi için en son haber alınma tarihinden itibaren 5 yıl geçmesi gerekir. Miras için teminat süresi: 15 yıldır

Cevap: C

21. Dernekler en az 7 kişi ile kurulan kişi topluluklarıdır. Kooperatifler de tıpkı dernekler gibi en az 7 kişiyle kurulur

Cevap: D

22. Dernekler en az 7 kişi ile kurulabilen, özel hukuk, kişi topluluğu olan tüzel kişiliklerdir.

Cevap: D

23. Haklara ve borçlara sahip olabilmeye haklardan yararlanabilme ehliyetine hak ehliyeti denir. Sağ ve tam doğum şartıyla ana rahmine düşüldüğü andan itibaren herkesin hak ehliyeti vardır

Cevap: E

24. Tam ehliyetliler; ergin, kısıtlı olmayan ve ayırt etme gücüne sahip olan kişilerdir. Bu grupta yer alan kişilerin yaptıkları tüm işlemler geçerlidir. Tam ehliyetsizler; ayırt etme gücünden yoksun kişilerdir. Yaptıkları her işlem geçersizdir.
Sınırlı ehliyetliler; ergin, ayırt etme gücüne sahip, kısıtlı olmayan evli kişiler ve yasal danışmanı olan kişiler bu gruba girer.
Sınırlı ehliyetsizler; ayırt etme gücüne sahip ya küçük ya da kısıtlı olan kişilerdir. Bu kişilerde ehliyetsizlik asıl, ehliyet istisnadır.

Cevap: E

25. Medeni kanuna göre olağan erginlik yaşı 18 yaşın tamamlanmasıdır.
a) Evlenme ile kazanılan erginlikte
Olağan evlenme yaşı; 17
Olağanüstü evlenme yaşı; 16
b) Mahkeme kararı ile kazanılan erginlik (kaza-i rüşt) : kişinin hakim kararıyla ergin olmasıdır.
Şartları; 15 yaşını tamamlamak
- Küçüğün menfaati
- Küçüğün isteği
- Veli izni
- Mahkeme kararıdır

Cevap: D

26. Medeni kanuna göre olağan erginlik yaşı 18 yaşın tamamlanmasıdır.
a) Evlenme ile kazanılan erginlikte
Olağan evlenme yaşı; 17
Olağanüstü evlenme yaşı; 16
b) Mahkeme kararı ile kazanılan erginlik (kaza-i rüşt) : kişinin hakim kararıyla Ergin olmasıdır.
Şartları;
- 15 yaşını tamamlamak
- Küçüğün menfaati
- Küçüğün isteği
- Veli izni
- Mahkeme kararıdır

Cevap: A

27. Mahkeme kararı ile kazanılan erginlik (kaza-i rüşt): kişinin hâkim kararıyla ergin olmasıdır.
Şartları;
- 15 yaşını tamamlamak
- Küçüğün menfaati
- Küçüğün isteği
- Veli izni
- Mahkeme kararıdır.

Cevap: E

28. Erkeklerde ve kadınlarda, olağan evlilik yaşı 17 ve olağanüstü evlilik yaşı 16'dır.

Cevap: C

29. Kısıtlılık; bir kimsenin kanunda öngörülen muayyen sebeplerden birine dayanarak mahkeme kararı ile fiil ehliyetinden tamamen veya kısmen yoksun bırakılmasıdır. Kısıtlılık sebepleri;
- Akıl hastalığı, akıl zayıflığı
- Başkalarının güvenliğini tehlikeye sokma
- Savurganlık, kumarbazlık, alkol ve uyuşturucu bağımlılığı
- Kötü yaşam tarzı
- Kötü yönetim
- Bir sene veya daha fazla bir süre ile özgürlüğü bağlayıcı ceza alma
- Yaş küçüklüğü kısıtlılık sebebi değildir. Vesayet gerektiren bir sebeptir.

Cevap: B

30. 1) Tam ehliyetliler; ergin ayırt etme gücüne sahip kısıtlı olmayan kişilerdir.
2) Sınırlı ehliyetliler; ayırt etme gücüne sahip ergin ve kısıtlı olmayan kişilerdir. Ancak bu gruba evliler ve kendisine yasal danışman atanlar girer
3) Sınırlı ehliyetsiz; ayırt etme gücüne sahip küçükler veya ayırt etme gücüne sahip kısıtlı kişiler bu grupta yer alır.
4) Tam ehliyetsizler; fiil ehliyetleri yoktur. Ayırt etme gücünden yoksun kişiler bu grupta yer alır.

Cevap: A

TEMEL KAVRAMLAR – TEST 4

1. 1) Tam ehliyetliler; ergin ayırt etme gücüne sahip kısıtlı olmayan kişilerdir.
2) Sınırlı ehliyetliler; ayırt etme gücüne sahip ergin ve kısıtlı olmayan kişilerdir. Ancak bu gruba evliler ve kendisine yasal danışman atanlar girer
3) Sınırlı ehliyetsiz; ayırt etme gücüne sahip küçükler veya ayırt etme gücüne sahip kısıtlı kişiler bu grupta yer alır.
4) Tam ehliyetsizler; fiil ehliyetleri yoktur. Ayırt etme gücünden yoksun kişiler bu grupta yer alır.

Cevap: B

2. Tam ehliyetsizlerin fiil ehliyetleri yoktur. Ayırt etme gücünden yoksun kişiler bu grupta yer alır. Yaptıkları tüm işlemler geçersizdir. Cezai ehliyetleri yoktur.

Cevap: A

3. Sınırlı ehliyetliler; ayırt etme gücüne sahip ergin ve kısıtlı olmayan kişilerdir bu gruba evliler ve kendisine yasal danışman atanlar girer. Asıl olan ehliyet sahibi olmaktır ancak ehliyetleri sınırlıdır, bazı işlemleri yapma hakları yoktur.

Cevap: C

4. Hısımlık; yakınlık ilişkisidir. 3'e ayrılır
a) Kan hısımlığı
1) alt soy - üst soy; kişinin soyundan gelen hısımlarına alt soy. Kendisinin geldiği soya ise üst soy denir.
2) yan soy; kişiyle ortak kökten gelen hısımlar bu grupta yer alır.
b) Kayın hısımlığı; evlenme sözleşmesi yoluyla kurulan hısımlıktır.
c) Evlatlık ilişkisi yoluyla kurulan hısımlıktır.
Kişinin eşinin babası ile olan hısımlığı kayın hısımlığıdır

Cevap: C

5. Hısımlık; yakınlık ilişkisidir. Üçe ayrılır;
a) Kan hısımlığı
1) alt soy - üst soy; kişinin soyundan gelen hısımlarına alt soy. Kendisinin geldiği soya ise üst soy denir.
2) yan soy; kişiyle ortak kökten gelen hısımlar bu grupta yer alır.
b) Kayın hısımlığı; evlenme sözleşmesi yoluyla kurulan hısımlıktır.
c) Evlatlık ilişkisi yoluyla kurulan hısımlıktır.
Kişinin kardeşi ile olan hısımlığı yansoy hısımlığıdır

Cevap: D

6. Esra'nın kız kardeşi Derya, Esra'nın 2. derece, yan soy, kan hısımdır. Esra'nın eşi Ahmet ile Derya arasındaki hısımlık: 2. derece yan soy kayın hısımlığıdır.

Cevap: C

7. Hakların kazanılmasında: iyi niyet (sübjektif) kuralı geçerlidir. Hakların kullanılmasında: objektif iyi niyet (dürüstlük) kuralı geçerlidir.

Cevap: A

8. Hakların kazanılmasında geçerli olan ilke sübjektif iyi niyet ilkesidir. Hakların kullanılmasında geçerli olan ilke objektif iyi niyet (dürüstlük kuralı) ilkesidir.

Cevap: C

9. Temel hak ve ödevler üçe ayrılır:
- Kişisel hak ve ödevler; konut dokunulmazlığı, özel hayat gizliliği, haberleşme hürriyeti, din vicdan hürriyeti, kişi dokunulmazlığı, kanuni hâkim güvencesi, basın hürriyeti, mülkiyet hakkı, dernek kurma hürriyetidir.
- Sosyal ve ekonomik hak ve ödevler; konut hakkı, toprak mülkiyeti, ailenin korunması, kamulaştırma, sendika kurma hakkı, eğitim öğretim hakkı, çalışma ve sözleşme özgürlüğü, grev ve lokavt hakkı, kıyılarından yararlanma hakkı, aile ve çocuğun korunmasıdır.
- Siyasi hak ve ödevler; Türk vatandaşlığı, seçme ve seçilme hakkı, mal bildirimini, kamu hizmetine girme, vergi ödevi, dilekçe hakkı. Bu sayılanlar kamusal haklar olarak değerlendirilir.
Ancak, fikri haklar özel hak kapsamında yer alır.

Cevap: C

10. Hakları doğuran olaylar üçe ayrılır;
- Hukuki olay; insan iradesi dışında meydana gelen durumlardır, doğum, ölüm gibi.
- Hukuki fiil; insan iradesi ile gerçekleşen davranışlardır. İkamet tesis etmek gibi,
- Hukuki işlem; bir veya birden çok kimsenin bir araya gelerek hukuki bir sonuca ulaşmak için hukuksal işlem yapmasıdır. Sözleşme gibi

Cevap: C

11. Hakların kazanılış biçimleri ikiye ayrılır
Aslen kazanma; bir hakkın doğrudan doğruya ilk sahibi olarak kazanılmasıdır.
Taşınır üzerindeki aslen kazanmaya sahiplenme, taşınmaz üzerindeki aslen kazanmaya işgal denir
Devren kazanma; önceden başkasına ait olan hakkın hukuki işlemle yeni sahibine devredilmesidir.

Cevap: A

12. Hakların korunmasında hak sahibi tarafından korunma yöntemleri
- İztırar hali
- Meşru müdafaa
- Kuvvet kullanmadır

Cevap: E

13. Sadece belli kişilere karşı ileri sürülebilen haklara nispi haklar denir. Örneğin; borç ilişkisinin sonucu olan alacak hakkı

Cevap: B

14. Devredilemeyen haklar; kimseye satılamayan, miras bırakılamayan haklardır.
Kişiye sıkı sıkı bağlı haklar devredilemez.
Mülkiyet hakkı devredilen bir hak değildir.

Cevap: B

15. Devredilen haklar; bir başkasına satış, bağış, miras gibi yollarla bırakılabilen haklardır.
Telif hakkı devredilebilir.

Cevap: C

ANAYASAL KAVRAMLAR VE ANAYASA TARİHİ – TEST 1

1. Devletin şekli, yapısını, organlarının görev ve yetkilerini, bunların birbirleri ile olan ilişkilerini düzenleyen hukuk dalı Anayasa Hukukudur.

Cevap: A

2. Egemenliğin tek bir merkezde toplandığı yasama, ülkenin tamamında aynı hukuk düzeninin hâkim olduğu devlet üniter devlettir.

Cevap: A

3. Federasyon, uluslararası kişiliğe sahip merkezi devlet ile uluslararası kişiliğe sahip olamayan bölgesel devletlerin aralarında güvenceli bir yetki paylaşımı yaparak oluşturdukları devlet topluluğudur.

Almanya federal devlete örnek bir yapıya sahiptir

Cevap: D

4. İktidar gücünün tek kişide toplandığı yönetim modeli: MONARŞİK DEVLET'tir.

Cevap: C

5. Devletin birinci unsuru millet (halk), ikinci unsuru ülke (toprak), üçüncü unsuru ise egemenliktir.

Bir devletin kurulması için bu 3 unsur şarttır.

Cevap: E

6. İki meclisin şart olduğu sistem federal devlet sistemidir. Federe devletlerin meclisleri vardır ve federal devletin meclisi vardır.

Cevap: D

7. Meclis hükümeti sisteminde yasama ve yürütme güçleri mecliste toplanmıştır.

Cevap: C

8. Bir devlette yasama, yürütme ve yargı erklerinin farklı ellerce kullanılması ve birbirinden ayrı çalışması kuvvetler ayrılığı ilkesidir.

Cevap: D

9. Parlamenter Sistemde

- Yürütme yasamanın içinden çıkar.
- Hükümet yasamaya karşı sorumludur.
- Bir kimse hem yasamada hem yürütmede yer alabilir.
- Yürütme iki başlıdır.
- Devlet Başkanı Meclis tarafından seçilir.
- Yasama yürütmeyi, yürütme de yasamayı belli koşullarda feshedebilir.

Cevap: E

10. Yarı başkanlık modelinde yürütme organı iki başlıdır. Başkan halk tarafından seçilir. Başbakan ve Bakanlar Kurulu yasamaya karşı sorumludur. Devlet Başkanı yürütme yetkisini bir başbakanla paylaşır.

Cevap: D

11. Başkanlık Hükümet Modelinde

- Sert kuvvetler ayrılığı vardır yani yasama ve yürütme birbirine etki edemez.
- Yürütme organı yalnızca başkandan oluşur ve başkanı halk seçer.
- Aynı kişi hem yasamada hem de yürütmede yer alamaz.

Buradan hareketle sert kuvvetler ayrılığının olduğu bir modelde kuvvetler birliğinden söz edilemez.

Cevap: E

12. Türkiye Cumhuriyeti'nde temsili demokrasi uygulanmaktadır. Temsili demokrasi modelinde kararları halkın seçtiği temsilciler yani parlamento alır. Doğrudan demokrasi modelinde halk kararları doğrudan kendi alır. Günümüzde örneği olduğu söylenemez ancak İsviçre'nin kantonlarında benzer bir sistem uygulandığı kabul edilir.

Cevap: E

13. Tarihimizde gayrimüslimlerin askere alınması 1856 Islahat Fermanı ile düzenlenmiştir

Cevap: C

14. Tarihimizin ilk yazılı anayasası 1876 Kanun-i Esasidir.

Cevap: D

15. Kanuni Esasiyi ilan eden hükümdar 2. Abdülhamid'tir.

Cevap: B

16. Osmanlı Devletinin ilk tek ve son anayasası olan Kanuni Esasi, Genç Osmanlıların baskısı ile ilan edilmiştir

Cevap: A

17. 1876 Kanuni Esasi ile Osmanlı Devleti'nde meclisli yapı yani parlamenter sisteme geçiş sağlanmıştır.

Cevap: A

18. Kanun-u Esasi'nin ilk metnine göre Heyet-i Vükela padişaha karşı sorumludur.

Cevap: C

19. 1876 Anayasasının 1909 değişiklikleri; kanun dışı tutuklama yasağı getirilmiştir, Mebusan Meclisinin yetkileri artırılmış, padişahın yetkileri daraltılmıştır, padişahın meclisi fesih hakkı düzenlenmiştir, padişahın sürgün yetkisi kaldırılmıştır, toplanma ve dernek kurma hakkı getirilmiştir, padişahın hükümet üzerindeki yetkileri azaltılmıştır. Ancak ikili meclis yapısı 1876 Anayasasının ilk halinde mevcuttu.

Cevap: E

20. Kanuni esasiye göre Meclis ikili yapıdadır. Heyeti Ayan ve Heyeti Mebusandan oluşan Meclis-i Umumi adında meclis vardır. Ayanlar ömür boyu görevde kalırken mebusların görev süresi 4 yıldır.

Cevap: C

21. Mebusan Meclisi'nin üyeleri halk tarafından seçilir, üyeler 4 yıllığına seçilir, sadece erkekler aday olabilir ve erkekler oy kullanabilir, seçilebilmek için Türkçe bilmek gereklidir.

Cevap: E

ANAYASAL KAVRAMLAR VE ANAYASA TARİHİ – TEST 2

1. 1921 Anayasası tek yumuşak ve çerçeve anayasadır.
- Yumuşak anayasa değiştirilmesi alelade kanunlar gibi kolaylıkla mümkün olan anayasadır. Sert (katı) anayasa ise kanunlardan farklı olarak değiştirilmesi özel şartlara bağlanmış anayasadır.
- Çerçeve anayasa madde sayısı az, detaylı olmayan anayasadır. Kazuistik anayasalar detaylı ve madde sayısı fazla anayasalardır.
Cevap: B
2. 1921 anayasasına göre seçimler 2 yılda bir yapılır.
Cevap: A
3. Kuvvetler birliği sisteminde yasama ve yürütme yetkileri tek elde toplanmıştır. Meclis hükümet sisteminde bu yetkiler yasama organında, monarşi ve diktatörlük sistemlerinde bu yetkiler yürütme organında toplanmıştır. Parlamenter sistemlerde ise kuvvetler ayrılığı esası vardır.
Cevap: D
4. 1921 Anayasası Meclis hükümeti sistemini benimsemiştir. Yasama ve yürütme yetkileri meclise aittir.
Cevap: A
5. 1921 Teşkilatı Esasiyede ilk kez milli egemenlik ilkesi yer almıştır. Böylelikle egemenliğin kaynağı olarak millet belirlenmiş ve cumhuriyet modeline geçişin işareti verilmiştir.
Cevap: A
6. Sert (katı) anayasa değiştirilmesi kanunlara göre farklı usullerle mümkün olan anayasadır.
- Halk oylaması usulüne yer vermesi
- Değiştirilmeyecek maddelere yer vermesi
- Değiştirilmesi için nitelikli çoğunluk aranması
- Anayasanın kabul edilmesinden sonra belli bir süre değişiminin yasaklanması gibi önlemler anayasanın katılığını gösterir.
Cevap: B
7. 1921 Anayasasının özellikleri:
- Kanuni esasiyi yürürlükten kaldırmamıştır
- Milli egemenlik ilkesini ilk kabul eden anayasadır
- Güçler birliği ve Meclis hükümeti sistemi benimsemiştir
- Yerinden yönetim ilkesi benimsemiştir
- Yargıdan söz etmeyen tek anayasadır
- Tek yumuşak ve çerçeve anayasadır
- Temel hak ve hürriyetlere yer vermemiştir.
- Devlet başkanlığı makamına yer vermemiştir.
- Hükümetin başında Meclis Başkanı vardır.
Cevap: C

8. 1921 Anayasası'nda 1923 yılında yapılan değişiklikler;
- Türkiye Devleti'nin yönetim şekli cumhuriyet olarak kabul edilmiştir.
- Cumhurbaşkanlığı makamı oluşturulmuştur.
- Cumhurbaşkanının TBMM tarafından kendi üyeleri arasından seçileceği kabul edilmiştir.
- Başbakan, Cumhurbaşkanı tarafından ve Meclis üyeleri içinden seçilir hükmü getirilmiştir.
- Bakanlar, Başbakan tarafından ve meclis üyeleri arasından seçilecek ve Cumhurbaşkanı'nca meclisin onayına sunulacak hükmü getirilmiştir.
- Devletin dini İslam ve resmi dili Türkçedir ifadesi getirilmiştir.
Cevap: D
9. 1924 anayasasına göre seçimler 4 yılda bir yapılmaktaydı.
Cevap: D
10. Laiklik ilkesi 1924 Anayasasında 1937 yılında yapılan değişiklik ile anayasaya eklenmiştir. Böylelikle Atatürk'ün 6 ilkesi anayasada yer aldı.
6 ilkenin yer aldığı tek anayasa 1924 Anayasasıdır.
Cevap: C
11. 1924 anayasası değişiklikleriyle
1930; kadınlara belediye seçimlerine girme hakkı
1933; kadınlara muhtar seçimlerine girme hakkı
1934; kadınlara milletvekili seçimlerine girme hakkı verilmiştir.
Cevap: C
12. 1924 Anayasasında 1946 yılında yapılan değişiklikle çok partili hayata geçilmiş, tek dereceli seçim sistemi benimsenmiştir.
Cevap: C
13. 1924 anayasası değişiklikleri:
1950; gizli oy, açık sayım döküm ilkesi kabul edilmiştir.
Cevap: D
14. Tek dereceli seçim modeli ile halk doğrudan sandık başına giderek kendi temsilcilerini seçmeye başlamıştır.
Cevap: D

15. 1924 Anayasası üzerinde yapılan değişiklikler:
1928; devletin dini İslam'dır ifadesi anayasadan çıkarıldı.
1930; kadınlara belediye seçimlerine girme hakkı verildi.
1933; kadınlara muhtarlık seçimlerine girme hakkı verildi.
1934; kadınlara milletvekili seçimlerine girme hakkı verildi.
1937; laiklik ilkesi anayasaya eklendi.
1946; çok partili hayata geçildi, tek dereceli seçim sistemine geçildi.
1950; gizli oy ve açık sayım/döküm ilkesine geçildi.
Cevap: C
16. Olağanüstü hal ve sıkıyönetim kanun hükmünde kararnameleleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesi Yüksek Öğrenim Kurulu hukukumuzda 1982 Anayasası ile dahil olmuştur. Ancak 2017 değişikliği ile sıkıyönetim ve kanun hükmünde kararname düzenlemeleri kaldırılmıştır. OHAL döneminde CB Kararnameleri çıkarılabileceği hükmü getirildi.
Cevap: B
17. 1961 Anayasası ile demokrat, sosyal devlet ve hukuk devleti ilkeleri kabul edilmiştir. İlk kez kuvvetler ayrılığı ilkesi benimsenmiş ve milli güvenlik kurulu 1961 Anayasası ile kurulmuştur. Gizli oy, açık/sayım döküm ilkesi 1950 yılında kabul edilmiştir.
Cevap: E
18. Yarı doğrudan demokrasi modelinde halkın yönetime katılımını sağlayan araçlar;
- Halkın girişimi
- Halkın vetosu
- Temsilcinin azli
- Referandum. Bu dört modelden referandum (halkoylaması) modeli ülkemizde de uygulanmaktadır.
Cevap: D
19. 1961 Anayasası ile ilk kez sosyal devlet, hukuk devleti, demokratik devlet ve insan haklarına dayalı devlet ifadeleri kabul edilmiştir. Milli egemenlik ilkesi ilk kez 1921 Anayasasıyla kabul edilmiştir.
Cevap: B
20. Çoğunlukçu anayasa; iktidarı elinde bulunduran gücün azınlık haklarına saygı göstermeksizin toplumu kendi eksenine göre şekillendirmesidir. Çoğunlukçu anayasa ise iktidarı elinde bulunduran gücün yetkilerini halkla paylaşması her düşünceye yer verilmesidir. 1961 anayasası çoğunlukçu anayasayı benimsemiştir
Cevap: D
21. Güçler ayrılığını benimseyen anayasalar 1961 Anayasası ve 1982 Anayasasıdır.
Cevap: E

1982 ANAYASASI TEMEL BİLGİLER – TEST 1

1. Kanuni yargıç güvencesi ilk kez 1876 Kanuni Esaside yer almıştır. Kanuni hakim güvencesi 1924 Anayasasında da benimsendi. 1961 Anayasası "doğal hakim" (tabii hakim) ilkesini koyarak daha güvenceli hale getirdi. 1971'de bu konuda yapılan anayasa değişikliği farklı bir düzenleme getirdi. 1982 Anayasasında da sürdürülen bu ilkenin anlamı kısaca şudur; Kimse kanunen tabi olduğu mahkeme dışında başka bir mercii önüne çıkarılamaz.
Cevap: A
2. 1982 Anayasasının kabulü Cumhurbaşkanı seçimiyle birleştirilmiştir. Halkoylaması ile seçilen ilk Cumhurbaşkanı Kenan Evren'dir. Ancak demokratik usullere göre ya da bir diğer ifadeyle anayasaya göre ilk defa halkoylaması usulüyle seçilen Recep Tayyip Erdoğan'dır.
Cevap: E
3. Halkoyu ile kabul edilen ilk anayasa 1961 Anayasasıdır. Ancak anayasa değişikliklerini halkoyuna sunma uygulaması ilk kez 1982 Anayasası ile getirilmiştir.
Cevap: E
4. Halk oylaması ile kabul edilen anayasalar; 1961 Anayasası ve 1982 Anayasasıdır.
Cevap: E
5. 1982 Anayasasına başlangıç metni dahildir. Ancak madde kenar başlıkları, madde numaraları, başlıklar ve dipnotlar anayasa metninden sayılmaz.
Cevap: D
6. 1982 Anayasasının ilk 3 maddesi değiştirilemez. Madde1; Türkiye devleti bir Cumhuriyettir. Madde2; Türkiye Cumhuriyeti devleti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, sosyal, laik bir hukuk devletidir. Madde3; Türkiye devleti ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir, bayrağı şekli kanunlarda belirtilen beyaz ay yıldızlı al bayraktır. Milli marşı İstiklal Marşı, başkenti Ankara'dır.
Cevap: D
7. Cumhuriyetin temel nitelikleri;
- insan haklarına saygılı devlet
- Atatürk milliyetçiliğine bağlı devlet
- başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan devlet
- demokratik devlet
- laik devlet
- sosyal devlet
- hukuk devleti
İnsan haklarına dayalı devlet ifadesi 1961 Anayasasında yer alıyordu.
Cevap: B

8. 1982 anayasasının ilk 3 maddesi değiştirilemez.
Madde1; Türkiye devleti bir cumhuriyettir
Madde2; Türkiye cumhuriyeti devleti, toplumun huzuru milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan demokratik sosyal laik bir hukuk devletidir.
Madde3; Türkiye devleti ülkesi ve milletle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir bayrağı şekli kanunlarda belirtilen beyaz ay yıldızlı al bayraktır. Milli marşı İstiklal Marşı başkenti Ankara'dır.

Cevap: E

9. Laik devlet;
Din ve devlet işleri birbirinden ayrılır.
Devlet tüm dinlere eşit mesafede yaklaşır.
Din hizmetleri kamu hizmeti olarak görülür.
Din ve inanç hürriyeti vardır. İnanç hürriyeti mutlak yani sınırlanamaz, ancak ibadet hürriyeti nispi yani belli ölçüde sınırlanabilir.
Resmi devlet dini yoktur.
Devlet din hizmetlerini kamu hizmeti olarak görür.

Cevap: A

10. Sosyal refahı sağlayarak toplumda sosyal barışı ve adaleti tesis etmeye çalışan vatandaşlarına sosyal ve ekonomik hakları veren devlete sosyal devlet denir.
Sosyal devletin araçları
- Asgari bir yaşam standardı
- Sosyal barış ve adalet
- Vergi adaleti
- İşsizliği önlemek
- İstihdamı arttırmak
- Milli geliri adaletli dağıtmak
- Çalışma koşullarını iyileştirmek
- Sosyal güvenliği arttırmak
İdarenin mali sorumluluğu ise hukuk devleti ilkesinin gereğidir.

Cevap: E

11. Mali güce göre vergilendirme sosyal devlet ilkesi ile ilgilidir, vergilendirmede adalet sağlanmaya çalışılır.

Cevap: C

12. Sosyal devlet araçları;
- Kamulaştırma
- Devletleştirme
- Planlama
- Artan oranlı vergi tarifesi
- Sosyal ve ekonomik haklara yer verme
- Asgari yaşantı için tedbirler alma

Cevap: E

13. Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler Anayasa madde 61. – Devlet, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle, malûl ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlar.
Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.

Yaşlılar, Devletçe korunur. Yaşlılara Devlet yardımı ve sağlanacak diğer haklar ve kolaylıklar kanunla düzenlenir.
Devlet, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır.
Bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kurar veya kurdurur.
İfadeye göre harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri devlet tarafından korunur ancak soruda yakınları kelimesi kullanılmış. Bu nedenle cevabımız D olur.

Cevap: D

14. Kimse sözleşmeden doğan yükümlülüğü yerine getirmediği için hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Daha basit bir ifadeyle borcundan dolayı kimse hapis cezasına tabi tutulamaz.

Cevap: E

15. Hukuk devletinin gerekleri;
- Herkes kanun önünde eşittir.
- Anayasanın üstünlüğü vardır.
- Yargı organı bağımsız olmalıdır.
- Kanuni hâkim güvencesi vardır.
- İdarenin her türlü işlemi belirli ve açıktır.
- Suç ve cezalara ilişkin esaslar vardır.
- Kuvvetler ayrılığı vardır.
- Temel hak ve hürriyetler güvence altına alınmıştır.
- Kazanılmış haklara saygı ilkesi geçerlidir.

Cevap: C

16. Hiç kimse kanunen tabi olduğu mahkeme dışında başka mercii önüne çıkarılamaz. Kişiye özel yeni merci oluşturulamaz. (Kanuni hâkim güvencesi)

Cevap: C

17. Hukuk devletinin gerekleri;
- Herkes kanun önünde eşittir
- Anayasanın üstünlüğü vardır
- Yargı Organı bağımsız
- Kanuni hakim güvencesi vardır
- İdarenin her türlü işlemi belirli ve açıktır
- Suç ve cezalara ilişkin esaslar vardır
- Kuvvetler ayrılığı vardır.
- Temel hak ve hürriyetler güvence altına alınmıştır
- Kazanılmış haklara saygı ilkesi geçerlidir.

Hukuk devleti ilkesine göre Cumhurbaşkanı'nın halk tarafından seçilmesi gibi şart yoktur.

Cevap: A

18. Suç ve cezalara ilişkin olarak;
Kanuna aykırı elde edilen bulgular delil olarak kabul edilemez.
Kimse işlediği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz.
Suçluluğu hükmen sabit oluncaya dek herkes masumdur.

Cevap: E

1982 ANAYASASI TEMEL BİLGİLER – TEST 2

1. Ülkemizde %10 ülke barajlı nispi temsil sistemi uygulanmaktadır.
Cevap: B
2. Genel oy; servet, eğitim, cinsiyet gibi sınırlamalar olmaksızın ülke vatandaşlarından belli yaşa ulaşmış herkesin oy kullanmasıdır
Cevap: E
3. Herkesin oyunun bir olması, aynı değerinde kabul edilmesi eşit oy ilkesini ifade eder.
Cevap: C
4. Kişisel oy; seçimlerde herkesin kendi oyunu kendi kullanması, kimse- nin bir başkası için oy kullanamamasıdır.
Cevap: C
5. Seçmenlerin baskı veya dayatma altında olmadan kendi hür iradeleri ile oy kullanmasına serbest oy ilkesi denir.
Cevap: B
6. Herkesin oyunun bir olması, aynı değerinde kabul edilmesi eşit oy ilkesini ifade eder. Akademisyenlerin oyunun ayrıcalıklı olması eşit oy ilkesine aykırıdır.
Cevap: A
7. Seçimlerin yargısal denetimini yapan Yüksek Seçim Kurulu, 1924 Anayasasında 1950 yılında yapılan değişiklikle kurulmuştur.
Cevap: B
8. Seçimlerde oy kullanabilmek için;
- TC vatandaşı olmak
- 18 yaşını doldurmuş olmak
- Seçmen kütüğüne kayıtlı olmak
- Kısıtlı olamamak
- Kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak
- Taksirli suçlar hariç 1 yıl ve daha fazla hüküm giymemiş olmak gerekir
Tutuklular ve gözaltında olanlar oy kullanabilir.
Cevap: E
9. Oy kullanamayanlar ;
- Türk vatandaşı olmayanlar
- 18 yaşından küçükler
- Silah altında bulunan er ve erbaşlar
- Askeri öğrenciler
- Kasıtlı suçlardan 1 yıl ve daha fazlası cezaevinde bulunanlar
Cevap: E

10. Seçme seçilme ve siyasi faaliyetlerde bulunmayla ilgili olarak, Seçimler ve halk oylamalarında serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esasları uygulanır. Seçim kanunlarında yapılan değişiklikler yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde yapılacak olan seçimlere uygulanmaz.
Cevap: E
11. Oy kullanamayanlar;
- Türk vatandaşı olmayanlar
- 18 yaşından küçükler
- Silah altında bulunan er ve erbaşlar
- Askeri öğrenciler
- Kısıtlılar
Seçmen olduğu halde oy kullanamayanlar;
- Er ve erbaşlar
- Askeri öğrenciler
- Hükümlüler
Cevap: A
12. Anayasa madde 68: Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için on sekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir. Siyasi partiler, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır. Siyasi partiler önceden izin almadan kurulurlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler. Siyasi partilerin tüzük ve programları ile eylemleri, Devletin bağımsızlığına, ülkesi ve milletle bölünmez bütünlüğüne, insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine, millet egemenliğine, demokratik ve laik Cumhuriyet ilkelerine aykırı olamaz; sınıf veya zümre diktatörlüğünü veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlamaz; suç işlenmesini teşvik edemez. Hâkimler ve savcılar, Sayıştay dahil yüksek yargı organları mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları ile yükseköğretim öncesi öğrencileri siyasi partilere üye olamazlar. Yükseköğretim elemanlarının siyasi partilere üye olmaları ancak kanunla düzenlenebilir. Kanun bu elemanların, siyasi partilerin merkez organları dışında kalan parti görevi almalarına cevaz veremez ve parti üyesi yükseköğretim elemanlarının yükseköğretim kurumlarında uyacakları esasları belirler. Yükseköğretim öğrencilerinin siyasi partilere üye olabilmelerine ilişkin esaslar kanunla düzenlenir. Siyasi partilere, Devlet, yeterli düzeyde ve hakça malî yardım yapar. Partilere yapılacak yardımın, alacakları üye aidatının ve bağışların tabii olduğu esaslar kanunla düzenlenir.
Cevap: E
13. Siyasi partilerin gelirleri
- Parti üyelerinin aidatları
- Devlet yardımı
- Bağışlar
Siyasi partiler ticari faaliyette bulunamaz.
Cevap: E
14. Siyasi partilerin hazine yardımı alabilmesi için son seçimde %3 oy alınmalıdır. Bu oran 2014 değişikliği öncesi %7'yd. Değişikliğe dikkat ediniz.
Cevap: A

15. Bir siyasi partinin kurulabilmesi için seçme yeterliliğine sahip en az 30 gerçek kişi gerekir. Siyasi partiler en az 30 kişiyle önceden izin alınmaksızın kurulurlar.

Cevap: C

16. Siyasi parti grubu kurabilmek için en az 20 milletvekili gerekir. Siyasi parti ifadesiyle siyasi parti grubu ifadesini karıştırmayınız. Siyasi parti grubu mecliste grubu olan partileri ifade eder. Bir partinin mecliste grup kurulabilmesi için en az 20 milletvekili olmalıdır.

Cevap: B

17. Siyasi partiler seçme yeterliliğine sahip 30 kişi ile önceden izin almadan kurulurlar
18 yaşını dolduran kişiler siyasi partiye üye olabilir.
Yurt dışında teşkilatlanma mümkündür
Yabancı devletlerden ve kuruluşlardan yardım aldıkları tespit edilirse direkt kapatılma sebebidir
Siyasi partilerin mali denetimini Sayıştay yardımıyla Anayasa Mahkemesi yapar.

Cevap: C

18. Siyasi partilerin mali denetimini Sayıştay yardımı ile Anayasa Mahkemesi yapar.

Cevap: B

19. Siyasi partilerin kapatılma davası;
- re'sen
- Adalet Bakanının talebiyle
- Bir başka siyasi partinin talebiyle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından Anayasa Mahkemesi'nde açılır.

Cevap: E

20. Siyasi partilere önceden izin almaksızın kurulur. Bu durum kapatılma sebebi değildir. Burada A şıkkındaki ifadenin direkt kapatılma sebebi olduğunu unutmayınız.

Cevap: C

21. Siyasi partiler seçme yeterliliğine sahip 30 kişi ile önceden izin almadan kurulurlar.
18 yaşını dolduran kişiler siyasi partiye üye olabilir.
Yurt dışında teşkilatlanma mümkündür.
Yabancı devletlerden ve kuruluşlardan yardım aldıkları tespit edilirse direkt kapatılma sebebidir.
Siyasi partilerin mali denetimini Anayasa Mahkemesi yapar.
Siyasi partilere kapatma davasını Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı açar. Davayı karara bağlayan Anayasa Mahkemesidir

Cevap: D

22. Siyasi partilere üye olamayanlar;
- Hâkimler ve savcılar
- TSK mensupları
- Yüksek Yargı mensupları
- Devlet memurları
- Yükseköğrenim öncesi öğrenciler
- Sayıştay üyeleri

Cevap: C

1982 ANAYASASI TEMEL BİLGİLER – TEST 3

1. Anayasa madde 12. – Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.

Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.

Anayasa madde 13. – Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

Anayasa madde 14. – Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz.

Anayasa hükümlerinden hiçbiri, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz.

Bu hükümlere aykırı faaliyette bulunanlar hakkında uygulanacak müeyyideler, kanunla düzenlenir.

Anayasa madde 15. – Savaş, seferberlik veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir.

Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddî ve manevî varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

Anayasa madde 16. – Temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabilir.

Cevap: D

2. – Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.

Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.

Anayasa madde 13. – Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

Cevap: B

3. Herkes yaşama maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir

Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbî deneylere tabi tutulamaz.

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz.

Hiç kimse zorla çalıştırılmaz, angarya yasaktır. Oysa hâkim kararı ile konut araması, hâkim kararı gereksiz üst araması mümkündür.

Cevap: C

4. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz kimse haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz hükmü kişinin dokunulmazlığı ve maddi, manevi bütünlüğünü ifade eder.

Cevap: E

5. Kişisel hak ve ödevler
1. Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı
  2. Zorla çalıştırma yasağı
  3. Kişi hürriyeti ve güvenliği
  4. Özel hayatın gizliliği ve korunması (Özel hayatın gizliliği - Konut dokunulmazlığı - Haberleşme hürriyeti)
  5. Yerleşme ve seyahat hürriyeti
  6. Din ve vicdan hürriyeti
  7. Düşünce ve kanaat hürriyeti
  8. Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti
  9. Bilim ve sanat hürriyeti
  10. Basın yayınıla ilgili hükümler (Basın hürriyeti - Süreli ve süresiz yayın hakkı - Basın araçlarının korunması - Kamu tüzel kişiliklerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı - Düzeltme ve cevap hakkı)
  11. Toplantı hak ve hürriyetleri (Dernek kurma hürriyeti - Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı)
  12. Mülkiyet hakkı
  13. Hakların korunması ile ilgili hükümler (Hak arama hürriyeti - Kanuni hâkim güvencesi - Suç ve cezalara ilişkin esaslar)
  14. İspat hakkı
  15. Temel hak ve hürriyetlerin korunması

Cevap: A

6. Kişisel hak ve ödevler
1. Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı
  2. Zorla çalıştırma yasağı
  3. Kişi hürriyeti ve güvenliği
  4. Özel hayatın gizliliği ve korunması (Özel hayatın gizliliği - Konut dokunulmazlığı - Haberleşme hürriyeti)
  5. Yerleşme ve seyahat hürriyeti
  6. Din ve vicdan hürriyeti
  7. Düşünce ve kanaat hürriyeti
  8. Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti
  9. Bilim ve sanat hürriyeti
  10. Basın yayınıla ilgili hükümler (Basın hürriyeti - Süreli ve süresiz yayın hakkı - Basın araçlarının korunması - Kamu tüzel kişiliklerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı - Düzeltme ve cevap hakkı)
  11. Toplantı hak ve hürriyetleri (Dernek kurma hürriyeti - Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı)
  12. Mülkiyet hakkı
  13. Hakların korunması ile ilgili hükümler (Hak arama hürriyeti - Kanuni hâkim güvencesi - Suç ve cezalara ilişkin esaslar)
  14. İspat hakkı
  15. Temel hak ve hürriyetlerin korunması

Cevap: A

7. Anayasa madde 22. - Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır. Milli güvenlik, Kamu düzeni, Suç işlenmesinin önlenmesi

Genel sağlık ve genel ahlâkın korunması başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz. Yetkili merciin kararı yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırk sekiz saat içinde açıklar; aksi halde, karar kendiliğinden kalkar.

İstisnaların uygulanacağı kamu kurum ve kuruluşları kanunda belirtilir.

Cevap: C

8. Sosyal ekonomik hak ve ödevler (pozitif-olumlu haklar)
1. Ailenin korunması
  2. Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi
  3. Kamu yararı (Kıyılardan yararlanma - Toprak mülkiyeti - Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması - Kamulaştırma - Devletleştirme ve özelleştirme)
  4. Çalışma ve sözleşme hürriyeti
  5. Çalışma ile ilgili hükümler (Çalışma hakkı ve ödevi - Çalışma şartları ve dinlenme hakkı - Sendika kurma hakkı - Sendikal faaliyette bulunma hakkı)
  6. Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt (Toplu iş sözleşmesi hakkı - Grev hakkı ve lokavt)
  7. Ücrette adalet sağlanması
  8. Sağlık, çevre ve konut (Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması - Konut hakkı)
  9. Gençlik ve spor (Gençliğin korunması - Sporun geliştirilmesi)
  10. Sosyal güvenlik hakları (Sosyal güvenlik hakkı - Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler - Yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşları)
  11. Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması
  12. Sanatın ve sanatçının korunması
  13. Devletin iktisadi ve sosyal ödevlerin sınırları

Cevap: E

9. Sosyal ekonomik (pozitif) hak ve ödevler
1. Ailenin korunması
  2. Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi
  3. Kamu yararı (Kıyılardan yararlanma - Toprak mülkiyeti - Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması - Kamulaştırma - Devletleştirme ve özelleştirme)
  4. Çalışma ve sözleşme hürriyeti
  5. Çalışma ile ilgili hükümler (Çalışma hakkı ve ödevi - Çalışma şartları ve dinlenme hakkı - Sendika kurma hakkı - Sendikal faaliyette bulunma hakkı)
  6. Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt (Toplu iş sözleşmesi hakkı - Grev hakkı ve lokavt)
  7. Ücrette adalet sağlanması
  8. Sağlık, çevre ve konut (Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması - Konut hakkı)
  9. Gençlik ve spor (Gençliğin korunması - Sporun geliştirilmesi)
  10. Sosyal güvenlik hakları (Sosyal güvenlik hakkı - Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler - Yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşları)
  11. Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması
  12. Sanatın ve sanatçının korunması
  13. Devletin iktisadi ve sosyal ödevlerin sınırları

Cevap: D

10. Sosyal ekonomik hak ve ödevler;
1. Ailenin korunması
  2. Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi
  3. Kamu yararı (Kıyılardan yararlanma - Toprak mülkiyeti - Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması - Kamulaştırma - Devletleştirme ve özelleştirme)
  4. Çalışma ve sözleşme hürriyeti
  5. Çalışma ile ilgili hükümler (Çalışma hakkı ve ödevi - Çalışma şartları ve dinlenme hakkı - Sendika kurma hakkı - Sendikal faaliyette bulunma hakkı)
  6. Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt (Toplu iş sözleşmesi hakkı - Grev hakkı ve lokavt)
  7. Ücrette adalet sağlanması
  8. Sağlık, çevre ve konut (Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması - Konut hakkı)
  9. Gençlik ve spor (Gençliğin korunması - Sporun geliştirilmesi)
  10. Sosyal güvenlik hakları (Sosyal güvenlik hakkı - Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler - Yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşları)
  11. Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması
  12. Sanatın ve sanatçının korunması
  13. Devletin iktisadi ve sosyal ödevlerin sınırları

Cevap: D

11. 2010 Anayasa değişikliği ile aynı zamanda ve aynı iş kolunda birden fazla sendikaya üye olunabileceği hükmü getirildi. Burada ölçüt aynı işverene ait olmayan farklı iş yerlerinde çalışan bir işçi olmaktır.

Cevap: D

12. Dilekçe hakkına başvurmak için Türk vatandaşı olmak gerekmez. Ancak bu haktan yararlanmak isteyen yabancılar için karşılıklılık esastır.

Cevap: B

13. Kamu hizmetlerine girenlerin 5 yılda bir malvarlığındaki artış ve azalışları bildirmesine mal bildirimi denir.

Cevap: D

14. Siyasal hak ve ödevler:
- Türk vatandaşlığı
  - Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları
  - Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma
  - Siyasi partilerin uyacakları esaslar
  - Kamu hizmetlerine girme hakkı
  - Vatan hizmeti
  - Vergi ödevi
  - Dilekçe hakkı

Cevap: D

15. Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne yazılı olarak başvurma hakkına sahiptir.

Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu, gecikmeksizin dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.

Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.

Cevap: C

16. Temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunulmaksızın yalnızca anayasa-da belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir

Cevap: D

17. Temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunulmaksızın yalnızca anayasa-da belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlar; anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzenine, laik cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkelerine aykırı olamaz.

2001 değişikliği ile genel sınırlama sebepleri kaldırılmış, sınırların hakların özüne dokunulmaksızın, laik cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkelerine uygun olarak sınırlandırılabilceği hükümleri getirilmiştir.

Cevap: E

18. Çekirdek haklar; kişinin yaşama hakkı, maddi ve manevi varlığının bütünlüğü, din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamama ve bunlardan dolayı suçlanamama, suç ve cezaların geriye yürüyemez olması, suçluluğu mahkeme kararıyla saptanınca kadar kimsenin suçlu sayılmaması. (Masumiyet karinesi.)

Cevap: B

19. Çekirdek haklar; kişinin yaşama hakkı, maddi ve manevi varlığının bütünlüğü, din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamama ve bunlardan dolayı suçlanamama, suç ve cezaların geriye yürüyemez olması, suçluluğu mahkeme kararıyla saptanınca kadar kimsenin suçlu sayılmaması. (Masumiyet karinesi.)

Cevap: B

20. Çekirdek haklar; kişinin yaşama hakkı, maddi ve manevi varlığının bütünlüğü, din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamama ve bunlardan dolayı suçlanamama, suç ve cezaların geriye yürüyemez olması, suçluluğu mahkeme kararıyla saptanınca kadar kimsenin suçlu sayılmaması. (Masumiyet karinesi.)

Cevap: C

21. Toplu İş Sözleşmesi (TİS), işyeri veya işletme düzeyinde, işkolu esasına göre işyeri veya işletmede TİS yapma yetkisini haiz işçi sendikası ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren arasında yapılan iş sözleşmesidir. Buradan anlaşıldığı gibi, TİS'in işçi tarafında mutlaka işçi sendikası olmalıdır. Ancak işverenin sendika üyesi olması zorunlu değildir.

İşyeri uygulamasında ve işçi-işveren ilişkilerinde, emredici yasa hükümlerinden sonraki kaynaktır. Çalışma koşulları ve ücreti belirleyen "normatif" hükümler ile işçi sendikası ve işveren sendikası ya da sendika üyesi olmayan işveren arasındaki ilişkileri düzenleyen "düzenleyici" hükümleri bulunur. Kanunda yasaklanmış konularda ve emredici kanun hükümlerine aykırı olarak TİS'e hüküm konulamaz. Sendika üyesi olmayan işçiler, "dayanışma aidatı" ödeyerek, TİS'in normatif hükümlerinden yararlanabilirler.

Anlaşılabileceği gibi özel sektörün toplu iş sözleşmesi yapamayacağına dair bilgi yanlıştır.

Cevap: B

22. Her Türk vatandaşı kamu hizmetine girme hakkına sahiptir

Cevap: B

ANAYASA HUKUKU – YASAMA – TEST 1

1. Yasama İlkeleri;

1. Genellik: Meclis her konuda, dilediği ayrıntıda düzenleme yapabilir. Sınırı sadece anayasadır.
2. Asıllık (İlk Ellik): Meclisin düzenleme yapması için hiçbir makamdan izin almasına gerek yoktur.
3. Devredilemezlik: Yasama yetkisi hiçbir makama devredilemez.

Cevap: A

2. TBMM'nin görev ve yetkileri:

- Kanun koymak, değiştirmek veya kaldırmak.
- Bütçe Kanunu ve Kesin Hesap Kanununu görüşmek ve kabul etmek.
- Milletlerarası Antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak.
- Para basılmasına ve savaş ilanına karar vermek
- Genel ve Özel Af ilanına karar vermek.

Ancak bakanları atamak ve istifasını kabul etmek ise Cumhurbaşkanının görevidir.

Cevap: A

3. Yasama dönemi; iki seçim arasındaki döneme denir. Yasama dönemi 5 yıldır.

Cevap: A

4. TBMM her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır. Meclis bir yasama yılında en fazla 3 ay tatil yapar. Bunun dışında en fazla 15 günlük ara verilebilir. Meclis bu şekilde tatildeyken veya ara vermişken toplantı gerekiyorsa yapılan bu toplantıya olağanüstü toplantı denir.

Meclisi olağanüstü toplantıya Cumhurbaşkanı doğrudan çağırabilir.

Aynı zamanda Meclis Başkanı da Meclisi doğrudan toplantıya çağırma hakkına sahiptir. Meclis üyelerinin 1/5'i (120 milletvekili) olağanüstü toplantı için Meclis Başkanından talepte bulunabilir. Bu dönemde konuşulması gereken konu konuşulmadan tatile devam edilemez, ara verilemez.

Cevap: E

5. TBMM her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır. Meclis bir yasama yılında en fazla 3 ay tatil yapar. Bunun dışında en fazla 15 günlük ara verilebilir. Meclis bu şekilde tatildeyken veya ara vermişken toplantı gerekiyorsa yapılan bu toplantıya olağanüstü toplantı denir.

Meclis'i olağanüstü toplantıya Cumhurbaşkanı doğrudan çağırabilir.

Aynı zamanda Meclis Başkanı da Meclis'i doğrudan toplantıya çağırma hakkına sahiptir. Meclis üyelerinin 1/5'i olağanüstü toplantı için Meclis Başkanı'ndan talepte bulunabilir. Ancak Cumhurbaşkanı yarıdıcısının böyle bir yetkisi yoktur.

Cevap: A

6. Meclis bir yasama yılında en fazla 3 ay tatil yapar. Bunun dışında en fazla 15 günlük ara yapma durumu vardır. Meclis bu şekilde tatildeyken veya ara vermişken ani bir toplantı gerekiyorsa yapılan bu toplantıya olağanüstü toplantı denir. Gündeme değil toplantının yapıldığı zamana bakılır.

Cevap: E

7. TBMM'nin Çalışma Esasları:

*Yasama Dönemi: İki seçim arası süredir. Bu süre 5 yıldır.

*Yasama yılı: Dönemin her bir yılıdır. 1 Ekim – 30 Eylül arasındadır.

*Birleşim: Genel Kurulun bir günlük toplantısıdır.

*Oturum: Birleşimin bölümleridir.

Yılda en çok 3 ay tatil yapılabilir. Başlangıcı 1 Temmuzdur. Ekim ayının 1. günü kendiliğinden toplanır.

15 günlük de ara yapılabilir. Şıklarda ilk iş günü ifadesi kullanılmış. Bu ifade doğru değildir, ilk iş günü değil ilk gün olmalı.

Cevap: D

8. Ülkemizde genel seçimler 5 yılda bir yapılır, milletvekili sayısı ise 2017 Anayasa değişikliği ile 600'dür.

Cevap: A

9. Ülkemizde 600 milletvekilinin dağılımı nüfusa göre yapılmaktadır.

Cevap: A

10. Anayasa Madde 76 – Milletvekili seçilme yeterliliği

On sekiz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.

*En az ilkokul mezunu olmayanlar

*Kısıtlılar

*Askerlikle ilişiği olanlar

*Kamu hizmetinden yasaklılar

*Taksirli suçlar hariç toplam bir yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar *Zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler.

Cevap: D

11. Milletvekili seçimlerinde aday olmak isteyen;

*Hâkimler ve savcılarını,

*Yüksek yargı organları mensuplarının,

*Yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının,

*Yükseköğretim Kurulu üyelerinin,

*Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyelerinin,

*Kamu kurumu ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri,

*Belediye başkanlarının,

*Subaylar ile astsubayların,

*Siyasi partilerin il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyelerinin,

*Belediye meclisi üyelerinin,

*İl genel meclisi üyelerinin,

*Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanların görevlerinden istifa etmeleri gerekir.

Cevap: B

12. Savaş sebebiyle seçimlerin yapılmasına imkan görülüyorsa TBMM kararıyla seçimlerin yapılması 1 yıl sonraya bırakılabilir.

Cevap: D

13. Seçilme yaşı 1876'da Kanun-i Esaside 30 yaşını bitirenlere tanınmıştır, bu hak 13 Ekim 2006 tarihine kadar bu şekilde devam etmiştir. Bu tarihte yapılan değişiklik ile seçilme yaşı 25'e indirilmiştir. 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan anayasa değişikliği referandumundan sonra değişen maddelerden biri de milletvekili seçilme yaşı oldu. Buna göre seçilme yaşı 18 olarak belirlendi.

Cevap: E

14. 1984 tarihli TBMM Üyeliği İle Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanunun 2. maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Devlet ve diğer kamu tüzelkişilerinde ve bunlara bağlı kuruluşlarda; Devletin veya diğer kamu tüzelkişilerinin doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak katıldığı teşebbüs ve ortaklıklarda; özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış kamu yararına çalışan derneklerin ve Devletten yardım sağlayan ve vergi muafiyeti olan vakıfların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar, vekili olamazlar, herhangi bir taahhüt işini doğrudan veya dolaylı olarak kabul edemezler, temsilcilik ve hakemlik yapamazlar.

Cevap: E

15. Anayasanın 76'ncı maddesine göre, "zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlardan hüküm giymiş olanlar milletvekili seçilemezler. Kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, devlet aleyhine işlenen suçlar, terör suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler".

Cevap: D

16. Milletvekili olan bir kişi İl Seçim Kurulundan mazbatasını aldığı anda artık milletvekili olmuş sayılır. Ancak ant içtiği an görevi başlamış sayılır. Dolayısıyla mazbatasını alan ancak ant içmeyen kişi milletvekili haklarından yararlanır ancak çalışmalara katılamaz.

Cevap: C

17. TBMM Başkanı ve diğer Meclis Başkanlık Divanı üyeleri milletvekilleri arasından seçilir.

Cevap: B

18. TBMM Genel Kurulu adi çoğunlukla karar alarak dokunulmazlığı kaldırabilir.

Cevap: A

19. TBMM Genel Kurulu adi çoğunlukla bir karar alarak dokunulmazlığı kaldırabilir.

Cevap: D

20. Yasama Dokunulmazlığı milletvekilini keyfi soruşturma ve kovuşturmalardan korur. Ağır cezayı gerektiren suçüstü halinde ve seçimden önce soruşturmasına başlanan Anayasa Madde 14'teki hallerde dokunulmazlık milletvekilini korumaz. Bu haller dışında seçim öncesi ya da sonrası suç işlediği düşünülen milletvekili TBMM Genel Kurulunca karar alınmadıkça tutulamaz, sorgulanamaz, yargılanamaz. Dokunulmazlık milletvekilini milletvekilliği süresince korur ve TBMM Genel Kurulu adi çoğunlukla bir karar alarak dokunulmazlığı kaldırabilir. Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekilinin yargılanmasının önü açıılır ancak unutmayınız milletvekilleri Yüce Divanda yargılanmaz. Adli yargıda yargılanır. Yargılama aşamasında milletvekilliği devam eder. Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekili ya da bir başka milletvekili 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine itiraz edebilir.

Cevap: A

21. Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekili ya da bir başka milletvekili 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine itiraz edebilir.

Cevap: C

22. Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekili ya da bir başka milletvekili 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine itiraz edebilir.

Cevap: B

23. Yasama Bağışıklıkları ikiye ayrılır: Yasama Sorumsuzluğu ve Yasama Dokunulmazlığı şeklinde. Yasama Sorumsuzluğu milletvekilini ömür boyu korur ve kaldırılamaz. Ancak Yasama Dokunulmazlığı milletvekilini milletvekilliği süresi boyunca korur ve adi çoğunlukla kaldırılabilir.

Cevap: B

24. Yasama sorumsuzluğu, söz özgürlüğüdür. Milletvekillerinin, Meclis çalışmalarında söyledikleri sözlerden ömür boyu korunmasını sağlar. Meclis kararıyla kaldırılması mümkün değildir, mutlak bir özgürlüktür. Bakanlar ve CB Yardımcıları milletvekili olmasalar da yasama sorumsuzluğu ve dokunulmazlığından yararlanırlar.

Cevap: E

25. Bakanlar, CB Yardımcıları milletvekili olamadıklarından mecliste oy hakkına sahip değildirler ancak milletvekillerinin yararlandıkları dokunulmazlık, özlük haklarından yararlanırlar. HSK Başkanının Adalet Bakanı olduğuna ve onun da dokunulmazlığı olduğuna dikkat ediniz. TBMM Başkanı da bir milletvekilidir ve yararlanır. Dolayısıyla I, II, III, IV ve VI olacaktır.

Cevap: E

ANAYASA HUKUKU – YASAMA – TEST 2

1. Milletvekilinin istifası halinde bunun adı çoğunlukla kabulü gerekir. Bağdaşmayan görevde ısrar etme halinde bu durumu meclisin yine adı çoğunlukla kabulü gerekir. 1 ayda toplam 5 birleşime gelmeme halinde meclisin bu durumu en az üye tamsayısının salt çoğunluğu ile kabulü gerekir. Partisinden istifa etme ve partisinin temelli kapatılmasına söz ve eylemleriyle sebep olma milletvekilliğinin düşmesi sebebi olarak kabul edilmez. Mahkeme kararıyla kesin hüküm giyme ise milletvekilliğinin kendiliğinden düşme sebebidir. Dolayısıyla I, III, IV olacaktır. **Cevap: A**
2. İstifayı meclisin adı çoğunlukla kabul etmesi, Mahkemenin kısıtlılık hükmünü meclise bildirmesi, devamsızlık halinde meclisin en az üye tamsayısının salt çoğunluğu ile kabulü halinde kişinin milletvekilliği düşecektir. **Cevap: E**
3. Hâkim-Savcıların, yüksek yargı organı mensuplarının, TSK mensuplarının, YÖK üyelerinin, RTÜK üyelerinin, Yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının, işçi niteliği taşımayan kamu görevlilerinin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanların, belediye başkanları, belediye meclisi üyeleri, il genel meclisi üyeleri ile siyasi partilerin il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyelerinin milletvekili adaylığı için istifa etmesi gerekir. **Cevap: B**
4. Ülkemizde milletvekilleri üç farklı şekilde yapılan seçimler ile belirlenir. Genel seçim, seçimlerin yenilenmesi ve ara seçim şeklinde. **Cevap: B**
5. Milletvekili seçimleri 5 yılda bir yapılır. Seçim döneminden önce ancak Cumhurbaşkanlığı ve TBMM erken seçim kararı alabilir. Süresi biten milletvekilleri üst sınır olmadan yeniden seçilebilirler. **Cevap: B**
6. TBMM herhangi bir sebep göstermeksizin ve üye tam sayısının beşte üçünün yani 360 milletvekilinin alacağı karar ile seçim yenileyebilir. Bu durumda CB seçimleri ve TBMM seçimleri birlikte yapılır. Seçimler, kararın yayımını takip eden 60 gün sonraki ilk pazar günü yapılır. **Cevap: C**
7. Ülkemizde seçme yaşı 18 yaşın doldurulmasıdır. Herkes sandığa başına gider ve oyunu kullanır yani seçimler tek derecelidir. Herkesin 1 oy hakkı vardır. Seçimler sonunda oyların değerlendirilmesine yönelik şikâyetler Yüksek Seçim Kurulu tarafından karara bağlanır ve YSK'nın verdiği kararlar kesindir. Seçim Kanununda yapılan değişiklikler 1 yıl geçmeden yürürlüğe giremez. **Cevap: C**
8. Beş yılda bir yapılan milletvekili genel seçimleri Cumhurbaşkanlığı ya da TBMM kararıyla öne alınabilir. Bir milletvekilinin aday olabilme sayısına dair bir sınır yoktur. TBMM, sadece savaş sebebiyle seçimleri 1 yıl geriye bırakabilir. Bunun dışındaki hiç bir sebep kabul edilmez. **Cevap: A**

9. TBMM asli yetkiye sahip olduğu için hiçbir gerekçe göstermeden, üye tam sayısının beşte üçünün çoğunluğuyla karar alarak seçimleri yenileyebilir. Herhangi bir makamın görüşü alınmaz. Meclis erken seçim kararı alıyorsa yayımından 60 gün sonraki ilk pazar günü seçimler yapılır. **Cevap: B**
10. TBMM ya da CB kararlarıyla erken seçime gidilmesi halinde her iki seçim de birlikte yapılır. Kararın Resmi Gazetede yayımından 60 gün sonraki ilk pazar günü seçimler yapılır. **Cevap: B**
11. Cumhurbaşkanlığı ya da TBMM seçim yenileme kararı alırken hiçbir makamın görüşü alınmak zorunda değildir. **Cevap: E**
12. Cumhurbaşkanlığı seçim kararı alabilir. Cumhurbaşkanlığı aldığı seçim kararını Resmi Gazetede yayımlar ve yayımından 60 gün sonraki ilk pazar günü seçime gidilir. İki seçim birlikte yapılır ancak ilk turda CB seçilemezse takip eden ikinci pazar günü yalnızca CB seçimleri yenilenir. **Cevap: C**
13. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılabilir ve genel seçimden otuz ay geçmedikçe ara seçime gidilemez. Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hallerde, ara seçimlerinin üç ay içinde yapılmasına karar verilir. Genel seçimlere bir yıl kala, ara seçim yapılamaz. Ancak bir il ya da seçim çevresinin hiç milletvekili kalmazsa zaman dilimine bakılmaksızın 3 ay içinde ara seçime gidilir. **Cevap: E**
14. **Ara Seçim**
Yalnızca bir il/seçim çevresinde yapılır.
Üyeliklerde boşalma halinde ara seçime gidilir.
Kurallar:
1. Yasama döneminde 1 defa yapılabilir.
2. Seçimlerin üzerinden 30 ay geçmedikçe ara seçim yapılamaz
3. Yeni seçimlere 1 yıl kala yapılamaz
Özel Durumlar
*Boş koltuk sayısı %5'i (30 MV) geçerse ilk 30 ay yasağı (2 numaralı kural) görülmeyip 3 ay içinde seçim yapılır. 1 yıl varsa yine yapılamaz.
*Bir ilin ya da seçim çevresinin hiç temsilcisi kalmamışsa her aralıkta yapılır. 90 gün sonraki ilk pazar günü seçime gidilir. (1 yıl kalsa bile). **Cevap: A**
15. TBMM Başkanlık Divanı üyeleri: TBMM Başkanı, TBMM Başkan Vekilleri, Katip Üyeler ve İdare Amirleridir. Grup başkan vekilleri, başkanlık divanına dahil değildir. **Cevap: E**
16. TBMM Başkanı seçilen kişinin milletvekilliği sona ermez. Ancak TBMM Başkanı ve Başkanvekilleri hiçbir siyasi partinin çalışmalarına katılamaz ve (yönettiği oturumda) oy hakkı yoktur. TBMM Başkanı hiçbir oturumda oy kullanamaz. TBMM Başkanvekilleri ise sadece yönettikleri oturumlarda oy kullanamaz. **Cevap: D**

17. Meclis Başkanlığı için 4 turlu bir seçim yapılır. 1. turda üye tamsayısının 2/3 ünü alan seçilir, alamazsa 2. tur yapılır ve yine aynı sayı aranır. 2. Turda 2/3 oy alan çıkmazsa 3. tur yapılır ve üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. 3. turda salt çoğunluk alan olmazsa 4. tur yapılır ancak bu tura, 3. turda en çok oy alan 2 aday katılabilir ve aralarında kim daha çok oy alırsa o TBMM Başkanı olur.

Cevap: C

18. Meclis toplantı yeter sayısı, meclisin toplantıyı açabilmesi için gelmesi gereken milletvekili sayısı anlamına gelir ve bu sayı en az üye tamsayısının üçte biridir. Yani 200 milletvekilidir.

Cevap: B

19. Meclis karar yeter sayısı, toplantıya katılanların salt çoğunluğudur. Yani o gün toplantıya katılanların yarısından bir fazlasının oyu karar geçmesi için yeterlidir. Ancak bu sayı hiçbir zaman üye tam sayısının 1/4 ünün 1 fazlası yani 151 milletvekilinin altında olamaz.

Cevap: B

20. Milletvekillerinden gelen kanun önerileri kanun teklifi olarak adlandırılır. TBMM tarafından reddedilen kanun teklifleri 1 yıl geçmedikçe tekrar teklif edilemez. Bir yasama döneminde görüşülemeyen ya da tamamlanamayan kanun önerileri kadük olur yani hükümsüz hale gelir. Ancak bu ret anlamına gelmez yeni yasama döneminde tekrar öneri getirilebilir.

Cevap: B

21. Kanunlar, aksi belirtilmemişse Resmi Gazetede yayımlandıkları yürürlüğe girerler.

Cevap: E

22. Kanunlar, aksi belirtilmemişse yani yürürlük tarihi gösterilmemişse Resmi Gazetede yayımlandıkları gün sonra yürürlüğe girer.

Cevap: A

23. Genel veya özel af ilanı için üye tamsayısının 3/5'i, Cumhurbaşkanının Yüce Divana sevk edilebilmesi için TBMM üye tam sayısının en az üçte ikisinin vereceği karar, Anayasanın değiştirilmesi için üye tamsayısının 3/5'i veya 2/3'ü, devamsızlık ile milletvekilliğinin düşmesi için meclis üye tamsayısının salt çoğunluğunun kabulü gerekir.

Cevap: E

24. Kanunlar TBMM tarafından çıkarılır. CB Kararnameleri Cumhurbaşkanı tarafından; Yönetmelikler, Cumhurbaşkanı, Bakanlıklar ve Kamu Tüzel Kişilikleri tarafından çıkarılır. İçtihadı birleştirme kararlarını yüksek mahkemeler verir.

Cevap: A

25. Cumhurbaşkanının geri göndermediği tek kanun Bütçe Kanunudur. Ancak veto edilememesi Bütçe Kanununun yargısal denetimi olmadığı anlamına gelmez.

Cevap: A

ANAYASA HUKUKU – YASAMA – TEST 3

1. CB, Kararnameler ile Bütçe Kanununda düzenleme yapamaz ancak OHAL CB Kararnameleri ile yapabilir. Bütçe kanun teklifi mali yılbaşından 75 gün önce meclise sunulur. Bu sürenin 55 günü Bütçe Komisyonunda geçer. Kalan 20 gün ise TBMM Genel Kurulunda görüşülür.

Cevap: A

2. Anayasa değiştirilmesi teklifi için en az meclis üye tamsayısının 1/3 ünün yani 200 milletvekilinin yazılı teklifi gerekir. Anayasamızın sert (katı) anayasa olmasının sebeplerinden biri de budur.

Cevap: C

3. Anayasa değişiklikleri mecliste 360 ile 400 milletvekili arasında kabul edilerek Cumhurbaşkanına gönderildiyse Cumhurbaşkanı bu teklifi ister meclise geri gönderir ister halkoyuna sunar. Anayasa değişiklikleri mecliste 400 ve daha fazla milletvekili ile kabul edilerek Cumhurbaşkanına gönderildiyse Cumhurbaşkanı bu teklifi ister meclise geri gönderir ister halkoyuna sunar isterse de onayı yayımlar. Anayasa değişiklikleri Anayasa Mahkemesinde yalnızca şekil açısından incelenebilir.

Cevap: E

4. Anayasa değiştirilmesi teklifi için en az meclis üye tamsayısının 1/3 ünün yani 200 milletvekilinin yazılı teklifi gerekir.

Anayasa değişiklikleri mecliste 360 ile 400 milletvekili arasında kabul edilerek Cumhurbaşkanına gönderildiyse Cumhurbaşkanı bu teklifi ister meclise geri gönderir ister halkoyuna sunar. Anayasa değişiklikleri mecliste 400 ve daha fazla milletvekili ile kabul edilerek Cumhurbaşkanına gönderildiyse Cumhurbaşkanı bu teklifi ister meclise geri gönderir ister halkoyuna sunar isterse de onayı yayımlar. Anayasa değişiklikleri Anayasa Mahkemesi'nde yalnızca şekil açısından incelenebilir.

Cevap: A

5. Halkoyuna sunulan anayasa değişikliğinin kabul edilebilmesi için geçerli oyların salt çoğunluğu yani yarısından 1 fazlasının alınması gereklidir.

Cevap: B

6. Başkomutan ya da Başkomandan, savaşta bir devletin bütün Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerine komuta eden en büyük komutandır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde Cumhurbaşkanının, TBMM adına temsil ettiği kurumdur.

Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin manevî varlığından ayrılmaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur. Genelkurmay Başkanı; Silahlı Kuvvetlerin komutanı olup, savaşta Başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığı namına yerine getirir.

Buna göre TBMM adına Başkomutanlık görevi Cumhurbaşkanına aittir.

Cevap: A

7. Anayasanın 87'nci maddesine göre TBMM' nin görev ve yetkileri:
1. Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak.
  2. CB Yardımcıları ve Bakanları denetlemek.
  3. Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek.
  4. Para basılmasına karar vermek.
  5. Savaş ilanına karar vermek.
  6. Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak.
  7. Anayasanın 14. maddesindeki fiillerden dolayı hüküm giyenler hariç olmak üzere, genel ve özel af ilanına karar vermek.
  8. Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmek.
- Yönetmelikler, kanunların uygulanış biçimini gösteren düzenlemelerdir. Kararname çıkarmak Cumhurbaşkanının yetkisidir.

Cevap: D

8. Anayasa 169. maddeye göre: "Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel af ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanları yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınmaz." Buna göre, orman tahribatı suçlarına karşı af çıkarılması mümkün değildir.

Cevap: A

9. Anayasa madde 92 - Milletlerarası hukukun meşru saydığı hallerde savaş hali ilanına ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası antlaşmaların veya milletlerarası nezaket kurallarının gerektirdiği haller dışında, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin verme yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu sebeple silahlı kuvvet kullanılmasına derhal karar verilmesinin kaçınılmaz olması halinde Cumhurbaşkanı da, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verebilir.

Cevap: C

10. TBMM'nin kanun dışında yaptığı her şey parlamento kararı olarak nitelendirilir. C şıkkı ise bir kanundur.

Cevap: C

11. 1982 Anayasasına göre savaş kararı alma yetkisi TBMM'ye aittir.

Cevap: A

12. Özel nitelikli kanunlar: Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu, Para Basılmasına İlişkin Kanun, Af Kanunu, Milletlerarası Antlaşmaların Uygun Bulunması Kanunudur.

Cevap: A

13. Bütçe Kanununun denetimini Kesin Hesap Kanunu ile TBMM yapar ancak Sayıştay aracılığıyla.

Cevap: B

14. Kanunların şekil ve esas denetimi Anayasa Mahkemesi tarafından yapılır. (İnkılap Kanunları hariç)

Cevap: A

15. Para Basılmasına karar vermek özel nitelikli bir kanundur. Özel nitelikli kanunlar: Bütçe ve Kesin Hesap Kanun, Para Basılmasına İlişkin Kanun, Af Kanunu, Milletlerarası Antlaşmaların Uygun Bulunması Kanunudur. Meclisin kanunlar dışında yaptığı işlemler dışında kalanlar parlamento kararı olarak nitelendirilir.

Cevap: C

16. Parlamento kararları yargısal olarak denetlenemezler. Ancak istisnaları vardır: Yasama dokunulmazlığının kaldırılması kararları, milletvekilliğinin düşürülmesi kararları ve TBMM İçtüzüğü bu durumun istisnalarıdır. Milletvekilliği düşürülen bir milletvekili 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine başvurabilir.

Cevap: E

17. Cezai sorumluluğu araştıran denetim yolu Meclis Soruşturmasıdır. Meclis üye tamsayısının salt çoğunluğu tarafından teklif edilir. Meclis Soruşturması yolu ile meclis üye tamsayısının en az üçte ikisinin oyu ile kabul edilirse Bakan ya da CB Yardımcısı Yüce Divana sevk edilir. Yargılama neticesinde seçilmeye engel suçtan hüküm giymesi durumunda ilgili bakan ya da CB Yardımcısı görevini kaybeder.

Cevap: C

18. Cezai sorumluluğu araştıran denetim yolu Meclis Soruşturmasıdır. Meclis üye tamsayısının salt çoğunluğu yani 301 milletvekili tarafından talep edilir.

Cevap: E

19. Cezai sorumluluğu araştıran denetim yolu Meclis Soruşturmasıdır. Meclis üye tamsayısının salt çoğunluğu tarafından talep edilir. Üye tam sayısının beşte üçünün kabulü ile soruşturma kararı alınır ve milletvekillerinden oluşan komisyon kurulur. Hazırlana raporlar üzerinden yapılan oylamada üye tam sayısının üçte ikisinin oyu ile CB Yardımcısı ya da Bakan Yüce Divana sevk edilir. Seçilmeye engel bir suçtan hüküm giymeleri halinde görevini kaybederler.

Cevap: E

20. 2017 Anayasa değişikliği ile anayasamızdan çıkarılan denetim yolu Gensorudur.

Cevap: D

21. En az 1 milletvekilinin bile bir bakandan ya da CB Yardımcısından bilgi istemesi yazılı soru olarak adlandırılır.

Cevap: A

22. Yazılı soru milletvekilleri tarafından CB Yardımcıları ya da Bakanlara yöneltilir.

Cevap: B

23. Milletvekilleri, Bakan ya da CB Yardımcılarından belli konularda bilgi talep edebilirler. Bu yönetime Yazılı Soru denir. Bakan ya da CB Yardımcısı 15 gün içinde bu soruyu yanıtlamalıdır.

Cevap: C

24. RTÜK, TBMM tarafından seçilen 9 üyeden oluşur. RTÜK üyelerinin görev süresi 6 yıldır. Üyelerin üçte biri 2 yılda bir yenilenir.

Cevap: E

25. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2017 değişikliğine göre 7 üyesi TBMM tarafından seçilir.

Cevap: B

26. TBMM kararıyla Cumhurbaşkanının ikinci döneminde seçim yenileme kararı alınması halinde mevcut Cumhurbaşkanı son bir defa daha aday olma hakkına sahiptir.

Cevap: E

ANAYASA HUKUKU – YÜRÜTME – TEST 1

1. Anayasa madde 8'e göre yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.
Cevap: A
2. Başkomutanlık, TBMM'nin manevi varlığından ayrılamaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur.
Cevap: C
3. Cumhurbaşkanı en fazla 2 defa, 5 yıllığına, halk tarafından seçilir. İlk uygulaması da 2014 Ağustos ayında gerçekleştirilmiştir.
Cevap: A
4. Cumhurbaşkanı en fazla 2 defa, 5 yıllığına, halk tarafından seçilir. İlk uygulaması da 2014 Ağustos ayında gerçekleştirilmiştir.
Cevap: B
5. Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüz bin seçmen aday gösterebilir.
Cevap: D
6. Cumhurbaşkanı seçilecek olan kişinin 40 yaşını doldurmuş olması ve en az yükseköğrenimini tamamlamış olması gerekmektedir. Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinden veya milletvekili seçilebilecek yeterliliğe sahip her Türk vatandaşından halk oylaması yapılarak seçilebilmektedir. Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüz bin seçmen aday gösterebilir.
Seçilen Cumhurbaşkanı beş yıl boyunca görevini sürdürebilir ve sadece iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilmektedir. Seçimi kazanan adayın milletvekilliği son erer.
Genel oylama ile yapılacak seçimlerde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday Cumhurbaşkanı seçilerek görevine başlar. Yapılan ilk oylamada çoğunluk sağlanamazsa, oylamayı takip eden ikinci pazar günü ikinci oylama yapılması zorundadır. İkinci tur oylamaya, ilk oylamada en çok oyu almış olan iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunu alan kişi Cumhurbaşkanı seçilerek görevine başlamaya hak kazanır. Dikkat edilirse kullanılan oyla ve geçerli oylar ifadesi aynı anlamda gelmez.
Cevap: C
7. Cumhurbaşkanlığı seçim süreci görevdeki Cumhurbaşkanının görev süresi bitmeden önceki 45 gün içinde tamamlanır. Olağandışı bir durumda, yani Cumhurbaşkanı görevine devam ederken makamın boşalması halinde, olağan seçimlere 1 yıldan az bir süre varsa TBMM seçimleri de yenilenir ve seçimler 60 gün sonraki ilk pazar günü yapılır; seçimlere 1 yıldan uzun bir süre varsa yalnızca CB seçimleri yapılır ve 45 gün sonraki ilk pazar günü sandığa gidilir.
Cevap: A
8. Olağandışı bir durumda yani Cumhurbaşkanı görevine devam ederken makamın boşalması halinde, olağan seçime 1 yıldan az bir süre varsa TBMM seçimleri de yenilenir ve seçimler 60 gün sonraki ilk pazar günü yapılır; seçimlere 1 yıldan uzun bir süre varsa yalnızca CB seçimleri yapılır ve 45 gün sonraki ilk pazar günü sandığa gidilir.
Cevap: B

9. İkinci turda aday eksilmesi yaşanırsa ilk turdan tamamlanır. Ancak buna rağmen tek aday kalınması halinde seçim halkoylaması şeklinde yani ilgili kişi Cumhurbaşkanı olsun mu olmasın mı şeklinde yapılır.
Cevap: A
10. Cumhurbaşkanı seçilecek olan kişinin 40 yaşını doldurmuş olması ve en az yükseköğrenimini tamamlamış olması gerekmektedir. Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinden veya milletvekili seçilebilecek yeterliliğe sahip her Türk vatandaşından halk oylaması yapılarak seçilebilmektedir. Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüz bin seçmen aday gösterebilir. Seçilen Cumhurbaşkanı beş yıl boyunca görevini sürdürebilir ve sadece iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilmektedir. Seçimi kazanan adayın milletvekilliği son erer ancak 2017 değişikliği ile partisiyle ilişkisi kesilir ifadesi anayasamızdan çıkarıldı.
Genel oylama ile yapılacak seçimlerde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday Cumhurbaşkanı seçilerek görevine başlar. Yapılan ilk oylamada çoğunluk sağlanamazsa, oylamayı takip eden ikinci pazar günü ikinci oylama yapılması zorundadır. İkinci tur oylamaya, ilk oylamada en çok oyu almış olan iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunu alan kişi Cumhurbaşkanı seçilerek görevine başlamaya hak kazanır.
Cevap: E
11. Cumhurbaşkanının görevleri:
*Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.
*Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.
*Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.
*Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir.
*Kanunları yayımlar.
*Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir.
*Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.
*Cumhurbaşkanı yardımcılarını atar ve görevlerine son verir.
*Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.
*Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyetinin temsilcilerini gönderir, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder.
*Milletlerarası antlaşmaları onaylar ve yayımlar.
*Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.
*Milli güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.
*Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.
*Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.
*Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.
Cevap: C
12. Anayasamıza göre bakanlıkların yapısı CB Kararnamesi ile düzenlenir.
Cevap: B
13. TBMM'de kabul edilen kanunlar Cumhurbaşkanı onayına sunulur. Cumhurbaşkanı 15 gün içinde yayımlar ya da tekrar görüşülmek üzere veto eder.
Cevap: D

14. Cumhurbaşkanının yalnızca vatana ihanetten yargılanabileceği hükmü 2017 değişikliği ile Cumhurbaşkanı görevleri ile ilgili bir suçtan yargılanabileceği şeklinde değiştirilmiştir.

Cevap: A

15. Anayasamıza göre Cumhurbaşkanı yeteri sayıda Cumhurbaşkanı Yardımcısı atar.

Cevap: D

16. Anayasamıza göre bakan ya da Cumhurbaşkanı yardımcısı seçilenin varsa milletvekilliği sona erer. Amaç yasama ve yürütmenin birbirinden tamamen ayrılığı sağlamaktır.

Cevap: E

17. Cumhurbaşkanına bazı şartlar altında vekâlet etme görevi CB Yardımcısına aittir.

Cevap: B

18. Bakanlıklar ile ilgili düzenlemeler CB Kararnamesi ile yapılır.

Cevap: D

19. Devlet Denetleme Kurulu dokuz üyeden oluşur. Bu üyeler, yükseköğrenim yapmış ve en az 20 yıl devlet hizmetinde başarıyla çalışmış, deneyimli kişiler arasından cumhurbaşkanınca seçilir. Üyelerin üçte biri iki yılda bir yenilenir. Cumhurbaşkanının üyeler arasından atadığı kurul başkanının görev süresi üç yıldır. Görev süresi biten üyeler ve başkan yeniden seçilebilir. Devlet Denetleme Kurulu yargı kurumları dışında, inceleme, denetleme ve idari soruşturma yapma yetkisine sahip Cumhurbaşkanlığına bağlı bir kuruldur. TSK'ya bağlı kuruluşlar 2017 değişikliği ile DDK denetimi kapsamına alınmıştır.

Cevap: C

20. Devlet Denetleme Kurulu başkan ve üyelerini Cumhurbaşkanı seçer.

Cevap: C

21. Milli yas ilan etme yetkisi Cumhurbaşkanına tanınmış bir yetkidir.

Cevap: D

22. 2017 değişiklikleri öncesi Resmi Gazete çıkarma yetkisi Başbakan'a ait iken, başbakanlığın lağvedilmesi ile bu yetki Cumhurbaşkanına geçmiştir.

Cevap: E

23. Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, kurul üyesi olmamakla birlikte toplantılara katılır ancak oy hakkı yoktur. Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin yapısı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenir ve sekreterlik Cumhurbaşkanlığına bağlı çalışır.

Cevap: A

24. 1982 Anayasası 73 maddesine göre "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır. Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflik, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir."

Cevap: D

ANAYASA HUKUKU – YÜRÜTME – TEST 2

1. Yargıtay üyelerinin tamamı HSK tarafından seçilir. Sayıştay üyelerinin tamamı TBMM tarafından seçilir. YSK üyelerinin 6'sı Yargıtay ve 5'i Danıştay tarafından seçilir.

Cevap: B

2. TBMM Başkanı, TBMM üyeleri arasından 4 türlü bir oylamayla TBMM tarafından seçilir.

Cevap: D

3. Genelkurmay Başkanı, Cumhurbaşkanınca atanır ancak Milli Savunma Bakanına bağlıdır.

Cevap: B

4. Rektörleri atama yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

Cevap: D

5. Jandarma Genel Komutanı 2017 anayasa değişikliği ile Milli Güvenlik Kurulu üyeleri arasından çıkarılmıştır.

Cevap: B

6. Cumhurbaşkanı Milli Güvenlik Kuruluna başkanlık eder ancak katılmadığı durumlarda toplantıya CB Yardımcısı başkanlık eder.

Cevap: C

7. Cumhurbaşkanının katılmadığı Milli Güvenlik Kurulu toplantılarına CB Yardımcısı başkanlık eder.

Cevap: A

8. Bakanlar Cumhurbaşkanına bağlıdır, ona karşı sorumludur. Bakanlar Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınır. Görevden alınmanın herhangi bir şartı yoktur.

Cevap: D

9. Cumhurbaşkanı istifasını TBMM Başkanlığına sunar.

Cevap: E

10. Verilenlerden yalnızca TBMM Başkanının milletvekilleri arasından olma şartı vardır.

Cevap: C

11. Cumhurbaşkanının görevleriyle ilgili olarak sorumluluğu vardır. Buna göre meclis üye tamsayısının salt çoğunluğunun teklifi, beşte üçünün kabulü ile 15 milletvekilinden oluşan soruşturma komisyonu kurulur. Soruşturma neticesinde Mecliste yapılan oylamada üye tam sayısının üçte ikisinin kararı ile de Cumhurbaşkanı, Yüce Divana sevk edilebilir.

Cevap: C

12. Bakanlar milletvekilleri arasından atansa bile atanmaları ile birlikte milletvekilliği sıfatını kaybedeceklerinden Mecliste oy kullanma yetkileri yoktur.

Cevap: E

13. Bakanlar ya da CB Yardımcıları TBMM Genel Kurulunun alacağı karar ile Yüce Divana sevk edilebilir. Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla yargılamalarını yapar.

Cevap: A

14. Kanunlar, CB Kararnameleri, Yönetmelikler ayrıca bir yürürlük tarihi belirtilmediği sürece Resmi Gazetede yayımıyla yürürlüğe girer.

Cevap: D

15. CB Kararnameleri ile yalnızca pozitif yani ekonomik-sosyal haklar düzenlenebilir. Eğitim ve öğretim hakkı pozitif bir hak olduğundan CB Kararnamesi ile düzenlenebilir.

Cevap: E

16. CB Kararnemelerinin yargısal denetimi Anayasa Mahkemesi tarafından yapılır.

Cevap: B

17. Kanunlar ve CB Kararnemeleri hükümleri arasında çelişki yaşanması yani farklılık olması halinde kanun esas alınır.

Cevap: D

18. CB Kararnemeleri ile tüm temel hak ve özgürlükler düzenlenemez. Yalnızca ekonomik-sosyal haklar düzenlenebilir.

Cevap: E

19. CB Kararnemeleri 1982 Anayasası ile hukuk sistemimize girmiştir.

Cevap: C

20. Anayasamıza göre Cumhurbaşkanı, Bakanlıklar ve Kamu Tüzel Kişilikleri yönetmelik çıkarma yetkisine sahiptir.

Cevap: D

21. Yönetmelik ülkenin tamamını ilgilendiriyorsa Resmi Gazetede yayımlanır ve yargısal denetimi Danıştay tarafından yapılır. Yönetmelik ülkenin tamamını ilgilendirmiyorsa Resmi Gazetede yayımı zorunlu değildir ve İdare Mahkemesi tarafından yargısal anlamda denetlenir.

Cevap: E

22. Olağanüstü Hal ilanına Cumhurbaşkanı karar verir.

Cevap: A

23. Olağanüstü Hal Cumhurbaşkanı tarafından en fazla 6 aylık süre için ilan olunur.

Cevap: C

24. Olağanüstü hal süresini her defasında 4 ayı geçmemek üzere uzatma yetkisi TBMM'ye aittir.

Cevap: C

25. TBMM her defasında 4 ayı geçmemek üzere OHAL süresini uzatabilir.

Cevap: B

26. OHAL Sebepleri:

- * Doğal Afet
- * Ağır Ekonomik Bunalım
- * Salgın Hastalık
- * Kamu Düzeninin Ciddi Biçimde Bozulması
- * Savaş
- * Ayaklanma-İsyan
- * Vatana Karşı Kuvvetli ve Eylemli Kalkışma
- * Şiddet Olaylarının Yaygınlaşması
- * Cumhuriyet Düzeninin Tehdit
- * Seferberlik

Dikkat!!! 2017 değişikliği ile anayasamızdan sıkıyönetim uygulaması çıkarıldı.

Cevap: B

27. OHAL CB Kararnemeleri ile çekirdek haklar dışında temel hak ve hürriyetler düzenlenebilir.

Çekirdek haklar;

- * Yaşama hakkı
- * Kişi dokunulmazlığı, vücut bütünlüğü hakkı
- * İnanç, düşünce, kanaat hürriyeti
- * Masumiyet karinesi
- * Kanunların geçmişe yürümezliği

Cevap: E

28. CB Kararnemeleri kanunlardan sonra gelir ancak OHAL CB Kararnemeleri kanunlara eşittir.

Cevap: B

29. Yalnızca savaş hallerinde ve TBMM kararıyla her defasında 1 yılı aşmayacak şekilde seçimler ertelenebilir.

Cevap: D

30. 1982 Anayasasına göre TBMM Başkanı, Meclis içinden ve milletvekili olmalıdır.

Cevap: C

ANAYASA HUKUKU – YARGI – TEST 1

1. 2017 Anayasa değişikliğine göre, yargılama yetkisi bağımsız ve tarafsız mahkemelerdedir. Tarafsız kelimesi eklenmiştir, dikkat ediniz. Mahkemelerin bağımsızlığı gereği;
- Hiç kimse, makam, organ, kişi vs. hâkimlere emir, talimat, tavsiye veremez,
  - Hiçbir hâkim ya da savcı, kendi istemedikçe anayasada gösterilen emeklilik yaşından önce emekli edilemez, haklı gerekçe olmadıkça görev yeri değiştirilemez.
  - Görülmekte olan bir dava hakkında, Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.
  - Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.
- Cevap: A**
2. 2017 Anayasa değişikliğine göre Anayasa Mahkemesinin 15 üyesi vardır. Bu üyelerin 12 tanesini Cumhurbaşkanı ve 3 tanesini TBMM seçer. Üyelerin görev süresi 12 yıldır ve tekrar seçilmeleri mümkün değildir. Üyeler 65 yaştan sonra emekli olurlar. 15 üye kendi aralarında gizli oyla ve 4 yıl için bir başkan ve iki başkan vekili seçer. Anayasa Mahkemesi Sayıştay yardımıyla siyasi partilerin mali denetimini yapmakla görevlidir. Anayasa Mahkemesi ayrıca görevleriyle ilgili bazı kişileri Yüce Divan sıfatıyla yargılar. 2010 Anayasa değişikliği ile tüm iç hukuk yollarının tüketilmesi şartıyla hak ihlali sebebiyle Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkı da getirilmiştir.
- Cevap: C**
3. Anayasa Mahkemesi; kanunları, kararnameleri ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünü şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler ve bireysel başvuruları karara bağlar. Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler. Beli kişileri görevleriyle ilgili olarak Yüce Divan sıfatıyla yargılama görevi, siyasi partilerin mali denetimini yapma görevi, kendi üyeleri arasında Uyuşmazlık Mahkemesinin başkanını seçme görevi, milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılması ve milletvekilliğinin düşürülmesi kararlarının denetlenmesi görevi de Anayasa Mahkemesine aittir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve vekilini de cumhurbaşkanı seçer. Anayasa değişiklikleri esas bakımından denetlenmez.
- Cevap: E**
4. Anayasa Mahkemesine şekil bakımından aykırılık iddiasıyla, Cumhurbaşkanının ve meclis üye tamsayısının en az beşte birinin; esas bakımından aykırılık iddiasıyla Cumhurbaşkanının, beşte bir milletvekilinin, Mecliste grubu bulunan birinci ve ikinci partinin ayrı ayrı dava açma yetkisi vardır.
- Cevap: B**
5. Anayasa Mahkemesi denetimi dışı normlar;
- * OHAL CB Kararnamesi
  - * İnkılap Kanunları
  - * Milletler Arası Antlaşmalar
  - * Parlamento Kararları
- Yukarıdaki düzenlemeler anayasa Mahkemesi tarafından denetlenmez. Yönetmelikler ise yürütme işlemi olduğundan denetimini Danıştay veya duruma göre İdare Mahkemesi yapar.
- Cevap: C**
6. Anayasaya göre Yüce Divanda yargılananlar;
- * Cumhurbaşkanı
  - * CB Yardımcıları
  - * Bakanlar

- * Yüksek Mahkeme başkan ve üyeleri
  - * HSK, Sayıştay başkan ve üyeleri
  - * Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve vekili
  - * TBMM Başkanı
  - * Genel Kurmay Başkanı
  - * Kara, Hava, Deniz Kuvvet Komutanları
- Buna göre bu bilgiye dikkat ediniz, milletvekilleri Yüce Divanda yargılanmaz.
- Not: 2017 Anayasa değişikliği ile Jandarma Genel Komutanı da Yüce Divanda yargılananlar arasından çıkarılmıştır.
- Cevap: E**

7. Anayasa Mahkemesi kararları, kanun gibidir, Resmi Gazetede yayımlanır. Uyulmak zorundadır. Anayasa Mahkemesi herhangi bir hükümü iptal ediyorsa kanun koyucu yerine geçip bu hüküm yerine yeni bir kural koyamaz. Anayasa Mahkemesi bir kanunu iptal ederse kanun boşluğu oluşacaktır, meclis öncelikler bu boşluğu doldurma amacıyla kanun çıkaracaktır. Anayasa Mahkemesi kararları gerekçeli çıkarılır ve iptal kararları geriye yürümez.
- Cevap: C**
8. Danıştay ve Yargıtay 1868 yılında, Uyuşmazlık Mahkemesi 1945 yılında, Sayıştay bir yüksek mahkeme olmamakla beraber 1862 yılında, Anayasa Mahkemesi ise 1961 yılında kurulmuştur. Anayasa Mahkemesi çıkarılan kanun ve diğer bazı düzenlemelerin hukuka uygunluğunu denetlemesi bakımından yasamanın da hukuka uygun hareket etmesi gerektiğini gösterir. Bu da hukukun her şeyin üstünde olduğunun kabulü anlamına gelir.
- Cevap: D**
9. Nisan 2017 Anayasa referandumu ile Anayasa Mahkemesinin üye sayısı 15 olmuştur. Buna göre üyelerin 12 tanesini Cumhurbaşkanı, 3 tanesini TBMM seçer.
- Cevap: C**
10. Anayasa Değişiklikleri, Kanunlar (İnkılap Kanunları Hariç), CB Kararnameleri (OHAL Kararnameleri hariç), TBMM İçtüzüğü Anayasa Mahkemesi tarafından denetlenir. Ancak parlamento kararlarının yargısal denetimi yoktur.
- Cevap: C**
11. Anayasa Değişiklikleri hakkında şekil bakımından Cumhurbaşkanı ve milletvekillerinin 1/5'i, 10 gün içinde Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Anayasa Değişiklikleri hakkında ise esas bakımından denetim yapılamaz.
- Cevap: A**
12. Anayasa Mahkemesine iptal davası açabilecek olanlar;
- a) şekil bakımından
- Cumhurbaşkanı
  - Üye tamsayısının 1/5'i (120 milletvekili)
- b) esas bakımından
- Cumhurbaşkanı
  - Üye tamsayısının 1/5'i (120 milletvekili)
  - Mecliste grubu bulunan ilk iki parti
- Cevap: A**
13. Cumhurbaşkanı ve en az 120 milletvekili anayasa değişikliği hakkında yalnızca şekil bakımından dava açabilir. Cumhurbaşkanı, en az 120 milletvekili, Mecliste grubu bulunan ilk iki parti grubu kanunlar, CB Kararnameleri, TBMM İçtüzüğü hakkında hem şekil hem esas bakımından dava açmaya yetkilidir. Anayasa Mahkemesine iptal davalarının başvuru süreleri;
- Şekil bakımından yayımdan 10 gün içinde
  - Esas bakımından ise yayımdan 60 gün içinde açılmalıdır.
- Cevap: E**

ANAYASA HUKUKU – YARGI – TEST 2

1. Hâkimler ve Savcılar Kurulu, 2017 Anayasa değişikliği ile 13 üyeden oluşur.
Üyeleri;
*Cumhurbaşkanı (4)
*TBMM (7) tarafından seçilir.
Başkanı Adalet Bakanındır ve Adalet Bakanının ilgili yardımcısı doğal üyesidir. Üyeleri 4 yıllığına seçilir. Tekrar seçilmeleri mümkündür. Hâkim ve savcıların atama, tayin, disiplin cezası verilmesi ve meslekten çıkarılma gibi kararlarında yetkilidir. Yargıtayın tüm üyelerini HSK seçer. Danıştay üyelerinin dörtte üçünü HSK seçer. HSK'nın meslekten ihraç kararlarına 2010 yılında yargı yolu açılmıştır. Meslekten ihraç dışındaki kararlarına yargı yolu kapalıdır.
Cevap: B
2. Nisan 2017 Anayasa değişikliği ile Hâkimler ve Savcılar Kurulu üye sayısı 13 olarak belirlenmiştir.
Cevap: E
3. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun başkanı Adalet Bakanındır.
Cevap: A
4. Hâkimler ve Savcılar Kurulu, 2017 Anayasa değişikliği ile 13 üyeye sahiptir. Üyelerin görev süresi 4 yıldır. Süresi biten üye tekrar seçilebilir. Kurulun başkanı Adalet Bakanındır. 2017 değişikliği ile daire sayısı üçten ikiye düşürülmüştür.
Cevap: C
5. Hâkimler ve Savcılar Kurulu Görevleri;
1. Yargıtay üyelerinin tamamını ve Danıştay üyelerinin dörtte üçünü seçmek.
2. Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin veya bir hâkim veya savcının kadrosunun kaldırılması veya bir mahkemenin yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlamak.
3. Hâkim ve savcıların;
a) Mesleğe kabul etme,
b) Atama ve nakletme,
c) Geçici yetki verme,
d) Her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma,
e) Kadro dağıtma,
f) Meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme,
g) Disiplin cezası verme,
h) Görevden uzaklaştırma, işlemlerini yapmak.
4. Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.
Cevap: A

6. Adli yargı kolunun en üst mahkemesi ya da diğer adıyla temyiz mahkemesi Yargıtaydır. Yargıtayın tüm üyelerini Hâkimler ve Savcılar Kurulu seçer. Başkanını, Yargıtay Genel Kurulu seçer. Üyelerinin görev süresi 12 yıldır ve üyeler tekrar seçilemez. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve vekilini ise Cumhurbaşkanı seçer.
Cevap: C
7. Yargıtay başkanı, kendi üyeleri arasından Yargıtay Genel Kurulunca seçilir. Başkanın görev süresi 4 yıldır.
Cevap: B
8. Anayasamıza göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve vekili Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.
Cevap: D
9. Bütçe Kanununun denetimi TBMM adına Sayıştay tarafından, siyasi partilerin mali denetimi Anayasa Mahkemesi adına Sayıştay tarafından yapılır.
Cevap: E
10. Anayasa Mahkemesi, Danıştay, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Yargıtay, Sayıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi anayasamızın yargı bölümünde düzenlenmiştir. Yüksek Seçim Kurulu ise yasama bölümünde düzenlenir.
Cevap: D
11. İdari yargıda en üst mahkeme olarak inceleme yapmak Danıştayın görevidir.
Cevap: C
12. İdari yargıda en üst mahkeme ya da bir başka deyişle temyiz mercii olarak inceleme yapmak Danıştayın görevidir.
Cevap: B
13. Danıştay üyelerinin
-1/4'ünü Cumhurbaşkanı,
-3/4'ünü ise Hâkimler ve Savcılar Kurulu seçer.
Başkanı ise kendi üyeleri arasından, üyeler tarafından seçilir.
Cevap: B

İDARE HUKUKU – TEST 1

1. İdare Hukuku, son yüzyılda ortaya çıkmış genç bir hukuk dalıdır. Dolayısıyla tedvin edilmiş yani derlenip toparlanmış ve yazıya geçirilmiş bir hukuk dalı değildir. Bu sebeple kendine ait mevzu kaynağı olmayan tek hukuk dalıdır. İdari işlemler tek taraflıdır yani işlem yapılırken görüşmüz alınmaz. Eşitsizlik vardır. İdari davalarda idare daima üstün kabul edilir.

Cevap: E

2. Merkezden yönetim, Başkent ve Taşra Teşkilatı şeklinde ikiye ayrılır. Merkezden yönetimin tek bir tüzel kişiliği yani Devlet tüzel kişiliği vardır. Taşra teşkilatı, başkent teşkilatının uzantısıdır, yerel yönetimler değil. Başkent ve taşra gelirleri merkezi idare bütçesinde toplanır. Sunulacak kamu hizmetleri başkentte toplanır.

Cevap: B

3. Merkezi İdarenin Başkent Teşkilatı;

- * Cumhurbaşkanı
- * CB Yardımcıları
- * Bakanlıklar
- * CB İdari İşler Başkanlığıdır.

Başkente yardımcı kuruluşlar da

- * Danıştay
- * Sayıştay
- * Millî Güvenlik Kurulu
- * Ekonomik ve Sosyal Konseydir.

Üniversiteler, Yerinden Yönetimin, Hizmet Yerinden Yönetim Kuruluşları arasında sayılır.

Cevap: D

4. * Merkezi İdarenin Taşra Teşkilatı,
* İl Genel İdaresi
* İlçe İdaresi şeklindedir.

Cevap: B

5. Yerel Yönetimlerin Anayasaya göre Kamu Tüzel Kişilikleri vardır. Buna göre özerk bütçeleri ve personel alma yetkileri vardır. Anayasaya göre yönetmelik çıkarma yetkileri vardır. Görevlileri merkezi idarenin hiyerarşik denetimine tabi değil idari vesayet denetimine tabidir. Genel karar organları seçimle işbaşına gelir.

Cevap: D

6. Anayasaya göre yerel yönetim birimleri,
* İl Özel İdaresi
* Belediye
* Köy şeklindedir.

Ancak Mesleki Birlikler ve Odalar, yerel yönetim değil Hizmet Yerinden Yönetim Kuruluşları arasında sayılır.

Cevap: C

7. Türk İdari teşkilatı içinde bütünlüğü, koordinasyonu sağlamak için geliştirilen araçlar hiyerarşi ve idari vesayettir. Hiyerarşi, ast-üst ilişkisini ifade eder. İdari Vesayet ise gözetim yetkisini ifade eder.

Cevap: B

8. Başkent teşkilatının, taşra teşkilatı üzerindeki denetim yetkisi hiyerarşik yetkidir. Merkezi idarenin yerel yönetimler üzerindeki sınırlı denetim yetkisi de idari vesayet yetkisi olarak geçer. Ayrıca Taşra teşkilatı içindeki görevlilerin de aralarında denetim yetkisi ve taşranın yerel üzerindeki denetim yetkisi de bilinmeli. Ancak makam olarak ezberlemek yerine formül geliştirmeye çalışalım.

*Atanmışların atanmışlar üzerindeki yetkisi hiyerarşik yetki,

*Atanmışların seçilmişler üzerindeki yetkisi idari vesayet yetkisi,

*Seçilmişlerin seçilmişler üzerindeki yetkisi idari vesayet yetkisidir.

Cevap: A

9. Yetki genişliği, gerektiğinde merkez adına merkeze danışmadan karar alabilme yetkisidir. Bu yetki sadece valiye verilmiş bir yetkidir.

Cevap: A

10. 1982 Anayasasına göre il genel idaresinin başı validir. Valiye verilen yetki genişliği sebebiyle, illerin yönetim esasının yetki genişliğine dayandığını görürüz.

Cevap: C

11. İl Genel Meclisinin feshine Danıştay karar verir.

Cevap: B

12. Belediye Kanununa göre bir yerde belediye teşkilatı kurulabilmesi için alt nüfus sınırı 5000'dir. Ancak ilçe idaresi kurulan bir yerde 5000 nüfus olmasa dahi belediye teşkilatı kurulması zorunludur.

Ayrıca;

Büyükşehir Belediyesi Alt Nüfus Sınırı 750.000'dir

Köylerin nüfusu 2000'e kadardır.

Cevap: B

13. Devlet Denetleme Kurulu 1982 Anayasası ile Cumhurbaşkanlığına bağlı kurulmuş bir yapıdır. Yapısı CB Kararnamesi ile düzenlenir, üyelerini ve başkanını Cumhurbaşkanı seçer. Cumhurbaşkanı adına ve talimatıyla tüm kamu kurum ve kuruluşlarında denetleme yapma yetkisi vardır ancak yargı kuruluşlarında denetim yetkisi yoktur.

Cevap: E

14. Bütün bakanlıklar merkezi idarenin taşra teşkilatında örgütlenmiştir. Ancak bir tek Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığına bağlı Sosyal Güvenlik Müdürlükleri bölge örgütü olarak kabul edilir.

Cevap: C

15. İllerin kurulması, kaldırılması, adlarının değiştirilmesi kanunla mümkündür. İlçelerin kurulması kanunla, belediyelerin kurulması CB Kararıyla, büyükşehir belediyelerinin kurulması kanunla, köylerin kurulması İç İşleri Bakanlığı kararıyla mümkündür.

Cevap: B

16. Belediye Başkanı belli durumlarda İç İşleri Bakanı tarafından geçici olarak ve Danıştay kararıyla kesin olarak görevden alınabilir.

Cevap: C

17. Anayasada düzenlenen ve kamu tüzel kişiliği olan kuruluşlar
- * İl Özel İdaresi
  - * Belediye İdaresi
  - * Köy İdaresi
  - * Üniversiteler
  - * TRT
  - * Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
  - * Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
  - * Sosyal Güvenlik Müdürlükleri şeklindedir.
- T.C. Ziraat Bankası ise kamu tüzel kişiliğini kanunla almıştır.

Cevap: E

18. Büyükşehir Belediyelerinin alt nüfus sınırı 750000'dir.

Cevap: B

19. Merkezden Yönetimin Yararları:

-Güçlü bir devlet yönetimi sağlar.

-Hizmetler, daha az harcama ile ve rasyonel bir biçimde yürütülür.

-Hizmetler, yeknesak bir biçimde yürütülür.

-Merkezden yönetim, tüm ülkenin tek bir otorite altında toplanması dolayısıyla, idarî hizmetlerin tüm ülke düzeyinde yeknesak bir biçimde yürütülmesini sağlar.

Merkezden Yönetimin Sakıncaları:

-Bürokrasi ve kırtasiyeciliğe yol açar.

-Hizmetlerin yöresel gereksinimlere göre yürütülmesi güçtür.

-Demokratik ilkelere pek uygun değildir.

Yerinden yönetimden beklenen faydalar şunlardır:

1. Yerinden yönetimler demokrasi esaslarına, merkezden yönetimine göre daha uygundur.

2. Yerinden yönetimler, merkezi yönetimin bürokratik hantallığından farklı olarak personel sayısının lüzumundan çok artmasına ve kişisel teşebbüsün önlenmesine meydan vermez; aksine bu girişimleri kuvvetlendirir.

3. Yerel gereksinimleri karşılamaya yönelik hizmetler, o bölge tarafından ve kendi aralarından seçilmiş organlar yoluyla yönetileceğinden, daha yakından ve daha iyi değerlendirilebilir.

4. Yerinden yönetim organların kendilerine bırakılan hizmetlerle ilgili kararlar bizzat alacakları için, merkez hiyerarşisinin ve bürokrasinin doğurduğu güçlükler kalkar ve işler daha çabuk görülür. Kırtasiyecilik azalır.

Yerinden yönetimin sakıncaları da şöyle sıralanır:

1. Sakıncaların başında yerel yönetimin aşırılığa vardırılması gelir. Aşırı bir yerinden yönetim ülkenin birlik ve bütünlüğünü bozabilir.

2. Kamu hizmetlerinin bir sistem çerçevesinde ülkenin her tarafında eşitlik içinde görülmesine engel olur ve sonuçta ülkenin daha az elverişli bölgelerinde yaşayanların gereksinimleri karşılanamaz hale gelebilir.

3. Ülkenin her tarafında malî ve teknik araçlardan aynı ölçüde yararlanabilmek olanakları ortadan kalkar. Malî kaynaklar zengin yörelerin kalkınma hızı ve oranına karşılık, kalkınmak için yardıma ihtiyacı olan bölgeler gelişme imkânından yoksun kalır.

4. Partizanca uygulamalara yol açabilir.

Bu tür sorularda ezber yapmak yerine yorum yapmaya çalışalım. Sadece merkezden yönetilsek nasıl olurdu ya da sadece yerelden yönetilseydik nasıl olurdu şeklinde. Buna göre sadece merkezde alınan kararlar uygulansaydı, güçlü bir yönetim olabilirdi, hizmetler merkezin nitelikli personeli tarafından belirleneceği için daha rasyonel kararlar çıkardı, kamu görevlileri bir sonraki seçimde seçmenin oyunu düşünmek zorunda olmadığı için yerel etkilerden kurtulurdu, bölgelere mali olanaklar merkezden sağlanacağı için eşitsizlik azalır. Ancak her şey için merkezden izin alınması gerekeceği için bürokrasi ve yazı işleri dediğimiz kırtasiyecilik artardı ve bu da yarar değil merkezi yönetimin zararı olarak kabul edilir.

Cevap: C

20. Kamulaştırma, kamu yararı nedeniyle bireye ait taşınmazın devlet mülkiyetine geçirilmesidir. Kamulaştırma durumunda bedel peşin ödenir, bunun istisnası 5 yıllık eşit taksitlendirmedir. Kamulaştırılan taşınmazın maliki, yatırım faaliyeti 5 yıl içinde başlamazsa 1 yıl süre içinde taşınmazı geri alma hakkına sahiptir.

Cevap: B

İDARE HUKUKU – TEST 2

1. Merkezden yönetimin başkent teşkilatı içinde Cumhurbaşkanı, CB Yardımcıları, Bakanlıklar, CB İdari İşler Başkanı, Danıştay, Sayıştay, Millî Güvenlik Kurulu, Ekonomik ve Sosyal Konsey yer alır.

Cevap: E

2. Başkente yardımcı kuruluşlar: Danıştay, Sayıştay, Millî Güvenlik Kurulu, Ekonomik ve Sosyal Konseydir.

Cevap: B

3. Millî Güvenlik Kurulu, Danıştay, Sayıştay ve Ekonomik ve Sosyal Konsey merkezden yönetimin başkent teşkilatında başkente yardımcı kuruluşlar arasında yer alır.

Cevap: D

4. Valiler bir ilde hem devletin hem Cumhurbaşkanının temsilcisidir. İlin en büyük amiridir.

Cevap: C

5. Merkeze sormadan merkez adına hızlıca karar alarak bürokrasiyi geçebilmeye yetki genişliği ilkesi denir ve bu ilkeye yalnızca vali sahiptir.

Cevap: A

6. İl, ilçe, büyükşehir belediyesi, il ve ilçe adlarının değiştirilmesi, üniversite kurulması TBMM tarafından kanunla gerçekleştirilir. Belediye kurulması, vali ataması Cumhurbaşkanı kararı, kaymakam ataması Cumhurbaşkanı onayı ile olur. Köy ise İçişleri Bakanlığının kararı ile kurulur.

Cevap: A

7. İl özel idaresi organları: Vali, il genel meclisi ve il encümenidir.

Cevap: B

8. İdari vesayet merkezden yönetimin yerinden yönetim idarelerinin işlemlerini denetleyebilme yetkisidir.

Cevap: B

9. Köy derneği, köyde bulunan kadın ve erkek tüm seçmenlerden oluşur. En önemli görevi muhtarı ve ihtiyar heyetini seçmektir.

Cevap: A

10. Belediye Başkanlarını açığa almak İçişleri Bakanına aitken tamamen görevine son vermek yetkisi Danıştaya aittir.

Cevap: A

11. Merkezden yönetim organları tek bir devlet tüzel kişiliğine sahiptirler. Yerinden yönetim organları ise ayrı ayrı kamu tüzel kişiliğine sahiptirler. Ancak Beyaz Kalem Akademi bir özel hukuk tüzel kişisidir.

Cevap: B

12. Kamu düzeninin unsurları: Genel Ahlak, Genel Güvenlik, Genel Sağlık, Dirlik ve Esenliktir. Kolluk faaliyeti işte bu kamu düzeni unsurlarını korumaktır.

Cevap: B

13. Ülkemizde kolluk genel olarak, adli ve idari kolluk olmak üzere ayrılmıştır. İdari kolluk kamu düzeni bozulmadan önce faaliyete geçer ve önleyici kolluk olarak da anılır. Adli kolluk ise kamu düzeni bozduktan sonra faaliyete geçer ve bastırıcı kolluk olarak da anılır. Siyasi kolluk ise istihbarat faaliyetlerini yürütür, bu görev ülkemizde Millî İstihbarat Teşkilatına verilmiştir.

Cevap: D

14. Genel İdari Kolluk Makamları:

*Cumhurbaşkanı

*İç İşleri Bakanı

*Vali

*Kaymakam

Cevap: A

15. Memur olmanın genel şartları:

1- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak.

2- Yaş şartlarını taşımak: 18 yaşını tamamlamış olmak.

3- Öğrenim şartlarını taşımak: En az ortaokul mezunu olmak.

4- Kamu haklarından mahrum bulunmamak.

5- Memurluğa engel suçları işlememiş olmak: Kasıtlı bir suçtan dolayı 1 yıldan fazla hüküm giymemiş olmak.

6- Askerlik durumu açısından uygun olmak.

7- Görevini yapmasına engel bir hastalığı veya akıl hastalığı bulunmaması.

Cevap: A

16. Görev tanımı; çalışanın neyi, nasıl ve neden yaptığını gösterir. Bir işi oluşturan görevlerin ve o işi başarıyla yerine getirmek için çalışanda bulunması gerekli özelliklerin belirlenmesini içerir.

Cevap: B

17. Devlet Memurları Kanununa göre hizmet sınıfları:

- I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı
- II- Teknik Hizmetler Sınıfı
- III- Sağlık ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı
- IV- Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı
- V- Avukatlık Hizmetleri Sınıfı
- VI- Din Hizmetleri Sınıfı
- VII- Emniyet Hizmetleri Sınıfı
- VIII- Yardımcı Hizmetler Sınıfı
- IX- Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı
- X- Milli İstihbarat Hizmetleri Sınıfı
- XI- Jandarma Hizmetleri Sınıfı
- XII- Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı

Cevap: D

18. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu anayasamızda yer alan bir kurum olduğundan lağvedilebilmesi yani kaldırılabilmesi için anayasa değişikliği gerekir.

Cevap: C

19. *Fonksiyon Gaspı: Devletin üç ana fonksiyonunu ifa ile görevlendirilmiş organ ya da makamların, birbirlerinin yerine karar alıp işlem yapmaları halinde fonksiyon gaspından söz edilebilir. Dar anlamda değerlendirildiği zaman bir idari birimin idari olmayan bir işlemi yerine getirmesidir. Fonksiyon gaspında idari işlem yok hükmündedir.

*Yetki Tecavüzü: İdare adına irade açıklamaya yetkili bir idari makamın başka bir idari makamın yetki alanına giren konuda ya da yerde yaptığı yetkisiz işlemidir. Bu durumda işlem, idarenin yetkisi içinde olmakla birlikte idarenin iş bölümü içerisinde ast üst ilişkisindeki sakatlığa dayalı olarak gerçekleşmiştir. Kimin yetkisine girdiği açıkça belli olan bir yetkinin başka bir idare tarafından kullanılması halinde ortaya çıkar. Kişi yetkisiz değildir ancak yetki sahasını aşmaktadır.

Cevap: B

20. Kamu görevlileri, kamu personeli, seçilmişler, gönüllüler ve yükümlüler şeklinde düzenlenir. Ancak bağımlılar şeklinde bir sınıflandırma yoktur.

Cevap: E

İNSAN HAKLARI – TEST 1

1. Türk Dil Kurumuna göre özgürlük kavramı herhangi bir baskı veya zorlamaya tabi olmadan, insanların serbestçe hareket edebilmesi yani serbest insan fiili olarak tanımlanır.

Cevap: C

2. Peygamberimiz 632 yılında vefatından önce sahabeye yaptığı konuşmada "Arap'ın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap'a hiçbir üstünlüğü yoktur." diyerek ırkçılığa karşı duruşuyla insan haklarına dair önemli bir adım atmıştır.

Cevap: E

3. Magna Carta (Latince: "Büyük Ferman") veya Magna Carta Libertatum (Latince: "Büyük Özgürlük Fermanı"), 1215 yılında imzalanmış bir İngiliz belgesidir. Bu metinde "Kanuna uygun ve mahkeme kararı olmaksızın hiç kimse tevkif edilemez, hapsedilemez, ülke dışına çıkarılamaz, sürgün edilemez." ifadesi kullanılmıştır.

Cevap: C

4. Birinci Paylaşım Savaşı sonrası insan haklarının tüm dünyada sağlanabilmesi için devletlerin bir araya gelmesi amacıyla kurulan uluslararası örgüt 1918'de kurulan Milletler Cemiyeti'dir.

Cevap: B

5. İnsan haklarını 1. Kuşak, 2. Kuşak ve 3. Kuşak şeklinde tarihsel olarak sınıflandıran Çek insan hakları hukukçusu Karel Vasak'tır.

Cevap: B

6. Karel Vasak yaptığı insan hakları sınıflandırmasında 1. Kuşak haklar olarak kişisel ve siyasal hakları almıştır. 2. Kuşak haklar ise ekonomik, sosyal ve kültürel haklardır. 3. Kuşak haklar olarak da dayanışma haklarını almıştır.

Cevap: A

7. George Jellinek insan haklarını niteliklerine göre sınıflandırmıştır.

Cevap: A

8. George Jellinek yaptığı sınıflandırmada; Negatif statü haklarını kişisel haklar Pozitif statü haklarını ekonomik ve sosyal haklar Aktif statü haklarını da siyasal haklar olarak açıklamıştır.

Cevap: C

9. Birleşmiş Milletler 24 Ekim 1945 tarihinde kurulmuştur.

Cevap: A

10. BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi 10 Aralık 1948 tarihinde yayımlanmıştır.

Cevap: D

11. BM Evrensel Bildirgesi yayımlanma tarihi olan 10 Aralık günü Uluslararası İnsan Hakları Günü olarak kabul edilmiştir.

Cevap: B

12. BM bünyesinde insan haklarına dair yapılan sözleşmeler;
Kadınlara Yönelik Her Tür Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına Dair Sözleşme
İşkence ve Diğer İnsanlık Dışı ya da Aşağılayıcı Muamele veya Ceza-ya Karşı Sözleşme
Göçmen İşçilerin ve Ailelerinin Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme
Çocuk Hakları Sözleşmesi
Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme
Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme şeklindedir.

Cevap: E

13. Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Sözleşme BM bünyesinde yapılan ve ikiz sözleşmeler olarak bilinen sözleşmelerdir.

Cevap: D

14. Türki olarak 15 Ağustos 2000 tarihinde ikiz sözleşmelere imza attık ve söz konusu sözleşmeler 16 Haziran 2003 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Cevap: D

15. BM İnsan Hakları Komisyonu 2006 yılında BM Genel Kurulu kararıyla BM İnsan Hakları Konseyi olarak isim değiştirmiştir.

Cevap: A

16. Bakanlar Komitesi, Parlamenteler Meclisi, Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, AİHM, İnsan Hakları Komiseri, Sivil Toplum Kuruluşları Konferansı, Genel Sekreter ve Sekretery Avrupa Konseyi organlarıdır.

Cevap: E

17. Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini 10 Mart 1954'te onaylamış, 28 Ocak 1987'de de bireysel başvuru hakkını tanımıştır.

Cevap: C

18. Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini 10 Mart 1954'te onaylamış, 28 Ocak 1987'de de bireysel başvuru hakkını tanımıştır. Mahkemenin zorunlu yargı yetkisini ise 28 Ocak 1990'da kabul etmiştir.

Cevap: D

19. 1982 Anayasası 90. maddesinde 2004 yılında oldukça önemli bir adım atılmış ve şu düzenlemeyi getirmiştir: "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır."

Cevap: D

20. Türkiye'ye Kamu Denetçiliği Kurumu, Anayasa'da 2010 yılında yapılan değişiklikle girmiştir. Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.

Cevap: E

21. Yasama, yargı ve TSK'nın sırf askeri nitelikteki işlemleri Kamu Başdenetçiliğinin inceleme yetkisi dışında bırakılmıştır.

Cevap: C

22. Kamu Başdenetçisi TBMM tarafından, dört turlu yapılan seçimle dört yıl için seçilir.

Cevap: D

23. Kurul; biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere Cumhurbaşkanı tarafından atanan on bir üyeden oluşur.

Cevap: A

24. 2010 yılında yapılan anayasa değişikliği ile tüm iç hukuk yolları tüketilmek kaydıyla, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapma hakkı tanınmıştır.

Cevap: E

25. Bireysel başvurunun, başvuru yollarının tüketildiği tarihten; başvuru yolu öngörülmemişse ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren 30 gün içinde yapılması gerekir.

Cevap: A

